ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

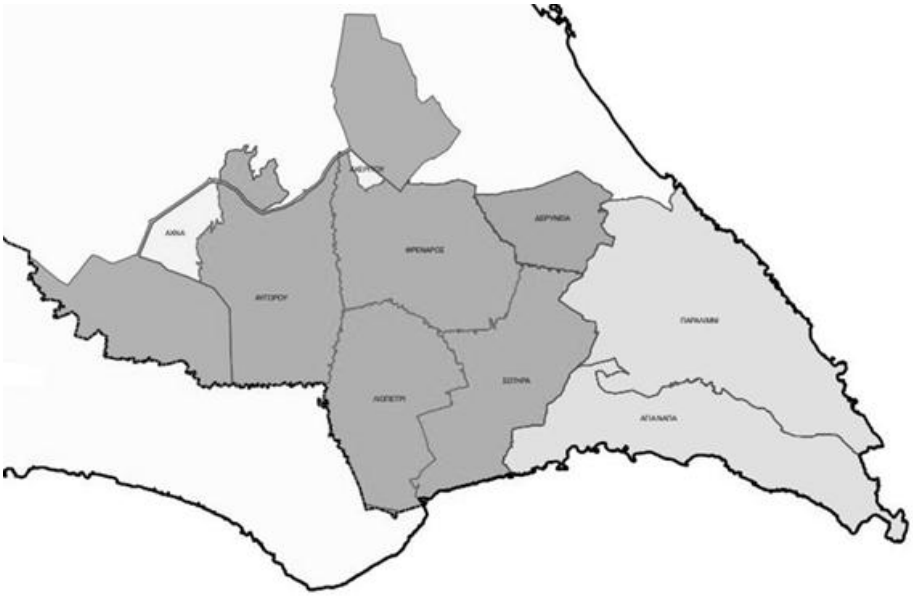

Ιανουάριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ 12

2 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ 15

2.1 Κατανομή & Μεταβολή Πληθυσμού 15

2.2 Πληθυσμιακές Πυραμίδες 20

2.3 Δημογραφικοί Δείκτες. 2011 21

2.4 Συμπεράσματα Δημογραφικών Χαρακτηριστικών 27

3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ 29

3.1 Εκπαιδευτικό Επίπεδο, 2011 29

3.2 Υπηκοότητα Πληθυσμού 34

3.3 Μετανάστευση 39

3.4 Συμπεράσματα Κοινωνικών Χαρακτηριστικών 43

4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ 44

4.1 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 44

4.2 Απασχόληση- Ανεργία 45

4.3 Τομείς Οικονομικής δραστηριότητας 48

4.4 Αγροτικός Κλάδος 53

4.5 Τουριστική Δραστηριότητα 60

4.5.1 Κατανομή Περιηγητών 61

4.5.2 Τύποι καταλυμάτων 64

4.5.3 Δαπάνες Περιηγητών 70

4.6 Ετήσιο Εισόδημα 73

4.7 Συμπεράσματα Οικονομικών Χαρακτηριστικών 75

5 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 77

5.1 Φυσικό Περιβάλλον 77

5.1.1 Τοπογραφία 77

5.1.2 Περιοχές Δικτύου Natura 2000 84

5.1.3 Οικότοποι και Απειλούμενα Είδη Χλωρίδας και Πανίδας της Περιοχής Παρέμβασης 87

5.1.4 Φυσικοί και λοιποί Πόροι 93

5.2 Κλιματική Αλλαγή 96

5.2.1 Επιπτώσεις Κλιματικής Αλλαγής στην Κύπρο 96

5.3 Περιβαλλοντικές Πιέσεις 99

5.3.1 Παραγωγή Στερεών, Υγρών και Αέριων Αποβλήτων 99

5.3.2 Κατανάλωση Νερού και Ενέργειας 102
5.3.3 Παράνομη Παγίδευση Πουλιών και Λαθροθηρία 103
5.4 Συμπεράσματα Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής 103
6 ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 105
6.1 Δήμος Παραλιμνίου 106
6.2 Δήμος Αγίας Νάπας 109
6.3 Δήμος Δερύνειας 111
6.4 Δήμος Σωτήρας 112
6.5 Κοινότητα Λιοπετρίου 114
6.6 Κοινότητα Φρέναρος 115
6.7 Κοινότητα Αυγόρου 117
6.8 Κοινότητα Άχνας 118
6.9 Κοινότητα Αχερίτου 119
6.10 Συμπεράσματα Δομημένου Περιβάλλοντος και Υποδομών 119
7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 121
7.1 Αθλητικές Εγκαταστάσεις 124
7.2 Μουσεία, Μνημεία & Χώροι Ενδιαφέροντος 127
7.3 Χώροι Εκδηλώσεων και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις 135
7.4 Δημοτικές Βιβλιοθήκες 139
7.5 Συμπεράσματα Πολιτιστικού Περιβάλλοντος 139
8 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ 141
8.1 Δήμος Παραλιμνίου 142
8.2 Δήμος Αγίας Νάπας 148
8.3 Δήμος Δερύνειας 155
8.4 Δήμος Σωτήρας 157
8.5 Κοινότητα Λιοπετρίου 159
8.6 Κοινότητα Φρέναρος 160
8.7 Κοινότητα Αυγόρου 162
8.8 Κοινότητα Άχνας 166
8.9 Κοινότητα Αχερίτου 170
9 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΘΝΙΚΟ-ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ 172
9.1 Επενδυτικός Σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο 2021 – 2027 174
9.1.1 Χρηματοδοτικές πηγές ΕΕ 2021-2027 177
9.2 Εθνικό πλαίσιο Στρατηγικής 179

9.2.1 Στρατηγική Τουρισμού 179
9.2.2 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 185
9.2.3 Στρατηγική Ενέργειας και Κλίματος 188
9.2.4 Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων 190
9.3 Τοπικό πλαίσιο Στρατηγικής 194
10 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ 200
11 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT 225
12 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 236
12.1 Το πλαίσιο σχεδιασμού της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της Επαρχίας Αμμοχώστου 2021-2027 236
12.2 Τεκμηρίωση των στρατηγικών επιλογών και ανάπτυξη της Στρατηγικής 240
12.3 Δομή της Στρατηγικής 246
12.3.1 Μεθοδολογία εκπόνησης της Στρατηγικής 246
12.4 Το Όραμα της Στρατηγικής 249
12.5 Άξονες - Πεδία Στρατηγικής - Ειδικοί Στόχοι 251
12.5.1 Α.Σ 1: Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας 253
12.5.2 Α.Σ.2 Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής 258
12.5.3 Α.Σ.3 Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης 263
12.5.4 Α.Σ.4 Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών 267
12.5.5 Α.Σ.5 Έξυπνη Διακυβέρνηση 270
13 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 273
13.1 Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης 273
13.2 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης 313
13.2.1 Κατανομή των έργων/δράσεων στους Άξονες 313
13.2.2 Βαθμός Ωριμότητας των έργων/δράσεων 313
13.2.3 Κατανομή του Προϋπολογισμού των έργων/δράσεων 315
13.2.4 Κατανομή των έργων/δράσεων στις Δυνητικές Πηγές Χρηματοδότησης . 318
14 ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 320
15 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 325
15.1 Εταίροι της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης. 325
15.2 Οργανωτική Δομή – Διαχειριστική Επάρκεια των Εταίρων της Στρατηγικής 326
1. Δήμος Παραλιμνίου 326
2. Δήμος Αγίας Νάπας 329

3. Δήμος Δερύνειας 332
4. Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου 334
5. Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου 337
6. Κοινοτικό Συμβούλιο Φρέναρος 339
7. Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου 341
8. Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας 343
9. Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου 345
15.3 Σύστημα Διοίκησης και Εταιρικής Διακυβέρνησης 347
15.3.1 Αρχές του Συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης της Στρατηγικής 347
15.3.2 Δημιουργία Ηλεκτρονικής Πύλης Διαβούλευσης 348
15.3.3 Συγκρότηση Επιτροπής Διοίκησης και Παρακολούθησης της Στρατηγικής 348
15.3.4 Ομάδα Τεχνικής Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Στρατηγικής του Επικεφαλής Εταίρου (Δήμου Παραλιμνίου) 349
15.3.5 Ομάδες Έργου δικαιούχων των δράσεων/έργων 350
15.3.6 Παροχή εξωτερικών συμβουλευτικών και τεχνικών υπηρεσιών 350
15.4 Δείκτες Αξιολόγησης και Παρακολούθησης 352
16 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 367
16.1 Μεθοδολογία 367
16.2 Κίνδυνοι της Στρατηγικής και μέτρα ελέγχου 369
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 379
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΛΙΤΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ) 380
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 : ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ... 386
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 : ΧΑΡΤΕΣ 405
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ 405
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 : ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ 405

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Η "Λίμνη Παραλιμνίου" 78
Εικόνα 2: Παραλία "Αγία Τριάδα" 78
Εικόνα 3: Χάρτης "Κάβο Γκρέκο" 79
Εικόνα 4: Παραλία "Νησί" 80
Εικόνα 5: Παραλία "Μακρόνησσος" 80
Εικόνα 6: Ο "Ποταμός του Λιοπετρίου", το μοναδικό Φιορδ της Κύπρου 82
Εικόνα 7: Ο πρώτος και μοναδικός Λαβύρινθος στην Κύπρο, Βοτανικό Πάρκο Cyherbia . 83

Εικόνα 8: Χάρτης Κύπρου με Περιοχές Δικτύου Natura 2000 86
Εικόνα 9: Χάρτης της Περιοχής Παρέμβασης με Περιοχές Δικτύου Natura 2000 87
Εικόνα 10: Καλαμοκαννάς (Himantopus himantopus) 88
Εικόνα 11: Πελλοκατερίνα (Vanellus spinosus) 88
Εικόνα 12: Το Κυπριακό νερόφιδο «Natrix natrix cypriaca» 89
Εικόνα 13: Συκομουριά "Τουμπεζιά" 90
Εικόνα 14: "Mathiola Tricuspidata" 90
Εικόνα 15: "Pancratium Maritimum" 91
Εικόνα 16: "Sarcopoterium spinosum" 92
Εικόνα 17: Χάρτης Επικινδυνότητας και Κινδύνου Πλημμύρας - Ποταμός Εισροής Λίμνης Παραλιμνίου (CY-APSFR07) 94
Εικόνα 18: Χάρτης Σωμάτων Υπόγειων Υδάτων της Κύπρου (πιο συγκεκριμένα της περιοχής παρέμβασης (CY-1) 95
Εικόνα 19: Η κατά καιρούς αλόγιστη απόρριψη σκυβάλων στην περιοχή της «Λίμνης Παραλιμνίου» 100
Εικόνα 20: Εκστρατεία Καθαριότητας στην Παραλία και Βυθό Κόννου 101
Εικόνα 21: Παράνομος Σκουπιδότοπος παρά τον Οδικό Άξονα Μεταξύ των Κοινοτήτων Αυγόρου - Λιοπετρίου 101
Εικόνα 22: Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου 106
Εικόνα 23: Ο Παραλιακός Πεζόδρομος Παραλιμνίου 107
Εικόνα 24: Ειδικό αμφίβιο τροχοκάθισμα που επιπλέει (Floating Wheelchair) 108
Εικόνα 25: Πρωτοποριακό αυτόνομο σύστημα θαλάσσιας πρόσβασης (Seatrac) 108
Εικόνα 26: Λιμανάκι της Αγίας Νάπας 110
Εικόνα 27: Ημιβυθιζόμενοι κάδοι ανακύκλωσης, στον Δήμο Αγίας Νάπας 111
Εικόνα 28: Βραβείο "Πράσινη Πόλη της Κύπρου" για το έτος 2019 στο Δημαρχείο Σωτήρας Αμμοχώστου 113
Εικόνα 29: Αντιναρκωτικό Σχολείο Λιοπετριού «Φάρος Ζωής» 114
Εικόνα 30: «Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου» 116
Εικόνα 31: «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα» 116
Εικόνα 32: «Περιφερειακή Γεωργική, Τεχνική και Επαγγελματική Σχολή Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Αμμοχώστου/Αυγόρου» 117
Εικόνα 33: Ποδοσφαιρικό Γήπεδο Σωματείου Αναγέννησης Δερύνειας 125
Εικόνα 34: Ανακαινισμένο «Δημοτικό Στάδιο Σωτήρας» 125
Εικόνα 35: Κοινοτικό Γήπεδο Φρενάρους 126
Εικόνα 36: Εικόνα 37: Στάδιο Εθνικού Άχνας 126
Εικόνα 38: "Παραδοσιακό Σπίτι" 127

Εικόνα 39: "Μουσείο Αγίας Άννας" 128
Εικόνα 40: Δημοτικό Μουσείο "Θάλασσα" 129
Εικόνα 41: Πάρκο Γλυπτικής/ Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων 130
Εικόνα 42: "Λαογραφικό Μουσείο Δερύνειας" 130
Εικόνα 43: «Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων» 131
Εικόνα 44: Εκκλησιαστικό Μουσείο Σωτήρας 132
Εικόνα 45: Μουσείο Αγώνος της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59 132
Εικόνα 46: Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο 133
Εικόνα 47: Ο Αχυρώνας του Λιοπετρίου 133
Εικόνα 48: «Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη» 134
Εικόνα 49: Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου 135
Εικόνα 50: Παγκύπριο Πολιτιστικό Φεστιβάλ Καρπουζιού 138
Εικόνα 51: Αναφορά στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 στην Κύπρο στις 03/07/2018 176
Εικόνα 52: Χρονοδιάγραμμα εθνικών στόχων για ΑΠΕ 2020-2022 188
Εικόνα 53: Γραφική απεικόνιση Άξονα 1 257
Εικόνα 54: Γραφική απεικόνιση Άξονα 2 262
Εικόνα 55: Γραφική απεικόνιση Άξονα 3 266
Εικόνα 56: Γραφική απεικόνιση Άξονα 4 269
Εικόνα 57: Γραφική απεικόνιση Άξονα 5 272
Εικόνα 58: Σύστημα Διοίκησης και Εταιρικής Διακυβέρνησης του Εταιρικού Σχήματος 351
Εικόνα 59: Στάδια Ανάλυσης Κινδύνου 368
Εικόνα 60: Στάδια Διαχείρισης Κινδύνου 369
Εικόνα 61: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 1-3) 380
Εικόνα 62: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 4-5) 381
Εικόνα 63: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 6-7) 382
Εικόνα 64: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 1-3) 383
Εικόνα 65: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 4-6) 384
Εικόνα 66: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 7-8) 385

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Πλήθος οικισμών κατά μέγεθος, Δήμο/Κοινότητας στην Επαρχία Αμμοχώστου, 2011 15
Γράφημα 2: Μεταβολή Πληθυσμού ανά επαρχία, 2001-2011 16
Γράφημα 3: Κατανομή Πληθυσμού ανά επαρχία 2001 17
Γράφημα 4: Κατανομή Πληθυσμού ανά επαρχία 2011 17
Γράφημα 5: Ποσοστιαία Μεταβολή Πληθυσμού ανά επαρχία 2001-2011 18
Γράφημα 6: Κατανομή Πληθυσμού ανά Δήμο/Κοινότητα, ΕΕ Αμμοχώστου 2001, 2011 19
Γράφημα 7: Πληθυσμιακή Πυραμίδα Κύπρου 20
Γράφημα 8: Πληθυσμιακή Πυραμίδα Επαρχίας Αμμοχώστου 21
Γράφημα 9: Πληθυσμός άνω των 65 ετών ανά επαρχία, 2011 23
Γράφημα 10: Δείκτης Γήρανσης ανά επαρχία, 2011 23
Γράφημα 11: Δείκτης Νεανικότητας ανά επαρχία, 2011 24
Γράφημα 12: Δείκτης Εξάρτησης ανά επαρχία, 2011 24
Γράφημα 13: Δείκτης Αντικατάστασης Α ανά επαρχία, 2011 25
Γράφημα 14: Δείκτης Αναλογίας Φύλων ανά επαρχία, 2011 25
Γράφημα 15: Δημογραφικοί Δείκτες ΕΕ Αμμοχώστου 2001, 2011 26
Γράφημα 16: Εκπαιδευτικό Επίπεδο ανά επίπεδο και ανά Επαρχία και , 2011 30
Γράφημα 17: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης στην ΕΕ Αμμοχώστου, 2011 33
Γράφημα 18: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης στην ΕΕ Αμμοχώστου, 2011 34
Γράφημα 19: Αναλογία ξένων υπηκόων στον πληθυσμό, ανά επαρχία, 2011 35
Γράφημα 20: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων χωρών ΕΕ, 2011 36
Γράφημα 21: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων άλλων χωρών, 2011 36
Γράφημα 22: Αναλογία ξένων υπηκόων στον πληθυσμό, ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011 37
Γράφημα 23: Αναλογία μεταναστών ανά υπηκοότητα και επαρχία, 2011 39
Γράφημα 24: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων χωρών ΕΕ, 2011 40
Γράφημα 25: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων άλλων χωρών ΕΕ, 2011 40
Γράφημα 26: Ποσοστιαία κατανομή ηλικιακών ομάδων μεταναστών, 2011 41
Γράφημα 27: Οικονομικά ενεργόςκαι μη ενεργός πληθυσμός κατά επαρχία, 2011 44
Γράφημα 28: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά Δήμο/Κοινότητα, 2011 45
Γράφημα 29: Απασχολούμενος Πληθυσμός κατά Επαρχία, 2011 46
Γράφημα 30: Απασχολούμενος Πληθυσμός κατά Δήμο/ Κοινότητα, 2011 46

Γράφημα 31: Άνεργοι (%) ανά επαρχία 2011 47

Γράφημα 32: Άνεργοι (%) ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011 47

Γράφημα 33: Κατανομή Εργαζομένων κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία, 2011 49

Γράφημα 34: Κατανομή εργαζομένων ανά οικονομική δραστηριότητα επαρχίας Αμμοχώστου και Κύπρου, 2011 50

Γράφημα 35: Αναλογία εργαζομένων ανά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία, 2011 . 51

Γράφημα 36: Κατανομή (%) των εκτάσεων ανά είδος καλλιέργειας Επαρχία Αμμοχώστου, 2016 56

Γράφημα 37: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού ζώων κατά είδος και επαρχία διαμονής του κατόχου, 2016 57

Γράφημα 38: Αριθμός εκμ/σεων κατά τάξεις ηλικιών των κατόχων τους, 2016 59

Γράφημα 39: Εκτάσεις (Δεκάρια) κατά τάξεις ηλικιών των κατόχων τους, 2011 59

Γράφημα 40: Ποσοστιαία Κατανομή Περιηγητών στην Κύπρο κατά μήνα, 2017-2019 61

Γράφημα 41: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών Κύπρου κατά τοποθεσία, 2017-2019 62

Γράφημα 42: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά χωρά συνήθους διαμονής (κυρίες χώρες) στο Παραλίμνι , 2017-2019 63

Γράφημα 43: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά χωρά συνήθους διαμονής (κυρίες χώρες) στην Αγία Νάπα , 2017-2019 64

Γράφημα 44: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατάα τύπο καταλύματος στο Παραλίμνι, 2017-2019 65

Γράφημα 45: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά τύπο καταλύματος στην Αγία Νάπα, 2017-2019 66

Γράφημα 46: Συνολική προσφορά Κλινών κατά τοποθεσία, 2018 67

Γράφημα 47: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για ξενοδοχεία 5-1*, 2018 68

Γράφημα 48: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για οργανωμένα διαμερίσματα/ Τουριστικά Χωριά, 2018 68

Γράφημα 49: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για άλλους τύπους καταλυμάτων, 2018 69

Γράφημα 50: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία ξενοδοχείων 5-1* Αμμόχωστος, 2018 69

Γράφημα 51: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία οργανωμένα διαμερίσματα και τουριστικά χωριά, Αμμόχωστος, 2018 70

Γράφημα 52: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία άλλοι τύποι καταλυμάτων Αμμόχωστος, 2018: 70

Γράφημα 53: Μέση διάρκεια παραμονής (νύκτες) Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019 71

Γράφημα 54: Ημερήσια Δαπάνη (€) περιηγητών, Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019 72

Γράφημα 55: Κατά κεφαλή Δαπάνη (€) περιηγητών, Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019 72

Γράφημα 56: Μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα νοικοκυριού ανά επαρχία και αστική/αγροτική περιοχή, 2015 74

Γράφημα 57: Μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα ανά ισοδύναμο ενήλικα, επαρχία και αστική/αγροτική περιοχή, 2015 74

Γράφημα 58: Παράγωγη δημοτικών αποβλήτων Κύπρου ανά Επαρχία, 2012 192

Γράφημα 59: Βασικά ερωτήματα για την διαμόρφωση της Στρατηγικής ΟΧΑ 247

Γράφημα 60: Η πορεία της στρατηγικής 247

Γράφημα 61: Πλήθος Έργων / Δράσεων ανά Άξονα 313

Γράφημα 62: Πλήθος Έργων/Δράσεων ανά Επίπεδο Ωριμότητας 314

Γράφημα 63: Προϋπολογισμοί ανά επίπεδο ωριμότητας Έργων/Δράσεων 315

Γράφημα 64: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού ανά επίπεδο ωριμότητας 315

Γράφημα 65: Κατανομή Προϋπολογισμού στους Άξονες, σε € 316

Γράφημα 66: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού στους Άξονες 316

Γράφημα 67: Κατανομή Προϋπολογισμού στα έτη 2021-2027, σε € 317

Γράφημα 68: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού στα έτη 2021-2027, σε € 317

Γράφημα 69: Δυνητικές Πηγές Χρηματοδότησης έργων/δράσεων Στρατηγικής 319

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Κατανομή & Μεταβολή Πληθυσμού 2001 - 2011 16

Πίνακας 2: Μεταβολή Πληθυσμού ανά Δήμο/Κοινότητα 2001 - 2011 18

Πίνακας 3: Δημογραφικοί Δείκτες ανά Επαρχία 22

Πίνακας 4: Δημογραφικοί Δείκτες ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011 27

Πίνακας 5: Εκπαιδευτικό Επίπεδο, 2011 29

Πίνακας 6: Εκπαιδευτικό Επίπεδο ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011 32

Πίνακας 7: Υπηκοότητα κατοίκων κατά επαρχία, 2011 38

Πίνακας 8: Υπηκοότητα κατοίκων κατά Δήμο/ Κοινότητα Επαρχία Αμμοχώστου, 2011 38

Πίνακας 9: Υπηκοότητα εξωτερικών μεταναστών κατά επαρχία, 2011 42

Πίνακας 10: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός κατά Δήμο/ Κοινότητα Επαρχία Αμμοχώστου, 2011 44

Πίνακας 11: Εργαζόμενοι (15 ετών και άνω) κατά οικονομική δραστηριότητα και κατά επαρχία, 2011 51

Πίνακας 12: Εκτάσεις κατά είδος καλλιέργειας και κατά επαρχία διαμονής του κάτοχου, 2016 54

Πίνακας 13: Ποσοστιαία κατανομή εκτάσεων κατά είδος καλλιέργειας και κατά επαρχία διαμονής του κατόχου, 2016 55

Πίνακας 14: Αριθμός ζώων κατά είδος και κατά επαρχία διαμονής του κάτοχου, 2016..... 57

Πίνακας 15: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Παραλιμνίου..... 121

Πίνακας 16: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Αγίας Νάπας 121

Πίνακας 17: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Δερύνειας..... 122

Πίνακας 18: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Σωτήρας 122

Πίνακας 19: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Λιοπετρίου 123

Πίνακας 20: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Φρενάρου..... 123

Πίνακας 21: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Αυγόρου 123

Πίνακας 22: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Άχνας..... 124

Πίνακας 23: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Αχερίτου 124

Πίνακας 24: Συνολική Κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ για την Κύπρο το 2021-2027 179

Πίνακας 25: Στόχοι Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2030 180

Πίνακας 26: Ποσοτικοί στόχοι για τον τουρισμό (Premium μοντέλο) έως 2030..... 182

Πίνακας 27: Υποστόχοι και δράσεις για τον τουρισμό (μελέτη στρατηγικής για τον τουρισμό στην Κύπρο έως 2030) 182

Πίνακας 28: Κατανομή πόρων του Ειδικού Ταμείου Τουρισμού σύμφωνα με τη μελέτη εθνικής στρατηγικής..... 184

Πίνακας 29: Τομεακές προτεραιότητες της S3Cy..... 187

Πίνακας 30: Μέτρα ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη του εθνικού στόχου 2020-2030 189

Πίνακας 31: Στόχοι Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015 - 2021 192

Πίνακας 32: Γενικοί στόχοι ποιοτικής αναβάθμισης και βιώσιμης ανάπτυξης τοπικού σχεδίου 195

Πίνακας 33: Ευρωπαϊκές, Εθνικές και Τοπικές Στρατηγικές/Σχέδια και εκτίμηση του βαθμού συνάφειας με την ΟΧΑ Αμμοχώστου 198

Πίνακας 34: Συνολική Κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ για την Κύπρο το 2021-2027 322

Πίνακας 35: Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Στρατηγικής 353

Πίνακας 36: Κίνδυνοι της Στρατηγικής και Μέτρα Ελέγχου..... 370

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν αποτελεί την Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, και εκπονείται από την εταιρεία ΑΝΕΛΙΞΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και τους συνεργάτες της βάση της υπ' αριθμόν 4/11/2020 σύμβαση η οποία συνάφθηκε με τον Δήμο Παραλιμνίου για τον διαγωνισμό 32/20, στο πλαίσιο της Πρόκλησης του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας για την «υποβολή Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης στα πλαίσια αξιοποίησης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων της περιόδου 2021-2027».

Οι Στρατηγικές Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για τη συγχρηματοδότηση έργων χωρικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) 2021-2027. Οι περιοχές στις οποίες αναφέρονται αυτές οι στρατηγικές θα πρέπει, είτε παρουσιάζουν συγκεκριμένες προκλήσεις ή/και προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με συνολικό τρόπο, είτε να διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν και να μεγιστοποιηθούν με βάση έναν ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό είτε τέλος να παρουσιάζουν και τα δυο παραπάνω χαρακτηριστικά.

Η παρούσα στρατηγική αφορά την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου και πρόκειται για ένα «συλλογικό εγχείρημα», αποτέλεσμα της αγαστής συνεργασίας των εκπροσώπων και των υπηρεσιών των Δήμων και Κοινοτήτων, των τοπικών φορέων καθώς και των πολιτών, η οποία επιτυγχάνεται κυρίως μέσω των διαβουλεύσεων και του διαρκή και εποικοδομητικού διάλογου μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

Η Επαρχία Αμμοχώστου πριν από την τουρκική εισβολή του 1974, αποτελούσε την δεύτερη σε έκταση Επαρχία της Κύπρου, με αναπτυγμένη τουριστική βιομηχανία και διοικητικό κέντρο την πόλη της Αμμοχώστου. Έπειτα από τα γεγονότα της εισβολής, το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας και οι περισσότερες κοινότητες και οικισμοί, βρέθηκαν υπό την κατοχή των τουρκικών στρατευμάτων με συνέπεια τη θεαματική μείωση του συνολικού πληθυσμού της. Το τμήμα εκείνο της επαρχίας που παρέμεινε υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας αποκαλείται πια «ελεύθερη» Επαρχία Αμμοχώστου. Η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου βρίσκεται στο νοτιοανατολικότερο άκρο της Κύπρου, συνορεύει στα δυτικά με την Επαρχία Λάρνακας, την Επαρχία Λευκωσίας και την Επαρχία Κερύνειας, έχει έκταση 1.985,341 τ.χλμ., συνολικό πληθυσμό 46.629 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και αποτελείται από τέσσερις Δήμους και πέντε Κοινότητες, όπως παρουσιάζονται παρακάτω:

- Δήμος Αγίας Νάπας
- Δήμος Παραλιμνίου
- Δήμος Δερύνειας
- Δήμος Σωτήρας

- Κοινότητα Λιοπέτρι
- Κοινότητα Φρέναρος
- Κοινότητα Αυγόρου
- Κοινότητα Άχνας
- Κοινότητα Αχερίτου

Από τους παραπάνω Δήμους, ο Δήμος Παραλιμνίου αποτελεί τον μεγαλύτερο Δήμο του ελεύθερου τμήματος της επαρχίας Αμμοχώστου, τόσο σε έκταση όσο και σε πληθυσμό, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες διοικητικές λειτουργίες, υποδομές, τουριστικές και εμπορικές υπηρεσίες αλλά και διευκολύνσεις ψυχαγωγίας.

Η οικονομική ανάπτυξη των οικισμών της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου ήρθε μετά την τουρκική εισβολή, καθώς η τουριστική βιομηχανία μετατοπίστηκε από την πόλη της Αμμοχώστου στο παράκτιο τμήμα της περιοχής που παρέμεινε ελεύθερο, το οποίο μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή δραστηριοποιούνταν κυρίως στον κλάδο των καλλιεργειών και της αλιείας. Σήμερα, τον πυρήνα του οικονομικού συστήματος της περιοχής αποτελεί αδιαμφισβήτητα ο τουριστικός τομέας με πλήθος καταλυμάτων και επιχειρήσεων εστίασης, με το παραλιακό μέτωπο της περιοχής να πρωταγωνιστεί και να συγκεντρώνει κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σημαντικά ποσοστά από το σύνολο των επισκεπτών ολόκληρης της Κύπρου. Ο τουριστικός κλάδος απασχολεί το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού των παραθαλάσσιων – τουριστικών περιοχών αλλά και αρκετούς κατοίκους των περιοχών της ενδοχώρας. Βέβαια, ένα μέρος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ενδοχώρας απασχολείται επιπλέον εκτός από τον τουριστικό κάδο και στον αγροτικό κλάδο, αναπτύσσοντας ποικίλες καλλιέργειες όπως αυτή της πατάτας, της φράουλας, κ.α.

Διοικητικά και χωρικά, η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου συνιστά μια ενιαία περιοχή με αρκετές διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της αλλά και σημαντικές αλληλένδετες αναπτυξιακές δυνατότητες, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να συμβάλει στην βελτίωση του αναπτυξιακού προφίλ και της συνολικής εικόνας της επαρχίας, τόσο στο σύνολό της, όσο και στις επιμέρους διοικητικές και χωρικές ενότητες που την διαμορφώνουν.

Για την χάραξη μιας ολοκληρωμένης και εφαρμόσιμης στρατηγικής απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εμπεριστατωμένη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τόσο με πρωτογενή όσο και με δευτερογενή δεδομένα, καθώς και η εις βάθος αξιολόγηση της, με στόχο την διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου προφίλ της περιοχής. Ο εντοπισμός των θετικών στοιχείων της επαρχίας, των αδυναμιών, των ευκαιριών αλλά και των παραγόντων που μπορούν να αποτελέσουν απειλή για το μέλλον της περιοχής, κρίνονται απαραίτητα καθώς αποτελούν δομικά στοιχεία στην βάση των οποίων θα στηριχθεί η διαμόρφωση της στρατηγικής.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή σε ζητήματά όπως: η περιβαλλοντική πίεση λόγω της υπέρμετρης τουριστικής ανάπτυξης, η εγκατάλειψη της αγροτικής γης, η εσωτερική μετανάστευση, η οικονομική εξάρτηση από τον τουριστικό κλάδο κ.λπ. λειτουργούν ως τροποχοπέδι και βασικές συνιστώσες της αναπτυξιακής αδράνειας της περιοχής. Στόχος είναι τα παραπάνω και όχι μόνο προβλήματα, να λειτουργήσουν ως κινητήρια δύναμη για την διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής και ενός σαφή σχεδίου υλοποίησης με συγκεκριμένες αλληλένδετες δράσεις που θα καταφέρουν να επιλύσουν τα παραπάνω ζητήματα και θα βελτιώσουν τις συνθήκες στην περιοχή.

Βασική επιδίωξη της στρατηγικής είναι η διαμόρφωση των κατάλληλων εκείνων συνθηκών και παραμέτρων ώστε να καταφέρει η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου να αντιμετωπίσει τα καίρια προβλήματα της, να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις του μέλλοντος και να βελτιώσει το αναπτυξιακό της προφίλ.

Το παρόν αποτελεί την Α φάση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) και περιλαμβάνει τα παρακάτω:

1. Εισαγωγή
2. Δημογραφικά και Κοινωνικά Χαρακτηριστικά
3. Οικονομικά Χαρακτηριστικά
4. Φυσικό Περιβάλλον και κλιματική Αλλαγή
5. Δομημένο Περιβάλλον και Υποδομές
6. Πολιτιστικό Περιβάλλον
7. Προγράμματα -Παρεμβάσεις στην περιοχή
8. Διαβουλεύσεις
9. Ανάλυση SWOT

2 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Απογραφής της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου για το έτος 2011, παρατηρείται πως οι οικισμοί που συντίθενται από μικρό αριθμό κατοίκων τόσο σε επίπεδο χώρας όσο και σε επίπεδο επαρχιών, είναι περισσότεροι. Σχετικά με την Επαρχία Αμμοχώστου, διαπιστώνεται πως οι οικισμοί με 2000-4999 κατοίκους είναι οι περισσότεροι σε αριθμό ενώ ακολουθούν οι οικισμοί με 5000-9999 κατοίκους.

Γράφημα 1: Πλήθος οικισμών κατά μέγεθος, Δήμο/Κοινότητας στην Επαρχία Αμμοχώστου, 2011

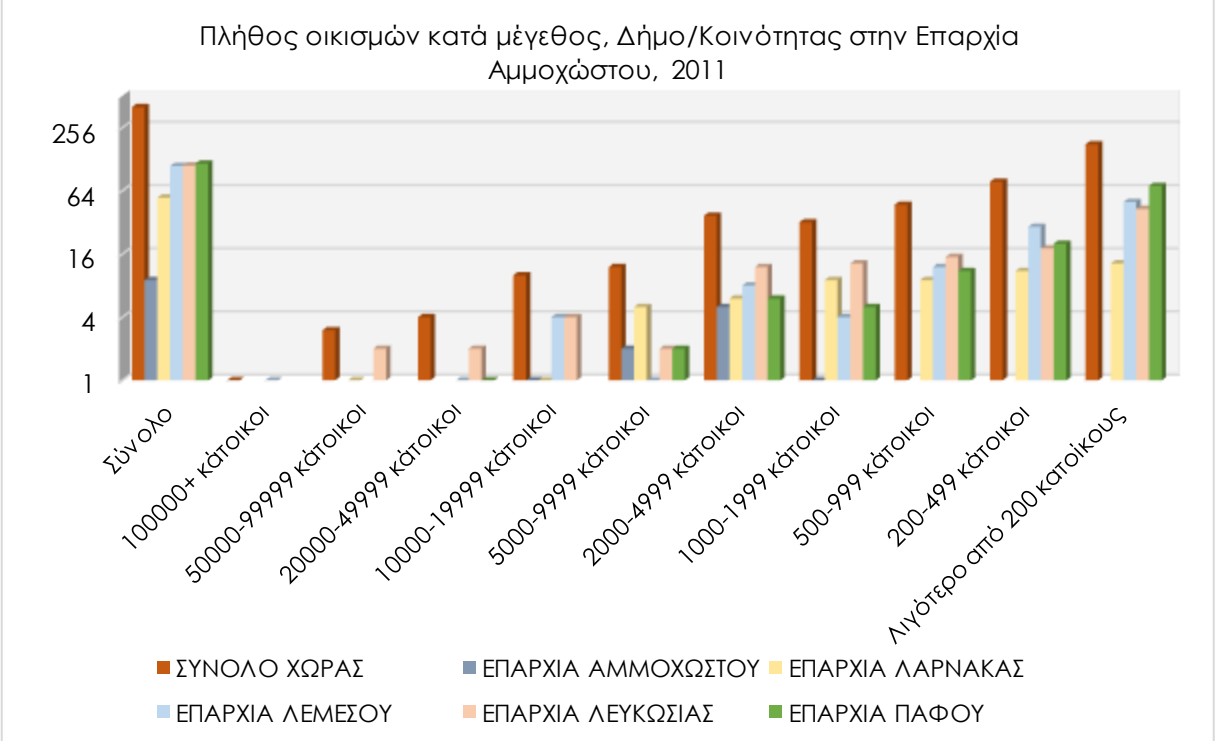

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

2.1 Κατανομή & Μεταβολή Πληθυσμού

Από τα πληθυσμιακά στοιχεία όπως έχουν καταγραφεί κατά τις δύο τελευταίες απογραφές των ετών 2001 και 2011 αντίστοιχα, εντοπίζεται η αύξηση του συνολικού πληθυσμός της Κύπρου κατά 19,46%. Όπως παρουσιάζεται και στον πίνακα που ακολουθεί, όλες οι επαρχίες της χώρας σημείωσαν θετική πληθυσμιακή μεταβολή από το 2001 έως το 2011, με μικρότερη αυτή της Επαρχίας Λευκωσίας (16,97%) και σημαντικότερη αυτή της Επαρχίας Πάφου (30,91). Η Επαρχία Αμμοχώστου εμφανίζεται με επίσης σημαντική πληθυσμιακή αύξηση της τάξης του 21,52%, από 38.371 μόνιμους κατοίκους το 2001 σε 46.629 το 2011. Η πληθυσμιακή αυτή μεταβολή της Επαρχίας Αμμοχώστου ξεπέρασε την αντίστοιχη πληθυσμιακή μεταβολή του συνόλου της χώρας κατά 2,06 ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 1: Κατανομή & Μεταβολή Πληθυσμού 2001 - 2011

Επαρχία	Πληθυσμός, 2001	Πληθυσμός, 2011	Πληθυσμιακή μεταβολή 2001-2011
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	703.529	840.407	19,46%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	38.371	46.629	21,52%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	117.124	143.192	22,26%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	201.057	235.330	17,05%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	279.545	326.980	16,97%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ	67.432	88.276	30,91%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 2: Μεταβολή Πληθυσμού ανά επαρχία, 2001-2011

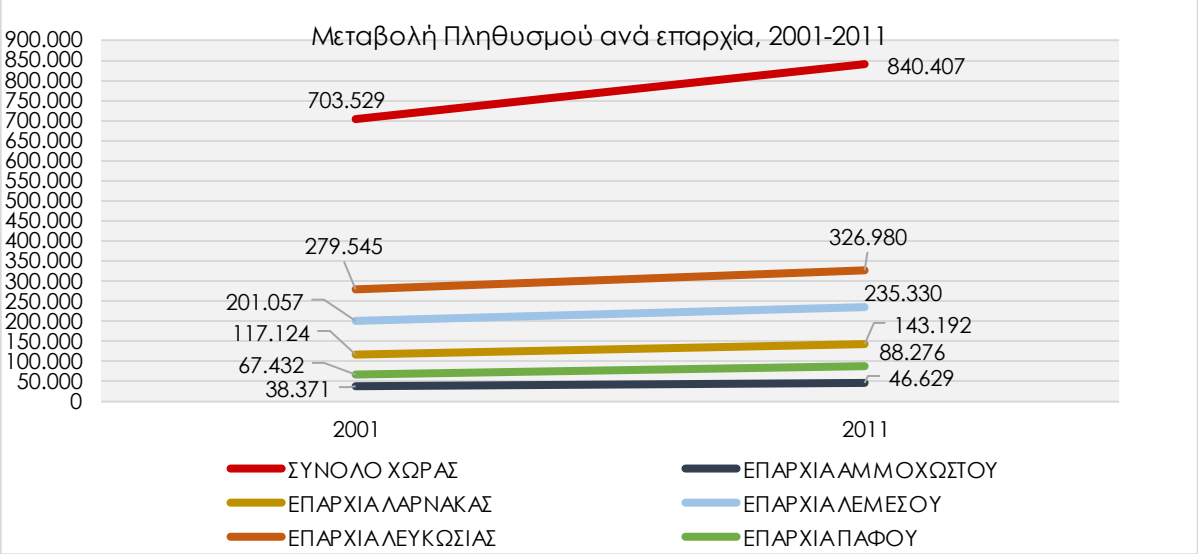

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

Όσον αφορά την κατανομή του πληθυσμού της Κύπρου στις Επαρχίες που την απαρτίζουν, τόσο κατά την Απογραφή του 2001 όσο και κατά την Απογραφή του 2011, η Επαρχία Λευκωσίας εμφανίστηκε να συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της Χώρας, ενώ η Επαρχία Αμμοχώστου το μικρότερο. Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθεί πως κατά την εξεταζόμενη δεκαετία, η κατανομή του πληθυσμού της Κύπρου δεν μεταβλήθηκε σημαντικά, εμφανίζοντας το 2011 ποσοστά κατανομής του πληθυσμού ανά Επαρχία, κοντά σε αυτά που καταγράφηκαν κατά το 2001. Παρ' όλα αυτά, παρατηρείται μια συνολική μετατόπιση του πληθυσμού από τις μεγαλύτερες επαρχίες (Λευκωσία, Λεμεσός), στις μικρότερες (Πάφος, Λάρνακα, Αμμόχωστος).

Στα γραφήματα που ακολουθούν αποτυπώνεται η κατανομή του πληθυσμού της Κύπρου στις Επαρχίες για τα έτη 2001 και 2011, όπως αντλήθηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Γράφημα 3: Κατανομή Πληθυσμού ανά επαρχία 2001

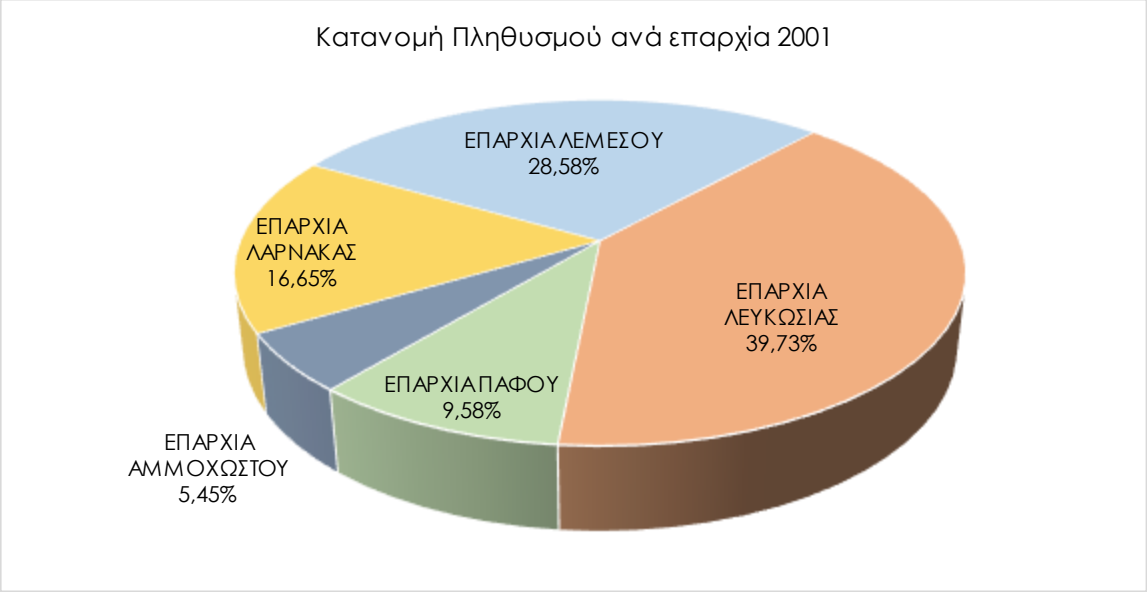

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 4: Κατανομή Πληθυσμού ανά επαρχία 2011

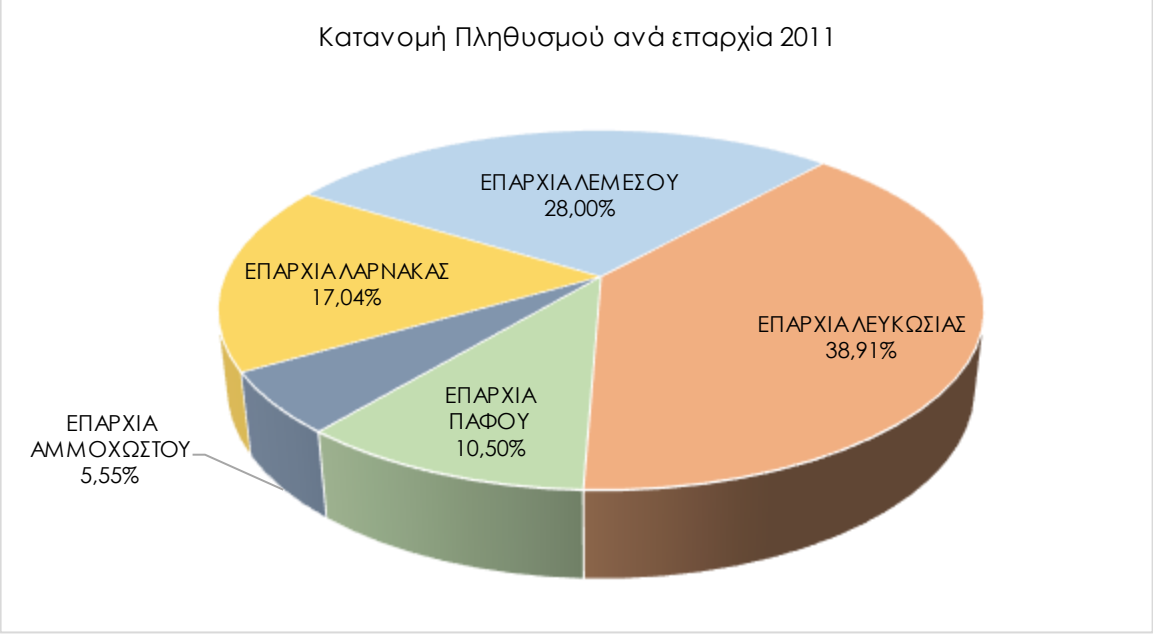

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 5: Ποσοστιαία Μεταβολή Πληθυσμού ανά επαρχία 2001-2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

Με περαιτέρω ανάλυση του πληθυσμού σε επίπεδο Δήμων της Επαρχίας Αμμοχώστου, ο Δήμος Παραλιμνίου σημείωσε την μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση από το έτος 2001 στο έτος 2011, ξεπερνώντας την θετική πληθυσμιακή μεταβολή των ετών αυτών ολόκληρης της Επαρχίας Αμμοχώστου. Αξιοσημείωτη ακόμα αύξηση εντοπίζεται και στον Δήμο Σωτήρας όπου ο πληθυσμός αυξήθηκε κατά 22,21%. Μικρότερες πληθυσμιακές αυξήσεις παρατηρούνται στου Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας, με μεταβολές της τάξης του 16,16% και 15,23% αντίστοιχα.

Σε επίπεδο Κοινοτήτων, μεγαλύτερη θετική πληθυσμιακή μεταβολή σημειώθηκε στην Κοινότητα Φρέγαρου (23,10%) ακολουθώντας η Κοινότητα Λιοπετρίου (16,42%), η Κοινότητα Αυγόρου (13,08%) και η Κοινότητα Άχνας (6,47%). Η Κοινότητα Αχερίτου αποτελεί τη μοναδική Κοινότητα της Επαρχίας Αμμοχώστου που εμφανίζει πληθυσμιακή μείωση κατά από το 2001 έως το 2011, της τάξης του 5,78%.

Πίνακας 2: Μεταβολή Πληθυσμού ανά Δήμο/Κοινότητα 2001 - 2011[1]

Δήμος/Κοινότητα	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμιακή μεταβολή 2001-2011
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	37.738	46.629	19,07%
Δήμος Αγίας Νάπας	2.693	3.212	16,16%
Δήμος Παραλιμνίου	11.091	14.963	25,88%
Δήμος Δερύνειας	4.954	5.844	15,23%
Δήμος Σωτήρας	4.258	5.474	22,21%
Κοινότητα Λιοπετρίου	3.837	4.591	16,42%
Κοινότητα Φρενάρου	3.305	4.298	23,10%
Κοινότητα Αυγόρου	4.002	4.604	13,08%

[1] *Εντοπίζεται μικρή απόκλιση των δεδομένων από τα αντίστοιχα διορθωμένα αποτελέσματα του πληθυσμού της Απογραφής του 2001 που παρουσιάζονται σε άλλα τμήματα της ενότητας.*

Δήμος/Κοινότητα	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμιακή μεταβολή 2001-2011
Κοινότητα Άχνας	1.952	2.087	6,47%
Κοινότητα Αχερίτου	1.646	1.556	-5,78%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

Από την ανάλυση των πληθυσμιακών δεδομένων των απογραφών του 2001 και του 2011 που αφορούν στους Δήμους και στις Κοινότητες της Επαρχίας Αμμοχώστου, προκύπτουν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Ο Δήμος Παραλιμνίου, ο Δήμος Σωτήρας και η Κοινότητα Φρέναρος εμφανίζονται ως οι μόνες χωρικές ενότητες μεταξύ του συνόλου των Δήμων και των Κοινοτήτων της Επαρχίας Αμμοχώστου, των οποίων η πληθυσμιακή συμμετοχή στο σύνολο της επικράτειας της επαρχίας αυξήθηκε από το 2001 στο 2011. Αντίθετα, κατά την περίοδο αυτή, η πληθυσμιακή συμμετοχή όλων των υπολοίπων Δήμων και Κοινοτήτων στον συνολικό πληθυσμό της Επαρχίας Αμμοχώστου μειώθηκε.

Ως εκ τούτου, προκύπτει το συμπέρασμα πως αν και στην πλειοψηφία τους οι Δήμοι και οι Κοινότητες της Επαρχίας Αμμοχώστου αύξησαν τον πληθυσμό τους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 2001-2011, το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της επαρχίας είχε την τάση να συγκεντρώνεται στον Δήμο Παραλιμνίου ενώ παράλληλα η συμμετοχή στην κατανομή του πληθυσμού του Δήμου Σωτήρας και της Κοινότητας Φρέναρος αυξήθηκε. Η κατανομή του πληθυσμού στις υπόλοιπες χωρικές ενότητες από το 2001 έως το 2011 μειώθηκε.

Γράφημα 6: Κατανομή Πληθυσμού ανά Δήμο/Κοινότητα, ΕΕ Αμμοχώστου 2001, 2011

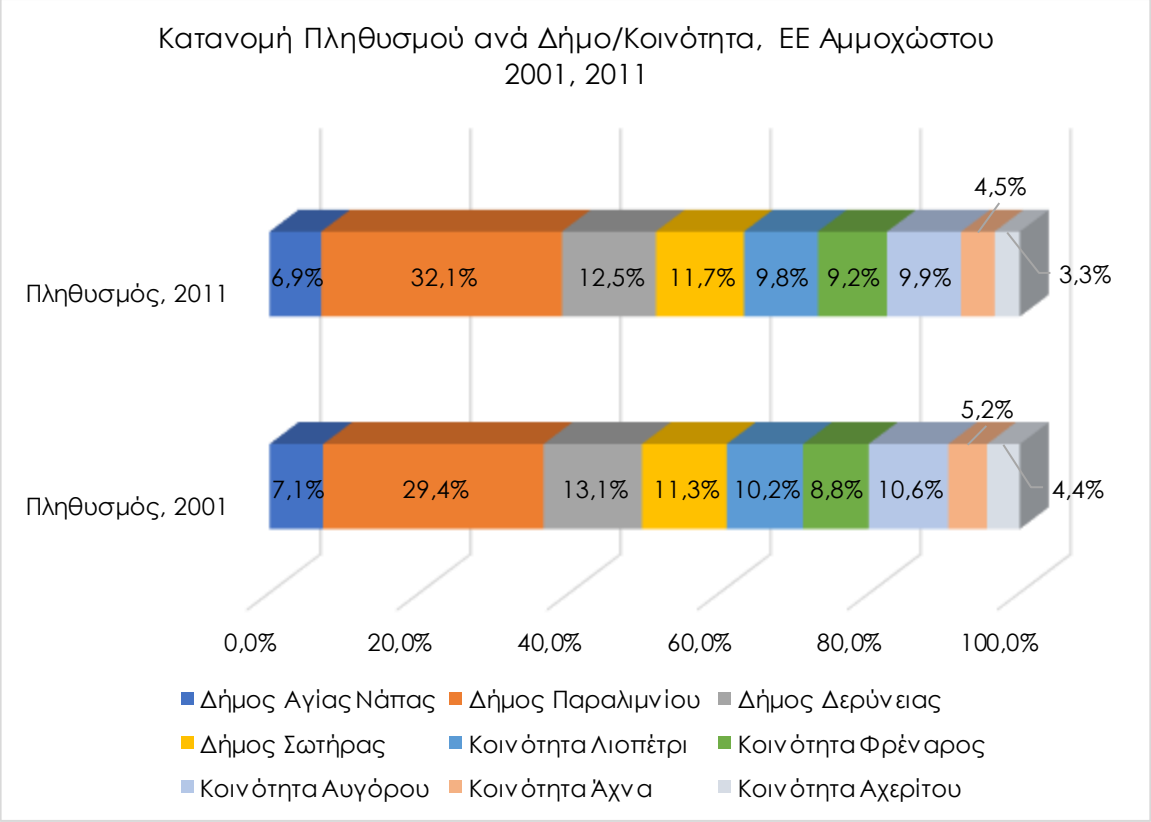

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

2.2 Πληθυσμιακές Πυραμίδες

Στην πληθυσμιακή πυραμίδα της Κύπρου εμφανίζεται έντονα η σημαντική αύξηση του πληθυσμού από το 2001 στο 2011.

Σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, έως και αυτής των 20-24 ετών παρατηρείται, σύμφωνα με τα δεδομένα της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, πως τα αγόρια ήταν περισσότερα σε αριθμό συγκριτικά με τα κορίτσια, πιθανότατα λόγω της υψηλότερης αναλογίας αγοριών προς κορίτσια κατά τη γέννηση.

Από την ηλικία των 30 ετών και έπειτα, παρατηρείται πως οι γυναίκες είναι περισσότερες σε σχέση με τους άνδρες, ενώ το ποσοστό των ηλικιωμένων είναι πιο ψηλό για τις γυναίκες ως αποτέλεσμα του ψηλότερου προσδόκιμου ζωής που παρουσιάζει το γυναικείο φύλο.

Η ηλικιακή ομάδα 25-29 φαίνεται να είναι η μοναδική στην οποία, κατά το 2011, η αναλογία αγοριών και κοριτσιών στην Κύπρο φαίνεται να ήταν σχεδόν ίση.

Γράφημα 7: Πληθυσμιακή Πυραμίδα Κύπρου

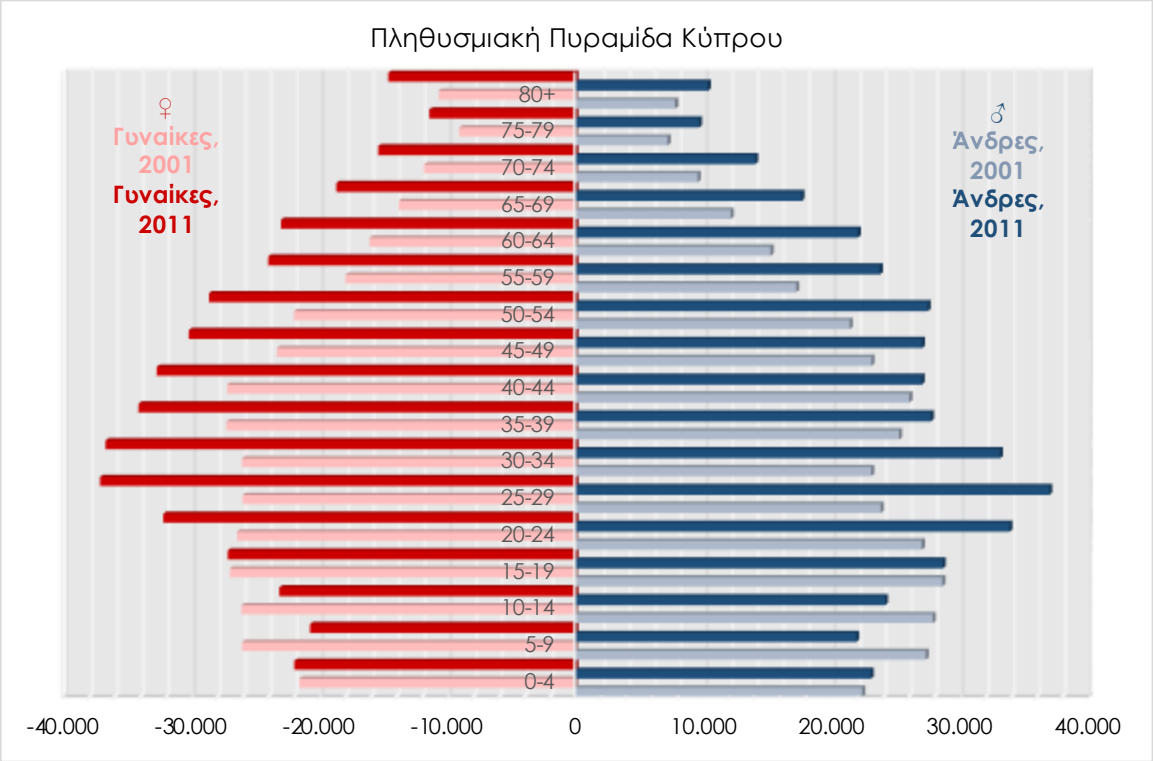

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Στην πληθυσμιακή πυραμίδα της επαρχίας Αμμοχώστου η διαφορά στον αριθμό των μικρότερων ηλικιών των αγοριών συγκριτικά με αυτόν των κοριτσιών εμφανίζεται ακόμα εντονότερη από την αντίστοιχη σε επίπεδο Κύπρου. Αντίθετα, οι γυναίκες των παραγωγικών ηλικιών (25 έως 55 περίπου ετών), εμφανίζονται περισσότερες από τους άνδρες. Όπως στην πληθυσμιακή πυραμίδα της Κύπρου, έτσι και στην αντίστοιχη πυραμίδα της Επαρχίας Αμμοχώστου, το γυναικείο φύλο υπερτερεί αριθμητικά από το ανδρικό στις μεγαλύτερες

ηλικιακές ομάδες, ενώ πληθυσμιακά το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού συγκεντρώνεται στις μεσαίες ηλικιακές ομάδες.

Γράφημα 8: Πληθυσμιακή Πυραμίδα Επαρχίας Αμμοχώστου

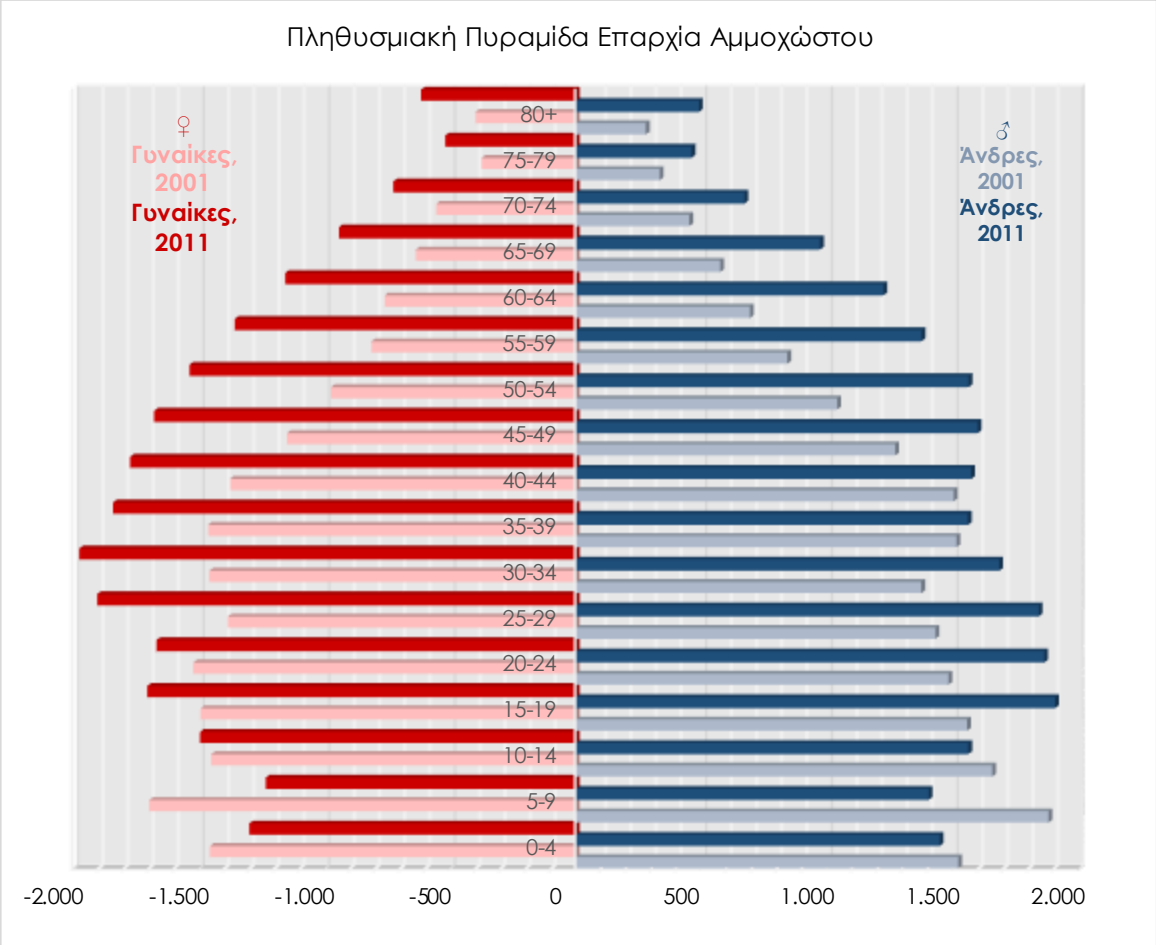

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Όσον αφορά την κατανομή του πληθυσμού στις ηλικιακές ομάδες τόσο σε επίπεδο χώρας όσο και σε επίπεδο επαρχίας, το 2001 τα άτομα ηλικιών 0-14 ήταν περισσότερα συγκριτικά με τα άτομα της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας κατά την απογραφή του 2011. Επιπρόσθετα, ο πληθυσμός των υπολοίπων ηλικιακών κατηγοριών εμφανίζεται περισσότερος το 2011 σε σχέση με το 2001.

2.3 Δημογραφικοί Δείκτες. 2011

Για την ποιοτικότερη ανάλυση της δημογραφικής φυσιογνωμίας της Κύπρου όσον αφορά τα ηλικιακά χαρακτηριστικά του πληθυσμού, κρίθηκε σκόπιμο να υπολογιστούν οι δείκτες που παρουσιάζονται παρακάτω.[2]

[2] *Β. Κοτζαμάνης, Β. Παπάς (επιμ), Οι χωρικές διαστάσεις των δημογραφικών φαινομένων, Βόλος, Παν. Εκδόσεις Θεσσαλίας, Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων/ Εργαστήριο Εφαρμογών της Πληροφορικής στο Σχεδιασμό του Χώρου, 2001.*

[3]**Δείκτης Γήρανσης:** είναι ο λόγος του πληθυσμού ηλικίας 65 ετών και άνω προς τον πληθυσμό ηλικίας 0-14 ετών και εκφράζει κατά πόσο το βάρος του πληθυσμού μετατοπίζεται από τη βάση της πληθυσμιακής πυραμίδας προς την κορυφή, δηλαδή πόσο γερασμένος είναι ο πληθυσμός και κατά πόσο υφίσταται πρόβλημα ανανέωσης του.

[4]**Δείκτης Νεανικότητας:** είναι ο λόγος του πληθυσμού έως και 14 ετών προς το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού και εκφράζει κατά πόσο το βάρος του πληθυσμού μετατοπίζεται στη βάση της πληθυσμιακής πυραμίδας, δηλαδή πόσο νέος είναι ο πληθυσμός.

[5]**Δείκτης Εξάρτησης:** εκφράζει την επιβάρυνση που δέχεται ο ενεργός πληθυσμός (15-64 ετών) από το νεανικό και το γεροντικό πληθυσμό (0-14 και 65+ ετών αντίστοιχα).

[6]**Δείκτης Αντικατάστασης Α:** εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ατόμων που θα έχουν τη νόμιμη ηλικία για να εργασθούν εισερχόμενα στην αγορά εργασίας και των ατόμων που θα έχουν την ηλικία συνταξιοδότησης, εάν ήταν ήδη ενταγμένα στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Η χαμηλή τιμή του δείκτη είναι αρνητική για το παραγωγικό σύστημα και την αγορά εργασίας, αφού δείχνει ότι τα άτομα που εισέρχονται στην παραγωγική διαδικασία είναι λιγότερα από τα άτομα που εξέρχονται από αυτήν.

[7]**Δείκτης Αναλογίας Φύλων:** εκφράζει την ισορροπία ανάμεσα στα δύο φύλα σε έναν πληθυσμό, και κατά συνήθεια πρόκειται για τον λόγο των ανδρών προς το πλήθος των γυναικών.

Πίνακας 3: Δημογραφικοί Δείκτες ανά Επαρχία

Επαρχία	Ποσοστό 65+ επί του συνολικού πληθυσμού	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Νεανικότητας	Δείκτης Εξάρτησης	Δείκτης Αντικατάστασης Α	Δείκτης Αναλογίας Φύλων
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	13,30%	82,82%	5,63%	41,56%	105,03%	94,71%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	11,57%	63,94%	6,56%	42,21%	128,45%	98,92%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	12,79%	75,32%	6,01%	42,42%	119,12%	95,95%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	13,67%	86,10%	5,62%	41,96%	106,79%	93,38%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	13,11%	85,14%	5,28%	39,90%	99,04%	93,80%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ	14,72%	89,89%	5,82%	45,12%	91,66%	97,49%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

[3] ***Δείκτης γήρανσης****: Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω * 100 / Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 0-14 ετών*

[4] *Δείκτης νεανικότητας: Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας έως 14 ετών * 100 / Σύνολο μόνιμου πληθυσμού*

[5]*Δείκτης ηλικιακής εξάρτησης: Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 0-14 και 65+ ετών * 100 / Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 15-64 ετών*

[6] *Δείκτης αντικατάστασης Α: Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 10-14 ετών * 100 / Μόνιμος πληθυσμός ηλικίας 60-64 ετών*

[7] *Δείκτης αναλογίας φύλων: Πληθυσμός ανδρών * 100 / Πληθυσμός γυναικών*

Όπως παρατηρείται βάσει του πίνακα των δημογραφικών δεικτών ανά επαρχία, το ποσοστό του πληθυσμού άνω των 65 ετών της Επαρχίας Αμμοχώστου είναι μικρότερο από τα αντίστοιχα ποσοστά όλων των υπολοίπων επαρχιών της Κύπρου, και φυσικά από το ποσοστό αυτό σε επίπεδο χώρας.

Γράφημα 9: Πληθυσμός άνω των 65 ετών ανά επαρχία, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Δείκτης Γήρανσης

Το δεδομένο που προέκυψε από την παραπάνω ανάλυση, επιβεβαιώνεται και με τις τιμές των δεικτών γήρανσης, όπου στην Επαρχία Αμμοχώστου ο δείκτης αυτός δεν ξεπερνά το 63,94%, ενώ για το σύνολο της χώρας φτάνει το 82,82% και για την Επαρχία Πάφου το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό της τάξης του 89,89%. Συνεπώς, προκύπτει το συμπέρασμα πως βάσει των δεικτών γήρανσης, η Επαρχία Αμμοχώστου κατά το έτος 2011 εμφάνισε την νεανικότερη δημογραφική φυσιογνωμία ολόκληρης της χώρας.

Γράφημα 10: Δείκτης Γήρανσης ανά επαρχία, 2011

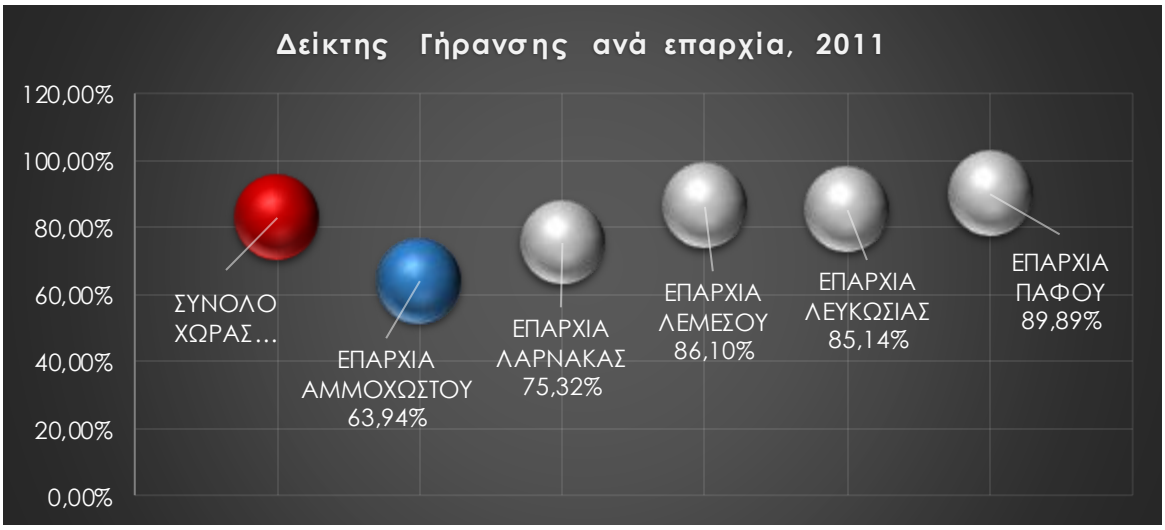

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Δείκτης Νεανικότητας

Ο δείκτης νεανικότητας, δηλαδή το ποσοστό των νέων ατόμων 0-14 ετών στο συνολικό πληθυσμό, έχει τιμή 6,56% για την Επαρχία Αμμοχώστου. Η τιμή αυτή ξεπερνά τις αντίστοιχες τιμές όλων των υπολοίπων επαρχιών και της Κύπρου συνολικά, γεγονός θετικό για την δημογραφική εικόνα της Επαρχίας Αμμοχώστου.

Γράφημα 11: Δείκτης Νεανικότητας ανά επαρχία, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Δείκτης Εξάρτησης

Ο συγκεκριμένος δείκτης στην Επαρχία Αμμοχώστου καταγράφει ποσοστό 42,21%, τιμή δηλαδή υψηλότερη από αυτή της Κύπρου (41,56%), εκφράζοντας πως η επιβάρυνση που δέχεται ο ενεργός πληθυσμός από τον γεροντικό και τον νεανικό πληθυσμό, δεν είναι σημαντικά μεγάλη. Συνολικά οι επαρχίες Πάφου και Λάρνακας εμφανίζουν τις μεγαλύτερες τιμές στον δείκτη εξάρτησης ενώ οι επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού τις μικρότερες.

Γράφημα 12: Δείκτης Εξάρτησης ανά επαρχία, 2011

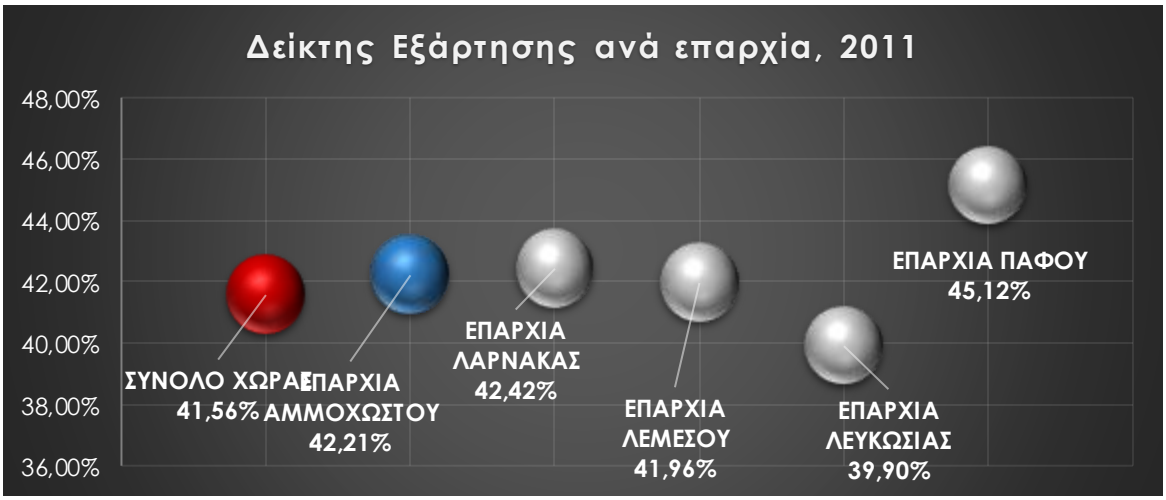

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Δείκτης Αντικατάστασης Α

Ο δείκτης αντικατάστασης Α της Επαρχίας Αμμοχώστου για το 2011 είχε τιμή 128,45%. Το ποσοστό αυτό ήταν μεγαλύτερο τόσο από το αντίστοιχα ποσοστά των υπόλοιπων επαρχιών όσο και από αυτό της χώρας συνολικά (105,03%). Το δεδομένο αυτό δημιουργεί τη διαπίστωση πως ο αριθμός των ατόμων της Επαρχίας Αμμοχώστου που εισέρχεται στην παραγωγική διαδικασία είναι αρκετά μεγαλύτερος από αυτόν που εξέρχεται.

Γράφημα 13: Δείκτης Αντικατάστασης Α ανά επαρχία, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Δείκτης Αναλογίας Φύλων

Ο δείκτης αναλογίας φύλων το έτος 2011 ήταν μικρότερος της μονάδας για όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Από το δεδομένο αυτό προκύπτει το συμπέρασμα πως ο γυναικείος πληθυσμός όλων των επαρχιών ήταν περισσότερος από τον ανδρικό. Σχετικά με την Επαρχία Αμμοχώστου, φαίνεται πως το 2011 ο δείκτης αναλογίας των φύλων της ήταν αυτός που πλησίαζε περισσότερο τη μονάδα με ποσοστό της τάξης του 98,92%. Ως εκ τούτου, κατά το έτος αυτό η Επαρχία Αμμοχώστου αναλογικά με τον συνολικό πληθυσμό της, είχε το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρικού πληθυσμού συγκριτικά με τις υπόλοιπες επαρχίες.

Γράφημα 14: Δείκτης Αναλογίας Φύλων ανά επαρχία, 2011

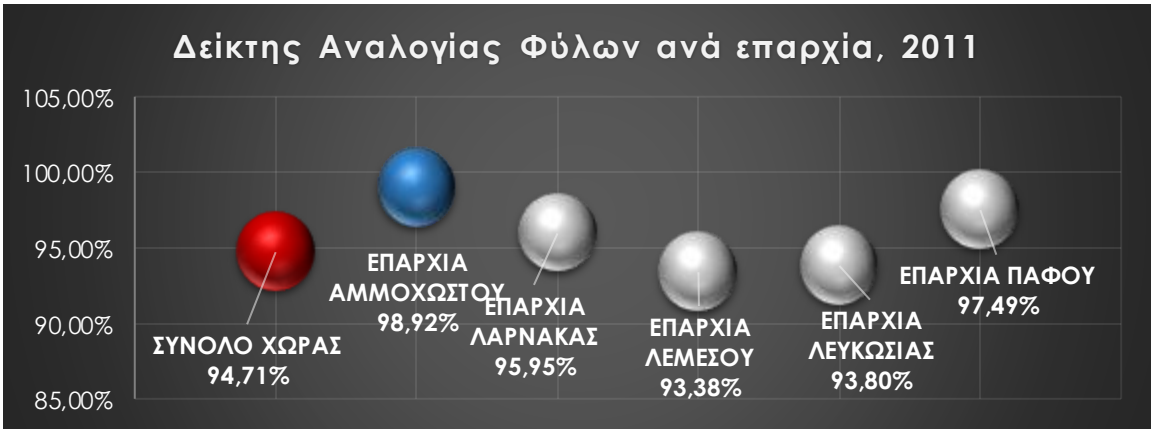

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Συγκρίνοντας τους δημογραφικούς δείκτες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου που προέκυψαν από τα αποτελέσματα των απογραφών του 2001 και του 2011, παρατηρείται πως ο δείκτης αντικατάστασης Α εμφανίζει σημαντική πτώση στην τιμή του, η οποία μετατοπίστηκε από 213,83% το 2001, σε 128,45% το 2011. Η διαφορά αυτή στην τιμή του δείκτη δηλώνει πως το 2001 εισέρχονταν στην παραγωγική διαδικασία περισσότερα άτομα παραγωγικών ηλικιών από αυτά που εξέρχονταν, σε σχέση με το 2011. Επιπλέον ο δείκτης γήρανσης φαίνεται να αυξήθηκε σημαντικά το έτος 2011 (63,94%) σε σχέση με το έτος 2001 (37,32%), δεδομένο το οποίο αποδεικνύεται και από την πληθυσμιακή πυραμίδα όπου το 2011 ένα μέρος τους βάρους της εμφανίζεται να μετατοπίζεται προς την κορυφή. Οι υπόλοιποι δημογραφικοί δείκτες που παρουσιάστηκαν, δεν εντοπίζονται με σημαντικές διαφορές στο διάστημα της εν λόγω δεκαετίας.

Γράφημα 15: Δημογραφικοί Δείκτες ΕΕ Αμμοχώστου 2001, 2011

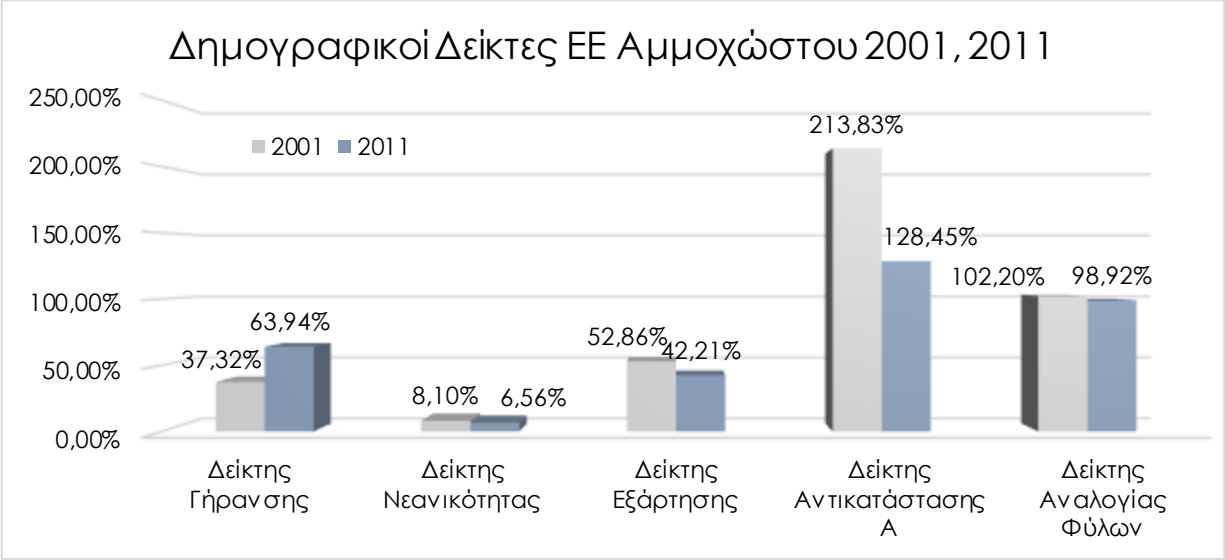

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2001, 2011), Ιδία Επεξεργασία

Η ανάλυση των δημογραφικών δεικτών σε επίπεδο Δήμων και Κοινοτήτων της επαρχίας Αμμοχώστου, οδηγεί στο συμπέρασμα πως τα ποσοστά 65+ επί του συνολικού πληθυσμού αλλά και οι δείκτες γήρανσης των Δήμων και Κοινοτήτων της ενδοχώρας(Δ. Δερύνειας, Κ. Φρενάρου, Κ. Άχνας, Κ. Αχερίτου) είναι υψηλότεροι σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές των Δήμων που βρίσκονται στην ακτογραμμή της Επαρχίας Αμμοχώστου (Δ. Αγ. Νάπας, Δ. Παραλιμνίου) ή που συνορεύουν με την Επαρχία Λάρνακας (Δ. Σωτήρας, Κ. Λιοπετρίου, Κ. Αυγόρου). Επιπλέον, αυτές οι χωρικές ενότητες, συμπεριλαμβανομένων και των Κοινοτήτων Λιοπετρίου και Αυγόρου, παρουσιάζουν και τους υψηλότερους δείκτες εξάρτησης. Αναφορικά με τους δείκτες νεανικότητας, οι Κοινότητες Φρέναρου και Άχνας εμφανίζουν τις χαμηλότερες τιμές, δεδομένο που επιβεβαιώνει τις υψηλότατες τιμές των δεικτών γήρανσης που χαρακτηρίζουν τις εν λόγω περιοχές. Βέβαια, έναν όχι ιδιαίτερα ικανοποιητικό δείκτη νεανικότητας παρουσιάζει και ο Δήμος Αγίας Νάπα (6,04%). Όσον αφορά τους δείκτες αντικατάστασης Α, οι τιμές της πλειοψηφίας των Κοινοτήτων είναι χαμηλότερες από την τιμή ολόκληρης της επαρχίας, ενώ χαμηλό δείκτη αντικατάστασης Α εμφανίζει ακόμα ο Δήμος Παραλιμνίου (125,39%). Τέλος, οι τιμές των δεικτών αναλογίας φύλων των Δήμων και των

Κοινοτήτων της Επαρχίας Αμμοχώστου δεν εμφανίζουν σημαντικές αποκλίσεις από τις τιμές της επαρχίας συνολικά.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι τιμές των δημογραφικών δεικτών για όλους τους Δήμους/Κοινότητες της Ε.Ε. Αμμοχώστου.

Πίνακας 4: Δημογραφικοί Δείκτες ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011

Δήμος/ Κοινότητα	Ποσοστό 65+ επι του συνολικού πληθυσμού	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Νεανικότητας	Δείκτης Εξάρτησης	Δείκτης Αντικατάστασης Α	Δείκτης Αναλογίας Φύλων
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	13,30%	82,82%	5,63%	41,56%	105,03%	94,71%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	**11,57%**	**63,94%**	**6,56%**	**42,21%**	**128,45%**	**98,92%**
Δήμος Αγίας Νάπας	9,99%	58,26%	6,04%	37,26%	130,20%	100,62%
Δήμος Παραλιμνίου	10,35%	58,59%	6,47%	38,95%	125,39%	98,16%
Δήμος Δερύνειας	13,83%	78,29%	6,83%	45,95%	151,14%	99,45%
Δήμος Σωτήρας	9,76%	49,44%	7,09%	41,81%	137,10%	101,77%
Κοινότητα Λιοπετρίου	10,80%	54,57%	7,10%	44,10%	161,39%	98,32%
Κοινότητα Φρέναρου	13,38%	76,67%	5,58%	44,57%	106,19%	97,25%
Κοινότητα Αυγόρου	11,42%	58,57%	6,93%	44,78%	124,61%	99,83%
Κοινότητα Άχνας	13,85%	74,10%	6,66%	48,22%	127,52%	101,45%
Κοινότητα Αχερίτου	19,22%	159,89%	5,40%	45,42%	70,59%	91,63%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

2.4 Συμπεράσματα Δημογραφικών Χαρακτηριστικών

Στην περιοχή παρέμβασης σημειώνεται αύξηση του πληθυσμού κατά ποσοστό μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο Κύπρου. Σε επίπεδο επαρχιών, η αύξηση αυτή είναι μεγαλύτερη στις μικρότερες επαρχίες (Πάφος, Λάρνακα, Αμμόχωστος) σε σχέση με την αύξηση του πληθυσμού των μεγαλύτερων επαρχιών (Λευκωσία, Λεμεσός). Ωστόσο, παρ' όλη την πληθυσμιακή αυτή αύξηση, στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου κατανέμεται το μικρότερο ποσοστό του πληθυσμού, συγκριτικά με τις υπόλοιπες επαρχίες της Κύπρου. Το μικρό αυτό ποσοστό πληθυσμιακής συμμετοχής της περιοχής παρέμβασης στο σύνολο της χώρας, προέκυψε αμέσως μετά την τουρκική εισβολή, γεγονός που μείωσε κατακόρυφα τον πληθυσμό της επαρχίας, ως φυσικό επακόλουθο της μείωσης της συνολικής της έκτασής της κατά περίπου 85%, και την κατάληψη των περισσότερων οικισμών της. Συνεπώς, έπειτα από τα συγκεκριμένα γεγονότα και τις αλλαγές που σημειώθηκαν, η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου συνιστά πια την μικρότερη σε έκταση επαρχία της Κύπρου. Ωστόσο, από την περίοδο εκείνη έως και την πιο πρόσφατη απογραφή, ο πληθυσμός σε

όλους σχεδόν τους Δήμους και τις Κοινότητες της περιοχής παρέμβασης αυξήθηκε, δεδομένο που αποκαλύπτει πως οι Δήμοι και οι Κοινότητες όχι μόνο συγκρατούν αλλά και αυξάνουν τον πληθυσμό τους.

Ο δείκτης γήρανσης της περιοχής παρέμβασης, είναι χαμηλότερος από τους αντίστοιχους δείκτες όλων των υπολοίπων επαρχιών της χώρας. Στο σημείο αυτό δεν θα έπρεπε να παραλειφθεί το γεγονός πως η τιμή του αυξήθηκε κατά το διάστημα των τελευταίων απογραφών (2001 – 2011). Ως εκ τούτου αν και η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου παρουσιάζει την νεανικότερη δημογραφική φυσιογνωμία της Κύπρου, η αύξηση της τιμής του δείκτη γήρανσης σε σχέση με τα παρελθόντα έτη δημιουργεί την ανάγκη υλοποίησης στοχευμένων δράσεων με στόχο την τόνωση του πληθυσμού. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες οι οποίοι χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής στο κομμάτι αυτό, είναι εκείνοι της ενδοχώρας όπου οι δείκτες γήρανσης αλλά και εξάρτησης είναι υψηλότεροι. Επιπλέον, ο δείκτης αντικατάστασης της περιοχής παρέμβασης είναι ο υψηλότερος από τους αντίστοιχους δείκτες τον υπολοίπων επαρχιών, γεγονός που εκφράζει τις ιδιαίτερες προοπτικές της περιοχής παρέμβασης σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας ως προς τις παραγωγικές ηλικίες που πρόκειται να εισαχθούν στο παραγωγικό σύστημα. Παρ' όλα αυτά η περίπτωση του εν λόγω δείκτη προβληματίζει ως προς την εξέλιξη της πορείας του, καθώς εμφανίζεται σημαντικά μειωμένος κατά το διάστημα των πιο πρόσφατων απογραφών.

Τα έως τώρα ικανοποιητικά δημογραφικά στοιχεία της περιοχής και η ύπαρξη παραγωγικού ανθρώπινου δυναμικού, δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων, λαμβάνοντας όμως υπόψη και την ανάγκη για διατήρηση της συνολικά νεανικής φυσιογνωμίας της περιοχής. Η ένταξη στον στρατηγικό σχεδιασμό δράσεων βελτίωσης της ποιότητας ζωής, κυρίως των μικρότερων οικισμών και των οικισμών της ενδοχώρας, αλλά και δράσεων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την ανάδειξη ευκαιριών απασχόλησης, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για τη διατήρηση της υπάρχουσας φυσιογνωμίας αλλά και την αποτροπή μιας ενδεχόμενης αρνητικής εξέλιξης στο συνολικό δημογραφικό προφίλ της επαρχίας.

3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Για την ορθή ανάλυση του συνολικού προφίλ της περιοχής παρέμβασης, κρίνεται σκόπιμο στην παρούσα ενότητα να αναλυθούν ορισμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης όπως το Επίπεδο Εκπαίδευσης των κατοίκων της, την Υπηκοότητα του πληθυσμού αλλά και τη Μετανάστευση.

3.1 Εκπαιδευτικό Επίπεδο, 2011

Η γενικότερη κοινωνική φυσιογνωμία της Επαρχίας Αμμοχώστου δύναται να προσδιοριστεί από κοινωνικά χαρακτηριστικά όπως αυτό του Εκπαιδευτικού Επιπέδου των κατοίκων της.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα στοιχεία σχετικά με την μόρφωση των κατοίκων των επαρχιών της Κύπρου, όπως καταγράφηκαν το 2011 από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πίνακας 5: Εκπαιδευτικό Επίπεδο, 2011

Επαρχία	Σύνολο	Δε φοίτησε ποτέ σε σχολείο/ Δεν τελείωσε το Δημοτικό	Δημοτικό	Δευτεροβάθμια	Μεταλυκειακή μη τριτοβάθμια	Τριτοβάθμια μη Πανεπιστημιακή/Τριτοβάθμια - Πανεπιστήμιο (πρώτο πτυχίο)*	Τριτοβάθμια - Μεταπτυχιακό/ Τριτοβάθμια - Διδακτορικό*	Δεν δηλώθηκε
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**705.459**	**30.325**	**103.754**	**343.217**	**26.750**	**148.849**	**39.491**	**13.073**
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	**38.188**	**2.635**	**8.051**	**19.200**	**1.452**	**5.433**	**840**	**577**
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	118.873	6.013	22.044	60.276	4.550	20.177	4.285	1.528
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	197.956	8.426	29.112	97.368	8.032	43.015	9.196	2.807
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	276.620	9.853	36.141	125.867	9.937	64.907	22.559	7.356
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ	73.822	3.398	8.406	40.506	2.779	15.317	2.611	805

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα, το 6,90% της Επαρχίας Αμμοχώστου δεν φοίτησε ποτέ σε σχολείο/ Δεν τελείωσε το Δημοτικό. Το ποσοστό αυτό είναι το μεγαλύτερο από τα αντίστοιχα ποσοστά όλων των υπολοίπων επαρχιών της Κύπρου και από το σύνολο της χώρας (4,30%). Το Δημοτικό και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ολοκλήρωσε το 21,08% και το 50,28% αντίστοιχα του πληθυσμού της Επαρχίας Αμμοχώστου, ενώ τη Μεταλυκειακή μη τριτοβάθμια εκπαίδευση ολοκλήρωσε το 3,80% των κατοίκων της επαρχίας, ποσοστό πολύ κοντά σε αυτό του συνόλου της χώρας (3,79%). Όσον αφορά τη συμμετοχή του πληθυσμού της Κύπρου στις κατηγορίες Τριτοβάθμια μη Πανεπιστημιακή/Τριτοβάθμια - Πανεπιστήμιο (πρώτο πτυχίο) και Τριτοβάθμια - Μεταπτυχιακό/ Τριτοβάθμια - Διδακτορικό, η Επαρχία Αμμοχώστου συγκεντρώνει το μικρότερο ποσοστό και στις δύο αυτές κατηγορίες της τάξης του 14,23% έναντι του 21,10% του συνόλου της χώρας, και της τάξης του 2,20% έναντι του 5,60% αντίστοιχα.

Συμπερασματικά, το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της Επαρχίας Αμμοχώστου δεν κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό για το 2011, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψιν και τα αντίστοιχα ποσοστά των υπόλοιπων επαρχιών ολόκληρης της χώρας.

Γράφημα 16: Εκπαιδευτικό Επίπεδο ανά επίπεδο και ανά Επαρχία και , 2011

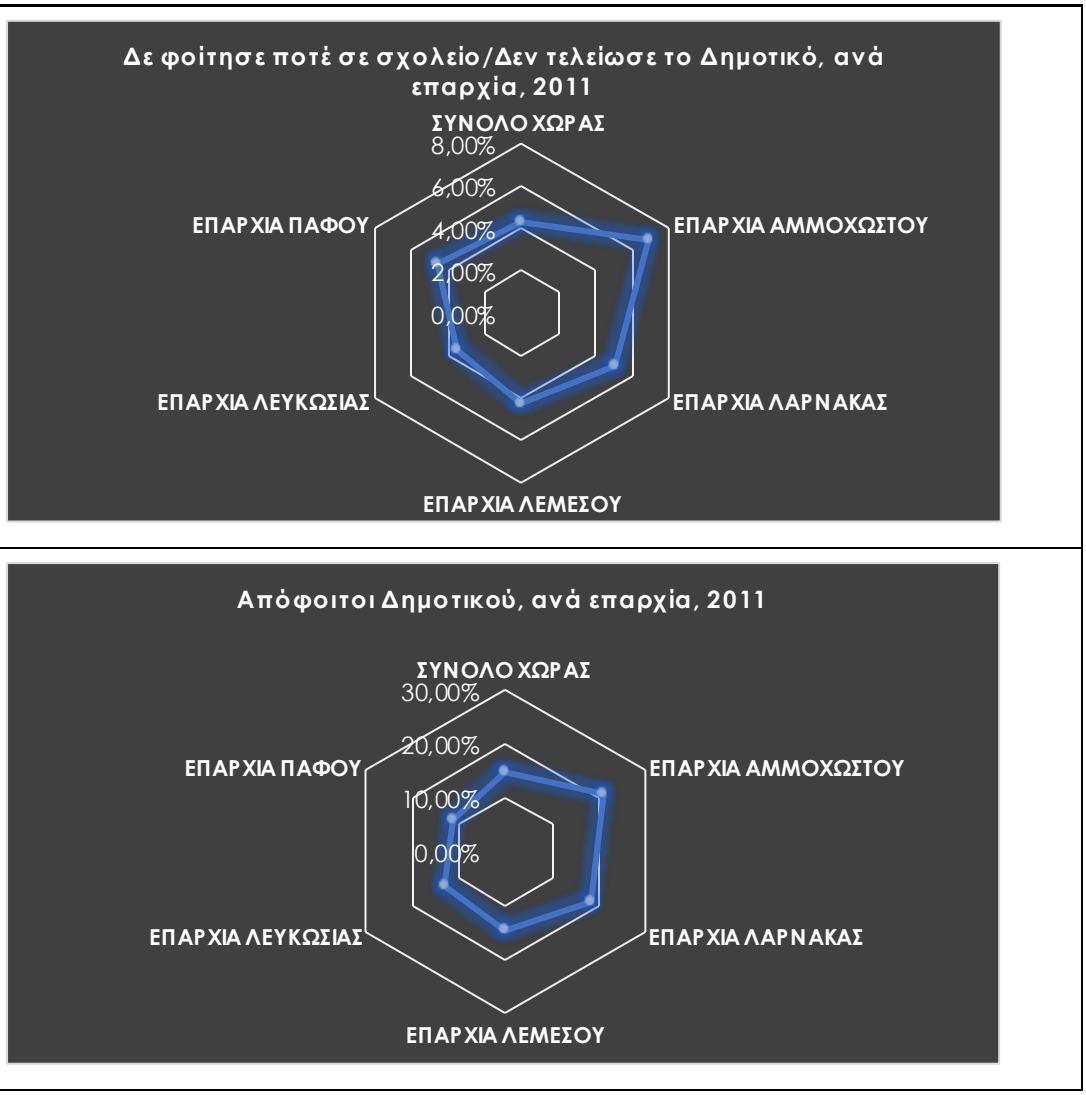

Απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ανά επαρχία, 2011
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ
60,00%
40,00%
20,00%
0,00%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ

Απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά επαρχία, 2011
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ
25,00%
20,00%
15,00%
10,00%
5,00%
0,00%
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Στον επόμενο πίνακα πραγματοποιείται ανάλυση του επιπέδου μόρφωσης της Επαρχίας Αμμοχώστου σε επίπεδο Δήμων και Κοινοτήτων, βάσει των στοιχείων της Απογραφής του 2011.

Πίνακας 6: Εκπαιδευτικό Επίπεδο ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011

ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ								
	Σύνολο	Μέχρι κατώτερη δευτεροβάθμια (γυμνασιακό κύκλο)*	Ανώτερη Δευτεροβάθμια (Λύκειο/ Τεχνική)*	Μεταλυκειακή μη τριτοβάθμια*	Τριτοβάθμια μη Πανεπιστημιακή*	Τριτοβάθμια - Πανεπιστήμιο (πρώτο πτυχίο)*	Τριτοβάθμια - Μεταπτυχιακό*	Τριτοβάθμια - Διδακτορικό*	Δε δηλώθηκε
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	**38.188**	**16.542**	**13.344**	**1.452**	**1.755**	**3.678**	**785**	**55**	**577**
Δήμος Αγίας Νάπας	2.661	948	943	138	145	294	55	5	133
Δήμος Παραλιμνίου	12.319	4.323	4.634	563	616	1.545	351	25	262
Δήμος Δερύνειας	4.812	1.856	1.662	108	408	553	116	9	100
Δήμος Σωτήρας	4.394	2.295	1.460	81	194	288	66	4	6
Κοινότητα Λιοπετρίου	3.682	2.100	1.081	95	102	213	43	2	46
Κοινότητα Φρέναρου	3.548	1.541	1.311	193	116	314	51	2	20
Κοινότητα Αυγόρου	3.706	1.805	1.285	150	128	267	67	4	0

Κοινότητα Άχνας	1.697	905	526	65	38	128	26	3	6
Κοινότητα Αχερίτου	1.369	769	442	59	8	76	10	1	4

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει πως οι εκπαιδευτικές κατηγορίες στις οποίες συμμετείχε περισσότερο ο πληθυσμός όλων των Δήμων και των Κοινοτήτων της Επαρχίας Αμμοχώστου το 2011, αφορούσαν στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνασιακό κύκλο), την Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο/Τεχνική) και την Τριτοβάθμια – Πανεπιστημιακή εκπαίδευση (πρώτο πτυχίο). Πιο συγκεκριμένα, στην Κοινότητα Λιοπετρίου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό πληθυσμού ανάμεσα στους Δήμους και τις Κοινότητες της επαρχίας, το οποίο ολοκλήρωσε έως και την Κατώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνασιακό κύκλο), της τάξης του 57,03%. Την Ανώτερη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο/Τεχνική) ολοκλήρωσε το 37,62% του πληθυσμού του Δήμου Παραλιμνίου, αποτελώντας το μεγαλύτερο ποσοστό της κατηγορίας αυτής για όλη την επικράτεια της επαρχίας. Μεγαλύτερη συμμετοχή του πληθυσμού στην κατηγορία Τριτοβάθμια – Πανεπιστημιακή εκπαίδευση (πρώτο πτυχίο) εντοπίζονται από τους Δήμους Παραλιμνίου, Δερύνειας και Αγίας Νάπας, με ποσοστά επί του συνολικού πληθυσμού της κάθε μίας 12,54%, 11,49% και 11,05% αντίστοιχα. Για τους τελευταίους τρεις Δήμους αναφέρεται πως το 2011 σημείωσαν και τα υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού τους στην Μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, συγκριτικά με την αντίστοιχη συμμετοχή στις υπόλοιπες χωρικές ενότητες της επαρχίας Αμμοχώστου.

Γράφημα 17: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης στην ΕΕ Αμμοχώστου, 2011

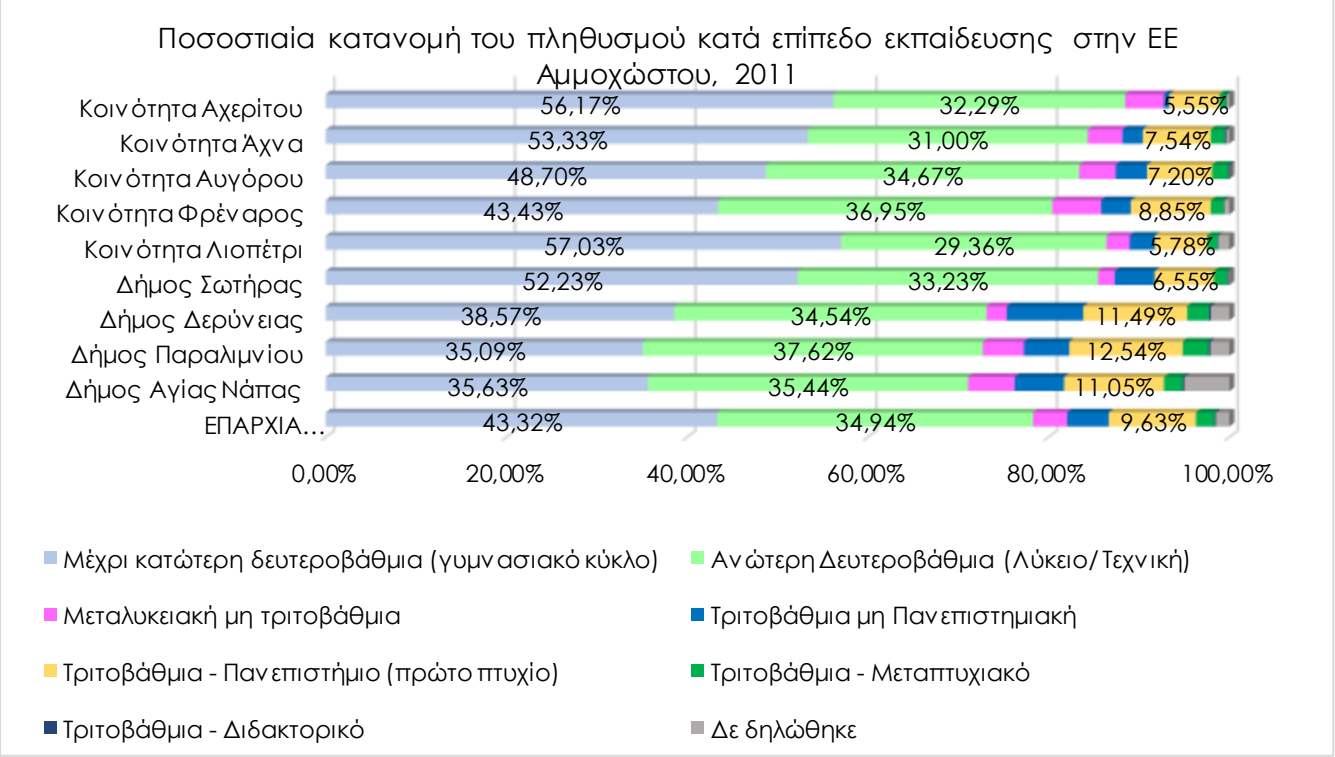

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Στο γράφημα που ακολουθεί απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου στα διαφορετικά επίπεδα εκπαίδευσης,

Γράφημα 18: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης στην ΕΕ Αμμοχώστου, 2011

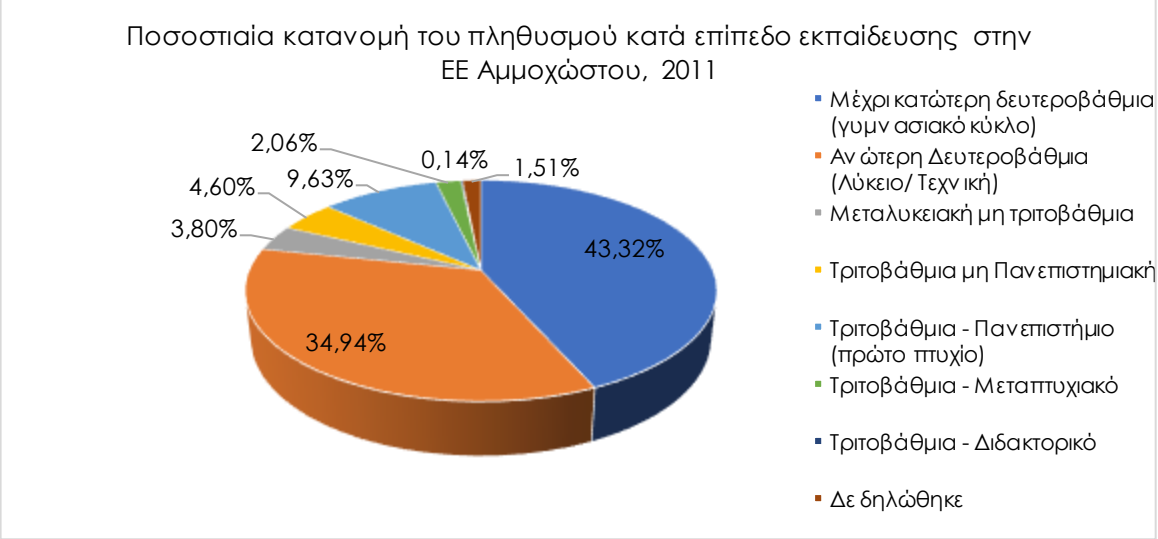

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

3.2 Υπηκοότητα Πληθυσμού

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την υπηκοότητα του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης καθώς και συγκριτικά δεδομένα σε εθνικό επίπεδο. Επί της ουσίας παρουσιάζονται τα δεδομένα από την Απογραφή του 2011 που αφορούν τους ξένους υπηκόους μονίμους κάτοικους της Κύπρου και της Αμμοχώστου, οι οποίοι με βάση της Στατιστική Υπηρεσία διαμένουν στην Κύπρο περσότερο από ένα χρόνο πριν την ημέρα της απογραφής.

Το 2011, το 79,4% του συνόλου του πληθυσμού της Κύπρου ήταν Κύπριοι, 12,6% ήταν από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ27) (κυρίως από Ελλάδα, με ποσοστό 3,5%, Ηνωμένο Βασίλειο 2,9%, Ρουμανία 2,8% και Βουλγαρία 2,2%), ενώ ποσοστό 7,6% ήταν υπήκοοι άλλων χωρών (εκτός ΕΕ27). Μεταξύ του 2001 και του 2011, το ποσοστό του πληθυσμού με ξένη υπηκοότητα αυξήθηκε από 9,4% σε 20,3%. Η αναλογία των γυναικών στο σύνολο των ξένων ήταν 55,0% και των αντρών 45,0%. Τα άτομα ηλικίας 20-39 ετών αποτελούσαν το 49,3% των ξένων, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των Κύπριων σ' αυτή την ηλικιακή ομάδα ήταν μόλις 28,0%.[8]

[8] *Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου « Απογραφή Πληθυσμού 2011, Τόμος Ι Γενικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, μετανάστευση και εργατικό δυναμικό» [online] [Τελευταία πρόσβαση 09/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/3D52D8F17C418CFAC2257EEA00346671/$file/POPULATION_CENSUS-2011_Voll-EL-261015.pdf?OpenElement*

Γράφημα 19: Αναλογία ξένων υπηκόων στον πληθυσμό, ανά επαρχία, 2011

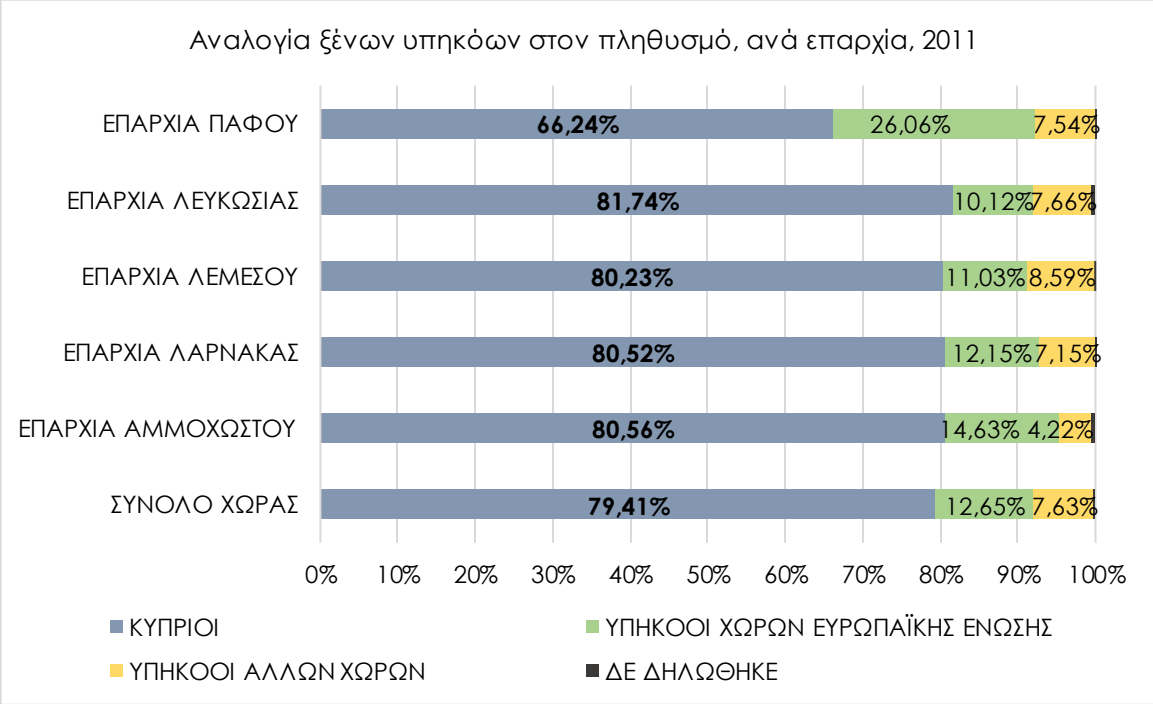

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Οι περισσότεροι ξένοι υπήκοοι χωρών ΕΕ καταγράφηκαν στην επαρχία Λευκωσίας με ποσοστό 32,18% και ακολουθεί η επαρχία Λεμεσού με ποσοστό 24,3%, η Πάφος με ποσοστό 20,88%, η Λάρνακα με ποσοστό 16,54% και η Αμμόχωστος με 6,09%. Σε ότι αφορά τους ξένους υπηκόους άλλων χωρών ΕΕ παρουσιάζονται ελαφρώς διαφοροποιημένα τα αντίστοιχα ποσοστά δηλαδή πρώτη είναι η επαρχία Λευκωσίας με ποσοστό 39,06% και ακολουθεί η επαρχία Λεμεσού με ποσοστό 31,51%, η Λάρνακα με ποσοστό 15,97%, η Πάφος με ποσοστό 10,39%, και η Αμμόχωστος με 3,07%.

Γράφημα 20: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων χωρών ΕΕ, 2011

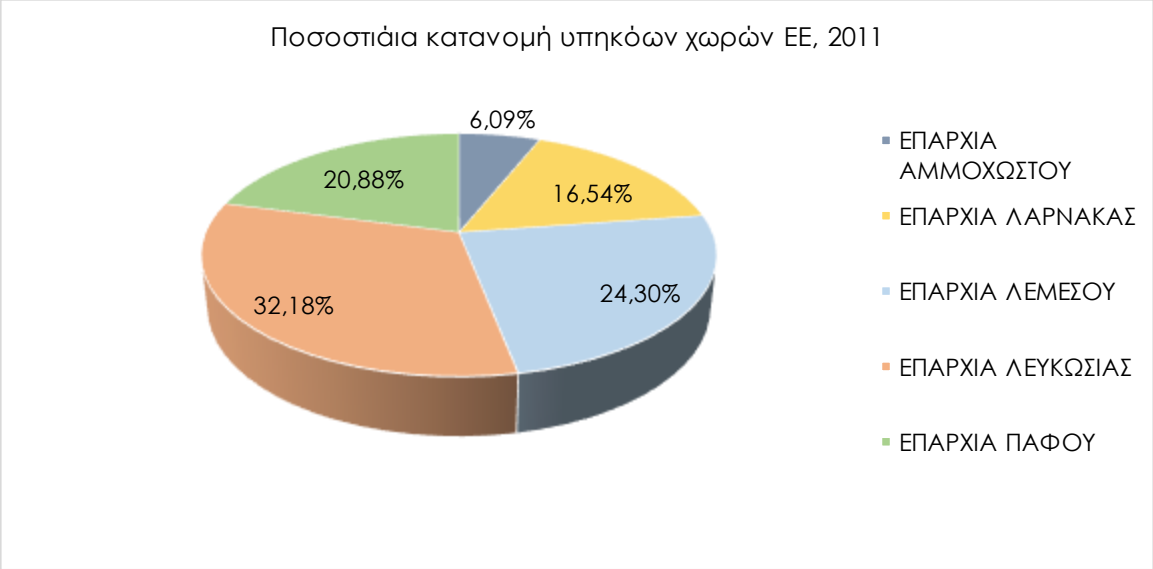

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 21: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων άλλων χωρών, 2011

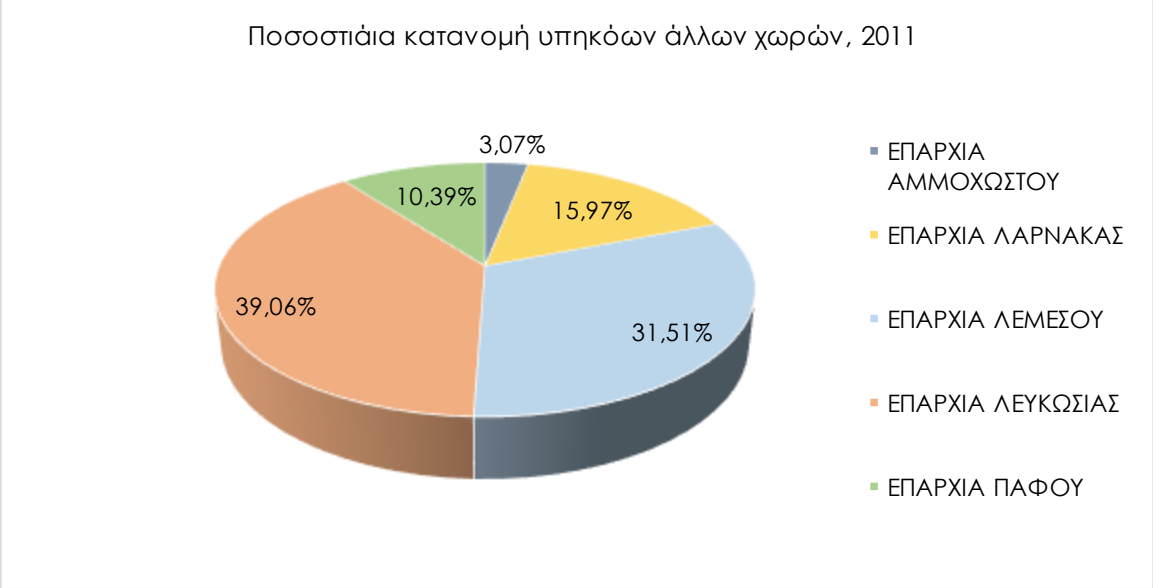

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Σε επίπεδο επαρχίας το Παραλίμνι και η Αγία Νάπα καταγράφουν ποσοστά 23,38% και 20,05% ξένων υπηκόων χωρών ΕΕ και αντίστοιχα 5,71% και 6,69% υπηκόων άλλων χωρών στο σύνολο του πληθυσμού τους.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται η αναλογία ξένων υπηκόων στον συνολικό πληθυσμό ανά Δήμο και Κοινότητα στην επαρχία Αμμοχώστου. Ενώ ακολουθούν πίνακες με αναλυτικά τα δεδομένα της Απογραφής του 2011.

Γράφημα 22: Αναλογία ξένων υπηκόων στον πληθυσμό, ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011

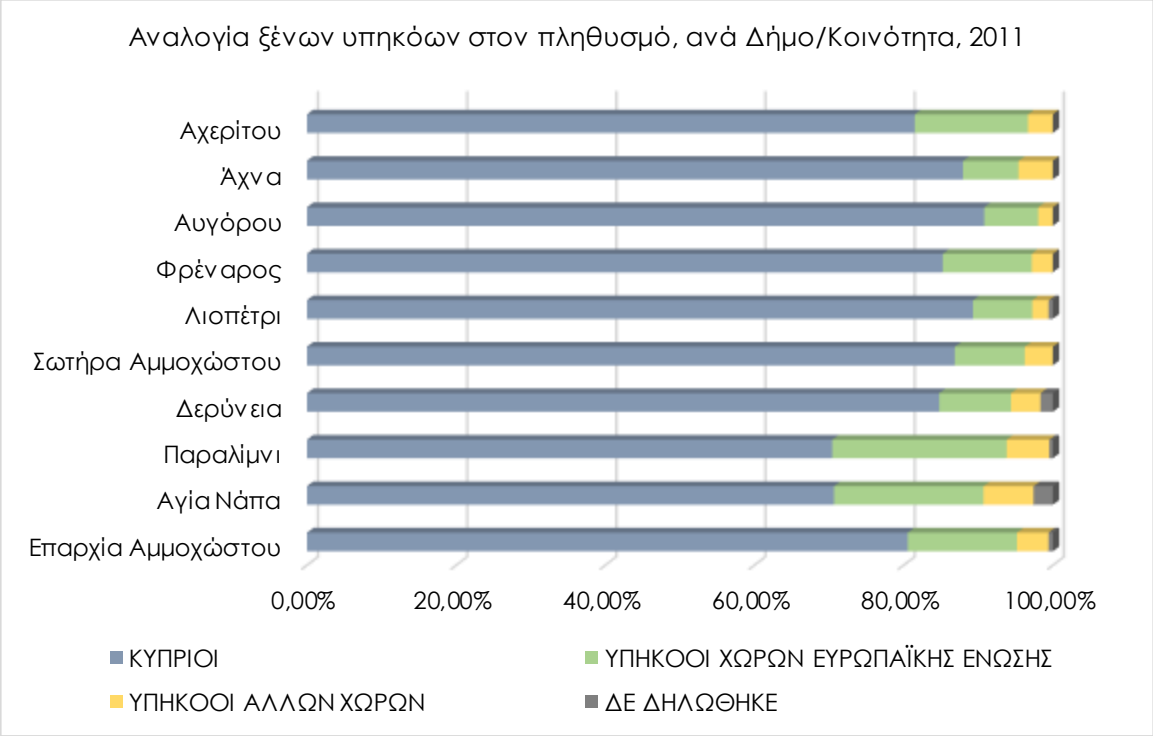

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 7: Υπηκοότητα κατοίκων κατά επαρχία, 2011

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ														
	ΣΥΝΟΛΟ			ΚΥΠΡΙΟΙ*			ΥΠΗΚΟΟΙ ΧΩΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ			ΥΠΗΚΟΟΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ			ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ		
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Συν.	Αντ.	Γυν.
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	840.407	408.780	431.627	667.398	330.798	336.600	106.270	53.607	52.663	64.113	22.999	41.114	2.626	1.376	1.250
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	46.629	23.188	23.441	37.565	19.306	18.259	6.821	3.264	3.557	1.966	470	1.496	277	148	129
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	143.192	70.116	73.076	115.300	57.358	57.942	17.398	8.868	8.530	10.241	3.787	6.454	253	103	150
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	235.330	113.636	121.694	188.797	93.225	95.572	25.957	13.028	12.929	20.205	7.147	13.058	371	236	135
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	326.980	158.262	168.718	267.266	131.261	136.005	33.089	17.252	15.837	25.041	8.933	16.108	1.584	816	768
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ	88.276	43.578	44.698	58.470	29.648	28.822	23.005	11.195	11.810	6.660	2.662	3.998	141	73	68

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 8: Υπηκοότητα κατοίκων κατά Δήμο/ Κοινότητα Επαρχία Αμμοχώστου, 2011

ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ														
	ΣΥΝΟΛΟ			ΚΥΠΡΙΟΙ*			ΥΠΗΚΟΟΙ ΧΩΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ			ΥΠΗΚΟΟΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ			ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ		
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Συν.	Αντ.	Γυν.
Επαρχία Αμμοχώστου	46.629	23.188	23.441	37.565	19.306	18.259	6.821	3.264	3.557	1.966	470	1.496	277	148	129
Αγία Νάπα	3.212	1.611	1.601	2.270	1.208	1.062	644	283	361	215	76	139	83	44	39
Παραλίμνι	14.963	7.412	7.551	10.538	5.459	5.079	3.499	1.711	1.788	854	206	648	72	36	36
Δερύνεια	5.844	2.914	2.930	4.954	2.540	2.414	563	263	300	231	57	174	96	54	42
Σωτήρα Αμμοχώστου	5.474	2.761	2.713	4.754	2.494	2.260	514	217	297	206	50	156	0	0	0
Λιοπέτρι	4.591	2.276	2.315	4.100	2.062	2.038	365	181	184	100	19	81	26	14	12
Φρέναρος	4.298	2.119	2.179	3.664	1.857	1.807	512	244	268	122	18	104	0	0	0
Αυγόρου	4.604	2.300	2.304	4.181	2.131	2.050	333	164	169	90	5	85	0	0	0
Άχνα	2.087	1.051	1.036	1.836	935	901	155	83	72	96	33	63	0	0	0
Αχερίτου	1.556	744	812	1.268	620	648	236	118	118	52	6	46	0	0	0

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

3.3 Μετανάστευση

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει την μετανάστευση και την υπηκοότητα ξένων υπηκόων που έφτασαν στην Κύπρο από το εξωτερικό, τον τελευταίο χρόνο πριν από την ημερομηνία αναφορά της Απογραφής.

Με βάση τα στοιχεία, από τα 17.400 πρόσωπα που ήρθαν από το εξωτερικό, τον τελευταίο χρόνο πριν από την ημερομηνία αναφοράς της Απογραφής, 7.706 ήταν άντρες και 9.694 ήταν γυναίκες. Κύπριοι υπήκοοι ήταν οι 1.373 (7,89%) και οι 16.025 ήταν ξένοι υπήκοοι (55,56% υπήκοοι χωρών ΕΕ και 36,54% υπήκοοί άλλων χωρών). Οι 12.560, ή ποσοστό 72,2%, εγκαταστάθηκαν στις αστικές περιοχές και οι 4.840 ή ποσοστό 27,8% σε αγροτικές περιοχές.

Στην επαρχία Αμμοχώστου έφτασαν 803 πρόσωπα δηλαδή μόλις το 4,61% του συνόλου της Κύπρου, από αυτούς το 65,13 % αφορούσε υπηκόους χωρών ΕΕ, το 28,89 % υπηκόους ξένων χωρών και σχεδόν το 6% Κύπριους υπηκόους.

Γράφημα 23: Αναλογία μεταναστών ανά υπηκοότητα και επαρχία, 2011

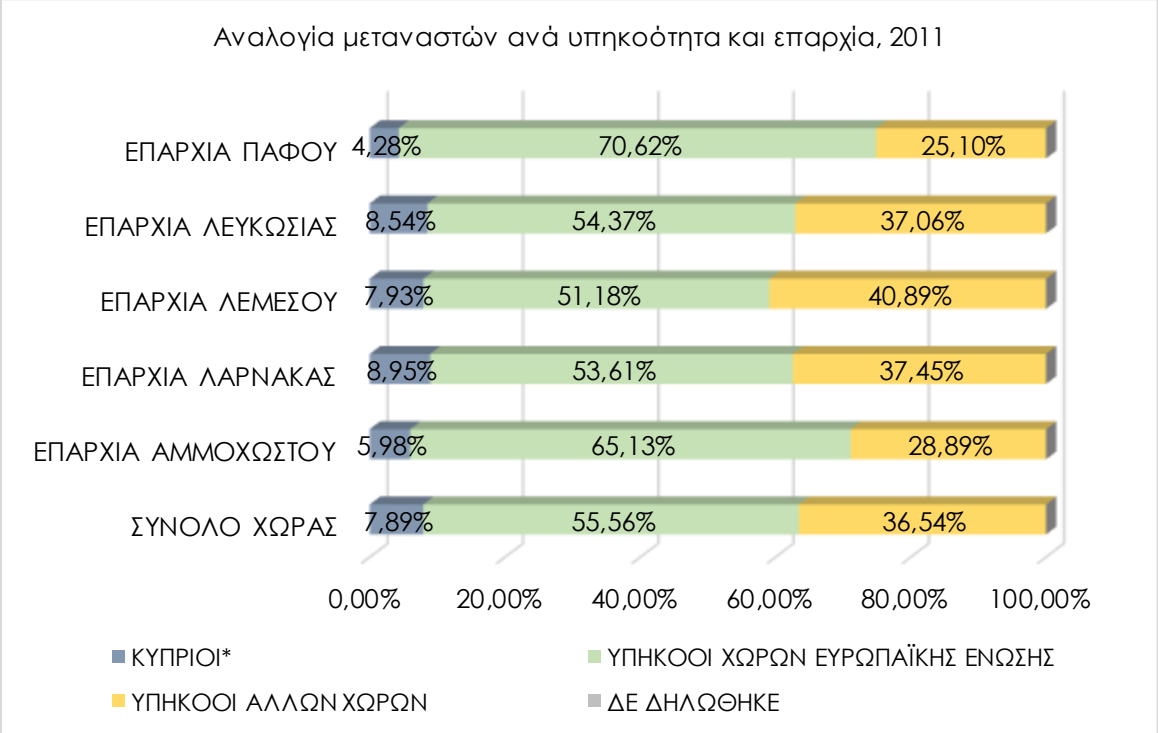

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Στην επαρχία Αμμοχώστου πήγε το 5,41% από το σύνολο των ξένων υπηκόων χωρών της ΕΕ και το 3,65% των υπηκόων άλλων χωρών, με τις άλλες επαρχίες να μερίζονται τα υπόλοιπα ποσοστά όπως φαίνεται στις παρακάτω πίτες.

Γράφημα 24: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων χωρών ΕΕ, 2011

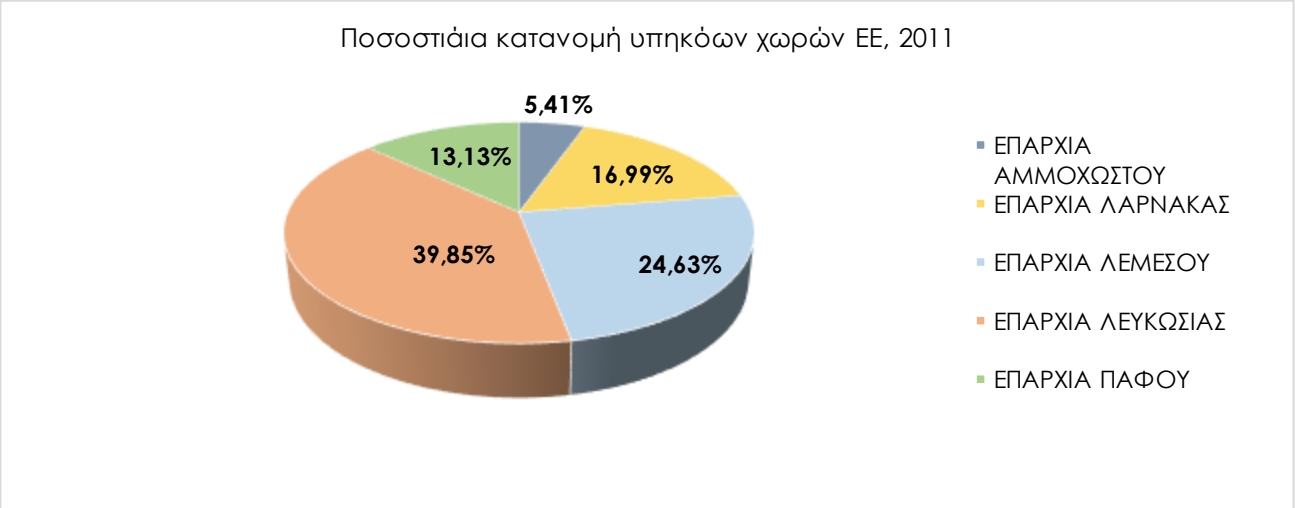

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 25: Ποσοστιαία κατανομή υπηκόων άλλων χωρών ΕΕ, 2011

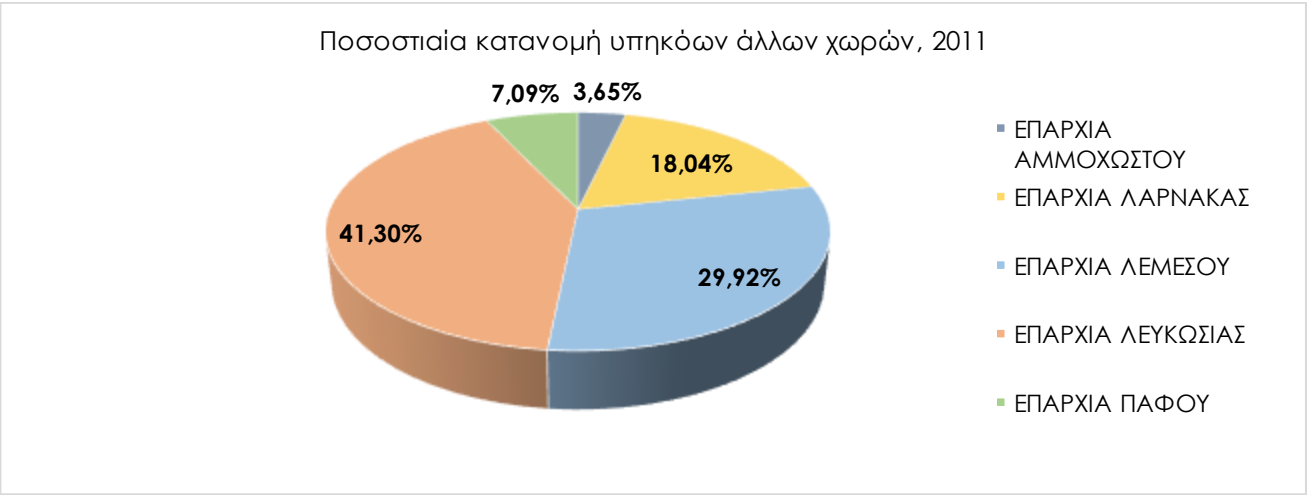

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Τέλος σε ότι αφορά την ηλικιακή κατανομή τους, πάνω από το 55% βρίσκεται μεταξύ των ηλικιών 25-49 και πιο συγκεκριμένα το 33,76 % ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 25-34 και το 25,66% στην 35-49.

Γράφημα 26: Ποσοστιαία κατανομή ηλικιακών ομάδων μεταναστών, 2011

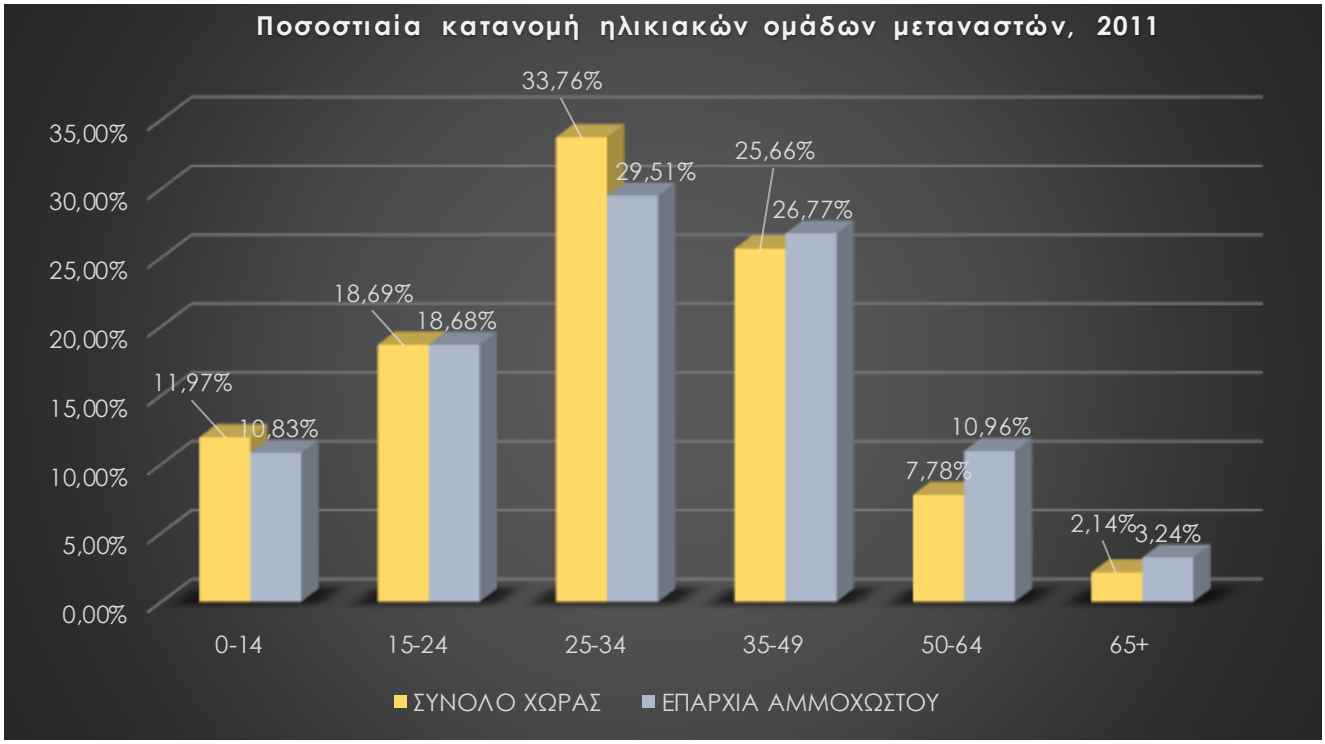

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 9: Υπηκοότητα εξωτερικών μεταναστών κατά επαρχία, 2011

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ														
	ΣΥΝΟΛΟ			ΚΥΠΡΙΟΙ*			ΥΠΗΚΟΟΙ ΧΩΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ			ΥΠΗΚΟΟΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ			ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ		
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**17.400**	**7.706**	**9.694**	**1.373**	**720**	**653**	**9.667**	**4.938**	**4.729**	**6.358**	**2.047**	**4.311**	**2**	**1**	**1**
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	**803**	**369**	**434**	**48**	**27**	**21**	**523**	**263**	**260**	**232**	**79**	**153**	**0**	**0**	**0**
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	3.063	1.473	1.590	274	147	127	1.642	867	775	1.147	459	688	0	0	0
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	4.652	1.994	2.658	369	189	180	2.381	1.219	1.162	1.902	586	1.316	0	0	0
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	7.085	3.087	3.998	605	317	288	3.852	1.979	1.873	2.626	790	1.836	2	1	0
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ	1.797	783	1.014	77	40	37	1.269	610	659	451	133	318	0	0	0

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

3.4 Συμπεράσματα Κοινωνικών Χαρακτηριστικών

Από την ανάλυση των κοινωνικών χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης, η σημαντικότερη διαπίστωση που εξάγεται από τα σχετικά στατιστικά δεδομένα, είναι πως το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικό, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τις αντίστοιχες τιμές των υπολοίπων επαρχιών της Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα, τα ποσοστά του πληθυσμού της επαρχίας τα οποία δεν φοίτησαν ποτέ είτε δεν ολοκλήρωσαν το δημοτικό, είναι τα υψηλότερα σε επίπεδο επαρχιών. Επιπλέον στην περιοχή παρέμβασης τα ποσοστά των κατοίκων που φοίτησαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι τα χαμηλότερα της χώρας. Το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της επαρχίας, στην εισαγωγή καινοτομιών και στην επέκταση της επιχειρηματικότητας. Σε επίπεδο Δήμων και Κοινοτήτων, τα μεγαλύτερα ποσοστά φοίτησης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση εντοπίζονται στα αστικά κέντρα της επαρχίας, ενώ τα μεγαλύτερα ποσοστά του πληθυσμού που ολοκλήρωσε μόνο την κατώτερη βαθμίδα (γυμνασιακό κύκλο) εντοπίζονται σε μικρότερους Δήμους και Κοινότητες.

Η αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου, κρίνεται σκόπιμο να αποτελέσει σημαντική επιδίωξη κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό. Ειδικότερα, η ανάπτυξη του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων των μικρότερων πληθυσμιακά οικισμών που συγκεντρώνονται κυρίως στην ενδοχώρα, πρόκειται να δώσει νέες αναπτυξιακές προοπτικές σε ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης. Τα δεδομένα του επιπέδου εκπαίδευσης κάνουν εμφανή την ανάγκη για ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του συνολικού πληθυσμού σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων, δίνοντας όμως έμφαση στις νέες τεχνολογίες και καινοτομίες. Επιπλέον, η εξειδίκευση και η ενίσχυση των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε ιδιαίτερα δυναμικούς επαγγελματικούς κλάδους που πρόκειται να προωθήσουν την ανάπτυξη της επαρχίας, όπως η παραγωγή πρωτογενή προϊόντων, ο τουρισμός και ο πολιτισμός, ενδέχεται να συμβάλουν στην βελτίωση του συνολικού επίπεδου διαβίωσης των κατοίκων αλλά και στην τόνωση της τοπικής οικονομίας. Η επίτευξη των παραπάνω στόχων δύναται να πραγματοποιηθεί με τη δημιουργία άρτιων υποδομών εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διαφορετικά σημεία της περιοχής παρέμβασης, προσελκύοντας με αυτόν τον τρόπο κατοίκους από όλους τους οικισμούς.

Όσον αφορά τους ξένους υπηκόους και τους μετανάστες της περιοχής παρέμβασης, από την σχετική ανάλυση προέκυψε πως η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου συγκεντρώνει τον μικρότερο αριθμό κατοίκων ξένων υπηκόων και μεταναστών ανάμεσα στις επαρχίες της Κύπρου, με τους περισσότερους να προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα, για την περιοχή παρέμβασης οι Δήμοι Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας είναι αυτοί που επιλέγονται περισσότερο από υπηκόους κυρίως της Ε.Ε. αλλά και υπηκόους άλλων χωρών, ως προορισμοί για απόκτηση κατοικίας για προσωρινή ή συνήθη διαμονή. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο αναφέρεται πως η Κύπρος συνιστούσε πάντοτε ελκυστικό προορισμό μόνιμης διαμονής καθώς αποτελεί εύκολα προσβάσιμη γεωγραφική τοποθεσία καθώς επίσης και μια περιοχή με εξαιρετικό κλίμα.

4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

4.1 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός

Κατά την ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης σημαντική είναι η μελέτη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής. Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, ο Οικονομικά ενεργός πληθυσμός *«αναφέρεται για όλα τα πρόσωπα (ηλικίας 15 ετών και άνω) τα οποία κατά τη διάρκεια της βδομάδας που προηγήθηκε εκείνη της* συνέντευξης εργάζονταν ή ήταν άνεργοι.» Αναφέρεται δηλαδή στο άθροισμα του πληθυσμού που εργάζεται και που προσφέρεται για εργασία (άνεργοι). Αντίθετα, το τμήμα του πληθυσμού που δεν εργάζεται αλλά ταυτόχρονα δεν αναζητά εργασία (συμπεριλαμβανομένων και κάποιων συγκεκριμένων πληθυσμιακών κατηγοριών όπως παιδιά, μαθητές – σπουδαστές, συνταξιούχοι, εισοδηματίες, ασθενείς, στρατιώτες, κλπ.) αποτελεί τον «οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό».

Όπως φαίνεται και από το παρακάτω γράφημα σε επίπεδο χώρας ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αποτελεί του 49,64% του συνολικού πληθυσμού της χώρας και αντίστοιχα ο μη ενεργός υπολογίζεται στο 50,36%. Μικρή απόκλιση από τα παραπάνω ποσοστά παρουσιάζει η Επαρχία Αμμοχώστου με 49,02% ενεργό πληθυσμό και 50,98% μη ενεργό πληθυσμό.

Γράφημα 27: Οικονομικά ενεργόςκαι μη ενεργός πληθυσμός κατά επαρχία, 2011

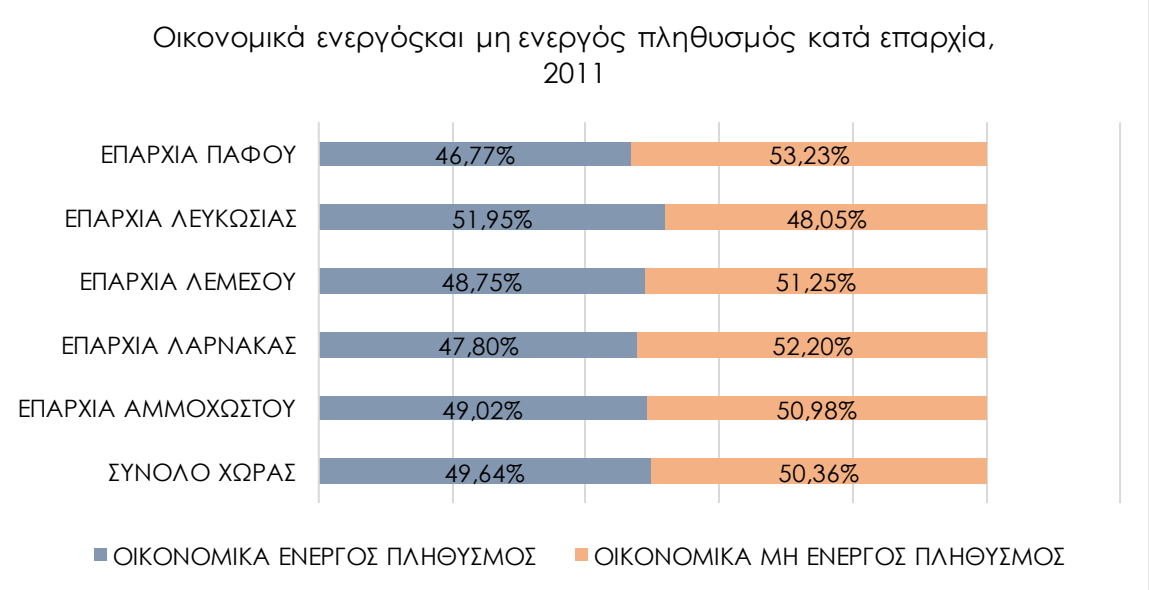

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 10: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός κατά Δήμο/ Κοινότητα Επαρχία Αμμοχώστου, 2011

ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	46.629	22.859
Δήμος Αγίας Νάπας	3.212	1.681
Δήμος Παραλιμνίου	14.963	7.667
Δήμος Δερύνειας	5.844	2.833
Δήμος Σωτήρας	5.474	2.703
Κοινότητα Λιοπέτρι	4.591	2.160
Κοινότητα Φρέναρος	4.298	2.056
Κοινότητα Αυγόρου	4.604	2.091
Κοινότητα Άχνα	2.087	965
Κοινότητα Αχερίτου	1.556	703

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Εντός της επαρχίας Αμμοχώστου παρουσιάζονται σημαντικές αποκλίσεις καθώς στις κοινότητες της ενδοχώρας το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού εμφανίζεται μειωμένο συγκριτικά με εκείνο της επαρχίας αλλά και της Κύπρου συνολικά, ήτοι Αχερίτου (45,18%), Άχνας (46,24%), Αυγόρου (45,42%), Φρέναρου (47,84%) και Λιοπετρίου (47,05%), ενώ αντίστοιχα τα ποσοστά του οικονομικά ενεργού πληθυσμού είναι αισθητά πιο υψηλά στις υπόλοιπες χωρικές ενότητες.

Γράφημα 28: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά Δήμο/Κοινότητα, 2011

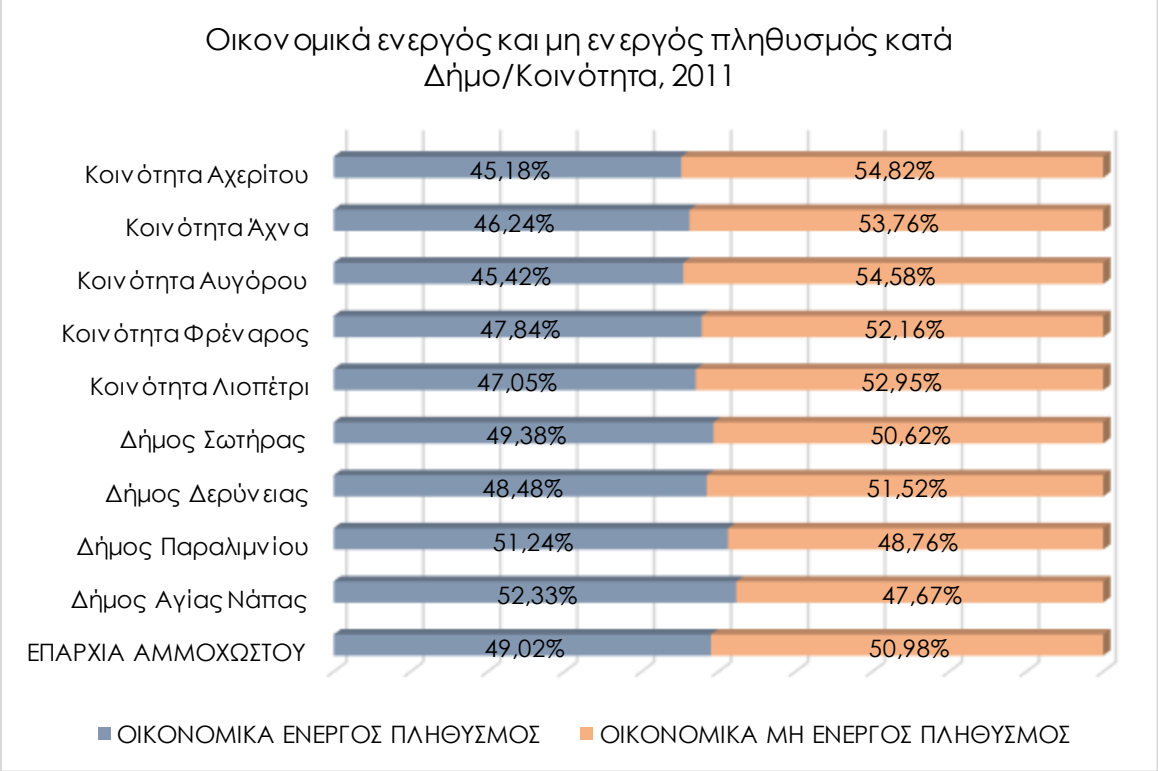

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

4.2 Απασχόληση- Ανεργία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής του 2011 ο απασχολούμενος πληθυσμός (εργαζόμενοι, ηλικίας άνω των 15 ετών) στην Κύπρο ανέρχεται στα 371.316 κατοίκους

δηλαδή το 89,01% του συνολικού πληθυσμού, ενώ για την επαρχία Αμμοχώστου το ποσοστό αυτό καταγράφηκε μειωμένο κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή 86,18% (371.316 κάτοικοι).

Σε επίπεδο κοινοτήτων και δήμων στο εσωτερικό της επαρχίας Αμμοχώστου παρουσιάζονται μικρές διαφοροποιήσεις. Οι περιοχές με χαμηλότερα ποσοστά εργαζομένων στο σύνολο του πληθυσμού είναι η Κοινότητα Αχερίτου (80,80%), Κοινότητα Λιοπέτρι (82,82%) καθώς και ο Δήμος Αγίας Νάπας (82,15%).

Γράφημα 29: Απασχολούμενος Πληθυσμός κατά Επαρχία, 2011

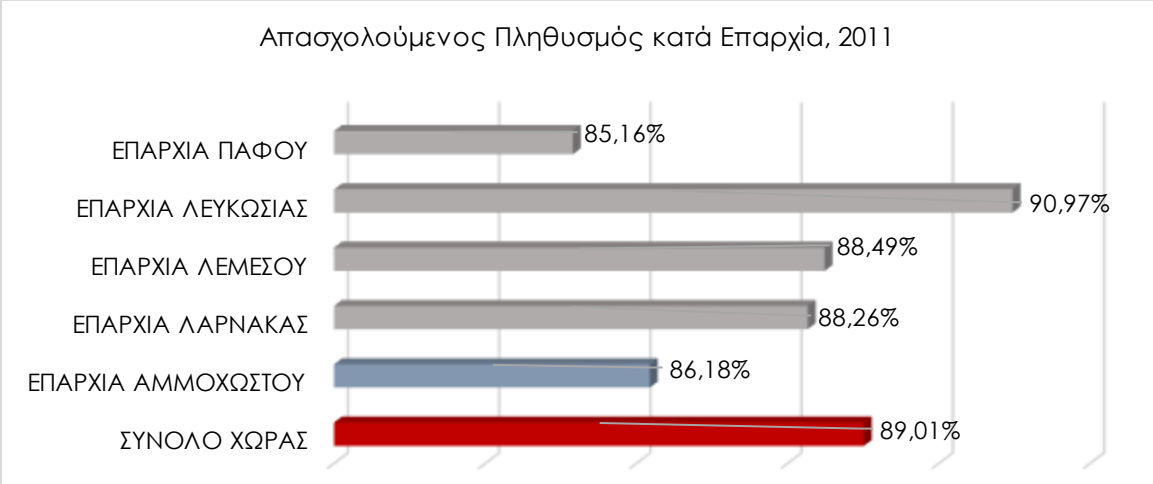

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 30: Απασχολούμενος Πληθυσμός κατά Δήμο/ Κοινότητα, 2011

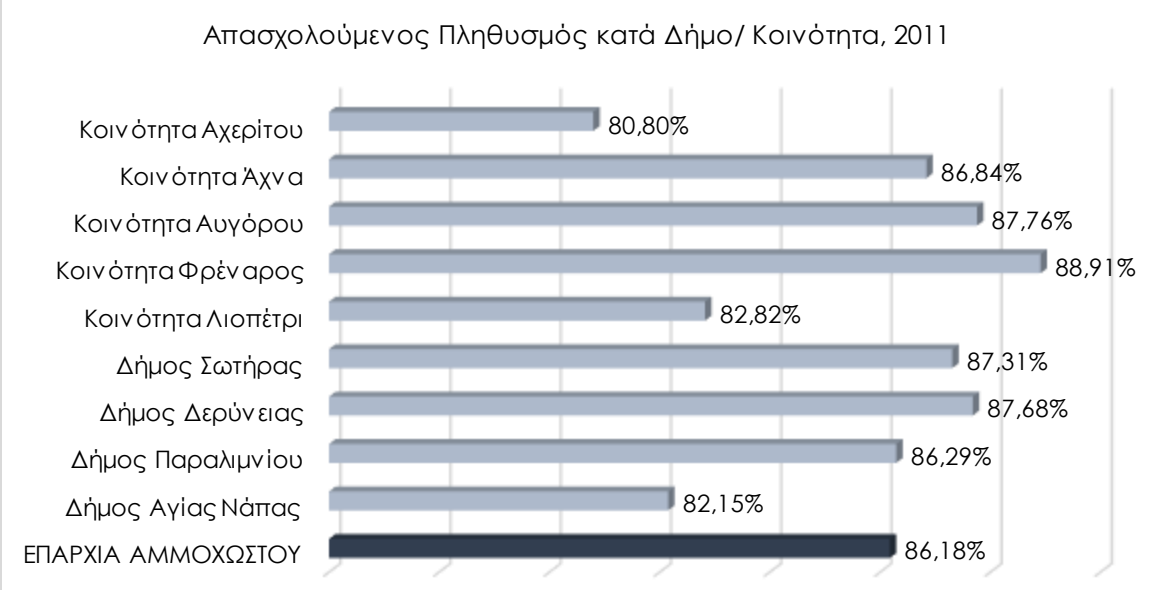

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Όσον αναφορά την ανεργία το 2011, η επαρχία Αμμοχώστου συγκριτικά τόσο με το σύνολο της Κύπρου όσο και με τις επιμέρους επαρχίες παρουσιάζει υψηλό ποσοστό ανέργων

(13,82%) και κατατάσσεται στην δεύτερη θέση μεταξύ των επαρχιών της χώρας μετά την επαρχία Πάφου (14,84%).

Γράφημα 31: Άνεργοι (%) ανά επαρχία 2011

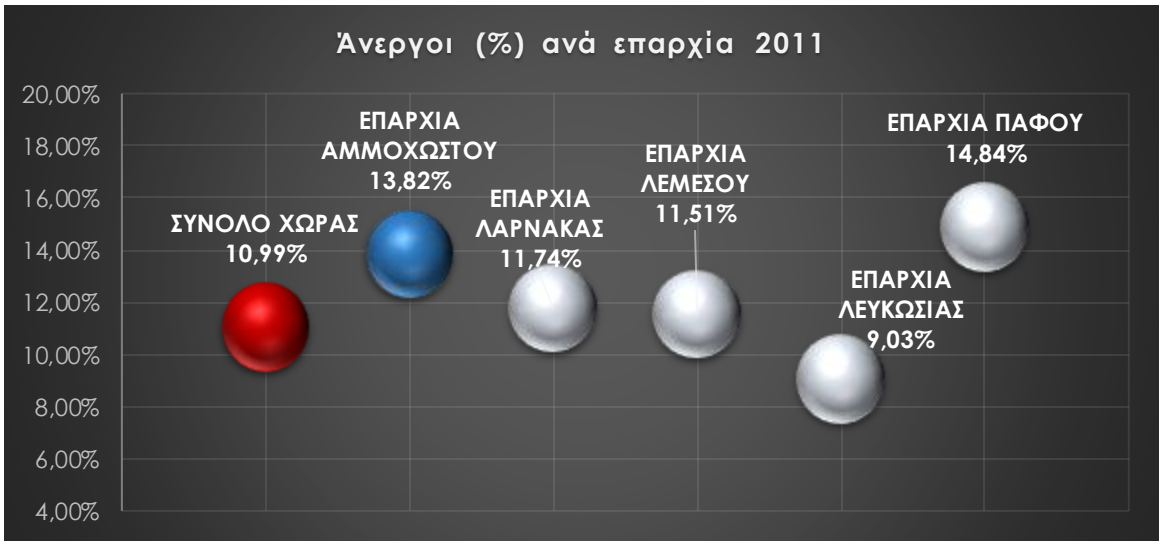

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 32: Άνεργοι (%) ανά Δήμο/Κοινότητα, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Σε επίπεδο κοινοτήτων και Δήμων όπως παρουσιάζει και το παραπάνω γράφημα υπάρχουν διαφοροποιήσεις με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην Κοινότητα Αχερίτου (19,20%), Αγίας Νάπας (17,85%) και την Κοινότητα Λιοπετρίου (17,18%).

Αξίζει να σημειωθεί ότι από την απογραφή του 2011 μέχρι σήμερα η οικονομία της Κύπρου έχει επηρεαστεί σημαντικά από διάφορα γεγονότα με αποτέλεσμα τα παραπάνω στοιχεία να μην φανερώνουν την υφιστάμενη κατάσταση στο τομέα της απασχόλησης.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας, τα αποτελέσματα της οποίας άρχισαν να αποτυπώνονται στην κυπριακή οικονομία μερικά χρόνια αργότερα, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα που έχουν επηρεάσει την υφιστάμενη κατάσταση της χώρας. *«Οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης άρχισαν να εμφανίζονται στην αγορά εργασίας της Κύπρου από τα τέλη του 2008 και εξακολουθούν να υπάρχουν μέχρι και σήμερα. Η σταδιακή αλλά συνεχής μείωση των οικονομικών δραστηριοτήτων οδήγησε στην κατάργηση πολλών θέσεων εργασίας με αποτέλεσμα τη συνεχή αύξηση της ανεργίας και παράλληλα τη συνεχή μείωση της απασχόλησης. Η σταδιακή αλλά συνεχής μείωση των οικονομικών δραστηριοτήτων οδήγησε στην κατάργηση πολλών θέσεων εργασίας με αποτέλεσμα τη συνεχή αύξηση της ανεργίας και παράλληλα τη συνεχή μείωση της απασχόλησης. Από το 2015 και μετά η οικονομία άρχισε να ανακάμπτει με τους κύριους οικονομικούς δείκτες να βελτιώνονται.»*[9].

Το τελευταίο εξάμηνο και εξαιτίας της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης λόγω του Covid-19 η οικονομία σε επίπεδο Κύπρου αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο έχει δεχτεί ισχυρό πλήγμα. Η ολική αναστολή εργασιών όλων των επιχειρήσεων στην Κύπρο (εκτός των υπηρεσιών πρώτης ανάγκης) για μεγάλα χρονικά διαστήματα καθώς και η κατακόρυφη μείωση των εσόδων από τον πυλώνα της κυπριακής οικονομίας, τον τουρισμό, έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές σε ολόκληρο τον κλάδο της οικονομίας.

4.3 Τομείς Οικονομικής δραστηριότητας

Από την κατανομή των εργαζομένων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας φαίνεται έντονα η άνιση ανάπτυξη της οικονομίας καθώς ο τριτογενής τομέας φαίνεται να συγκεντρώνει την πλειοψηφία των εργαζομένων σε εθνικό και επαρχιακό επίπεδο.

Πιο αναλυτικά το 76,83% των εργαζομένων της Κύπρου και το 75,21% της Αμμοχώστου απασχολείται στο τριτογενή τομέα ως αποτέλεσμα της έντονης τουριστικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται και στα δυο αυτά επίπεδα. Ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας με αντίστοιχα ποσοστά 19,11% και 18,69% και έπεται ο πρωτογενής όπου απασχολείται μόλις το 2,47% των εργαζομένων της χώρας και το 5,27 % της Αμμοχώστου.

[9] https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2751&acro=lmi&lang=el&countryId=CY&regionId=CY0&nuts2Code=null&nuts3Code=null&regionName=%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%95%CF%80a%CE%AF%CF%80%CE%B5%CE%B4%CE%BF&fbclid=IwAR3iVEFpV32DjXg_bSuOZwh_NPFT8nxTuquVW-wLmOJI6-MIZV4x2hY4hgw

Γράφημα 33: Κατανομή Εργαζομένων κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία, 2011

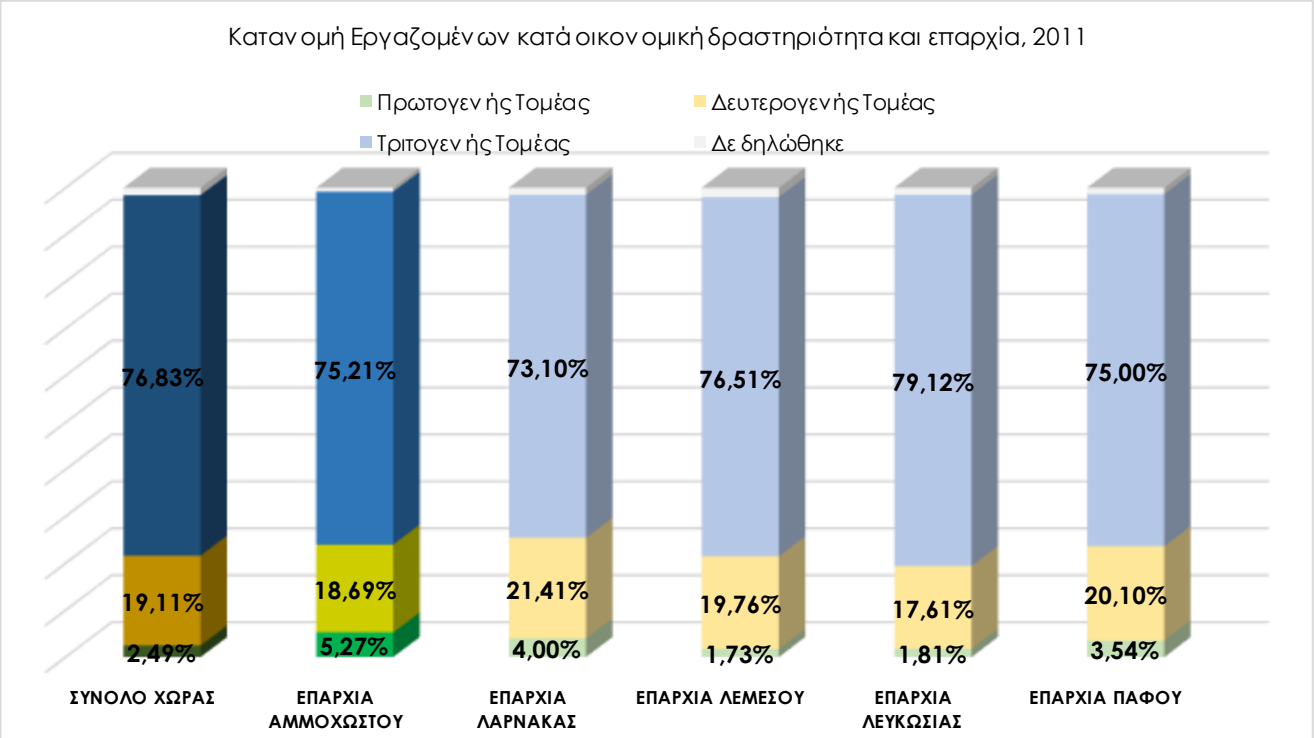

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Αναλύοντας τα δεδομένα σε επίπεδο Δήμου και Κοινότητας, εντός της Επαρχίας Αμμοχώστου παρατηρούνται αρκετές διαφοροποιήσεις μεταξύ των Δήμων/Κοινοτήτων. Στον πρωτογενή ξεχωρίζουν η Κοινότητα Άχνας στην οποία απασχολείται το 12,89 % των εργαζομένων και ο Δήμος Σωτήρας με 10,21% σε αντίθεση με τους υπόλοιπους Δήμους και Κοινότητες των οποίων τα αντίστοιχα ποσοστά είναι πολύ χαμηλότερα όπως για παράδειγμα του Δήμου Παραλιμνίου (3,22%) και της Αγίας Νάπας (3,48%). Αντίστροφη είναι η εικόνα που παρουσιάζεται κατά την εξέταση του τριτογενή τομέα καθώς στους Δήμους Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου φτάνει το 79,2% και 85,73 αντίστοιχα.

Η κατανομή των εργαζομένων κατά οικονομική δραστηριότητα εντός της επαρχίας Αμμοχώστου παρουσιάζει τον τομέα των υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης να απασχολεί το 21,99% των εργαζομένων ενώ σε επίπεδο Κύπρου το 8,3 %, τον τομέα του χονδρικού/λιανικού εμπορίου το 16,59 % και σε εθνικό επίπεδο το 17,13%, τον τομέα των κατασκευών το 11,17 % και σε επίπεδο χώρας 10,53 % ενώ στο τομέα της γεωργίας, της δασονομίας και της αλιείας το 5,23 % των εργαζομένων της Αμμοχώστου έναντι του 2,33% της Κύπρου.

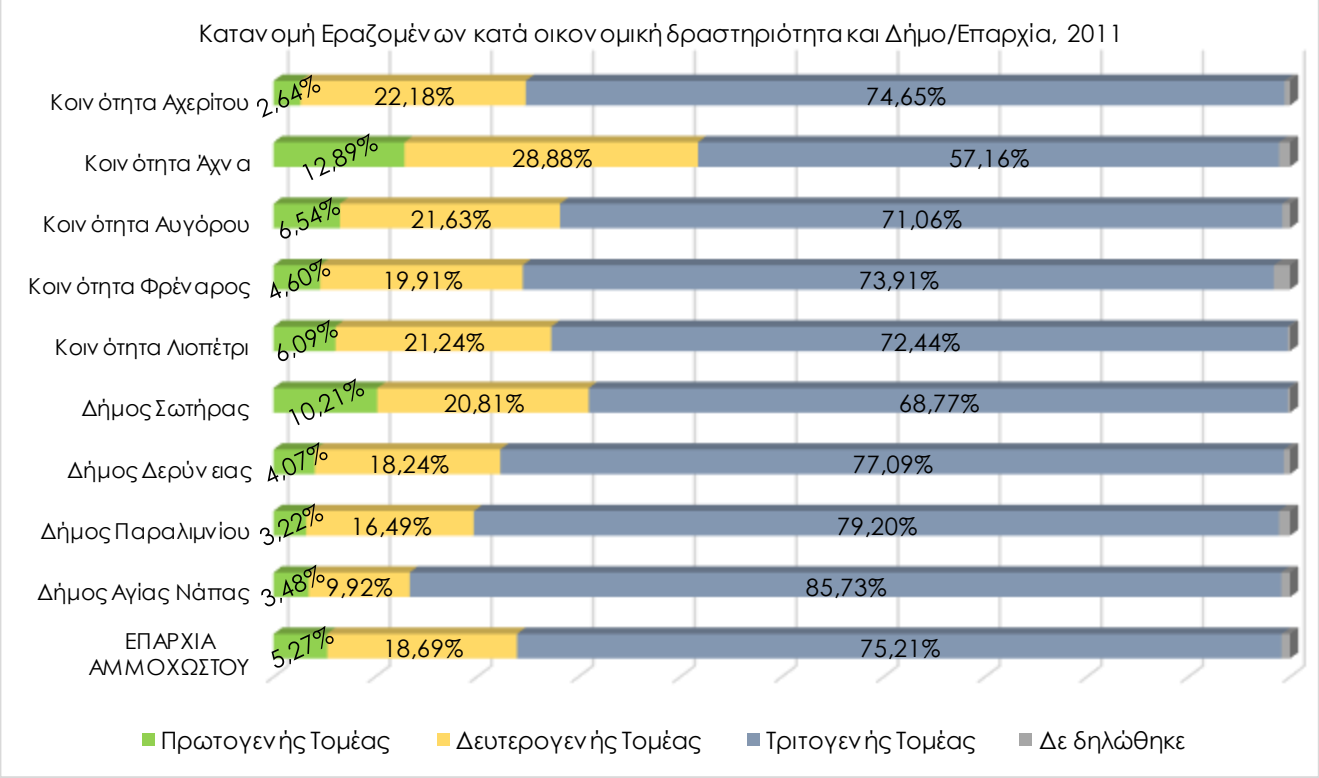

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 34: Κατανομή εργαζομένων ανά οικονομική δραστηριότητα επαρχίας Αμμοχώστου και Κύπρου, 2011

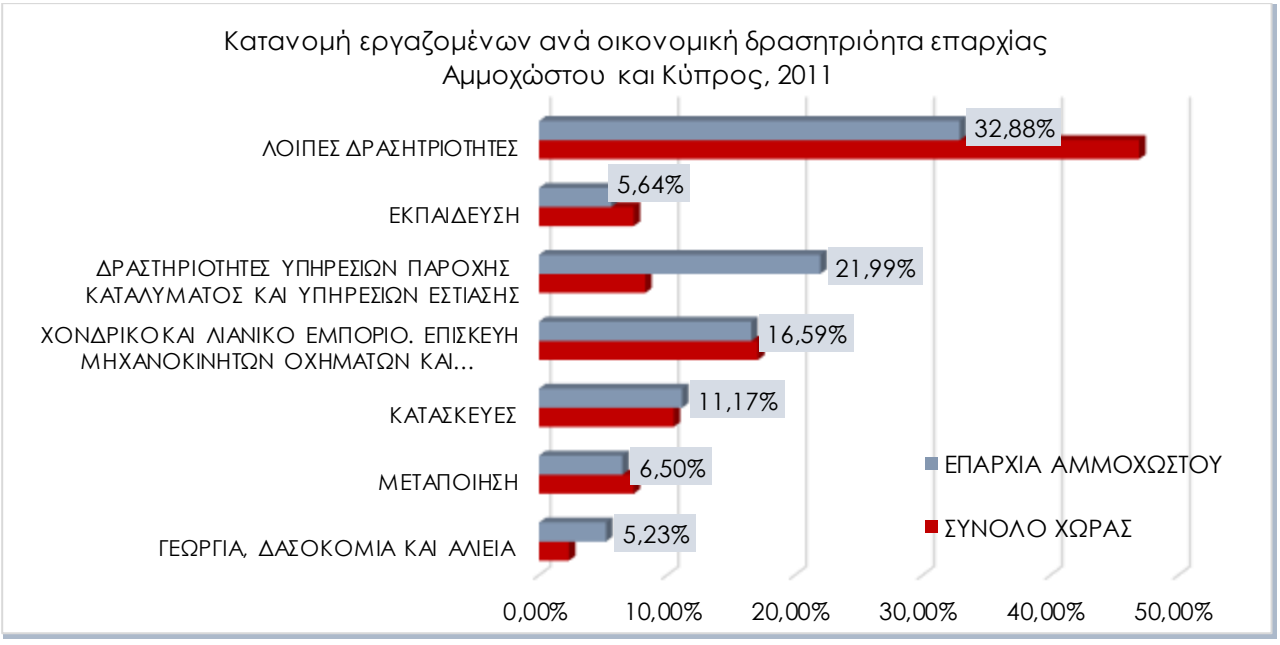

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Στο επόμενο γράφημα όπου παρουσιάζεται η κατανομή των εργαζομένων κατά επαρχία και οικονομική δραστηριότητα, φαίνεται ότι η επαρχία Αμμοχώστου απασχολεί το 11,91%

των απασχολούμενων της Κύπρου στο κλάδο της γεωργίας, δασονομίας και αλιείας, το 4,66% στο κλάδο της μεταποίησης, το 14,06 % στον κλάδο των υπηρεσιών παροχής καταλύματος και των υπηρεσιών εστίασης και το 5,73 % στον κλάδο των διοικητικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Επιπλέον, στο πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο ακριβής αριθμός των εργαζομένων ανά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία.

Γράφημα 35: Αναλογία εργαζομένων ανά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 11: Εργαζόμενοι (15 ετών και άνω) κατά οικονομική δραστηριότητα και κατά επαρχία, 2011

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	**371.316**	**19.699**	**60.419**	**101.516**	**154.521**	**35.161**
ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.648	1.030	2.258	1.584	2.579	1.197

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ
ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	596	9	158	169	211	49
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	27.471	1.280	5.167	8.204	11.122	1.698
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	1.974	57	431	585	753	148
ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	2.399	143	507	682	807	260
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	39.106	2.201	6.833	10.585	14.524	4.963
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ	63.592	3.268	10.927	18.044	25.865	5.488
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	15.379	555	3.643	6.199	3.822	1.160
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	30.812	4.331	5.345	7.951	6.318	6.867
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	9.150	151	833	2.117	5.676	373
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18.906	564	2.287	4.332	10.474	1.249
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.826	137	384	519	561	225
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	22.849	636	2.741	6.558	11.507	1.407
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6.593	378	1.149	1.851	2.496	719
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	29.204	894	3.945	6.153	16.146	2.066
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	27.473	1.111	4.028	7.498	12.581	2.255
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	16.530	675	2.263	4.478	7.760	1.354
ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	5.747	382	910	1.452	2.406	597

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ
ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.423	564	1.759	2.667	4.456	977
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ· ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	23.974	1.069	3.445	6.633	11.224	1.603
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	2.819	101	509	1.218	962	29
ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ	5.845	163	897	2.037	2.271	477

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Απογραφή 2011), Ιδία Επεξεργασία

4.4 Αγροτικός Κλάδος

Παρόλο που ο πρωτογενής κλάδος απασχολεί μόλις το 2,5% (Απογραφή 2011) του εργατικού δυναμικού της Κύπρου, εντούτοις αποτελεί έναν κλάδο της οικονομίας με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο επαρχίας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική συρρίκνωση στην απασχόληση στον αγροτικό κλάδο ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης της τουριστικής βιομηχανίας και της ενασχόλησης των περισσότερων κατοίκων της περιοχής με τον τουρισμό και ιδιαίτερα τον κλάδο των ξενοδοχείων – εστιατορίων.

Με βάση τα δεδομένα της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου και την Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που πραγματοποιήθηκε το 2016, η επαρχία Αμμοχώστου με 86.976 δεκάρια συγκεντρώνει μόλις το 7,76% των καλλιεργήσιμων εκτάσεων της Κύπρου. Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά τόσο οι εκτάσεις σε δεκάρια όσο και η ποσοστιαία κατανομή τους κατά είδος καλλιέργειας και κατά επαρχία διαμονής του κατόχου.

Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά το 50,31 % των εκτάσεων της Κύπρου στο οποίο καλλιεργείται πατάτα, βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου, αντίστοιχα το 39,55% των εκτάσεων παντζαριών, το 19,87 % των εκτάσεων Νωπών λαχανικών, πεπονοειδών και φράουλών στο ύπαιθρο και το 34,38 % σε θερμοκήπια, το 7,33% των ανθέων και διακοσμητικών φυτών στο ύπαιθρο και το 14,30% σε θερμοκήπια καθώς και το 11,64 % των κτηνοτροφικών φυτών.

Πίνακας 12: Εκτάσεις κατά είδος καλλιέργειας και κατά επαρχία διαμονής του κάτοχου, 2016

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ
	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)
ΣΥΝΟΛΟ	1.120.430	359.824	86.976	320.515	147.592	205.523
Ετήσιες καλλιέργειες	730.718	251.500	75.261	265.416	49.930	88.610
Σιτηρά για παραγωγή καρπού	251.931	147.661	4.000	57.940	3.882	38.447
Όσπρια για ξηρό καρπό	4.809	751	89	319	178	3.473
Πατάτες	34.655	4.679	17.435	9.436	871	2.233
Παντζάρια	298	118	118	44	8	10
Κολοκάσι	1.802	751	12	51	559	429
Βιομηχανικά φυτά	1.282	476	12	49	346	399
Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες στο ύπαιθρο	24.569	9.461	4.882	5.067	2.536	2.622
Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες σε θερμοκήπια	3.350	27	1.152	1.157	455	559
Άνθη και διακοσμητικά φυτά στο ύπαιθρο	86	19	6	0	25	36
Άνθη και διακοσμητικά φυτά σε θερμοκήπια	277	72	40	104	56	6
Κτηνοτροφικά φυτά	406.107	86.992	47.272	191.085	40.739	40.019
Άλλες ετήσιες καλλιέργειες	1.551	493	244	164	274	376
Αγραν απαύσεις	112.894	45.653	4.964	18.491	9.135	34.650
Οικογενειακοί λαχανόκηποι	462	72	54	95	46	194
Μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι	13.762	452	0	1.062	2.611	9.637
Δενδρώδης (μόνιμες) καλλιέργειες	262.595	62.148	6.696	35.451	85.870	72.430
Ελαιώνες	106.120	34.991	4.351	24.523	24.806	17.450
Οπωροφόρα δέντρα εύκρατων καλλιεργειών	18.623	5.510	159	820	7.294	4.839
Οπωροφόρα δέντρα υποτροπικής προέλευσης	10.190	2.055	549	1.942	1.533	4.111
Δέντρα για καρπούς με κέλυφος	22.344	6.332	101	1.122	6.549	8.241
Σαρκώδεις καρποί	88	26	5	31	18	8
Εσπεριδοειδή	32.225	5.572	1.313	2.845	12.684	9.812
Αμπέλια	60.046	6.940	74	1.109	26.941	24.981
Χαρουπιές	12.550	588	142	3.041	5.955	2.823

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ
	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)
Μόνιμες καλλιέργειες σε θερμοκήπια	19	1	0	0	15	2
Φυτώρια	341	121	0	4	57	158
Άλλες μόνιμες καλλιέργειες	49	12	2	14	18	4

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 13: Ποσοστιαία κατανομή εκτάσεων κατά είδος καλλιέργειας και κατά επαρχία διαμονής του κατόχου, 2016

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)
ΣΥΝΟΛΟ	32,11%	7,76%
Ετήσιες καλλιέργειες	34,42%	10,30%
Σιτηρά για παραγωγή καρπού	58,61%	1,59%
Όσπρια για ξηρό καρπό	15,62%	1,85%
Πατάτες	13,50%	**50,31%**
Παντζάρια	39,46%	**39,55%**
Κολοκάσι	41,64%	0,69%
Βιομηχανικά φυτά	37,14%	0,93%
Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες στο ύπαιθρο	38,51%	**19,87%**
Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες σε θερμοκήπια	0,81%	**34,38%**
Άνθη και διακοσμητικά φυτά στο ύπαιθρο	22,28%	7,33%
Άνθη και διακοσμητικά φυτά σε θερμοκήπια	25,78%	**14,30%**
Κτηνοτροφικά φυτά	21,42%	**11,64%**
Άλλες ετήσιες καλλιέργειες	31,78%	15,70%
Αγραναπαύσεις	40,44%	4,40%
Οικογενειακοί λαχανόκηποι	15,59%	11,77%
Μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι	3,28%	0,00%
Δενδρώδης (μόνιμες) καλλιέργειες	23,67%	2,55%
Ελαιώνες	32,97%	4,10%
Οπωροφόρα δέντρα εύκρατων καλλιεργειών	29,59%	0,86%
Οπωροφόρα δέντρα υποτροπικής προέλευσης	20,17%	5,39%
Δέντρα για καρπούς με κέλυφος	28,34%	0,45%

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
	Εκτάσεις (Δεκάρια)	Εκτάσεις (Δεκάρια)
Σαρκώδεις καρποί	29,32%	6,21%
Εσπεριδοειδή	17,29%	4,07%
Αμπέλια	11,56%	0,12%
Χαρουπιές	4,69%	1,13%
Μόνιμες καλλιέργειες σε θερμοκήπια	7,19%	0,00%
Φυτώρια	35,62%	0,00%
Άλλες μόνιμες καλλιέργειες	23,41%	3,18%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Στο επόμενο γράφημα φαίνεται η κατανομή των εκτάσεων ανά είδος καλλιέργειας στην επαρχία Αμμοχώστου. Κυρίαρχη καλλιέργεια αποτελούν τα κτηνοτροφικά φυτά (54,35%), ακολουθεί η καλλιέργεια η πατάτας με 54,35% της καλλιεργήσιμης έκτασης της επαρχίας και έπονται καλλιέργειες όπως νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες στο ύπαιθρο(5,61%) και σε θερμοκήπια (1,32%), ελαιώνες, (5%), σιτηρά για παραγωγή καρπού (4,6%) και τέλος λοιπές καλλιέργειες όπως όσπρια, παντζάρια, κολοκάσι κλπ. με 7,56%.

Γράφημα 36: Κατανομή (%) των εκτάσεων ανά είδος καλλιέργειας Επαρχία Αμμοχώστου, 2016

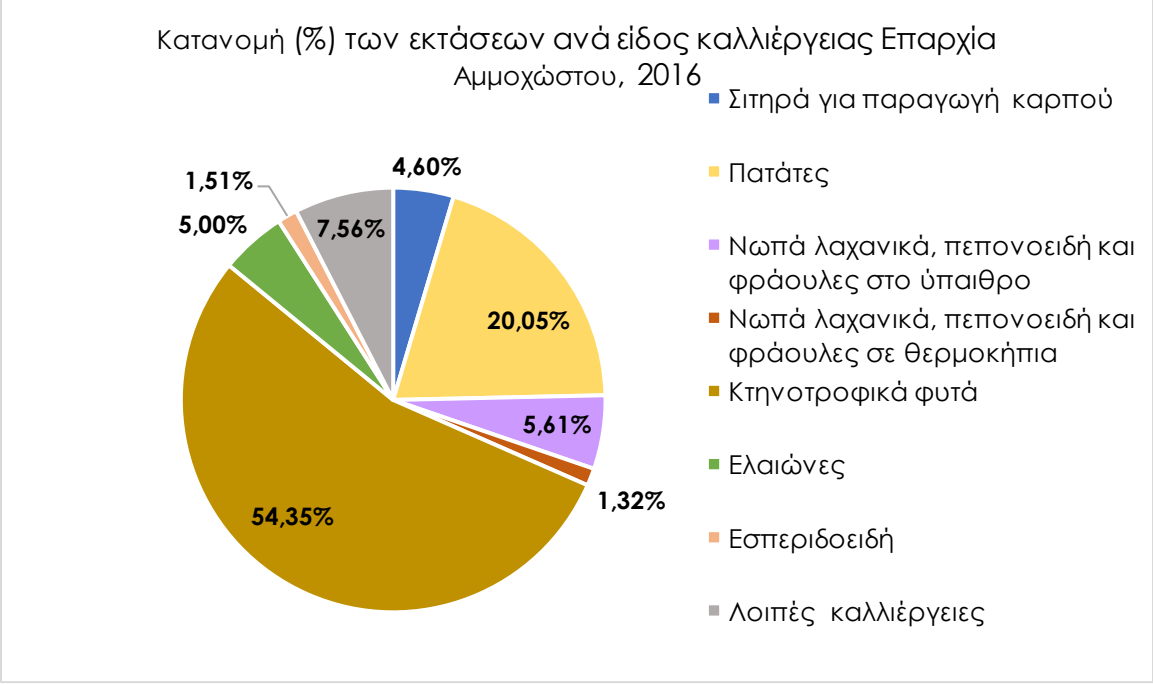

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Ο κλάδος της κτηνοτροφίας στην περιοχή μελέτης δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος όπως φαίνεται και από την κατανομή αριθμού ζώων. Τα ζώα τα οποία εκτρέφονται κυρίως στην επαρχία Αμμοχώστου είναι τα κουνέλια, οι στρουθοκάμηλοι, οι χήνες, τα κοτόπουλα, τα άλλα πουλερικά, τα προβατοειδή και τα βοοειδή. Η ποσοστιαία κατανομή τους κατά είδος σε επίπεδο Κύπρου φαίνεται στο παρακάτω γράφημα, ενώ στον πίνακα που έπεται καταγράφονται αναλυτικά ο αριθμός των ζώων.

Γράφημα 37: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού ζώων κατά είδος και επαρχία διαμονής του κατόχου, 2016

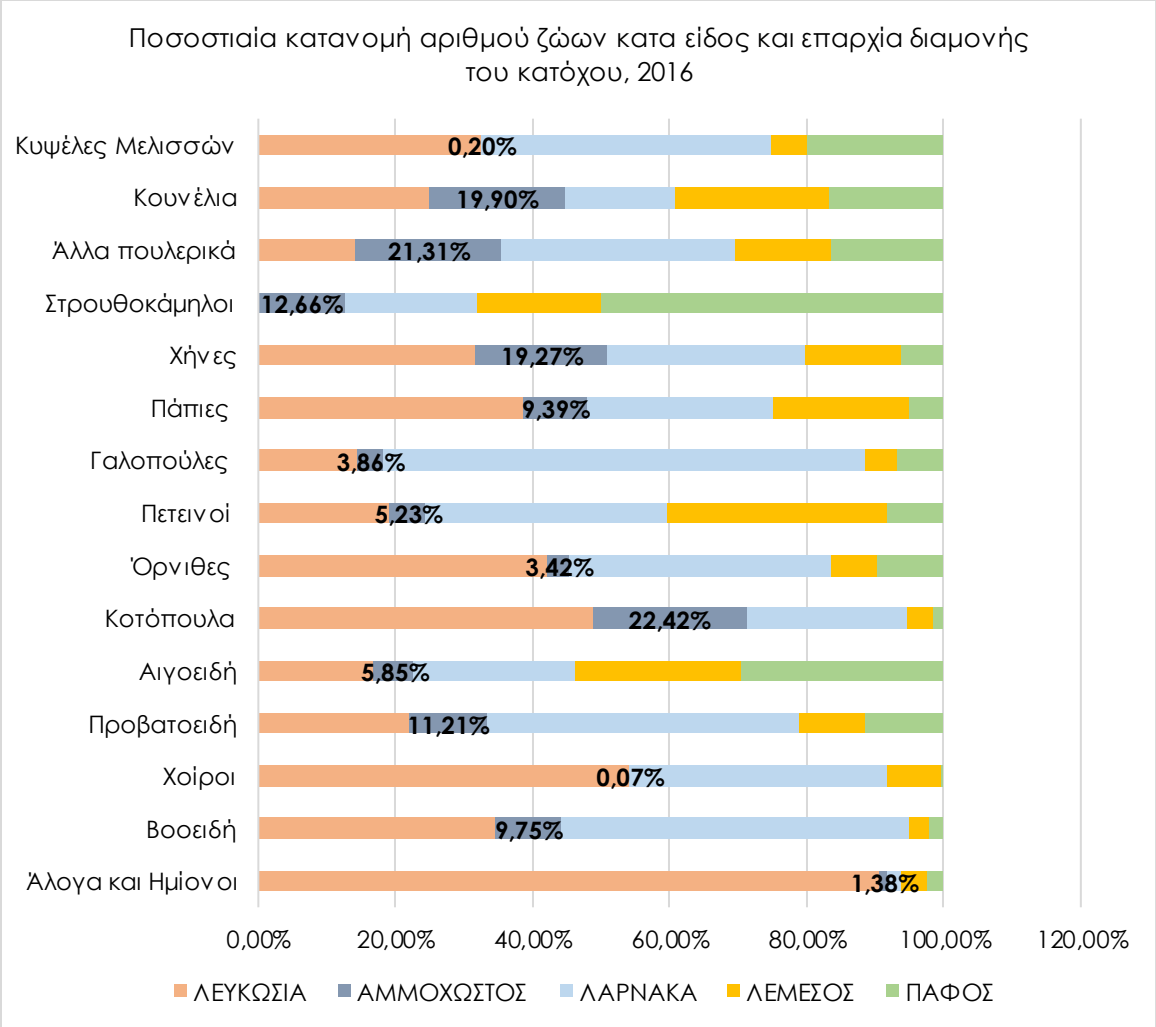

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 14: Αριθμός ζώων κατά είδος και κατά επαρχία διαμονής του κάτοχου, 2016

ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ
Άλογα και Ημίονοι	4.222	3.818	58	86	163	97
Βοοειδή	53.710	18.478	5.238	27.216	1.562	1.217

ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ
Χοίροι	265.042	143.181	176	99.522	21.206	957
Προβατοειδή	264.803	58.468	29.691	121.101	25.144	30.399
Αιγοειδή	169.980	28.642	9.951	40.101	40.998	50.288
Κοτόπουλα	2.041.308	994.728	457.624	479.696	76.162	33.099
Όρνιθες	435.632	183.073	14.888	166.528	28.990	42.153
Πετεινοί	31.880	6.104	1.667	11.280	10.191	2.639
Γαλοπούλες	13.176	1.882	509	9.266	621	898
Πάπιες	5.125	1.973	481	1.387	1.023	260
Χήνες	3.215	1.019	619	926	451	200
Στρουθοκάμηλοι	173	0	22	33	31	87
Άλλα πουλερικά	73.057	10.385	15.571	24.850	10.161	12.090
Κουνέλια	62.533	15.539	12.445	9.969	14.180	10.400
Κυψέλες Μελισσών	18.971	6.137	39	7.991	1.034	3.771

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Για την ανάλυση των χαρακτηριστικών του αγροτικού τομέα απαραίτητη κρίνεται και η ανάλυση του εργατικού δυναμικού που απασχολείται στο τομέα αυτό. Συγκεκριμένα ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν είναι η ηλικιακή διάρθρωση των κατόχων της αγροτικής γης.

Όπως αποτυπώνεται στα παρακάτω γραφήματα οι ηλικιακές κατηγορίες οι οποίες πρωταγωνιστούν στην κατοχή των εκμεταλλεύσεων (αριθμό και έκταση) είναι εκείνες των 55-64 ετών και 65-74 ετών τόσο σε επίπεδο χωράς όσο και επαρχίας, αποτυπώνοντας μια αρκετά προβληματική κατάσταση.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η ηλικιακή κατηγορία 55 +, κατέχει το 79,29% του συνολικού αριθμού των εκμεταλλεύσεων σε επίπεδο Κύπρου και το 75,90% σε επίπεδο επαρχίας Αμμοχώστου ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τις εκτάσεις υπολογίζονται σε 65,89% και 68,79%.

Αντίστοιχα στην κατηγορία κάτω των 34 ετών τα ποσοστά στον αριθμό εκμεταλλεύσεων διαμορφώνονται σε μόλις 1,07% στην Κύπρο και 1,13% στην Αμμόχωστο και για τις εκτάσεις σε 3,22% στην Κύπρο και 0,91% στην Αμμόχωστο.

Γράφημα 38: Αριθμός εκμ/σεων κατά τάξεις ηλικιών των κατόχων τους, 2016

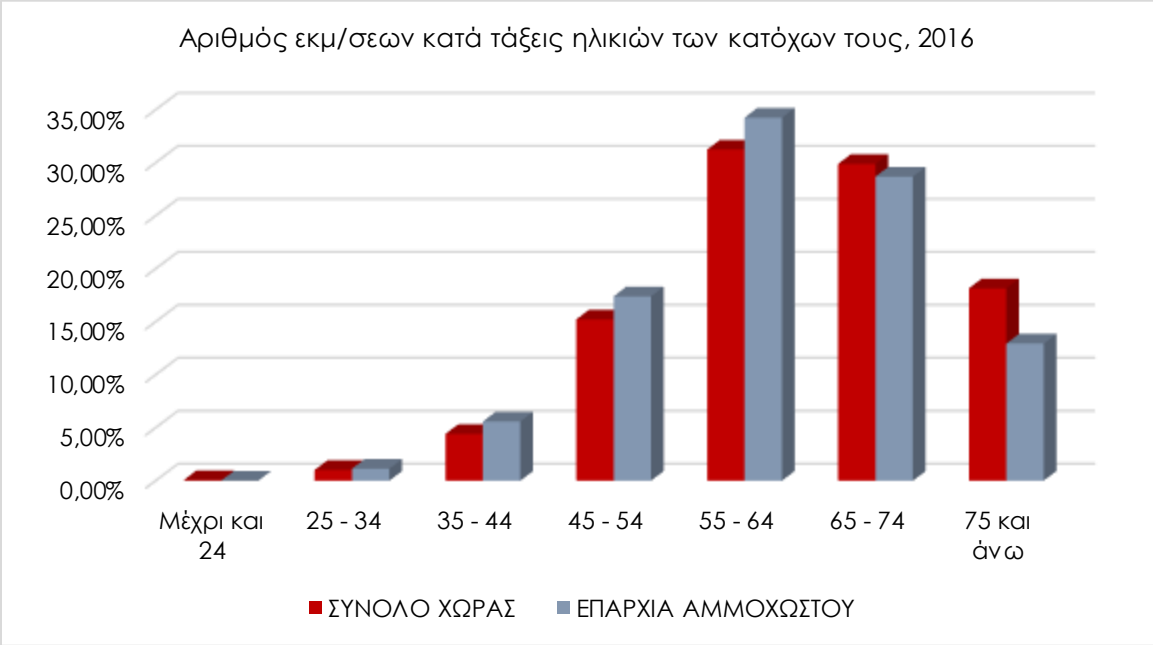

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 39: Εκτάσεις (Δεκάρια) κατά τάξεις ηλικιών των κατόχων τους, 2011

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, 2016), Ιδία Επεξεργασία

4.5 Τουριστική Δραστηριότητα

Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί ένα από τους βασικότερους άξονες της Κυπριακής οικονομίας, απασχολώντας σημαντικό τμήμα του εργατικού δυναμικού της χώρας και προσφέροντας σημαντικά έσοδα στην συνολική οικονομία της.

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου τα έσοδα από τον τουρισμό για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019[10] υπολογίζονται σε €2.234,0 εκ. σε σύγκριση με €2.268,5 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2018, σημειώνοντας μείωση 1,5%, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του 2017 με €2.216,7 εκ.[11], σημείωσε μια μικρή αύξηση 0,78%.

Η κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019 ανήλθε σε €685,15 σε σύγκριση με €700,21 την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας μείωση 2,2%. Η κατά κεφαλή/κατά ημέρα δαπάνη τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019 σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2018 σημείωσε αύξηση 1,1% (από €75,29 σε €76,13).[12]

Πολύ διαφορετική βέβαια ήταν το 2020 καθώς η παγκόσμια πανδημία επηρέασε καθοριστικά τον τουριστικό κλάδο τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και σε εθνικό. Με τα πρόσφατα δεδομένα τα έσοδα από τον τουρισμό για την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2020 υπολογίζονται σε €235,6 εκ. σε σύγκριση με €1.856,8 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2019, σημειώνοντας μείωση 87,3%.[13]

Το τουριστικό μοντέλο της Κύπρου έχει αναπτυχθεί κυρίως γύρω από το δίπτυχο «ήλιος-θάλασσα», παρόλα αυτά σημαντικές είναι οι προσπάθειες που έχουν γίνει τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο για την επέκταση του τουριστικού μοντέλου προς εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Σημαντικός επίσης στόχος για την Κυπριακή οικονομία και την τουριστική ανάπτυξη αποτελεί η άμβλυνση της εποχικότητας, και η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, καθώς αποτελεί ένα μακροχρόνιο ζήτημα για την Κυπριακή τουριστική ανάπτυξη. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα πάνω από το 70% των

---

[10] *Ανακοίνωση Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου «Νεότερα Στοιχεία: Έσοδα από τον Τουρισμό, Σεπ 2019»: [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο:*

https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/8930C5E0237FAF01C225857B006336E8?OpenDocument&sub=1&sel=1&e=&print

[11] *Ανακοίνωση Στατιστικής Υπηρεσας Κύπρου «Νεότερα Στοιχεία: Έσοδα από τον Τουρισμό, Σεπ 2018»: [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο:*

https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/C405E61BC6CDD2C1C22581AA004F5FB2?OpenDocument&sub=1&sel=1&e=&print

[12] *Βλ. Σημείωση 1*

[13] *Ανακοίνωση Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου «Νεότερα Στοιχεία: Έσοδα από τον Τουρισμό, Αυγ 2020»: [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο:*

https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/8930C5E0237FAF01C225857B006336E8?OpenDocument&sub=1&sel=1&e=&print,

περιηγητών (2017- 74,37%, 2018 - 72,88%, 2019 -73,00%) επισκέπτεται την Κύπρο το διάστημα από Απρίλιο μέχρι Σεπτέμβριο.

Γράφημα 40: Ποσοστιαία Κατανομή Περιηγητών στην Κύπρο κατά μήνα, 2017-2019

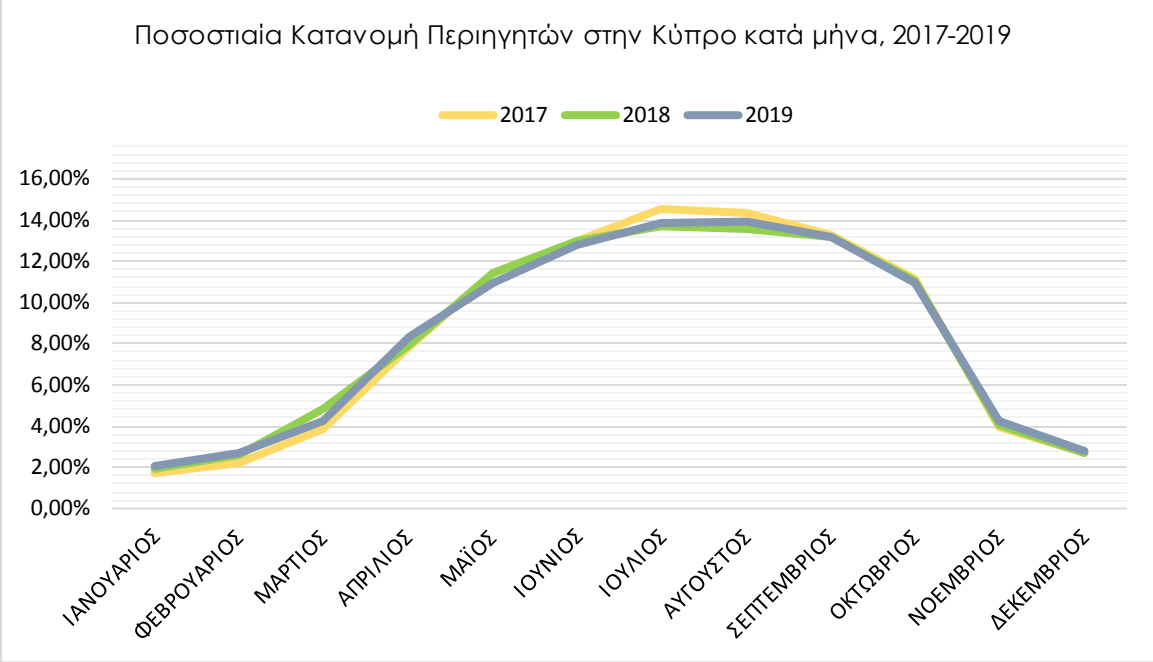

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές Τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται στοιχεία από την Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου και συγκεκριμένα από τις Στατιστικές Τουρισμού των ετών 2017, 2018 και 2019) που αφορούν στην κατανομή των περιηγητών στα κύρια τουριστικά θέρετρα της χώρας, την χώρα προέλευσής τους καθώς και στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των διανυκτερεύσεων, τους τύπους των καταλυμάτων αλλά και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται. Βασική επιδίωξη αποτελεί η παρουσίαση και τουριστικού κλάδου στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.

4.5.1 Κατανομή Περιηγητών

Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου για τις ανάγκες των μελετών εντοπίζει 8 βασικές τουριστικές περιοχές 2 εκ των οποίων ανήκουν στην επαρχία Αμμοχώστου: την Αγία Νάπα και το Παραλίμνι. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα οι δυο αυτές περιοχές συγκέντρωσαν το 29,4% των περιηγητών της Κύπρου το 2019 ενώ αντίστοιχη ήταν και η εικόνα τα έτη 2017 (28,1%) και 2018 (28%). Αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ στο Παραλίμνι παρατηρείται μια σχετική σταθερότητα στις αφίξεις των περιηγητών η Αγία Νάπα παρουσιάζει ανοδική πορεία στους επισκέπτες που δέχεται ως ποσοστό του συνολικού αριθμού των επισκεπτών της Κύπρου.

Γράφημα 41: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών Κύπρου κατά τοποθεσία, 2017-2019

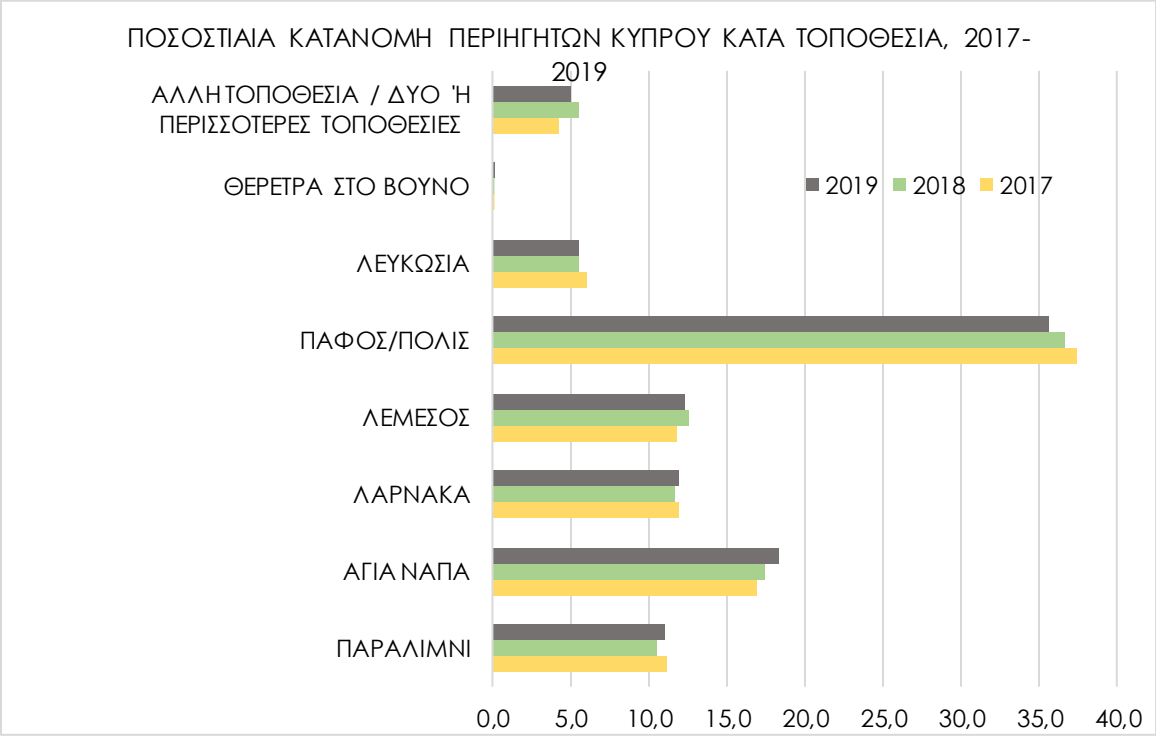

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Σημαντικό για την κατανόηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής αποτελεί και η χώρα προέλευσης των περιηγητών. Οι Ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί παραδοσιακά την κυριότερη αγορά τουρισμού για την Κύπρο, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία για το 2019 οι ευρωπαίοι περιηγητές αποτέλεσαν το 86,3% των συνολικών αφίξεων ενώ εκείνοι από χώρες της Ευρωπαϊκή Ένωση το 59,9%. Πρωταγωνιστής σε επίπεδο Κύπρου είναι το Ηνωμένο Βασίλειο (33,5%) και ακολουθούν και η Ρωσία (19,7, το Ισραήλ (7,4%) η Ελλάδα (4,3%), η Γερμανία (3,8%, η Σουηδία (3,6%), η Ουκρανία (2,4%), η Πολωνία με (2,0%) και η Ελβετία (1,7%). [14]

Σε αντίθεση με την γενική εικόνα που παρουσιάζει η Κύπρος, οι περιοχές του Παραλιμνίου και της Αγίας Νάπας διαφοροποιούνται σημαντικά καθώς όπως φαίνεται από τα δεδομένα αποτελούν κυρίως τόπο διαμονής για περιηγητές από την Βόρεια Ευρώπη. Πιο συγκεκριμένα για το 2019 το 32,8% των Σουηδών που επέλεξαν την Κύπρο διέμειναν στο Παραλίμνι και αντίστοιχα το 48,4% στην Αγία Νάπα. Εξίσου υψηλά είναι τα ποσοστά και για τους Φινλανδούς περιηγητές με ποσοστά 221% στο Παραλίμνι και 32,6% στην Αγία Νάπα, τους Δανούς 28,9% Παραλίμνι και 47,2% Αγία Νάπα, τους Νορβηγούς 38,1% στο Παραλίμνι και 39,1% στην Αγία Νάπα και τους Ελβετούς 15,3% Παραλίμνι και 48,7% στην Αγία Νάπα. Σημαντικά είναι ακόμα και τα ποσοστά των Ρώσων και των Ουκρανών επισκεπτών αλλά και των περιηγητών που προέρχονται από το Λίβανο.

[14] *Ετήσια Έκθεση Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου «Στατιστικές Τουρισμού 2017-2019»: [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/DC07FA1127117E6AC22580DD0021A012/$file/TOURISM_%20STATISTICS-2017_19-EL-120820.pdf?OpenElement*

Αξίζει να σημειωθεί ότι χώρες όπως η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο που παραδοσιακά αποτελούν τροφοδότες του τουρισμού στην Κύπρο, δεν εκφράζουν αντίστοιχη προτίμηση για τις περιοχές της επαρχίας Αμμοχώστου.

Αναλυτικά η ποσοστιαία κατανομή των περιηγητών κατά χωρά συνήθους διαμονής για τις δυο τουριστικές περιοχές της Επαρχίας Αμμοχώστου αλλά και οι μεταβολές αυτών τα τελευταία 3 χρόνια φαίνονται στα παρακάτω γραφήματα.

Γράφημα 42: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά χωρά συνήθους διαμονής (κυρίες χώρες) στο Παραλίμνι , 2017-2019

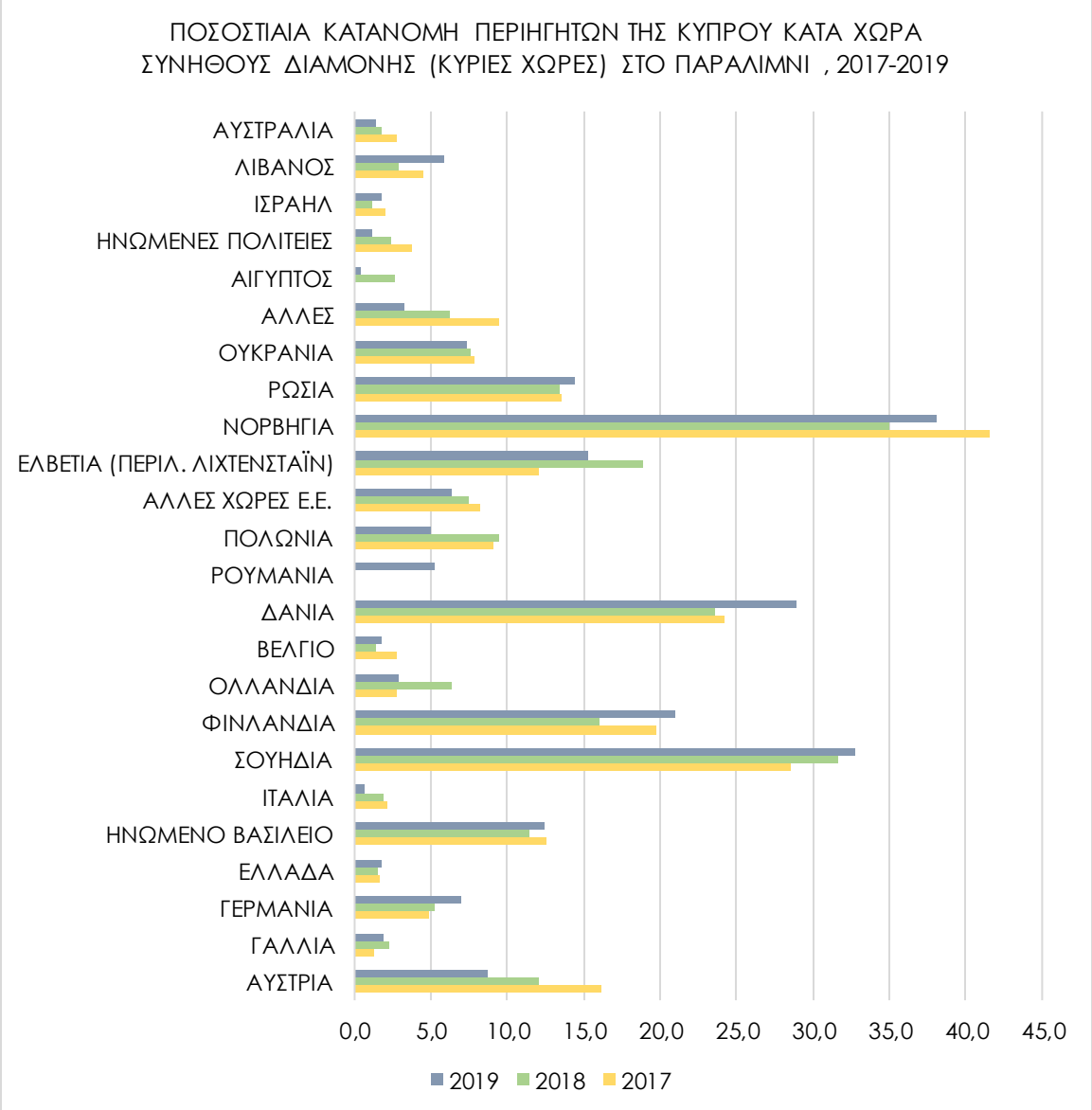

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 43: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά χωρά συνήθους διαμονής (κυρίες χώρες) στην Αγία Νάπα , 2017-2019

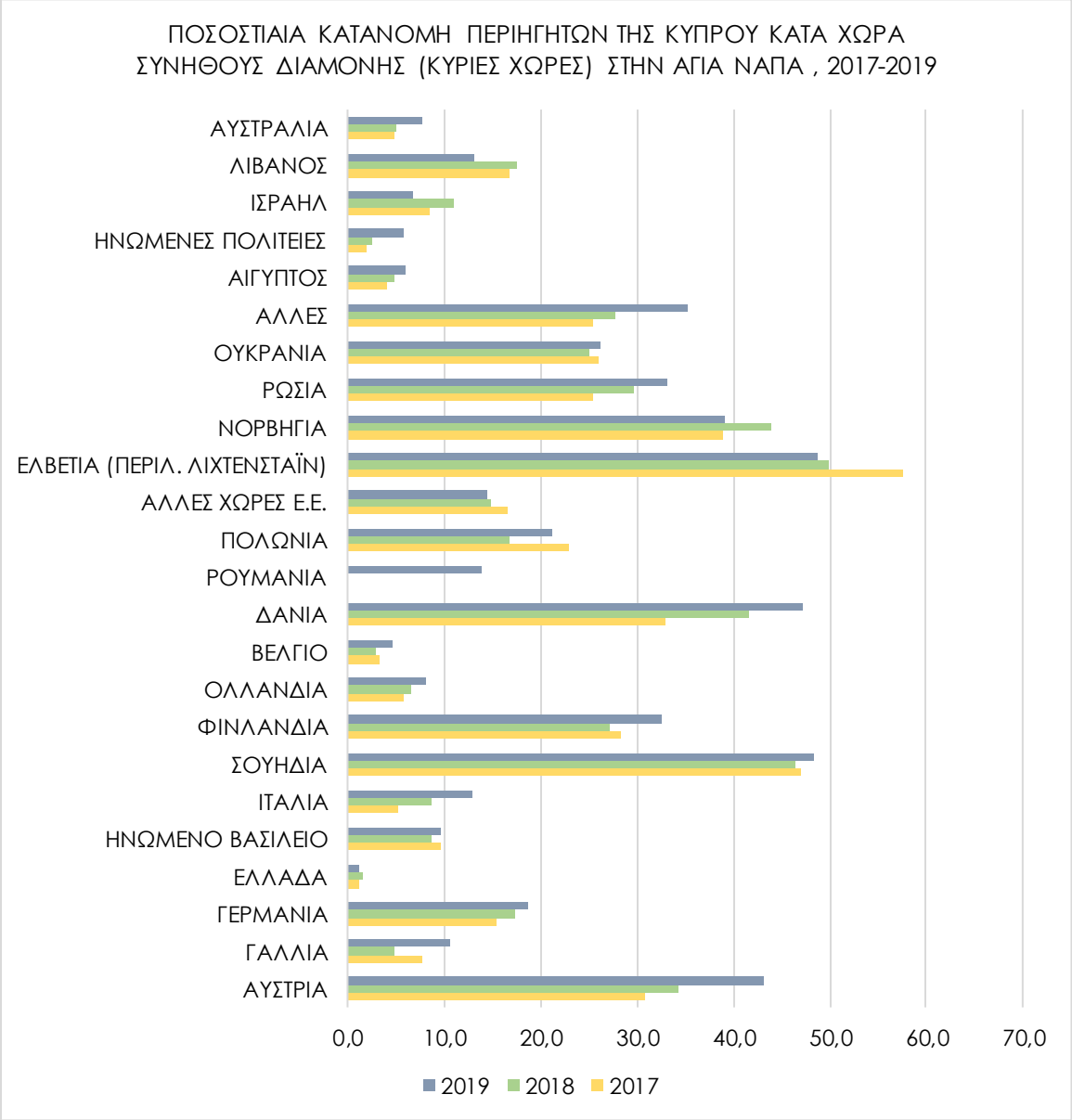

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

4.5.2 Τύποι καταλυμάτων

Στην Κύπρο υπάρχει ένα μεγάλο φάσμα τουριστικών καταλυμάτων, το οποίο κυμαίνεται από μεγάλα και πολυτελή συγκροτήματα έως και μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις. Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις περιλαμβάνουν ξενοδοχεία, οργανωμένα διαμερίσματα, τουριστικά χωριά, τουριστικές επαύλεις, κατασκηνωτικούς χώρους, παραδοσιακές οικίες, τουριστικά διαμερίσματα, επιπλωμένα διαμερίσματα, ξενώνες και ξενοδοχεία χωρίς αστέρια.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στις προτιμήσεις των επισκεπτών της Κύπρου για το 2019 κατέχουν τα ξενοδοχεία αστέρων καθώς επιλέχθηκαν από το 53,2%, ακολουθούν τα οργανωμένα

διαμερίσματα και τουριστικά χωρία με 15,4%, το 12,8% επιλέγει την διαμονή σε φίλους και συγγενείς, το 3,4% διαθέτει ιδιόκτητη κατοικία και τέλος το 15,2% επιλέγει άλλου τύπου διαμονή (όπως κατασκηνωτικοί χώροι κλπ.).

Σε ό,τι αφορά την επαρχία Αμμοχώστου, το Παραλίμνι επισκέφτηκε το 10,8 % των περιηγητών της Κύπρου που διέμειναν σε ξενοδοχεία αστέρων, το αντίστοιχο ποσοστό για την Αγία Νάπα έφτασε το 22,6 % για το 2019, ενώ και για τις δυο αυτές περιοχές παρουσιάστηκε αύξηση συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη 2017, 2018. Ομοίως το 23,4% και το 33,6% των περιηγητών της Κύπρου που διέμειναν σε οργανωμένα διαμερίσματα ή τουριστικά χωριά επέλεξαν το Παραλίμνι και την Αγία Νάπα αντίστοιχα, παρουσιάζοντας επίσης αύξηση συγκριτικά με τα τρία προηγούμενα χρόνια.

Στο Παραλίμνι τα ξενοδοχεία 3 και 4 αστέρων συγκεντρώνουν 13,8% και 12,3% των περιηγητών των αντίστοιχων κατηγοριών της Κύπρου, στην Αγία Νάπα τα ποσοστά αυτά είναι 15,6 % και 38,8% ενώ εξίσου σημαντικά είναι και τα αντίστοιχα ποσοστά σε ξενοδοχεία 5 αστέρων (14,9%) σε αντίθεση με το Παραλίμνι που φτάνει το 4,9%.

Τα γραφήματα στην συνέχεια παρουσιάζουν αναλυτικά όλα τα δεδομένα για τα τρία τελευταία έτη.

Γράφημα 44: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατάα τύπο καταλύματος στο Παραλίμνι, 2017-2019

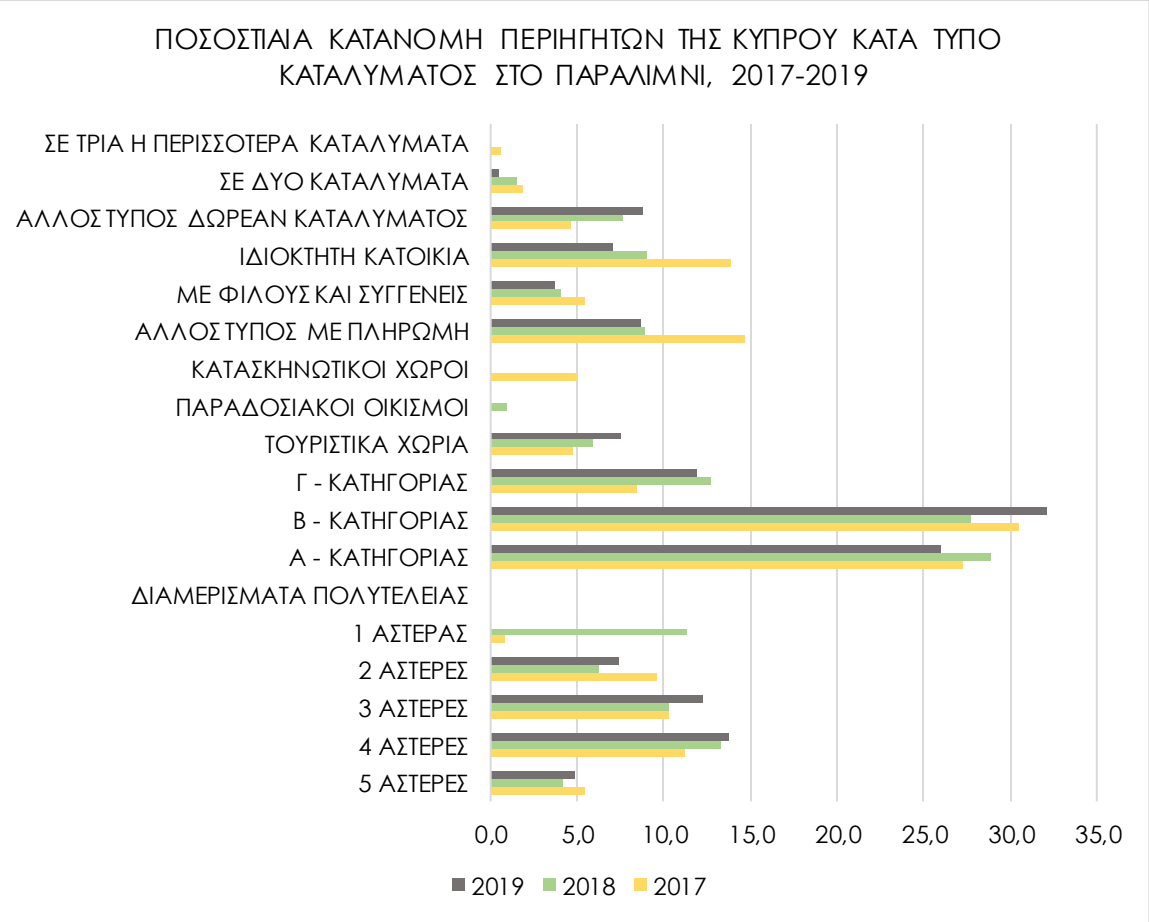

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 45: Ποσοστιαία κατανομή περιηγητών της Κύπρου κατά τύπο καταλύματος στην Αγία Νάπα, 2017-2019

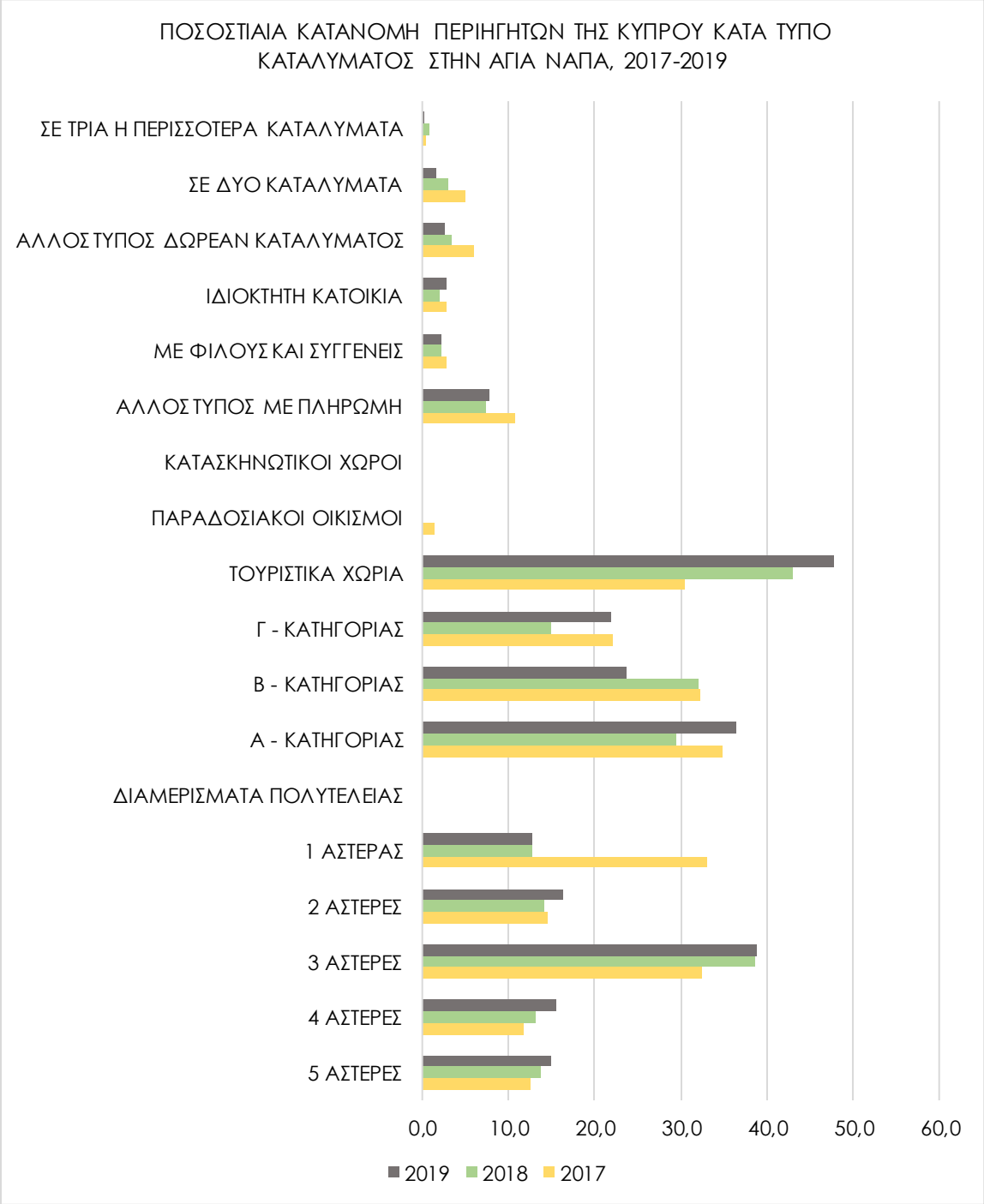

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Επιπλέον των παραπάνω στοιχείων αναλύονται και δεδομένα από την συνολική προσφορά κλινών όπως αυτή παρουσιάζεται στην Ετήσια έκθεση του ΠΑΣΥΞΕ[15], με δεδομένα μου αντλήθηκαν όπως αναφέρεται στην έκθεση από το Υφυπουργείο Τουρισμού της Κύπρου.

Με βάση αυτά τα δεδομένα η Κύπρος διαθέτει 87.081 κλίνες το 2018, εκ των οποίων οι 35.934 ήτοι το 41,3% βρίσκονται στην Αμμόχωστο , ακολουθεί η Πάφος με 33,4%, η Λεμεσός με 12,4%, η Λάρνακα με 7,3% και η Λευκωσία με 3,0% ενώ σε ορεινά θέρετρα βρίσκεται μόλις το 2,5% των κλινών της Κύπρου.

Γράφημα 46: Συνολική προσφορά Κλινών κατά τοποθεσία, 2018

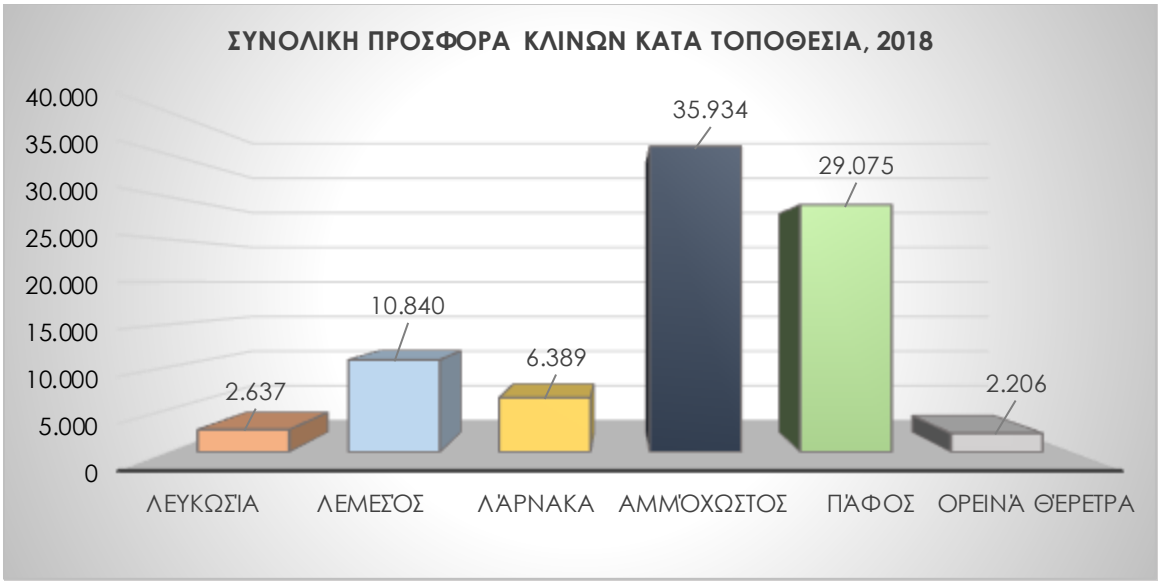

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Αναλύοντας την κατανομή των κλινών ανά κατηγορία καταλυμάτων διαπιστώνεται ότι το 35,8 % των κλινών σε ξενοδοχεία αστέρων (5-1) βρίσκονται στην Αμμόχωστο, με δεύτερη την Πάφο με 32 % των κλινών και ακολουθούν η Λεμεσός (16,3%) η Λάρνακα (8,5%), η Λευκωσία (4,3%) ενώ σε ορεινά θέρετρα κατανέμεται το 2,6% των συνολικών κλινών.

Ακόμα μεγαλύτερη διαφοροποίηση παρουσιάζεται στην κατανομή των κλινών σε οργανωμένα διαμερίσματα και τουριστικά χωριά με λίγο λιγότερο από το 60% των κλινών να συγκεντρώνεται στην Αμμόχωστο.

Στην κατηγορία άλλων τύπων καταλυμάτων όπου περιλαμβάνονται ιδιόκτητες κατοικίες, κατασκηνωτικοί χώροι, επιπλωμένα διαμερίσματα κλπ., η Αμμόχωστος με 30, 4% ακολουθεί την Πάφο που συγκεντρώνει το 42,3 %. Οι πίτες στην συνέχεια του κεφαλαίου δίνουν αναλυτικά ποσοστά στην κατανομή των κλινών κατά τοποθεσία και τύπο καταλύματος.

[15] *Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων «Ετήσια έκθεση πεπραγμένων του ΔΣ», 2019, [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο:*

https://www.cyprushotelassociation.org/Resources/Files/Publications/%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B1%20%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7%20%CE%A0%CE%91%CE%A3%CE%A5%CE%9E%CE%95%20(%CE%9C%CE%AC%CF%8A%CE%BF%CF%82%202018-%CE%9C%CE%AC%CF%8A%CE%BF%CF%82%202019).pdf

Γράφημα 47: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για ξενοδοχεία 5-1*, 2018

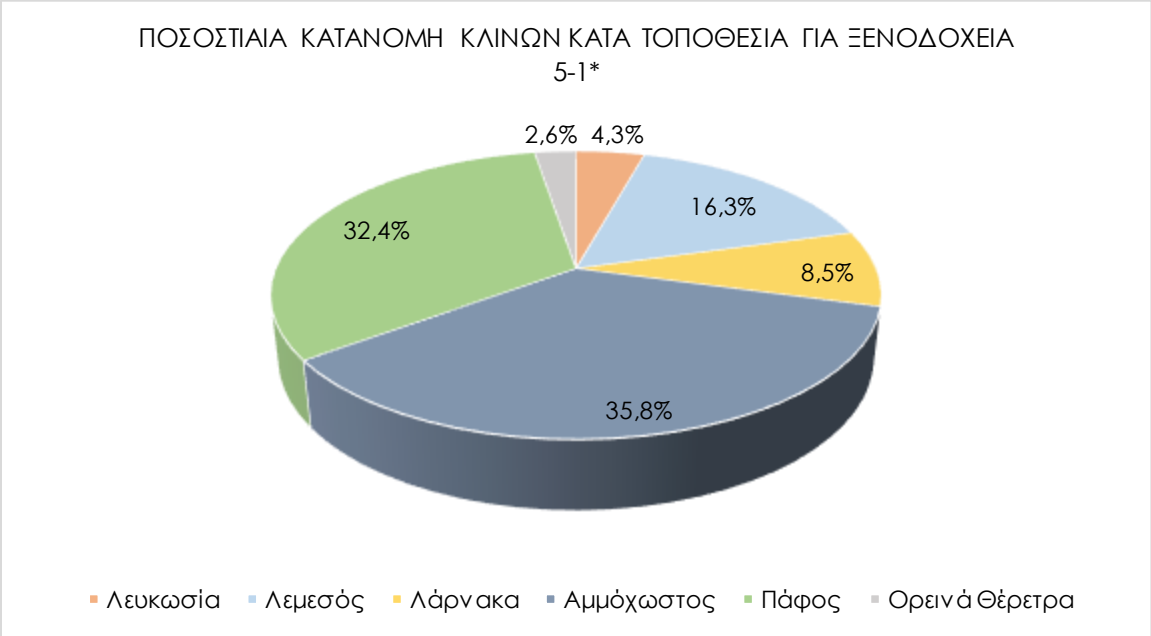

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 48: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για οργανωμένα διαμερίσματα/ Τουριστικά Χωριά, 2018

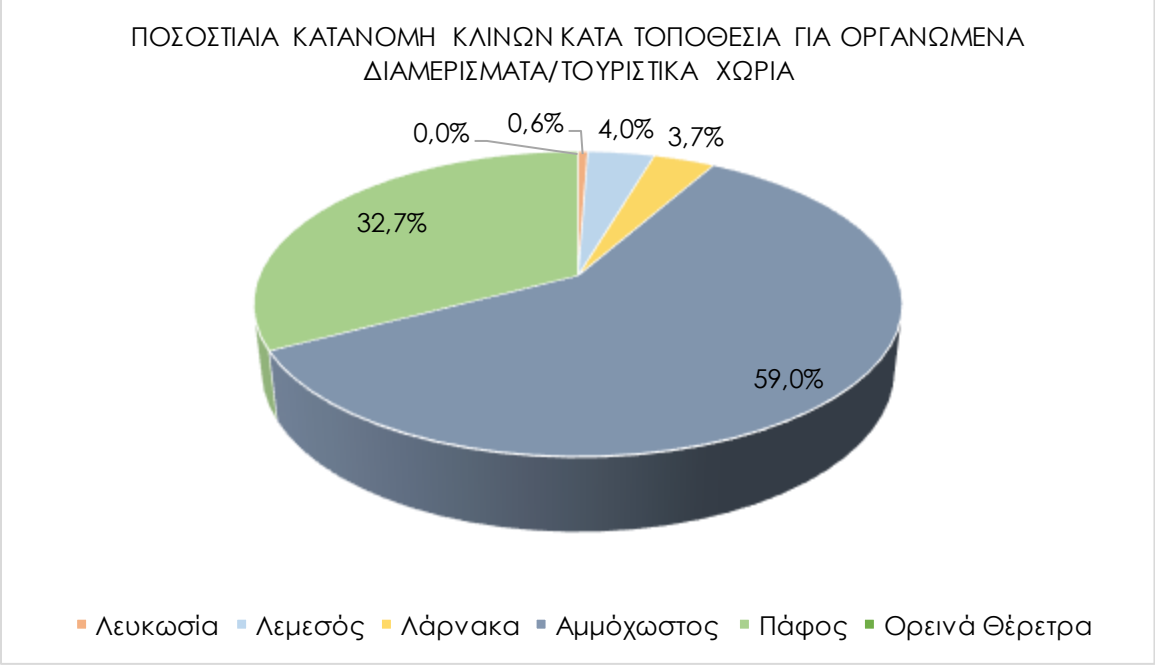

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 49: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά τοποθεσία για άλλους τύπους καταλυμάτων, 2018

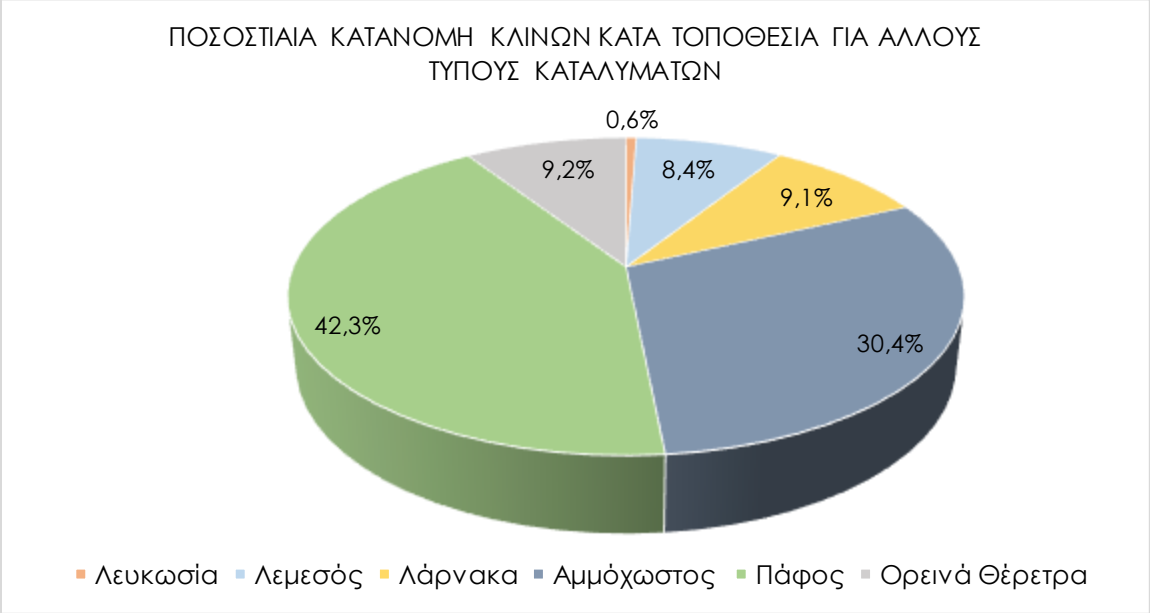

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Τελειώνοντας με την ανάλυση των καταλυμάτων παρουσιάζεται για την Αμμόχωστο η κατανομή των κλινών των υποκατηγοριών στις τρεις βασικές κατηγορίες καταλυμάτων που παρουσιάστηκαν παραπάνω.

Στην κατηγορία ξενοδοχείων αστέρων την πλειοψηφία αποτελούν τα 3* και 4* με ποσοστά 43,8% και 38,3% ενώ μόλις το 12,2% αφορά 5*. Στην κατηγορία τουριστικά διαμερίσματα και τουριστικά χωριά κυριαρχούν εκείνα της Α κατηγορίας (42,3%) και Β με 36,8% ενώ το 17 % αν τουριστικά χωριά. Τέλος η κατηγορία άλλων καταλυμάτων οι πλειοψηφία των κλινών 86,3% αφορά σε τουριστικά διαμερίσματα και το 13 % σε τουριστικές επαύλεις.

Γράφημα 50: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία ξενοδοχείων 5-1* Αμμόχωστος, 2018

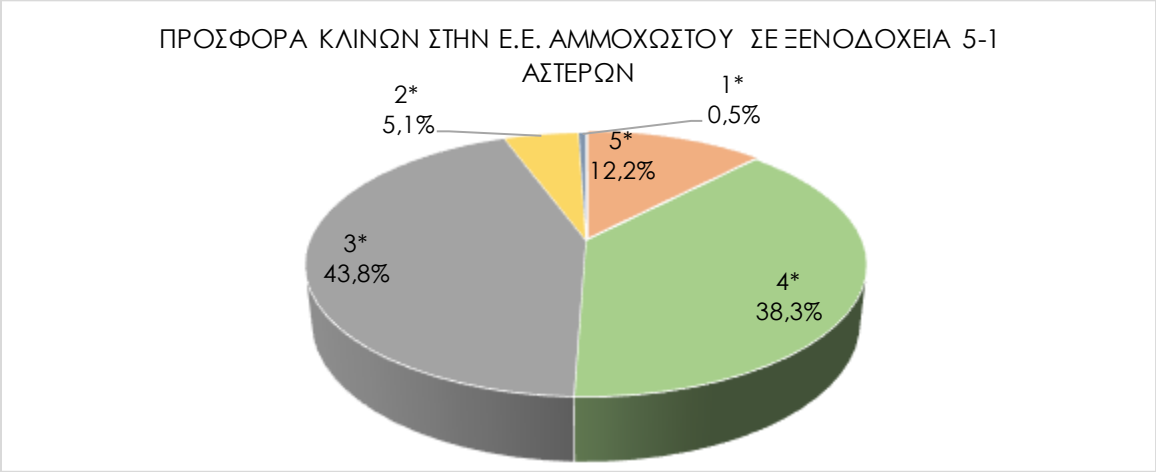

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 51: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία οργανωμένα διαμερίσματα και τουριστικά χωριά, Αμμόχωστος, 2018

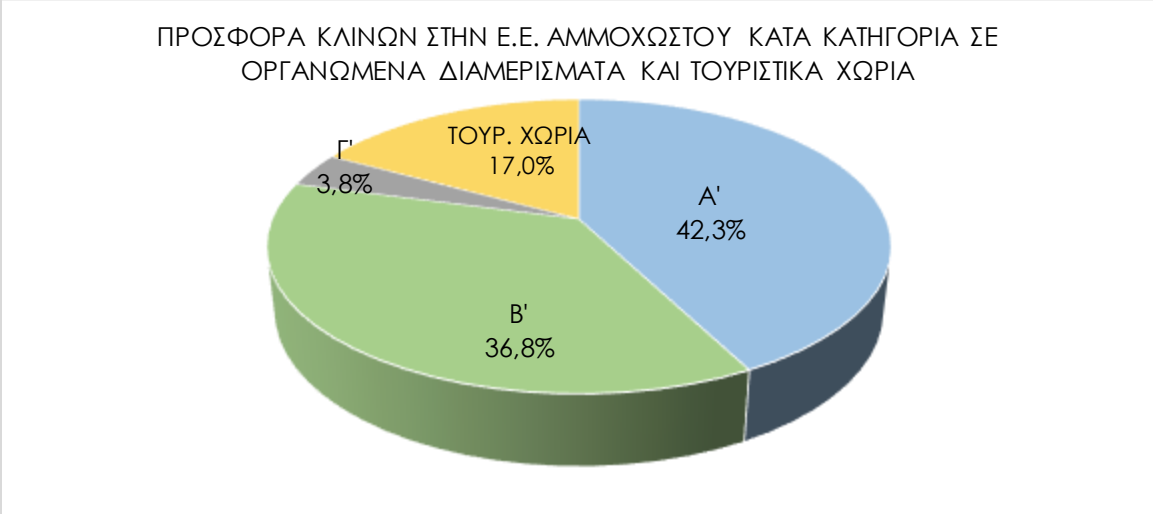

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 52: Ποσοστιαία κατανομή κλινών κατά κατηγορία άλλοι τύποι καταλυμάτων Αμμόχωστος, 2018:

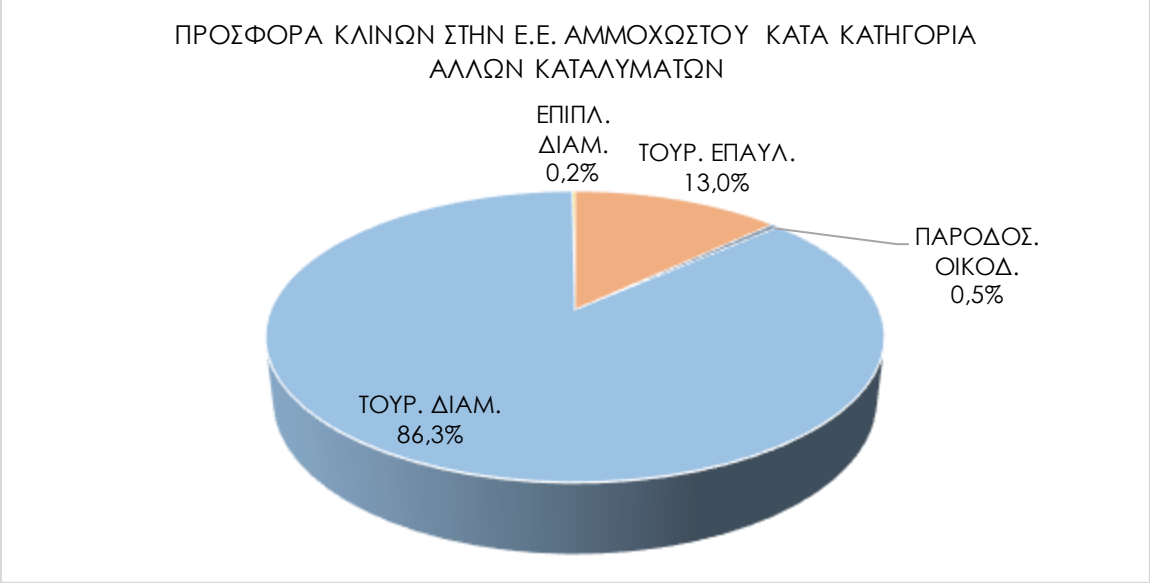

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, 2019, Ιδία Επεξεργασία

4.5.3 Δαπάνες Περιηγητών

Απαραίτητο στοιχείο για την ανάλυση της τουριστικής δραστηριότητας αποτελεί η ανάλυση του οικονομικού αποτυπώματος που αφήνουν οι περιηγητές στην περιοχή μελέτης. Έτσι πέρα από την παρουσίαση και μελέτη δεδομένων για την κατανομή των περιηγητών και τους τύπους διαμονής σημαντική κρίνεται η αναφορά στις δαπάνες των περιηγητών.

Εξίσου σημαντική είναι και η ανάλυση δεδομένων σχετικά με την διάρκεια παραμονής των περιηγητών. Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου η μέση διάρκεια παραμονής για την Κύπρο παρουσιάζει μικρή μείωση καθώς από τις 9,5 νύκτες το 2017, μειώθηκε στις 9,2 το 2018 και έφτασε τις 9 το 2019. Όμοια είναι η εικόνα και για το Παραλίμνι με 9,4 νύκτες το 2017, 9,3 το 2018 και 9,1 το 2019. Η Αγία Νάπα επίσης ακολούθησε πτωτική πορεία καταλήγοντας το 2019 με μέση διάρκεια παραμονής 1 νύκτα λιγότερη σε σχέση με το μέσο όρο της Κύπρου.

Γράφημα 53: Μέση διάρκεια παραμονής (νύκτες) Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019

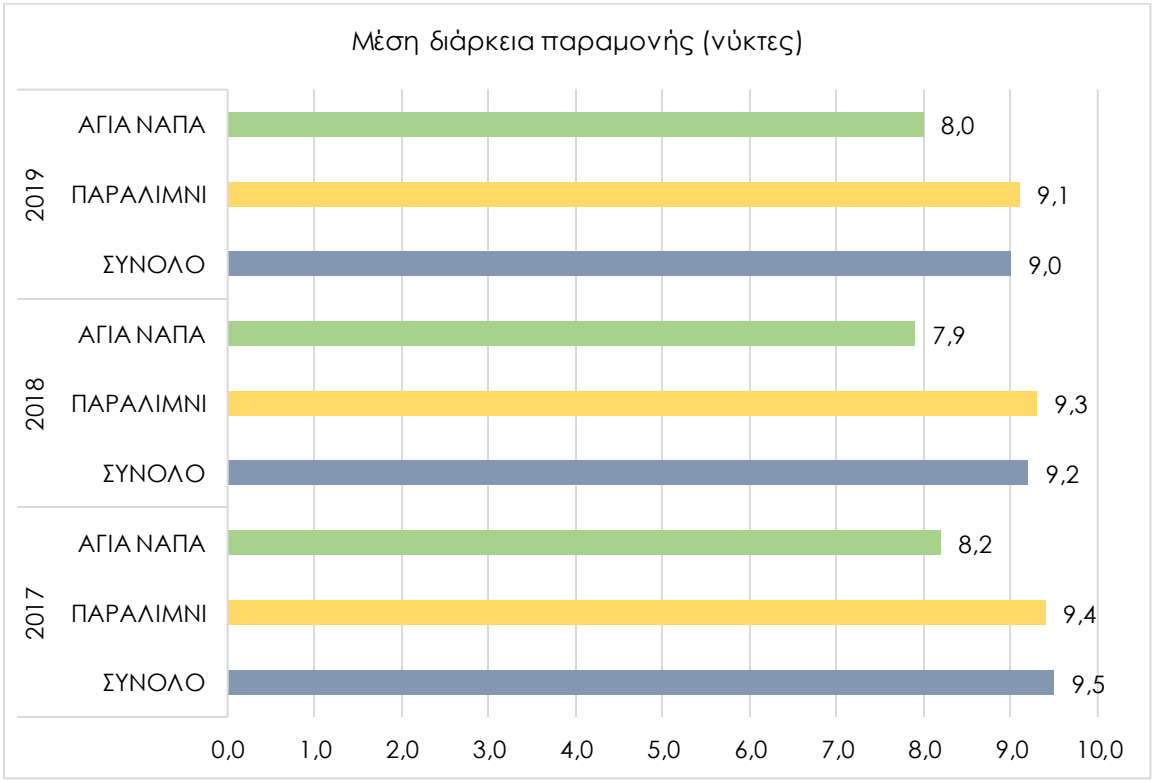

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Σε ότι αφορά την ημερήσια δαπάνη των περιηγητών, ενώ στο σύνολο της χώρας παρατηρείται μια σχετική μείωση της τάξεως του 1 € μεταξύ του 2017 και 2019, στις περιοχές της Επαρχίας Αμμοχώστου παρουσιάζεται αύξηση. Συγκεκριμένα για το Παραλίμνι από 69,37 € που ήταν το 2017 ανέβηκε στο 74,81 € και έφτασε το 75,03 %, ομοίως αύξηση παρουσίασε και η Αγία Νάπα η οποία παραδοσιακά ξεπερνούσε και τις 3 χρονιές τους αντίστοιχους μέσους όρους σε εθνικό επίπεδο. Έτσι από 83,42 το 2017, έφτασε τα 85,08 € το 2018 και τα 85,13 € το 2019.

Σημειώνεται ότι η δαπάνη περιλαμβάνει δαπάνη διαμονής για μη οργανωμένο ταξίδι και δαπάνη πακέτου (μη συμπεριλαμβανομένων μεταφορικού κόστους και εξόδων ταξιδιωτικού πράκτορα) για οργανωμένο ταξίδι.

Το γράφημα παρακάτω απεικονίζει τα παραπάνω δεδομένα ενώ ακολουθεί γράφημα με την αποτύπωση της κατά κεφαλήν δαπάνης.

Γράφημα 54: Ημερήσια Δαπάνη (€) περιηγητών, Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019

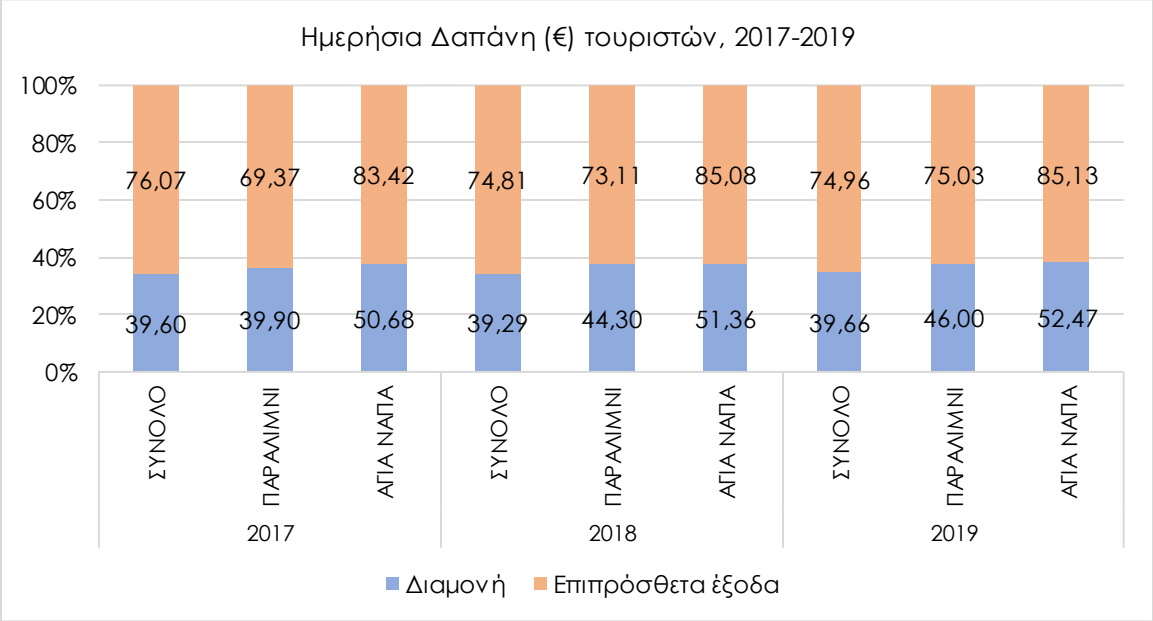

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 55: Κατά κεφαλή Δαπάνη (€) περιηγητών, Σύνολο Χώρας, Αγία Νάπα και Παραλίμνι 2017-2019

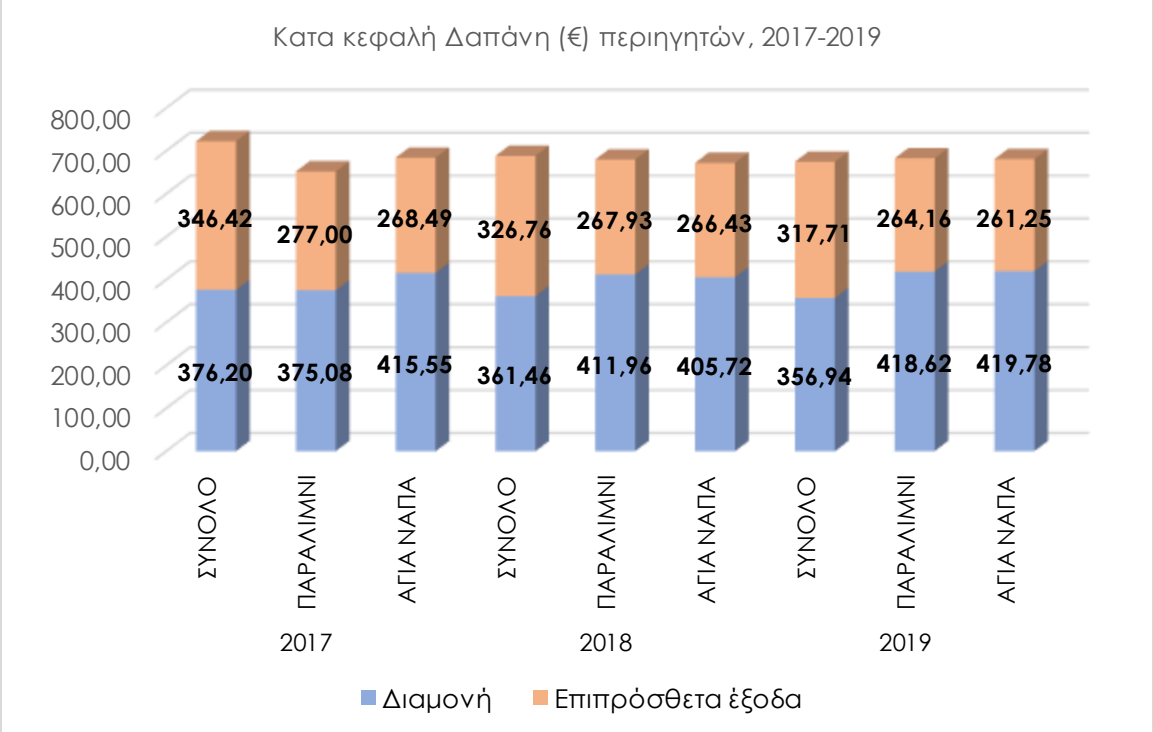

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Στατιστικές τουρισμού, 2017-2019), Ιδία Επεξεργασία

4.6 Ετήσιο Εισόδημα

Το τελευταίο κεφάλαιο στην ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της περιοχής περιλαμβάνει την ανάλυση του ετήσιου εισοδήματος της περιοχής μελέτης.

Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου ορίζει ότι *«Το Καθαρό Εισόδημα Νοικοκυριού, υπολογίζεται αφού αφαιρεθούν ο φόρος εισοδήματος, οι συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και οποιεσδήποτε συνεισφορές σε άλλα ταμεία»*[16].

Σύμφωνα με την Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών, 2015/2016 που πραγματοποίησε η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, το μέσο ετήσιο καθαρό εισόδημα ανά νοικοκυριό ανήλθε στις 33.047 €, με σημαντικές διαφοροποιήσεις σε αστικές και αγροτικές περιοχές, όπου στις αστικές περιοχές ήταν 34.131 € ενώ στις αγροτικές περιοχές ήταν 30.704 €, δηλαδή, 10,0% χαμηλότερο από το εισόδημα των νοικοκυριών στις αστικές περιοχές.

Η Επαρχία Αμμοχώστου[17] παρουσιάζει το χαμηλότερο μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα νοικοκυριού (28.056 €) συγκριτικά με όλες τις επαρχίες της Κύπρου, τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές, και κατ' επέκταση βρίσκεται κάτω από τον αντίστοιχο μέσο όρο σε εθνικό επίπεδο.

Όμοια είναι και η εικόνα στο καθαρό ετήσιο εισόδημα ανά ισοδύναμο ενήλικά[18] με 15.207 €, με τον αντίστοιχο μέσο όρο σε εθνικό επίπεδο για τις αγροτικές περιοχές να είναι 16.776 € ενώ για τις αστικές 19.658 €.,

Αναλυτικά παρουσιάζονται τα παραπάνω στα γραφήματα που ακολουθούν.

---

[16] *Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου «Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών, 2015/2016», [online] [Τελευταία πρόσβαση 08/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/5587D62B06BD3EAFC2256D42002DE379/$FILE/HBS-2015_16-EL-150218.pdf?OpenElement*

[17] *Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου η επαρχία Αμμοχώστου χαρακτηρίζεται μόνο ως αγροτική περιοχή.*

[18] *Υπολογίζεται ως Συνολικές Δαπάνες Νοικοκυριού/ Ισοδύναμο Μέγεθος Νοικοκυριού= Δαπάνες νοικοκυριού ανά ισοδύναμο ενήλικα. Για να είναι δυνατή η σύγκριση των δαπανών και των εισοδημάτων των νοικοκυριών που έχουν διαφορετικό μέγεθος και σύνθεση, απαιτείται η χρήση μιας κλίμακας ισοδυναμίας, όπου όλα τα μέλη του νοικοκυριού ανάγονται σε ισοδύναμα του υπεύθυνου του νοικοκυριού. Συγκεκριμένα, η κλίμακα προσδιορίζει τον βαθμό με τον οποίο αυξάνονται οι ανάγκες ενός νοικοκυριού ως συνάρτηση του μεγέθους και της σύνθεσης του. Για τον υπολογισμό σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου χρησιμοποιήθηκε η διαφοροποιημένη κλίμακα OECD (modified OECD scale) που είναι η κλίμακα που συστήνεται και από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (EUROSTAT) και χρησιμοποιεί ως συντελεστές στάθμισης τους ακόλουθους: 1 ος ενήλικας (υπεύθυνος νοικοκυριού)= 1,0 μονάδα Επιπρόσθετα άτομα ηλικίας άνω των 13 χρονών= 0,5 μονάδες Παιδιά ηλικίας 13 χρονών και κάτω= 0,3 μονάδες*

Γράφημα 56: Μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα νοικοκυριού ανά επαρχία και αστική/αγροτική περιοχή, 2015

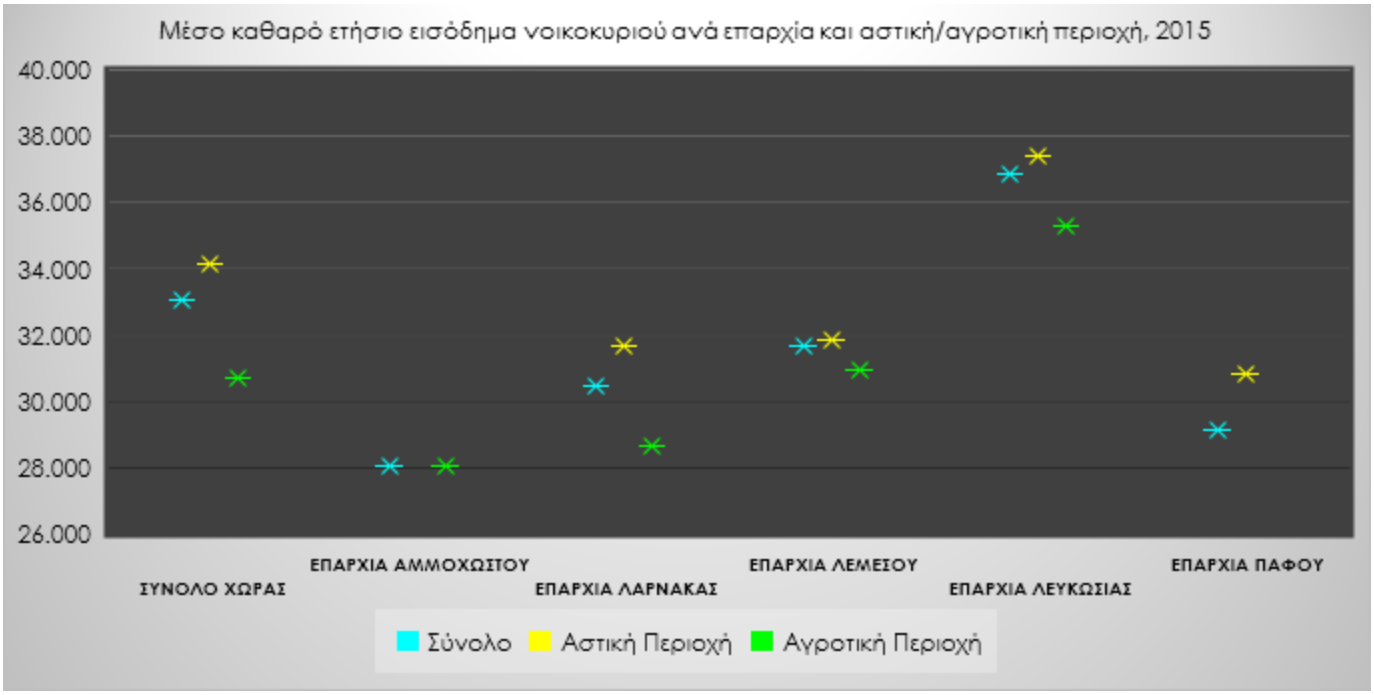

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών, 2015/2016), Ιδία Επεξεργασία

Γράφημα 57: Μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα ανά ισοδύναμο ενήλικα, επαρχία και αστική/αγροτική περιοχή, 2015

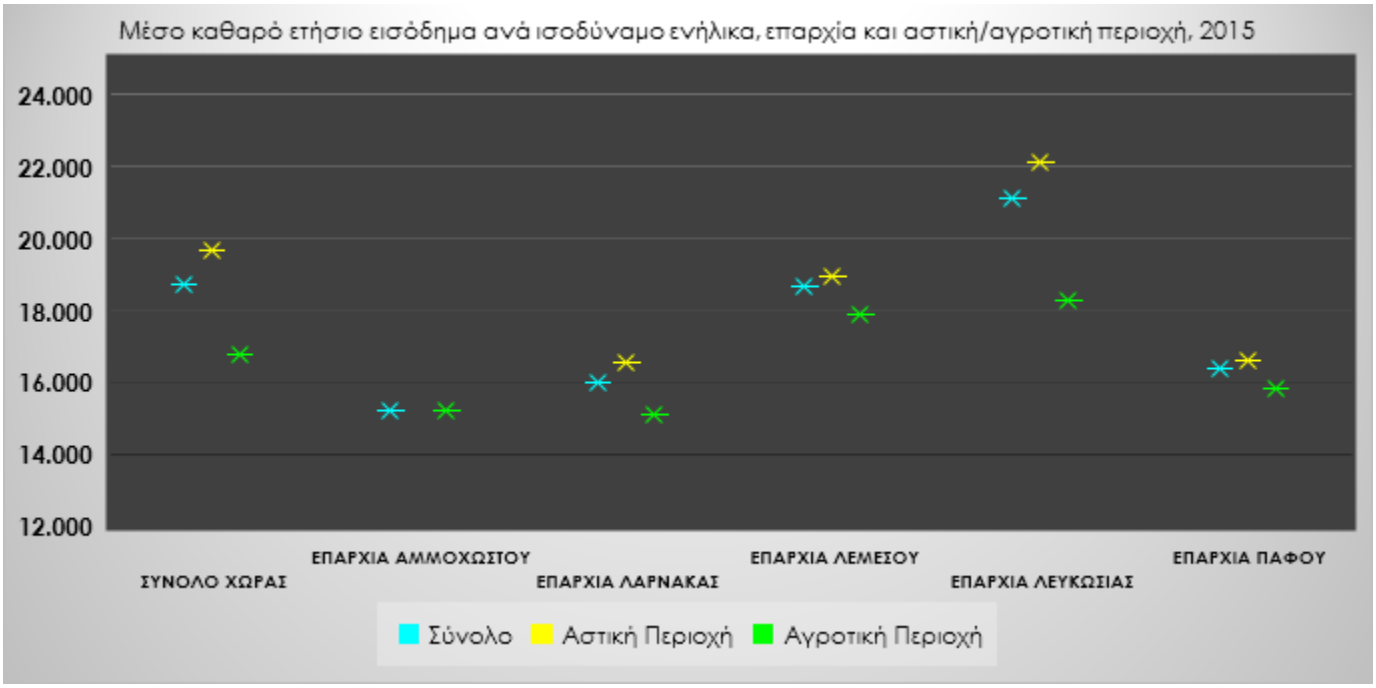

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών, 2015/2016), Ιδία Επεξεργασία

4.7 Συμπεράσματα Οικονομικών Χαρακτηριστικών

Τα ποσοστά του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης εμφανίζονται μειωμένα συγκριτικά με τα αντίστοιχα ποσοστά σε εθνικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, η πλειοψηφία του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου εντοπίζεται στην ενδοχώρα. Επιπλέον τα ποσοστά των απασχολούμενων της περιοχής παρέμβασης είναι από τα χαμηλότερα σε επίπεδο επαρχιών, ενώ αντίστοιχα τα ποσοστά ανεργίας είναι από τα υψηλότερα. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, και με απώτερο στόχο την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, είναι απαραίτητο να αποτελέσει σημαντική επιδίωξη η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μέσα από την διάδοση της επιχειρηματικής νοοτροπίας, την ανάδειξη επαγγελματικών ευκαιριών, και την θεσμοθέτηση επαρκών μηχανισμών συμβουλευτικής στήριξης. Η δημιουργία ακόμα επαγγελματικών κινήτρων στην ενδοχώρα δύναται να μειώσει τα ποσοστά ανεργίας αλλά και να τονώσει τις περιοχές αυτές οικονομικά, προσελκύοντας με αυτόν τον τρόπο πληθυσμό από τις παραγωγικές ηλικιακές ομάδες και αυξάνοντας στη συνέχεια το εργατικό δυναμικό.

Όσον αφορά την κατανομή των εργαζομένων στους τομείς παραγωγής, τόσο σε επαρχιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχολούμενων συγκεντρώνονται στον τριτογενή τομέα παραγωγής, ενώ ακολουθεί ο δευτερογενής και ο πρωτογενής. Για την περιοχή παρέμβασης τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής εντοπίζονται κυρίως στην ενδοχώρα, δεδομένο που αποδεικνύει την ικανότητα των περιοχών αυτών αλλά και την εμπειρία του τοπικού πληθυσμού για περεταίρω αγροτική ανάπτυξη και αξιοποίηση του εδαφικού τους πλούτου. Η γόνιμη γη των γνωστών «Κοκκινοχωρίων», των χωριών δηλαδή στα οποία συναντάται το κόκκινο – εύφορο χώμα, συνιστά συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, ενώ η μακροχρόνια ενασχόληση του τοπικού πληθυσμού με τον συγκεκριμένο κλάδο επιβεβαιώνει την ικανότητα των περιοχών αυτών να αναπτυχθούν στον τομέα των καλλιεργειών, καλύπτοντας έτσι τα κενά που εντοπίζονται στον κλάδο αυτό. Βέβαια, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες εκμεταλλεύσεις κατέχονται από πληθυσμό των ηλικιακών κατηγοριών 55+, δημιουργείται η ανάγκη για προσέλκυση νεαρότερου πληθυσμού στον πρωτογενή τομέα παραγωγής, ιδιαίτερα στην περιοχή παρέμβασης όπου αυτό το φαινόμενο φαίνεται να εντείνεται με την πάροδο του χρόνου.

Από την άλλη πλευρά, ο τριτογενής τομέας παραγωγής απασχολεί μεγάλα ποσοστά των εργαζομένων όλων των Δήμων και Κοινοτήτων της περιοχής παρέμβασης, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να συγκεντρώνονται κατά κύριο λόγο σε Δήμους που βρίσκονται στην παράκτια ζώνη. Από τον τριτογενή τομέα παραγωγής, η απασχόληση εργαζομένων σε δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης στην περιοχή παρέμβασης, ξεπερνάει κατά πολύ την απασχόληση στις εν λόγω δραστηριότητες από τα αντίστοιχα ποσοστά σε εθνικό επίπεδο. Σχετικά υψηλότερα ποσοστά από αυτά της χώρας συνολικά κατέχει ακόμα η απασχόληση εργαζομένων στον κλάδο των κατασκευών του δευτερογενή τομέα παραγωγής. Τα ποσοστά αυτά καταδεικνύουν μια άνιση ανάπτυξη της οικονομίας για την περιοχή παρέμβασης αλλά και τη χώρα συνολικά, η οποία επικεντρώνεται κυρίως στον κλάδο του τουρισμού, αξιοποιώντας κυρίως τις παράκτιες περιοχές και ελάχιστα τις περιοχές της ενδοχώρας.

Ο σχεδόν μονόπλευρος αυτός προσανατολισμός προς την τουριστική βιομηχανία καθιστά την σύγχρονη οικονομία της επαρχίας Αμμοχώστου ιδιαίτερα ευάλωτη, με χαρακτηριστικό

παράδειγμα την αύξηση της ανεργίας της περιοχής τον τελευταίο χρόνο εξαιτίας των έκτακτων συνθηκών πανδημίας που πλήττουν ολόκληρη την υφήλιο.

Η ανάπτυξη επίσης της τουριστικής βιομηχανίας της Κύπρου γύρω από το δίπτυχο «ήλιος - θάλασσα» έχει περιορίσει την επισκεψιμότητα ολόκληρης της νήσου κυρίως στους μήνες Απρίλιο – Σεπτέμβριο, καθιστώντας έτσι σε σημαντικό βαθμό τον κλάδο αυτό εποχικό. Η κατεύθυνση της στρατηγικής της περιοχής παρέμβασης προς την άμβλυνση της τουριστικής περιόδου και στην επέκταση του κλάδου στον χειμερινό τουρισμό αποτελεί αδήριτη ανάγκη, καθώς θα συνεισέφερε σημαντικά στην εξισορρόπηση του αριθμού των επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, αλλά και στην αύξηση του χειμερινού εισοδήματος. Επιπλέον, η στασιμότητα της προστιθέμενης αξίας του τουριστικού τομέα με τον κορεσμό του μοντέλου μαζικού τουρισμού και η μεταστροφή της τουριστικής ζήτησης προς νέες μορφές τουρισμού δημιουργεί την ανάγκη για ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και συνεπώς δίνοντας προτεραιότητα φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, αναδεικνύοντας έτσι την τοπική ταυτότητα.

Όσον αφορά την επισκεψιμότητα, στην περιοχή παρέμβασης βρίσκονται δύο από τις οκτώ περισσότερο επισκέψιμες περιοχές της χώρας, συγκεντρώνοντας υψηλά ποσοστά περιηγητών τα οποία μάλιστα παρουσιάζονται με σταθερή είτε αυξητική τάση. Σημειώνεται πως οι τουριστικές περιοχές της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου αποτελούν ελκυστικό προορισμό κυρίως για περιηγητές από την Βόρεια Ευρώπη, ενώ οι «τακτικοί» περιηγητές που παραδοσιακά τροφοδοτούν την Κύπρο, όπως η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο, δεν εκφράζουν αντίστοιχη προτίμηση για την εν λόγω επαρχία. Τα καταλύματα που επισκέπτονται περισσότερο οι περιηγητές της περιοχής παρέμβασης αφορούν ξενοδοχεία αστέρων, οργανωμένα διαμερίσματα ή τουριστικά χωριά. Η προσφορά της Αμμοχώστου σε κλίνες ξεπερνάει, παρά το μέγεθός της, τις προσφερόμενες κλίνες όλων των υπολοίπων επαρχιών της χώρας, από τις οποίες οι περισσότερες συγκεντρώνονται στα ξενοδοχεία αστέρων και στα οργανωμένα διαμερίσματα. Σημαντικό ακόμα δεδομένο που προέκυψε από την παραπάνω ανάλυση είναι η πτωτική πορεία της μέσης διάρκειας παραμονής των περιηγητών, υποδεικνύοντας την ανάγκη για στροφή του κλάδου προς άλλα μοντέλα τουρισμού, που προάγουν περισσότερο της εξωστρέφεια και την επαφή των επισκεπτών με επιπλέον τουριστικά προϊόντα.

Η εξέλιξη των στοιχείων που αφορούν στο μέσο καθαρό ετήσιο εισόδημα νοικοκυριού παρουσιάζει την επαρχία Αμμοχώστου ως την επαρχία της Κύπρου με τις χαμηλότερες τιμές εισοδήματος τόσο στις αγροτικές όσο κα στις αστικές περιοχές. Η διαφορά του επιπέδου εισοδήματος στις αγροτικές περιοχές χωρίς δεν εμφανίζεται να είναι σημαντική, σε αντίθεση με τα αντίστοιχα δεδομένα που αφορούν σε ολόκληρη τη νήσο.

5 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Η Επαρχία Αμμοχώστου αποτελεί μία από τις ομορφότερες περιοχές της Κύπρου και χαρακτηρίζεται από παρθένο και ελκυστικό φυσικό περιβάλλον με ήπιο κλίμα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα κρατικά δάση, την κρατική γη, τους κοίτες χειμάρρων, τις παραλίες κλπ. παρέχουν σημαντικές δυνατότητες για ουσιαστική βελτίωση της εικόνας και της αισθητικής της περιοχής αλλά κυρίως της ποιότητας του περιβάλλοντος. Πολύ σημαντικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος της Επαρχίας αποτελούν οι λόφοι, τα γεωμορφώματα και οι παραλίες.

Στην μικροκλίμακα της Επαρχίας Αμμοχώστου διαγράφεται, σαφέστερα από οποιαδήποτε άλλη Επαρχία στην Κύπρο, ο ανταγωνισμός μεταξύ της γεωργίας και του τουρισμού, που στην συγκεκριμένη περίπτωση καταλήγει στον γεωγραφικό διαχωρισμό των δύο αυτών δραστηριοτήτων, της πρώτης στην ενδοχώρα και της δεύτερης στα παράλια. Τα ποικίλα εδάφη, το ανάγλυφο καθώς και το νερό της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, υπήρξαν οι σημαντικότεροι γεωγραφικοί παράγοντες που επηρέασαν αλλά και εξακολουθούν να επηρεάζουν τη γεωργική παραγωγή. Η Αμμόχωστος υπήρξε κυρίως μια γεωργική Επαρχία, όμως λίγα χρόνια πριν την τουρκική εισβολή, ο τουριστικός τομέας, και σε μικρότερο βαθμό ο τομέας της βιομηχανίας, άρχισαν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους στην οικονομική ανάπτυξη της Επαρχίας. Το διάστημα αυτό, παρατηρήθηκε διείσδυση τουριστικών χρήσεων στην ενδοχώρα, καθώς και διαφόρων υπηρεσιών που στήριζαν σε μεγάλο βαθμό την τοπική οικονομία.

5.1 Φυσικό Περιβάλλον

5.1.1 Τοπογραφία

<u>Δήμος Παραλιμνίου</u>

Το τοπογραφικό ανάγλυφο του Δήμου Παραλιμνίου εμφανίζεται ως ακολούθως:

- Βόρεια, δυτικά και ανατολικά, ο Δήμος αποτελεί μέρος της πλούσιας πεδιάδας της Επαρχίας Αμμοχώστου.
- Δυτικά του Δήμου βρίσκεται επίσης η γνωστή «Λίμνη Παραλιμνίου»
- Νοτιοανατολικά του Δήμου εντοπίζονται υψώματα στις περιοχές Πρωταρά και Φανός, καθώς και ο λόφος του Προφήτη Ηλία. Στην περιοχή αυτή υπάρχει επίσης καταγεγραμμένη έκταση δασικής γης (Άγιος Ιωάννης, Άγιοι Σαράντα, Αρκακούθκια, Μάνα του Νερού και Μανίκι).
- Νότια του Δήμου αλλά και στα διοικητικά όρια με το Δήμο Αγίας Νάπα, εντοπίζεται το ύψωμα Κοκκινόγκρεμμος.
- Τα ανατολικά παράλια του Δήμου Παραλιμνίου αποτελούνται κυρίως από αμμώδεις παραλίες (Αγία Τριάδα, Κάππαρη, Σκουτάρι, Βρυσούδια, Κόλπος Περνέρα, Ποτάμι, Βρύσι, Λούμα, Νησιά Λοπάρδι, Μουζούρα, Κόλπος Πρωταρά).[19]

[19] *Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, 2017. Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας.*

Εικόνα 1: Η "Λίμνη Παραλιμνίου"[20]

Εικόνα 2: Παραλία "Αγία Τριάδα"[21]

Δήμος Αγίας Νάπας

Ο Δήμος Αγίας Νάπας αποτελεί συνέχεια του Κόλπου της Αμμοχώστου, και χαρακτηρίζεται από ομαλό και σχετικό αμφιθεατρικό ανάγλυφο με κλίση προς τη θάλασσα. Ειδικότερα, το γενικότερο τοπίο του Δήμου απαρτίζεται από αμμώδεις παραλίες μεγάλου μήκους στο νότιο τμήμα, εύφορη γεωργική γη, μεγάλες δασικές εκτάσεις στα ανατολικά και στα δυτικά της ενδοχώρας του κυρίως οικισμού, υψώματα από βράχια, ρυάκια, σπηλιές και χαμηλή, θαμνώδη βλάστηση.

Πιο συγκεκριμένα, το κυριότερο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό του ανατολικού τμήματος του Δήμου, αποτελούν οι βράχοι με τις σπηλιές και τις πέτρινες μάντρες. Τα συγκεκριμένα υψώματα ακολουθούν πεδινές εκτάσεις με το χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα της γόνιμης

[20] *Commons.wikimedia.org. 2020. File:Famagusta Area Map El.Png - Wikimedia Commons. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020]. Διαθέσιμο στο:*

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Famagusta_area_map_el.png

[21] *VisitCyprus.com, Παραλία Αγία Τριάδα - Γαλάζια Σημαία [online] [Τελευταία πρόσβαση 09/11/2020]. Διαθέσιμο στο:*

https://www.visitcyprus.com/index.php/el/discovercyprus/sun-sea/beaches1/item/507-beaches

γης, με κλίση προς τη θάλασσα. Εκεί συναντώνται επίσης μεγάλες εκτάσεις δασικής γης. Στο ανατολικότερο άκρο της συγκεκριμένης περιοχής βρίσκεται το ακρωτήριο «Κάβο Γκρέκο». Η περιοχή αυτή εμφανίζεται με απότομους βράχους και θαμνώδη βλάστηση, ενώ ακόμα όπως αναφέρεται και σε επόμενα κεφάλαια, έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας για τα Άγρια Πτηνά. Η εκτεταμένη επίσης ακτή με βραχώδεις σχηματισμούς, αμμώδεις κόλπους και τις ιδιαίτερης ομορφιάς «Θαλασσινές Σπηλιές» γνωστές και ως «Παλάτια», αποτελεί το σημαντικότερο φυσικό τοπίο της ανατολικής περιοχής.

Επιπλέον, κέντρο της Αγίας Νάπας εμφανίζεται ομαλή τοπογραφία ενώ στο δυτικό τμήμα του Δήμου συναντάται μεγάλη έκταση δασικής γης με κυριότερα τα δάση της Αγίας Βαρβάρας, της Σωτήρας, και του Αγίου Νικάνδρου. Στο σημείο αυτό συναντάται επίσης εύφορη γεωργική γη με το χαρακτηριστικό κόκκινο - εύφορο χώμα των Κοκκινοχωρίων.

Νότια της Αγίας Νάπας εντοπίζονται δεκατέσσερις μεγάλου μήκους αμμώδεις παραλίες, κάθε μια από τις οποίες χαρακτηρίζεται από τη δική της ξεχωριστή ομορφιά. Πρόκειται για τις παραλίες: Μακρόνησος, Νήσι Μπέι, Λάντα, Νησί, Περνέρα, Βαθειά Γωνιά, Κατσαρκά, Πανταχού, Λούκκος του Μάντη, Γλυκύ Νερό, Λιμνάρα, Άμμος του Καμπούρη και Κόννος. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί πως οι περισσότερες παραλίες της Κύπρου που έχουν βραβευτεί με γαλάζια σημαία, βρίσκονται στην Αγία Νάπα. Στο παραλιακό μέτωπο βρίσκεται, τέλος, και το γραφικό λιμανάκι της Αγίας Νάπας. [22]

Εικόνα 3: Χάρτης "Κάβο Γκρέκο"[23]

[22] *Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, 2017. Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας.*

[23] *El.chooseyourcyprus.com. 2020. Κάβο Γκρέκο Εθνικό Πάρκο. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020]. Διαθέσιμο στο: https://el.chooseyourcyprus.com/discover-cyprus/cape-greko-national-forest-park.html*

Εικόνα 4: Παραλία "Νησί"[24]

Εικόνα 5: Παραλία "Μακρόνησσος"[25]

Δήμος Δερύνειας

Ολόκληρη η έκταση του Δήμου Δερύνειας αποτελείται από σχετικά πεδινές εκτάσεις, με το υπό-τουρκική κατοχή παραλιακό της μέτωπο, το οποίο ανήκει στον Κόλπο της Αμμοχώστου να βρίσκεται στα βορειοανατολικά της περιοχής. Υπό τουρκική κατοχή βρίσκεται επίσης και οικισμός της ενορίας της Κάτω Δερύνειας.

Στο νότιο και δυτικό τμήμα της Δερύνειας εντοπίζεται εύφορη γεωργική γη με καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ενώ το νοτιοανατολικό άκρο της περιοχής συνορεύει με την «Λίμνη Παραλιμνίου».

Επιπλέον, αξιόλογες περιοχές του Δήμου οι οποίες βρίσκονται εντός της νεκρής ζώνης αλλά και της κατεχόμενης περιοχής, θεωρούνται οι περιοχές ανατολικά του οικισμού της Δερύνειας, δηλαδή ο κάμπος της Δερύνειας, η περιοχή της Αγίας Μαρίνας καθώς και η

[24] *Swedish Nomad, Nissi Beach in Ayia Napa – How to get there and more info. [online] [Τελευταία πρόσβαση 09/11/2020]. Διαθέσιμο στο: https://www.swedishnomad.com/nissi-beach/*

[25] *Cyprusisland.net, Macronissos beach [online] [Τελευταία πρόσβαση 09/11/2020]. Διαθέσιμο στο: https://www.cyprusisland.net/cyprus-beaches/makronissos-beach*

παραλιακή ζώνη. Στην βόρεια πλευρά του Δήμου βρίσκεται σε φυσικό υψόμετρο η περιοχή με το τοπωνύμιο «Βουνός» από όπου φαίνεται η περιοχή της Αμμοχώστου[26].

Δήμος Σωτήρας

Ο οικισμός της Σωτήρας είναι κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 75 περίπου μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας ενώ το συνολικό τοπίο του Δήμου αποτελείται κυρίως από κάμπους με μία μικρή κλίση προς στην θάλασσα. Το βόρειο τμήμα του Δήμου συνδέεται με τη Δερύνεια, το βορειοανατολικό τμήμα με τον Δήμο Παραλιμνίου, το βορειοδυτικά με τον οικισμό Φρέναρος, το νοτιοδυτικό με το χωριό Λιοπέτρι και το νότιο με την Αγία Νάπα. Νότια του Δήμου Σωτήρας Αμμοχώστου συναντάται το εκτεταμένο παραλιακό μέτωπο με τις παρθένες, αμμώδεις παραλίες της Αγίας Θέκλας (παραλίες Αγία Θέκλα, Ποσειδώνας, Κάτερκο, Σειρήνες)[27].

Από γεωλογικής απόψεως, στη διοικητική έκταση του χωριού, κυριαρχούν οι αποθέσεις του σχηματισμού Λευκωσίας (ασβεστολιθικοί ψαμμίτες, κροκάλες και ψαμμιτικές μάργες), το Σύναγμα (αποθέσεις άμμων και χαλικιών της Πλειστόκαινης περιόδου), οι υφαλογενείς ασβεστόλιθοι του σχηματισμού Τέρρα, οι προσχώσεις των αναβαθμίδων και οι αποθέσεις του σχηματισμού Λευκάρων (κρητίδες, μάργες και κερατόλιθοι). Πάνω στα πετρώματα αυτά αναπτύχθηκαν εδάφη τέρρα ρόζα και καφκάλλες[28]. Στη γη της Σωτήρας συνολικά, συναντάται πλήθος διατρήσεων αλλά και πλήθος δεξαμενών που είτε χρησιμοποιούνται ακόμη, είτε είναι εγκαταλειμμένες.

Κοινότητα Λιοπετρίου

Ο οικισμός του Λιοπετρίου βρίσκεται κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 45 μέτρων, και αποτελεί ένα από τα λεγόμενα «Κοκκινοχώρια», όπου το εδάφος χαρακτηρίζεται από το κόκκινο χρώμα και την εύφορη γεωργική γη.

Ο οικισμός αποτελείται κυρίως από παραδοσιακά σπίτια κατασκευασμένα από τούβλα, λάσπη και άχυρο. Ενώ στο κέντρο του χωριού βρίσκεται το μνημείο του αχυρώνας αφιερωμένο στη μνήμη των πεσόντων του Εθνικού Απελευθερωτικού Αγώνα (1955 – 1959)[29].

Στην νοτιοανατολική ακτή της επαρχίας Αμμοχώστου και 4 περίπου χιλιόμετρα νότια της Κοινότητας Λιοπετρίου, βρίσκεται ο «Ποταμός Λιοπετρίου» . Ο ποταμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται και ως το μοναδικό φυσικό «Φιορδ της Κύπρου», είναι αλιευτικό καταφύγιο για τις ψαρόβαρκες της περιοχής. Το σχήμα του ποταμού είναι μακρόστενο και ελικοειδές και δημιουργήθηκε από την συρροή των νερών της βροχής των γύρω χωριών που

---

[26] *Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, 2017. Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας.*

[27] *Famagusta News. 2015. Τρεις Παραλίες Της Σωτήρας Στις Επιλογές Του Περιοδικού TIME OUT - Famagusta News. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://famagusta.news/news/time-out_30/*

[28] *Sotira.org.cy. 2020. Ιστορική Αναδρομή - Σωτήρα, Κύπρος. [online] https://www.sotira.org.cy/el/o-dimos-mas/istoriki-anadromi*

[29] *Παύλου, Κ., n.d. Το Χωριό Λιοπέτρι - Μία Κοινότητα Που Έχει Να Παινεύεται Για Τον Αχυρώνα, Τον Ποταμό Της Και Όχι Μόνο.... [online] Cyprusalive.com. [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020]. Διαθέσιμο στο: https://www.cyprusalive.com/el/to-xwrio-liopetri-mia-koinotita-pou-exei-na-painevetai-gia-ton-axyrwna-ton-potamo-tis-kai-oxi-mono*

καταλήγουν στη θάλασσα.[30] Δίπλα από τον ποταμό, εντοπίζεται η παραλία Λιοπετρίου, περιβαλλόμενη από γραφικούς λοφίσκους, στην οποία καταλήγει η ακτογραμμή του οικισμού Λιοπέτρι[31]. Συνέχεια της παραλίας Λιοπετρίου, αποτελεί τέλος, μικρή δασική έκταση.

Εικόνα 6: Ο "Ποταμός του Λιοπετρίου", το μοναδικό Φιορδ της Κύπρου[32]

Κοινότητα Φρέναρος

Ο οικισμός Φρέναρος είναι κτισμένος σε πεδινή τοπίο μέσου υψόμετρου 75 μέτρων, χωρίς ιδιαίτερες μορφολογικές διακυμάνσεις. Βρίσκεται στην έκταση του δεύτερου μεγαλύτερου υδροφόρου στρώματος της Κύπρου, του υδροφόρου στρώματος των Κοκκινοχωριών ή της νοτιοανατολικής Μεσαορίας. Παρόλα η ετήσια βροχόπτωση που δέχεται είναι χαμηλή[33]. Η Κοινότητα Φρέναρος συνδέεται βορειοανατολικά με τον οικισμό της Δερύνειας, βορειοδυτικά με τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Αμμοχώστου, δυτικά με τον οικισμό του Αυγόρου, νοτιοδυτικά με τον οικισμό Λιοπέτρι ενώ τέλος νοτιοανατολικά με τον οικισμό της Σωτήρας.[34]

---

[30] *BigCyprus. n.d. Ποταμός Λιοπετρίου Στο Λιοπέτρι. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.bigcyprus.com.cy/el/destinations/liopetri/potamos-liopetrioy-sto-liopetri*

[31] *Papadopoulos, A., 2019. Πρωταράς-Αγία Νάπα: 10 Γνωστές-Άγνωστες Παραλίες Για Βουτιές. [online] Check In Cyprus. [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.checkincyprus.com/article/39658/protaras-agia-napa-10-gnostes-agnostes-paralies-gia-voyties*

[32] *Cyprusalive.com. 2020. Ποταμός Λιοπετρίου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020]. Διαθέσιμο στο: https://www.cyprusalive.com/el/location/liopetri-river*

[33] *Phrenaros.org.cy. n.d. Γενικά Στοιχεία | Επίσημη Ιστοσελίδα Κοινότητας Φρενάρους. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://phrenaros.org.cy/community/history/general-data*

[34] *Cyprus Highlights. 2011. Φρέναρος - Cyprus Highlights. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.cyprushighlights.com/2011/12/26/%CF%86%CF%81%CE%AD%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%82/*

Κοινότητα Αυγόρου

Ο οικισμός του Αυγόρου είναι κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 40 μέτρων και ανήκει, όπως και αρκετοί άλλοι οικισμοί, στα «Κοκκινοχώρια», τα χωριά με τα κόκκινα, αργιλώδη χώματα. Τα συγκεκριμένα εδάφη, κάτω από συνθήκες κανονικών ποσοστών υγρασίας είναι εύθρυπτα, με υψηλό πορώδες, με μεγάλη υδατοπερατότητα και αποστράγγιση σε σύγκριση με τα αντίστοιχα προσχωσιγενή εδάφη. Αντίθετα, όταν τα ποσοστά υγρασίας είναι υψηλά, τα εδάφη αυτά παρουσιάζουν υψηλή πλαστικότητα και καθίστανται κολλώδη. Σε περιπτώσεις ξηρασίας, τέλος, το χώμα γίνεται σκληρό και συνεκτικό[35];

Βορειοανατολικά, η Κοινότητα Αυγότου συνδέεται με το χωριό Φρέναρος, βορειοδυτικά με τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Αμμοχώστου, δυτικά με το χωριό Άχνα, νοτιοδυτικά με το χωριό Ορμήδεια και νοτιοανατολικά με το χωριό Λιοπέτρι.

Στο νοτιοδυτικό τμήμα του χωριού υπάρχει έκταση δασική γης και πιο συγκεκριμένα το Βοτανικό Πάρκο Cyherbia το οποίο αποτελείται από εννέα βοτανικούς κήπους, ένα δάσος μέσα στο οποίο εκατοντάδες κυπαρίσσια σχηματίζουν το νησί της Κύπρου καθώς επίσης και από τον πρώτο και μοναδικό λαβύρινθο με φράχτες από θάμνους στην Κύπρο[36].

Εικόνα 7: Ο πρώτος και μοναδικός Λαβύρινθος στην Κύπρο, Βοτανικό Πάρκο Cyherbia[37]

[35] *ΑΔΑΜΟΥ, Γ., 2010. ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΥΓΟΡΟΥ. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/BAA113DE80A75C93C2257F37003FBD7D/$file/MP20101520101.pdf?OpenElement*

[36] *Avgorou.org.cy. n.d. Cyherbia Botanical Park & Labyrinth - Τουριστικός Οδηγός - Αυγόρου, Κύπρος. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.avgorou.org.cy/el/episkeptes/1-%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AD%CE%B1%CF%84%CE%B1/touristguide_item/1-cyherbia-botanical-park-labyrinth*

[37] *CYHEBRIA Botanical Park and Labyrinth Avgorou [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://cyherbia.com/*

Κοινότητα Άχνας

Ο οικισμός Άχνα είναι κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 50 μέτρων και αποτελεί ένα από τα μεγάλα και εύφορα χωριά των Κοκκινοχωριών της επαρχίας Αμμοχώστου. Τριγύρω του βρίσκονται τα χωριά Καλοψίδα, Αχερίτου, Αυγόρου, Ορμίδια, Ξυλοτύμπου, Πέργαμος και Μακράσσυκα[38]. Νοτιοδυτικά του χωριού Άχνας, μετά την τουρκική εισβολή το 1974, δημιουργήθηκε ένας προσφυγικός συνοικισμός μέσα στο έδαφος ο οποίος ανήκει στις Βρετανικές βάσεις, ο οικισμός Δασάκι Άχνας. Ο γραμμικού τύπου οικισμός αυτός, δημιουργήθηκε κατά μήκος του κύριου δρόμου που διασχίζει το δάσος και εφάπτεται κάθετα του δρόμου Λάρνακας - Αμμοχώστου. Η μισή περίπου έκταση της Κοινότητας Άχνας καθώς και ο οικισμός της Άχνας βρίσκονται στο κατεχόμενο τμήμα, ενώ η υπόλοιπη έκταση εμπίπτει στο έδαφος των βρετανικών βάσεων, στην οποία εγκαταστάθηκαν οι κάτοικοι της Άχνας μετά την τουρκική εισβολή [39]. Όσον αφορά τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής (πχ. ανάγλυφο, εδαφολογία, βροχόπτωση κ.λ.π.) δεν εντοπίζονται διαφορές στην έκτασή της, Σημειώνεται πως η ελεύθερη γεωργική έκταση τυγχάνει εκμετάλλευσης του ντόπιου πληθυσμού που κατέφυγε στο Δασάκι.

Κοινότητα Αχερίτου

Ο οικισμός Αχερίτου είναι κτισμένος σε μέσο υψόμετρο 15 μέτρων και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των δέκα χιλιόμετρων δυτικά της πόλης της Αμμοχώστου. Πολύ κοντά στον οικισμός βρίσκονται ακόμα οι Βρετανικές Βάσεις του Αγίου Νικολάου ή όπως πολλοί τις αποκαλούν «τέσσερα μίλι»; Το χωριό είναι γεωγραφικά κτισμένο εκεί που τελειώνουν Κοκκινοχώρια και αρχίζει η μεγάλη πεδιάδα της Μεσαοριάς. Ως εκ τούτου, το έδαφος παρουσιάζει ποικίλα πετρώματα, διαφόρων γεωλογικών περιόδων όπως της Πλειόκαινης πριν 7 ως 2 εκατ. χρόνια περίπου στα ανατολικά του χωριού, της Πλειστόκαινης περιόδου μεταξύ 1,7 εκατομμυρίων ως 10.000 χρόνων και της Ολόκαινης, δηλαδή της τελευταίας γεωλογικής περιόδου της ιστορίας της γης, πριν 10,000 χρόνια ως σήμερα.

Νότια του χωριού βρίσκεται ο σημερινός Συνοικισμός Αγίου Γεωργίου Αχερίτου στον οποίο εγκαταστάθηκε η πλειοψηφία των Αχεριωτών μαζί με άλλους πρόσφυγες από γειτονικά χωριά[40] μετά την τουρκική εισβολή.

5.1.2 Περιοχές Δικτύου Natura 2000

Δήμος Παραλιμνίου

Οι περιοχές του Δήμου Παραλιμνίου που εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000 είναι οι ακόλουθες:

- «Θαλάσσια Περιοχή Νησιά» [CY3000006] -

[38] *Achna.com.cy. n.d. Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://achna.com.cy/page.php?id=5*

[39] *www.polignosi.com. n.d. Άχνας Δασάκι. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.polignosi.com/cgibin/hweb?-A=1538&-V=limmata*

[40] *Acheritou.com. n.d. Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου- Η Ιστορία Μας. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.acheritou.com/page.php?&lng=GR&id=11*

έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI)

- «Λίμνη Παραλιμνίου» [CY3000008] - έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ), Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI) ενώ αποτελεί επίσης και Ζώνη Ειδικής Προστασίας Άγριων Πτηνών (ΖΕΠ/SPA) με εμβαδόν 273 Ha
- «Κάβο Γκρέκο» [CY3000005] - ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας Άγριων Πτηνών (ΖΕΠ/SPA) και Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI)

Τα Διαχειριστικά Σχέδια έχουν ήδη ολοκληρωθεί και για τις τρεις περιοχές. Όσο αφορά την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ), το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ήδη ξεκινήσει διαδικασία για έκδοση Διατάγματος Προστασίας καθώς και Διαχείρισης.[41]

Δήμος Αγίας Νάπας

Οι περιοχές του Δήμου Αγίας Νάπας που εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000 είναι οι ακόλουθες:

- Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής «Κάβο Γκρέκο» [CY 3000005], αποτελεί Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA). Τα Διαχειριστικά Σχέδια έχουν εκπονηθεί για την περιοχή του «Κάβο Γκρέκο».[42]

Δήμος Δερύνειας

Στον Δήμος Δερύνειας δεν υπάρχουν περιοχές που να εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000.

Δήμος Σωτήρας

Οι περιοχές του Δήμου Σωτήρας που εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000 είναι οι ακόλουθες:

- «Λίμνη Παραλιμνίου» [CY3000008] - Ένα μέρος της «Λίμνης Παραλιμνίου» ανήκει στον Δήμο Σωτήρας. Η λίμνη έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ), Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI) ενώ αποτελεί επίσης και Ζώνη Ειδικής Προστασίας Άγριων Πτηνών (ΖΕΠ/SPA) με εμβαδόν 273 Ha
- «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι» [CY 3000009] - έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA) ενώ επίσης για την περιοχή αυτή έχουν εκπονηθεί Διαχειριστικά Σχέδια.[43]

Κοινότητα Λιοπετρίου

---

[41] *Moa.gov.cy. 2020. ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Δίκτυο Natura 2000. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020]* *http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/523C67F6DE748DDCC22580840032C35A?OpenDocument*

[42] *Moa.gov.cy. 2020. ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Δίκτυο Natura 2000. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020]* *http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/523C67F6DE748DDCC22580840032C35A?OpenDocument*

[43] *Moa.gov.cy. 2020. ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Δίκτυο Natura 2000. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020]* *http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/523C67F6DE748DDCC22580840032C35A?OpenDocument*

Οι περιοχές του Κοινότητα Λιοπετρίου που εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000 είναι οι ακόλουθες:

- «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι» [CY 3000009] - έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA) ενώ επίσης για την περιοχή αυτή έχουν εκπονηθεί Διαχειριστικά Σχέδια.
- «Εθνικό Δασικό Πάρκο Ποταμός Λιοπετρίου» [CY 3000001] - έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCI) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA).[44]

Κοινότητα Φρέναρος

Στην Κοινότητα Φρέναρος δεν υπάρχουν περιοχές που να εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000.

Κοινότητα Αυγόρου

Στην Κοινότητα Αυγόρου δεν υπάρχουν περιοχές που να εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000.

Κοινότητα Άχνας

Στην Κοινότητα Λιοπετρίου που εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000 είναι οι ακόλουθες:

- «Φράγμα Άχνας» [CY 3000007] - - έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA).

Κοινότητα Αχερίτου

Στην Κοινότητα Αχερίτου δεν υπάρχουν περιοχές που να εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000.

Εικόνα 8: Χάρτης Κύπρου με Περιοχές Δικτύου Natura 2000

[44] *Moa.gov.cy. 2020. ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Δίκτυο Natura 2000. [online] [Τελευταία πρόσβαση 20/10/2020]* *http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/523C67F6DE748DDCC22580840032C35A?OpenDocument*

Εικόνα 9: Χάρτης της Περιοχής Παρέμβασης με Περιοχές Δικτύου Natura 2000[45]

5.1.3 Οικότοποι και Απειλούμενα Είδη Χλωρίδας και Πανίδας της Περιοχής Παρέμβασης

Η προστασία, η συνετή διαχείριση αλλά και η διατήρηση των στοιχείων του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα της Κύπρου με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση μιας και το περιβάλλον, η οικονομία και η κοινωνική συνοχή, καθιστούν τους τρεις βασικούς άξονες της Ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι οικότοποι και τα απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου.

Δήμος Παραλιμνίου

Στην περιοχές Φανός, Πρωταρά, Δάσος Αγίων Σαράντα καθώς και στην περιοχή της «Λίμνης Παραλιμνίου» και «Κάβο Γκρέκο» του Δήμου Παραλιμνίου εντοπίζονται σπάνια ή/και απειλούμενα είδη χλωρίδας. Σημειώνεται πως οι περιοχές της «Λίμνης Παραλιμνίου» αλλά και του «Κάβο Γκρέκο» περιλαμβάνονται στο Δίκτυο Natura 2000, όπως αναφέρθηκαν σε προηγούμενη ενότητα.

Η φυσική βλάστηση στην περιοχή Παραλιμνίου χαρακτηρίζεται από θαμνώνες αόρατων, μωσαϊκών φρυγάνων με θαμνώνες αόρατου καθώς και μωσαϊκών θαμνώνων και ξηρών λιβαδιών. Στην περιοχή αυτή εμφανίζονται επίσης, μεσογειακά εποχιακά τέλματα ενώ στις

[45] *Moa.gov.cy. 2020. Χάρτης Της Κύπρου Με Όλες Τις Περιοχές Του Δικτύου Natura 2000. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/FCC94221DA188E52C2257FE9003EA173/$file/%CE%A7%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%9A%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%85%20%CE%BC%CE%B5%20%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%87%CE%AD%CF%82%20Natura.pdf*

αμμώδεις παραλίες εμφανίζονται αμμόφιλα είδη. Ιδιαίτερο τύπο βλάστησης αποτελούν οι αραιοί θαμνώνες που σχηματίζονται στους παράκτιους βράχους. Η φυσική βλάστηση, όμως, διακόπτεται από φυτείες πεύκης, ευκαλύπτου, και ακακίας και από εκτεταμένες ενεργές ή μη καλλιέργειες. Πιο συγκεκριμένα, στη «Λίμνη Παραλιμνίου», εντοπίζεται η χαρακτηριστική βλάστηση των ελών και αλμυρών λιβαδιών, η οποία εμπλουτίζεται με είδη της παρόχθιας βλάστησης με σπάνια είδη φυτών.

Η «Λίμνη Παραλιμνίου» αποτελεί, επίσης, ένα πολύ σημαντικό υγρότοπο για τη ορθινοπανίδα της Κύπρου αφού συνιστά σημαντικό σταθμό για τα μεταναστευτικά είδη πουλιών. Πτηνά όπως ο Καλαμοκαννάς (Himantopus himantopus), η Πελλοκατερίνα (Vanellus spinosus) και το Νανοπλουμίδι (Charadrius alexandrinus) ζουν και αναπαράγονται στην περιοχή της λίμνης[46] ενώ ακόμα στην ίδια περιοχή έχουν καταγραφεί είδη θηλαστικών, αμφίβιων και ερπετών όπως το υπό εξαφάνιση και ιδιαίτερα γνωστό, Κυπριακό νερόφιδο (Natrix natrix cypriaca).

Εικόνα 10: Καλαμοκαννάς (Himantopus himantopus)[47]

Εικόνα 11: Πελλοκατερίνα (Vanellus spinosus)[48]

[46] *2020. Λίμνη Παραλιμνίου: Μια Όαση Που Πρέπει Να Προστατευτεί. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://lemesosblog.com/stiles/protasi/14174-limni-paralimniou-mia-oasi-pou-prepei-na-prostateftei*

[47] *Nikolopoulos, T., 2017. Καλαμοκανάς (Himantopus Himantopus). [online] Thomnik.blogspot.com. [Τελευταία πρόσβαση 06/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://thomnik.blogspot.com/2017/04/himantopus-himantopus.html*

[48] *Dialogos. 2020. Ομορφιές Της Κύπρου - Μεταναστευτικά Και Άλλα Πουλιά Του Ζωικού Και Θαλάσσιου Κόσμου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο:*

Εικόνα 12: Το Κυπριακό νερόφιδο «Natrix natrix cypriaca»[49]

Στην περιοχή του «Κάβο Γκρέκο», της οποίας το μεγαλύτερό της μέρος βρίσκεται στην Αγία Νάπα και το υπόλοιπο στο Παραλίμνι, η ορνιθοπανίδα κατέχει μια ιδιαίτερη θέση, αφού η αποτελεί σημαντικό προορισμό για πολλά μεταναστευτικά είδη πτηνών. Εξ' αιτίας της γεωγραφικής της θέσης, η συγκεκριμένη περιοχή συνιστά τον πρώτο σταθμό - ξηρά για τα πουλιά που περνούν πάνω από την Κύπρο κατά τη μετανάστευσή τους από τον βορρά προς το νότο αλλά και αντίστροφα. Στην ίδια περιοχή έχουν καταγραφεί ακόμα είδη θηλαστικών, ερπετών και αμφίβιων.

Δημος Αγίας Νάπας

Στην έκταση του Δήμου Αγίας Νάπας συναντώνται σπάνια και προστατευόμενα φυτά στις δασικές περιοχές του Άγιου Νικάνδρου ΙΙΙ στο Μακρόνησος, του Άγιου Νικάνδρου ΙΙΙΑ, του Γλυκού Νερού, της Αγίας Νάπας, στο «Κάβο Γκρέκο» που έχει χαρακτηριστεί Ακτή και Περιοχή Προστασίας της Φύσης αλλά και Προστατευόμενο Τοπίο, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή που εντάσσεται στο Δίκτυο Natura 2000 του «Κάβο Γκρέκο».

Στην Αγία Νάπα συναντάται, επίσης, αιωνόβια συκομουριά άνω των 600 ετών η οποία ορθώνεται μπροστά στη νότια πύλη του Μοναστηριού. Η εν λόγω συκομουριά συμπεριλαμβάνεται στα αιωνόβια προστατευόμενα δέντρα της Κύπρου. Συνολικά, στην περιοχή Αγίας Νάπας υπάρχουν τέσσερα αιωνόβια δέντρα (τρεις συκομουριές με την ονομασία «τουμπεζιά» ηλικίας 250, 350, 600 ετών και ένας αόρατος ηλικίας 150 ετών) που προστατεύονται βάσει του διατάγματος προστασίας των δέντρων σύμφωνα με το άρθρο 39(1)10.

https://dialogos.com.cy/omorfies-tis-kyproy-metanasteytika-kai-alla-poylia-toy-zoikoy-kai-thalassioy-kosmoy/

[49] *Paralimni.org.cy. n.d. Λίμνη Παραλιμνίου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/history-culture/sightseeings/chlorida-panida/188-paralimni-laki#

Εικόνα 13: Συκομουριά "Τουμπεζιά"[50]

Μοναδικής σημασίας είναι και τα παραθαλάσσια φυτά της περιοχής της Αγίας Νάπας. Οι ανθισμένοι στάχεις της «Urginea» ή όπως είναι γνωστή, της «θαλασσινής σκίλλας», ξεφυτρώνουν μέσα από την καυτή άμμο στα μέσα Αυγούστου πριν ακόμα εμφανιστούν τα φύλλα, ενώ η θαλασσινή «Medicago» σκεπάζει την άμμο σαν ένα χρυσοκίτρινο χαλί. Στην περιοχή εντοπίζεται και το φυτό Rock Saphire ή crethmum maritime αλλά και η Mathiola Tricuspidata η οποία με τα ροζ της άνθη στολίζει την άμμο. Μεταξύ της μεγάλης ποικιλίας αγριολούλουδων της περιοχής της Αγίας Νάπας, εμφανίζεται και το ιδιαίτερα ελκυστικό και γνωστό «Pancratium Maritimum», ή αλλιώς «θαλασσινό κρινάκι, με τους μεγάλους βολβούς και με διάμετρο που φθάνει τα 25 εκατοστά το οποίο είναι θαμμένο βαθιά μέσα στην άμμο της παραλίας της περιοχής όπου φυτρώνει. Το «θαλασσινό κρινάκι» ανθίζει μόνο κατά την περίοδο του Αυγούστου και του Σεπτέμβρη ενώ το ιδιαίτερης ομορφιάς, σε σχήμα χωνιού ολόλευκο άνθος του γίνεται αντιληπτό κυρίως τη νύχτα λόγω της γλυκιάς του μυρωδιάς, αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος του φυσικού τοπίου της Αγίας Νάπας.

Εικόνα 14: "Mathiola Tricuspidata"[51]

[50] *Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας & Εκπαίδευσης - Κυκπεε. n.d. Τουμπεζιά. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://kykpee.org/ficus-sycomorus/*

[51] *West-crete.com. 2013. Matthiola Tricuspidata. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.west-crete.com/dailypics/crete-2013/2-19-13.php*

Εικόνα 15: "Pancratium Maritimum"[52]

Επιπρόσθετα, στον Δήμο Αγίας Νάπας βρίσκεται ένα από τα πιο σημαντικά και αξιόλογα οικοσυστήματα της Κύπρου. Πρόκειται για το κρατικό Δάσος «Κάβο Γκρέκο» το οποίο έχει έκταση 385 εκτάρια και αποτελεί μια περιοχή ιδιαίτερα σημαντικής οικολογικής αξία, καθώς φιλοξενεί σπάνια είδη χλωρίδας/πανίδας, περιλαμβάνοντας ακόμα οικότοπους με ενδιαφέρον σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην περιοχή αυτή έχουν εντοπισθεί 400 περίπου είδη φυτών. Από αυτά, 15 είδη θεωρούνται ενδημικά και 14 είδη θεωρούνται σπάνια. Σημαντικές στο Κάβο Γκρέκο αποτελούν και οι θαλάσσιες φυτοκοινωνίες με πιο σημαντικό το θαλάσσιο οικοσύστημα «Λιβάδια της Ποσειδωνίας» το οποίο προσφέρει κατοικία σε ψάρια και διάφορα απειλούμενα θαλάσσια είδη και οργανισμούς.

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη σχετική ανάλυση, η περιοχή του «Κάβο Γκρέκο» της οποίας το μεγαλύτερό της μέρος βρίσκεται στην Αγία Νάπα και το υπόλοιπο στο Παραλίμνι διαθέτει ιδιαίτερα αξιόλογη ορνιθοπανίδα, καθιστώντας έτσι το πάρκο του «Κάβο Γκρέκο» ιδανικό προορισμό για πτηνοπαρατήρηση κατά την μεταναστευτική περίοδο των πουλιών, αλλά και αρκετά είδη θηλαστικών, ερπετών και αμφιβίων. Στα θηλαστικά της εν λόγω περιοχής καταγράφεται η αλεπού, ο σκαντζόχοιρος και ο λαγός, και στα ερπετά διάφορα είδη φιδιών αλλά και σαυρών. Επιπλέον, εντοπίζεται μεγάλη ποικιλία πεταλούδων και άλλων εντόμων με αρκετά εκ των οποίων να είναι ενδημικά ή/και σπάνια. Τέλος, δύο είδη προστατευόμενων δελφινιών επισκέπτονται την περιοχή του «Κάβο Γκρέκο».

Δημος Δερύνειας

Στον Δήμο Δερύνειας, δεν εντοπίζονται απειλούμενα είδη χλωρίδας/πανίδας εκτός από το βορειοδυτικό άκρο της περιοχής όπου φύονται τα ιδιαίτερα φυτά της «Λίμνης Παραλιμνίου».

Δήμος Σωτήρας

Στην έκταση του Δήμου Σωτήρας Αμμοχώστου καταγράφονται αρκετά σπάνια και προστατευόμενα φυτά τα οποία εντοπίζονται κυρίως στην «Λίμνη Παραλιμνίου» αλλά και στην περιοχή «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι». Οι δύο αυτές περιοχές περιλαμβάνονται στο Δίκτυο Natura 2000.

Όλα όσα αναγράφονται σε προηγούμενη ενότητα σχετικά με την χλωρίδα/πανίδα της «Λίμνης Παραλιμνίου» αφορούν και την έκταση της περιοχής της λίμνης που εντάσσεται στα

[52] *First-nature.com. n.d. Pancratium Maritimum - Sea Daffodil. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.first-nature.com/flowers/pancratium-maritimum.php*

γεωγραφικά όρια της Σωτήρας. Επιπρόσθετα, αξίζει να σημειωθεί πως η περιοχή «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι» είναι μία από τις μικρότερες σε έκταση προστατευόμενες περιοχές της Κύπρου, που φιλοξενεί περίπου εννέα ενδημικά είδη χλωρίδας, τέσσερα από τα οποία περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου. Τα είδη αυτά είναι το Astragalus suberosus var. hartmanii (ενδημικό), το Papave cyprium (ενδημικό), το Enarthrocarpus arcuatus και το Triplanche nitens. Σχετικά με την πανίδα της περιοχής, η πτηνοπανίδα περιλαμβάνει τέσσερα είδη θηλαστικών (όπως ο ασιατικός σκαντζόχοιρος, π λαγός, ο ποντικός και ο αρουραίος), πέντε είδη σαυρών (όπως ο κουρκουτάς, ο μισιαρός, η βυζάστρα, η αμμόσαυρα και η αλιζαύρα) αλλά και ένα είδος φιδιού, το «μαύρο φίδι».[53]

Κοινότητα Λιοπετρίου

Η περιοχή «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι», όπως αναλύθηκε σε προηγούμενη παράγραφο, εντοπίζεται πέρα από τον Δήμο Σωτήρας και στην Κοινότητα Λιοπετρίου, καθιστώντας την Κοινότητα ιδιαίτερα σημαντική περιοχή για τη χλωρίδα της Κύπρου.

Κοινότητα Άχνας

Η μελέτη της χλωρίδας και πανίδας της Κοινότητας Άχνας, εστιάζει κυρίως στην περιοχή «Φράγμα Άχνας» η οποία περιλαμβάνεται στο Δίκτυο Natura 2000. Στην ευρύτερη περιοχή του Φράγματος εντοπίζεται πλήθος ανθρωπογενών καλλιεργειών, ενώ σημαντική είναι η παρουσία ξενικών ειδών βλάστησης, όπως η ακακία και ο ευκάλυπτος. Στις όχθες του φράγματος κυριαρχεί ο πιο χαρακτηριστικός παρόχθιος τύπος βλάστησης στην Κύπρο, ο οικότοπος 92D0, παραποτάμιες στοές και συστάδες (Nerio-Tamaricetea). Κυρίαρχο είδος της περιοχής είναι οι θαμνώνες Tamarix tetragyna και οι συστάδες καλαμώνων Arundo donax, αφού καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της περιμέτρου της λίμνης. Στα ξηρότερα σημεία της περιοχής, υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις φρυγανικής βλάστησης του οικότοπου 5420, Φρύγανα Sarcopoterium spinosum (Cisto-Micromerietea), όπου επικρατεί το είδος Sarcopoterium spinosum και συνοδεύεται από Zyzyphus lotus, Thymus capitatus, Noea mucronata, Crataegus azarolus, Ditrichium viscosa και Echium angustifolium.[54]

Εικόνα 16: "Sarcopoterium spinosum"[55]

[53] *ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΕΠ "ΑΓΙΑ ΘΕΚΛΑ-ΛΙΟΠΕΤΡΙ", 2016 [online] [Τελευταία πρόσβαση 21/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://natura.environment.moa.gov.cy/sxedia/CY3000009P.pdf*

[54] ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΕΠ "ΦΡΑΓΜΑ ΑΧΝΑΣ", 2016 [online] [Τελευταία πρόσβαση 21/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://natura.environment.moa.gov.cy/sxedia/CY3000007P.pdf

[55] *Konstantinou, G., 2016. Sarcopoterium Spinosum (L.) Spach - Σαρκοποτήριο Το Ακανθώδες - Μαζί - Cyprus. [online] Biodiversitycyprus.blogspot.com. [Τελευταία πρόσβαση 21/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://biodiversitycyprus.blogspot.com/2016/03/sarcopoterium-spinosum-l-spach-cyprus.html*

Επιπρόσθετα, έχουν καταγραφεί κοινά είδη πανίδας όπως σκαντζόχοιρος, λαγός, αλεπού και κυπριακή μυγαλίδα. Ακόμα στην περιοχή εμφανίζονται χαρακτηριστικά είδη πτηνών, τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας αλλά και διαχείρισης. Στην περιοχή ΖΕΠ «Φράγμα Άχνας» έχουν καταγραφεί συνολικά 224 είδη πτηνών. Τα τέσσερα είδη πτηνών ήταν η κύρια αιτία καθορισμού του «Φράγματος Άχνας» ως ΖΕΠ, όπως είναι η Πελλοκατερίνα (Vanellus spinosus), ο Καλαμοκαννάς (Himantopus himantopus), το Νανοπλουμίδι (Charadrius alexandrinus) και το Μαυροφάλκονο (Falco vespertinus). Τα τέσσερα αυτά είδη χρήζουν προστασίας και αποτελούν είδη προτεραιότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Σημαντικός αριθμός τριών υδρόβιων πτηνών όπως Vanellus spinosus, Himantopus himantopus και Charadrius alexandrinus, φωλιάζουν επιπλέον στο φράγμα, ενώ το αρπακτικό Falco vespertinus αν και δεν φωλιάζει στην Κύπρο, συναντάται σε σημαντικούς αριθμούς κατά τις περιόδους μετανάστευσης των πτηνών, όπως την Άνοιξη και το Φθινόπωρο. Εκτός από τα τρία υδρόβια αυτά είδη, στο Φράγμα Άχνας φωλιάζουν αρκετά συχνά και δυο άλλα είδη πτηνών όπως η Τρουλλουρία Burhinus oedicnemus και η Σκαλιφούρτα Oenanthe cypriaca. Επίσης, περιστασιακά, στην περιοχή φωλιάζουν τα πτηνά Μαυροτράσιηλος Melanocorypha calandra και η Τρασιηλούδα Calandrella brachydactyla. Εκτός των πιο πάνω, άλλα 70 είδη πτηνών παρατηρούνται στην περιοχή κατά την περιόδο της μετανάστευσης ενώ επίσης υπάρχουν άλλα 147 είδη πτηνών τα οποία εμφανίζονται τακτικά στην εν λόγω περιοχή τα οποία όμως δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Αγρίων Πτηνών.[56]

5.1.4 Φυσικοί και λοιποί Πόροι

Φυσικοί πόροι μίας χώρας χαρακτηρίζονται κατά κύριο λόγο οι οικονομικά αξιοποιήσιμες πρωτογενείς ύλες, οι οποίες αποτελούν πηγές ενέργειας που προέρχονται από το έδαφος, το υπέδαφος, τη βιόσφαιρα, το νερό, την ατμόσφαιρα, καθώς ακόμα από τον ήλιου που επιδρά εμμέσως στην συγκεκριμένη περιοχή.[57]

Ορυκτοί Πόροι

Οι ορυκτοί πόροι αποτελούν μέρος των φυσικών πόρων και συνιστούν συγκεντρώσεις ορυκτών/πετρωμάτων που δημιουργήθηκαν από γεωλογικές διεργασίες στο φλοιό ή στην επιφάνειά της γης ή στον θαλάσσιο πυθμένα.

Σύμφωνα με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας της Κύπρου, στην έκταση της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου δεν εντοπίζεται μεγάλος αριθμός περιοχών που να χρήζουν προστασίας. Παρ' όλα αυτά, η περιοχή της «Λίμνης Παραλιμνίου», που έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000, αποτελεί έκταση που χρήζει

---

[56] *ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΕΠ "ΦΡΑΓΜΑ ΑΧΝΑΣ", 2016 [online] [Τελευταία πρόσβαση 21/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://natura.environment.moa.gov.cy/sxedia/CY3000007P.pdf*

[57] *Παναγιώτου Ι., ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, [online] [Τελευταία πρόσβαση 27/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.ec.gov.cy/environment/environment.nsf/1638115791AD3EEBC2257DD3003CC196/$file/%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A7%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%A3%CE%97%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%20%20%CE%A6%CE%A5%CE%A3%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D%20%CE%A0%CE%9F%CE%A1%CE%A9%CE%9D.pdf*

προστασίας αφού διαθέτει πολύ σημαντικά αποθέματα μπετονιτικών αργίλων του σχηματισμού Κανναβιού. Επομένως, με την ένταξή της στο Δίκτυο Natura 2000, η αξιοποίηση του μπετονίτη καθίσταται πρακτικά αδύνατη.[58] Σύμφωνα επίσης με την Υπηρεσία Μεταλλείων, στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου δεν λειτουργεί κανένα μεταλλείο ή λατομείο στις μέρες μας.

Υδάτινοι Πόροι

Στους υδάτινους πόρους της περιοχής παρέμβασης περιλαμβάνονται υδατορέματα, υδροφορείς και υπόγεια ύδατα, λίμνη και θάλασσα.

- ***Υδατορέματα***

Ο Ποταμός εισροής της Λίμνης Παραλιμνίου και η Λίμνη Παραλιμνίου (CY-APSFR07) αποτελούν το υδατόρεμα της περιοχής παρέμβασης. Ο συγκεκριμένος ποταμός διέρχεται από οικιστικές ζώνες, εμποροβιομηχανικές ζώνες και ζώνες δημοσιών χρήσεων, έχει μήκος 2,8 χιλιόμετρα και γειτονεύει με το γήπεδο του Δήμου Παραλιμνίου «Τάσος Μάρκος». Ο ποταμός δεν συνιστά Ζώνη Προστασίας, όπως η «Λίμνη Παραλιμνίου». Λόγω της μικρής κλίσης του ποταμού και της παρόχθιας περιοχής υπάρχει αυξημένη πιθανότητα σοβαρών πλημμυρών. Επομένως, βάσει της Χάρτη Επικινδυνότητας Πλημμύρας αλλά και του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων, ο Ποταμός εισροής Λίμνης Παραλιμνίου αλλά και η ίδια η «Λίμνη Παραλιμνίου» εμπίπτουν σε περιοχές δυνητικού σημαντικού κινδύνου πλημμύρας.

Εικόνα 17: Χάρτης Επικινδυνότητας και Κινδύνου Πλημμύρας - Ποταμός Εισροής Λίμνης Παραλιμνίου (CY-APSFR07)[59]

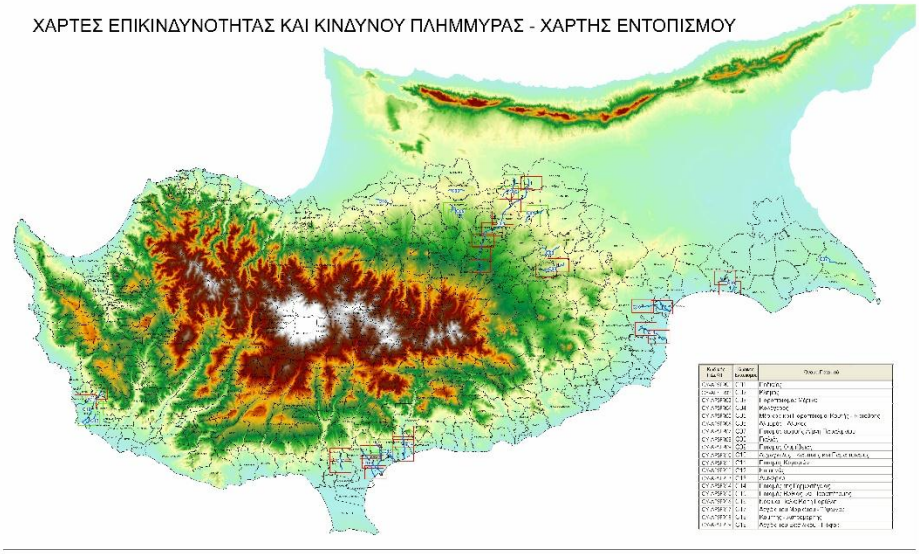

[58] *ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ, 2017. ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ, ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ ΚΑΙ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ.*

[59] *Moa.gov.cy. n.d. [online] [Τελευταία πρόσβαση 23/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.moa.gov.cy/moa/WDD/wfdf.nsf/all/DA601574C33F9B85C22582E9003A6CCC/$file/Locator_map2.jpg?openelement*

- ***Υδροφορείς και Υπόγεια Ύδατα***

Βάσει των στοιχείων του Τμήματος Αναπτύξεων Υδάτων, η περιοχή παρέμβασης εμπίπτει στο υπόγειο υδατικό σύστημα των «(CY-1) Κοκκινοχώρια», όπως φαίνεται στην εικόνα που ακολουθεί. Το συγκεκριμένο υδατικό σύστημα εδώ και αρκετές δεκαετίες βρίσκεται σε κακή ποσοτική κατάσταση εξαιτίας της υπεράντλησης του υπογείου νερού για τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής. Η ποιοτική κατάσταση των υπόγειων νερών του συγκεκριμένου υδατικού συστήματος χαρακτηρίζεται επίσης ως «κακή», κυρίως λόγω της αλόγιστης χρήσης λιπασμάτων, καθώς και φυτοφαρμάκων, σε συνδυασμό με την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και την ανεξέλεγκτη διάθεση των αστικών λυμάτων σε πολλές περιοχές. Στον υδροφορέα επίσης δεν υπάρχουν εγκεκριμένες πηγές ύδρευσης.

Εικόνα 18: Χάρτης Σωμάτων Υπόγειων Υδάτων της Κύπρου (πιο συγκεκριμένα της περιοχής παρέμβασης (CY-1)[60]

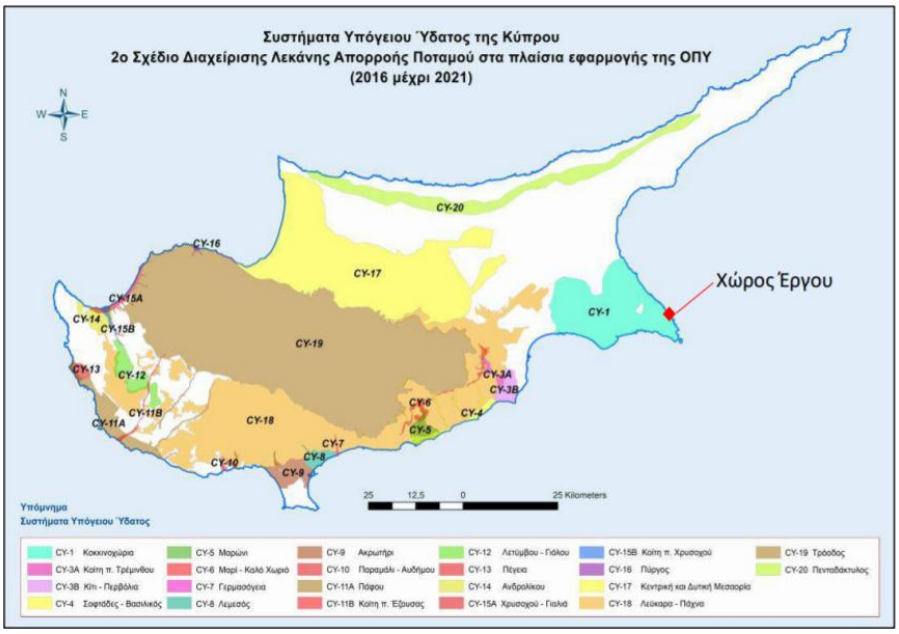

Ως εκ τούτου, καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες από τους αρμόδιους φορείς για αποκατάσταση του υδροφορέα και υδατικού σώματος, μέσω έργων και ενεργειών, όπως ανακύκλωση λυμάτων της περιοχής και κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων, αύξηση παροχής νερού από το Νότιο Αγωγό, διενέργειες τεχνητών εμπλουτισμών, περιορισμό άντλησης από γεωτρήσεις, αλλαγή γεωργικών πρακτικών για μείωση της χρήσης λιπασμάτων/φυτοφαρμάκων κ.λπ.

Σύμφωνα με το Τμήμα Αναπτύξεων Υδάτων, η υπεράντληση και η αλόγιστη χρήση λιπασμάτων που εμφανίζεται στο συγκεκριμένο υδατικό σώμα, καθιστούν την περιοχή παρέμβασης ιδιαίτερα ευαίσθητη και την εντάσσουν στη «Ζώνη Ευαίσθητη στη Νιτρορύπανση» (NVZ). Εν τούτοις για το συγκεκριμένο θέμα έχει συσταθεί ομάδα αρμόδιων

[60] *A.L.A. PLANNING PARTNERSHIP, 2019. Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων Στο Περιβάλλον Σχετικά Με Προσθηκομετατροπές Στο Ξενοδοχείο «Golden Coast» Στο Παραλίμνι. [online] [Τελευταία πρόσβαση 27/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://goldencoast.com.cy/wp-content/uploads/2019/11/meep.pdf*

αρχών οι οποίες έχουν προχωρήσει στη διαδικασία καθορισμού ενός Προγράμματος Δράσης.

5.2 Κλιματική Αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί ένα από τα πιο σοβαρά περιβαλλοντικά ζητήματα αφού θεωρείται ως η πιο σοβαρή απειλή για το περιβάλλον που απασχολεί την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, με την εμβέλειά της να καλύπτει ολόκληρο τον πλανήτη.[61] Η αύξηση της θερμοκρασίας η οποία προκαλεί την τήξη των πάγων στις πολικές περιοχές και έπειτα το λιώσιμο των πάγων, προκαλεί άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Κάποιες περιοχές πλήττονται πιο συχνά από ακραία καιρικά φαινόμενα και βροχοπτώσεις, ενώ άλλες δοκιμάζονται από τεράστιας έντασης καύσωνες και ξηρασίες. [62]

Γενικό συμπέρασμα από τα παραπάνω είναι πως το κλίμα της γης αλλάζει και μάλιστα με ταχύτερο ρυθμό από αυτόν που προβλεπόταν. Αυτή η αλλαγή και η αύξηση της θερμοκρασίας οφείλεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στην εκπομπή αερίων από τα θερμοκήπια, τα οποία προέρχονται κυρίως από ανθρωπογενείς δραστηριότητες (π.χ. από παραγωγή και χρήση ενέργειας). Σύμφωνα με τους επιστήμονες κλίματος, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να περιοριστούν σε πολύ μεγάλο βαθμό μέχρι τουλάχιστον τα μέσα του 21ου αιώνα, αλλιώς η ένταση των παραπάνω επιπτώσεων αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά.[63] Προκειμένου να γίνει εφικτό, αρκετές χώρες υπέγραψαν σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών (σύμβαση UNFCCC) για την κλιματική αλλαγή, όπου συμφωνήθηκε να περιορίσουν την παγκόσμια αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη σε λιγότερο από 2°C σε σχέση με τα επίπεδα της προ-βιομηχανικής εποχής. Συνεπώς, για να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος στόχος, δηλαδή ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, υπολογίζεται πως οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν κατά 50% μέχρι το 2050 σε σύγκριση με τα επίπεδα εκπομπών του 1990.[64]

5.2.1 Επιπτώσεις Κλιματικής Αλλαγής στην Κύπρο

Η Κύπρος βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα της Ευρώπης και περιβάλλεται από την Μεσόγειο θάλασσα, όπου και οφείλει το ήπιο μεσογειακό της κλίμα. Το μεσογειακό κλίμα της Κύπρου αποτελείται από δύο ενδιάμεσες μεταβατικές εποχές, το Φθινόπωρο και την Άνοιξη, από ένα βροχερό/ήπιο Χειμώνα που διαρκεί από τα μέσα Νοεμβρίου μέχρι τα μέσα Μαρτίου αλλά και από ένα ζεστό/ξηρό καλοκαίρι με διάρκεια από τα μέσα Μαΐου μέχρι τα

---

[61] *Καρεκλά Λ., 'Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στον παράκτιο χώρο. Η περίπτωση του Αστικού συμπλέγματος Λάρνακας (Κύπρος)', 2015 [Τελευταία πρόσβαση 21/10/2020] Διαθέσιμο στο:* https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/43147/13912.pdf?sequence=1

[62] *Ευρωπαϊκός Ιστότοπος Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής [online] [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο:* https://ec.europa.eu/clima/change/consequences_el

[63] *Ζαχαριάρης Θ., Οι Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Κύπρο και Μέτρα Προσαρμογής, 2012 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.ucy.ac.cy/erc/documents/Climate_Change_Mar2012.pdf

[64] *Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, Κλιματική Αλλαγή [online] [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.eea.europa.eu/el/themes/climate/intro

μέσα Σεπτεμβρίου.[65] Εν τούτοις, το κλίμα της Κύπρου κατά την διάρκεια του 20ου αιώνα και τις αρχές του 21ου παρουσιάζει αρκετές διακυμάνσεις σχετικά με την θερμοκρασία αλλά και την βροχόπτωση. Σύμφωνα με την Μετεωρολογική Υπηρεσία της Κύπρου, κατά την διάρκεια του 20ου αιώνα, η βροχόπτωση παρουσιάζει πτωτική τάση, με μέσο ρυθμό μείωσης 1μλμ το χρόνο, ενώ η θερμοκρασία παρουσιάζει ανοδική τάση, με μέσο ρυθμό αύξησης 0,01°C ετησίως.[66]

Οι κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Κύπρο παρουσιάζονται ως ακολούθως:

- **Περιορισμός Υδάτινων Πόρων**

Διεθνείς μελέτες σχετικά με τον χώρο της Μεσογείου αλλά και της Μέσης Ανατολής στον οποίο ανήκει η Κύπρος, καταδεικνύουν πως εντός του παρόντος αιώνα (21ου αιώνα), θα παρατηρηθεί σημαντική περαιτέρω μείωση της ετήσιας βροχόπτωσης, που θα προκαλέσει σοβαρή λειψυδρία αλλά και ερημοποίηση της περιοχής.[67] Επομένως, στον τομέα των υδάτινων πόρων, θα παρουσιαστεί άνοδος τάσης στα ήδη υφιστάμενα προβλήματα σπανιότητας νερού εξαιτίας της προβλεπόμενης αύξησης της ξηρασίας. Επιβάλλεται, έτσι, να εφαρμοστούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας των υπόγειων υδροφορέων, αλλιώς τα υπόγεια υδατικά αποθέματα θα είναι πιο ευπαθή στην ρύπανση και θα υποστούν ακόμα εντονότερες πιέσεις.

- **Άνοδος Στάθμης Θάλασσας**

Όπως προαναφέρθηκε, η αύξηση της θερμοκρασίας προβλέπεται να οδηγήσει σε άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Αν και δεν υπάρχουν συστηματικές μακροχρόνιες μετρήσεις σε κυπριακές παραλιακές περιοχές, προβλέψεις από άλλες μεσογειακές περιοχές δείχνουν πως η άνοδος της θερμοκρασίας μπορεί να επιφέρει διάβρωση των παραλιακών εδαφών καθώς και να επηρεάσει τις παράκτιες υποδομές (όπως αεροδρόμια, εργοστάσια, οδικό δίκτυο, ξενοδοχεία και κατοικίες). Η άνοδος της στάθμης της θάλασσας προκαλεί αυξημένη διείσδυση θαλασσινού νερού το οποίο προβλέπεται να επιφέρει περαιτέρω υφαλμύρινση των υπόγειων υδάτων σε παραλιακές περιοχές. Εκτός αυτού, μπορεί να προκαλέσει πλημμύρες και διάβρωση σε ακτές και πεδινές παράκτιες περιοχές.

- **Μείωση Γεωργικής Παραγωγής**

Η εξάρτηση του γεωργικού τομέα παραγωγής από κλιματικούς παράγοντες (όπως βροχόπτωση, ηλιοφάνεια και θερμοκρασία) τον καθιστά ευάλωτο στην κλιματική αλλαγή.[68]

---

[65] *Μούσκος Χ. Π., Η εξέλιξη των κλιματικών δεικτών στην Κύπρο, 2008 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://ikee.lib.auth.gr/record/112933/files/GRI-2009-2710.pdf*

[66] *Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές: Αντιμετωπίζοντας σήμερα τις προκλήσεις του μέλλοντος, 2012 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/other_gr/other_gr?OpenDocument*

[67] *Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές: Αντιμετωπίζοντας σήμερα τις προκλήσεις του μέλλοντος, 2012 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/other_gr/other_gr?OpenDocument*

[68] *Οικονομίδου Γ., Μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον γεωργικό τομέα της Κύπρου μέσω αποδοτικότερης χρήσης νερού και βελτιστοποίησης οφέλους. 2020 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://kypseli.ouc.ac.cy/handle/11128/4489*

Ο πρωτογενής αυτός τομέας της κυπριακής οικονομίας αντιμετωπίζει αυξημένες προκλήσεις κυρίως εξαιτίας των περιορισμένων υδατικών πόρων στο νησί και των εντεινόμενων συνθηκών ξηρασίας. Η αναμενόμενη μείωση της διαθεσιμότητας νερού έτσι ώστε να προστατευθούν οι υπόγειοι υδροφορείς, θα προκαλέσει μείωση της γεωργικής παραγωγής κατά περίπου 40%.

- **Ζήτηση Ενέργειας**

Ο ενεργειακός τομέας, εξαρτώμενος και αυτός σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο των βροχοπτώσεων και της θερμοκρασίας, πλήττεται, αφού αναμένεται αρκετά αυξημένη ζήτηση για ηλεκτρισμό το καλοκαίρι για σκοπούς κλιματισμού, καθώς και ελαφρώς μειωμένη ζήτηση για ενέργεια τον χειμώνα.

- **Τουρισμός**

Εξαιτίας του γεγονότος πως το κλίμα της Κύπρου αναμένεται να υποστεί αλλαγή, τα θερμότερα καλοκαίρια προβλέπεται να μειώσουν την τουριστική κίνηση προς το νησί. Συνεπώς, προβλέπεται να υπάρξει μια ενδεχόμενη μετατόπιση των αφίξεων προς τις ενδιάμεσες μεταβατικές περιόδους, δηλαδή τους φθινοπωρινούς και ανοιξιάτικους μήνες.

- **Κίνδυνοι Ανθρώπινης Υγείας**

Η κλιματική αλλαγή επιφέρει ακόμα προβλήματα υγείας στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, λόγω της εντεινόμενης ζέστης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, τα οποία αναμένεται μελλοντικά να μεγιστοποιηθούν. Η αύξηση της θερμοκρασίας μπορεί να επιφέρει, επίσης, αυξημένα κρούσματα ασθενειών στα τρόφιμα, στο νερό, καθώς και επιδείνωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Επιπλέον, προβλέπεται αύξηση στον ρυθμό εμφάνισης ορισμένων μεταδοτικών ασθενειών που ευδοκιμούν σε χώρες με πιο ζεστά κλίματα.

- **Κίνδυνοι Χλωρίδας/Πανίδας**

Μεγάλο μέρος χλωρίδας/πανίδας που παρατηρείται στην κυπριακή φύση πιθανολογείται να απειληθεί στο μέλλον εξαιτίας των ταχέων ρυθμών αύξησης της θερμοκρασίας καθώς και της πιθανής ερημοποίησης του νησιού. Κάποια είδη φυτών και ζώων ενδέχεται να αντιμετωπίσουν υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης αφού αναμένεται μείωση της αφθονίας των ειδών και διαταραχή της κατανομής τους. Η αύξηση της θερμοκρασίας θα οδηγήσει στην διαταραχή των οικοσυστημάτων, αφού «ξενικά είδη», δηλαδή φυτά και ζώα που ευδοκιμούν σε πιο θερμά κλίματα, αναμένεται να εισβάλουν στο νησί.

- **Κίνδυνοι Δασικού Τομέα**

Η αύξηση της θερμοκρασίας και η εντεινόμενη ξηρασία στον δασικό τομέα αναμένεται να αυξήσουν τις δασικές πυρκαγιές καθώς και τα περιστατικά νέκρωσης σε συγκεκριμένα είδη δέντρων.[69]

Συμπερασματικά, σύμφωνα με τις προαναφερθέντες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Κύπρο, χωρίς τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος, το νησί θα

[69] *Ζαχαριάρης Θ., Οι Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Κύπρο και Μέτρα Προσαρμογής, 2012 [Τελευταία πρόσβαση 22/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.ucy.ac.cy/erc/documents/Climate_Change_Mar2012.pdf*

επηρεαστεί σαφώς αρνητικά. Επομένως, απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός ώστε να διασφαλιστεί η συμμετοχή όλων των πολιτών στην προσαρμογή τους στις επερχόμενες κλιματικές αλλαγές.

5.3 Περιβαλλοντικές Πιέσεις

Η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου δέχεται περιβαλλοντικές πιέσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής και πιο συγκεκριμένα λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Οι περιβαλλοντικές πιέσεις της περιοχής προέρχονται από:

- την παραγωγή στερεών, υγρών και αέριων αποβλήτων
- την κατανάλωση νερού και ενέργειας
- την παράνομη παγίδευση πουλιών και λαθροθηρία, που ασκούν πιέσεις κυρίως στην βιοποικιλότητα της περιοχής.[70] [71]

5.3.1 Παραγωγή Στερεών, Υγρών και Αέριων Αποβλήτων

Η παραγωγή αποβλήτων αποτελεί την ισχυρότερη περιβαλλοντική πίεση στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, αφού αρκετά σημεία σε όλους τους Δήμους και Κοινότητες της Επαρχίας υπόκεινται σε ανεξέλεγκτη και παράνομη απόρριψη αποβλήτων, τόσο στο αστικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον. Για τον λόγο αυτό, πολλές περιοχές των Δήμων/Κοινοτήτων της Επαρχίας χρήζουν προστασίας αφού όπως προαναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα, εντάσσονται στο Δίκτυο Natura 2000. Παρ' όλα αυτά, το γεγονός αυτό δεν αποτρέπει την απόρριψη οικιακών απόβλητων σε κάποιες από αυτές τις περιοχές, όπως για παράδειγμα, στη «Λίμνη Παραλιμνίου» που είναι ενταγμένη στο Δίκτυο Natura 2000, αποτελώντας μία περίπτωση ανεπαρκούς προστασίας και διαχείρισης της φύσης και της άγριας ζωής.[72] Στις αρχές του 2020, η «Λίμνη Παραλιμνίου», ένας από τους ελάχιστους φυσικούς υγρότοπους της Κύπρου, παρουσιάστηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως ένας απέραντος σκουπιδότοπος αφού ποσότητες σκουπιδιών και απορριμμάτων έκαναν (και συνεχίζουν να κάνουν) καθημερινά την εμφάνιση τους στην συγκεκριμένη περιοχή, επηρεάζοντας άμεσα τους κατοίκους και την βιοπικιλότητα της λίμνης[73].

---

[70] *Γιαννοπαπάς, Ι., 2011. Https://Hellanicus.Lib.Aegean.Gr/Bitstream/Handle/11610/11513/File0.Pdf?Sequence=2. [online] Hellanicus.lib.aegean.gr. [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://hellanicus.lib.aegean.gr/bitstream/handle/11610/11513/file0.pdf?sequence=2*

[71] *Moi.gov.cy. 2019. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ (ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΒΒ). [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.moi.gov.cy/moi/tph/tph.nsf/All/07E24424E8C42948C22585830021B61D/$file/%CE%A3%CE%9C%CE%A0%CE%95_%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF_05_2019.pdf*

[72] *Νικολάου, Ά., 2020. Απέραντος Σκουπιδότοπος Η Λίμνη Παραλιμνίου. [online] Philenews.com. [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.philenews.com/f-me-apopsi/arthra-apo-f/article/858150/aperantos-skoypidotopos-i-limni-paralimnioy*

[73] *2020. Λίμνη Παραλιμνίου: Μια Όαση Που Πρέπει Να Προστατευτεί. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://lemesosblog.com/stiles/protasi/14174-limni-paralimniou-mia-oasi-pou-prepei-na-prostateftei*

Εικόνα 19: Η κατά καιρούς αλόγιστη απόρριψη σκυβάλων στην περιοχή της «Λίμνης Παραλιμνίου»

Εκτός από την «Λίμνη Παραλιμνίου», οι περισσότερες παραλίες της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου δέχονται μεγάλο όγκο σκουπιδιών καθημερινά, ειδικά κατά τους θερινούς μήνες, καθώς υποδέχονται ξένους αλλά και ντόπιους τουρίστες. Εκατοντάδες κιλά σκουπιδιών, μεταξύ των οποίων αποτσίγαρα, πλαστικά κουτιά, ελαστικά αυτοκινήτων κ.α., μαζεύονται σε κάθε εκστρατεία εκκαθάρισης των παραλιών και του βυθού της περιοχής.[74] Ένα παράδειγμα αποτελεί, η πρόσφατη εκστρατεία που έγινε στην παραλία και στον βυθό του Κόννου στις 3 Νοεμβρίου 2020, όπου συλλέχθηκαν 112,5 κιλά σκουπιδιών.[75]

[74] *Famagusta News. 2020. ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ: Μάζεψαν 72Kg Σκουπίδια Από Παραλία - Famagusta News. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://famagusta.news/local/ayianapa/agia-napa-mazepsan-72kg-skoupidia-apo-paralia/*

[75] *Philenews.com. 2020. Philenews / ΚΥΠΕ. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.philenews.com/eidiseis/topika/article/1052975/112-kila-skoypidion-syggentrothikan-apo-tin-paralia-toy-konnoy*

Εικόνα 20: Εκστρατεία Καθαριότητας στην Παραλία και Βυθό Κόννου

Επομένως, οι Δήμοι/Κοινότητες της Επαρχίας Αμμοχώστου αντιμετωπίζουν έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις από ανεξέλεγκτη και παράνομη απόρριψη αποβλήτων με παράνομους σκουπιδότοπους να διασχίζουν ολόκληρη την Επαρχία. Το πρόβλημα όμως επεκτείνεται ακόμη περισσότερο με τα φαινόμενα καύσης σκουπιδιών σε παράνομες χωματερές, κυρίως στο Αυγόρου, στο Λιοπέτρι και στο Παραλίμνι. Η καύση απορριμμάτων γεμίζουν την ατμόσφαιρα με μολυσματικές καθώς και άλλες ρυπογόνες ουσίες, που μεγεθύνουν το πρόβλημα ακόμη περισσότερο.[76]

Εικόνα 21: Παράνομος Σκουπιδότοπος παρά τον Οδικό Άξονα Μεταξύ των Κοινοτήτων Αυγόρου - Λιοπετρίου

[76] *Famagusta News. 2018. Παράνομοι Σκουπιδότοποι Σε Αυγόρου Και Λιοπέτρι Καταγγέλλουν Οι Οικολόγοι (Εικόνες) - Famagusta News. [online] [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://famagusta.news/local/avgorou/paranomoi-skoypidotopoi-se-aygoroy-kai-liopetri-kataggelloyn-oi-oikologoi-eikones/

Όλα τα παραπάνω αποτελούν αποτελέσματα του γεγονότος πως μέχρι σήμερα, εκτός από το προσωρινό πράσινο σημείο του Δήμου Παραλιμνίου στην περιοχή Αγίου Παντελεήμονα που βρίσκεται σε λειτουργία από το 2016[77], δεν υπάρχει κανένα άλλο Πράσινο Σημείο στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, παρά τις έντονες πιέσεις υλοποίησής τους από τις αρμόδιες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Η υλοποίηση του δικτύου Πράσινων Σημείων στην εν λόγω περιοχή, αναμένεται να επιλύσει αυτό το διαχρονικό πρόβλημα. Τρία Πράσινα Σημεία σχεδιάζονταν να κατασκευαστούν στην Επαρχία Αμμοχώστου κατά την διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2020, όμως κανένα από αυτά δεν έχει ακόμη κατασκευαστεί.[78]

5.3.2 Κατανάλωση Νερού και Ενέργειας

Το νερό και η ενέργεια είναι αλληλένδετα μεταξύ τους, αφού τα συστήματα παροχής αλλά και διανομής του νερού είναι καταναλωτές μεγάλων ποσοστών ενέργειας.[79] Σύμφωνα με τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν κατά την διαβούλευση που έλαβε χώρα για την συγκεκριμένη Στρατηγική ΟΧΑ στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, υπάρχει αυξημένη κατανάλωση νερού εξαιτίας των απωλειών νερού που κυμαίνονται από 40% μέχρι και 70%, πράγμα που αποτελεί κοινό πρόβλημα σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Η απώλεια νερού καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της παρεχόμενης ποσότητας νερού και της εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης, και αποτελείται από πραγματικές και φυσικές απώλειες, που προκύπτουν είτε από τη μη αποδοτική χρήση του νερού, είτε από υπερχειλίσεις δεξαμενών, είτε κυρίως από διαρροές του δικτύου ύδρευσης της περιοχής.[80] Επομένως, οι αυξημένες απώλειες νερού, οδηγούν σε ακόμη πιο αυξημένη κατανάλωση ενέργειας και προκαλούν τεράστιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η τεράστια απώλεια νερού σε συνδυασμό με τον περιορισμό υδάτινων πόρων που προκαλείται από την παγκόσμια κλιματική αλλαγή, μεγεθύνουν το πρόβλημα ακόμη περισσότερο.

Επιπλέον, κατά την διάρκεια της διαβούλευσης για την συγκεκριμένη Στρατηγική ΟΧΑ, αναφέρθηκε πως σχεδόν κανένας Δήμος/Κοινότητα δεν κάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), γεγονός το οποίο συμβάλει στην ατμοσφαιρική ρύπανση της περιοχής και στη παγκόσμια κλιματική αλλαγή. Συνεπώς η περιοχή παρέμβασης δέχεται τεράστιες

---

[77] *Paralimni.org.cy. 2016. ΤΑΙΚΑ ΠΟΥ ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΗΜΕΙΟ. [online] [Τελευταία πρόσβαση 23/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/municipality-2/news/577-2016-07-18-10-23-06

[78] *Παυλικκάς, Μ., 2017. Πνίγεται Στα Σκουπίδια Η Αμμόχωστος - Famagusta News. [online] Famagusta News. [Τελευταία πρόσβαση 04/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://famagusta.news/local/paralimni/pnigete-sta-skoupidia-ammochostos/

[79] *Κανακούδης, Β. and Τσιτσιφλή, Σ., n.d. Αντιμετώπιση Πραγματικών Απωλειών. [online] Repository.kallipos.gr. [Τελευταία πρόσβαση 05/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3411/1/%CE%91%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BC%CE%B5%CF%84%CF%8E%CF%80%CE%B9%CF%83%CE%B7%20%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%91%CF%80%CF%89%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CE%BD.pdf

[80] *Audit.gov.cy. 2016. Διαχείριση Των Υδάτινων Πόρων Στην Κύπρο. [online] [Τελευταία πρόσβαση 05/11/2020] Διαθέσιμο στο:* http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/A640D760A3211AB7C2258394002909DA/$file/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%B7%20%CE%A5%CE%B4%CE%AC%CF%84%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%20%CE%A0%CF%8C%CF%81%CF%89%CE%BD.pdf

περιβαλλοντικές πιέσεις. Με βάση τα δεδομένα που δόθηκαν από τους Δήμους/Κοινότητες της Επαρχίας Αμμοχώστου, διαπιστώθηκε πως ο καθένας από αυτούς καταναλώνουν τεράστιες ποσότητες ενέργειας και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) θα οδηγήσει στη μείωση αυτών καθώς και στη μείωση των τεράστιων περιβαλλοντικών πιέσεων της περιοχής.

5.3.3 Παράνομη Παγίδευση Πουλιών και Λαθροθηρία

Σύμφωνα με την επιστημονική έρευνα του BirdLife International που έγινε το 2015 για την παράνομη θανάτωση πουλιών στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, εκτιμήθηκε πως περίπου 25 εκατομμύρια πουλιά σκοτώνονται παράνομα κάθε χρόνο. Μέσα από αυτή την έρευνα, η Επαρχία Αμμοχώστου αναφέρεται ως η χειρότερη περιοχή παγίδευσης κατακτώντας την πρώτη θέση στην Μεσόγειο, όπου κάθε χρόνο σκοτώνονται παράνομα περισσότερα από μισό εκατομμύριο πουλιά, δηλαδή περίπου 689.000 πουλιά.[81]

Συγκεκριμένες περιοχές της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, που καθίστανται αξιόλογες περιοχές ορνιθολογικά, όπως παρουσιάζεται σε προηγούμενη ενότητα, είναι ήδη ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000 για την αποφυγή οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων όπως η παράνομη θανάτωση και λαθροθηρία, που ενδεχομένως ενοχλούν σοβαρά σημαντικά είδη της άγριας ζωής, και πιο συγκεκριμένα των πουλιών. Οι συγκεκριμένες περιοχές είναι η «Λίμνη Παραλιμνίου», το «Κάβο Γκρέκο», το «Φράγμα της Άχνας»[82] και η «Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι» που καθορίστηκαν ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ). Ωστόσο, οι κυνηγετικές πιέσεις και το σοβαρό πρόβλημα λαθροθηρίας και παράνομης παγίδευσης πτηνών που δέχονται οι περιοχές αυτές μέχρι και σήμερα, δεν συνάδουν καθόλου με τον χαρακτήρα τους ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).[83]

5.4 Συμπεράσματα Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Η περιοχή παρέμβασης διαθέτει περιοχές με όμορφο φυσικό τοπίο, πλούσιους φυσικούς πόρους με ιδιαίτερα εύφορη γη (π.χ. Κοκκινοχώρια), ενδιαφέρουσες εναλλαγές τοπίων, φυσικούς σχηματισμούς και σπάνια χλωρίδα και πανίδα (προστατευόμενες περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000). Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω προκύπτει το συμπέρασμα πως η επαρχία Αμμοχώστου πληροί όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που θα συντελέσουν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Τέτοιου τύπου δραστηριότητες σχετίζονται κυρίως με την αγροτική καλλιέργεια αλλά και με τον τομέα του τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο οικοτουρισμός, και άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού, οι οποίες δύναται να

---

[81] *BirdLife Cyprus. 2015. Birdlife Cyprus: Επιστημονική Έρευνα Για Την Παράνομη Θανάτωση Πουλιών Στη Περιοχή Της Μεσογείου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 05/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://birdlifecyprus.org/news-details-gr/conservation-science-gr/Scientific-Review-on-Illegal-Bird-Killing-in-the-Mediterranean-gr*

[82] *Konstantinou, G., 2015. Achna Dam - Φράγμα Άχνας - Cyprus. [online] Biodiversitycyprus.blogspot.com. [Τελευταία πρόσβαση 05/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://biodiversitycyprus.blogspot.com/2015/10/achna-dam.html*

[83] *Paralimni.org.cy. 2011. Https://Www.Paralimni.Org.Cy/Files/Eu/Limni-Paralimniou_Final_31-10-2011.Pdf. [online] [Τελευταία πρόσβαση 05/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.paralimni.org.cy/files/eu/Limni-Paralimniou_Final_31-10-2011.pdf*

προσελκύσουν ειδικές ομάδες τουρισμού με ενδιαφέρον σε εξειδικευμένες δραστηριότητες αναψυχής (π.χ. παρατήρηση πουλιών, περιβαλλοντική εκπαίδευση, πεζοπορία, κ.α.).

Αυτό που είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό είναι πως η πρόταση οποιασδήποτε δραστηριότητας αξιοποίησης του φυσικού περιβάλλοντος οφείλει να σέβεται την υψηλή οικολογική αξία της περιοχής, στοχεύοντας στην διατήρηση της ισορροπίας και στην αποφυγή μιας ενδεχόμενης εντατικής αρνητικής εκμετάλλευσης. Οι περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται η περιοχή παρέμβασης από ανθρωπογενείς δραστηριότητες αλλά και η έλλειψη από κατάλληλα διαχειριστικά συστήματα και υποδομές, , ξεπερνούν ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες τα όρια των πιέσεων που μπορούν να απορροφηθούν από τους φυσικούς μηχανισμούς, με αποτέλεσμα τη δημιουργία σοβαρών προβλημάτων που καθιστούν την περιοχή παρέμβασης ιδιαίτερα ευαίσθητη. Τέτοια προβλήματα είναι:

- Η αλόγιστη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων αλλά και η ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων εξαιτίας της κακής διαχείρισης της τουριστικής ανάπτυξης οδηγούν στην υποβάθμιση της ποιότητας των υπόγειων νερών.
- Η υπεράντληση υπόγειου νερού για τις αρδευτικές και τουριστικές ανάγκες της περιοχής έχει οδηγήσει σε μειωμένη ποσότητα ύδατος.
- Η αλόγιστη απόρριψη μεγάλου όγκου αποβλήτων στο φυσικό περιβάλλον με παράνομους σκουπιδότοπους σε αρκετά σημεία της περιοχής παρέμβασης, συντελεί στην μόλυνση του περιβάλλοντος και αύξηση της πιθανότητας εκδήλωσης πυρκαγιών κατά τις άνυδρες περιόδους.
- Η αυξημένη κατανάλωση νερού έχει ως αποτέλεσμα τις υπερχειλίσεις και τις διαρροές του δικτύου ύδρευσης της περιοχής.
- Τα αναποτελεσματικά συστημάτων διαχείρισης νερού οδηγούν στην αυξημένη κατανάλωση ενέργειας.

Επιπλέον, η παγκόσμια κλιματική αλλαγή έχει επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις σε ποικίλους τομείς της περιοχή παρέμβασης, καθώς απουσιάζουν οι απαραίτητες κατευθύνσεις που σχετίζονται με το φαινόμενο αυτό.

Η ανάπτυξη της περιοχής ενδέχεται να υπονομευτεί σε περίπτωση που δεν αντιμετωπιστούν οι ανθρωπογενείς περιβαλλοντικές πιέσεις και δεν διαχειριστούν αποτελεσματικά οι αναπόφευκτες αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον από την κλιματική αλλαγή. Η κάλυψη των ελλείψεων σε περιβαλλοντικές υποδομές αλλά και η άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντικό κομμάτι της αναπτυξιακής διαδικασίας. Για την ορθή αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών αλλά και για την ανάδειξη και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της περιοχής, σημαντική είναι η συνεργασία των τοπικών φορέων με ερευνητικά ιδρύματα και εξειδικευμένους περιβαλλοντικά φορείς.

6 ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Μέσω των έργων υποδομής επιδιώκεται η ανάπτυξη, η εξυπηρέτηση αλλά και η βελτίωση του τρόπου διαβίωσης σε μια κοινωνία. Τα έργα αυτά θεωρούνται ουσιώδη έργα δημοσίου ενδιαφέροντος, που αποσκοπούν κυρίως στην εξυπηρέτηση των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και χρησιμοποιούνται για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, καθώς και για την αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος[84].

Επομένως, στα έργα υποδομής περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι τύποι ανάπτυξης:

i. Αναπτύξεις που συναρτώνται με τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές (όπως οδικά δίκτυα διαφόρων επιπέδων, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, χώροι στάθμευσης, λιμάνια, μαρίνα και άλλες παρόμοιες παράκτιες και υπεράκτιες εγκαταστάσεις),
ii. Αναπτύξεις που αφορούν τα δίκτυα υποδομής (όπως σταθμοί/υποσταθμοί μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διαφόρων τύπων, τηλεπικοινωνιακοί σταθμοί και σταθμοί ραδιοεπικοινωνιών, διαδίκτυο, τηλεφωνία, τηλεόραση, υδρευτικά και αρδευτικά έργα και δίκτυα, εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκά, ηλιοθερμικά, αιολικά πάρκα κλπ.), μονάδες αφαλάτωσης νερού και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις),
iii. Βελτιωτικά έργα, όπως έργα προστασίας της παραλίας, αγκυροβόλια, αποβάθρες, υδατοφράκτες, εγγειοβελτιωτικά, αντιδιαβρωτικά και αποστραγγιστικά έργα, έργα απορροής όμβριων υδάτων, και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις,
iv. Αναπτύξεις που συναρτώνται με τη διαχείριση αποβλήτων διαφόρων τύπων και κατηγοριών (όπως αποχετευτικά δίκτυα, εγκαταστάσεις διαλογής, επεξεργασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αστικών αποβλήτων, σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων και υγρών λυμάτων, κέντρο διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και άλλες παρόμοιες αναπτύξεις),
v. Αναπτύξεις που συναρτώνται με τα έργα πολιτισμού και αναψυχής (όπως μουσεία και χώροι εκθέσεων έργων τέχνης, θέατρα, στάδια, βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις), και
vi. Αναπτύξεις που συναρτώνται με κοινωνικές υποδομές (όπως βρεφοπαιδοκομικοί σταθμοί/νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, αθλητικές εγκαταστάσεις, χώροι πρασίνου, νοσοκομεία και άλλες παρόμοιες αναπτύξεις).

Παρακάτω παρουσιάζονται τα υφιστάμενα έργα υποδομής ανά Δήμο/Κοινότητα. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με το Δομημένο Περιβάλλον και Υποδομές συλλέχθηκαν κατά την διαβούλευση όλων των Δήμων/ Κοινοτικών Συμβουλίων τον Οκτώβριο 2020.

[84] *Parali mni.org.cy. 2017. Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 29/10/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.paralimni.org.cy/files/news/2017/11/20171124-TOPIKO-SXEDIO.pdf*

6.1 Δήμος Παραλιμνίου

Στον Δήμο Παραλιμνίου υπάρχουν τα περισσότερα **δημόσια κτίρια και κοινωνικές υποδομές** από οποιοδήποτε άλλο Δήμο/Κοινότητα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Στον Δήμο Παραλιμνίου λειτουργούν σήμερα τέσσερα Δημόσια Νηπιαγωγεία (Νηπιαγωγεία Α', Β', Γ' και Δ'), ένα Κοινοτικό Νηπιαγωγείο (Νηπιαγωγείο Παραλιμνίου-Γιώρκειο) καθώς και τέσσερα Δημόσια Δημοτικά Σχολεία (τα Δημοτικά Σχολεία Παραλιμνίου Α', Β', Γ' και Δ'). Στον Δήμο λειτουργούν, επίσης, ένα ιδιωτικό Δημοτικό Σχολείο και οκτώ ιδιωτικά Νηπιαγωγεία. Σχετικά με τη μέση γενική εκπαίδευση, στον Δήμο Παραλιμνίου λειτουργεί το Γυμνάσιο και το Λυκείο Παραλιμνίου, η Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου καθώς και το Αθλητικό Λύκειο Αμμοχώστου. Εκτός από το Δημόσιο Γυμνάσιο και Λύκειο, ο Δήμος διαθέτει και ένα ιδιωτικό σχολείο μέσης γενικής εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, υγεία και διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας,** παρατηρείται η μεγαλύτερη συγκέντρωσή τους στο Δήμο Παραλιμνίου. Στο Παραλίμνι βρίσκεται το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου που αποτελεί το κέντρο παροχής πρωτοβάθμιας καθώς και δευτεροβάθμιας φροντίδας/υγείας στους μόνιμους κατοίκους ολόκληρης της Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου και στους επισκέπτες της. Στο Δήμο Παραλιμνίου υπάρχει επίσης το Ταχυδρομικό Γραφείο Παραλιμνίου, ένα Παράρτημα της Επαρχιακής Διοίκησης Αμμοχώστου, ένα Παράρτημα του Επαρχιακού Γραφείου Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Αμμοχώστου, η Αστυνομική Διεύθυνση Αμμοχώστου, Ναυτικός Σταθμός Παραλιμνίου της Μονάδας Λιμενικής και Ναυτικής Αστυνομίας, Παρατηρητήριο και Κέντρο Εκπαίδευσης της Μηχανοκίνητης Μονάδας Άμεσης Δράσης (ΜΑΑΔ), Γραφείο Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Αμμοχώστου, Επαρχιακό Γραφείο Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων ερευνών, Περιφερειακή Διεύθυνση Πολιτικής Άμυνας Αμμοχώστου, συνεδριάζει το Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Αμμοχώστου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου, Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Αμμοχώστου του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και ένα Παράρτημα του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου. Επιπλέον στην περιοχή υπάρχουν τα αλιευτικά καταφύγια του Παραλιμνίου και της Αγίας Τριάδας.

Εικόνα 22: Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου[85]

[85] *App.alphanews.live. n.d. ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ | Alphanews.Live. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://app.alphanews.live/geniko-nosokomeio-ammochostoy*

Αθλητικές υποδομές του Δήμου Παραλιμνίου αποτελούν το δημοτικό στάδιο, όπου υπάρχουν κερκίδες χωρητικότητας 4500 θεατών, καθώς και τα τέσσερα γήπεδα αντισφαίρισης του Ομίλου Αντισφαίρισης Παραλιμνίου.

Πολιτιστικές υποδομές του Δήμου Παραλιμνίου αποτελούν το Λαογραφικό Μουσείο Παραλιμνίου και το Μουσείο Αγίας Άννας καθώς και το ιδιωτικής πρωτοβουλίας ενυδρείο, το «Ocean Aquarium». Επιπλέον πολιτιστική υποδομή του Δήμου Παραλιμνίου, αποτελεί το «Δημοτικό Αμφιθέατρο Παραλιμνίου», η αίθουσα εκδηλώσεων του Δημοτικού Μεγάρου, η πλατεία ODESSA στον Πρωταρά καθώς και τα ιδιωτικής πρωτοβουλίας αμφιθέατρο Xenion High School και το αμφιθέατρο Σχολής Χορού ΡΥΘΜΟΣ.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και μεταφορές,** το Παραλίμνι διαθέτει πεζόδρομους, ποδηλατοδρόμους, καθώς και χώρους στάθμευσης. Ο παραλιακός πεζόδρομος στον Δήμο Παραλιμνίου έχει έκταση μεγαλύτερη από 4 χιλιόμετρα και ενώνει την περιοχή της Περνέρας με την παραλία Fig Tree Bay καθώς και την παραλία Λούμα με το αλιευτικό καταφύγιο του Αγίου Νικολάου.[86]

Εικόνα 23: Ο Παραλιακός Πεζόδρομος Παραλιμνίου[87]

Επιπλέον, ο Δήμος Παραλιμνίου εγκατέστησε θαλάσσιες προσβάσεις όπως ξύλινες ράμπες ή/και πλαστικούς διαδρόμους, καθώς και ειδικό αμφίβιο τροχοκάθισμα που επιπλέει (Floating Wheelchair) και ένα πρωτοποριακό αυτόνομο σύστημα θαλάσσιας πρόσβασης (Seatrac) για εύκολη προσβασιμότητα σε Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Υπάρχει πλήρης προσβασιμότητα σε ΑμεΑ σε παραλίες όπως το Fig Tree Bay (Floating Wheelchair), Λούμα (Floating Wheelchair) και Βρυσί Γ/Γιάννα Μαρί (Seatrac). Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν και παραλίες που χαρακτηρίζονται από μερική προσβασιμότητα στις ειδικές αυτές κατηγορίες πολιτών, αφού διαθέτουν μόνο ράμπες ή διαδρόμους που επιτρέπουν την χρήση

[86] *Paralimni.org.cy. n.d. Παραλιακός Πεζόδρομος. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/visitors1/explore-the-city/promenades/232-coastal-promenade*

[87] *Tripadvisor. 2016. ΕΝΑ ΜΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ - ΤΟ "LUNGOMAR" ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΡΑ - Κριτικές Για Παραλιακός Πεζόδρομος Πρωταρά, Πρωταράς, Κύπρος - Tripadvisor. [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.tripadvisor.com.gr/ShowUserReviews-g667803-d7038014-r436773335-Protaras_Coastal_Promenade-Protaras_Paralimni_Famagusta_District.html*

τροχοκαθίσματος μέχρι ενός μόνο σημείου στην παραλία και όχι μέχρι το νερό. Οι παραλίες μερικής προσβασιμότητας είναι η Περνέρα, Βρυσί Α, Βρυσί Β, Αγία Τριάδα και Μουζούρα.[88]

Εικόνα 24: Ειδικό αμφίβιο τροχοκάθισμα που επιπλέει (Floating Wheelchair)

Εικόνα 25: Πρωτοποριακό αυτόνομο σύστημα θαλάσσιας πρόσβασης (Seatrac)

Σχετικά με **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, κανένα από τα δημόσια κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχει εγκατεστημένη καμία ανανεώσιμη πηγή ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά κ.λπ.

Όσον αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και ανακύκλωση**, ο Δήμος Παραλιμνίου προσφέρει ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων στην τουριστική περιοχή, αφού έχει εγκαταστήσει μηχανοκίνητο εξοπλισμό, συσκευές ανταποδοτικής ανακύκλωσης, συμπιεστές, ημιβυθιζόμενους κάδους όπου συλλέγονται ξεχωριστά ανακυκλώσιμα υλικά (όπως χαρτί, pmd, γυαλί), οργανικά απόβλητα (όπως κλαδέματα γρασίδια και περισσεύματα τροφίμων) και μέσω του οποίου γίνεται διαλογή των αποβλήτων στην πηγή.

[88] *Κάσια, Χ., 2018. Αυτές Είναι Οι Παραλίες Που Είναι Προσβάσιμες Σε Αμεα (ΒΙΝΤΕΟ). [online] AlphaNews.Live. [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.alphanews.live/cyprus/aytes-einai-oi-paralies-poy-einai-prosbasimes-se-amea*

6.2 Δήμος Αγίας Νάπας

Στον Δήμο Αγίας Νάπας συγκεντρώνεται πλήθος **δημόσιων κτιρίων και κοινωνικών υποδομών.** Πιο συγκεκριμένα, στον Δήμο λειτουργεί το ένα Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο «Δημόσιο Σχολείο Αγίας Νάπας» και ένα Δημόσιο και Κοινοτικό Νηπιαγωγείο, το «Νηπιαγωγείο Αγίας Νάπας», όπου λειτουργούν τρία τμήματα δημόσιου νηπιαγωγείου, τρία κοινοτικά τμήματα και δύο παιδοκομικά. Για την κάλυψη των αναγκών του Δημοτικού σχολείου, ο δήμος παρέχει μια αίθουσα αναγνωστηρίου στον χώρου του σχολείου. Επιπλέον, στον Δήμο Αγίας Νάπας λειτουργεί το «Ανοικτό Σχολείο Αγίας Νάπας». Σχετικά με τη μέση γενική εκπαίδευση, στον Δήμο Αγίας Νάπας δεν λειτουργεί κανένα σχολείο μέσης γενικής εκπαίδευσης, αφού οι ανάγκες καλύπτονται κυρίως από τις σχολικές μονάδες που βρίσκονται στο Δήμο Παραλιμνίου. Στον Δήμο Αγίας Νάπας λειτουργεί ακόμα Παιδική Λέσχη για παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών τόσο κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς όσο και κατά την θερινή περίοδο, όπου παρέχεται ένα πλούσιο ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα καθώς επίσης και βοήθεια στην κατ' οίκον εργασία.

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, υγεία και διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, στον Δήμο Αγίας Νάπας υπάρχει ένα αλιευτικό καταφύγιο, το Ταχυδρομικό Γραφείο Αγίας Νάπας, ο Αστυνομικός Σταθμός Αγίας Νάπας, το γραφείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού καθώς και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης του Τμήματος Δασών στην περιοχή Κάβο Γκρέκο.

Αθλητικές υποδομές του Δήμου Αγίας Νάπας αποτελούν το Αθλητικό Κέντρο με το δημοτικό στάδιο, το γήπεδο καλαθόσφαιρας, το γήπεδο αντισφαίρισης παρευρισκόμενο στο Ανοικτό Σχολείο Αγίας Νάπας καθώς και κάποια γήπεδα beach volley στις παραλίες της Αγίας Νάπας.

Πολιτιστικές υποδομές της Αγίας Νάπας συνιστούν η Δημοτική Βιβλιοθήκη, το «Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αγίας Νάπας» και το Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα». Στο Δήμο Αγίας Νάπας δημιουργήθηκε ακόμα πρόσφατα και το Κέντρο Ερευνών Γιώργου Σεφέρη καθώς και το Πάρκο Γλυπτικής/ Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων. Επιπλέον, η πολιτιστική υπηρεσία του Δήμου Αγίας Νάπας συμβάλλει σημαντικά στον πολιτισμό της περιοχής διοργανώνοντας εκδηλώσεις του Δήμου στους χώρους εκδηλώσεων, όπως στην αίθουσα εκδηλώσεων Δημοτικού Μεγάρου Αγίας Νάπας, στην κεντρική πλατεία Αγίας Νάπας, στο λιμανάκι Αγίας Νάπας, στο μοναστήρι Αγίας Νάπας, στην Πλατεία Σεφέρη και στο Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα».

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και μεταφορές,** η Αγία Νάπα διαθέτει χώρους στάθμευσης, πεζόδρομους/παραλιακούς πεζόδρομους, ποδηλατοδρόμους καθώς και το Λιμανάκι της Αγίας Νάπας. Οι ποδηλατοδρόμοι του Δήμου Αγίας Νάπας βρίσκονται κατά μήκος της περιοχής Νησί, καθώς και στον οδικό άξονα που ενώνει την Αγία Νάπα με το Δήμο Παραλιμνίου αλλά και την Αγία Νάπα με τον Πρωταρά μέσω Κάβο Γκρέκο.

Εικόνα 26: Λιμανάκι της Αγίας Νάπας[89]

Επιπλέον, από το 2013, ο Δήμος έχει αναπτύξει υποδομές για Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και την βελτίωση των συνθηκών προσβασιμότητάς τους κυρίως σε χώρους και υπηρεσίες των δύο διδυμοποιημένων Δήμων Αγίας Νάπας-Ρεθύμνου. Επιπροσθέτως, ο Δήμος Αγίας Νάπας έχει εγκαταστήσει θαλάσσιες προσβάσεις όπως ξύλινες ράμπες ή/και πλαστικούς διαδρόμους, καθώς και ειδικό αμφίβιο τροχοκάθισμα που επιπλέει (Floating Wheelchair) και ένα πρωτοποριακό αυτόνομο σύστημα θαλάσσιας πρόσβασης (Seatrac) για εύκολη προσβασιμότητα σε Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Πλήρης προσβασιμότητα σε ΑμεΑ καλύπτεται επίσης σε παραλίες όπως Λάντα (Floating Wheelchair), Πανταχού (Floating Wheelchair) και Βαθειά Γωνιά (Seatrac). Βέβαια υπάρχουν και παραλίες με μερική μόνο προσβασιμότητα αφού διαθέτουν μόνο ράμπες ή διαδρόμους που επιτρέπουν την χρήση τροχοκαθίσματος μέχρι ενός σημείου στην παραλία, και όχι μέχρι το νερό. Οι παραλίες αυτές μερικής προσβασιμότητας είναι το Νησί και Μακρόνησος.

Όσον αφορά τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα δημόσια κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχει εγκατασταθεί κάποιο είδος ανανεώσιμης πηγής ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά κ.λπ. Ο Δήμος ωστόσο εγκατέστησε νέα φωτοβολταϊκά σώματα σε 80 κολώνες φωτισμού που βρίσκονται στον παραλιακό πεζόδρομο της περιοχής, και αντικατέστησε επιπλέον όλους τους λαμπτήρες οδικού φωτισμού με νέους λαμπτήρες τύπου LED, για εξοικονόμηση ενέργειας.

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και ανακύκλωση,** ο Δήμος Αγίας Νάπας έχει εγκαταστήσει από το 2015, ημιβυθυζόμενους κάδους ανακύκλωσης σε 36 σημεία του Δήμου, 70 συμπιεστές οργανικών αποβλήτων, και μία μηχανή ανακύκλωσης και αγόρασε δύο γερανοφόρα οχήματα για τους ημιβυθιζόμενους κάδους και δύο οχήματα για τους συμπιεστές.

[89] *Cyprusalive.com. n.d. Λιμανάκι Αγίας Νάπας. [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.cyprusalive.com /el/location/ayia-napa-harbour*

Εικόνα 27: Ημιβυθιζόμενοι κάδοι ανακύκλωσης, στον Δήμο Αγίας Νάπας[90]

6.3 Δήμος Δερύνειας

Στον Δήμο Δερύνειας υπάρχουν αρκετά **δημόσια κτίρια και κοινωνικές υποδομές.** Στον Δήμο λειτουργούν τρία Δημόσια Δημοτικά Σχολεία (τα Δημοτικά Σχολεία Δερύνειας Α', Β' και Γ') και ένα Κοινοτικό Νηπιαγωγείο καθώς και δύο Δημόσια Νηπιαγωγεία (το «Νηπιαγωγείο Δερύνειας» και το «Νηπιαγωγείο Δερύνειας Γ'»). Εκτός από τα Δημόσια Νηπιαγωγεία, στον Δήμο λειτουργούν και δύο ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Σχετικά με τη μέση γενική εκπαίδευση, στον Δήμο Δερύνειας λειτουργεί ένα Γυμνάσιο, το «Γυμνάσιο Ειρήνης και Ελευθερίας Δερύνειας». Εκτός αυτών, λειτουργεί και λέσχη για παιδιά μετά το σχολείο, καθώς και κέντρο δημιουργικής απασχόλησης ή κέντρο ενηλίκων, όπου απασχολούν κυρίως ηλικιωμένους με γυμναστική, κεντήματα, πλέξιμο κ.α..

Όσο αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, υγεία της διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, στον Δήμο Δερύνειας βρίσκεται το επαρχιακό Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας Κύπρου, ο Αστυνομικός Σταθμός Δερύνειας, ο Πυροσβεστικός Σταθμός Αμμοχώστου, το Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας Αμμοχώστου του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, το Τοπικό Γραφείο Εργασίας Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου του Τμήματος Εργασίας, το Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αμμοχώστου, το Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Αμμοχώστου, το Τμήμα Φορολογίας Αμμοχώστου, το Επαρχιακό Γραφείο Αμμοχώστου του Τμήματος Οδικών Μεταφορών καθώς και το Ταχυδρομικό Γραφείο Δερύνειας.

Πολιτισμικές υποδομές του Δήμου Δερύνειας αποτελούν η Δημοτική Βιβλιοθήκη και το σωματείο της Δερύνειας, με το στάδιο, το αμφιθέατρο και την κλειστή αίθουσα. Νεότερες αναπτύξεις αποτελούν το Λαογραφικό Μουσείο και το Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων, το υπαίθριο «Δημοτικό Αμφιθέατρο Δερύνειας» καθώς και

[90] *Φέσιας, Λ., 2017. Ημιβυθιζόμενοι Κάδοι Ανακύκλωσης, Στον Δήμο Αγίας Νάπας. [online] AlphaNews.Live. [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.alphanews.live/cyprus/emibythizomenoi-kadoi-anakykloses-ston-demo-agias-napas*

το «Πολιτιστικό Κέντρο Κατεχόμενης Αμμοχώστου», τα οποία έχουν συμβάλει στην πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο και την κινητικότητα**, η Δερύνεια διαθέτει 11 χώρους στάθμευσης, κάποιοι εκ των οποίων βρίσκονται στα Δημοτικά Σχολεία του Δήμου, στην πλατεία, τις διάφορες υπεραγορές κ.α.. Από την άλλη πλευρά, η Δερύνεια δεν διαθέτει πεζόδρομους/παραλιακούς πεζόδρομους, ποδηλατοδρόμους, ενώ ακόμα αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα με τα πεζοδρόμια.

Σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, ο Δήμος Δερύνειας έχει τοποθετήσει φωτοβολταϊκά συστήματα, ένα στο Δημαρχείο της Δερύνειας και ένα στο Κέντρο Ενηλίκων, έχοντας ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας στα δύο αυτά δημόσια κτίρια. Ακόμα, ο Δήμος έχει αντικαταστήσει 2.000,00 περίπου λαμπτήρες οδικού φωτισμού, με οικονομικούς αλλά και φιλικούς προς το περιβάλλον λαμπτήρες LED.

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση,** ο Δήμος Δερύνειας εφαρμόζει συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με τον Οργανισμό Green Dot Cyprus από το 2009, αφού εγκατέστησε υποστατικά ανακύκλωσης χαρτιού και PMD σε ολόκληρο τον Δήμο, καθώς και υποστατικά ανακύκλωσης γυαλιού (δηλαδή τους ειδικούς κάδους καμπάνες) σε 11 σημεία του Δήμου. Ο Δήμος Δερύνειας μαζί με το Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου και τις Κοινότητες Λιοπετριού, Αυγόρου, Φρενάρου και Αχερίτου συναποτελούν ένα «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων», για το οποίο συνεργάζονται για την περισυλλογή και διαχείριση των στερεών οικιακών σκυβάλων.

6.4 Δήμος Σωτήρας

Ο Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου διαθέτει αρκετά **δημόσια κτίρια καθώς και κοινωνικές υποδομές.** Στον Δήμο υπάρχουν δύο δημόσια νηπιαγωγεία, το «Δημόσιο Νηπιαγωγείο Σωτήρας» και το «ΣΚΕ Σωτήρας», αλλά και τρία ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Σχετικά με την δημοτική εκπαίδευση στην Σωτήρα Αμμοχώστου υπάρχουν τρία δημόσια δημοτικά σχολεία, το «Α' Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας», το «Β' Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας» και το «Ενιαίο Ολοήμερο Γ' Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας». Σχετικά με τη μέση γενική εκπαίδευση, στον Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου δεν λειτουργεί κανένα σχολείο μέσης γενικής εκπαίδευσης, αφού οι ανάγκες καλύπτονται κυρίως από τις σχολικές μονάδες που βρίσκονται στο Δήμο Παραλιμνίου ή/και στην Κοινότητα Φρέναρος. Η Σωτήρα διαθέτει επίσης και ένα ιδιωτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, το «InterNapa College». Επιπρόσθετα, στο Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου λειτουργούν δύο Πολύκεντρα Νεολαίας και ένα ιδιωτικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Ηλικιωμένων όπου παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων, αναπήρων και αποκατάστασης καθώς και κατ'οίκον νοσηλευτική φροντίδα.

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία και τις διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του Δήμου Σωτήρας καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές που βρίσκονται σε κοντινούς, με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά και τους Δήμους της Αγίας Νάπας και της Δερύνειας.

Πολιτιστικές υποδομές του Δήμου Σωτήρας Αμμοχώστου αποτελούν το «Εκκλησιαστικό Μουσείο», το «Μουσείο ΕΟΚΑ» καθώς και το «Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο», τα οποία έχουν συμβάλει στην πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου. Στην Σωτήρα υπάρχει επίσης το Δημοτικό

Αμφιθέατρο Σωτήρας, το Δημοτικό Κηποθέατρο Σωτήρας, το Παραλιακό Αμφιθέατρο Δήμου Σωτήρας.

Οι **αθλητικές υποδομές** του Δήμου περιλαμβάνουν ένα δημοτικό στάδιο ποδοσφαίρου και ένα κλειστό στάδιο καλαθόσφαιρας.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές**, ο Δήμος Σωτήρας διαθέτει πεζόδρομους και ποδηλατοδρόμους σε ένα δίκτυο που ενώνει την Σωτήρα Αμμοχώστου με το Φρέναρος. Στην περιοχή του Δήμου υπάρχει επίσης ένας σχετικά νεόκτιστος κυκλικός περιφερειακός κόμβος που συνδέει τη Σωτήρα με το Φρέναρος. Ο Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου δεν διαθέτει αρκετούς χώρους στάθμευσης, αφού υπάρχει μόνο ένας δωρεάν χώρος στάθμευσης στην περιοχή. Επιπλέον, ο Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου έχει εγκαταστήσει θαλάσσιες προσβάσεις όπως ξύλινες ράμπες ή/και πλαστικούς διαδρόμους, καθώς και ειδικό αμφίβιο τροχοκάθισμα που επιπλέει (Floating Wheelchair) για εύκολη προσβασιμότητα σε Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Πλήρης προσβασιμότητα σε ΑμεΑ εντοπίζεται ακόμα στην παραλία Αγία Θέκλα (Floating Wheelchair).

Σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά, κ.λπ..

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση**, ο Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου εφαρμόζει συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με τον Οργανισμό Green Dot Cyprus και κάνει περισυλλογή ανακυκλώσιμων υλικών (όπως PMD και χαρτί) από πόρτα-σε-πόρτα (Door-to-Door collection) για το οποίο πήρε βραβείο ως «Πράσινη Πόλη της Κύπρου» το 2019. Εκτός από την περισυλλογή PMD και χαρτί διαθέτει και υποστατικά ανακύκλωσης γυαλιού (δηλαδή τους ειδικούς κάδους καμπάνες) σε διάφορα σημεία του Δήμου. Όπως προαναφέρθηκε ο Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου, συμμετέχει στο «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων».

Εικόνα 28: Βραβείο "Πράσινη Πόλη της Κύπρου" για το έτος 2019 στο Δημαρχείο Σωτήρας Αμμοχώστου[91]

[91] *2020. Ο Δήμος Σωτήρας Βραβεύτηκε Ως "Πράσινη Πόλη Της Κύπρου". [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.checkincyprus.com/article/47026/o-dimos-sotiras-vraveytike-os-prasini-poli-tis-kyproy*

6.5 Κοινότητα Λιοπετρίου

Στο χωριό Λιοπέτρι βρίσκονται αρκετά **δημόσια κτίρια και κοινωνικές υποδομές**. Στο Λιοπέτρι υπάρχει το δημόσιο νηπιαγωγείο/παιδοκομικός σταθμός «Νηπιαγωγείο Λιοπετρίου» καθώς και ένα ιδιωτικό νηπιαγωγείο. Σχετικά με την δημοτική εκπαίδευση στο Λιοπέτρι υπάρχουν δύο δημόσια δημοτικά σχολεία, το «Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου Α'» και το «Δημοτικό Σχολείο Λιοπετρίου Β'». Για την κάλυψη των αναγκών της μέσης γενικής εκπαίδευσης, δεν λειτουργεί κανένα σχολείο, καλύπτοντας τις ανάγκες αυτές κυρίως από τις σχολικές μονάδες που βρίσκονται στην Κοινότητα Φρέναρος. Το Λιοπέτρι προσφέρει επίσης το «Ειδικό Σχολείο Απόστολος Βαρνάβας Αμμοχώστου» για άτομα κάτω των 18 ετών με ειδικές ανάγκες, όπου φοιτούν μαθητές που προέρχονται από χωριά της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (όπως Λιοπέτρι, Σωτήρα, Αυγόρου, Αχερίτου, Παραλίμνι, Φρέναρος, Άχνας και Αγία Νάπα), από χωριά της Επαρχίας Λάρνακας (Ξυλοτύμπου, Ορμήδεια και Ξυλοφάγου) και από την κατεχόμενη Αμμόχωστο. Επίσης στο Λιοπέτρι λειτουργεί το Κέντρο Απασχόλησης «Απόστολος Παύλος» όπου φοιτούν άτομα με ειδικές ανάγκες άνω των 18 ετών. Το Λιοπέτρι διαθέτει επίσης ιδιωτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το «Atlantis College». Στην περιοχή αυτή υπάρχει ακόμα ένα Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) όπου οι ηλικιωμένοι και ευάλωτες ομάδες της κοινότητας Λιοπετρίου μπορούν να αναζητήσουν κοινωνική υποστήριξη, ενημέρωση και ψυχαγωγία.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα εξάρτησης σημαντικού αριθμού νέων της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου από ναρκωτικές ουσίες , δημιουργήθηκε στο Λιοπέτρι ένας μη-κυβερνητικός οργανισμός, το Αντιναρκωτικό Σχολείο Λιοπετριού «Φάρος Ζωής», όπου προσφέρονται δραστηριότητες σε νέους ώστε να αποτραπεί η πιθανή μελλοντική αναζήτηση και εξάρτηση από ναρκωτικές ουσίες.

Εικόνα 29: Αντιναρκωτικό Σχολείο Λιοπετριού «Φάρος Ζωής»[92]

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία καθώς και περαιτέρω διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του Λιοπετρίου καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές

[92] *Facebook.com. n.d. Αντιναρκωτικό Σχολείο Λιοπετριού " Φάρος Ζωής". [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.facebook.com/antinarkotiko.liopetriou/photos/p.740305119646421/740305119646421/?type=1&theater*

κοντινών σε αυτό Δήμους, με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά και τον Δήμο Αγίας Νάπας και Δερύνειας.

Πολιτιστικές υποδομές της κοινότητας Λιοπετρίου αποτελεί ο επιβλητικός αχυρώνας που βρίσκεται στο κέντρο του χωριού και αποτελεί μνημείο προς τιμήν των πεσόντων του Εθνικού Απελευθερωτικού Αγώνα (1955 – 1959), ένα αμφιθέατρο καθώς και η πλατεία της κοινότητας.

Στις **αθλητικές υποδομές** του Λιοπετρίου εντάσσεται το «Κοινοτικό Στάδιο Λιοπετρίου», ένα γήπεδο «φούτσαλ».

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές**, αναφέρεται πως οι χώροι στάθμευσης στην περιοχή είναι περιορισμένοι, ενώ επίσης δεν έχει αναπτυχθεί η βιώσιμη κινητικότητα (π.χ. πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, κ.α.). Επίσης, σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά.

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση,** η Κοινότητα Λιοπετρίου συμμετέχει στο «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων». Εκτός αυτού εφαρμόζει συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με σχετική εταιρεία περισυλλογής σκυβάλων διαθέτοντας ακόμα κάδους ανακύκλωσης (PMD, χαρτί και γυαλί) σε διάφορα σημεία της κοινότητας.

6.6 Κοινότητα Φρέναρος

Το χωριό Φρέναρος βρίσκονται αρκετά **δημόσια κτίρια και κοινωνικές υποδομές** όπως τρεις ιδιωτικοί και ένας δημόσιος βρεφοπαιδοκομικός σταθμός/νηπιαγωγείο, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι από τις πρωινές ώρες μέχρι τις 5μ.μ. για εξυπηρέτηση βρεφών. Κάθε ένας από τους εν λόγω σταθμούς εξυπηρετεί περίπου 65 βρέφη τον χρόνο. Ωστόσο, από τη 1 μ.μ. και έπειτα, ο δημόσιος βρεφοπαιδοκομικός σταθμός μετατρέπεται σε λέσχη όπου εξυπηρετούνται περίπου 50 συνολικά παιδιά όλων των τάξεων του δημοτικού, για διάβασμα αλλά και για ψυχαγωγία. Σημειώνεται επίσης πως το δημόσιο νηπιαγωγείο, αναμένεται να μετακινηθεί σε νέα υποδομή με έλευση του νέου έτους.

Εκτός από βρεφοπαιδοκομικούς σταθμούς/νηπιαγωγεία, το Φρέναρος διαθέτει δημόσιο δημοτικό, το «Δημοτικό Σχολείο Φρενάρους», καθώς και γυμνάσιο και λύκειο («Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου» και «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα») τα οποία φιλοξενούν παιδιά από τις γύρω κοινότητες με κυριότερες τη Φρέναρος, την Άχνας, την Λιοπετρίου, την Αχερίτου, τη Σωτήρας, την Αυγόρου και το χωριό Βρυσούλες. Στο Φρέναρος υπάρχει επίσης μουσικό γυμνάσιο, και λύκειο («Μουσικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου» και «Μουσικό Λύκειο Αμμοχώστου» αντίστοιχα), νυκτερινό γυμνάσιο και λύκειο («Εσπερινό Γυμνάσιο και Λύκειο Κοκκινοχωριών») καθώς και Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΚΙΕ).

Εικόνα 30: «Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου»[93]

Εικόνα 31: «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα»

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία και τις διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του χωριού Φρέναρος καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές των κοντινών Δήμων και Κοινοτήτων με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά και τους Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας.

Όσο αφορά τις **αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές**, στο Φρέναρος υπάρχει κοινοτικό γήπεδο και δημοτικό μέγαρο, το οποίο εμπεριέχει υπαίθριο αμφιθέατρο και χώρο εκδηλώσεων. Οι παραπάνω υποδομές ανήκουν στην σχολική εφορεία και κατ' επέκταση στην κυβέρνηση. Επιπλέον στο Φρέναρος βρίσκεται το μουσείο παράδοσης «Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη», προσφέροντας διαδραστική περιήγηση και λειτουργώντας παράλληλα ως στέγη πλήρους εκπαιδευτικής εμπειρίας για την παραγωγή αλευρίου.[94]

---

[93] *Gym-kokkinochoria-amm.schools.ac.cy. n.d. Καλώς Ήλθατε Στην Ιστοσελίδα Του Γυμνασίου Κοκκινοχωρίων - Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://gym-kokkinochoria-amm.schools.ac.cy/*

[94] *Παυλικά, Μ., 2017. Στέγη Της Παράδοσης Στο Φρέναρος. [online] Sigmalive network. [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://simerini.sigmalive.com/article/2017/9/8/stege-tes-paradoses-sto-phrenaros/*

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές,** αναφέρεται πως η Κοινότητα διαθέτει πεζόδρομους και ποδηλατοδρόμους σε ένα δίκτυο που ενώνει το Φρέναρος με την Σωτήρα Αμμοχώστου, ενώ σχετικά πρόσφατα κατασκευάστηκε κυκλικός περιφερειακός κόμβος που συνδέει το Φρέναρος με τη Σωτήρα. Σημειώνεται, επίσης, πως οι χώροι στάθμευσης της περιοχής είναι λίγοι σε αριθμό.

Ακόμα, σχετικά με **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά κ.λπ.. Ωστόσο, η Κοινότητα αντικατέστησε λαμπτήρες οδικού φωτισμού με νέους λαμπτήρες τύπου LED, για εξοικονόμηση ενέργειας.

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και ανακύκλωση,** η Κοινότητα Φρέναρος συμμετέχει στο «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων». Εκτός αυτού εφαρμόζει συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με μια εταιρεία περισυλλογής σκυβάλων και διαθέτει κάδους ανακύκλωσης (PMD, χαρτί και γυαλί) σε διάφορα σημεία της κοινότητας.

6.7 Κοινότητα Αυγόρου

Η κοινότητα Αυγόρου διαθέτει αρκετά **κοινοτικά κτίρια, κοινωνικές αλλά και πολιτιστικές υποδομές**, όπως δύο βρεφοπαιδοκομικούς σταθμούς/νηπιαγωγεία, εκ των οποίων το ένα είναι κοινοτικό και το άλλο ιδιωτικό και δύο δημόσια δημοτικά σχολεία. Σχετικά με τις υποδομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφέρεται πως οι ανάγκες της κοινότητας ικανοποιούνται από το πιο κοντινό γυμνάσιο και λύκειο που βρίσκονται στην περιοχή Φρέναρος («Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου» και «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα»). Στο χωριό Αυγόρου, υπάρχει τέλος η Τεχνική Σχολή «Περιφερειακή Γεωργική, Τεχνική και Επαγγελματική Σχολή Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Αμμοχώστου/Αυγόρου» καθώς και το κοινοτικό Κέντρο Εξυπηρέτησης Ηλικιωμένων «Άγιος Γεώργιος Αβιών».

Εικόνα 32: «Περιφερειακή Γεωργική, Τεχνική και Επαγγελματική Σχολή Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Αμμοχώστου/Αυγόρου»[95]

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία και τις διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του χωριού Αυγόρου καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές που βρίσκονται σε κοντινούς στην Δήμους και Κοινότητες με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά τους Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας.

[95] *Tech-avgorou-amm.schools.ac.cy. n.d. Οικοσελίδα - Περιφερειακή Γεωργική, Τεχνική Και Επαγγελματική Σχολή Εκπαίδευσης Και Κατάρτισης Αμμοχώστου/Αυγόρου. [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://tech-avgorou-amm.schools.ac.cy*

Πολιτιστικές υποδομές της Αυγόρου, αποτελούν το λαογραφικού χαρακτήρα μουσείο «Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου» το οποίο ανήκει στην Κοινότητα της Αυγόρου και ο ιδιωτικής πρωτοβουλίας διάσημος βοτανόκηπος της Αυγόρου.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές,** σημειώνεται πως δεν υπάρχουν χώροι στάθμευσης στην περιοχή , ενώ ακόμα δεν έχει αναπτυχθεί η βιώσιμη κινητικότητα (π.χ. πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, κ.α.). Επίσης, σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί πως αν και η Κοινότητα Αυγόρου συμμετέχει στο «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων», αντιμετωπίζει προβλήματα στη **διαχείριση αποβλήτων και της ανακύκλωσης,** αφού δεν υπάρχει σταθμός μεταφόρτωσης σκυβάλων στην περιοχή. Το Αυγόρου εφαρμόζει τέλος συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με τον Οργανισμό Green Dot Cyprus, ενώ ακόμα έχει τοποθετήσει κάδους ανακύκλωσης (PMD, χαρτί και γυαλί) σε διάφορα σημεία της κοινότητας.

6.8 Κοινότητα Άχνας

Το χωριό Άχνας διαθέτει αρκετά **κοινοτικά κτίρια, κοινωνικές αλλά και πολιτιστικές υποδομές** όπως δύο βρεφοπαιδοκομικούς σταθμούς/νηπιαγωγεία, εκ των οποίων ο ένας είναι δημόσιος και ο άλλος ιδιωτικός, καθώς επίσης και ένα δημόσιο δημοτικό σχολείο (Δημοτικό Σχολείο Δάσους Άχνας - «Φώτης Πίττας») και ένα Πολύκεντρο Νεολαίας. Σχετικά με τις υποδομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφέρεται πως οι ανάγκες της κοινότητας ικανοποιούνται από το πιο κοντινό γυμνάσιο και λύκειο που βρίσκονται στην περιοχή Φρέναρος («Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου» και «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα»).

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία και τις διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του χωριού Φρέναρος καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές των κοντινών Δήμων και Κοινοτήτων με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά και τους Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας.

Αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές της κοινότητας Άχνας, αποτελούν το Στάδιο Εθνικού Άχνας, το γήπεδο αντισφαίρισης, η αίθουσα εκδηλώσεων και η σκηνή πλατείας. Στην Άχνα υπάρχει επίσης το πάρκο καλωσορίσματος στην είσοδο της Κοινότητας, καθώς και δύο νέα πάρκα σε περιοχή με νέες κατοικίες.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές,** αναφέρεται πως οι χώροι στάθμευσης στην περιοχή είναι περιορισμένοι, ενώ επίσης δεν έχει αναπτυχθεί η βιώσιμη κινητικότητα (π.χ. πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, κ.α.). Σημειώνεται ωστόσο πως πρόσφατα κτίστηκε ένας νέος χώρος στάθμευσης πλησίον του κοιμητηρίου, καθώς και νέοι δρόμοι πλησίον των νέων κατοικιών της Κοινότητας.

Επιπροσθέτως, σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως για παράδειγμα φωτοβολταϊκά κ.λπ..

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση,** το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας διαχειρίζεται τα σκύβαλά του με ιδιωτική εταιρία περισυλλογής σκυβάλων ενώ ακόμα έχει τοποθετήσει κάδους ανακύκλωσης (PMD, χαρτί και γυαλί) σε διάφορα σημεία της κοινότητας.

6.9 Κοινότητα Αχερίτου

Το χωριό Αχερίτου διαθέτει αρκετά **κοινοτικά κτίρια, κοινωνικές αλλά και πολιτιστικές υποδομές**, όπως έναν δημόσιο βρεφοπαιδοκομικό σταθμό/νηπιαγωγείο, το «Νηπιαγωγείο Βρυσούλων», το οποίο αποτελείται από την προδημοτική και από νηπιοβρεφοκομικό σταθμό. Στην κοινότητα Αχερίτου υπάρχει επίσης ένα δημόσιο δημοτικό σχολείο, το «Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γεωργίου-Βρυσούλων-Αχερίτου», και Κέντρο για Ηλικιωμένους. Σχετικά με τις υποδομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφέρεται πως οι ανάγκες της κοινότητας ικανοποιούνται από το πιο κοντινό γυμνάσιο και λύκειο που βρίσκονται στην περιοχή Φρέναρος («Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών Πάνου Ιωάννου» και «Λύκειο Κοκκινοχωριών Φώτη Πίττα»).

Όσον αφορά τις **δημόσιες χρήσεις, την υγεία και τις διευκολύνσεις της κοινωνικής μέριμνας**, οι ανάγκες του χωριού Φρέναρος καλύπτονται από τις σχετικές υποδομές των κοντινών Δήμων και Κοινοτήτων με κυριότερους τον Δήμο Παραλιμνίου, αλλά και τους Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας.

Σχετικά με τους **χώρους πολιτισμού (όπως Πολιτιστικά Κέντρα, Μουσεία, Θέατρα κ.λ.π.)** στην κοινότητα Αχερίτου υπάρχει ένα υπαίθριο και υπόγειο αμφιθέατρο, μία αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων στο Δημοτικό Σχολείου του χωριού, καθώς και η κεντρική πλατεία έναντι των γραφείων του Συμβουλίου με εξέδρα παραστάσεων. Σημειώνεται επίσης, πως στο χωριό Αχερίτου βρίσκεται πολιτιστικός χώρος με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αλλά και ιστορική σημασία ο οποίος όμως μέχρι και σήμερα παραμένει αναξιόπιστος.

Σχετικά με το **οδικό δίκτυο, την κινητικότητα, τις συγκοινωνίες και μεταφορές,** αναφέρεται πως οι χώροι στάθμευσης στην περιοχή είναι περιορισμένοι, ενώ επίσης δεν έχει αναπτυχθεί η βιώσιμη κινητικότητα (π.χ. πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, κ.α.). Επιπλέον, σχετικά με τις **εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας**, σε κανένα από τα κοινοτικά κτίρια που προαναφέρθηκαν δεν έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά.

Όσο αφορά την **διαχείριση αποβλήτων και ανακύκλωση,** η Κοινότητα Φρέναρος, συμμετέχει στο «Σύμπλεγμα Περισυλλογής Σκυβάλων», όμως αντιμετωπίζει προβλήματα στη διαχείρισή τους αφού δεν υπάρχει σταθμός μεταφόρτωσης σκυβάλων στην περιοχή. Εκτός αυτού εφαρμόζει συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε συνεργασία με ιδιωτική εταιρεία περισυλλογής σκυβάλων ενώ ακόμα έχει τοποθετήσει κάδους ανακύκλωσης (PMD, χαρτί και γυαλί) σε διάφορα σημεία της κοινότητας.

6.10 Συμπεράσματα Δομημένου Περιβάλλοντος και Υποδομών

Οι Κοινότητες στην περιοχή παρέμβασης χαρακτηρίζονται από ανεπάρκεια σε υποδομές δημόσιων χρήσεων, υγείας και διευκολύνσεων της κοινωνικής μέριμνας. Οι συγκεκριμένες ελλείψεις υποβαθμίζουν το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων των κοινοτήτων αυτών, αφού πρόκειται για υποδομές που συνδέονται με θεμελιώδεις πτυχές της καθημερινότητας και της

ποιότητας ζωής. Ο μεγαλύτερος αριθμός υποδομών δημόσιων χρήσεων, υγείας και διευκολύνσεων της κοινωνικής μέριμνας της περιοχής παρέμβασης, συγκεντρώνεται κυρίως στον Δήμο Παραλιμνίου, οι οποίες όμως τις περισσότερες φορές καθίστανται ανεπαρκείς στην κάλυψη των αναγκών των κατοίκων, καθώς δέχονται επιπλέον φορτίο τόσο από τις γύρω κοινότητες και Δήμους, όσο και από τους επισκέπτες των καλοκαιρινών μηνών.

Όσον αφορά το οδικό δίκτυο και τις υποδομές κινητικότητας, η περιοχή παρέμβασης χαρακτηρίζεται από σημαντικές ελλείψεις σε χώρους στάθμευσης, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων. Επίσης η επαρχία Αμμοχώστου χαρακτηρίζεται από ανεπαρκή διασυνδεσιμότητα τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά της επαρχίας, καθώς προτεραιότητα έχει δοθεί κυρίως στην προσπελασιμότητα της τουριστικής – παράκτιας ζώνης. Η συνθήκη αυτή δεν επιτρέπει στους οικισμούς της περιοχής να λειτουργούν ως ενιαίο σύμπλεγμα, αποτελώντας εμπόδιο στην εσωτερική διακίνησή τους. Συνεπώς προκύπτει η ανάγκη εξασφάλισης ενός σύγχρονου οδικού δικτύου, που θα εξυπηρετεί επαρκώς τις περιφερειακές και τοπικές οδικές ανάγκες της περιοχής παρέμβασης και που θα ενδυναμώσει τον τοπικό κοινωνικό ιστό.

Σχετικά με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, κανένα από τα κοινοτικά κτίρια δεν έχει εξασφαλίσει την κάλυψη των ενεργειακών του αναγκών μέσα από την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), ενώ πολύ λίγα δημόσια κτίρια Δήμων κάνουν χρήση ΑΠΕ. Σχετικά ακόμα με την διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση, αναφέρεται πως στην περιοχή παρέμβασης δεν υπάρχει σταθμός μεταφόρτωσης σκυβάλων, γεγονός που προκαλεί περαιτέρω διοικητικά προβλήματα.

Η εγκατάσταση και η βελτίωση των υποδομών σε όλη την έκταση της περιοχής παρέμβασης, μέσω της προώθησης σύγχρονων μέτρων ενεργειακής απόδοσης, της προαγωγής της βιωσιμότητας και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, θα ενισχύσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της επαρχίας. Επιπλέον, η τοποθέτηση ψηφιακών συστημάτων και η ενίσχυση της συνδεσιμότητας θα συμβάλουν στο να καταστεί η περιοχή παρέμβασης μια «έξυπνη» επαρχία, ελαχιστοποιώντας έτσι τους χρόνους, τα κόστη και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Τέλος, οι κοινωνικές υποδομές και οι υποδομές υγείας αποτελούν σημαντικές υποδομές που στην περιοχή παρέμβαση χρήζουν αναβάθμισης αλλά και επέκτασης σε περισσότερα σημεία σε όλη της την έκταση. Η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών – περιοχών της ενδοχώρας, προϋποθέτει την ύπαρξη όλων των απαραίτητων υποδομών που θα ενισχύσουν το επίπεδο διαβίωσης των μόνιμων κατοίκων και την προσέλκυση νέων πληθυσμιακών ομάδων, αλλά και επισκεπτών. Επιπλέον, η δημιουργία ειδικών προσβάσεων σε δημόσια κτίρια και εγκαταστάσεις θα μειώσει την περιθωριοποίηση ειδικών κοινωνικών ομάδων, ενώ η εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη θα αναβαθμίσει την ποιότητα της διαβίωσης.

7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η σχέση του πολιτισμού με την οικονομική αλλά και την κοινωνική ανάπτυξη του αστικού συμπλέγματος έχει διαφοροποιηθεί αρκετά κατά τα τελευταία χρόνια. Σημαντικός κρίνεται και ο ρόλος και η παρουσία του αθλητισμού στις σύγχρονες κοινωνίες. Κοινώς αποδεκτή έχει γίνει η θετική επίδραση του πολιτισμού στην εικόνα της Επαρχίας Αμμοχώστου όσον φορά στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην καλλιέργεια του πληθυσμού καθώς και στην συνεισφορά του πολιτισμού στον τομέα της απασχόλησης.

Επομένως, στις πολιτιστικές εγκαταστάσεις και υποδομές, συγκαταλέγονται οι αναπτύξεις/χρήσεις που περιλαμβάνουν μουσεία, βιβλιοθήκες, θέατρα, πολιτιστικά κέντρα, χώρους εκθέσεων έργων τέχνης, συνεδριακά κέντρα και άλλες παρόμοιες υποδομές.

Επιπλέον στις αθλητικές εγκαταστάσεις και υποδομές συγκαταλέγονται γήπεδα και χώροι άθλησης των πολιτών.

Παρακάτω παρουσιάζονται όλες οι πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές ανά Δήμο/Κοινότητα της περιοχής παρέμβασης. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με το Πολιτιστικό Περιβάλλον συλλέχθηκαν κατά την διαβούλευση όλων των Δήμων/Κοινοτικών Συμβουλίων τον Οκτώβριο του 2020.

Δήμος Παραλιμνίου

Πίνακας 15: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Παραλιμνίου

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Λαογραφικό Μουσείο Παραλιμνίου	1 Δημοτικό Στάδιο
Μουσείο Αγίας Άννας	1 Κλειστό Γήπεδο Καλαθοσφαίρισης
Δημοτικό Αμφιθέατρο Παραλιμνίου	4 Γήπεδα Αντισφαίρισης
Αίθουσα εκδηλώσεων του Δημοτικού Μεγάρου	
Πλατεία ODESSA Πρωταρά	
Αμφιθέατρο Xenion High School	
Αμφιθέατρο Σχολής Χορού ΡΥΘΜΟΣ	

Δήμος Αγίας Νάπας

Πίνακας 16: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Αγίας Νάπας

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές

Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγίας Νάπας	Δημοτικό Στάδιο (Αθλητικό Κέντρο)
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αγίας Νάπας	Γήπεδο Καλαθοσφαίρισης (Αθλητικό Κέντρο)
Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα»	Γήπεδο Αντισφαίρισης (Ανοικτό Σχολείο Αγίας Νάπας
Κέντρο Ερευνών Γιώργου Σεφέρη	Γήπεδα Beach Volley (παραλίες Αγίας Νάπας)
Πάρκο Γλυπτικής/ Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων	
Αίθουσα εκδηλώσεων Δημοτικού Μεγάρου Αγίας Νάπας	
Λιμανάκι Αγίας Νάπας	
Μοναστήρι Αγίας Νάπας	
Πλατεία Σεφέρη	

Δήμος Δερύνειας

Πίνακας 17: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Δερύνειας

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Δημοτική Βιβλιοθήκη Δερύνειας	Στάδιο (Σωματείο Δερύνειας)
Λαογραφικό Μουσείο	Αμφιθέατρο και κλειστή αίθουσα (Σωματείο Δερύνειας)
Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων	
Δημοτικό Αμφιθέατρο Δερύνειας	
Πολιτιστικό Κέντρο Κατεχόμενης Αμμοχώστου	

Δήμος Σωτήρας

Πίνακας 18: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Δήμου Σωτήρας

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές

Εκκλησιαστικό Μουσείο	Δημοτικό Στάδιο Ποδοσφαίρου
Μουσείο Ε.Ο.Κ.Α.	Κλειστό Στάδιο Σωτήρας
Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο	
Δημοτικό Αμφιθέατρο Σωτήρας	
Δημοτικό Κηποθέατρο Σωτήρας	
Παραλιακό Αμφιθέατρο Δήμου Σωτήρας	

Κοινότητα Λιοπετρίου

Πίνακας 19: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Λιοπετρίου

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Αχυρώνας Λιοπετρίου	Κοινοτικό Στάδιο Λιοπετρίου
Αμφιθέατρο	
Πλατεία Κοινότητας Λιοπετρίου	

Κοινότητα Φρέναρος

Πίνακας 20: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Φρενάρου

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Δημοτικό Μέγαρο	Κοινοτικό Γήπεδο
Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη	

Κοινότητα Αυγόρου

Πίνακας 21: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Αυγόρου

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Κοινοτική Βιβλιοθήκη	Κοινοτικό Γήπεδο Αυγόρου
Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου	
Βοτανόκηπος Αυγόρου	

Κοινότητα Άχνας

Πίνακας 22: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Άχνας

Πολιτιστικές Υποδομές	Αθλητικές Υποδομές
Αίθουσα Εκδηλώσεων	Στάδιο Εθνικού Άχνας
Σκηνή πλατείας	Γήπεδο Αντισφαίρισης

Κοινότητα Αχερίτου

Πίνακας 23: Πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές Κοινότητας Αχερίτου

Πολιτιστικές Υποδομές
Υπαίθριο / υπόγειο Αμφιθέατρο
Αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων (Δημοτικό Σχολείο Αχερίτου)
Κεντρική πλατεία

7.1 Αθλητικές Εγκαταστάσεις

Δήμος Παραλιμνίου

Στον Δήμο Παραλιμνίου υπάρχει το δημοτικό στάδιο, που περιέχει κερκίδες χωρητικότητας 4500 περίπου θεατών, στίβο και γήπεδο ποδοσφαίρου, στο οποίο διεξάγονται εθνικοί και διεθνείς οργανώσεις στίβου αλλά και αγώνες ποδοσφαίρου Α' Κατηγορίας της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ). Στο στάδιο βρίσκονται τέσσερα βοηθητικά γήπεδα ποδοσφαίρου και τέσσερα βοηθητικά γήπεδα αντισφαίρισης. Όλα τα προαναφερθέντα βρίσκονται εντός του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου. Επιπλέον, στον Δήμο Παραλιμνίου υπάρχει ένα κλειστό γήπεδο καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης, το «Κλειστό Στάδιο Παραλιμνίου», που περιέχει κερκίδες χωρητικότητας 600 θεατών και αποτελεί έδρα της Ένωσης Νέων Παραλιμνίου.

Δήμος Αγίας Νάπας

Οι αθλητικές υποδομές του Δήμου Αγίας Νάπας περιλαμβάνουν το Αθλητικό Κέντρο με το δημοτικό στάδιο, και τα 15 βοηθητικά γήπεδα ποδοσφαίρου. Στις υποδομές περιλαμβάνονται επίσης ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης, ένα γήπεδο αντισφαίρισης στο Ανοικτό Σχολείο Αγίας Νάπας καθώς και γήπεδα beach volley στις παραλίες της Αγίας Νάπας.

Δήμος Δερύνειας

Στον Δήμος Δερύνειας βρίσκεται το Σωματείο Αναγέννησης Δερύνειας, με το στάδιο, το αμφιθέατρο και την κλειστή αίθουσα. Το ποδοσφαιρικό γήπεδο του σωματείου έχει χωρητικότητα 1800 θεατών.

Εικόνα 33: Ποδοσφαιρικό Γήπεδο Σωματείου Αναγέννησης Δερύνειας[96]

Δήμος Σωτήρας

Στο Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου βρίσκεται το αθλητικό σωματείο της περιοχής «Ονήσιλος Σωτήρας 2014», δηλαδή το «Δημοτικό Στάδιο Σωτήρας» το οποίο εγκαινιάστηκε το 2018 μετά από ανακαίνισή του, κατά την οποία δημιουργήθηκαν νέες κερκίδες, δωμάτια επισήμων, δημοσιογραφικά θεωρεία, νέα αποδυτήρια, πυλώνες φωτισμού, γυμναστήριο, ο αγωνιστικός χώρος και το βοηθητικό γήπεδο με φυσικό χλοοτάπητα.[97]

Εικόνα 34: Ανακαινισμένο «Δημοτικό Στάδιο Σωτήρας»

[96] *Es-la.facebook.com. 2017. Anagennisi Deryneiasfans. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://es-la.facebook.com/anagennisi.deryneias1920/photos/a.747496248692148/1174185839356518/?type=3&theaterhttps://es-la.facebook.com/anagennisi.deryneias1920/photos/a.747496248692148/1174185839356518/?type=3&theater*

[97] *Goal.philenews.com. 2018. Εγκαίνια Στο Ανακαινισμένο Δημοτικό Γήπεδο Σωτήρας! (Pics) | Goal News Cy. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://goal.philenews.com/podosfero/kypros/g-katigoria/egkainia-sto-anakainismeno-dimotiko-gipedo-sotiras-pics/*

Επιπρόσθετα, στον Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου βρίσκεται το «Κλειστό Στάδιο Σωτήρας» που περιέχει κλειστό γήπεδο καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης, το οποίο στεγάζεται στο Γ' Δημοτικό Σωτήρας.

Κοινότητα Λιοπετρίου

Στις αθλητικές υποδομές της Κοινότητας Λιοπετρίου περιλαμβάνεται το «Κοινοτικό Στάδιο Λιοπετρίου» που βρίσκεται υπό ανακατασκευή και στο οποίο θα κατασκευαστούν δύο γήπεδα, ένα κανονικό και ένα βοηθητικό. Κοντά στο Κοινοτικό Στάδιο υπάρχει και ένα γήπεδο «φούτσαλ».

Κοινότητα Φρέναρος

Στο Κοινότητα Φρέναρος βρίσκεται αθλητικού σωματείου της περιοχής Φρέναρος FC 2000, το «Κοινοτικό Στάδιο Φρενάρου», το οποίο αποτελείται από ένα κανονικό και ένα βοηθητικό γήπεδο.

Εικόνα 35: Κοινοτικό Γήπεδο Φρενάρους[98]

Κοινότητα Αυγόρου

Στην Κοινότητα Αυγόρου υπάρχει το «Κοινοτικό Γήπεδο Αυγόρου», το οποίο αποτελείται από ένα γήπεδο ποδοσφαίρου.

Κοινότητα Άχνας

Στην Κοινότητα Άχνας βρίσκεται αθλητικού σωματείου της περιοχής Εθνικού Άχνας, το «Στάδιο Εθνικού Άχνας», το οποίο έχει κερκίδες χωρητικότητας 7000 θεατών και χρησιμοποιείται κυρίως για ποδοσφαιρικούς αγώνες. Εκτός αυτού, η συγκεκριμένη κοινότητα έχει και γήπεδο αντισφαίρισης.

Εικόνα 36: Εικόνα 37: Στάδιο Εθνικού Άχνας[99]

[98] *Phrenaros.org.cy. n.d. Γήπεδα | Επίσημη Ιστοσελίδα Κοινότητας Φρενάρους. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://phrenaros.org.cy/community/projects/sports-fields

[99] *Mapio.net. n.d. Στάδιο Εθνικού Άχνας. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://mapio.net/wiki/Q2717715-el/

7.2 Μουσεία, Μνημεία & Χώροι Ενδιαφέροντος

Δήμος Παραλιμνίου

Παραδοσιακό Σπίτι

Το Λαογραφικό Μουσείο Παραλιμνίου «Παραδοσιακό Σπίτι», στεγάζεται σε μια παραδοσιακή κατοικία του 19ου αιώνα στο οποίο εκτίθεται συλλογή έργων κυπριακής τέχνης καθώς και καθημερινά εργαλεία και μηχανήματα της αγροτικής ζωής στην Κύπρο.[100] Το παραδοσιακό υλικό που παρουσιάζεται στο μουσείο αποτελεί δωρεά των δημοτών του Δήμου Παραλιμνίου και χρονολογείται από τα μέσα του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου αιώνα. Οι ρίζες της ζωής και της παράδοσης μπορούν να μελετηθούν από τα διάφορα εκθέματα.

Εικόνα 38: "Παραδοσιακό Σπίτι"

Μουσείο Αγίας Άννας

Το «Μουσείο Αγίας Άννας» φιλοξενείται σε μία αρχαία βυζαντινή εκκλησία αφιερωμένη στην Αγία Άννα παρευρισκόμενη στην μεγαλύτερη εκκλησιαστική πλατεία της Κύπρου, η οποία

[100] *Paralimni.org.cy. n.d. Παραδοσιακό Σπίτι. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/history-culture/museums/173-museums-traditional*

περιλαμβάνει τρεις εκκλησίες, δύο από τις οποίες είναι αφιερωμένες στον Άγιο Γεώργιο[101]. Η εκκλησία αυτή έχει ανακηρυχθεί ως μουσείο από το 1985, αφού περιλαμβάνει πληθώρα εκκλησιαστικών εκθεμάτων.

Εικόνα 39: "Μουσείο Αγίας Άννας"[102]

Δήμος Αγίας Νάπας

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αγίας Νάπας

Το «Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αγίας Νάπας» αποτελεί ιδιωτική πρωτοβουλία και στεγάζεται σε μία αίθουσα 600 τετραγωνικών μέτρων που χωρίζεται σε δέκα ενότητες, ως ακολούθως:

1η Ενότητα: Αφιερωμένη στην καθημερινή ζωή της Κύπρου;

2η Ενότητα: Αφιερωμένη στη Βυζαντινή περίοδο;

3η Ενότητα: Αφιερωμένη στη Μεσαιωνική (Φραγκοκρατία-Ενετοκρατία);

4η Ενότητα: Αφιερωμένη στην Ελληνική Επανάσταση του 1821;

5η Ενότητα: Αφιερωμένη στον ατυχή πόλεμο του 1897, τους Βαλκανικούς Πολέμους, τον Α' και Β' Παγκοσμίους Πολέμους;

6η Ενότητα: Αφιερωμένη στον Εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ;

7η Ενότητα: Αφιερωμένη στην Τουρκοανταρσία και τα γεγονότα του 1964;

8η Ενότητα: Αφιερωμένη σε σύγχρονα όπλα;

9η Ενότητα: : Αφιερωμένη στη θάλασσα; και,

10η Ενότητα: Εκεί βρίσκονται μουσικά όργανα και παλαιά έπιπλα.[103]

---

[101] *Paralimni.org.cy. n.d. Μουσείο Αγίας Άννας. [online] [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/history-culture/museums/172-museum-agias-annas*

[102] *BigCyprus. n.d. Αγία Άννα Στο Παραλίμνι. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.bigcyprus.com.cy/el/destinations/paralimni/agia-anna-sto-paralimni*

[103] *ΛΟΪΖΟΥ, Α., 2017. Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αγίας Νάπας. [online] Η σημερινή. [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://simerini.sigmalive.com/article/2017/5/15/ethniko-istoriko-mouseio-agias-napas/*

Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα»

Το Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα» βρίσκεται στο κέντρο της Αγίας Νάπας και έχει ως κύριο θέμα τη θάλασσα, αφού παρουσιάζει στους επισκέπτες της Κύπρου τον ρόλο και τη σημασία της θάλασσας στην Ιστορία της Μεγαλονήσου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Εκτός από τους εκθεσιακούς χώρους, διαθέτει και αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, δηλαδή ένα χώρο ειδικά διαμορφωμένο για εκπαιδευτικά προγράμματα, καφετερία και κατάστημα. Εντός του μουσείου διοργανώνονται ακόμα περιοδικές εκθέσεις, διαλέξεις, σεμινάρια, ημερίδες και εργαστήρια που καλύπτουν διάφορους τομείς ενδιαφέροντος.[104]

Εικόνα 40: Δημοτικό Μουσείο "Θάλασσα"[105]

Κέντρο Ερευνών Γιώργου Σεφέρη

Στο Κέντρο Ερευνών Γιώργου Σεφέρη, στεγάζεται μόνιμα μέρος του προσωπικού αρχείου του Πρώην Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας και νυν Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης, Γιώργου Γεωργή, και του συγγραφέα και μελετητή Δημήτρη Δασκαλόπουλου. Στο χώρο αυτό λειτουργεί επίσης περιοδική έκθεση των καλλιτεχνών Γιώργου Σκοτεινού, Αντρέα Χαραλαμπίδη, Ερατώς Χατζησάββα και Γιάννη Ψυχοπαίδη.

Πάρκο Γλυπτικής/ Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων

Το Πάρκο Γλυπτικής είναι ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά έργα του Δήμου Αγίας Νάπας και αποτελείται από μια μεγάλη συλλογή έργων άνω των 50 καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο, οι οποίοι έχουν συμμετάσχει στο Ετήσιο Συμπόσιο Γλυπτικής. Η επέκταση της συλλογής είναι ένα έργο που βρίσκεται σε εξέλιξη, αφού στο πάρκο προστίθενται συνεχώς νέα εκθέματα. Επέκταση του Πάρκου Γλυπτικής αποτελεί το Πάρκο των Μεσογειακών

[104] *Ayianapa.org.cy. n.d. Δήμος Αγίας Νάπας | Δημοτικό Μουσείο "Θάλασσα". [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.ayianapa.org.cy/thalassa-museum.php*

[105] *Τσιουτή, Ά., 2011. Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα» Στην Αγία Νάπα – CY-ARCH. [online] Cy-arch.com. [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.cy-arch.com/miuseio-thalassa-tsiouti/*

Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων, το οποίο φιλοξενεί μία μεγάλη ποικιλία σπάνιων φυτών, κάκτων, παχύφυτων και μεσογειακών φυτών.[106]

Εικόνα 41: Πάρκο Γλυπτικής/ Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων

Δήμος Δερύνειας

Λαογραφικό Μουσείο Δερύνειας

Το «Λαογραφικό Μουσείο Δερύνειας» φιλοξενείται σε ένα παραδοσιακό σπίτι όπου υπάρχουν εκθέματα όπως αντικειμένα οικιακού εξοπλισμού και αγροτικά εργαλεία που έχουν δημιουργηθεί με την συνεργασία της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας[107].

Εικόνα 42: "Λαογραφικό Μουσείο Δερύνειας"

[106] *Visitcyprus.com. n.d. Πάρκο Γλυπτικής Στην Αγία Νάπα / Πάρκο Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων Και Παχύφυτων. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.visitcyprus.com/index.php/el/discovercyprus/culture-religion/other-sites-of-interest/item/275-agia-napa-sculpture-park-park-of-mediterranean-plants-cacti-and-succulents

[107] *Deryneia.org.cy. n.d. Λαογραφικό Μουσείο - Deryneia.Org.Cy. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://deryneia.org.cy/visit-deryneia/aksiotheata/moyseia/laografiko-moyseio

Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων

Απέναντι από το «Λαογραφικό Μουσείο Δερύνειας» βρίσκεται το «Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων», το οποίο περιλαμβάνει εκθεσιακούς χώρους παραδοσιακών επαγγελμάτων, όπως πελεκάνος, τσαγκάρης, επιπλοποιός, ράφτης, κτίστης, κουρέας, ψαράς κ.λπ.. Επιπλέον, στους ημι-υπαίθριους χώρους εκτίθενται διάφορα παραδοσιακά αντικείμενα όπως θεριστική μηχανή, αλωνιστική μηχανή, βάρκα, γούρνες πέτρινες, μυλόπετρες κ.λπ.[108]

Εικόνα 43: «Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων»

Δήμος Σωτήρας

Εκκλησιαστικό Μουσείο Σωτήρας

Το «Εκκλησιαστικό Μουσείο Σωτήρας» βρίσκεται στο παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου στο κέντρο του χωριού και στεγάζει θησαυρούς ανεκτίμητης θρησκευτικής αξίας, όπως εικόνες, σταυρούς, παλαιά Ευαγγέλια, ιερά σκεύη, άμφια, κειμήλια και άλλα χειροποίητα αντικείμενα. Ανάμεσα στα εκθέματα εντυπωσιάζει η εικόνα του Ιησού Χριστού από τον 15ο αιώνα και το ξύλινο τέμπλο από τον 16ο αιώνα.[109]

[108] *BigCyprus. n.d. Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης (Παραδοσιακών Επαγγελμάτων) Στη Δερύνεια. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.bigcyprus.com.cy/el/destinations/deryneia/ypaithrio-moyseio-laikis-tehnis-paradosiakon-epaggelmaton-sti-deryneia

[109] *Sotira.org.cy. n.d. Εκκλησιαστικό Μουσείο Σωτήρας - Τουριστικός Οδηγός - Σωτήρα, Κύπρος. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.sotira.org.cy/el/episkeptes/10-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%B1/touristguide_item/27-%CE%B5%CE%BA%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CF%83%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B1%CF%82?cat=10

Εικόνα 44: Εκκλησιαστικό Μουσείο Σωτήρας

Μουσείο Αγώνος Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59

Το «Μουσείο Αγώνος της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59» αποτελεί έναν μουσειακό χώρο με φωτογραφικό υλικό σχετιζόμενο με τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959, φιλοτεχνημένο όπως ακριβώς και τα κρατητήρια των Άγγλων. Εκτός από το φωτογραφικό υλικό, στον χώρο εκτίθεται το αυτοκίνητο με το οποίο δραπέτευσαν οι ήρωες της Ε.Ο.Κ.Α. Φώτης Πίττας και Ανδρέας Κάρυος από τα Κρατητήρια της Πύλας.

Εικόνα 45: Μουσείο Αγώνος της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59

Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο

Το «Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο» στεγάζεται σε ένα παραδοσιακό σπίτι του 1835 προσφέροντας πλήθος πολιτιστικών και ιστορικών πληροφοριών. Στο μουσείο αυτό εκτίθενται νομίσματα και γραμματόσημα με σφραγίδες του 1879 καθώς και πληροφορίες

για διάφορες θεματικές ενότητες όπως η μελισσοκομία, τα λουλούδια, και η πανίδα της Κύπρου.[110]

Εικόνα 46: Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο

Κοινότητα Λιοπετρίου

Ο Αχυρώνας του Λιοπετρίου

Επιβλητικός στο κέντρο του χωριού στέκεται ο αχυρώνας Λιοπετρίου ο οποίος αποτελεί ένα Μνημειακό Χώρο που θυμίζει και διαιωνίζει από γενιά σε γενιά το μεγαλείο του ηρωισμού και της αυτοθυσίας του των πεσόντων του Εθνικού Απελευθερωτικού Αγώνα (1955 – 1959).

Εικόνα 47: Ο Αχυρώνας του Λιοπετρίου[111]

[110] *Cyprus Highlights. 2010. Μελέτιον Ιστορικό Μουσείο Στη Σωτήρα - Cyprus Highlights. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.cyprushighlights.com /2010/09/26/%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B9%CE%BF%CE%BD-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CF%83%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B1%CF%82/*

[111] *Παύλου, Κ., n.d. Ο Αχυρώνας Του Λιοπετριού - Στέκεται Επιβλητικός Στο Κέντρο Του Χωριού, Να Θυμίζει Και Να Διαιωνίζει Από Γενιά Σε Γενιά, Το Μεγαλείο Του Ηρωισμού Και Της Αυτοθυσίας. [online]*

Κοινότητα Φρέναρος

Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη

Το «Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη» βρίσκεται εντός της αλευροβιομηχανίας «Σάββας Χατζηγιώρκης και Υιοί Λτδ» και σκοπός του είναι να κρατήσει την παράδοση ζωντανή, αφού προσφέρει μία διαδραστική περιήγηση λειτουργώντας παράλληλα ως στέγη πλήρους εκπαιδευτικής εμπειρίας για την παραγωγή αλευριού. Μέσα από τα εκθέματα, δίνεται δυνατότητα στον επισκέπτη να παρακολουθήσει ολόκληρη την διαδικασία παραγωγής αλευριού, από τη σπορά και το θέρισμα μέχρι και το ψήσιμο του ψωμιού.

Εικόνα 48: «Μουσείο Μύλοι Χατζηγιώρκη»[112]

Κοινότητα Αυγόρου

Το «Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου» πρόκειται για ένα σπάνιο δείγμα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της περιοχής Αυγόρου με τοποθεσία στον κεντρικό δρόμο του χωριού. Ο εκθεσιακός χώρος αποτελείται από δύο ορόφους. Στο ισόγειο υπάρχουν οι χώροι του αχυρώνα, του στάβλου, του δίχωρου, του δωματίου με σέντε, του σώσπιτου και της κουζίνας. Επιπλέον στον πρώτο όροφο, βρίσκονται δύο υπνοδωμάτια και ο ηλιακός. Εκθέματα παρουσιάζονται και στην μεγάλη εξωτερική αυλή του μουσείου, τα οποία σχετίζονται με την υπαίθρια καθημερινή ζωή των Κύπριων Αγροτών, όπως είναι ο ανεμόμυλος για άντληση νερού από πηγάδι, η δεξαμενή για αποθήκευση νερού και η καρότσα για τις αγροτικές εργασίες.

Cyprusalive.com. [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.cyprusalive.com/el/o-axirwnas-toy-liopetriou-eparxia-ammoxostou-kipros-eoka-1955-1959-andriantes-mnimeiakos-xwros

[112] *Παυλικά, Μ., 2017. Στέγη Της Παράδοσης Στο Φρέναρος. [online] Sigmalive network. [Τελευταία πρόσβαση 03/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://simerini.sigmalive.com/article/2017/9/8/stege-tes-paradoses-sto-phrenaros/*

Εικόνα 49: Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου[113]

7.3 Χώροι Εκδηλώσεων και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Δήμος Παραλιμνίου

Ο Δήμος Παραλιμνίου διατηρεί ήθη και έθιμα του τόπου μέσα από διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τα ποικίλα πολιτιστικά τμήματα του. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως το «Δημοτικό Αμφιθέατρο Παραλιμνίου» (χωρητικότητας 1000 θεατών), η αίθουσα εκδηλώσεων του Δημοτικού Μεγάρου, η πλατεία ODESSA στον Πρωταρά και ιδιωτικούς χώρους όπως το αμφιθέατρο Xenion High School και το αμφιθέατρο Σχολής Χορού ΡΥΘΜΟΣ. Αυτοί οι χώροι εκδηλώσεων είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι έτσι ώστε να φιλοξενούν εκδηλώσεις από πολιτιστικά τμήματα και θεατρικά σύνολα τόσο του Δήμου Παραλιμνίου όσο και από τις υπόλοιπες περιοχές παρέμβασης. Οι χώροι αυτοί έχουν αρκετά μεγάλη χωρητικότητα και εξυπηρετούν ανάγκες θεατών και «πρωταγωνιστών» κάθε εκδήλωσης.

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τον Δήμο Παραλιμνίου αναφέρονται ως ακολούθως:

- Ανθεστήρια
- Καρναβάλι Αμμοχώστου
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Γιορτή Αγίου Γεωργίου

[113] *Avgorou.org.cy. n.d. Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου – Ίδρυμα Πιερίδη - Τουριστικός Οδηγός - Αυγόρου, Κύπρος. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.avgorou.org.cy/el/episkeptes/1-%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AD%CE%B1%CF%84%CE%B1/touristguide_item/2-%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B1%CF%85%CE%B3%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%85-%E2%80%93-%CE%AF%CE%B4%CF%81%CF%85%CE%BC%CE%B1-%CF%80%CE%B9%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B7?cat=1

- Κατακλυσμός
- 1ο και 2ο Φεστιβάλ Θερινού Κινηματογράφου
- Παραλίμνια.[114]

Δήμος Αγίας Νάπας

Η Πολιτιστική Υπηρεσία Αγίας Νάπας διοργανώνει όλες τις εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) του Δήμου, οι οποίες διεξάγονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως η αίθουσα εκδηλώσεων Δημοτικού Μεγάρου Αγίας Νάπας, η κεντρική πλατεία Αγίας Νάπας, το λιμανάκι Αγίας Νάπας, το μοναστήρι Αγίας Νάπας (χωρητικότητας 200 θέσεων), η Πλατεία Σεφέρη και το Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα» (χωρητικότητας 300 θέσεων).

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τον Δήμο Αγίας Νάπας είναι οι εξής:

- Καθαρά Δευτέρα
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- «Πολιτιστικός Χειμώνας»
- Κατακλυσμός
- Φεστιβάλ Αγίας Νάπας
- Μεσαιωνικό Φεστιβάλ Αγίας Νάπας

Δήμος Δερύνειας

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) του Δήμου Δερύνειας πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως το «Δημοτικό Αμφιθέατρο» (χωρητικότητας 850 θέσεων), τη «Δημοτική Βιβλιοθήκη» (χωρητικότητας 100 θέσεων) το «Πολιτιστικό Κέντρο Κατεχόμενης Αμμοχώστου» που διαθέτει μικρό αμφιθέατρο χωρητικότητας 120 θέσεων, το «Γήπεδο Αναγέννησης Δερύνειας» και το «Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Παραδοσιακών Επαγγελμάτων» (χωρητικότητας 100 θέσεων) στο οποίο τελούνται πολιτικοί γάμοι και κάποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τον Δήμο Δερύνειας αναφέρονται ως ακολούθως:

- Καλλιτεχνικές εκθέσεις (ζωγραφικής, φωτογραφίας, γλυπτικής κ.α.)
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Παγκόσμιο Φεστιβάλ Φράουλας

Δήμος Σωτήρας

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) του Δήμου Σωτήρας Αμμοχώστου πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως το «Δημοτικό

[114] *Paralimni.org.cy. n.d. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://paralimni.org.cy/index.php/el/history-culture/culture/cultural-events*

Θέατρο Σωτήρας» (χωρητικότητας 200 θέσεων), η «Αίθουσα Συνεδριάσεων Δήμου Σωτήρας» (χωρητικότητας 200 θέσεων), το «Κηποθέατρο» (χωρητικότητας 200 θέσεων) και το «Παραλιακό Αμφιθέατρο» (χωρητικότητας 450 θέσεων).[115]

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από τον Δήμο Σωτήρας Αμμοχώστου αναφέρονται ως ακολούθως:

- Παραδοσιακό Φεστιβάλ Δήμου Σωτήρας (διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, χορό, τραγούδι, γαστρονομία και έκθεση κυπριακών επαγγελμάτων)
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Παγκύπριο Φεστιβάλ Κολοκασιού

Κοινότητα Λιοπετρίου

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) της Κοινότητας Λιοπετρίου πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως στο «Κοινοτικό Στάδιο Λιοπετρίου», στο αμφιθέατρο και στην πλατεία της κοινότητας.

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από την Κοινότητα Λιοπετρίου αναφέρονται ως ακολούθως:

- Πολιτιστικές Βραδιές
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Παγκύπριο Φεστιβάλ Καρότου

Κοινότητα Φρέναρος

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) της Κοινότητας Φρέναρος πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως στην αίθουσα εκδηλώσεων (χωρητικότητας 300 θέσεων), στο υπαίθριο αμφιθέατρο (χωρητικότητας 500 θέσεων) και στο «Κοινοτικό Στάδιο Φρενάρου».

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από την Κοινότητα Φρέναρος αναφέρονται ως ακολούθως:

- Θεατρικές Παραστάσεις
- Χορευτικές Εκδηλώσεις
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις;
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Αποκριάτικές Εκδηλώσεις
- Φεστιβάλ Παιδιού
- Παγκύπριο Πολιτιστικό Φεστιβάλ Καρπουζιού

[115] *Visitcyprus.com. 2020. Χώροι Εκδηλώσεων. [online] [Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://www.visitcyprus.com/files/CCB/EVENT_VENUES/eventvenuesammochostos2020_gr.pdf*

Εικόνα 50: Παγκύπριο Πολιτιστικό Φεστιβάλ Καρπουζιού[116]

Κοινότητα Αυγόρου

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) της Κοινότητας Φρέναρος πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως το «Εθνογραφικό Μουσείο Αυγόρου», το «Κοινοτικό Γήπεδο Αυγόρου» και η «Κοινοτική Βιβλιοθήκη».

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από την Κοινότητα Φρέναρος αναφέρονται ως ακολούθως:

- Θεατρικές Παραστάσεις
- Χορευτικές Εκδηλώσεις
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Φεστιβάλ Παιδιού
- Παγκύπριο Φεστιβάλ Πατάτας

Κοινότητα Άχνας

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) της Κοινότητας Άχνας πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως στην «Αίθουσα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Δάσους Άχνας» και στο «Κοινοτικό Γήπεδο Αυγόρου».

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από της Κοινότητας Άχνας αναφέρονται ως ακολούθως:

- Πασχαλινές Εκδηλώσεις

[116]Παραθυρο. *2018. Φεστιβάλ Καρπουζιού Στο Φρέναρο. [online] Τελευταία πρόσβαση 16/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://parathyro.politis.com.cy/2018/07/festival-karpouziou-sto-frenaro/*

- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Παγκύπριο Συναπάντημα Προσφύγων

Κοινότητας Αχερίτου

Πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις (όπως θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, σεμινάρια και συνέδρια) της Κοινότητας Αχερίτου πραγματώνονται συνήθως σε χώρους εκδηλώσεων όπως υπαίθριο και υπόγειο αμφιθέατρο, μία αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων στο Δημοτικό Σχολείου του χωριού, η κεντρική πλατεία έναντι των γραφείων του Συμβουλίου όπου υπάρχει και μία εξέδρα παραστάσεων.

Κάποιες από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από την Κοινότητα Αχερίτου αναφέρονται ως ακολούθως:

- Καθαρά Δευτέρα
- Πασχαλινές Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Χριστουγεννιάτικο Φεστιβάλ Παιδιού

7.4 Δημοτικές Βιβλιοθήκες

Δήμος Αγίας Νάπας

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Αγίας Νάπας, δημιουργήθηκε το 1988 και στεγάζεται στο νέο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας. Διαθέτει μία πλούσια συλλογή τόμων βιβλίων, καθώς και Ιστορικό Αρχείο έχοντας ως στόχο τη συλλογή και την διαφύλαξη Ιστορικού και Λαογραφικού υλικού της Αγίας Νάπας.[117]

Δήμος Δερύνειας

Η πρώτη Βιβλιοθήκη στη Δερύνεια δημιουργήθηκε στο Μορφωτικό Σύλλογο "Αναγέννηση" το 1920. Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε η Κοινοτική Βιβλιοθήκη, και τα Δημοτικά Σχολεία και άλλοι Φορείς του Δήμου δημιούργησαν άλλες βιβλιοθήκες. Το 1994, η Κοινοτική Βιβλιοθήκη μετονομάστηκε σε Δημοτική, εμπλουτίστηκε με μεγάλο αριθμό βιβλίων και στεγάζεται στον όροφο του Δημοτικού Μεγάρου. Ο χώρος της Βιβλιοθήκης επεκτάθηκε το 2003 και αριθμεί 12.000 τόμους βιβλίων. Υπάρχουν διάφορα βιβλία για έρευνα, μόρφωση, ψυχαγωγία, καθώς και μεγάλη συλλογή παιδικών βιβλίων.[118]

Κοινότητα Αυγόρου

Στην Κοινότητα Αυγόρου υπάρχει η «Κοινοτική Βιβλιοθήκη», όπου διοργανώνονται διάφορες διαλέξεις και σεμινάρια προς το κοινό.

7.5 Συμπεράσματα Πολιτιστικού Περιβάλλοντος

[117] *Ayianapa.org.cy. n.d. Δήμος Αγίας Νάπας | Δημοτική Βιβλιοθήκη. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: http://www.ayianapa.org.cy/municipal-library.php*

[118] *Deryneia.org.cy. n.d. Δημοτική Βιβλιοθήκη - Deryneia.Org.Cy. [online] [Τελευταία πρόσβαση 13/11/2020] Διαθέσιμο στο: https://deryneia.org.cy/visit-deryneia/dimotiki-bibliothiki*

Η περιοχή παρέμβασης αν και διαθέτει ένα σημαντικό πλήθος πολιτιστικών υποδομών όπως μουσεία, βιβλιοθήκες και χώρους εκδηλώσεων, εντούτοις δεν επαρκούν για την ανάδειξη όλων των πολιτιστικών πόρων και την μακράς και ιδιαίτερα σημαντικής ιστορίας της περιοχής που ξεκινάει από την αρχαιότητα και εξελίσσεται έως σήμερα. Η πλειονότητα των πολιτιστικών υποδομών συγκεντρώνεται επίσης στις μεγαλύτερες Κοινότητες και Δήμους, αποκλείοντας έτσι μικρότερους οικισμούς από τα αγαθά του πολιτισμού, αλλά και από την προσέλκυση επισκεπτών με ενδιαφέρον στο πολιτιστικό απόθεμα.

Η θεματολογία των περισσότερων μουσείων που βρίσκονται στην επαρχία Αμμοχώστου επικεντρώνεται κυρίως στην προβολή της ιστορίας και της παράδοσης, ενώ οι περισσότερες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στοχεύουν στην ανάδειξη ήθη, εθίμων και παραδόσεων που διατηρούνται ζωντανές. Παρ' όλη την έντονη δραστηριότητα σε θεσμοθετημένες εκδηλώσεις, από το πολιτιστικό πλαίσιο της περιοχής παρέμβασης απουσιάζει η προώθηση της σύγχρονης κυπριακής δημιουργίας η οποία θα έδινε ώθηση στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της επαρχίας, ενισχύοντας τους τοπικούς καλλιτέχνες.

Η ύπαρξη σημαντικού πολιτιστικού υπόβαθρου δημιουργεί ευκαιρίες ανάπτυξης νέων, σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών, που θα συμβάλλουν στην πολιτιστική καλλιέργεια του τοπικού πληθυσμού. Η δημιουργία επιπλέον πολιτιστικών υποδομών πρόκειται να αναβαθμίσει το βιοτικό επίπεδο του μόνιμου πληθυσμού, ενισχύοντας τη σύγχρονη δημιουργία και την διαπολιτισμικότητα, παρέχοντας ακόμα ίσες ευκαιρίες πρόσβασης και συμμετοχής στα πολιτιστικά αγαθά.

Σχετικά με τις αθλητικές υποδομές, στην περιοχή παρέμβασης έχουν κατασκευαστεί κυρίως δημοτικά στάδια και βοηθητικά γήπεδα. Σημαντική έλλειψη στον τομέα του αθλητισμού συνιστούν οι αίθουσες αθλοπαιδιών, αλλά και οι εγκαταστάσεις για την ανάπτυξη επιπρόσθετων αθλημάτων και τη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος στον τομέα του αθλητισμού.

Η αξιοποίηση επαγγελματικών ευκαιριών και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του πολιτισμού, της ψυχαγωγίας και του αθλητισμού, δύναται να ενισχύσει την ανάπτυξη ολόκληρης της επαρχίας, δημιουργώντας νέες θέσεις απασχόλησης, αλλά και ενδυναμώνοντας την επιθυμητή διασύνδεση του τουρισμού με τον πολιτισμό μέσα από ένα πλέγμα τουριστικών - πολιτιστικών διαδρομών.

8 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Στην περιοχή παρέμβασης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου πραγματοποιήθηκε πλήθος προγραμμάτων και παρεμβάσεων έχοντας ως κύριο στόχο την ανάπτυξη της περιοχής.

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα βασικότερα προγράμματα/παρεμβάσεις της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου ανά Δήμο/Κοινότητα κατά την τελευταία δεκαετία (2010-2020). Από τα προγράμματα/παρεμβάσεις που αποτυπώνονται, αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά την τελευταία περίοδο του 2020 ή το 2021. Σημειώνεται πως όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα υλοποιημένα προγράμματα/παρεμβάσεις συλλέχθηκαν κατά τη φάση των διαβουλεύσεων των Δήμων και των Κοινοτικών Συμβουλίων τον Οκτώβριο 2020.

8.1 Δήμος Παραλιμνίου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας τετραετίας (2016-2020) για τον Δήμο Παραλιμνίου, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.1	**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ**	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
1.1	**Πολεοδομικό Έργο Περνέρας**	Η ορθολογιστική διαχείριση των όμβριων υδάτων, οι δενδροφυτεύσεις, ο ποδηλατόδρομος, ο οδικός φωτισμός, καθώς και τα μεγάλα πεζοδρόμια, έχουν συμβάλειο καταλυτικά στην βελτίωση του τουριστικού προϊόντος, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, τόσο των κατοίκων όσο και των επιχειρήσεων, καθώς και στην υλοποίηση βιώσιμης κινητικότητας ώστε να εξυπηρετούνται όλα τα άτομα με αναπηρία. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2016 και ολοκληρώθηκε το 2019, με προϋπολογισμό 8.500.000 ευρώ (80% κράτος και 20% ιδίους πόρους).
1.2	**Ανέγερση Αστυνομικής Διεύθυνσης Αμμοχώστου**	Το έργο περιλαμβάνει την ανέγερση της αστυνομικής διεύθυνσης Αμμοχώστου, ένα κτίριο σύγχρονων προδιαγραφών, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις απαιτήσεις της εποχής και που αναμένεται να αναβαθμίσει ουσιαστικά το επίπεδο παροχής αστυνομικών υπηρεσιών, τόσο στον εγχώριο πληθυσμό όσο και στους χιλιάδες ξένους επισκέπτες που διαμένουν ή και διακινούνται καθημερινά στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2016 και ολοκληρώθηκε το 2019, με προϋπολογισμό 6.500.000 ευρώ, ο οποίος καλύφθηκε εξ 'ολοκλήρου από το κράτος.
1.3	**Υδατοδεξαμενές στην περιοχή «Κοκκινόγκρεμμος»**	Το έργο αποσκοπεί στην ικανοποίηση των υδρευτικών αναγκών της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου καθώς και στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος παροχής πόσιμου νερού. Από αυτό το έργο, θα εξυπηρετείται άμεσα η υδατοπρομήθεια των Δήμων Παραλίμνιου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Σωτήρας, καθώς και των κοινοτήτων Λιοπετρίου, Ξυλοφάγου και Ορμήδειας. Επιπλέον, το έργο πρόκειται να εξυπηρετήσει σε έκτακτες περιπτώσεις και την υδατοπρομήθεια των κοινοτήτων Φρενάρους, Αυγόρου και Αχερίτου. Το υδατικό έργο έχει μελετηθεί και σχεδιαστεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της περιοχής με

Κωδ.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
		ορίζοντα τα 40 χρόνια. Το έργο έχει προϋπολογισμό 17.000.000,00 ευρώ και βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2016 μέχρι σήμερα, αφού απομένουν ακόμα μικρές αναβαθμίσεις ως προς την ολοκλήρωσή του.
1.4	**Πολεοδομικά Οδικά Έργα στην Λεωφόρο 1ης Απριλίου**	Το έργο αφορά τη βελτίωση της οδού 1ης Απριλίου για τα 500 μέτρα του τμήματός της που συνδέουν τον κυκλικό κόμβο του αυτοκινητόδρομου Δεκέλεια-Ξυλοφάγου-Πρωταρά με την οδό Σταδίου στο νότιο τμήμα, τα πρώτα 177 μέτρα του δρόμου Παραλίμνι - Δερύνεια στο βόρειο τμήμα της 1ης Απριλίου, τα πρώτα 180 μέτρα της οδού Ασκληπιού καθώς και κάποια μέτρα επί της οδού Σταδίου. Συγκεκριμένα, μέρος του έργου αφορά στη διαπλάτυνση του οδικού δικτύου, στην κατασκευή πεζοδρομίων, ποδηλατοδρόμου, λωρίδας πρασίνου, χώρων στάθμευσης, στα φώτα τροχαίας και στους κυκλικούς κόμβους. Το έργο έχει προϋπολογισμό 2.000.000,00 ευρώ και βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2018 μέχρι σήμερα.
1.5	**Παραλιακός Πεζόδρομος (Γ' Φάση)**	Το έργο αφορά την επέκταση του υφιστάμενου παραλιακού πεζόδρομου και αποτελείται από δύο τμήματα. Το πρώτο τμήμα μήκους 1,3 χλμ. αποτελεί συνέχεια του παραλιακού πεζόδρομου από την παραλία Περνέρας μέχρι την περιοχή αλιευτικού καταφυγίου Αγίου Νικολάου και το δεύτερο τμήμα μήκους 0,9χλμ από την παραλία Fig Tree Bay μέχρι την περιοχή Νησιά. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2016 και ολοκληρώθηκε το 2017, με προϋπολογισμό 3.800.000 ευρώ.
1.6	**Νέα Οδικά Δίκτυα Φανού και Χάσιες**	Η έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση στον Πρωταρά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες μέχρι και το έτος 2012 δημιούργησαν την ανάγκη για την πραγματοποίηση έργων οδικού δικτύου. Η υλοποίηση του οδικού αυτού έργου, η οποία μάλιστα ολοκληρώθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνεισέφερε σημαντικά στην επίληση του κυκλοφοριακού προβλήματος αλλά και στην επιστροφή των ντόπιων παραθεριστών στον Πρωταρά. Η περίκλειστη περιοχή με το τοπωνύμιο «Χάσιες» βρίσκεται μεταξύ της Περνέρας και του Πρωταρά και αποτελούσε μεγάλης έκτασης περιοχή χωρίς την παρουσία οδικού δικτύου. Ο σχεδιασμός του έργου

Κωδ.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
		πραγματοποιήθηκε από τις υπηρεσίες του Δήμου αφού εξασφαλίστηκαν οι συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών και εγκρίθηκε από τη Πολεοδομία. Με το άνοιγμα της περίκλειστης αυτής περιοχής ενοποιήθηκαν οι περιοχές Περνέρας – Πρωταρά σε ένα νέο κοινό τουριστικό μέτωπο για αναπτύξεις, μειώνοντας έτσι την κίνηση των οχημάτων. Το έργο έχει ήδη ολοκληρωθεί και είχε προϋπολογισμό 600.000,00 ευρώ.
1.7	**Δημιουργία Αίθουσας Αθλοπαιδιών**	Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε κατά το έτος 2016 και ολοκληρώθηκε το έτος 2019, με προϋπολογισμό 1.300.000 ευρώ. Η νέα, κλειστή αίθουσα αθλοπαιδιών έχει χωρητικότητα 600 περίπου ατόμων και χρησιμοποιείται για αγώνες καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης και φούτσαλ.
1.8	**Δημιουργία Δημοτικού Κολυμβητηρίου Παραλιμνίου**	Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε κατά το έτος 2018 και ολοκληρώθηκε το έτος 2019, με προϋπολογισμό 700.000 ευρώ. Το έργο περιελάμβανε κολυμβητική δεξαμενή 25 μέτρων και κερκίδες, αποδυτήρια, χώρο εστίασης και όλες τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις για τις ανάγκες των κολυμβητών.
1.9	**Εξωραϊσμός Παραλιών**	Ο εξωραϊσμός παραλιών έχει ολοκληρωθεί ήδη, έχοντας προϋπολογισμό 600.000,00 ευρώ. Για το συγκεκριμένο έργο δόθηκε προτεραιότητα στις παραλίες Κάππαρη, Αγία Τριάδα, Βρυσούδια και Sirena που ήταν παραμελημένες και υποβαθμισμένες καθώς στην έκτασή τους υπήρχαν τρωκτικά, ερπετά, μπάζα, σιδερικά, λάστιχα και πολλές άλλες ακαθαρσίες που επηρέαζαν την αισθητική και την ασφάλεια των επισκεπτών τους. Με τον εξωραϊσμό τους, οι παραλίες μετατράπηκαν σε ελκυστικές και προσβάσιμες για τους λουόμενους, ενώ ακόμα αναβαθμίστηκαν οι παρεχόμενες υπηρεσίες.
Τ	**Διαχείριση Αποβλήτων στην Τουριστική Περιοχή**	Το συγκεκριμένο έργο έχει ήδη ολοκληρωθεί με τελικό προϋπολογισμό 4.600.000,00 ευρώ. Το έργο συμπεριελάμβανε μηχανοκίνητο εξοπλισμό, συσκευές ανταποδοτικής ανακύκλωσης, συμπιεστές,

Κωδ.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
		ημιβυθιζόμενους κάδους για τη συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών (χαρτί, pmd, γυαλί), οργανικών αποβλήτων (κλαδέματα γρασίδια και περισσεύματα τροφίμων) και διαλογή των αποβλήτων στην πηγή.
1.11	**Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ερμής 2 – Τουρισμός Χωρίς Εμπόδια για Όλους»**	Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με κύριο δικαιούχο την Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου και συνδικαιούχους τον Δήμο Παραλιμνίου και τον Δήμο Σύρου Ερμούπολης, με συγχρηματοδότηση από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020». Στις παραλίες Παραλιμνίου εγκαταστάθηκαν έξι ειδικές υποδομές ράμπας πρόσβασης στη θάλασσα με ειδικό τροχοκάθισμα για άτομα με αναπηρίες (παραλίες Green Bay, Αργυροπήγαδο, Αγία Τριάδα, Λούμα, Fig Tree Bay και Βρυσούδια), δημιουργήθηκαν τέσσερις υπαίθριοι χώροι εκγύμνασης και προσβάσιμοι χώροι υγιεινής. Παράλληλα, εκπονήθηκε μελέτη χαρτογράφησης προσβασιμότητας υποδομών, ψηφιακός και έντυπος οδηγός προσβασιμότητας και ανάπτυξη σχετικής ιστοσελίδας. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2017 και ολοκληρώθηκε το 2019, με προϋπολογισμό 610.000 ευρώ, όπου το 85% του κόστους χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το υπόλοιπο 15% από το κράτος.
1.12	**Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Invalor 101- Οφέλη από την Εντατική Αξιοποίηση Αποβλήτων Γυαλιού στις Τουριστικές Περιοχές»**	Το πρόγραμμα υλοποιείται από το 2017 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020. Οι συμμετέχοντες είναι από τους Δήμους Παραλιμνίου, Μεγάρων και Vlora, από την Κύπρο, την Ελλάδα και την Αλβανία αντίστοιχα, το Πανεπιστήμιο Πατρών (Ελλάδα), το Ερευνητικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Frederick (Κύπρος), το Πολυτεχνικό Πανεπιστήμιο Τιράνων (Αλβανία) και το Καθολικό Πανεπιστήμιο Leuven (Βέλγιο), με συγχρηματοδότηση από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Interreg V-B Balkan-Med 2014-2020». Σκοπός του προγράμματος, είναι η αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης και αξιοποίησης γυαλιού, το οποίο συσσωρεύεται σε τουριστικές περιοχές κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Μέσω της κατάλληλης επεξεργασίας με τεχνικές γεωπολυμερισμού, θα επιτευχθεί η παραγωγή νέων δομικών υλικών με πρώτη ύλη το συλλεγόμενο γυαλί. Το έργο έχει προϋπολογισμό 800.250,07 ευρώ, όπου το 85% του κόστους χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το υπόλοιπο 15% από το κράτος.

Κωδ.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
1.13	**Ολοκληρωμένη Μελέτη Στρατηγικής Τουρισμού**	Η μελέτη επικεντρώνεται στην προσέλκυση περισσότερων τουριστών μέσω της στόχευσης συγκεκριμένων αγορών και της διαδικτυακής παρουσίας, στη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος μέσω της βελτίωσης των υποδομών και της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και στη βελτίωση και καταπολέμηση της εποχικότητας μέσω της ανάπτυξης εναλλακτικών τουριστικών προϊόντων και της εσωτερικής συνεργασίας των διαφορετικών περιοχών της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου. Το έργο έχει προϋπολογισμό 17.400,00 ευρώ (συν ΦΠΑ) και υλοποιείται από το 2018 μέχρι σήμερα.
1.14	**Πολεοδομικά Οδικά Έργα Γιωρκή Παπαδοπούλου, Κοραή, Μεγάλου Αλεξάνδρου**	Το έργο περιελάμβανε πολεοδομικά οδικά έργα στις οδούς Γιωρκή Παπαδοπούλου, Κοραή και Μεγάλου Αλεξάνδρου. , Είχε προϋπολογισμό 10.000.000,00 ευρώ και έχει ήδη ολοκληρωθεί.
1.15	**Βελτίωση Οδικών Έργων 700 μέτρων Σταδίου**	Το έργο αφορά στη βελτίωση τμήματος 700 μέτρων της οδού Σταδίου που αποτελεί συνέχεια του πολεοδομικού έργου 1ης Απριλίου (κυκλικό κόμβο 1ης Απριλίου-Σταδίου) και έχει ολοκληρωθεί, έχοντας προϋπολογισμό 1.000.000,00 ευρώ.
1.16	**Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι**	Το έργο χωροθετείται πλησίον του νέου κτιρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αμμοχώστου και αφορά την Πολιτική και Ποινική Δικαιοδοσία με 5 δικαστικές αίθουσες. Βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2021. Το έργο έχει προϋπολογισμό 7.000.000,00 ευρώ.

Κωδ.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
1.17	**Αναβάθμιση Τεχνικής Σχολής Παραλιμνίου**	Η δημιουργία της αίθουσας πολλαπλής χρήσης της Τεχνικής Σχολής Παραλιμνίου εντάσσεται στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Πρόκειται για μία αίθουσα που θα αποτελέσει χώρο πολιτισμού, αθλητισμού και γενικότερης δημιουργικής ενασχόλησης όχι μόνο για τη μαθητική και εκπαιδευτική αλλά και για άλλους φορείς της ευρύτερης περιοχής. Πρόσθετη αξία προσδίδει η αναβάθμιση της Σχολής, αφού θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην προετοιμασία των νέων, έτσι ώστε να είναι ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και κυρίως στον τομέα της τουριστικής βιομηχανίας. Το έργο έχει ολοκληρωθεί έχοντας προϋπολογισμό 2.300.000,00 ευρώ. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ο προϋπολογισμός χρηματοδοτήθηκε κυρίως από κρατικά κονδύλια αλλά και από δωρεά ύψους €80.000 από τους συγγενείς των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας.
1.18	**Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης Α' Δημοτικού Σχολείου Παραλιμνίου**	Η Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης Α' Δημοτικού Σχολείου Παραλιμνίου χωροθετείται δίπλα από το Α' Δημοτικό Σχολείο. Η εν λόγω αίθουσα δημιουργήθηκε για να φιλοξενεί εκπαιδευτικές δράσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις και είχε προϋπολογισμό 395.000,00 ευρώ.
1.19	**Ανακατασκευή Συνθετικού Τάπητα στο Γήπεδο «Τάσος Μάρκου»**	Το έργο περιελάμβανε την ανακατασκευή συνθετικού τάπητα στο Γήπεδο Παραλιμνίου «Τάσος Μάρκου». Η υλοποίησή του έχει ολοκληρωθεί έχοντας προϋπολογισμό 450.000,00 ευρώ.
1.20	**Συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα «Μωσαϊκό Πολιτισμών», Ταμείο Ασύλου Ένταξης και Μετανάστευσης**	Το έργο αφορά Συντονισμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών στην κοινωνία της επαρχίας Αμμοχώστου, από όλους τους Δήμους (4) και τις Κοινότητες (5). Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2016 και ολοκληρώθηκε το 2018, με προϋπολογισμό 40.925,44 ευρώ.

8.2 Δήμος Αγίας Νάπας

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας επταετίας (2013-2020) για τον Δήμο Αγίας Νάπας, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.2	**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ**	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.1	**Αντικατάσταση Λαμπτήρων Οδικού Φωτισμού με Έξυπνους Λαμπτήρες LED**	Ο Δήμος Αγίας Νάπας σε συνεργασία με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, προχώρησε στην αντικατάσταση όλων των λαμπτήρων οδικού φωτισμού με νέους έξυπνους λαμπτήρες τύπου LED. Οι νέοι έξυπνοι λαμπτήρες θα επιφέρουν ακόμη μεγαλύτερη οικονομία από τις απλές οικονομικές λάμπες LED, αφού οι δήμοι θα έχουν τη δυνατότητα να σβήνουν επιλεκτικά λάμπες ή ακόμη να μειώνουν την απόδοση τους μέχρι και 50%. Το συγκεκριμένο έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 και έχει προϋπολογισμό περίπου 800.000,00 ευρώ.
2.2	**Δημιουργία Συμπλέγματος Πάρκου Γλυπτικής και Πάρκου Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων**	Σημαντικό πολιτιστικό έργο για τον Δήμο Αγίας Νάπας αποτελεί το «Σύμπλεγμα Πάρκων», αφού είναι πρώτο στο είδος του στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου. Βρίσκεται στην περιοχή «Στροτζιυλοβούναρο», σε μια θαμνώδη περιοχή με φυσική ομορφιά και πανοραμική θέα. Το πάρκο γλυπτών αποτελείται από μια μεγάλη συλλογή έργων άνω των 50 καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο. Η επέκταση της συλλογής βρίσκεται σε εξέλιξη, καθώς προστίθενται συνεχώς νέα εκθέματα. Το πάρκο μεσογειακών φυτών, κάκτων και παχύφυτων βρίσκεται δίπλα από το πάρκο γλυπτικής και διαθέτει μία μεγάλη ποικιλία σπάνιων φυτών, κάκτων, παχύφυτων και μεσογειακών φυτών. Το έργο διανύει πολλά χρόνια υλοποίησης, αφού γίνονται εργασίες από το 2014 μέχρι σήμερα με προϋπολογισμό 1.200.000,00 ευρώ.

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.3	**Κατασκευή Δημόσιων Χώρων Υγιεινής στις Παραλίες Λάντα και Άμμος του Καμπούρη**	Το έργο περιλαμβάνει κυρίως την κατασκευή νέων χώρων δημόσιων διευκολύνσεων και υγιεινής στις δύο οργανωμένες δημόσιες παραλίες του Δήμου Αγίας Νάπας, την Παραλία Λάντα και την Παραλία Άμμος του Καμπούρη. Έχει προϋπολογισμό 100.000,00 ευρώ και υλοποιείται από το 2019 μέχρι σήμερα.
2.4	**Εξοπλισμός Οργανωμένων Παραλιών Δήμου**	Το έργο αυτό περιλαμβάνει την αγορά νέων κρεβατιών παραλίας (5000 πλαστικών και 50 ξύλινων), νέων ομπρελών (2500 πλαστικών και 25 ψάθινων), επτά οικογενειακών ξύλινων κρεβατιών, νέων κάδων ανακύκλωσης καθώς και την αγορά ναυαγοσωστικού εξοπλισμού (όπως jet ski, απινιδωτές) και συντήρηση των παλαιών πύργων ναυαγοσωστών ή ακόμα και κατασκευή νέων στις οργανωμένες παραλίες του Δήμου. Το έργο έχει προϋπολογισμό 1.000.000,00 ευρώ και η υλοποίησή βρίσκεται σε εξέλιξη από το 2014 έως σήμερα.
2.5	**Κατασκευή και Τοπιοτέχνηση Νέου Οδικού Δικτύου – Οδός Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη**	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή, τοπιοτέχνηση νέου οδικού δικτύου και εγκατάσταση δημοσίων υπηρεσιών (όπως ηλεκτροφωτισμός, αποχετεύσεις, Cyta, ύδρευση κ.λπ.) στην οδό Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Περιλαμβάνει, επίσης, την αναβάθμιση της οδικής σήμανσης και διαγραμμίσεις, του ηλεκτροφωτισμού και την τοποθέτηση καλλωπιστικών φυτών στα πεζοδρόμια. Το οδικό δίκτυο έχει κατασκευαστεί με κυβόλιθους διαφόρων χρωμάτων και κατά το μήκος του δρόμου έχουν δημιουργηθεί χώροι στάθμευσης. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου ξεκίνησε το 2018 και ολοκληρώθηκε το 2019, με προϋπολογισμό 250.000,00 ευρώ.
2.6	**Ολοκλήρωση Οδικού Δικτύου – οδός Σκλάβου**	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή νέου οδικού δικτύου που συνδέει την Λεωφόρο Κρύου Νερού με την οργανωμένη παραλία «Πανταχού». Στο νέο οδικό δίκτυο θα γίνουν έργα ασφαλτόστρωσης δρόμων, κατασκευής πεζοδρομίων εκατέρωθεν καθώς επίσης και εγκατάστασης δημοσίων υπηρεσιών (όπως ηλεκτροφωτισμός, αποχετεύσεις, Cyta, ύδρευση κ.λπ.). Το συγκεκριμένο έργο

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
		βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2018 μέχρι σήμερα και έχει προϋπολογισμό περίπου 400.000,00 ευρώ.
2.7	**Οδικό Δίκτυο περιοχής «Μελίσσι»**	Το έργο αφορά στην κατασκευή νέου οδικού δικτύου στην περιοχή «Μελίσσι». Το νέο οδικό δίκτυο περιλαμβάνει ασφαλτοστρωμένο δρόμο, πεζοδρόμια εκατέρωθεν καθώς επίσης και εγκατάσταση όλων των δημόσιων υπηρεσιών (όπως ηλεκτροφωτισμός, αποχετεύσεις, Cyta, ύδρευση κ.λπ.). Το συγκεκριμένο έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2018 μέχρι σήμερα και έχει προϋπολογισμό περίπου 200.000,00 ευρώ.
2.8	**Κατασκευή πεζοδρομίων οδικό δίκτυο οδός «Ασπρόβουνου»**	Το έργο περιλαμβάνει κατασκευή πεζοδρομίων από τσιμεντόπλακες εκατέρωθεν του οδικού δικτύου και εγκατάσταση όλων των δημόσιων υπηρεσιών (όπως ηλεκτροφωτισμός, αποχετεύσεις, Cyta, ύδρευση κ.λπ.). Το συγκεκριμένο έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 μέχρι σήμερα και έχει προϋπολογισμό περίπου 300.000,00 ευρώ.
2.9	**Αναβάθμιση οδικού δικτύου οδός «Ευαγόρα Παλληκαρίδη»**	Το έργο ολοκληρώθηκε το 2018, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 200.000,00 ευρώ, ενώ περιελάμβανε την κατασκευή πεζοδρομίων από τσιμεντόπλακων εκατέρωθεν του οδικού δικτύου και εγκατάσταση όλων των δημόσιων υπηρεσιών (όπως ηλεκτροφωτισμός, αποχετεύσεις, Cyta, ύδρευση κ.λπ.).
2.10	**Επανασφαλτόστρωση δρόμων**	Το έργο ολοκληρώθηκε το 2017, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 400.000,00 ευρώ ενώ περιελάμβανε την προμήθεια, μεταφορά και επίστρωση ασφαλτικού σκυροδέματος στους δρόμους του Δήμου Αγίας Νάπας.

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.11	**Έργα Αναβάθμισης Αθλητικού Κέντρου Αγίας Νάπας (Δημοτικό Στάδιο & 15 Βοηθητικά Γήπεδα Ποδοσφαίρου)**	Η αναβάθμιση του Αθλητικού Κέντρου Αγίας Νάπας βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2014 έχοντας προϋπολογισμό 880.000,00 ευρώ. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα αναβάθμισης: • Κατασκευή νέων περιφράξεων βοηθητικών γηπέδων (αρ. γηπέδων 1,2,3,4,6,7); • Ηλεκτροφωτισμός 3 νέων βοηθητικών γηπέδων και αναβάθμιση φωτισμού υφιστάμενων βοηθητικών γηπέδων και δημοτικού σταδίου; • Κατασκευή νέας μεταλλικής αποθήκης; • Ανακαίνιση υφ. Χώρων αποδυτηρίων; • Αγορά και προμήθεια πάγκων αναπληρωματικών; • Κατασκευή-τοποθέτηση πύργων παρατηρητών; • Αγορά και φύτευση γρασιδιού για όλα τα γήπεδα κάθε χρόνο (χειμερινή-καλοκαιρινή περίοδος); • Κατασκευή νέου κτηρίου για χώρους υγιεινής βοηθητικών γηπέδων; • Κατασκευή νέου μεταλλικού κτηρίου που θα χρησιμοποιείται ως αποθήκη και πλυντήριο; • Προμήθεια προκατασκευασμένων χώρων υγιεινής για τις ανάγκες του δημοτικού σταδίου (αντικατάσταση υφιστάμενων); • Αγορά και προμήθεια εξοπλισμού γηπέδων ποδοσφαίρου (εστίες τερματοφυλάκων, πάγκοι μασάζ, ηλεκτρονικός φορητός πίνακας, ηλεκτρονικό σύστημα διαιτητών, ηλιακές πλάκες); και, • Προμήθεια και τοποθέτηση υπαίθριων οργάνων γυμναστικής δαπέδου ασφαλείας.
2.12	**Δημιουργία Υποβρύχιου Μουσείου Γλυπτικής Δήμου Αγίας Νάπας**	Το Υποβρύχιο Μουσείο Γλυπτικής δημιουργήθηκε στην θαλάσσια περιοχή «Περνέρα» και είναι το πρώτο υποβρύχιο μουσείο της Μεσογείου. Το έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 με τις εργασίες για την ολοκλήρωσή του συνεχίζονται μέχρι και σήμερα. Μέχρι το τέλος του 2020, αναμένεται να τοποθετηθούν αγάλματα του διάσημου καλλιτέχνη Jason de Caires Taylor σε έναν υποβρύχιο χώρο βάθους 10 μέτρων, ανάμεσα σε δεκάδες φιλοτεχνημένα οργανικά δέντρα και υποβρύχια φυτά ώστε να δημιουργηθεί το πρώτο υποβρύχιο δάσος στον κόσμο. Το έργο έχει προϋπολογισμό 1.000.000,00 ευρώ.

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.13	**Επέκταση και Αναβάθμιση Δημοτικού Κοιμητηρίου Δήμου Αγίας Νάπας**	Το έργο περιλαμβάνει την επέκταση του δημοτικού κοιμητηρίου καθώς επίσης και την ανέγερση νέας Εκκλησίας και στεγασμένου χώρου ανάπαυσης. Το έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 και οι εργασίες για ολοκλήρωσή του συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 300.000,00 ευρώ.
2.14	**Κατασκευή Πεζοδρομίων στην Οικιστική Περιοχή «Κοκκίνων» του Δήμου Αγίας Νάπας**	Το έργο αφορά την κατασκευή πεζοδρομίων, την τοπιοτέχνηση και την φωταγώγηση των υφιστάμενων δρόμων της οικιστικής περιοχής Κοκκίνων. Το έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 με τις εργασίες για την ολοκλήρωσή του συνεχίζονται μέχρι σήμερα, ενώ ο προϋπολογισμό του ανέρχεται στα 500.000,00 ευρώ.
2.15	**Αναβάθμιση Υφιστάμενου Κτηρίου σε Πολυώροφο Χώρο Στάθμευσης στο Κέντρο της Αγίας Νάπας**	Το έργο αφορά στην αναβάθμιση ενός υφιστάμενου κτιρίου σε πολυώροφο χώρο στάθμευσης περιλαμβάνοντας την ανακατασκευή των δημόσιων χώρων υγιεινής και την αναδιαμόρφωση του τελευταίου ορόφου με την δημιουργία μικρού χώρου εκδηλώσεων, στεγασμένων χώρων και χώρου αναψυκτήριού. Το έργο, με προϋπολογισμό 200.000,00 ευρώ, βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 και οι εργασίες για την ολοκλήρωσή βρίσκονται σε εξέλιξη.
2.16	**Διαμόρφωση Κυκλικού Κόμβου παρά τον Αστυνομικό Σταθμό Αγίας Νάπας**	Το έργο περιλαμβάνει την ανέγερση αρχιτεκτονικής εγκατάστασης, την φωταγώγηση και την τοπιοτέχνηση της έκτασης που καταλαμβάνει ο κυκλικός κόμβος παρά τον Αστυνομικό Σταθμό Αγίας Νάπας. Το έργο, με προϋπολογισμό 150.000,00 ευρώ. βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2019 και οι εργασίες για ολοκλήρωσή του βρίσκονται σε εξέλιξη.
2.17	**Αποκατάσταση/Ανάδειξη/Προβολή και Μετατροπή Μεσαιωνικού Μοναστηριού Αγίας Νάπας σε Μουσειακό Χώρο**	Το έργο περιλαμβάνει εργασίες αποκατάστασης, ανάδειξης, προβολής και μετατροπής του μεσαιωνικού μοναστηριού σε μουσειακό χώρο, το «Μουσείου Μεσαιωνικού Μοναστηριού». Το έργο, με προϋπολογισμό 1.500.000,00 ευρώ, βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2018 και οι εργασίες για ολοκλήρωσή του βρίσκονται σε εξέλιξη.

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.18	**Ανέγερση Νέου Κτηρίου για Στέγαση Παιδικής Λέσχης Συμβουλίου Κοινοτικού Εθελοντισμού Αγίας Νάπας**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2019, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 100.000,00 ευρώ και περιελάμβανε την ανέγερση νέου κτηρίου στέγασης της Παιδικής Λέσχης το οποίο στεγάζεται στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας «Αντώνη Τσόκκου». Στην Παιδική Λέσχη παρέχονται υπηρεσίες σε παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών τόσο κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς όσο και κατά την θερινή περίοδο. Προσφέρει στα παιδιά ένα πλούσιο ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα καθώς επίσης και βοήθεια στην κατ' οίκον εργασία.
2.19	**Δημιουργία Κέντρου Σεφερικών Μελετών στο Δήμο Αγίας Νάπας**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2019, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 300.000,00 ευρώ και περιελάμβανε την δημιουργία ενός κέντρου σεφερικών μελετών. Στο συγκεκριμένο Κέντρο Ερευνών του Γιώργου Σεφέρη, στεγάζεται μόνιμα μέρος του προσωπικού αρχείου του Πρώην Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας και νυν καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης Γιώργου Γεωργή καθώς και του συγγραφέα και μελετητή Δημήτρη Δασκαλόπουλου. Επιπλέον, στον χώρο λειτουργεί και περιοδική έκθεση των καλλιτεχνών Αντρέα Χαραλαμπίδη, Γιώργου Σκοτεινού, Γιάννη Ψυχοπαίδη και Ερατώς Χατζησάββα.
2.20	**Κατασκευή Στεγάστρου στο Γήπεδο Καλαθόσφαιρας και Αίθουσας Αναγνωστηρίου για τις ανάγκες του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Νάπας, Κατασκευή Στεγάστρου στην Αυλή του Δημόσιου και Κοινοτικού Νηπιαγωγείου Αγίας Νάπας**	Στα πλαίσια του Προγράμματος Συμμετοχικού Προϋπολογισμού (150.000,00 ευρώ) που προκήρυξε ο Δήμος Αγίας Νάπας το 2018 υλοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα: Α. Κατασκευή μεταλλικού στεγάστρου πάνω από το υφιστάμενο γήπεδο καλαθόσφαιρας του δημοτικού σχολείου Β. Ανέγερση αίθουσας αναγνωστηρίου στο χώρο του δημοτικού σχολείου Γ. Κατασκευή μεταλλικού στεγάστρου στην αυλή του δημόσιου και κοινοτικού νηπιαγωγείου

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.21	**Αναβάθμιση / Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου Αγίας Νάπας Φάση Α', Μέρος Ι**	Η υλοποίηση του έργο ξεκίνησε το 2016 και ολοκληρώθηκε το 2018, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 3.000.000,00 ευρώ. Το έργο αφορούσε στην αναβάθμιση/ανάπλαση του παραλιακού μετώπου από το Λιμανάκι Αγίας Νάπας μέχρι και την παραλία Περνέρα (μήκος παραλιακού μετώπου 2 χιλιόμετρα), ενώ περιελάμβανε, επίσης, τη διαπλάτυνση και την αναβάθμιση του υφιστάμενου παραλιακού πεζόδρομου, τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου, την κατασκευή αποβάθρων για πρόσβαση στην θάλασσα και τη δημιουργία χώρου εκδηλώσεων και πάρκων.
2.22	**Αγορά, Προμήθεια και Εγκατάσταση Ημιβυθιζόμενων Κάδων Ανακύκλωσης, Συμπιεστών Οργανικών Αποβλήτων, Εγγυοδοτικής Μηχανής, Γερανοφόρων Οχημάτων για Ημιβυθιζόμενους Κάδους και Οχημάτων για Συμπιεστές**	Το έργο αφορά την προμήθεια εξοπλισμού για την προώθηση της χωριστής συλλογής/διαλογής αποβλήτων, ο οποίος εξυπηρετεί τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς στόχους αναφορικά με τη χωριστή συλλογή αποβλήτων. Το έργο περιλαμβάνει την τοποθέτηση ημιβυθιζόμενων κάδων ανακύκλωσης σε 36 σημεία του Δήμου, την αγορά και εγκατάσταση 70 συμπιεστών οργανικών αποβλήτων, την εγκατάσταση μίας εγγυοδοτικής μηχανής ανακύκλωσης, την αγορά δύο γερανοφόρων οχημάτων για ημιβυθιζόμενους κάδους καθώς και την αγορά δύο οχημάτων για συμπιεστές. Η υλοποίηση του έργου ξεκίνησε το 2015 και ολοκληρώθηκε το 2016, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 2.500.000,00 ευρώ.
2.23	**Ανάπλαση Χερσαίου Χώρου Αλιευτικού Καταφυγίου Αγίας Νάπας**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2014, στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 400.000,00 ευρώ και περιελάμβανε την αναβάθμιση/ανάπλαση του δημόσιου χώρου του αλιευτικού καταφυγίου με σημειακές επεμβάσεις και κατασκευές σε διάφορα σημεία του χερσαίου χώρου του λιμανιού. Επιπλέον, το έργο περιελέμβανε στέγαστρα, σιντριβάνια, πλακοστρώσεις, τοπιοτεχνήσεις, τη φιλοτέχνηση γλυπτών και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις.

Κωδ.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
2.24	**«Αγία Νάπα – Ρέθυμνο» Καθολικά Προσβάσιμες Πόλεις**	Η υλοποίηση του έργου ξεκίνησε το 2013 και ολοκληρώθηκε το 2014, έχοντας ως προϋπολογισμό 1.000.000,00 ευρώ και αφορούσε την ανάπτυξη υποδομών, και γενικότερα συνθηκών προσβασιμότητας, για Άτομα Με Αναπηρία (ΑμεΑ) σε χώρους και υπηρεσίες των δύο διδυμοποιημένων Δήμων Αγίας Νάπας-Ρεθύμνου. Το έργο περιελάβανε ακόμα κοινές δράσεις όπως η κοινή έκδοση τουριστικού οδηγού, τόσο σε συμβατική μορφή, όσο και σε μορφή Braille, κοινή παραγωγή DVD, κοινή δημιουργία διαδραστικής ιστοσελίδας καθώς επίσης και διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων και συναντήσεων φορέων σε θέματα προσβασιμότητας.
2.25	**Αναβάθμιση υφιστάμενου ποδηλατοδρόμου Λεωφόρου Κάβο Γκρέκο**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2017, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 400.000,00 ευρώ και αφορούσε εργασίες ανακατασκευής/επίστρωσης του ποδηλατοδρόμου στη Λεωφόρο Κάβο Γκρέκο.
2.26	**Αναβάθμιση υφιστάμενου ποδηλατοδρόμου Λεωφόρου Νησί**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2015, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 230.000,00 ευρώ και αφούσε εργασίες ανακατασκευής/επίστρωσης του ποδηλατοδρόμου στη Λεωφόρο Νησί.

8.3 Δήμος Δερύνειας

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας πενταετίας (2016-2020) για τον Δήμο Δερύνειας, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.3	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
3.1	**Ανέγερση και Δημιουργία Λέσχης Ηλικιωμένων**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2016, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 756.000,00 ευρώ και αφορούσε την ανέγερση και την δημιουργία λέσχης ηλικιωμένων. Στην λέσχη αυτή παρέχεται ημερήσια φροντίδα και ψυχαγωγία ηλικιωμένων, αφού αποτελείται από χώρους ψυχαγωγίας, αίθουσα γυμναστικής, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, βιβλιοθήκη, καφετέρια, κουζίνα και ιατρείο.
3.2	**Ασφαλτόστρωση Οδικού Δικτύου**	Το συγκεκριμένο έργο περιελάμβανε την ασφαλτόστρωση του οδικού δικτύου του Δήμου Δερύνειας και η υλοποίησή του χωρίστηκε σε δύο φάσεις, ως ακολούθως: Α. Η Φάση Α' υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας ως προϋπολογισμό έργου το ποσό των 350.000,00 ευρώ. Β. Η Φάση Β' υλοποιήθηκε το 2019, έχοντας ως προϋπολογισμό έργου το ποσό των 350.000,00 ευρώ.
3.3	**Τμηματική Αναβάθμιση του Υφιστάμενου Πάρκου στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης (Α' Φάση)**	Το έργο περιελάμβανε την υλοποίηση της Α' Φάσης της τμηματικής αναβάθμισης του υφιστάμενου πάρκου στο συνοικισμό αυτοστέγασης, η οποία υλοποιήθηκε το 2015, με προϋπολογισμό το ποσό των 70.000,00 ευρώ.
3.4	**Τμηματική Αναβάθμιση του Υφιστάμενου Πάρκου στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης (Β' Φάση)**	Το έργο περιελάμβανε την Β' Φάση της τμηματικής αναβάθμισης του υφιστάμενου πάρκου στο συνοικισμό αυτοστέγασης, στην οποία αναβαθμίστηκε ο κάτω χώρος και γύρω από το υφιστάμενο ντεπόζιτο νερού. Το συγκεκριμένο έργο υλοποιήθηκε το 2020, με προϋπολογισμό το ποσό των 30.000,00 ευρώ.

Κωδ.3	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
3.5	**Επιδιόρθωση Υποστρώματος και Ολική Επάλειψη Οδικού Δικτύου**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2020 με προϋπολογισμό 510.000,00 ευρώ και περιελάμβανε την επιδιόρθωση υποστρωμάτων και την ολική επάλειψη των οδών Ομονοίας και Καλυθιών.
3.6	**Ανέγερση Αποχωρητηρίων στην καφετέρια του Δημοτικού Πάρκου Αμφιθεάτρου**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2020 με προϋπολογισμό 40.000,00 ευρώ και περιελάμβανε την ανέγερση αποχωρητηρίων στην καφετέρια του Δημοτικού πάρκου αμφιθεάτρου.

8.4 Δήμος Σωτήρας

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας επταετίας (2013-2020) για τον Δήμο Σωτήρας, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΩΤΗΡΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
4.1	**Συντήρηση Οδικών Δικτύων και Χώρων Στάθμευσης Δήμου Σωτήρας**	Το έργο περιλαμβάνει την συντήρηση/αντικατάσταση/αναβάθμιση πεζοδρομίων, χώρων στάθμευσης και δρόμων, την ασφαλτόστρωση δρόμων, την σηματοδότηση και τις οδικές σημάνσεις του Δήμου Σωτήρα Αμμοχώστου. Το συγκεκριμένο έργο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης από το 2013 μέχρι και σήμερα (2020), έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 408.000,00 ευρώ από ιδίους πόρους.

Κωδ.4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΩΤΗΡΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
4.2	**Ανέργερση Εστιατορίου «Nissaki»**	Το έργο αφορούσε στην ανέγερση του δημοτικού εστιατορίου «Nissaki» στην παραλιακή περιοχή της Αγίας Θέκλας και υλοποιήθηκε το 2013, με προϋπολογισμό ύψους 320.000,00 ευρώ.
4.3	**Ανέγερση Κτιρίων Παροχών Υπηρεσιών**	Το έργο για την ανέγερση κτιρίων για Παροχή Υπηρεσιών, το οποίο υλοποιήθηκε την περίοδο 2013-2015, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 274.000,00 ευρώ, περιελάμβανε την ανέγερση και εγκατάσταση αποθηκών, τουαλετών, αποδυτηρίων, ντουζ καθώς και διευκολύνσεων σε ΑμεΑ στις αδειοδοτημένες παραλίες του Δήμου Σωτήρας.
4.4	**Ανέγερση Ναυαγοσωστικού Πύργου**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2013, με προϋπολογισμό ύψους 24.000,00 ευρώ, περιελάμβανε την ανέγερση ναυαγοσωστικού πύργου στην παραλία της Αγίας Θέκλας.
4.5	**Σκίαστρα σε Στάσεις Λεωφορείων**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2015, με προϋπολογισμό ύψους 30.000,00 ευρώ, περιελάμβανε την αναβάθμιση υφιστάμενων στάσεων λεωφορείου με σκίαστρα για τους δημότες που χρησιμοποιούν τις αστικές συγκοινωνίες.
4.6	**Γλυπτό «Αρχόντισσα της Σωτήρας»**	Η φιλοτέχνηση και τα εγκαίνια του γλυπτού «Αρχόντισσα της Σωτήρας» το οποίο είναι αφιερωμένο στην γυναίκα της Σωτήρας, ολοκληρώθηκε το 2016, με προϋπολογισμό ύψους 36.000,00 ευρώ.
4.7	**Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων Σωτήρας**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2016 με προϋπολογισμό ύψους 33.800,00 ευρώ, περιελάμβανε την ανακαίνιση και τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Πεσόντων και Αγνοουμένων της Σωτήρας.
4.8	**Δημοτικό Κοιμητήριο Σωτήρας (Α' Φάση)**	Η Α' Φάση ανέγερσης Δημοτικού Κοιμητηρίου Σωτήρας υλοποιήθηκε την περίοδο 2016-2018, με προϋπολογισμό ύψους 467.000,00 ευρώ.

Κωδ.4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΩΤΗΡΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
4.9	**Πολιτιστικό Κέντρο/Κέντρο Κοινωνικών Παροχών**	Το έργο περιελάμβανε την κατασκευή και ανέγερση Πολιτιστικού Κέντρου/ Κέντρου Κοινωνικών Παροχών, το οποίο θα μπορεί να απασχολεί τόσο νέους όσο και άτομα τρίτης ηλικίας και θα περιλαμβάνει υπόγειες αίθουσες γυμναστικής, χορού και μουσικής ενώ το ισόγειο θα περιλαμβάνει αίθουσες ζωγραφικής, πληροφορικής, ηλεκτρονική και φυσική βιβλιοθήκη, ιατρείο, καφετέρια και θερινό χώρο εκδηλώσεων. Το έργο βρίσκεται σε διαδικασίας υλοποίησης από το 2017 μέχρι και σήμερα (2020) και έχει προϋπολογισμό ύψους 1.696.000,00 ευρώ.
4.10	**Ανακατασκευή Δημοτικού Γηπέδου Σωτήρας**	Η ανακατασκευή Δημοτικού Γηπέδου Σωτήρας περιελάμβανε την κατασκευή νέων κερκίδων, στεγάστρων, αποδυτηρίων, δημοσιογραφικών θεωρείων, θεωρείων επισήμων, περιτοιχίσματος, πυλώνων φωτισμού, ανταγωνιστικού χώρου καθώς και βοηθητικό γήπεδο με φυσικό χλοοτάπητα. Το έργο υλοποιήθηκε την περίοδο 2017-2018, με προϋπολογισμό ύψους 1.200.000,00 ευρώ.
4.11	**Αναβάθμιση Οδικού Φωτισμού**	Το έργο, το οποίο βρίσκεται ακόμη σε διαδικασία υλοποίησης (2020)με προϋπολογισμό ύψους 202.000,00 ευρώ, περιλαμβάνει την αντικατάσταση λαμπτήρων οδικού φωτισμού με λάμπες LED, για εξοικονόμηση ενέργειας.

8.5 Κοινότητα Λιοπετρίου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας διετίας (2018-2020) για την Κοινότητα Λιοπετρίου, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.5	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
5.1	**Κοινοτικό Γήπεδο (Φάση Α')**	Το έργο με προϋπολογισμό 250.000,00 ευρώ, περιλαμβάνει την Φάση Α' της κατασκευής του κοινοτικού γηπέδου του χωριού Λιοπετρίου, . Η υλοποίηση του έργου βρίσκεται σε εξέλιξη από το 2019 και υπολογίζεται να ολοκληρωθεί τέλη Ιανουαρίου του 2021.
5.2	**Επανασφάλτωση Δρόμων**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου διαθέτει κάθε χρόνο από το 2018 μέχρι το 2021 το ποσό των 250.000,00 ευρώ για την επανασφάλτωση των δρόμων.

8.6 Κοινότητα Φρέναρος

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας τριετίας (2017-2020) για την Κοινότητα Φρέναρος, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.6	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΡΕΝΑΡΟΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
6.1	**Αναβάθμιση του Κοινοτικού μεγάρου**	Η αναβάθμιση του κοινοτικού μεγάρου περιελάμβανε την κατασκευή μίας αίθουσας εκδηλώσεων και ενός ανοικτού αμφιθεάτρου, χωρητικότητας 400 ατόμων. Το έργο υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 2017-2018, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 100.000,00 ευρώ (70% εθνικούς πόρους, 30% ιδίους πόρους).

Κωδ.6	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΡΕΝΑΡΟΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
6.2	**Κατασκευή Κυκλικού Περιφερειακού Κόμβου**	Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει την κατασκευή του κυκλικού περιφερειακού κόμβου που συνδέει το Φρέναρος με τη Σωτήρα. Η κατασκευή του Κυκλικού Περιφερειακού Κόμβου διήρκησε από το 2018 έως το 2019, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 70.000,00 ευρώ από εθνικούς πόρους.
6.3	**Περαιτέρω Αναβάθμιση του Κοινοτικού Σταδίου για Εξυπηρέτηση Αθλητικού Τουρισμού**	Η αναβάθμιση του Κοινοτικού Σταδίου ξεκίνησε το 2017 και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2020. Η περαιτέρω αναβάθμισή του έχει σκοπό κυρίως την εξυπηρέτηση του αθλητικού τουρισμού στο χωριό Φρέναρος. Το κοινοτικό στάδιο φιλοξενεί ήδη αγώνες της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) με ένα μέρος του γηπέδου να λειτουργεί ως περιφερειακό κέντρο τοξοβολίας. Μετά την ολοκληρωμένη αναβάθμισή του, το στάδιο θα είναι ικανό να φιλοξενεί διεθνής αγώνες τοξοβολίας, επιφέροντας ακόμα την λειτουργία της Ακαδημίας Τοξοβολίας. Το συγκεκριμένο έργο αναβάθμισης του κοινοτικού σταδίου έχει προϋπολογισμό 200.000,00 ευρώ και χρηματοδοτείται από κοινοτικούς/ιδίους πόρους.
6.4	**Ανακατασκευή του Υφιστάμενου Οδικού Δικτύου και Πεζοδρομίων**	Η αναβάθμιση αυτή πραγματοποιείται με την αφαίρεση κύριων αρτηριών καθώς και με ασφαλτική επίστρωση διαφόρων τμημάτων του οδικού δικτύου, μήκους 2 χιλιομέτρων. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου, το οποίο έχει προϋπολογισμό 110.000,00 ευρώ και χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους της Κοινότητας Φρέναρος, ξεκίνησε το 2020 και βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη.
6.5	**Δημιουργία Νέας Υποδομής για Λειτουργία Δημόσιου Νηπιαγωγείου**	Όπως προαναφέρθηκε παραπάνω, το δημόσιο νηπιαγωγείο του χωριού Φρέναρος αναμένεται να μεταφερθεί σε νέα υποδομή με τον νέο χρόνο. Η νέα υποδομή βρίσκεται υπό κατασκευή από το 2019 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2021. Η συγκεκριμένη υποδομή συνιστά κυβερνητικό έργο με προϋπολογισμό ύψους 500.000,00 ευρώ.

Κωδ.6	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΡΕΝΑΡΟΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
6.6	**Αναβάθμιση Οδικού Φωτισμού**	Το έργο, το οποίο βρίσκεται ακόμα σε διαδικασία υλοποίησης, αφορά στην αντικατάσταση των λαμπτήρων της Κοινότητας Φρέναρος με λαμπτήρες LED. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 160.000,00 ευρώ και χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους.

8.7 Κοινότητα Αυγόρου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της περιόδου 2010-2019 για την Κοινότητα Αυγόρου, τα οποία έχουν ολοκληρωθεί.

Κωδ.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΥΓΟΡΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
7.1	**Βελτίωση Κοινοτικού Πάρκου**	Η βελτίωση του κοινοτικού πάρκου έναντι του Ιερού Ναού Αποστόλων Πέτρου και Παύλου περιελάμβανε την βελτίωση του περιτοιχίσματος, των παιχνιδιών, του χώρου πρασίνου καθώς και του κοινοτικού πάρκου. Το έργο υλοποιήθηκε το 2010, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 29.974,80 ευρώ.
7.2	**Διαπλάτυνση Δρόμου και Κατασκευή Πεζοδρομίων και Οχετών**	Το έργο περιελάμβανε την βελτίωση και διαπλάτυνση της οδού Χαράλαμπου Μούσκου, καθώς και την κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών σε διάφορα σημεία των οδών της κοινότητας. Το έργο υλοποιήθηκε το 2010, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 123.746,80 ευρώ.

Κωδ.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΥΓΟΡΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
7.3	**Ασφαλτόστρωση Δρόμων**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2011, περιελάμβανε την βελτίωση, ασφαλτόστρωση και συντήρηση δρόμων της κοινότητας Αυγόρου, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 212.920,00 ευρώ.
7.4	**Συντήρηση Γραφείου Κοινοτάρχη στο Διατηρητέο Κτίριο Τσιμπούρη**	Το έργο περιελάμβανε την συντήρηση γραφείου του Κοινοτάρχη του Αυγόρου και των διαφόρων χώρων του διατηρητέου κτιρίου Τσιμπούρη, εσωτερικά και εξωτερικά, όπου και έγινε βάψιμο, περιτοίχισμα αλλά και αυλή. Το έργο υλοποιήθηκε το 2011, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 23.920,00 ευρώ.
7.5	**Συντήρηση Εθνογραφικού Μουσείου**	Το έργο αφορούσε τόσο την εσωτερική όσο και την εξωτερική συντήρηση του Εθνογραφικού Μουσείου, συμπεριλαμβάνοντας την κατασκευή περιτοιχίσματος, αυλής αλλά βάψιμο του κτιρίου. Το έργο υλοποιήθηκε το 2011, με προϋπολογισμό 41.245,00 ευρώ.
7.6	**Κατασκευή Τοίχου Αντιστήριξης στο Κοιμητήριο**	Η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στο κοιμητήριο υλοποιήθηκε το 2013, με προϋπολογισμό ύψους ευρώ.
7.7	**Βελτίωση Μέρους της Οδού Παναή Ζαχαρία**	Η βελτίωση μέρους της Οδού Παναή Ζαχαρία περιελάμβανε την βελτίωση του δρόμου, ασφαλτόστρωση και κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών. Το έργο υλοποιήθηκε το 2013, με προϋπολογισμό ύψους 13.983,78 ευρώ.
7.8	**Βελτίωση Μέρους της Οδού Ακροπόλεως**	Η βελτίωση μέρους της Οδού Ακροπόλεως περιελάμβανε την βελτίωση του δρόμου, ασφαλτόστρωση και κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών. Το έργο υλοποιήθηκε το 2014, με προϋπολογισμό ύψους 88.674,50 ευρώ.

Κωδ.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΥΓΟΡΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
7.9	**Κατασκευή Α' Φάσης Πάρκου Πεσόντων και Αγνοούμενων 1974**	Η Α' Φάση κατασκευής του πάρκου πεσόντων και αγνοούμενων του 1974, υλοποιήθηκε το 2014 και περιλάμβανε την κατασκευή πάρκου, μνημείου, περιτοιχίσματος, μονοπατιού και παγκακιών. Ο προϋπολογισμός του έργου είχε ύψος 77.207,00 ευρώ.
7.10	**Ασφαλτόστρωση σε Χώρο Στάθμευσης**	Το έργο αφορούσε στην ασφαλτόστρωση του χώρου στάθμευσης οχημάτων της Τεχνική Σχολής Αυγόρου, και υλοποιήθηκε το 2015, έχοντας προϋπολογισμό το ποσό των 37.810,25 ευρώ.
7.11	**Διάνοιξη/Διαπλάτυνση της Οδού Ονήσιλου**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2016 με προϋπολογισμό 110.152,00 ευρώ, περιελάμβανε την βελτίωση της Οδού Ονήσιλου με ασφαλτόστρωση, καθώς και κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών.
7.12	**Συντήρηση Κερκίδων Κοινοτικού Γηπέδου**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2017 με προϋπολογισμό 11.898,00 ευρώ. περιελάμβανε την συντήρηση πατώματος των κερκίδων που βρίσκονται στο Κοινοτικό Γήπεδο της Κοινότητας Αυγόρου.
7.13	**Κατασκευή Χώρου Στάθμευσης**	Το έργο περιελάμβανε την κατασκευή χώρου στάθμευσης, ο οποίος ασφαλτοστρώθηκε ενώ ακόμα κατασκευάστηκε περιτοίχισμα και τοποθετήθηκε φωτισμός. Το έργο υλοποιήθηκε το 2017, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 42.979,00 ευρώ.
7.14	**Κατασκευή της Οδού Παπαφλέσσα**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2017 με προϋπολογισμό 89.985,88 ευρώ, αφορούσε την βελτίωση της οδού με ασφαλτόστρωση, καθώς και κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών
7.15	**Κατασκευή Οχετού**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2017 με προϋπολογισμό 52.409,50 ευρώ, αφορούσε στην κατασκευή οχετού στην Κοινότητα της Αυγόρου,

Κωδ.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΥΓΟΡΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
7.16	**Συντήρηση του Γηπέδου Αθλοπαιδών στο Συνοικισμό Αυγόρου**	Το έργο, το οποίο υλοποιήθηκε το 2017 με προϋπολογισμό 17.414,10 ευρώ, περιελάμβανε την συντήρηση του γηπέδου αθλοπαιδιών στο Συνοικισμό Αυγόρου, και πιο συγκεκριμένα τη συντήρηση χλοοτάπητα, περίφραξης και φωτισμού.
7.17	**Ανακαίνιση Μέρους του Κοινοτικού Μεγάρου**	Η ανακαίνιση μέρους του Κοινοτικού Μεγάρου, αφορούσε κυρίως στην ανακαίνιση του χώρου για δημιουργία αρχείου. Το έργο υλοποιήθηκε το 2017, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 34.564,00 ευρώ.
7.18	**Κατασκευή Ανοικτού Γηπέδου Αθλοπαιδών στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Αυγόρου**	Το έργο περιελάμβανε την κατασκευή ανοικτού γηπέδου, περίφραξης καθώς και τοποθέτηση χλοοτάπητα. Το έργο υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 57.099,22 ευρώ ενώ χρηματοδοτήθηκε από το κρατική χορηγία για μικρά αναπτυξιακά καθώς και από τους ιδίους πόρους του Κοινοτικού Συμβουλίου Αυγόρου.
7.19	**Ανέγερση Κτιρίου στο Κοινοτικό Κοιμητήριο**	Το έργο αφορούσε στην ανέγερση κτιρίου στο κοινοτικό κοιμητήριο, την κατασκευή στεγάστρου, και χώρου στάθμευσης νεκροφόρας καθώς και την κατασκευή χώρων υγιεινής. Το έργο υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας προϋπολογισμό ύψους107.506,20 ευρώ.
7.20	**Κατασκευή Κιβουριών στο Κοινοτικό Κοιμητήριο**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2018 με προϋπολογισμό ύψους 34.387,71 ευρώ και αφορούσε την κατασκευή επτά κιβουριών στο κοινοτικό κοιμητήριο για τους αγνοούμενους – πεσόντες του 1974.
7.21	**Ανακαίνιση Μέρους Αποδυτηρίων του Κοινοτικού Γηπέδου**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2018 με προϋπολογισμό ύψους 21.179,00 ευρώ και αφορούσε την ανακαίνιση μέρους αποδυτηρίων του Κοινοτικού Γηπέδου

Κωδ.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΥΓΟΡΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
7.22	**Κατασκευή Οχετού**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2018 με προϋπολογισμό ύψους 54.265,00 ευρώ και αφορούσε την κατασκευή οχετού στην Κοινότητα της Αυγόρου.
7.23	**Συνέχιση Εργασιών Πάρκου Άπορων Οικογενειών (Β' Φάση)**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2019 με προϋπολογισμό ύψους 69.700,00 ευρώ και αφορούσε την συνέχιση των εργασιών του πάρκου άπορων οικογενειών, όπου κατασκευάστηκε περίπτερο, χώρος υγιεινής και τοποθετήθηκε φωτισμός.
7.24	**Βελτίωση Παραδοσιακής Οικοδομής (Κτίριο Τσιμπούρη)**	Η παραδοσιακή οικοδομή, Κτίριο Τσιμπούρη, χρησιμοποιείται ως λέσχη ηλικιωμένων, και έχριζε βελτίωσης/συντήρησης των χώρων του διατηρητέου κτιρίου. Το έργο υλοποιήθηκε το 2019 με προϋπολογισμό ύψους 37.599,00 ευρώ και περιελάμβανε εσωτερική και εξωτερική συντήρηση, δηλαδή βάψιμο, περιτοίχισμα και αυλή.

8.8 Κοινότητα Άχνας

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της τελευταίας δεκαετίας (2010-2020) για την Κοινότητα Άχνας, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.8	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΝΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
8.1	**Κατασκευή Πάρκου στην Είσοδο της Κοινότητας**	Το έργο υλοποιήθηκε την περίοδο 2010-2012 με προϋπολογισμό ύψους 98.743,26 ευρώ και αφορούσε την δημιουργία πάρκου καλωσορίσματος στην είσοδο της κοινότητας.
8.2	**Κατασκευή Δρόμου Προς Αγγειοπλαστείο**	Το έργο υλοποιήθηκε την περίοδο 2011-2014 με προϋπολογισμό ύψους 280.426,06 ευρώ και αφορούσε την ανακατασκευή του πρώην χωματόδρομου προς το αγγειοπλαστείο της κοινότητας και τη μετατροπή του σε δρόμο εύκολης πρόσβασης.
8.3	**Κατασκευή Δρόμου Κοντά στο Κοιμητήριο**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2014 με προϋπολογισμό ύψους 34.393,57 ευρώ και αφορούσε την κατασκευή δρόμου κοντά στο κοιμητήριο για διευκόλυνση στην πρόσβαση της εισόδου.
8.4	**Συντήρηση Ξύλινης Γέφυρας και Περιτοίχισμα στο Πάρκο Εισόδου**	Το έργο υλοποιήθηκε την περίοδο 2014-2015 με προϋπολογισμό ύψους 19.189,16 ευρώ και περιελάμβανε την συντήρηση της ξύλινης γέφυρας που βρίσκεται στο πάρκο έναντι του Κοινοτικού Συμβουλίου Άχνας καθώς και την κατασκευή του περιτοιχίσματος στο πάρκο εισόδου.
8.5	**Επιδιόρθωση Καταστήματος Υπ' Αριθμόν 6 στην Ε' Φάση του Εμπορικού Κέντρου**	Το έργο «επιδιόρθωση λόγω φθοράς καταστήματος υπ' αριθμό 6 στην Ε' Φάση του Εμπορικού Κέντρου της Άχνας» υλοποιήθηκε το 2014 με προϋπολογισμό ύψους 6.937,70 ευρώ.
8.6	**Επέκταση και Αποπεράτωση Κοιμητηρίου στην Κοινότητα**	Η υλοποίηση του έργου που αφορούσε στην επέκταση και αποπεράτωση του κοιμητηρίου στην Κοινότητα Άχνας έχει ξεκινήσει από το 2015 και βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Ο προϋπολογισμός του έργου έχει ύψος 542,526,95 ευρώ.

Κωδ.8	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΝΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
8.7	**Συντήρηση, Επιδιόρθωση, Αναβάθμιση Κτιρίων και Πάρκων στην Κοινότητα**	Το έργο υλοποιήθηκε το 2016 με συνολικό προϋπολογισμό 32.960,98 ευρώ.
8.8	**Κατασκευή και Αποπεράτωση Γηπέδου Αντισφαίρισης**	Η κατασκευή και αποπεράτωση γηπέδου αντισφαίρισης υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 2016- 2019 με προϋπολογισμό ύψους 91.529,93 ευρώ.
8.9	**Κατασκευή Δρόμου**	Η κατασκευή δρόμου σε νέες κατοικίες αντισφαίρισης υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 2016 - 2018, με προϋπολογισμό ύψους 247.406,96 ευρώ.
8.10	**Δημιουργία Δημόσιου Χώρου Στάθμευσης**	Νέος χώρος στάθμευσης υλοποιήθηκε κοντά στο κοιμητήριο κατά την περίοδο 2017 - 2019, με προϋπολογισμό ύψους 126.616,00 ευρώ.
8.11	**Συντήρηση Πάρκου (Έναντι Γραφείων Κοινοτικού Συμβουλίου του Κέντρου Νέων)**	Το έργο υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 2018-2019, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 97.178,73 ευρώ και αφορούσε στη συντήρηση πάρκου.
8.12	**Κατασκευή Πάρκων**	Τρία διαφορετικά πάρκα κατασκευάστηκαν από το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας κατά την περίοδο 2018-2019. Τα δύο πάρκα κατασκευάστηκαν σε περιοχή με νέες κατοικίες, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 59.642,80 ευρώ και 51.608,72 ευρώ αντίστοιχα. Το τρίτο πάρκο κατασκευάζεται σε περιοχή με παλαιότερες κατοικίες, όπου δεν υπήρχε πάρκο προηγουμένως και βρίσκεται από το 2019 υπό υλοποίηση/κατασκευή. Μέχρι στιγμής το κόστος κατασκευής του πάρκου ανέρχεται στα 95,176,80 ευρώ.

Κωδ.8	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΝΑΣ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
8.13	**Ανακαίνιση Υφιστάμενης Οικοδομής και Μετατροπή της σε Κοινοτική Βιβλιοθήκη**	Η ανακαίνιση υφιστάμενης υποδομής βρίσκεται υπό υλοποίηση από τις αρχές του 2020. Η υφιστάμενη οικοδομή ήταν δημόσιο νηπιαγωγείο που κρίθηκε ακατάλληλη στο να φιλοξενεί παιδιά, έτσι η Κοινότητα Άχνας αποφάσισε να το μεταφέρει σε άλλη υποδομή, να ανακαινίσει την υφιστάμενη υποδομή και έπειτα να κατασκευάσει μία κοινοτική βιβλιοθήκη στην θέση του δημόσιου νηπιαγωγείου. Η συγκεκριμένη ανακαίνιση και ανακατασκευή έχει προϋπολογισμό των 111.848,27 ευρώ.
8.14	**Επιδιόρθωση Δρόμων**	Το έργο περιλαμβάνει τοποθέτηση υλικού επιφανειακής στρώσης ασφαλτικού σκυροδέματος και οριζόντιας σήμανσης σε διάφορους δρόμους της κοινότητας, οι οποίοι είχαν λακκούβες και είχαν ανάγκη επιδιόρθωσης. Το έργο βρίσκεται υπό υλοποίηση από το 2020, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 187.401,20 ευρώ.
8.15	**Κατασκευή και Εγκατάσταση Σκιάστρων σε Στάσεις Λεωφορείων στην Κοινότητα**	Για τον λόγο του ότι στην περιοχή Άχνας υπήρχε μηδαμινή ποσότητα στεγασμένων στάσεων, δημιουργήθηκε η ανάγκη για κατασκευή σκιάστρων στις στάσεις λεωφορείων της κοινότητας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας άρχισε την συγκεκριμένη κατασκευή στις αρχές του 2020 και το έργο βρίσκεται ακόμη υπό υλοποίηση. Σύμφωνα με προϋπολογισμό του έργου, η συγκεκριμένη παρέμβαση κοστίζει περίπου 201.935.86 ευρώ.
8.16	**Αποπεράτωση Υφιστάμενων Πάρκων**	Η Κοινότητα Άχνας διαθέτει ένα προϋπολογισμό των 201.935,86 ευρώ για την αποπεράτωση υφιστάμενων πάρκων τη κοινότητας, αφού στα περισσότερα πάρκα υπάρχουν εργασίες που εκκρεμούν, έτσι ώστε να ολοκληρωθούν εντελώς. Το έργο βρίσκεται υπό υλοποίηση το 2020.

8.9 Κοινότητα Αχερίτου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα Προγράμματα και οι Παρεμβάσεις της περιόδου 2011-2020 για την Κοινότητα Αχερίτου, από τα οποία αρκετά έχουν ήδη ολοκληρωθεί ενώ άλλα αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά τα επόμενα έτη.

Κωδ.9	**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΕΡΙΤΟΥ**	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
9.1	**Κατασκευή πάρκων**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου διέθεσε προϋπολογισμό 50.000,00 ευρώ το 2011 και 40.000,00 ευρώ το 2015 για την κατασκευή πάρκων στην περιοχή.
9.2	**Ασφαλτόστρωση Δρόμων**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου ασχολήθηκε με την ασφαλτόστρωση δρόμων, έργο που χωρίστηκε σε πέντε φάσεις: Α. Το 2011, διέθεσε προϋπολογισμό των 50.000,00 ευρώ. Β. Το 2012, διέθεσε προϋπολογισμό των 150.000,00 ευρώ. Γ. Το 2013, διέθεσε προϋπολογισμό των 195.000,00 ευρώ. Δ. Το 2014, διέθεσε προϋπολογισμό των 5.000,00 ευρώ. Ε. Το 2018, διέθεσε προϋπολογισμό των 100.000,00 ευρώ.
9.3	**Δημιουργία Εξέδρας Πλατείας**	Η δημιουργία της εξέδρας στην πλατεία που βρίσκεται στο χωριό Αχερίτου υλοποιήθηκε το 2014, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 10.000,00 ευρώ.
9.4	**Ανάπλαση Πλατείας**	Το 2016, έγινε ανάπλαση της πλατείας που βρίσκεται στο χωριό Αχερίτου, με προϋπολογισμό των 40.000,00 ευρώ.

Κωδ.9	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΕΡΙΤΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος - Παρέμβασης		**Περιγραφή Προγράμματος - Παρέμβασης**
9.5	**Δημόσια Κτίρια**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου διέθεσε προϋπολογισμό 50.000,00 ευρώ το 2018 για την κατασκευή δημοσίων κτιρίων στην περιοχή.
9.6	**Δημιουργία Εξέδρας Εκδηλώσεων**	Η δημιουργία της εξέδρας εκδηλώσεων που βρίσκεται στο χωριό Αχερίτου υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας ως προϋπολογισμό το ποσό των 20.000,00 ευρώ.
9.7	**Κατασκευή Τοίχου Αντιστήριξης**	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή ενός τοίχου αντιστήριξης, το οποίο υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 50.000,00 ευρώ.
9.8	**Επέκταση Παιδότοπου**	Το έργο περιλαμβάνει την επέκταση ενός παιδότοπου που βρίσκεται στο χωριό Αχερίτου, το οποίο υλοποιήθηκε το 2018, έχοντας προϋπολογισμό ύψους 50.000,00 ευρώ.
9.9	**Αναπτυξιακά Έργα**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου κατά την διάρκεια του 2020, υλοποίησε και υλοποιεί ακόμη, κάποια αναπτυξιακά έργα που έχουν ως προϋπολογισμό 24.097,00 ευρώ.
9.10	**Δημιουργία «Μνημείου Πεσόντων» Β'Φάση**	Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου άρχισε να υλοποιεί την δεύτερη φάση του «Μνημείου Πεσόντων» το 2019, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα (2020). Το έργο έχει προϋπολογισμό το ποσό των 47.292,00 ευρώ.
9.11	**Δημιουργία Πάρκου Ευκαλύπτων**	Το έργο δημιουργίας πάρκου ευκαλύπτων ξεκίνησε το 2013 και η υλοποίηση του συνεχίζεται μέχρι σήμερα (2020). Το έργο έχει προϋπολογισμό το ποσό των 226.652,00 ευρώ.

9 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΘΝΙΚΟ-ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός της ελεύθερης Επαρχία Αμμοχώστου για την περίοδο 2021-2027, όπως αυτός θα αποτυπωθεί, στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) ταυτίζεται χρονικά με την μετάβαση από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο του 2014-2020 στην επόμενη προγραμματική περίοδο πολιτικής συνοχής της ΕΕ 2021-2027.

Ο συγχρονισμός αυτός απαιτεί τη συνεκτίμηση των κατευθύνσεων, των πολιτικών και των προτεραιοτήτων που τέθηκαν σε εθνικό και περιφερειακό, με τις αντίστοιχες της νέας επταετούς προγραμματικής περιόδου σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η νέα πολιτική συνοχή της ΕΕ την περίοδο 2021-2027 επενδύει ιδιαίτερα στο ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών υποστηρίζοντας τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ. Από τους 5 βασικούς στόχους που αναδεικνύονται, έμφαση θα δοθεί τόσο στην καινοτομία και την ψηφιοποίηση όσο και στις δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Εν συντομία οι πέντε κύριοι πολιτικοί στόχοι (ΠΣ) είναι:

1. *μια εξυπνότερη Ευρώπη,*
2. *μια πιο πράσινη Ευρώπη χωρίς ανθρακούχες εκπομπές,*
3. *μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη,*
4. *μια πιο κοινωνική Ευρώπη,*
5. *μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες.*

Επιπλέον, μέσα από τον στρατηγικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προετοιμάζεται η υλοποίηση των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) που έχουν τεθεί από τα Ηνωμένα Έθνη, τα οποία έχουν υπογραφεί από 193 κράτη, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της. Η ενεργή συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υλοποίηση των στόχων προκύπτει από το γεγονός πως η βιώσιμη ανάπτυξη, *«η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών γενεών χωρίς να υπονομεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις ανάγκες τους»*[119], αποτελεί θεμελιώδη στόχο του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

[119] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_el_v2_web.pdf

Πηγή: Ηνωμένα Έθνη

Οι 17 αυτοί στόχοι των Ηνωμένων Εθνών αποτυπώνουν τις σύγχρονες παγκόσμιες ανάγκες που καλούνται όλες οι χώρες να ικανοποιήσουν αποτελεσματικά, προκειμένου να επέλθει η απαιτούμενη ισορροπία μεταξύ της οικονομίας, του περιβάλλοντος και της κοινωνίας, και είναι οι εξής:

1. Μηδενική Φτώχεια
2. Μηδενική πείνα
3. Καλή υγεία και ευημερία
4. Ποιοτική εκπαίδευση
5. Ισότητα των δύο φύλων
6. Καθαρό νερό και αποχέτευση
7. Φτηνή και καθαρή ενέργεια
8. Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη
9. Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές
10. Λιγότερες ανισότητες
11. Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες
12. Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή
13. Δράση για το κλίμα
14. Ζωή στο νερό
15. Ζωή στη στεριά
16. Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί
17. Συνεργασία για τους στόχους

9.1 Επενδυτικός Σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο 2021 – 2027

Με κύρια αναφορά τους 5 πυλώνες της νέας στρατηγικής της ΕΕ για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2021-2027, οι οποίοι αναπτύσσονται με μεγαλύτερη απλούστευση και συνεκτικότητα σε σύγκριση με τους 11 στρατηγικούς στόχους της προηγούμενης πολιτικής 2014-2020, η Κυπριακή Δημοκρατία ανέπτυξε τον επενδυτικό της σχεδιασμό.

Ο «*Επενδυτικός Σχεδιασμός για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021 – 2027*» αποτελεί βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη πολιτικής συνοχής και κοινής αλιευτικής πολιτικής της χώρας, αξιοποιώντας σημαντικούς πόρους που προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής (ΤΠΣ) και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΤΘΑ), την περίοδο 2021 – 2027. Παράλληλα πρόκειται να αξιοποιηθούν δύο από τις κύριες πηγές χρηματοδότησης των νέων οικονομικών εργαλείων που διαθέτει η ΕΕ στη νέα πολιτική συνοχής, ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Το Επενδυτικό Σχέδιο αναπτύχθηκε για να θέσει, σε ολοκληρωμένα σε εθνικό επίπεδο, τους στρατηγικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες, στα πλαίσιο των διαδικασιών της υλοποίησης της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, ως προσχέδιο για τη Σύμβαση της Εταιρικής Σχέσης Κύπρου με την ΕΕ για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Ο Καθορισμός του επενδυτικού σχεδιασμού καταγράφει τους στόχους που διαγράφουν την αναπτυξιακή πορεία της χώρας με σαφήνεια, δημιουργώντας ένα συνολικό σχέδιο. Οι στρατηγικοί στόχοι έχουν προσαρμοστεί στις επικρατούσες «τάσεις» της οικονομικής, κοινωνικής και φυσικής πραγματικότητας σε Τοπικό, Περιφερειακό, Εθνικό και κυρίως Ευρωπαϊκό επίπεδο. Βασική προϋπόθεση κατά τη δημιουργία του σχεδίου ήταν η σωστή εκτίμηση της επάρκειας των πόρων που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αναπτυξιακή διαδικασία. Ο σχεδιασμός, στο αρχικό του στάδιο, πραγματοποιήθηκε πριν την έναρξη της κρίσης της πανδημίας στην Κύπρο. Ως εκ τούτου, αναμένονται παρεμβάσεις και αναπροσαρμογή της στρατηγικής, εστιάζοντας πάντα στους βασικούς άξονες (στόχους) της κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής.

Οι Στόχοι Πολιτικής του Επενδυτικού Σχεδιασμού για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021 – 2027, συμβαδίζουν απόλυτα με τους 5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) της ΕΕ και ορίζονται ως εξής:

ΣΠ 1. Μια πιο έξυπνη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού

- *1.1. Ενίσχυση της Έρευνας και Καινοτομίας*
- *1.2. Εκμετάλλευση των οφελών της Ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις*
- *1.3. Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας*

ΣΠ 2. Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων

- *2.1 Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας*

2.2 Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, πρόληψη κινδύνων και ανθεκτικότητα στις καταστροφές
2.3 Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία
2.4 Προαγωγή της Βιώσιμης Διαχείρισης Υδάτων
2.5 Προώθηση της βιώσιμης αλιείας
2.6 Συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια της ΕΕ μέσω της ανταγωνιστικής και βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και των ανταγωνιστικών και βιώσιμων αγορών
2.7 Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των θαλασσών και καθιέρωση ασφαλών προστατευόμενων, καθαρών και με βιώσιμη διαχείριση θαλασσών

ΣΠ 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ)

3.1 Ενίσχυση ψηφιακής διασυνδεσιμότητας
3.2 Βιώσιμες, ανθεκτικές, έξυπνες και ασφαλείς μεταφορές
3.3 Προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας

ΣΠ 4. Μια πιο Κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων

4.1 Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία
4.2 Προώθηση της κοινωνικής συνοχής
4.3 Προώθηση της ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση, ενίσχυση της κατάρτισης και προώθηση της δια βίου μάθησης
4.4 Ενίσχυση των συστημάτων Υγείας
4.5 Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή και κοινωνική καινοτομία

ΣΠ 5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

5.1 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
5.2 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, των αγροτικών και παράκτιων περιοχών.

Οι εξειδικευμένοι στόχοι του Επενδυτικού Σχεδιασμού, όπως παρατίθενται παραπάνω, έχουν προσαρμοστεί σε εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα, όπως για παράδειγμα αντικαθιστώντας στον ΣΠ2, δύο (2) ειδικούς στόχους, τους (*iii) «την ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο»* και (*vii) «την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον και τη μείωση της ρύπανσης»*, με πιο τρεις (3) περισσότερο κατάλληλους για την Κύπρο στόχους, συμπεριλαμβανομένης και της υδατοκαλλιέργειας: «*Προώθηση της βιώσιμης αλιείας*», «*Συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια της ΕΕ μέσω της ανταγωνιστικής και βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και των ανταγωνιστικών και βιώσιμων αγορών*» και «*Ενίσχυση της*

διεθνούς διακυβέρνησης των θαλασσών και καθιέρωση ασφαλών προστατευόμενων, καθαρών και με βιώσιμη διαχείριση θαλασσών», ή προσθέτοντας τον ειδικό στόχο 4.5 «*Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή και κοινωνική καινοτομία*» στον ΣΠ 4.

Με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020 να βρίσκει την Κύπρο σε ανάκαμψη «*σημειώνοντας από το 2016 μέχρι το 2018 τις υψηλότερες επιδόσεις στο ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ στην ΕΕ, οι ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες και οι θετικές εκτιμήσεις για περαιτέρω ανάπτυξη και ενδυνάμωση της οικονομίας, διακόπηκαν απρόσμενα λόγω της πανδημίας του*» COVID-19. Ο παγκόσμιας κλίμακας αυτός απρόσμενος παράγοντας που επηρέασε άμεσα την δημόσια υγεία, έβλαψε κατ' επέκταση σε μεγάλο βαθμό την οικονομία και την εύρυθμη λειτουργία του παραγωγικού ιστού. Ως εκ τούτου, ο Επενδυτικός Σχεδιασμός, με τον αριθμό των αναγκών και των προβλημάτων να βρίσκονται σε κρίσιμο σημείο θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην: «***διαμόρφωση μιας εύρωστης και ανταγωνιστικής οικονομίας, μέσω έξυπνων, ψηφιακών, πράσινων και γαλάζιων δημόσιων επενδύσεων, με πλήρη απασχόληση και κοινωνική συνοχή***»[120]

«Από την προσχώρηση το 2004, η Κύπρος έχει επιτύχει σπουδαία πράγματα με τα Ταμεία της ΕΕ, για παράδειγμα τα έργα αστικής ανάπτυξης στη Λεμεσό και την Πάφο που βελτίωσαν την καθημερινή ζωή των πολιτών και μετέτρεψαν τη χώρα σε ένα από τα σημαντικότερα κέντρα τουρισμού, εμπορίου και παροχής υπηρεσιών στην περιοχή. Προσβλέπω στη συζήτησή μας με τους Κύπριους ενδιαφερόμενους φορείς στις 3 Ιουλίου, σχετικά με το τι μπορούν να κάνουν τα ταμεία μας για την 2021-2027 για να συνεχίσουμε να βελτιώνουμε την καθημερινή ζωή των Κυπρίων πολιτών.»[121]

Εικόνα 51: Αναφορά στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 στην Κύπρο στις 03/07/2018

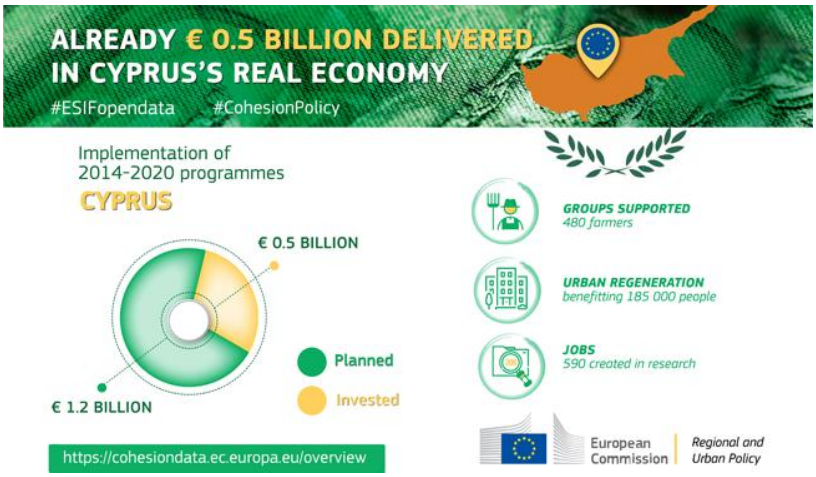

Πηγή: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/cyprus/

120 *ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, 2020. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΌΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΌΣ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΊΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΉΣ ΈΝΩΣΗΣ 2021 – 2027, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.*

121 *Αναφορά της Επίτροπου Περιφερειακής Πολιτικής Κορίνα Κρέτου για την Κύπρο «ΝΈΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ» [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/cyprus/

Σε εθνικό επίπεδο η οικονομία της Κύπρου στηρίζεται σημαντικά στην τουριστική ανάπτυξη και αποτελεί τομέα προτεραιότητας επενδύσεων και ανάπτυξης. Προκειμένου η χώρα να υιοθετήσει τις κατευθύνσεις από την ΕΕ της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ακολούθησε τη δομή των 5 ΣΠ όπως κοινοποιήθηκαν, εισάγοντας τον τουρισμό στους επιμέρους ειδικούς στόχους κάθε βασικού άξονα, μέσα από στοχευόμενες δράσεις, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση του σε μία ολοκληρωμένη πολυδιάστατη στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης.

Συμπληρωματικά, με αντίστοιχη βαρύτητα οι προτεραιότητες της χώρας, πράσινη ανάπτυξη, αστική βιωσιμότητα και αντιμετώπιση στην κλιματική αλλαγή, υποστηρίζονται με σαφήνεια από τις ενότητες των στρατηγικών στόχων της πολιτικής συνοχής της ΕΕ και ειδικεύονται στον Επενδυτικό Σχεδιασμό για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021 – 2027 σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των περιφερειακών και τοπικών αναγκών μέσω των ειδικών στόχων.

Στο παραπάνω πλαίσιο καθορίζεται ο Εθνικός Επενδυτικός Σχεδιασμός 2021-2027 και η στρατηγική για τη βέλτιστη χρήση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.

9.1.1 Χρηματοδοτικές πηγές ΕΕ 2021-2027

Τα χρηματοδοτικά μέσα που θα αξιοποιηθούν την επόμενη προγραμματική περίοδο πολιτικής συνοχής στηρίζοντας τις Τοπικές Αρχές (ΤΑ) στην αξιοποίηση κονδυλίων, παραμένουν τα κύρια Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ):

- ✓ ***Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)*** *– περιφερειακή και αστική ανάπτυξη*
- ✓ ***Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)*** *– κοινωνική ένταξη και χρηστή διακυβέρνηση*
- ✓ ***Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)*** *– οικονομική σύγκλιση των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών*
- ✓ ***Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)***
- ✓ ***Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)*** *– παράκτιες περιοχές και βιώσιμη αλιεία.*

Οι δυσμενείς, ρευστές και απρόβλεπτες συνθήκες του τελευταίου έτους οδήγησε την ΕΕ στο σχεδιασμό ενός εκτεταμένου σχεδίου ανάκαμψης από τις επιπτώσεις της επιδημικής έξαρσης COVID-19. Το σχέδιο διαχωρίζεται σε ένα προσωρινό επενδυτικό κεφάλαιο με διακριτικό τίτλο NextGenerationEU (NGEU) και στο επικαιροποιημένο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ).

Ενώ οι διαδικασίες για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) της περιόδου 2021-2027 είχαν έτος εκκίνησης το 2018, λόγω της παρατεταμένης διαπραγμάτευσης για συμβιβασμό που να μπορεί να εγκριθεί ομόφωνα από όλα τα κράτη μέλη και σε συνέχεια της κρίσης της πανδημίας, τον Μάιο 2020 κατατέθηκε αναθεωρημένη πρόταση του ΠΔΠ μαζί με το πρόσθετο μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU. Το τελευταίο, έπειτα από την πρόταση της Ursula von der Leyen, προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία είχε υποβληθεί τον Ιανουάριο 2020 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, περιλαμβάνει και την νέα πηγή υποστηρικτικής χρηματοδότησης, το:

- ✓ ***Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (Reinforced Just Transition Mechanism - RJTM) –*** *κλιματική αλλαγή και ενεργειακή απόδοση*

Το ΠΔΠ θα καλύπτει τους ακόλουθους τομείς δαπανών:

- ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
- συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες
- φυσικοί πόροι και περιβάλλον
- μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων
- ασφάλεια και άμυνα
- γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος
- ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Η κατανομή κονδυλίων των 750 δισ. ευρώ ενίσχυσης του σχεδίου ανάκαμψης «Επόμενης Γενιάς» (NGEU) έπειτα από το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17-21 Ιουλίου 2020, προγραμματίζεται υπό τη μορφή δανείων (360 δισ. €) και επιχορηγήσεων (312,5 δισ. €), μέσα από τα εξής προγράμματα:

✓ **Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας:**	672,5	δισ. €
• REACT-EU: 55 δισ. €	47,5	δισ. €
• «Ορίζων Ευρώπη»:	5	δισ. €
• Πρόγραμμα «InvestEU»:	5,6	δισ. €
• Αγροτική ανάπτυξη:	7,5	δισ. €
• Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	10	δισ. €
• rescEU:	1,9	δισ. €

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RFF) δέχεται την μεγαλύτερη επενδυτική βαρύτητα καταλαμβάνοντας, με 100% χρηματοδότηση από το NGEU, το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού κονδυλίου. Ο RFF είναι το βασικό μέσο που βρίσκεται στο επίκεντρο της NextGenerationEU για να βοηθήσει την ΕΕ να βγει ισχυρότερη και πιο ανθεκτική από την τρέχουσα κρίση. Τα υπόλοιπα προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης (εκτός του React-EU ,100%) έρχονται να συμπληρώσουν ενισχύσεις του ΠΔΠ.
Τα κριτήρια που βασίζεται η κατανομή του επενδυτικού κεφαλαίου του RFF για τα 2 πρώτα χρόνια και το 70% του συνολικού κονδυλίου αντιστοιχούν στο βιοτικό επιπέδου και την ανεργία (αναφορά στην περίοδο 2015-2019).
Ο πυρήνας του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας εστιάζει σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλλουν στην ταχύτερη ανάκαμψη της οικονομίας από το πλαίσιο COVID-19, ώστε να ικανοποιηθούν οι στόχοι της Πράσινης Συμφωνίας για ψηφιακή μετάβαση και ανθεκτικότητα.
Τον Δεκέμβριο του 2019 παρουσιάστηκε η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία στις Βρυξέλλες, η οποία προέβλεπε στον σχεδιασμό της, την ενίσχυση έργων με οικονομική βιωσιμότητα για ομαλότερη μετάβαση στην πράσινη οικονομία μέσα από έναν Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης, δίνοντας προτεραιότητα σε περιοχές που πλήπτονται περισσότερο.

Η Κύπρος θα λάβει σε επιχορηγήσεις το 70% (764 εκατ. €) με δέσμευση για τα έτη 2021 και 2022 και το υπόλοιπο 30% (204 εκατ. €) πλήρως έως τα τέλη του 2023.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε συνδυασμό με την πολιτική συνοχής και τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης θα παίξουν καίριο ρόλο για την επίτευξη των σημαντικών αυτών στόχων. Η υλοποίησή τους θα ενσωματωθεί στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Επιπλέον, το ενισχυμένο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης θα στηρίξει τις αγροτικές περιοχές ώστε να γίνουν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.[122]

Πίνακας 24: Συνολική Κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ για την Κύπρο το 2021-2027

Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027	**Ταμείο Ανάκαμψης** (NextGenerationEU) 2021-2023			**Συνολικά**
	Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Επιχορηγήσεις)	**Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης**	**Υπόλοιπα προγράμματα**	
	968 εκατ. €	210 εκατ. €	122 εκατ. €	
€1,45 δισ	**1,3 δισ. €**			**2,75 δισ. €**

9.2 Εθνικό πλαίσιο Στρατηγικής

Σε εθνικό επίπεδο, η εκπόνηση της Ολοκληρωμένης Χωροταξικής Στρατηγικής βασίστηκε στην εθνική αναπτυξιακή στρατηγική όπως περιγράφεται στη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής 2020-2022 και στις επί μέρους τομεακές στρατηγικές.

Η κατανομή των πόρων του Προϋπολογισμού σύμφωνα με την Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής 2020-2022 ακολουθεί την αρχή στήριξης των τομέων που η Κύπρος έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα επιδιώκοντας να αποτελέσουν τους κύριους άξονες ανάπτυξης.

Η παραπάνω επιλογή έθεσε προτεραιότητα στην ανάπτυξη μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής στον τομέα του Τουρισμού που θα επιτρέψει τη μετατροπή της Κύπρου σε τουριστικό προορισμό υψηλής στάθμης.

9.2.1 Στρατηγική Τουρισμού

Βασικός τομέας οικονομικής βιωσιμότητας και ανάπτυξης για την Κύπρο αποτελεί ο τουρισμός. Τη τελευταία δεκαετία, έπειτα από μία σειρά δοκιμασιών, με τελευταία την παγκόσμια πανδημία COVID-19 το 2020, έφερε τη χώρα αντιμέτωπη με τεράστιες προκλήσεις. Φυσικό επακόλουθο, η τουριστική ανάπτυξη να επηρεαστεί και να υποβαθμιστεί η αξία της στη συνεισφορά της κυπριακής οικονομίας που μέχρι τώρα υπολογιζόταν στο 20% (άμεσα και έμμεσα) περίπου του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

[122] *Ανακοίνωση ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ «Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ, Μάιος 2020» [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020.2136_el_02.pdf

Ο τουρισμός, εξελίσσεται με πλήρως ανταγωνιστικές δυναμικές και συνυπάρχει με τις κοινωνικές και οικιστικές πραγματικότητες. Αντιλαμβανόμενη η κυβέρνηση, τα συμπυκνωμένα χρονικά χαρακτηριστικά του, τις έντονες πιέσεις που ασκεί αλλά ταυτόχρονα και τη δυναμικότητα και τις προοπτικές του τομέα, διεξήγαγε ολοκληρωμένη μελέτη στρατηγικής για τον τουρισμό (ολοκληρώθηκε το 2017), η οποία έπειτα από αναθεώρηση/επικαιροποίηση του εγγράφου, δημοσιεύτηκε τον Ιανουάριο του 2020 και αφορά το χρονικό διάστημα έως το 2030.

Πίνακας 25: Στόχοι Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2030

Καθιέρωση της Κύπρου ως ολόχρονου προορισμού	**Καθιέρωση της Κύπρου ως ποιοτικού προορισμού**	**Καθιέρωση της Κύπρου ως ψηφιακά έξυπνου προορισμού**	**Καθιέρωση της Κύπρου ως κοινωνικά ωφέλιμου προορισμού**
Επανασχεδιασμός της ταυτότητας και εικόνας της Κύπρου διεθνώς, ως προορισμού που προσφέρει περισσότερα από τουρισμό ήλιου και θάλασσας ✓✓	*Υποστήριξη επενδύσεων που αφορούν σε ειδικές μορφές τουρισμού* ✓✓	*Συγκριτική αξιολόγηση των τουριστικών υπηρεσιών έναντι των ανταγωνιστικών προορισμών, αξιοποιώντας δεδομένα από πλατφόρμες διαχείρισης διαδικτυακής φήμης* ✓✓	*Διασπορά των εσόδων από τον τουρισμό σε όλες τις περιοχές της Κύπρου, π.χ. με την προώθηση της αυθεντικότητας των ορεινών/ακριτικών περιοχών και άλλων χωριών της Υπαίθρου* ✓✓
Βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας για σκοπούς διαφοροποίησης των χωρών-πηγών και αγορών μας	*Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τιμών και της σχέσης αξίας-τιμής, π.χ. με τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που σχετίζεται με τομείς όπως εστιατόρια, ταξί, οχήματα ενοικίασης, θεματικά πάρκα*	*Ενθάρρυνση επαναλαμβανόμενων επισκέψεων στον προορισμό, π.χ. μέσω ενός συστήματος επιβράβευσης που να ανταμείβει τις συναλλαγές σε διάφορα αξιοθέατα και μέσα μεταφοράς* ✓	*Διασπορά του οφέλους του τουρισμού σε άλλους τομείς της οικονομίας π.χ. συνδέοντας την αυθεντική γαστρονομία με τη γεωργία* ✓✓

***Υπόμνημα*:** Συν άφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια	**Υψηλή**
✓	✓✓

<u>Μελέτη για την εθνική στρατηγική τουρισμού</u>

Με βασική προτεραιότητα την μετατροπή της Κύπρου σε τουριστικό προορισμό υψηλής αξίας επιδιώκεται να ενισχύσει παράλληλα όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, με στόχο την ολιστική αποδοτική διαχείριση του τομέα του Τουρισμού.

Μέσα από τη μελέτη για την στρατηγική που επιδιώκεται να ακολουθηθεί αναδεικνύεται η ανάγκη να αυξηθεί η αξία της χώρας στο σύνολο αλλά και τμηματικά για κάθε μέρος που επηρεάζεται, την κοινωνία, τους επισκέπτες, τους επενδυτές κα τις επιχειρήσεις.

Οι Γενικές Κατευθυντήριες Αρχές όπως χαρακτηριστικά αναφέρονται στη μελέτη αφορούν:

- ✓ *Μετατροπή της Κύπρου σε ένα "premium" ολόχρονο τουριστικό προορισμό, στοχεύοντας στην προσέλκυση μεγαλύτερου ποσοστού τουριστών με ψηλή κατά κεφαλή δαπάνη παρά στη μεγιστοποίηση του ρυθμού αύξησης των τουριστών.*
- ✓ *Απόδοση μεγάλης έμφασης στην τοπική κληρονομιά, την πολιτιστική διάσταση και το φυσικό περιβάλλον.*
- ✓ *Ανάπτυξη ενός εξαιρετικού πακέτου προϊόντων ειδικού ενδιαφέροντος.*
- ✓ *Υποστήριξη των επενδύσεων που στοχεύουν στη μείωση της εποχικότητας.*
- ✓ *Μεγιστοποίηση των πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων του τουρισμού στην τοπική οικονομία.*

Μία σειρά ειδικών/ειδικευμένων κατευθυντήριων αρχών παρατίθεται συμπληρωματικά και διευκρινιστικά στην μελέτη στρατηγικής τουρισμού προκειμένου να μειώσει την πιθανότητα αρνητικών επιπτώσεων σε ένα πλαίσιο ολοκληρωμένων σχεδίων χωροταξικής ανάπτυξης (master plans) για κάθε κύρια τουριστική περιοχή. Συνδυαστικά θα εκπονηθεί και θα υποβληθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του τουρισμού για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση των προτεινόμενων δράσεων και της στρατηγικής στο σύνολο της. Οι άξονες που αναπτύσσεται αυτή η παράλληλη ολοκληρωμένη προσέγγιση είναι:

1. *Επικέντρωση της μελλοντικής τουριστικής ανάπτυξης σε μικτής χρήσης θέρετρα (mixed use resorts), σύμφωνα και με την παγκόσμια τάση, σε συμπλέγματα (clusters) - υφιστάμενα και νέα, και σε τουριστικές ζώνες εθνικού ενδιαφέροντος (tourism zones of national interest), λαμβάνοντας υπόψη την ελκυστικότητα και ανταγωνιστικότητα της κάθε περιοχής.*
2. *Αναβάθμιση των υφιστάμενων συμπλεγμάτων (clusters) μέσα από βελτιώσεις και ανακαινίσεις καθώς και νέες αναπτύξεις και παροχή καλύτερων τουριστικών υπηρεσιών.*
3. *Καθορισμός πολιτικής για ακίνητα/οικιστικές αναπτύξεις που θα θέτει ποιοτικό έλεγχο στην ανάπτυξη αλλά θα αυξάνει την ελκυστικότητα των τουριστικών επενδύσεων.*
4. *Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της οπτικής αισθητικής σε όλες τις τουριστικές περιοχές του νησιού.*
5. *Αναθεώρηση και βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου σχεδιασμού και ανάπτυξης.*

Το μοντέλο ανάπτυξης της Στρατηγικής με βάση τα σενάρια που εξετάστηκαν από τους εμπειρογνώμονες, συγκρίνοντας ένα premium μοντέλο ανάπτυξης τουρισμού με το μοντέλο μαζικού τουρισμού, τεκμηριώνει το γεγονός πως η Κύπρος θα πρέπει να στοχεύσει στην ποιότητα με αύξηση τουριστών «υψηλής δαπάνης» και όχι στην στεγνή έννοια της ποσότητας με μεγιστοποίηση όγκου αριθμού τουριστών, προωθώντας ένα premium μοντέλο ανάπτυξης και όχι επενδύοντας στο μαζικό τουρισμό.

Από τα αποτελέσματα της μελέτης προκύπτει: α) το μοντέλο μαζικού τουρισμού θα ενίσχυε με αύξηση 39.279 τις θέσεις εργασίας, ενώ το μοντέλο με τίτλο «Premium and wise growth

model» δημιουργεί 45.729 νέες θέσεις εργασίας, β) η συνολική συνεισφορά στο ΑΕΠ υπολογίζεται σε 24,9% στον μαζικό με 6.053 εκ. ευρώ εισόδημα, ενώ αυξάνεται στο 28% στο premium μοντέλο, με 6.815 εκ. ευρώ τουριστικό εισόδημα, και γ) το αποτύπωμα άνθρακα από τον τουρισμό συνολικά φτάνει τους 471 χιλιάδες τόνους CO2, ενώ μειώνεται στο 404 στην περίπτωση του premium τουρισμού . Παράλληλα αναπτύσσεται και μία τρίτη επιλογή που συγκλίνει στην ανάπτυξη με το «Premium and wise growth model» αλλά ταυτόχρονα μειώνει τον αριθμό τουριστών κατά 15%. Όλα τα παραπάνω μοντέλα αναφέρονται στον εποχιακό τουρισμό διότι, με επισήμανση των εμπειρογνωμόνων, ένα μοντέλο πολυτελούς τουρισμού, το οποίο και εξέτασαν, δεν μπορεί να υποστηριχθεί με τις μέχρι τώρα υφιστάμενες υποδομές της Κύπρου.

Συγκριτικά, ο μαζικός τουρισμός δεν προτείνεται για τους εξής λόγους:

1. η εστίαση σε μαζικότερο τουρισμό, θα είχε ως αποτέλεσμα χαμηλότερα έσοδα λόγω της χαμηλότερης κατά κεφαλήν δαπάνης
2. οι επενδυτικές ανάγκες θα ήταν μεγαλύτερες ενώ η απόδοση των επενδύσεων θα ήταν χαμηλότερη
3. ο μαζικός τουρισμός έχει μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις στην αειφορία, στο περιβάλλον και στην κοινωνία,

Με την επιλογή του "Premium" μοντέλου και βάση της μελέτης των ειδικών στοιχείων που αναφέρονται παραπάνω οι ποσοτικοί στόχοι αποτυπώνονται ως εξής:

Πίνακας 26: Ποσοτικοί στόχοι για τον τουρισμό (Premium μοντέλο) έως 2030

	2015	**2030 Premium model**	**Άυξηση 2015 – 2030**
Διεθνείς επισκέπτες (εκ)	2.66	4.85	82%
Εσωτερικός τουρισμός (εκ)	1.297	1.366	5.3%
Έσοδα Τουρισμού (εκ. ευρώ)	2,352	7.133	200%
Συνολική εργοδότηση	73.500	119.229	62%
Παραγωγή - άμεση + έμμεση (εκ. ευρώ)	4.380	12.482	185%
Συνολικά έσοδα / ΑΕΠ	14%	28%	+14 ποσ. μον.
Συνολικές επενδύσεις 2016-2030 (εκ. Ευρώ)		18.576	

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου και προβλέψεις THR Innovative Tourism Advisors.

Για επίτευξη των στρατηγικών στόχων, έχουν καθοριστεί 7 ενότητες υποστόχοι στους οποίους προτείνονται 22 συγκεκριμένες δράσεις/πρωτοβουλίες, και παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα

Πίνακας 27: Υποστόχοι και δράσεις για τον τουρισμό (μελέτη στρατηγικής για τον τουρισμό στην Κύπρο έως 2030)

	ΔΡΑΣΕΙΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ			
Υποστόχος 1: Δημιουργία Εξαιρετικού	1. Δημιουργία προγράμματος «Experience Cyprus»: ✓	2. Δημιουργία ενός συστήματος σημάτων	3. Ανάπτυξη προγράμματος για μείωση της οπτικής ρύπανσης ✓	

Χαρτοφυλακίου Εμπειριών		ποιότητας (System of quality labels)		
Υποστόχος 2: Αριστεία στον Σχεδιασμό και Ανάπτυξη	4. Σχεδιασμός Τουριστικής Ανάπτυξης ✓✓	5.Βελτιωμένη πληροφόρηση για στήριξη/αναβάθμιση του Στρατηγικού Σχεδιασμού ✓✓	6. Δημιουργία εξειδικευμένης Μονάδας Ανάπτυξης Προϊόντων στην Εθνική Αρχή Τουρισμού (ΕΑΤ)	
Υποστόχος 3: Προσέλκυση Επαρκούς Αριθμού Κατάλληλων Επενδυτών και Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	7. Δημιουργία εξειδικευμένης Μονάδας για Επενδύσεις στον τομέα του Τουρισμού στον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Επενδύσεων "Tourinvest Cyprus"	8. Υιοθέτηση Προγράμματος για δημιουργία και στήριξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων ✓✓	9. Αποτελεσματική διαδικασία εξεύρεσης στρατηγικών εταίρων /συνεργατών στις αγορές ✓✓	
Υποστόχος 4: Κατάκτηση Περισσότερων και πιο Αποδοτικών Πελατών	10. Διαμόρφωση ενός νέου συστήματος διαχείρισης του κυπριακού "Brand" ✓✓	11. Εφαρμογή ενός σύγχρονου σχεδίου προώθησης (marketing) ✓✓	12.Δράσεις για μείωση της εποχικότητας ✓✓	
Υποστόχος 5: Δημιουργία Οφέλους για την Τοπική Κοινωνία και το Περιβάλλον	13. Ανάπτυξη του δείκτη «wise tourism index»	14. Ετοιμασία προγράμματος για υπολογισμό και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	15. Έναρξη πρωτοβουλιών "Made In Cyprus" (MIC) και "Soul of Cyprus" (SOC)	
Υποστόχος 6: Ανάπτυξη πολύ Ανταγωνιστικού «competitive diamond» για τον Τομέα του Τουρισμού	16. Δημιουργία Μονάδας Ανταγωνιστικότητας στη Εθνική Αρχή Τουρισμού	17. Ενδυνάμωση της Συνδεσιμότητας ✓✓	18. Ανασχεδιασμός του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου	19. Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου ✓✓
Υποστόχος 7: Εφαρμογή Έξυπνης Διακυβέρνησης και Πλαισίου Διαχείρισης του Τουριστικού Τομέα	20. Νέο σύστημα διακυβέρνησης ✓✓	21. Ανασχεδιασμός της Εθνικής Αρχής Τουρισμού (ΕΑΤ)	22. Δημιουργία συστήματος παρακολούθησης των επιδόσεων του τομέα	

Υπόμνημα: Συνάφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια	**Υψηλή**
✓	✓✓

Οι δράσεις αποσκοπούν στην προσφορά αναβαθμισμένων προϊόντων, υπηρεσιών και εμπειριών, ώστε η συμβολή ανά τουρίστα στην οικονομία της Κύπρου σε ποσότητα αλλά και συχνότητα (αύξηση εποχικότητας) να αυξηθεί σημαντικά. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως

μέσα από την ανάπτυξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Κύπρου και τη διαφοροποίηση του προσφερόμενου προϊόντος για προσέλκυση πελατών υψηλότερης απόδοσης.

Το συνολικό κόστος του προτεινόμενου σχεδίου δράσης της στρατηγικής που αναπτύχθηκε για τον τουρισμό ανέρχεται σε €18.5 εκ., με τα επενδυτικά κεφάλαια να προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ποσοστό 10% της συνολικής επένδυσης και το 90% από τον ιδιωτικό τομέα σε τοπικό αλλά και διεθνές επίπεδο.

Για την διευκόλυνση και την υλοποίηση του σχεδίου προτείνεται ένα ειδικό ταμείο λεγόμενο ως Ταμείο Τουρισμού, το οποίο θα εξυπηρετεί στην ενίσχυση ενός μικρού ποσοστού των επενδύσεων που απαιτούνται.

Στον πίνακα αποτυπώνεται η πρόταση για τον επιμερισμός του κεφαλαίου του Ταμείου Τουρισμού.

Πίνακας 28: Κατανομή πόρων του Ειδικού Ταμείου Τουρισμού σύμφωνα με τη μελέτη εθνικής στρατηγικής

Επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα για ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.	€ 15-20 εκ.
Διατήρηση και αποκατάσταση σημαντικών περιοχών και αξιοθέατων.	€ 5-7 εκ.
Αναβάθμιση γραφικών χωριών και αστικών κέντρων.	€ 4-5 εκ.
Τεχνικές μελέτες και καινοτομία προϊόντων.	€ 6-8 εκ.
Αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και διασφάλιση ποιότητας.	€ 2-3 εκ.
Υποστήριξη για e-marketing.	€ 1-2 εκ.

Πηγή: Μελέτη εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2030

Στρατηγικής της Κύπρου για μία Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική

Σε εθνικό επίπεδο η θάλασσα, ως πηγή ζωής και ευημερίας, αποτελεί σημαντικό πεδίο ανάπτυξης με ξεχωριστό ενιαίο πλαίσιο προς τα θαλάσσια («γαλάζια») θέματα. Η αειφόρος ανάπτυξη στην γαλάζια οικονομία προϋποθέτει Εθνική Ολοκληρωμένης Στρατηγικής της Θαλάσσια Πολιτικής και της Γαλάζιας Ανάπτυξης.

Στην Κύπρο δεν υφίσταται ενιαίο σύστημα ταξινόμησης των γαλάζιων υπηρεσιών και επαγγελμάτων και γενικότερα ενός εύχρηστου και ευρέως αποδεκτού συστήματος τομέων γαλάζιας οικονομικής δραστηριότητας, γεγονός που καθιστά την αειφόρο χρήση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των φυσικών του πόρων μεγάλη πρόκληση.

Τα τελευταία χρόνια μέσα από τις πολιτικές για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης αναδείχθηκε ο όρος «γαλάζια οικονομία», ως μέσο μετάβασης προς το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το σύστημα θα επιτρέπει τη συνεχή και συστηματική παρακολούθηση της γαλάζιας οικονομίας, την ποσοτικοποίηση των επιδράσεων της πάνω στην αγορά εργασίας, την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για λήψη στρατηγικών αποφάσεων και σχεδιασμό πολιτικών καθώς και τη σύγκριση με άλλες χώρες.

Έχοντας ως βάση τον προσδιορισμό των γαλάζιων τομέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να προσδιοριστούν εθνικά αρκετοί τομείς με οικονομική συνεισφορά στην γαλάζια ανάπτυξη όπου ανάμεσα τους είναι:

- Αλιεία, υδατοκαλλιέργεια και αφαλάτωση θαλάσσιου νερού
- Θαλάσσιος και παράκτιος τουρισμός

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Κύπρο (S³Cy), η οποία εγκρίθηκε τον Μάρτιο 2015, βασίζεται στην αναζήτηση των πυλώνων ανάπτυξης στην παραγωγική οικονομία. Ένας περιορισμένος αριθμός προτεραιοτήτων επικράτησε, που αφορούν τομείς μέσω των οποίων η Κύπρος προβλέπεται να κυριαρχήσει. Οι επιλεγμένοι τομείς κρίθηκε ότι μπορούν να αποτελέσουν εστίες ανάπτυξης της οικονομίας αφού διαθέτουν συστατικά όπως υποδομές, τεχνογνωσία καθώς και φυσικούς και ανθρώπινους πόρους που λειτουργούν ως υφιστάμενα συγκριτικά πλεονεκτήματα ή διανοίγουν σημαντικές προοπτικές για το μέλλον. Ανάμεσα στους τομείς προτεραιότητας της S³Cy περιλαμβάνονται και τομείς της γαλάζιας οικονομίας οι οποίοι αφορούν την Ενέργεια, τον Τουρισμό, τις Μεταφορές - Ναυτιλία και τη Γεωργία - Τρόφιμα.

9.2.2 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2015 (S³Cy), πρωτοβουλία της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) της Κύπρου, εντοπίζει τους τομείς στους οποίους η χώρα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, και ανάμεσα τους είναι: ο τουρισμός, ενέργεια, γεωργία-τρόφιμα, δομημένο περιβάλλον-κατασκευές, μεταφορές-ναυτιλία, υγεία, περιβάλλον και τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών.

Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2015 έθεσε τη βάση για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του οποίου οι ερευνητές και οι επιχειρήσεις θα υλοποιούν πρωτοπόρες και καινοτόμες ιδέες προς όφελος της οικονομίας και κοινωνίας.

«Το Όραμα που προτάθηκε στο πλαίσιο της S³Cy αφορά στην ανάδειξη του τομέα της ΕΤΑΚ σε εργαλείο ενίσχυσης των προσπαθειών για υπέρβαση της παρούσας οικονομικής κρίσης και σε σημαντικό διαχρονικό συντελεστή για την αναδιάρθρωση και μετεξέλιξη της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας σύμφωνα με τις αρχές που αναδεικνύει το στρατηγικό πλαίσιο «Ευρώπη 2020».»[123]

Τα χαρακτηριστικά της του σχεδίου της S³Cy επιγραμματικά είναι:

1. *Συνδέεται άμεσα με το ευρύτερο πανευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο για την «Ευρώπη 2020»*
2. *Βασίζεται στις αρχές του Συμμετοχικού Σχεδιασμού*
3. *Συνδέεται με τη δυσχερή οικονομική συγκυρία των τελευταίων χρόνων*
4. *Αποτελεί εκ των προτέρων προϋπόθεση για την αξιοποίηση σχετικών πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ.*

Η στρατηγική διακρίνοντας τις προτεραιότητες της σε δύο βασικά πλαίσια, γενικό και τομεακό, καθόρισε ειδικές προτεραιότητες αντίστοιχα σε κάθε πλαίσιο:

[123] *Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης*

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
• Διευρυμένη Καινοτομία • Κοινωνική Καινοτομία • Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής • Αειφορία – Περιβάλλον • ΤΠΕ	• **Τουρισμός** • **Ενέργεια** • **Γεωργία** – Τρόφιμα • **Αστική Ανάπτυξη** – Κατασκευές • **Μεταφορές** – Ναυτιλία • Υγεία

Για την επιτυχημένη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη του σχεδίου δράσης, η S³Cy πλαισίωσε τις ενδεχόμενες δράσεις με τρεις (3)πολιτικούς πυλώνες που υπερκαλύπτουν τις πτυχές του οράματος της στρατηγικής και ειδικευτήκαν σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες που θα τα υλοποιήσουν: ΙΠΕ-Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, ΥπΕΒΤ-Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ΥπΓΦΠΠ-Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

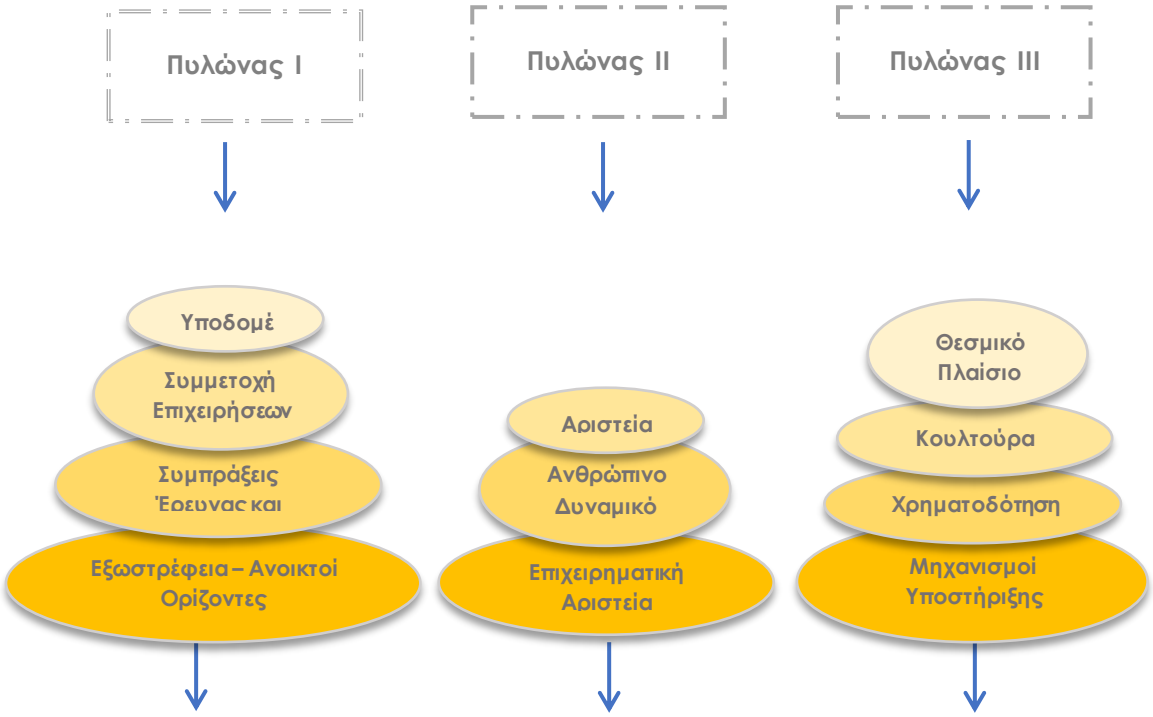

«Έξυπνη Ανάπτυξη» Αντιμετώπιση αναπτυξιακών προκλήσεων στους τομείς προτεραιότητας	«Αειφόρο Σύστημα ΕΤΑΚ» Διασφάλιση λειτουργίας ενός διαχρονικού και δυναμικού συστήματος ΕΤΑΚ.	«Εκσυγχρ/σμός Συστήματος ΕΤΑΚ» Ενίσχυση του πλαισίου, των μηχανισμών και των δομών του συστήματος ΕΤΑΚ.
74,100,000 €	40,940,000 €	24,410,000 €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ:		**139,450,000 €**

Με αποτελεσματικότητα ως προς την παραγωγική και αναπτυξιακή οικονομία της περιφέρειας επιδίωξε να θέσει τις προτεραιότητες η μελέτη, οι οποίες χάραξαν το δίκτυο δράσεων που αναπτύχθηκε.

Το βασικό πλαίσιο και οι αρχές ανάπτυξης σε οριζόντιο επίπεδο καταλαμβάνουν τα δύο πρώτα επίπεδα που στηρίχθηκε η πρόταση της S³Cy: *Επίκεντρο* και *Οριζόντιες Προτεραιότητες*, η οποία στη συνέχεια αναπτύχθηκε με βάση τις: *Τεχνολογικές Προτεραιότητες* και τις ***Τομεακές Προτεραιότητες***.

Στο τέταρτο επίπεδο διαμορφώνεται ένα ανταγωνιστικό και καινοτόμο περιβάλλον εκμεταλλευόμενο τα πλεονεκτήματα του κάθε τομέα χωριστά με εξειδικευμένες δράσεις.

Πίνακας 29: Τομεακές προτεραιότητες της S3Cy

«ΕΝΕΡΓΕΙΑ»	«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»	«ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ»	«ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΝΑΥΤΙΛΙΑ»	«ΓΕΩΡΓΙΑ - ΤΡΟΦΙΜΑ»	«ΥΓΕΙΑ»
Ανάπτυξη Νέων ή Βελτιστοποιημένων Τεχνολογιών για ΑΠΕ ✓	Αειφόρος Τουριστική Ανάπτυξη ✓✓	Αειφόρος Αστική Ανάπτυξη ✓✓	Χερσαίες Μεταφορές ✓✓	Ανταγωνιστικότητα Γεωργικής και Κτηνοτροφικής Παραγωγής ✓✓	Ηλεκτρονική Υγεία
Καινοτόμες εφαρμογές ΑΠΕ	Ειδικές Μορφές Τουρισμού ✓✓	Σύγχρονος Σχεδιασμός Κατασκευών και Υποδομών ✓✓	Θαλάσσιες Μεταφορές / Ναυτιλία	Ποιότητα και Ασφάλεια Τροφίμων ✓	Κλινική και Γενετική Διερεύνηση και Αντιμετώπιση Ασθενειών
Βέλτιστη Χρήση - Εξοικονόμηση Ενέργειας ✓✓	Ψηφιακή Εποχή και Τουρισμός ✓✓	Οργάνωση και Διαχείριση της Παραγωγής Κτιρίων και Υποδομών ✓✓	Αειφόρος Ανάπτυξη Μεταφορών ✓✓	Ανάπτυξη Ζώων	Ανάπτυξη Ασφαλών και Αποτελεσματικών Φαρμάκων.
Αξιοποίηση Υδρογόνου/ανθράκων	Οργάνωση, Διαχείριση και Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος ✓✓	Οικοδομικά Υλικά ✓		Κλιματικές Αλλαγές: Γεωργία και Τρόφιμα ✓✓	Ιατρικός Τουρισμός
				Περιβαλλοντική Διάσταση ✓✓	

Υπόμνημα: Συνάφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια	**Υψηλή**
✓	✓✓

«Τέλος, η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης της S³Cy αποτελεί ουσιαστικά τη βάση του εθνικού προγράμματος χρηματοδότησης για την επόμενη περίοδο στο πλαίσιο του οποίου οι

ερευνητές και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να υλοποιήσουν πρωτοπόρες και καινοτόμες ιδέες προς όφελος της οικονομίας και κοινωνίας.»[124]

Με βάση τα σημερινά δημοσιοοικονομικά δεδομένα το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης αναμένεται να προέλθει από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

9.2.3 Στρατηγική Ενέργειας και Κλίματος

Οι προβλεπόμενες διαδικασίες τις ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την βιώσιμη διαχείριση της ενέργειας συμπεριλαμβάνονται στο Πλαίσιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ένωσης που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για το 2030. Η επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων που παρατίθενται στο πλαίσιο αυτό, προϋποθέτουν (άρθρο 9(1) του κανονισμού ΕΕ 2018/1999) ένα δεκαετές Εθνικό Σχέδιο που υποβάλλεται από τα κράτη μέλη με στόχο την από κοινού αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής η όποια δεν υπακούει σε σύνορα.

Σε Ευρωπαϊκή κλίμακα οι στόχοι αφορούν έως το 2030:

- 40% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- 32,5% τουλάχιστον βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- 32% τουλάχιστον ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- 15% τουλάχιστον ηλεκτρική διασύνδεση

Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (2021 - 2030), υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2020 και παρουσιάζει την υφιστάμενη πολιτική στους τομείς του κλίματος και της ενέργειας, τις πολιτικές που έχουν αναπτυχθεί, βρίσκονται υπό ανάπτυξη ή εξετάζονται για το μέλλον. Η πρώτη και άμεση προτεραιότητα στην ενεργειακή κατανάλωση που εστιάζει το Εθνικό Σχέδιο αναφέρεται στον τομέα των μεταφορών.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση 2019 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κύπρο (Παράρτημα Δ), η Κύπρος έχει υψηλή εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα, με αποτέλεσμα τις υψηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ενώ δεν έχει αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), ιδιαίτερα στον τομέα παραγωγής ενέργειας, παρόλο που με βάση τον εθνικό προγραμματισμό και τα μέτρα που έχουν προωθηθεί, ο εθνικός στόχος για 13% ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το 2020 έχει ήδη επιτευχθεί, αφού το 2028 το συνολικό μερίδιο των ΑΠΕ έφτασε το 13,78%.

Σε εθνική κλίμακα οι στόχοι αφορούν:

- 23% τουλάχιστον βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- 14% τουλάχιστον το ποσοστό των ΑΠΕ στις μεταφορές μέχρι το 2030

Σε ότι αφορά την αύξηση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας τα μέτρα που στοχεύει η κυβέρνηση για την επίτευξη των υποχρεωτικών στόχων παρουσιάζονται σχηματικά παρακάτω:

Εικόνα 52: Χρονοδιάγραμμα εθνικών στόχων για ΑΠΕ 2020-2022

[124] *Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2015 (S³Cy)*

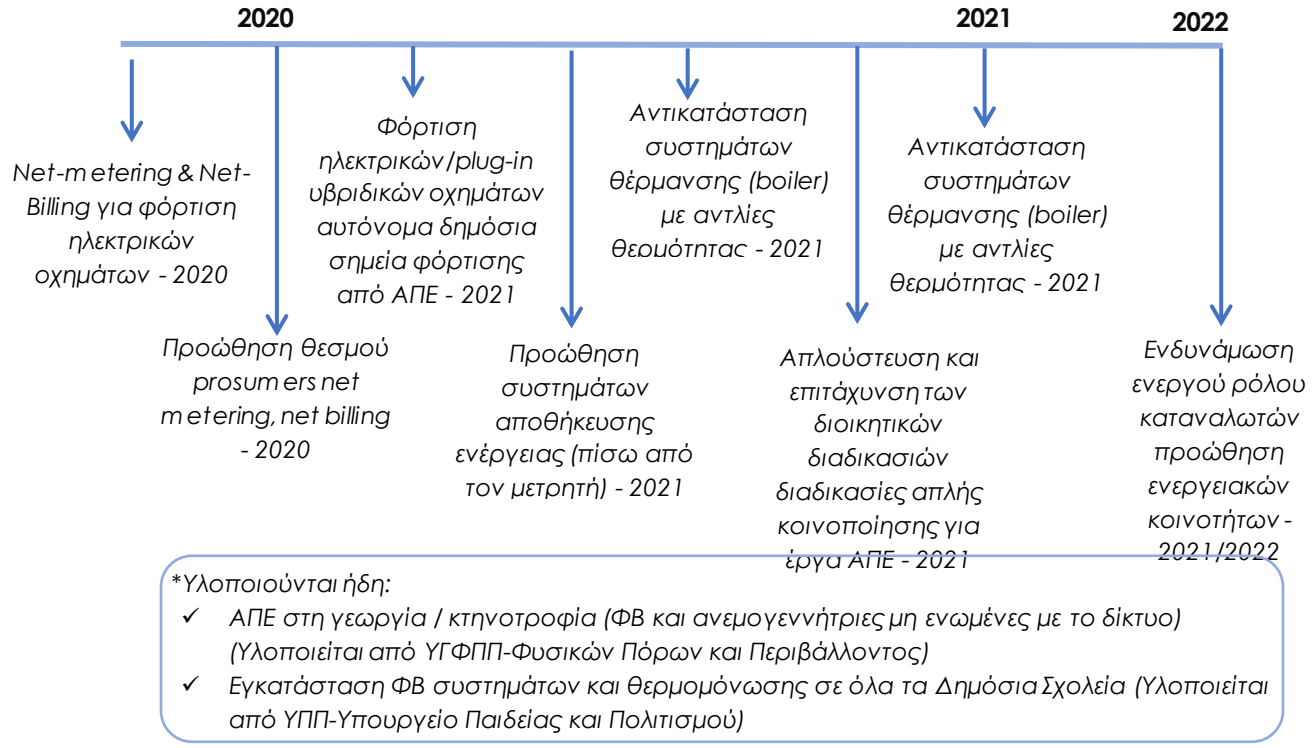

Το εθνικό σχέδιο καθορίζει εθνικό προγραμματισμό με στόχους, επιδιώξεις, μέτρα και πολιτικές που αφορούν:

- ✓ Την ενεργειακή ασφάλεια
- ✓ Την εσωτερική αγορά ενέργειας
- ✓ Την ενεργειακή απόδοση
- ✓ Τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση των θερμοκηπιακών εκπομπών
- ✓ Την έρευνα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα

Για την Ενεργειακή Απόδοση τα κυριότερα Μέτρα και πολιτικές τις περιόδου 2020-2030 για επίτευξη του υποχρεωτικού στόχου είναι:

Πίνακας 30: Μέτρα ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη του εθνικού στόχου 2020-2030

Υλοποιείται	**Σε εξέλιξη / υπό διαμόρφωση**	**Εκτιμάται εφαρμογή το 2021.**	**2021-2027**
Αύξηση του συντελεστή δόμησης για κτίρια που υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων.	Ολοκληρωμένο σχέδιο στο τομέα των οδικών μεταφορών ✓✓	Επιβολή στόχων /υποχρεώσεων ΕΞΕ σε εταιρείες διανομής ενέργειας ✓✓	Εγκατάσταση έξυπνων μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας
	Προώθηση λεωφορείων και οχήματα χαμηλών εκπομπών ✓✓		
Ενεργειακές αναβαθμίσεις και μεμονωμένα μέτρα ΕΞΕ στα	Λήψη μέτρων ΕΞΕ τον τομέα της ύδρευσης		

κτίρια της κεντρικής δημόσιας διοίκησης ✓✓	✓✓	
Νέα σχέδια/προγράμματα για προώθηση επενδύσεων ΕΞΕ σε ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατοικίες και επιχειρήσεις ✓✓	Προώθηση ηλεκτροκίνησης, φόρος καταν άλωσης οχημάτων με βάση τις εκπομπές CO2 κοκ ✓✓	
Διατήρηση της φορολόγησης καυσίμων κίνησης (αμόλυβδη βενζίνη και το ντίζελ) σε τουλάχιστον 0,07 ευρώ / λίτρο πάνω από τα ελάχιστα επίπεδα που ορίζει η Ε.Ε.	Εφαρμογή Δανειοδοτικού Χρηματοδοτικού Εργαλείου για παροχή χαμηλότοκων δάνειων για υλοποίηση μέτρων ΕΞΕ σε κατοικίες, επιχειρήσεις, ευρύτερο δημόσιο τομέα.	
Διατήρηση του τέλους ΑΠΕ και ΕΞΕ που εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια σε τουλάχιστον μια μέση τιμή 0,8 ευρωσεντ/ kWh	Αύξηση δημόσιων μεταφορών μέσω Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας ✓✓	
Αντικατάσταση οδικού φωτισμού ✓✓	Ενίσχυση του δικτύου εθελοντικής δέσμευσης επιχειρήσεων (business4climate) για μείωση των αέριων εκπομπών μέχρι το 2030. Λειτουργία Σχεδίου για επιχορήγηση μέτρων. Το δίκτυο λειτουργεί.	
Ενίσχυση των μέτρων πληροφόρησης ✓✓		

Υπόμνημα: Συνάφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια ✓	Υψηλή ✓✓

Για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 αναμένονται να εγκριθούν νέα σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας όπου το επενδυτικό κεφάλαιο διανέμεται ανάμεσα στο χαμηλής απόδοσης κτίρια δημόσιου, υφιστάμενες κατοικίες και ΜΜΕ.

➢ Σχέδιο Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Κατοικίες	€ 40 εκ.
➢ Πρόγραμμα Αναβάθμισης Δημόσιων Κτιρίων	€ 25 εκ.
➢ Σχέδιο για την προώθηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε ΜΜΕ	€ 15 εκ.
➢ Σχέδιο για την προώθηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε Δήμους και Κοινότητες	€ 15 εκ.
ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027	€ 95 εκ.

9.2.4 Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων

Για την ορθολογική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων και στα πλαίσια της σχετικής ευρωπαϊκής υποχρέωσης (άρθρο 28 της Οδηγίας 98/2008/ΕΚ), το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ανέπτυξε σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της Στρατηγική Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021 (ΣΔΔΑ), ακολουθώντας τα

πρότυπα των οδηγιών της ΕΕ για τη διαχείριση αστικών αποβλήτων: α) πρόληψη, β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, και ε) διάθεση.

Σύμφωνα με το σχέδιο ΣΔΔΑ, η καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για μη έγκαιρη συμμόρφωση με το κλείσιμο των χωματερών, αλλά και το γεγονός ότι το 80% περίπου των παραγόμενων ποσοτήτων της Κύπρου καταλήγει σε ταφή την οδήγησε σε μία νέα προσέγγιση για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων. Πρόσθετα, αναφέρει πως η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τη μεγαλύτερη παραγωγή αποβλήτων ανά κάτοικο αφού ξεπερνά κατά πολύ τον αντίστοιχο μέσο όρο των 27 χωρών της ΕΕ.

Κύριος σκοπός της ήταν ο καθορισμός του πλαισίου για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων την εξαετία 2015-2021. Στο ΣΔΔΑ περιγράφονται η υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων, η αξιολόγηση της μελλοντικής τάσης παραγωγής αποβλήτων, οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι, η αξιολόγηση νέων αναγκών σε υποδομές, και μέτρα και έργα που προβλέπονται με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

Αναπτύχθηκε με 3 βασικούς στόχους: 1: μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, 2: προστασία του περιβάλλοντος, 3: αποδοτική χρήση πόρων,

Κύριοι άξονες της στρατηγικής ήταν:

- Η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων που εμπίπτουν στο ρεύμα των δημοτικών αποβλήτων όπως μέτρα χωριστής συλλογής, στόχοι ανακύκλωσης, εκτροπή βιοαποδομήσιμων από την ταφή, κλείσιμο ΧΑΔΑ και οι Οδηγίες για τα απόβλητα συσκευασιών, ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού οικιακής προέλευσης και των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών (μπαταρίες) οικιακού τύπου.
- Η πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων ιδιωτικών και κρατικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων (π.χ. υφιστάμενης ΟΕΔΑ Κόσιης, δίκτυο πράσινων σημείων, υφιστάμενες υποδομές συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων).
- Τήρηση της ιεράρχησης διαχείρισης αποβλήτων με έμφαση στη πρόληψη και χωριστή διαλογή αποβλήτων, με:

i. αξιοποίηση των δυνατοτήτων του υφιστάμενου συλλογικού συστήματος ανακύκλωσης και τυχόν νέων συλλογικών συστημάτων,
ii. δυνατότητα επέκταση του δικτύου των πράσινων σημείων, και
iii. εισαγωγή συμπληρωματικών προγραμμάτων ενίσχυσης χωριστής συλλογής.

- Υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Στις άμεσες προτεραιότητες της στρατηγικής ήταν και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ που έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας για τις επαρχίες Λάρνακας/Αμμοχώστου.

Ο βασικός Νόμος που διέπει την διαχείριση αποβλήτων στην Κύπρο είναι ο Νόμος 185(Ι)/2011 για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕC. Σε αυτά τα πλαίσιο, σε επίπεδο Κύπρου, αναπτύχθηκαν τα παρακάτω σχέδια διαχείρισης αποβλήτων με προσαρμογή στις σχετικές κατηγορίες παραγόμενων αποβλήτων:

- Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015
- Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων για τα λοιπά ρεύματα 2016-2022

- Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων ελαίων και υγρών καυσίμων 2016-2022
- Σχέδιο Διαχείριση Ελαστικών

Στο Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015, παρουσιάζονται με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου και της EUROSTAT η παραγωγή δημοτικών αποβλήτων στο σύνολο της Κύπρου όπου είναι εμφανές ότι μέχρι και το 2009 η παραγωγή των δημοτικών αποβλήτων παρουσίαζε σταθερά ανοδική πορεία. Από το 2010 και μετά εμφανίζονται πτωτικές τάσεις, ενώ το 2013 παρουσιάστηκε το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης - 7% - σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, το οποίο αποδίδεται στην οικονομική κρίση.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015 τα δεδομένα που αναλύονται λαμβάνουν την κατανομή των ποσοτήτων δημοτικών αποβλήτων ανά επαρχία ως σταθερό μέγεθος, με αναφορά το έτος 2012, όπως εμφανίζεται στο παρακάτω γράφημα που παρουσιάζει το σχέδιο. Οι πηγές από τις οποίες έγινε συλλογή και μετέπειτα επεξεργασία δεδομένων ήταν: Υπουργείο Εσωτερικών, ΟΕΔΑ Κόσιης, ΧΥΤΑ Μαραθούντας, Green DOT Cyprus Ltd, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Γράφημα 58: Παράγωγη δημοτικών αποβλήτων Κύπρου ανά Επαρχία, 2012

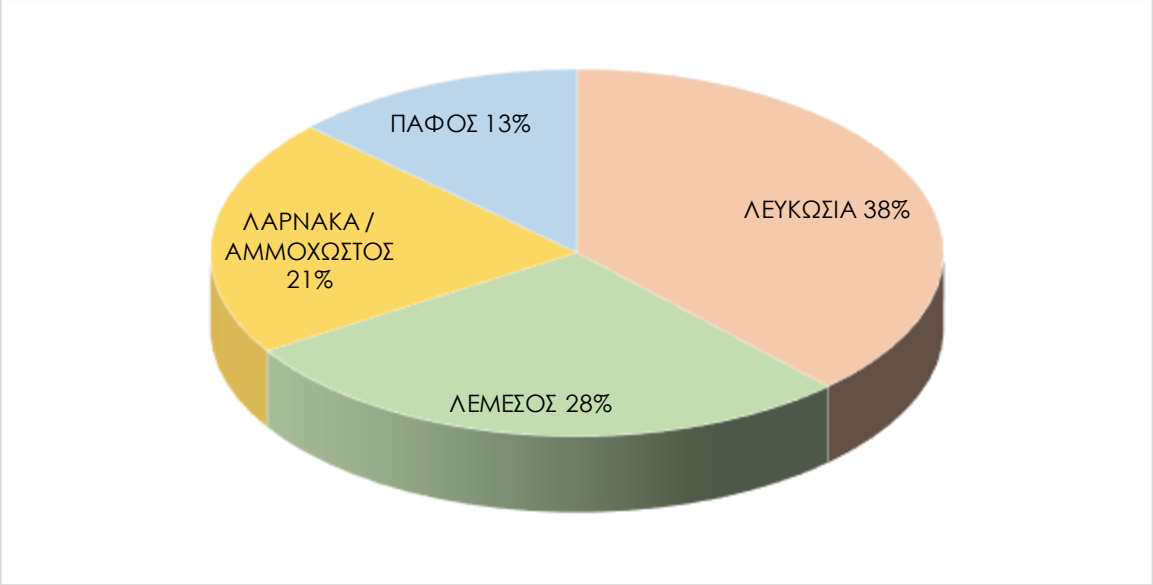

Πηγή: Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021 Κύπρου, Ακριβής αναπαραγωγή

Οι ποιοτικοί στόχοι του Σχεδίου και τα προτεινόμενα μέτρα/δράσεις/κίνητρα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 31: Στόχοι Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015 - 2021

ΣΤΟΧΟΣ	**ΜΕΤΡΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ/ΚΙΝΗΤΡΑ***
Εξασφάλιση προστασίας περιβάλλοντος	✓ Ενίσχυση των ελέγχων και των επιθεωρήσεων ✓ Εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και ανάθεση αρμοδιότητας εκτέλεσης επιθεωρήσεων ✓ Συστηματική ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων από Αρμόδια Αρχή ή/και Τοπική Αυτοδιοίκηση ✓ Ολοκλήρωση του έργου της αποκατάστασης των χωματερών που λειτουργούσαν κατά παράβαση της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ για τους χώρους υγειονομικής ταφής.

✓✓	✓ Ολοκλήρωση του έργου κατασκευής και λειτουργίας του δικτύου των πράσινων σημείων
Αποδοτικότερη διαχείριση των αποβλήτων ως πόρων ✓✓	Όσα αναφέρονται στον στόχο 1 και επιπλέον: Νομοθετικές ρυθμίσεις για υποχρεωτική εφαρμογή προγραμμάτων χωριστής συλλογής τουλάχιστον στο χαρτί, πλαστικό, μέταλλο και γυαλί από τις τοπικές αρχές και αξιολόγηση της πιθανότητας για υποχρεωτική διαλογή στη πηγή από τον πολίτη για τα εν λόγω υλικά. Νομοθετική ρύθμιση για εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για προϊόντα που εκτιμάται ότι η διαχείρισης τους όταν γίνουν απόβλητα χρήζει εμπλοκής του παραγωγού/κατασκευαστή του προϊόντος (π.χ. χαρτί μη συσκευασίας). Νομοθετική ρύθμιση απαγόρευσης παραλαβής στους χώρους ταφής, αποβλήτων πέραν συγκεκριμένης θερμογόνου δύναμης Νομοθετική ρύθμιση υποβολής τελών στους χώρους ταφής με χρονολογική αύξηση. Δημιουργία σχεδίων χορηγιών για δημιουργία νέων ή αναβάθμισης υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων
Αύξηση του βαθμού χρήσης ανακυκλώσιμων υλικών ως πρώτες ύλες στην Κύπρο ✓✓	Μελέτη και αξιολόγηση της δυνατότητας αξιοποίησης μεγαλύτερων ποσοτήτων και ειδών ανακυκλώσιμων υλικών στην Κύπρο και παροχή οικονομικών κινήτρων (σχέδιο χορηγιών) σε βιομηχανίες που θα επενδύσουν στην ένταξη ανακυκλώσιμου υλικού στην παραγωγική τους διαδικασία
Εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με την διαχείριση αποβλήτων (capacity building) ✓✓	Δημιουργία προγράμματος εκπαίδευσης για τα θέματα πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης των δημοτικών αποβλήτων. Το πρόγραμμα θα αποτελείται από τρία υπό-προγράμματα. Το πρώτο θα απευθύνεται στο προσωπικό του δημόσιου τομέα που χειρίζεται τα θέματα διαχείρισης αποβλήτων. Το δεύτερο θα απευθύνεται στην τοπική αυτοδιοίκηση και θα αποσκοπεί στον καταρτισμό της για ανάληψη ευθυνών και ενεργή συμμετοχή στα θέματα ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων και προώθησης της χρήσης της ιεράρχησης διαχείρισης αποβλήτων. Το τρίτο θα απευθύνεται προς παραγωγούς σημαντικών ποσοτήτων αποβλήτων
Ανάπτυξη νέων και ενδυνάμωση υφιστάμενων συστημάτων συλλογής και ανάκτησης αποβλήτων καθώς και των χώρων τελικής διάθεσης. ✓✓	Τεχνοοικονομική ενίσχυση τοπικής αυτοδιοίκησης για προώθηση της ορθολογικής διαχείρισης των αποβλήτων τους. Δημιουργία σχεδίων χορηγιών για δημιουργία νέων ή αναβάθμισης υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων Δημιουργία μιας ακόμη μονάδας ΟΕΔΑ στην επαρχία Λεμεσού για αξιοποίηση του μεικτού δημοτικού αποβλήτου – η μονάδα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση τοπικών αρχών πέραν της επαρχίας Λεμεσού. Τροποποίηση νομοθεσιών ώστε η ΟΕΔΑ Λάρνακας/Αμμοχώστου να εξυπηρετεί τοπικές αρχές πέραν των δυο επαρχιών. Δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής που να συνάδουν με την Οδηγία 1999/31/ΕΚ, για τις επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας και κλείσιμο Βατί και Κοτσιάτη. Δημιουργία μονάδας διαχείρισης των ποσοτήτων από τον ΧΑΔΑ Κοτσιάτη που δεν θα διατεθούν στον ΟΕΔΑ Κόσιης, και που θα συμπεριλαμβάνει επεξεργασία και εν ταφιασμό σε ΧΥΤ, όπως απαιτείται από την Οδηγία 1999/31/ΕΚ. Αναβάθμιση του ΧΥΤΑ Πάφου με την εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας όπως απαιτείται από την Οδηγία 1999/31/ΕΚ,
Επίτευξη υψηλού βαθμού περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και συμμετοχής του κοινού σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων (δημιουργία κοινωνίας ανακύκλωσης) ✓✓	Δημιουργία και υλοποίηση τριετούς προγράμματος ολοκληρωμένης εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού με σκοπό την προώθηση των εννοιών της πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης και της συμμετοχής του κοινού στις δράσεις της κοινότητας του. Θα γίνει χρήση όλων των ΜΜΕ, του διαδικτύου και άλλων επικοινωνιακών εργαλείων (σεμινάρια, ημερίδες, εργαστήρια κλπ). Το πρόγραμμα θα επαναληφθεί στην τριετία και θα συνοδεύεται από διετή έκθεση αξιολόγησης (σημείωση: ήδη έχει κερδηθεί σχετικό πρόγραμμα LIFE σε συνεργασία με το ΡΙΚ και το ΚΥΠΕ).

Προώθηση σχεδιασμού και χρήση προϊόντων και διαδικασιών που ενισχύουν την εξοικονόμηση πόρων	Παροχή κινήτρων σε ερευνητές για την διερεύνηση συγκεκριμένων προβληματικών καταστάσεων και ειδικών ρευμάτων αποβλήτων και την παροχή λύσεων επίλυσης
Ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, λειτουργικού και ευέλικτου συστήματος συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων ✓✓	Δημιουργία κατάλληλης βάσης συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων στην οποία να συμπεριλαμβάνεται και η ηλεκτρονική/διαδικτυακή υποβολή στοιχείων από τους υπόχρεους φορείς.

Υπόμνημα: Συνάφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια ✓	**Υψηλή** ✓✓

9.3 Τοπικό πλαίσιο Στρατηγικής

Η νέα προγραμματική περίοδος 2021-2017 βρίσκει την Ευρώπη με μεγαλύτερη εμπειρία πάνω στον επενδυτικό σχεδιασμό και στοχεύει σε σαφείς και απλές διαδικασίες που με την απαραίτητη ευελιξία θα αποτελέσουν έναν αποτελεσματικό σχεδιασμό.

Πλέον οι Περιφέρειες και οι Τοπικές αυτοδιοικήσεις αναλαμβάνουν την ευθύνη των δράσεων και των έργων που θα επιλέξουν να ενισχυθούν από το πλαίσιο της πολιτικής συνοχής 2021-2027, και καλούνται να αναπτύξουν στρατηγικές Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) που θα πρέπει να εκπονηθούν από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) και περιλαμβάνουν τη συνεργασία Δήμων ή/και Κοινοτήτων με ομοιογενή χαρακτηριστικά, κοινά προβλήματα και ομοειδείς δυνατότητες ανάπτυξης.

Οι υφιστάμενες Στρατηγικές από την περίοδο 2014-2020 θα προσαρμοστούν και θα αναθεωρηθούν με βάση τις ανάγκες και προτεραιότητες της περιόδου 2021-2027, δημιουργώντας νέες στρατηγικές πιο ενισχυμένες και με πολιτικές που δεν είχαν περιληφθεί στον προηγούμενο σχεδιασμό.

Η νέα πολιτική συνοχής της ΕΕ κατευθύνει τις παρεμβάσεις της στις περιφερειακές και τοπικές ανάγκες και τους πόρους, όπου είναι περισσότερο αναγκαίοι, στηρίζοντας αναπτυξιακές στρατηγικές που διαχειρίζονται οι τοπικές αρχές.

Πολεοδομική Στρατηγική Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας

Η στρατηγική αποσκοπεί στην επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης, μέσα από τη συνετή διαχείριση των φυσικών πόρων και της πολιτιστικής παρακαταθήκης για τη μακροπρόθεσμή οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, διασφαλίζοντας παράλληλα τη λειτουργική ενότητα και τον χαρακτήρα της περιοχής ως σύνολο.

Επιδιώκει:

- *την αναβάθμιση της περιοχής*
- *την ανάδειξη της αυτονομίας της έναντι εξαρτήσεων από το αστικό συγκρότημα της Λάρνακας*
- *τη διασφάλιση του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής*

- *την αντιμετώπιση των περιορισμών της κατοχής, παρέχοντας την αναγκαία ευελιξία για επιτυχή προσαρμογή του Σχεδίου όταν εκλείψουν οι παρούσες συνθήκες*
- την ανάδειξη της φυσιογνωμίας και της ιδιαίτερης ταυτότητας των τριών οικισμών

Δίνει έμφαση σε ειδικούς αναπτυξιακούς τομείς, όπως:

- *του τουρισμού με ενίσχυση του ρόλου της περιοχής ως τουριστικός και παραθεριστικός προορισμός,*
- *της υγείας,*
- *του αθλητισμού,*
- *των υπηρεσιών και της αναψυχής/ ψυχαγωγίας*
- *της προώθησης/υλοποίησης έργων προτεραιότητας συμπεριλαμβανομένης και της βελτίωσης των υποδομών*

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής αφορούν την ύπαρξη τουριστικών πόρων και τουριστικών υποδομών, το σημαντικό φυσικός πλούτο και βιοποικιλότητα, καθώς και περιοχές στο Δίκτυο Natura 2000, καθώς και άλλες περιοχές με σημαντική και ιδιαίτερη τοπογραφία, και την ύπαρξη δημόσιων υπηρεσιών και υπηρεσιών μέριμνας και υγείας, καθώς και υποδομών δημόσιων εκπαιδευτηρίων. Τα μέτρα που προτείνονται έχουν σκοπό:

- *Την αποδοτικότερη οργάνωση των βασικών λειτουργιών και των σχέσεων μεταξύ τους όπως και την προγραμματισμένη διάταξη διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων.*
- *Πιο άνετες συνθήκες ζωής σε καλά οργανωμένες περιοχές κατοικίας εξοπλισμένες με τις αναγκαίες κοινοτικές λειτουργίες και υπηρεσίες.*
- *Την ορθολογική οργάνωση της κυκλοφορίας και των δημόσιων συγκοινωνιών.*
- *Την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η Στρατηγική Ανάπτυξης.*
- *Την διεύρυνση της τοπικής οικονομικής βάσης τόσο προς τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όσο και προς άλλες δραστηριότητες.*

Παρακάτω παρουσιάζονται σε μορφή πίνακα, οι γενικοί στόχοι, αλλά και ανά τους τομείς: *Περιβάλλον – Πολιτισμός* όπως και *Οικονομία – Κοινωνία*.

Πίνακας 32: Γενικοί στόχοι ποιοτικής αναβάθμισης και βιώσιμης ανάπτυξης τοπικού σχεδίου

Γενικοί στόχοι ποιοτική αναβάθμιση και βιώσιμη ανάπτυξη		
Διασφάλιση της συμπληρωματικότητας των οικισμών αλλά και της χωροδομικής τους αυτοτέλειας, στη βάση ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου ✓✓	Διασφάλιση πολεοδομικής/ χωροταξικής συνέχειας σε σχέση με τις συνορεύουσες κοινότητες και προαγωγή λειτουργικών σχέσεων και δυναμικών δικτύων συνεργασίας μαζί τους.	Διασφάλιση ισόρροπης ποικιλίας συμβατών χρήσεων όπου αυτό είναι επιθυμητό, και η αποφυγή γειτνίασης συγκρουόμενων χρήσεων για σκοπούς ανέσεων και ασφάλειας. ✓
Σωστή διαχείριση του πολιτιστικού τοπίου και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση σε στοιχεία και περιοχές ειδικού, ιστορικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος έτσι ώστε οι οικισμοί να αναβαθμιστούν σε ελκυστικές	Επίτευξη, συμπαγούς και συγκεντρωμένης ανάπτυξης, ώστε να αποφευχθεί η σκόρπια ανάπτυξη, με στόχο την πρόληψη λειτουργικών, οικονομικών, κοινωνικών προβλημάτων, αλλά και αρνητικού επηρεασμού του περιβάλλοντος, της	Διασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης γης για διάφορες επιθυμητές χρήσεις, για κάλυψη των πραγματικών στεγαστικών και άλλων αναπτυξιακών αναγκών, μέσα από μια ενιαία προσέγγιση των τριών οικισμών και

περιοχές κατοικίας, εργασίας και πολιτιστικών και άλλων δραστηριοτήτων. ✓ ✓	βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων και του τοπίου. ✓ ✓	επιδιώκοντας την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της.
Διασφάλιση απαραίτητων υποδομών (οδικών δικτύων και κοινής ωφέλειας) καθώς και υπηρεσιών για υποστήριξη της σκοπούμενης ανάπτυξης. ✓✓	Σταδιακή αναβάθμιση των αν έσεων, της ποιοτικής ζωής και του επιπέδου εξυπηρέτησης του συν όλου του πληθυσμού και των επισκεπτών. Η υιοθέτηση μέτρων που θα συμβάλουν στη σταδιακή επίλυση των προβλημάτων. ✓✓	Προστασία και σωστή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων προς όφελος του σημερινού και μελλοντικού πληθυσμού της περιοχής, σύμφωνα με τις σύγχρονες αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. ✓✓
Δυνατότητα χρήσης εναλλακτικών μέσων πρόσβασης στους χώρους εργασίας, εκπαίδευσης και εξυπηρέτησης, με περιορισμό της χρήσης του ιδιωτικού οχήματος ✓✓	Διατήρηση και προστασία ικανοποιητικού αποθέματος γης για μελλοντική ανάπτυξη και αντιμετώπιση οικονομικών αλλαγών.	

Στόχοι Αναφορικά με το Περιβάλλον, το Τοπίο και τη Φυσική και Πολιτιστική Κληρονομιά		
Ο σεβασμός, η προστασία, η διατήρηση, η ανάδειξη, η αποτροπή πιέσεων και η αειφόρος διαχείριση: • Του περιβάλλοντος, με έμφαση στη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα. • Των φυσικών πόρων, με έμφαση στους υδάτινους πόρους. • Του τοπίου και της φυσικής καλλονής. • Της φυσικής, αρχιτεκτονικής, ιστορικής, κοινωνικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ✓ ✓	Η αναβάθμιση και αναζωογόνηση του δομημένου περιβάλλοντος λόγω της απουσίας ταυτότητας και αισθητικής ποιότητας τόσο στα κέντρα των οικισμών όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Τοπικού Σχεδίου. ✓ ✓	Η αναβάθμιση και αναζωογόνηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. ✓✓
	Η βιώσιμη διαχείριση των στερεών, επικίνδυνων και υγρών αποβλήτων ✓✓	Η προστασία της περιοχής από φυσικούς και άλλους κινδύνους, περιλαμβανομένης της προστασίας των εδαφών. ✓ ✓

Στόχοι για την Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη		
Η ενθάρρυνση εναλλακτικών μορφών βιώσιμου τουρισμού, που συνδέονται με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που προσφέρει η περιοχή, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις κλιματικές συνθήκες, τον πολιτισμό, το φυσικό/πολιτιστικό τοπίο, τη βιοποικιλότητα και, καθώς και αντίστοιχων μορφών αναψυχής, ψυχαγωγίας, υγείας, αθλητισμού και ευεξίας. ✓✓	Η ενίσχυση και εκσυγχρονισμός τύπων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού, της μεταποίησης, των υπηρεσιών και της καινοτομίας, προς: • Αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής. • Αξιοποίηση οικονομικών κλίμακας, όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό.	Η δημιουργία και υποστήριξη εναλλακτικών, βιώσιμων μορφών ανάπτυξης και ευκαιριών απασχόλησης, με έμφαση σε δραστηριότητες μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας, και με διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης, μέσα από την παροχή εναλλακτικών θέσεων εργασίας (δευτερογενής και τριτογενής τομέας της οικονομίας). ✓✓

Η βέλτιστη αξιοποίηση και προστασία της γης που είναι κατάλληλη για γεωργικούς σκοπούς, ιδιαίτερα για την παραγωγή πρώιμων προϊόντων, κ.ο.κ.	• Παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Υποστήριξη και ενθάρρυνση συνέργειας και συνεργασίας επιχειρήσεων και δημιουργίας ομάδων επιχειρήσεων που συνδυάζουν δραστηριότητες μεταποίησης και υπηρεσιών. ✓✓	Η προώθηση της βιώσιμης και αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης με στόχους τη βελτιστοποίηση κοινωνικών και οικονομικών ωφελειών, μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ανάδειξη των τοπικών χαρακτηριστικών και της τοπικής πολιτιστικής αξίας ✓ ✓

***Υπόμνημα*:** Συνάφεια με στόχους ΟΧΑ Αμμοχώστου	
Μέτρια ✓	**Υψηλή** ✓✓

Πίνακας 33: Ευρωπαϊκές, Εθνικές και Τοπικές Στρατηγικές/Σχέδια και εκτίμηση του βαθμού συνάφειας με την ΟΧΑ Αμμοχώστου

	Άξονες Στρατηγικής ΟΧΑ Αμμοχώστου					
	Α.Σ.1	**Α.Σ.2**	**Α.Σ.3**	**Α.Σ.4**	**Α.Σ.5**	
Πλαίσιο	**Συνάφεια**					**Τεκμηρίωση**
Εθνικός Επενδυτικός Σχεδιασμός 2021 – 2027	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	Οι Στόχοι Πολιτικής του Επενδυτικού Σχεδιασμού για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021 – 2027, συμβαδίζουν απόλυτα με τους 5 Άξονες Στρατηγικής της ΟΧΑ (ΑΣ).
Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2021 – 2030	✓✓	✓	✓		✓✓	Συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής και από τους βασικούς στόχους της ΟΧΑ είναι ο τουρισμός. Η εθνική στρατηγική τουρισμού επεκτείνεται και πλαισιώνει σε μεγάλο βαθμό τους ειδικούς στόχους της τοπικής ανάπτυξης αφού είναι ήδη ένας κορυφαίος τουριστικός προορισμός.
Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2015 – 2022	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓	Με μεγάλο φάσμα τομεακών προτεραιοτήτων η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης είναι συνυφασμένη με τους άξονες του τουρισμού, του περιβάλλοντος και της ενέργειας
Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα για το 2021-2030		✓✓	✓✓		✓	Οι άξονες, δράσεις και το στρατηγικό πλαίσιο για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή συναντώνται έντονα στις δύο αυτές στρατηγικές με στόχο την βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων		✓✓			✓	Η εθνική Στρατηγική για τα απόβλητα προσφέρει το έδαφος για μία κοινή τοπική και εθνική στρατηγική όπως

						επίσης αναδεικνύει τα σημεία που η ΟΧΑ απαιτείται να εστιάσει για να αποκτήσει την αυτονομία και την βιώσιμη διαχείριση σε τοπικό επίπεδο
Πολεοδομική Στρατηγική Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας	✓	✓	✓✓	✓✓		Προτεραιότητες που παρουσιάζονται κοινές και στις δύο περιπτώσεις, επιδιώκουν να οδηγήσουν σε σύνδεση εξασφαλίζοντας τη συμπληρωματικότητα των οικισμών ως λειτουργική ενότητα αλλά ταυτόχρονα και της αυτοτέλειας τους, ώστε να αναπτυχθεί ένας κοινός χαρακτήρας της περιοχής με οικονομική και βιώσιμη ανάπτυξη εκμεταλλευόμενη τα συγκριτικά πλεονέκτημα της.

Υπόμνημα 2*: *Άξονες Στρατηγικής ΟΧΑ Αμμοχώστου		***Υπόμνημα 1: Βαθμός Συνάφειας***	
Α.Σ.1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας και του τουρισμού εμπειρίας	Υψηλός Βαθμός Συνάφειας	✓✓
		Μέτριος Βαθμός Συνάφειας	✓
Α.Σ.2	Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής		
Α.Σ.3	Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης		
Α.Σ.4	Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών		
Α.Σ.5	Έξυπνη Διακυβέρνηση		

10 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ

Η διαδικασία της διαβούλευσης αποτελεί συμβατική υποχρέωση του Αναδόχου στα πλαίσια του σχεδιασμού της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ). Πρόκειται για ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο του αναπτυξιακού σχεδιασμού, μέσω του οποίου καθορίζεται ο προσανατολισμός της στρατηγικής, καθώς η συμμετοχικότητα του συνόλου των τοπικών αρχών και της τοπικής κοινωνίας, δύναται να αναδείξουν ζητήματα που λειτουργούν ανασταλτικά στην ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης. Επιπλέον, κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα και ερεθίσματα τα οποία δρομολογούνται σε τακτικές διαδικασίες με στόχο την ταχεία κάλυψη του αναπτυξιακού κενού.

Ειδικότερα, βάσει της αρχής τη διαβούλευσης, δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την εκάστοτε περιοχή παρέμβασης καταθέτοντας ιδέες και απόψεις, έχει κάθε φορολογούμενος πολίτης. Επιπρόσθετα, οι επενδυτές και οι επιχειρηματίες της περιοχής διαθέτουν την γνώση και την εμπειρία στον χώρο που δραστηριοποιούνται, γεγονός που τους καθιστά ιδιαίτερα σημαντικούς παράγοντες σε δράσεις λήψης αποφάσεων.

Σκοπός της διαδικασίας διαβούλευσης ήταν η επίτευξη ουσιαστικής συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού και των τοπικών φορέων στο σχεδιασμό της υπό εκπόνηση Ολοκληρωμένης Στρατηγικής της Επαρχίας Αμμοχώστου, ώστε να επιτευχθεί καλύτερη στόχευση των προβλημάτων της περιοχής και αποτελεσματικότερος σχεδιασμός για τις παρεμβάσεις της στρατηγικής στην λογική της Bottom up προσέγγισης (προσέγγιση και σχεδιασμός «από κάτω προς τα πάνω»).

Στη λογική αυτή, οι στόχοι που τέθηκα μέσω της διαβούλευση ήταν οι εξής:

- Ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και των τοπικών φορέων για τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία των ΑΤΑ της Περιοχής για το σχεδιασμό ολοκληρωμένης στρατηγικής
- Κοινός σχεδιασμός ολόκληρης της επαρχίας
- Ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων φορέων στα θέματα που αφορούν στη συγκεκριμένη γεωγραφική και φυσική ενότητα, τόσο για τη διαφύλαξη και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου της, όσο και για την αξιοποίησή τους
- Κινητοποίηση των τοπικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού να συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό της ανάπτυξης της περιοχής τους.
- Προσδιορισμός του οράματος
- Καθορισμός της Στρατηγικής και των στόχων της

- ❖ Καταγραφή των ισχυρών και των αδύνατων σημείων της περιοχής παρέμβασης
- ❖ Καταγραφή και ιεράρχηση των αναγκών της περιοχής
- ❖ Καταγραφή προτεινόμενων έργων

Η συμμετοχή των τοπικών αρχών, στον σχεδιασμό της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου πραγματοποιήθηκε κατά τις παρακάτω διαβουλεύσεις:

- Συνάντηση των εκπροσώπων των Δήμων και των Κοινοτήτων με τον Ανάδοχο για τον προγραμματισμό της εκπόνησης της μελέτης ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.
- Συντονισμός για την προετοιμασία της μελέτης ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.
- Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τις Κοινότητες Φρενάρου, Αυγόρου, Άχνας, Αχερίτου, Λιοπετρίου και τους Δήμους Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας.
- Παρουσίαση του προσανατολισμού της στρατηγικής από τον Ανάδοχο στους εκπροσώπους των Δήμων και των Κοινοτήτων της περιοχής παρέμβασης, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών προβλημάτων και αναπτυξιακών κενών, τα οποία σε επόμενο χρόνο θα διορθωθούν, θα συμπληρωθούν και θα επαναπροσδιοριστούν.

Για τη διασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών επιχειρήσεων στον σχεδιασμό της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, δημιουργήθηκαν και διαμοιράστηκαν ψηφιακά ερωτηματολόγια. Ο διαμοιρασμός και η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ξεκίνησε στις 1/11/2020 και βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Ως εκ τούτου τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων δεν έχουν καταγραφεί στο παρόν τεύχος, όμως τα ερωτηματολόγια διατίθενται σε παράρτημα.

1	Είδος Ενέργειας	Αρχική συνάντηση εκπροσώπων Δήμων και Κοινοτήτων με τον Ανάδοχο για προγραμματισμό της εκπόνησης της μελέτης ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου
Ημερομηνία διεξαγωγής		14/10/2020
Τόπος Διεξαγωγής		Δημαρχείο Σωτήρας
Ομάδα/δες στόχος		Δήμαρχοι/Κοινοτάρχες και αντιπρόσωποι Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου
Αριθμός συμμετεχόντων		7
Φορείς που συμμετείχαν και είδος φορέων		Δήμοι και Κοινότητες Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης)
Στη διαβούλευση συμμετείχαν: • Δήμος Παραλιμνίου: κ. Θεόδωρος Πυριλλής • Δήμος Δερύνειας: κ. Άντρος Καραγιάννης • Δήμος Σωτήρας: κ. Γεώργιος Τάκκας • Δήμος Αγίας Νάπας: κ. Χρίστος Ζαννέττου • Κοινότητα Αυγόρου κ. Ιωσήφ Στυλιανού και κ. Ανδρέας Λοϊζιάς • Κοινότητες Άχνας και Αχερίτου: κ. Ανδρέας Λοϊζιάς • Κοινότητα Φρενάρου: κ. Μιχάλης Χατζηγιώρκας • Ένας εκπρόσωπος της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου		
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την αρχική συνάντηση, έχει πραγματοποιηθεί γνωριμία του Αναδόχου και της ομάδας έργου μαζί με τους εκπροσώπους κάθε Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έπειτα, έχει πραγματοποιηθεί ενημέρωση ως προς τις	

	κύριε πτυχές που θα διέπουν την υπό-υλοποίηση μελέτη ΟΧΑ όπως για παράδειγμα η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης με την παροχή δεδομένων για διεξαγωγή της ανάλυσης SWOT. Με βάση την συζήτηση που έχει διεξαχθεί, επισημάνθηκαν και αποφασίστηκαν τα παρακάτω: ➢ Η υπογραφή ενός από κοινού μνημονίου συνεργασίας για την υποβολή Ολοκληρωμένης στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου. ➢ Συντονιστής ενεργειών για την προετοιμασία, υποβολή και υλοποίηση της στρατηγικής αυτής ορίζεται ο Δήμος Παραλιμνίου. ➢ Η συνεργασία όλων των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου με σκοπό την διεκπεραίωση της στρατηγικής ΟΧΑ. Κρίθηκε σημαντικό να ενταχθούν περιφερειακές δράσεις για την επαρχία έτσι ώστε να επιτευχθεί η κατάλληλη συνεργασία καθώς και η κοινή ανάπτυξη των Δήμων και Κοινοτήτων κυρίως σε θέματα που υστερούν οι περισσότεροι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης. ➢ Κάθε Δήμος και Κοινότητα θα δημιουργήσει την δική του ομάδα έργου όπου μέλη της οποίας θα πρέπει να παραβρεθούν στην επόμενη διαβούλευση με στόχο την παρουσίαση των παραμέτρων της μελέτης ΟΧΑ και των στοιχείων που χρειάζονται για καταγραφή και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της επαρχίας. ➢ Η επόμενη διαβούλευση ορίζεται για τις 19/11/2020 στο Δημαρχείο Παραλιμνίου.
Παρουσιολόγιο Συνάντησης	

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 19/11/2020

Τοποθεσία: Δημαρχείο Παραλιμνίου, Κύπρος

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Φορέας	Email	Υπογραφή	Άδεια για την λήψη φωτογραφιών
1.	Λοΐζια (99567121)	Ανδρέας	Κ.Σ. Αυγόρου	aaloizia@yahoo.com		✓
2.	Σταυρινού 99457014	Ιωσήφ	Αυγόρου	iosifstylianou@yahoo.com		✓
3.	Χρίστος Ζορπάς		Δικό σας	grammateas@agiasnapa.org.cy		
4.	Γεώργιος Τάκκας		Σωτήρα	takkas.mayor@sotira.org.cy		✓
5.	Λέων Καραολής		Δερύνεια			✓
6.	Χατζηγιωρκάς 99677880	Μιχάλης	Κ.Σ. Φρενάρου	info@freneros.com.cy		✓
7.	Πυργής Θεοδώρου		Δήμαρχος Παραλιμνίου			✓

1

Φωτογραφικό Υλικό	 *

2	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση και συντονισμός για την προετοιμασία της μελέτης ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου
Ημερομηνία διεξαγωγής		19/10/2020
Τοποθεσία Διεξαγωγής		Δημαρχείο Παραλιμνίου
Ομάδα/δες στόχος		Δήμαρχοι/Κοινοτάρχες και αντιπρόσωποι Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου
Αριθμός συμμετεχόντων		12
Φορείς που συμμετείχαν και είδος φορέων		Δήμοι και Κοινότητες Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης)

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:

- Δήμος Παραλιμνίου: κα. Καλομοίρα Κέλη και κα. Δέσπω Πυρίλλη
- Δήμος Δερύνειας: κα. Γαβριέλα Γαβριήλ και κ. Μάριος Δημοσθένους
- Δήμος Σωτήρας: κ. Κωνσταντίνος Πέτρου
- Δήμος Αγίας Νάπας: κ. Άθως Γεωργίου και κ. Ξένια Σάρδαλου
- Κοινότητα Άχνας κ. Νίκος Βασιλά και κα. Ξένια Κωνσταντίνου
- Κοινότητες Αυγόρου και Αχερίτου: κ. Ανδρέας Λοϊζιάς και κα. Τόνια Ράλλη
- Κοινότητα Φρενάρου: κ. Μιχάλης Χατζηγιώρκας
- Ένας εκπρόσωπος της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα

Κατά την διάρκεια της διαβούλευσης, έγινε παρουσίαση των παραμέτρων που καθορίζουν την μελέτη ΟΧΑ, τα στοιχεία που χρειάζονται από κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης για ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης κάθε Δήμου και Κοινότητας. Έπειτα έχει πραγματοποιηθεί συζήτηση με τους συμμετέχοντες ως προς τα επόμενα βήματα. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, επισημάνθηκαν και αποφασίστηκαν τα παρακάτω:

- Ο Δήμος Παραλιμνίου, ως συντονιστής προετοιμασίας, υποβολής και υλοποίησης της στρατηγικής αυτής, θα προχωρήσει στην προώθηση της συνεργασίας των Δήμων και Κοινοτήτων προς το ευρύ κοινό μέσω της δημοσίευσης δελτίου τύπου και την δημιουργία σελίδας με περισσότερες πληροφορίες. Μέσω της σελίδας αυτής, θα μπορούν να παραχωρήσουν οι πολίτες την άποψη τους ως προς τις τελικές ενέργειες που θα αποφασιστούν έπειτα της ολοκλήρωσης των διαβουλεύσεων και της μελέτης της υφιστάμενης κατάστασης.
- Με σκοπό την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης κάθε Δήμου και Κοινότητας, θα πραγματοποιηθεί συλλογή δεδομένων από κάθε Δήμο και Κοινότητα με βάση τους άξονες δραστηριότητας που έχουν συζητηθεί κατά την συνάντηση.
- Ο Δήμος Παραλιμνίου θα αναλάβει την αποστολή επιστολών προς αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς για ανάκτηση δεδομένων της επαρχίας, όπου εφαρμόζεται (π.χ. ΑΗΚ, ΚΕΠΑ, ΟΣΕΑ, Κοινωνικές Ασφαλίσεις).

- Θα αποσταλούν ερωτηματολόγια προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου με σκοπό να ληφθούν υπόψη και οι απόψεις των πολιτών και των επιχειρήσεων κατά τον σχεδιασμό της στρατηγικής. Έχει προταθεί η διαβούλευση των ενεργειών που θα αποφασιστούν μέσω εκδήλωσης προς το ευρύ κοινό. Όμως λόγω της υφιστάμενης κατάστασης και της ανησυχίας που υπάρχει με την εξάπλωση της πανδημίας του COVOD-19, θα συζητηθεί σε μετέπειτα στάδιο η πιθανότητα διεξαγωγής της εκδήλωσης.
- Θα πραγματοποιηθούν συναντήσεις με κάθε Δήμο και Κοινότητα για περαιτέρω συζήτηση, καταγραφή των δεδομένων και μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης με σκοπό την εξαγωγή των αποτελεσμάτων της μελέτης ΟΧΑ.

Παρουσιολόγιο Συνάντησης

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 19 /10 2020

Τοποθεσία: Δημαρχείο Μιχάρα Παραλίμνι, Κύπρος

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Φορέας	Email	Υπογραφή	Άδεια για την λήψη φωτογραφιών
1.	ΒΑΣΙΛΑ (99607138)	ΝΙΚΟΣ	ΑΧΝΑ	info@achna.com.cy		✓
2.	Κυπριανού (99972240) (24722666)	Δέσποινα	Αχνα	info@achna.com.cy		✓
3.	Ράμη (99827904)	Τονια	Αυγόρου	tonia_ra@hotmail.com info@avgorou.org.cy		✓
4.	Ανδρέας Α. Λοϊζιάς	Ανδρέας	Κ.Σ Αγ. Σεργίου	aaloizias@yahoo.com		✓
5.	Χατζηχρίστου (Μιχάλης) (99677880)	Μιχάλης	Πρόεδρος Κ.Σ. Φρενάρου	mihadjigavka.com.cy		✓
6.	Καλογήρου Κέλη		Δήμος Παραλιμνίου	kalogirou@paralimni.org.cy		✓
7.	Πυρήνη (99547595)	Δέσπω	Δήμος Παραλιμνίου	despwbtf@hotmail.com		✓
8.	Χάρδαλα (23816329)	Ξένια	Δημος Αγιας Νάπας	xstehadagianapa.org.cy		✓

1

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 19 /10 2020

Τοποθεσία: Δημαρχείο Μιχάρα Παραλίμνι, Κύπρος

9.	Δημοσθένους	Μάριος	Δερύνεια			✓
10.	Γαβριήλ (99487330)	Γαβριήλ	Δερύνεια	gavriela.derineia@cytanet.com.cy		✓
11.	Πέτρου (99798688)	Κωνσταντίνος	Δήμος Συκέπας	kostas.petrou@sotira.org.cy		✓
12.	Γεωργίου (99358830)	Αθως	Δ. Αγ. Νάπα	technical@agianapa.org.cy		✓
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						

2

Φωτογραφικό Υλικό	

3	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση Κοινότητας Φρενάρου
Ημερομηνία διεξαγωγής		22/10/2020
Τοποθεσία διεξαγωγής		Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρου
Ομάδα/δες στόχος		Κοινοτάρχης Φρενάρου
Αριθμός συμμετεχόντων		3

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:

- Ο Κοινοτάρχης Φρενάρου, κ. Μιχάλης Χατζηγιώρκας
- Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από την Κοινότητα Φρενάρου και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Η Κοινότητα αποτελεί κέντρο των «Κοκκινοχωρίων» ως προς την εκπαίδευση και την βιομηχανική περιοχή. • Η Κοινότητα έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια καθώς έχουν δοθεί επιχορηγήσεις για ανέγερση και αγορά κατοικιών στην περιοχή. Επίσης, αρκετοί πολίτες από το εξωτερικό επιλέγουν την Κοινότητα Φρενάρου για αγορά κατοικίας για μόνιμη κατοικία. • Υπάρχει αυξητική τάση ως προς τα άτομα ΑΜΕΑ και η περιοχή μειονεκτεί αρκετά ως προς την παροχή υπηρεσιών και υποδομών για εξυπηρέτηση τους. • Αν και η Κοινότητα ήταν παραδοσιακά γεωργική κοινότητα, σήμερα παρατηρείται σημαντική μείωση του ποσοστού απασχόλησης στον τομέα λόγω της μη απασχόλησης νέων στο τομέα αυτών ή/και της εγκατάστασης στις πόλεις. • Σημαντική δραστηριότητα παρατηρείται στον αθλητικό τομέα με διοργάνωση τουρνουά ποδοσφαίρου στο Κοινοτικό Γήπεδο και παράδοση μαθημάτων τοξοβολίας. • Κάθε δύο χρόνια υλοποιείται φεστιβάλ καρπουζιού. • Παρατηρείται ότι η ύπαρξη πολλών μικρών χώρων πρασίνων στην Κοινότητα σε συνεργασία με το μειωμένο προσωπικό, επιφέρει δυσκολίες στην διαχείριση της και ως εκ τούτου, μετατρέπονται από τους κάτοικους ως χωματερές. • Η Κοινότητα διαθέτει παραδοσιακά εστιατόρια με καλή ποιότητα παραδοσιακών εδεσμάτων. Παρόλο που οι ντόπιοι είναι συχνοί θαμώνες, παρατηρείται ότι οι τουρίστες δεν γνωρίζουν για την ύπαρξη τους. • Παρατηρούνται σημαντικές απώλειες νερού στην Κοινότητα. • Η διαχείριση των σκυβάλων δεν είναι ιδανική και δεν υπάρχει διαθέσιμο πράσινο σημείο στην περιοχή προς αξιοποίηση από τους πολίτες. Επίσης, δεν ακολουθούνται οι διαδικασίες ανακύκλωσης καθώς δεν προσφέρονται οι απαραίτητες υποδομές π.χ. κάδοι.

4	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση Κοινοτήτων Αυγόρου, Άχνας και Αχερίτου
	Ημερομηνία διεξαγωγής	23/10/2020
	Τοποθεσία διεξαγωγής	Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου
	Ομάδα/δες στόχος	Εκπρόσωποι Κοινοτήτων
	Αριθμός Συμμετεχόντων	4

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:

- Εκπρόσωπος των κοινοτήτων και εξωτερικός συνεργάτης, κ. Ανδρέας Λοϊζιάς
- Εκπρόσωπος και εξωτερικό συνεργάτης Κοινότητας Αυγόρου κα. Τόνια Ράλλη
- Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από τις τρεις κοινότητες και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Δεν υπάρχουν επαρκείς υποδομές για άτομα ΑΜΕΑ στην επαρχία και χρειάζεται βελτίωση. • Παρατηρείται σημαντικό πρόβλημα χρήσης ναρκωτικών από νέους. Αν και στο Λιοπέτρι λειτουργεί αντι-ναρκωτικό σχολείο, χρειάζονται περαιτέρω δράσεις σε όλες τις Κοινότητες και Δήμους για αντιμετώπιση του θέματος. • Στο Αυγόρου υπάρχει ένα κέντρο ηλικιωμένων. Παρόλα αυτά, χρειάζεται αναβάθμιση και επέκταση για καλύτερη εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων λόγω και του ότι χρησιμοποιείται από όλες τις κοινότητες της περιοχής. • Οι Κοινότητες Άχνας και Αχερίτου αποτελούν «νεόκτιστες» περιοχές αφού έχουν αναπτυχθεί λόγω της εγκατάστασης των προσφύγων, έπειτα των γεγονότων του 1974. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν κενές και ετοιμόρροπες υποδομές. • Στο Αυγόρου λειτουργεί ένα μουσείο το οποίο χρειάζεται εκσυγχρονισμό και προώθηση. • Κάθε χρόνο στο Αυγόρου διοργανώνεται φεστιβάλ πατάτας. • Οι κάτοικοι κυρίως εργοδοτούνται στο τουριστικό τομέα από τις γύρω περιοχές και οι πλείστοι νέοι με πανεπιστημιακό επίπεδο εκπαίδευσης, μεταναστεύουν στις πόλεις. • Στο σύμπλεγμα σκυβάλων της περιοχής, παρατηρείται σημαντικό πρόβλημα καθώς δεν υπάρχει σημείο εκφόρτωσης των σκυβάλων και ως αποτέλεσμα τα σκυβαλοφόρα πρέπει να πάνε μέχρι την Μονάδα Διαχείρισης Αποβλήτων στην Κόση και να επιστρέψουν. • Δεν λειτουργεί η διαδικασία ανακύκλωσης στην περιοχή. • Οι χώροι πρασίνου έχουν μετατραπεί σε σκουπιδότοπους και κρίνεται απαραίτητή η ύπαρξη σημείου πρασίνου στην επαρχία. • Παρατηρούνται σημαντικές απώλειες νερού και στις τρεις επαρχίες καθώς και υποβαθμισμένη ποιότητα νερού λόγω της κακής διαμόρφωσης του δικτύου.

5	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση Δήμου Δερύνειας
	Ημερομηνία διεξαγωγής	02/11/2020
	Τοποθεσία διεξαγωγής	Δημαρχείο Δερύνειας
	Ομάδα/δες στόχος	Εκπρόσωποι Δήμου
	Αριθμός Συμμετεχόντων	4

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:

- Η Δημοτικός Γραμματέας και Μηχανικός, κα. Γαβριέλα Γαβριήλ
- Ο εξωτερικός συνεργάτης του Δήμου και πολεοδόμος, κ. Μάριος Δημοσθένους
- Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από τον Δήμο Δερύνειας και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Παρατηρείται ότι ο Δήμος έχει σημαντικό πρόβλημα αναφορικά με τις υποδομές του οδικού δικτύου και συγκεκριμένα την ύπαρξη πεζοδρομίων, ποδηλατοδρόμων και προσβασιμότητα ΑΜΕΑ. • Και σε αυτό τον Δήμο, παρατηρείται το φαινόμενο της ύπαρξης πολλών μικρών χώρων πρασίνου, καθιστόντας την διαχείριση τους πολύ δύσκολη. Σε συνδυασμό με την μη διάθεση πράσινου σημείου στην επαρχία ως σύνολο, η διαχείριση των σκυβάλων είναι δύσκολη και αρκετοί χώροι πρασίνου καταλήγουν σε σκουπιδότοπους από τους πολίτες. • Σε θέματα ανακύκλωσης, λειτουργεί στον Δήμο η μέθοδος της περισυλλογής «από πόρτα σε πόρτα». • Έχουν παρατηρηθεί μεγάλες απώλειες νερού στον Δήμο και ως εκ τούτου, έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση μετρητών σε διάφορες περιοχές του Δήμου. Παρόλο που το έργο αυτό έχει βελτιώσει τα ποσοστά απώλειας νερού, η καταγραφή των απωλειών γίνεται σε επίπεδο περιοχών και όχι ανά κατοικίας, γεγονός που χρειάζεται βελτίωση για ολική αντιμετώπιση του προβλήματος. • Ο Δήμος διοργανώνει μία φορά κάθε δύο χρόνια φεστιβάλ φράουλας. • Παρατηρείται ότι οι ευκαιρίες απασχόλησης των νέων στην γεωργία είναι μειωμένες και ως εκ τούτου, έχει μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των γεωργών στην περιοχή. • Παράλληλα, καθώς οι ευκαιρίες εργοδότησης σε αρκετούς τομείς είναι περιορισμένοι στην περιοχή, αρκετοί νέοι που δεν ασχολούνται με τον τουριστικό τομέα, μεταναστεύουν στις πόλεις. Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται για τους νέους με πανεπιστημιακό επίπεδο μόρφωσης. • Ο Δήμος βρίσκεται σε φάση υλοποίησης ενός κολυμβητηρίου και δημοτικής αγοράς. • Ο τουρισμός της περιοχής είναι περιορισμένος καθώς δεν υπάρχουν καταλύματα για τουρίστες στην περιοχή.

6	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση Δήμου Αγίας Νάπας
	Ημερομηνία διεξαγωγής	03/11/2020
	Τοποθεσία διεξαγωγής	Δημαρχείο Αγίας Νάπας
	Ομάδα/δες στόχος	Εκπρόσωποι Δήμου
	Αριθμός Συμμετεχόντων	5

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:
- Ο Δημοτικός Γραμματέας και Μηχανικός, κ. Άθως Γεωργίου
- Εκ μέρους της Τεχνικής Υπηρεσίας, οι κα. Ξένια Σάρδαλου και κα. Μελίνα Γιωργαλλή
- Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από τον Δήμο Αγίας Νάπας και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Καθώς η καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση του τουρίστα αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα για τον Δήμο, θέλουν να αυξήσουν την προσβασιμότητα ΑΜΕΑ σε όλες τις παραλίες. Καθώς έχει παρατηρηθεί ότι ο

		αριθμόν των αυτιστικών ανθρώπων αυξάνεται ανά το παγκόσμιο, έχουν προγραμματίσει την δημιουργία ενός ξενώνα για αυτιστικά άτομα με σκοπό την δημιουργική τους απασχόληση. • Μέχρι στιγμής μόνο τρις παραλίες είναι προσβάσιμες σε ΑΜΕΑ. Στόχος είναι η προσβασιμότητα σε όλες τις ανοικτές παραλίες του Δήμου προς το ευρύ κοινό. • Καθώς η διαχείριση των σκυβάλων είναι κακής ποιότητας στον Δήμο και την περιοχή γενικά, έχει αποφασιστεί η δημιουργία πράσινου σημείου στον Δήμο με το κόστος κατασκευής και διαχείρισης να το επωμίζεται ο Δήμος. • Αναφορικά με την ανακύκλωση και μέσω του τμήματος περιβάλλοντος, έχουν προβεί στην εγκατάσταση συμπιεστών, βυθιζόμενων κάδων στον Δήμο. Επίσης εφαρμόζεται η μέθοδος συλλογής σκυβάλων «από πόρτα σε πόρτα». • Έχει τονιστεί η ανάγκη για δημιουργία διαμετακομιστικού σταθμού στην επαρχία. • Έχει παρατηρηθεί ότι ο τουρισμός της περιοχής έχει μετακινηθεί από το κέντρο προς τις παραλίες. Με γνώμονα την αποφυγή του φαινομένου αυτού, θεωρείτε απαραίτητη η αναβάθμιση του κέντρου. • Κάθε χρόνο παρατηρείται σημαντική απώλεια νερού στο δίκτυο του Δήμου. Ως εκ τούτου και πιλοτικά, έχουν εγκαταστήσει κάποιους ηλεκτρονικούς μετρητές για να μπορέσουν με πραγματικά δεδομένα να διαχειριστούν το φαινόμενο. Οι τηλε-μετρητές έχουν τοποθετηθεί σε συγκεκριμένο σημείο στο Δήμο, στην κεντρική λεωφόρο. • Σε πολιτιστικά θέματα, γίνονται συνεχώς εκδηλώσεις και φεστιβάλ αλλά δεν μπορούν να προχωρήσουν σε εκδηλώσεις μεγαλύτερης κλίμακας με περισσότερη διαθεσιμότητα λόγω των περιορισμένων υποδομών. • Αν και έχουν δημιουργήσει ένα αθλητικό κέντρο με γήπεδα για ενίσχυση αθλητισμού, χρειάζεται αναβάθμιση. • Έχουν το μουσείο θάλασσας το οποίο όμως δεν επιφέρει κέρδη και η διαχείριση του είναι δύσκολη λόγω του μεγάλου κόστους του συστήματος εξαερισμού. Σε τελικό στάδιο βρίσκεται το υποβρύχιο μουσείο με γλυπτά, τα οποία ετοιμάζονται. Επίσης, έχουν δημιουργήσει ένα καινοτόμο πάρκο γλυπτικής. • Υπάρχει υφιστάμενο σχέδιο για ένωση των Δήμων Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Σωτήρας μέσω ποδηλατοδρόμων.
7	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση Δήμου Παραλιμνίου
Ημερομηνία διεξαγωγής		04/11/2020
Τοποθεσία διεξαγωγής		Δημαρχείο Παραλιμνίου
Ομάδα/δες στόχος		Εκπρόσωποι Δήμου
Αριθμός Συμμετεχόντων		4
Στη διαβούλευση συμμετείχαν: • Η υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, κα. Καλομοίρα Κέλη • Από το γραφείο δημάρχου, η λειτουργός κα. Εύη Πογιατζή • Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου		
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα		Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από τον Δήμο Παραλιμνίου και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Ο Δήμος Παραλιμνίου, έχοντας υπό διαχείριση και τον Πρωταρά, παρουσιάζει μεγάλα επίπεδα τουρισμού στην περιοχή. Καθώς οι ανάγκες του τουρισμού αυξάνονται και με σκοπό την εξασφάλιση της καινοτομίας της περιοχής, χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για αναβάθμιση της τουριστικής ζώνης και των παραλιών. • Αν και έχουν γίνει εργασίες για αναβάθμιση του οδικού δικτύου σε κεντρικούς δρόμους του Παραλιμνίου, χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για αναβάθμιση του, κυρίως στην πλατεία του Δήμου για αύξηση της προσβασιμότητας από τους πολίτες και ΑΜΕΑ. Επίσης, έχει επισημανθεί η ανάγκη για ένωση του Παραλιμνίου και Πρωταρά με ποδηλατοδρόμους. • Παράλληλα, λόγω της αυξημένης ζήτησης της παραλιακής περιοχής του Πρωταρά κατά τους θερινούς μήνες, δημιουργείται πρόβλημα διακίνησης και στάθμευσης για τους επισκέπτες.

	• Μέσω ενός Ευρωπαϊκού έργου έχει γίνει η αρχή για ανάπτυξη της προσβασιμότητας των παραλιών από ΑΜΕΑ. Ως επόμενο βήμα, απομένει η ανάγκη για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ σε όλες τις παραλίες του Δήμου. • Παρατηρούνται μεγάλες απώλειες νερού στην περιοχή λόγω του κακού δικτύου που χρησιμοποιείται. • Έχουν γίνει αρκετές ενέργειες για διαχείριση των αποβλήτων όπως για παράδειγμα εγκατάσταση ειδικών κάδων σε διάφορα σημεία για διαλογή των απορριμμάτων σε ανακυκλώσιμα, οργανικά και σύμμεικτά. Παράλληλα, έχουν εγκατασταθεί 7 ολοκληρωμένα Κέντρα Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης, για αυτόματο διαχωρισμό και διαχείριση των μεταλλικών συσκευασιών, πλαστικών και γυάλινων συσκευασιών. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχουν πράσινα σημεία καθόλου στην περιοχή γεγονός που δυσχεραίνει την διαχείριση των σκυβάλων όλων των κατηγοριών, κυρίως αναφορικά με ογκώδες αντικείμενα, από το προσωπικό του Δήμου κυρίως στην περιοχή Παραλιμνίου. • Σε πολιτιστικά θέματα, ο Δήμος Παραλιμνίου διοργανώνει στον Πρωταρά φεστιβάλ θερινού κινηματογράφου και στο Παραλίμνι κάθε χρόνο διοργανώνεται το καρναβάλι της περιοχής και η γιορτή του Άγιου Γεωργίου (πολιούχος του Δήμου). • Έχει παρατηρηθεί ότι αποτελεί αυξημένη ανάγκη η παροχής περαιτέρω ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες, πέραν της διάθεσης υπηρεσίας πληρωμής λογαριασμών μέσω του διαδικτύου.
8	Είδος Ενέργειας: Διαβούλευση Δήμου Σωτήρας
Ημερομηνία διεξαγωγής	04/11/2020
Τοποθεσία διεξαγωγής	Δημαρχείο Σωτήρας
Ομάδα/δες στόχος	Εκπρόσωποι Δήμου
Αριθμός Συμμετεχόντων	5
Στη διαβούλευση συμμετείχαν: • Ο Δήμαρχος Σωτήρας, κ. Γεώργιος Τάκκας • Ο λειτουργός του δήμου, κ. Κώστας Πέτρου • Η Δημοτικός Μηχανικός, κα. Αιμιλία Ζάρτηλα • Δύο εκπρόσωποι της ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου	
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από τον Δήμο Σωτήρας και έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Ο Δήμος Σωτήρας έχει βιομηχανική ζώνη, στην οποία παρατηρούνται διάφορα θέματα κακής ποιότητας οδικού δικτύου και χρειάζεται αναβάθμιση και βελτίωση. • Από τον υφιστάμενο πληθυσμό, περίπου το 15% ασχολείται με την γεωργία, ποσοστό αισθητά μειωμένο σε σχέση με το παρελθόν και οι υπόλοιποι με υπηρεσίες. Δεν ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα. • Έχουν δημιουργήσει πολιτιστικό κέντρο το οποίο λόγω κορωνοϊού δεν κατέστη δυνατόν να εγκαινιάσουν. • Για εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων, επιθυμούν να προχωρήσουν σε δημιουργία διαδρομών για μεταφορά τους στο κέντρο ηλικιωμένων που έχει ήδη δημιουργηθεί. • Σε θέματα ανακύκλωσης εφαρμόζουν την μέθοδο περισυλλογής από «πόρτα σε πόρτα». • Παρατηρούνται μεγάλοι αριθμοί ύπαρξης χώρων πρασίνου μικρού μεγέθους, καθιστώντας την διαχείριση τους δύσκολη. • Θεωρείται ότι η δημιουργία πράσινου σημείου στην περιοχή θα βελτιώσει αισθητά την διαχείριση σκυβάλων. • Διοργανώνουν φεστιβάλ κολοκασιού.
9	Είδος Ενέργειας: Διαβούλευση Κοινότητας Λιοπετριού
Ημερομηνία διεξαγωγής	10/11/2020

Τοποθεσία διεξαγωγής	Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετριού	
Ομάδα/δες στόχος	Εκπρόσωποι Κοινότητας	
Αριθμός Συμμετεχόντων	3	
Στη διαβούλευση συμμετείχαν: • Ο Γραμματέας, κ. Τάκης ..... • Δύο εκπρόσωποι τις ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου		
Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Κατά την συνάντηση αυτή, και με βάση τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί από τον Ανάδοχο, έγινε καταγραφή των δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης της Κοινότητας ως προς τους παρακάτω 6 άξονες: 1. Δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά πληθυσμού & κοινωνικές υποδομές 2. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον & υποδομές 3. Οδικό δίκτυο & κινητικότητα 4. Οικονομική δραστηριότητα Επιχειρήσεων 5. Κοινωνία της πληροφορίας 6. Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή Έπειτα έχουν αναλυθεί και καταγραφεί τα έργα που έχουν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη επταετία από το Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίουκαι έγινε καταγραφή των προγραμματισμένων έργων προς υλοποίηση. Με βάση την συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Παρατηρούνται μεγάλες απώλειες νερού στο δίκτυο της κοινότητας γεγονός που επιφέρει κακή ποιότητα του προσφερόμενου νερού. Έχουν προχωρήσει στην συνεργασία με μία εταιρεία με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος διαρροής νερού χωρίς να έχουν γίνει ενέργειες μέχρι τώρα. • Τα τελευταία χρόνια ασχολούνται με την επανασφάλτωση των δρόμων με σκοπό την βελτίωση του οδικού δικτύου σε όλα τα μέρη της Κοινότητας. Χρειάζονται ακόμα αρκετές ενέργειες να γίνουν. • Έχουν στα πλάνα τους την κατασκευή ενός ποδηλατοδρόμου από Λιοπέτρι προς τον Ποταμό Λιοπετριού έτσι ώστε να ενωθούν οι δύο περιοχές και να βελτιωθεί η διακίνηση. • Μεγάλο έργο για την Κοινότητα αποτελεί η αναβάθμιση του Ποταμού Λιοπέτρι, έργο το οποίο θα ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις. • Το 10% των κατοίκων είναι γεωργοί, περίπου το 15% αποτελούν ιδιωτικοί υπάλληλοι και οι υπόλοιποι εργάζονται στον τουριστικό τομέα. • Δεν κρίνεται απαραίτητη η βελτίωση του πυρήνα της κοινότητας καθώς έχουν γίνει αρκετές ενέργειες στο παρελθόν και δεν τίθεται ως προτεραιότητα (π.χ. ανοικτό αμφιθέατρο). • Η διαχείριση σκυβάλων γίνεται μέσω του συμπλέγματος με τις γύρω κοινότητες και τους Δήμου Σωτήρας και Δερύνειας. • Η κοινότητα φιλοξενεί ομάδες από το εξωτερικό στο κοινοτικό γήπεδο.	
10	Είδος Ενέργειας	
Μέθοδος διεξαγωγής:	Μέσω ερωτηματολογίου	
Αιτιολογία:	Λόγω της έξαρση της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19, έχει αποφασιστεί όπως η διαβούλευση των προτεινόμενων ενεργειών πραγματοποιηθεί σε μορφή ερωτηματολογίου. Για ενημέρωση των πολιτών, έχει γίνει ηλεκτρονική ενημέρωση για την εκπόνηση της στρατηγικής που θα αναπτυχθεί μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου Παραλιμνίου και την προώθηση δελτίου τύπου.	

<u>Ιστοσελίδα Δήμου Παραλιμνίου:</u> Έχει ειδικά διαμορφωθεί για να προβάλει στην επισκέπτη πληροφορίες σχετικά με την υπό-ανάπτυξη στρατηγική ΟΧΑ της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου μέσω ειδικά διαμορφωμένης παρουσίασης και να δίνει πρόσβαση στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο	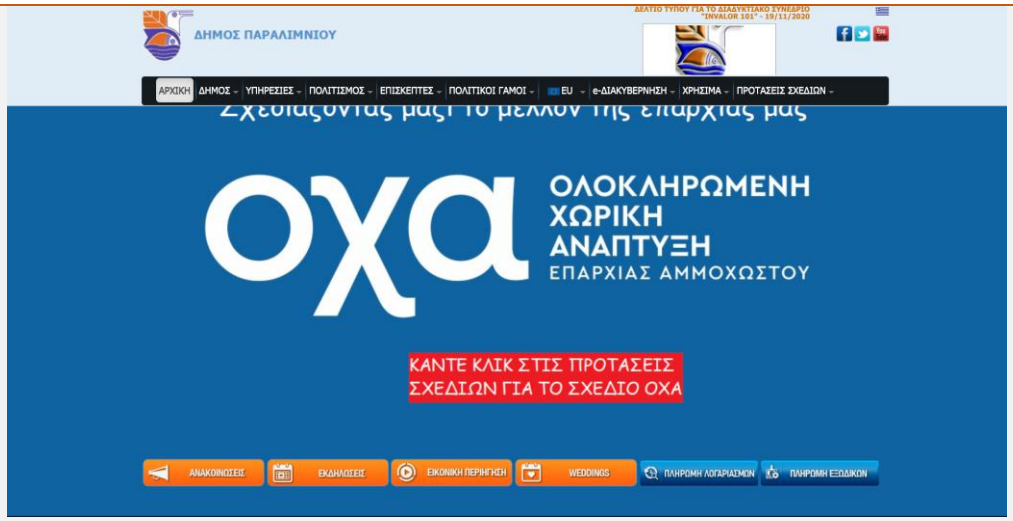 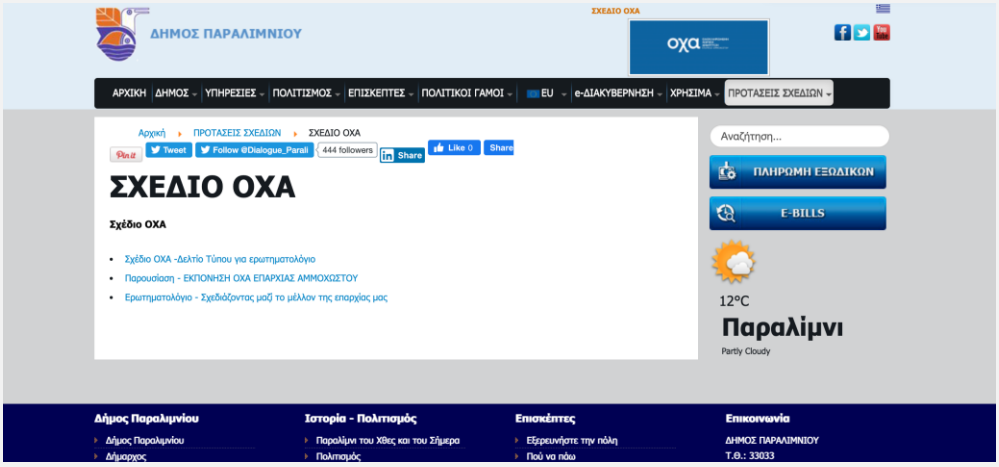
<u>Προώθηση Δελτίου μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης:</u>	
<u>Ερωτηματολόγιο</u>	Μέσω του ηλεκτρονικού συνδέσμου Με γνώμονα την καλύτερη δυνατή εξαγωγή αποτελεσμάτων από τους πολίτες της περιοχής παρέμβασης, το ερωτηματολόγιο έχει χωριστεί σε τρία μέρη. Για κάθε μέρος, έχουν τεθεί οι παρακάτω στόχοι:

	1. Πληροφορίες πολίτη π.χ. φύλο, δήμος/κοινότητα κατοικίας, επάγγελμα, επίπεδο μόρφωσης έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση των πολιτών για εξαγωγή αποτελεσμάτων ως σύνολο π.χ. για την νεολαία, για κάθε Δήμο και Κοινότητα. 2. Αξιολόγηση Περιοχής Παρέμβασης: με σκοπό την αξιολόγηση της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου σε διάφορους παράγοντες που την επηρεάζουν όπως για παράδειγμα ως προς την ποιότητα του οδικού δικτύου, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ποιότητα τουριστικών υποδομών διαμονής & αναψυχής. Διαμόρφωση Στρατηγικής ΟΧΑ: με σκοπό να τεθούν οι προτεραιότητες από κάθε πολίτη, έχουν δοθεί για κάθε άξονα, τα πιθανά πεδία στρατηγικής τα οποία έχουν αξιολογήσει σε μορφή πίνακα. Έχει επίσης δοθεί η ευκαιρία να απαντήσουν σε ανοικτού-τύπου ερωτήσεις ως προς πιθανά έργα που προτείνουν για να ενταχθούν σε κάθε άξονα. Οι άξονες που έχουν δοθεί είναι οι ακόλουθοι: α. Προώθηση Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας β. Αναβάθμιση Περιβάλλοντος και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής γ. Προαγωγή Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και Βελτίωση Προσβασιμότητας και Διασύνδεσης δ. Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα Ευκαιριών ε. Έξυπνη Διακυβέρνηση
Συμπεράσματα/Αποτελέσματα:	Η καταγραφή τους βρίσκεται σε εξέλιξη.

11	Είδος Ενέργειας	Διαβούλευση στρατηγικής με Δήμους και Κοινότητες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου
Ημερομηνία διεξαγωγής		18/11/2020
Τοποθεσία διεξαγωγής		Δημαρχείο Αγίας Νάπας
Ομάδα/δες στόχος		Εκπρόσωποι Δήμων και Κοινοτήτων
Αριθμός Συμμετεχόντων		20

Στη διαβούλευση συμμετείχαν:

- Δήμος Αγίας Νάπας:
  1. κ. Χρίστος Ζαννέττου, Δήμαρχος
  2. κ. Άθως Γεωργίου, Δημοτικός Μηχανικός και Γραμματέας
  3. κα. Ξένια Σάρδαλου, Λειτουργός Τεχνικών Υπηρεσιών
  4. κα. Μελίνα Γιωργαλλή, Λειτουργός Τεχνικών Υπηρεσιών
- Δήμος Σωτήρας:
  1. κ. Γεώργιος Τάκκας, Δήμαρχος
  2. κ. Κώστας Πέτρου, Λειτουργός
- Δήμος Δερύνειας:
  1. κ. Άντρος Καραγιάννης, Δήμαρχος
  2. κα. Γραβριέλα Γαβριήλ, Δημοτικός Γραμματέας και Μηχανικός
  3. κ. Μάριος Δημοσθένους, εξωτερικός συνεργάτης
- Δήμος Παραλιμνίου:
  1. κ. Θεόδωρος Πυρίλλης, Δήμαρχος
  2. κα. Καλομοίρα Κέλλη, Λειτουργός
  3. κα. Δέσπω Πυρίλλη, Λειτουργός
  4. κα. Εύη Πογιατζή, Λειτουργός
- Κοινότητα Άχνας:
  1. κ. Κυπριανός Πίτσιλλος, Γραμματέας
  2. κα. Ξένια Κωνσταντίνου, Λειτουργός
- Κοινότητες Αυγόρου και Αχερίτου
  1. κ. Μιχάλης Καούνας, Κοινοτάρχης Αχερίτου
  2. κ. Ανδρέας Λοϊζιάς, εξωτερικός συνεργάτης
- Τρεις εκπρόσωποι τις ομάδας έργου του Αναδόχου εκπόνησης της στρατηγικής ΟΧΑ για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

*Η παρουσίαση έγινε μέσω διασύνδεσης στο διαδίκτυο (skype) από τους αρμόδιους εκπόνησης της στρατηγικής, οι οποίοι βρίσκονται στην Ελλάδα και λόγω της πανδημίας COVID-19 και των περιοριστικών μέτρων δεν μπόρεσαν να παραβρεθούν στην συνάντηση διαζώσης.

Συμπεράσματα /Αποτελέσματα	Με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης που έχει γίνει και έπειτα από την ανάκτηση των δεδομένων των ερωτηματολογίων των πολιτών, έχουν σχηματιστεί οι προτεινόμενες δράσεις της στρατηγικής. Συγκεκριμένα, οι δράσεις κάθε Δήμου και Κοινότητας έχουν αποσταλεί ηλεκτρονικός σε κάθε φορέα έτσι ώστε να μελετηθούν εσωτερικά και να οριστικοποιηθούν. Για διαβούλευση των οριζόντων δράσεων καθώς και παρουσίαση του οράματος της στρατηγικής, έχει διοργανωθεί η συγκεκριμένη συνάντηση με παρουσία αντιπροσώπων της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου. Οι άξονες στρατηγικής που έχουν δημιουργηθεί στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής, και έχουν παρουσιαστεί είναι οι ακόλουθοι: 1. Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας 2. Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής 3. Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης 4. Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητας Ευκαιριών 5. Έξυπνη Διακυβέρνηση Έπειτα έγινε παρουσίαση του οράματος ως ακολούθως: *«Να καταστεί η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου ένας βιώσιμος, καινοτόμος και λειτουργικός **τόπος διαβίωσης και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας** και παράλληλα να αποτελέσει ένα **ελκυστικό σύγχρονο προορισμό,** αναβαθμίζοντας την τουριστική εμπειρία όσων την επισκέπτονται.»* Με βάση την συζήτηση που έχει ακολουθήσει, έχει τονιστεί ότι καθώς η επαρχία αυτή ασχολείται κυρίως με τον τουρισμό και την γεωργία, πρέπει να αποδοθεί έμφαση στους τομείς αυτούς. Επίσης, έχει επισημανθεί η ανάγκη για ανάπτυξη ενός οράματος με μακροπρόθεσμη διάρκεια έτσι ώστε να προωθηθεί η αυτονομία της επαρχίας. Για το λόγο αυτό, η νέα εισήγηση του οράματος καθορίζεται ως εξής: *«Να καταστεί η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου ένας βιώσιμος, καινοτόμος και λειτουργικά αυτόνομος **τόπος διαβίωσης και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας** και παράλληλα να αποτελέσει ένα **ελκυστικό σύγχρονο προορισμό,** αναβαθμίζοντας την τουριστική εμπειρία όσων την επισκέπτονται.»* Ως εκ τούτου, θα μελετηθεί η νέα εισήγηση του οράματος από τους μελετητές έτσι ώστε να οριστικοποιηθεί. Με βάση την υπόλοιπη συζήτηση που έχει υλοποιηθεί, έχουν καταγραφεί τα παρακάτω κύρια σημεία: • Να τονιστεί στην ανάλυση SWOT η κακή ποιότητά του οδικού δικτύου της επαρχίας και το γεγονός ότι δεν έχουν παρασχεθεί τα απαραίτητα χρηματοδοτικά κονδύλια για βελτίωση τους. • Σημαντικό είναι να αποδοθούν έργα μεγαλύτερης κλίμακας στην επαρχία αυτή και όχι μόνο στα αστικά κέντρα όπως γινόταν μέχρι σήμερα. • Θα πρέπει κάθε Δήμος και Κοινότητα να ελέγξει τον βαθμό ωριμότητας που έχει αποδοθεί σε κάθε προτεινόμενη δράση του καθώς και την κατανομή του προϋπολογισμού ανά έτος έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στα πραγματικά δεδομένα. • Έχει γίνει εισήγηση για εισαγωγή οριζόντιας δράσης η οποία να αναφέρεται σε υποδομές διοχέτευσης φυσικού αερίου στην επαρχία. • Θα γίνει προσπάθεια για περαιτέρω διαβούλευση της στρατηγικής με οργανωμένα σύνολα της περιοχής πάντα λαμβάνοντας υπόψη τα περιοριστικά μέτρα που έχουν τεθεί. Περαιτέρω διαβούλευση με τους πολίτες πέραν του ερωτηματολογίου δεν αναμένεται να υλοποιηθεί λόγω της κρισιμότητας της κατάστασης σχετικά με την έξαρση της πανδημίας COVID-19. • Θα διοργανωθεί μία τελική διαβούλευση με τους Δήμους και Κοινότητες έπειτα της υλοποίησης και των τελικών αλλαγών στην στρατηγική, πριν την τελική προθεσμία υποβολής της μελέτης.

Παρουσιολόγιο

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 18/11/2020

Τοποθεσία: Δημοτικό Μέγαρο, Αγία Νάπα, Κύπρος

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Φορέας	Email	Υπογραφή	Άδεια για την λήψη φωτογραφιών
8.	Δημοσθένους	Μάριος	Δήμος Δερύνειας	waterd.derynia@cytanet.com.cy		ΝΑΙ
9.	Γαβριήλ	Γαβριέλα	Δήμος Δερύνειας	gavriela.derynia@cytanet.com.cy	Γαβριήλ	ΟΚ
10.	Keli	Kalomira	Δήμος Παραλιμνίου	kalomira@paralimni.org.cy		ΟΚ!
11.	Πυρίττη	Δέσπω	Δήμος Παραλιμνίου	d.pyrilli@paralimni.org.cy		ΟΚ
12.	Πορτελή	Έση	-11-	p.evie@hotmail.com		ΟΚ
13.	Χαϊνάς	Μιχάλης	ΑΚΕΡΙΤΟΥ			ΟΚ
14.	Νικολαΐδης	Άλκης	Δημαρχος Σωτήρας			ΟΚ

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 18/11/2020

Τοποθεσία: Δημοτικό Μέγαρο, Αγία Νάπα, Κύπρος

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Φορέας	Email	Υπογραφή	Άδεια για την λήψη φωτογραφιών
1.	Γεωργίου	Άθως	Δήμος Αγίας Νάπας	technical@agianapa.org.cy		✓
2.	Σαββάγια	Ξένια	Δήμος Αγίας Νάπας	xstavagianapa.org.cy	ΞΣ	✓
3.	ΓΙΩΡΓΑΛΛΗ	ΜΕΛΙΝΑ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	mgtech@agianapa.org.cy		✓
4.	Τσιακκίρης	Κυριακος	Κ.Σ. Αχνας	info@achna.com.cy		✓
5.	Χατζηστεφάνου	Ξένια	Κ.Σ. ΑΧΝΑΣ	info@achnacom.cy		—
6.	Ανδρέας Δ. Λοΐζιας		Κ.Σ Αχνας Αντιπρόεδρος Αχερίτου	aloiziasa@yahoo.com		✓
7.	Ψάρας	Κυπρος	Δήμος Σωτήρας	kwpetrou@gmail.com		✓

Διαβούλευση για την εκπόνηση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου

Ημερομηνία: 18/11/2020

Τοποθεσία: Δημοτικό Μέγαρο, Αγία Νάπα, Κύπρος

Α/Α	Επώνυμο	Όνομα	Φορέας	Email	Υπογραφή	Άδεια για την λήψη φωτογραφιών
15.	ΤΑΚΚΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΡΤΗΜΑΣ			✓
16.	ΖΑΝΝΕΤΤΟΥ	ΧΡΙΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ			✓
17.	ΠΥΡΙΛΛΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Δήμος Παραμυθίου			✓
18.						
19.						
20.						
21.						

Φωτογραφικό Υλικό

Δημοσιότητα διαβούλευσης

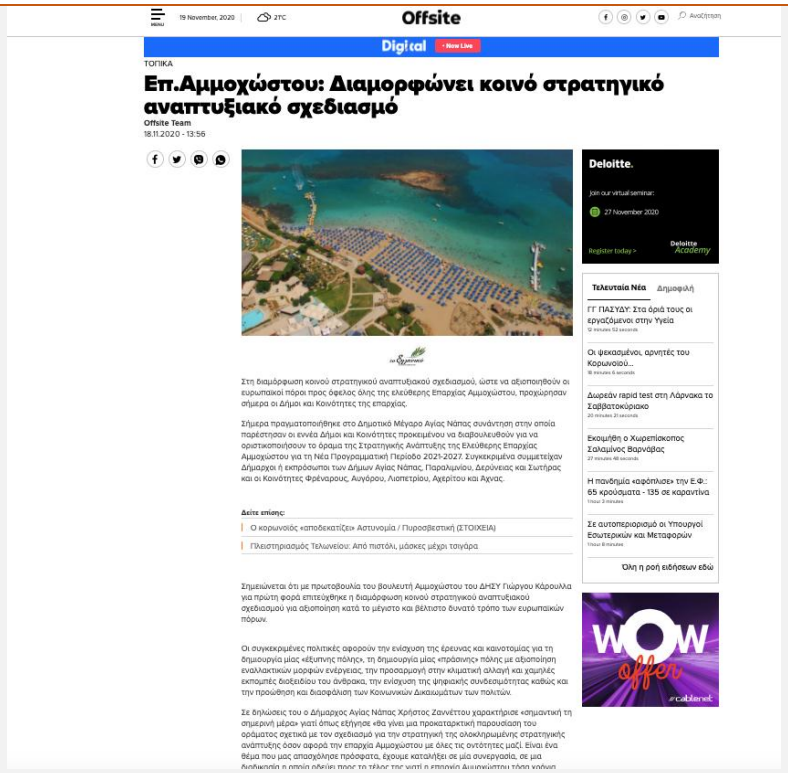

Offsite

Digital

ΤΟΠΙΚΑ

Επ.Αμμοχώστου: Διαμορφώνει κοινό στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό

Offsite Team
18.11.2020 - 13:56

Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προχώρησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.

Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν για να οριστικοποιήσουν το όραμα της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Συγκεκριμένα συμμετείχαν Δήμαρχοι ή εκπρόσωποι των Δήμων Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας και οι Κοινότητες Φρέναρους, Αυγόρου, Λιοπετρίου, Αχερίτου και Άχνας.

Δείτε επίσης:

- Ο κορωνοϊός «αποδεκατίζει» Αστυνομία / Πυροσβεστική (ΣΤΟΙΧΕΙΑ)
- Πλειστηριασμός Τελωνείου: Από πιστόλι, μάσκες μέχρι τσιγάρα

Σημειώνεται ότι με πρωτοβουλία του βουλευτή Αμμοχώστου του ΔΗΣΥ Γιώργου Κάρουλλα για πρώτη φορά επιτεύχθηκε η διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για αξιοποίηση κατά το μέγιστο και βέλτιστο δυνατό τρόπο των ευρωπαϊκών πόρων.

Οι συγκεκριμένες πολιτικές αφορούν την ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας για τη δημιουργία μίας «έξυπνης πόλης», τη δημιουργία μίας «πράσινης» πόλης με αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, την ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας καθώς και την προώθηση και διασφάλιση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων των πολιτών.

Σε δηλώσεις του ο Δήμαρχος Αγίας Νάπας Χρήστος Σανιέττου χαρακτήρισε «σημαντική τη σημερινή μέρα» γιατί όπως εξήγησε «θα γίνει μια προκαταρκτική παρουσίαση του οράματος σχετικά με τον σχεδιασμό για την στρατηγική της ολοκληρωμένης στρατηγικής ανάπτυξης όσον αφορά την επαρχία Αμμοχώστου με όλες τις οντότητες μαζί. Είναι ένα θέμα που μας απασχόλησε πρόσφατα, έχουμε καταλήξει σε μία συνεργασία, σε μια

Deloitte.
join our virtual seminar:
27 November 2020
Register today >
Deloitte Academy

Τελευταία Νέα | Δημοφιλή

- ΓΓ ΠΑΣΥΔΥ: Στα όριά τους οι εργαζόμενοι στην Υγεία
- Οι φεκασμένοι, αρνητές του Κορωνοϊού...
- Δωρεάν rapid test στη Λάρνακα το Σαββατοκύριακο
- Εκοιμήθη ο Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνος Βαρνάβας
- Η πανδημία «αφόπλισε» την Ε.Φ.: 65 κρούσματα - 135 σε καραντίνα
- Σε αυτοπεριορισμό οι Υπουργοί Εσωτερικών και Μεταφορών

Όλη η ροή ειδήσεων εδώ

WOW offer #cabinet

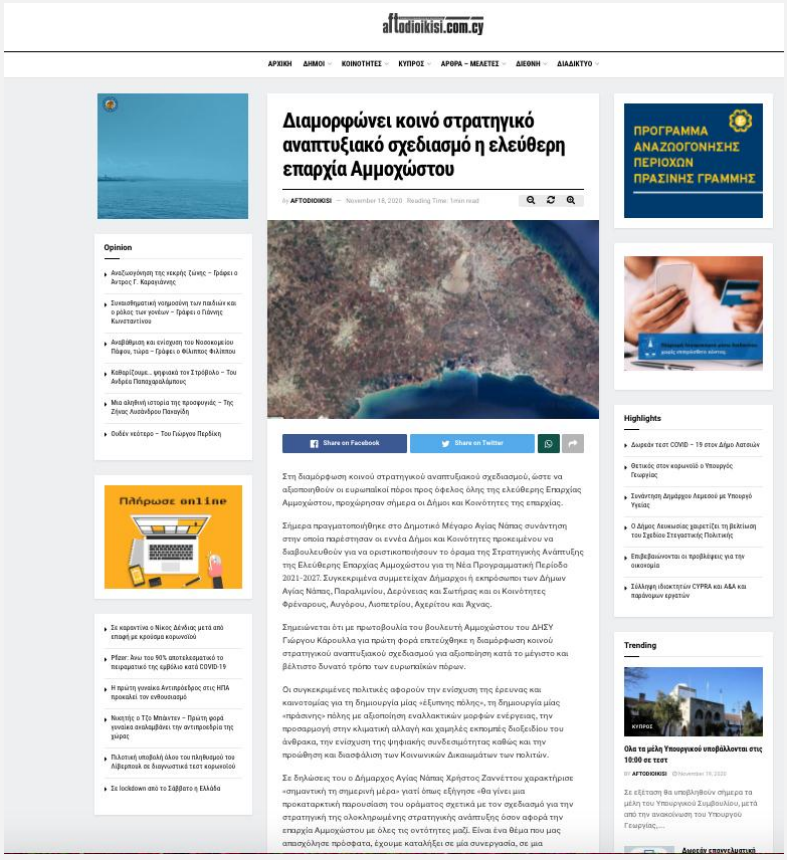

afthodikisi.com.cy

ΑΡΧΙΚΗ | ΔΗΜΟΙ | ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ | ΚΥΠΡΟΣ | ΑΡΘΡΑ – ΜΕΛΕΤΕΣ | ΔΙΕΘΝΗ | ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Διαμορφώνει κοινό στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου

By AFTODIKISI — November 18, 2020 · Reading Time: 1min read

Share on Facebook | Share on Twitter

Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προχώρησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.

Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν για να οριστικοποιήσουν το όραμα της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Συγκεκριμένα συμμετείχαν Δήμαρχοι ή εκπρόσωποι των Δήμων Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας και οι Κοινότητες Φρέναρους, Αυγόρου, Λιοπετρίου, Αχερίτου και Άχνας.

Σημειώνεται ότι με πρωτοβουλία του βουλευτή Αμμοχώστου του ΔΗΣΥ Γιώργου Κάρουλλα για πρώτη φορά επιτεύχθηκε η διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για αξιοποίηση κατά το μέγιστο και βέλτιστο δυνατό τρόπο των ευρωπαϊκών πόρων.

Οι συγκεκριμένες πολιτικές αφορούν την ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας για τη δημιουργία μίας «έξυπνης πόλης», τη δημιουργία μίας «πράσινης» πόλης με αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, την ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας καθώς και την προώθηση και διασφάλιση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων των πολιτών.

Σε δηλώσεις του ο Δήμαρχος Αγίας Νάπας Χρήστος Σανιέττου χαρακτήρισε «σημαντική τη σημερινή μέρα» γιατί όπως εξήγησε «θα γίνει μια προκαταρκτική παρουσίαση του οράματος σχετικά με τον σχεδιασμό για την στρατηγική της ολοκληρωμένης στρατηγικής ανάπτυξης όσον αφορά την επαρχία Αμμοχώστου με όλες τις οντότητες μαζί. Είναι ένα θέμα που μας απασχόλησε πρόσφατα, έχουμε καταλήξει σε μία συνεργασία, σε μια

Opinion

- Αναζωογόνηση της νεκρής Ζώνης – Γράφει ο Άντρος Γ. Καρφάνης
- Συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών και ο ρόλος των γονέων – Γράφει ο Πάνης Κωνσταντίνου
- Αναβάθμιση και ενίσχυση του Νοσοκομείου Πάφου, τώρα – Γράφει ο Φιλιππος Φιλίππου
- Καθαρίζουμε... ψηφιακά τον Στρόβολο – Του Ανδρέα Παπαχριστόφορου
- Μια αληθινή ιστορία της προσφυγιάς – Της Ζήνας Αυσάνδρου Παναγίδη
- Ούδεν κείτερο – Του Γιώργου Περδίκη

Πλήρωσε online

- Σε καραντίνα ο Νίκος Δένδιας μετά από επαφή με κρούσμα κορωνοϊού
- Pfizer: Άνω του 90% αποτελεσματικό το πειραματικό της εμβόλιο κατά COVID-19
- Η πρώτη γυναίκα Αντιπρόεδρος στις ΗΠΑ προκαλεί τον ενθουσιασμό
- Νικητής ο Τζο Μπάιντεν – Πρώτη φορά γυναίκα αναλαμβάνει την αντιπροεδρία της χώρας
- Πλειστηριασμός όλου του πληθυσμού του Λίβερπουλ σε διαγνωστικά τεστ κορωνοϊού
- Σε lockdown από το Σάββατο η Ελλάδα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Highlights

- Δωρεάν τεστ COVID – 19 στον Δήμο Λατσιών
- Θετικός στον κορωνοϊό ο Υπουργός Γεωργίας
- Συνάντηση Δημάρχου Λεμεσού με Υπουργό Υγείας
- Ο Δήμος Λευκωσίας χαιρετίζει τη βελτίωση του Σχεδίου Στεγαστικής Πολιτικής
- Επιβεβαιώνονται οι προβλέψεις για την οικονομία
- Σύλληψη ιδιοκτητών CYPRA και ΑΑΑ και παράνομων εργατών

Trending

Όλα τα μέλη Υπουργικού υποβάλλονται στις 10:00 σε τεστ

AFTODIKISI — November 19, 2020

Σε εξέταση θα υποβληθούν σήμερα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από την ανακοίνωση του Υπουργού Γεωργίας,...

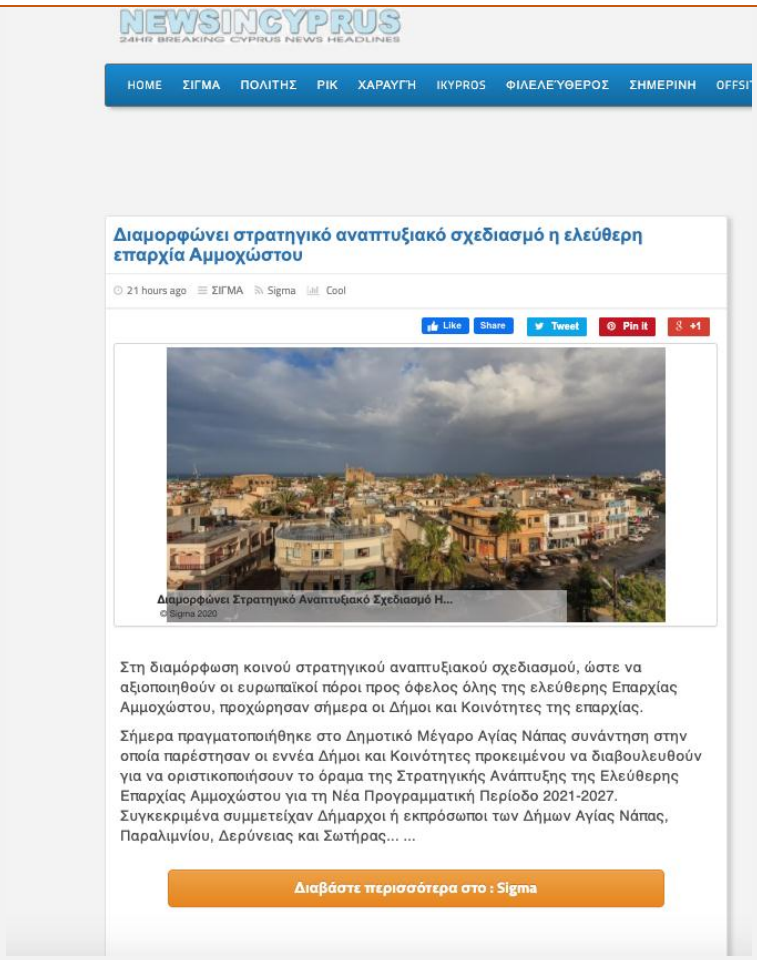

NEWSINCYPRUS
24HR BREAKING CYPRUS NEWS HEADLINES

HOME ΣΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΗΣ ΡΙΚ ΧΑΡΑΥΓΗ ΙΚΥΠROS ΦΙΛΕΛΕΎΘΕΡΟΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗ OFFSI

Διαμορφώνει στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου

21 hours ago ΣΙΓΜΑ Sigma Cool

Like Share Tweet Pin it +1

Διαμορφώνει Στρατηγικό Αναπτυξιακό Σχεδιασμό Η...
© Sigma 2020

Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προχώρησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.

Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν για να οριστικοποιήσουν το όραμα της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Συγκεκριμένα συμμετείχαν Δήμαρχοι ή εκπρόσωποι των Δήμων Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας... ...

Διαβάστε περισσότερα στο : Sigma

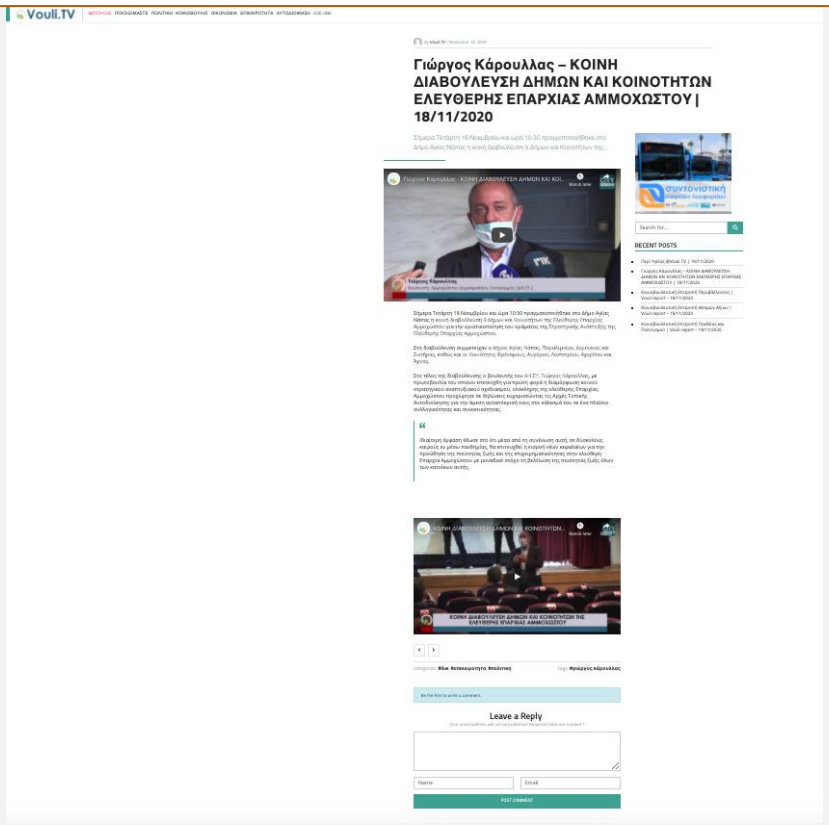
Vouli.TV

Γιώργος Κάρουλλας – ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ | 18/11/2020

RECENT POSTS

Leave a Reply

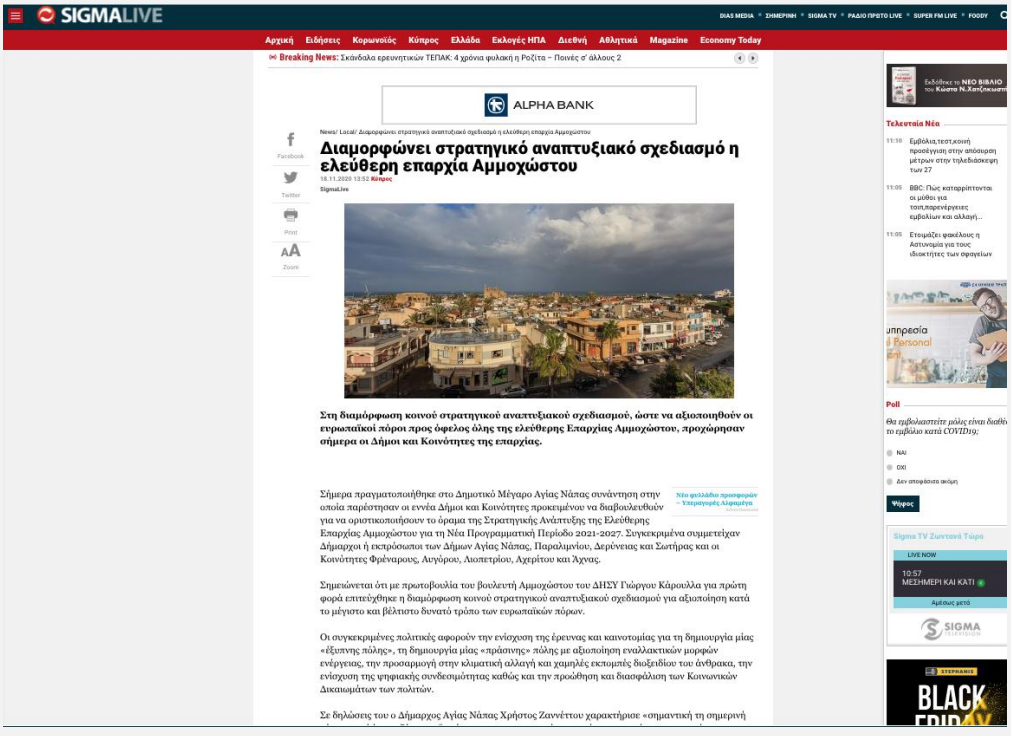
SIGMALIVE

Αρχική Ειδήσεις Κορωνοϊός Κύπρος Ελλάδα Εκλογές ΗΠΑ Διεθνή Αθλητικά Magazine Economy Today

Breaking News: Σκάνδαλα ερευνητικών ΤΕΠΑΚ: 4 χρόνια φυλακή η Ροζίτα – Ποινές σ' άλλους 2

ALPHA BANK

Διαμορφώνει στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου

18.11.2020 13:52 Κύπρος

SigmaLive

Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προχώρησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.

Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρεστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν για να οριστικοποιήσουν το όραμα της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Συγκεκριμένα συμμετείχαν Δήμαρχοι ή εκπρόσωποι των Δήμων Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας και οι Κοινότητες Φρέναρους, Αυγόρου, Λιοπετρίου, Αχερίτου και Λυκας.

Σημειώνεται ότι με πρωτοβουλία του βουλευτή Αμμοχώστου του ΔΗΣΥ Γιώργου Κάρουλλα για πρώτη φορά επιτεύχθηκε η διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για αξιοποίηση κατά το μέγιστο και βέλτιστο δυνατό τρόπο των ευρωπαϊκών πόρων.

Οι συγκεκριμένες πολιτικές αφορούν την ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας για τη δημιουργία μίας «έξυπνης πόλης», τη δημιουργία μίας «πράσινης» πόλης με αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, την ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας καθώς και την προώθηση και διασφάλιση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων των πολιτών.

Σε δηλώσεις του ο Δήμαρχος Αγίας Νάπας Χρήστος Ζαννέττου χαρακτήρισε «σημαντική τη σημερινή

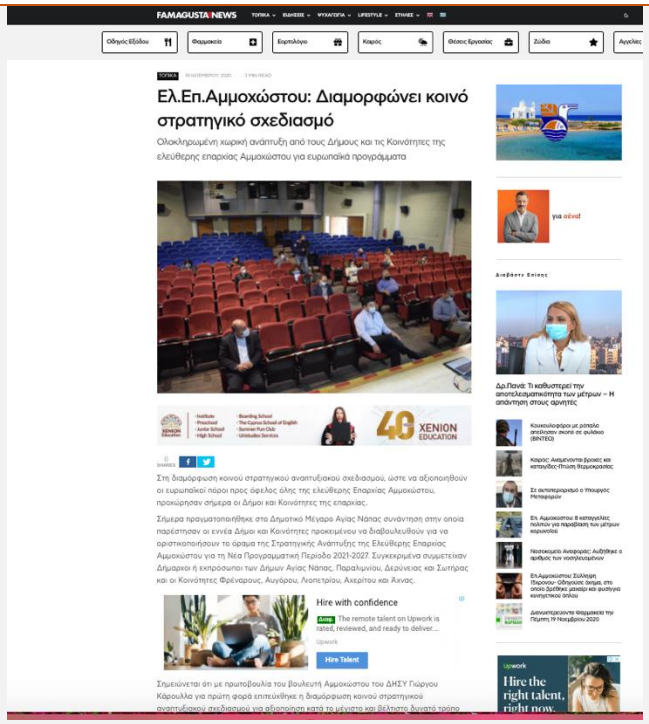
FAMAGUSTA NEWS
Ελ.Επ.Αμμοχώστου: Διαμορφώνει κοινό στρατηγικό σχεδιασμό
Ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη από τους Δήμους και τις Κοινότητες της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου για ευρωπαϊκά προγράμματα
Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προκύπτησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.
Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν για να οριστικοποιήσουν το όραμα της Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Συγκεκριμένα συμμετείχαν Δήμαρχοι ή εκπρόσωποι των Δήμων Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Δερύνειας και Σωτήρας και οι Κοινότητες Φρέναρους, Αυγάρου, Λιοπετριάς, Αχερίτου και Λύκας.
Hire with confidence
The remote talent on Upwork is rated, reviewed, and ready to deliver.
Hire Talent
Σημειώνεται ότι με πρωτοβουλία του βουλευτή Αμμοχώστου του ΔΗΣΥ Γιώργου Κάρουλλα για πρώτη φορά επιτεύχθηκε η διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για αξιοποίηση κατά το μέγιστο και βέλτιστο δυνατό τρόπο
Hire the right talent, right now.

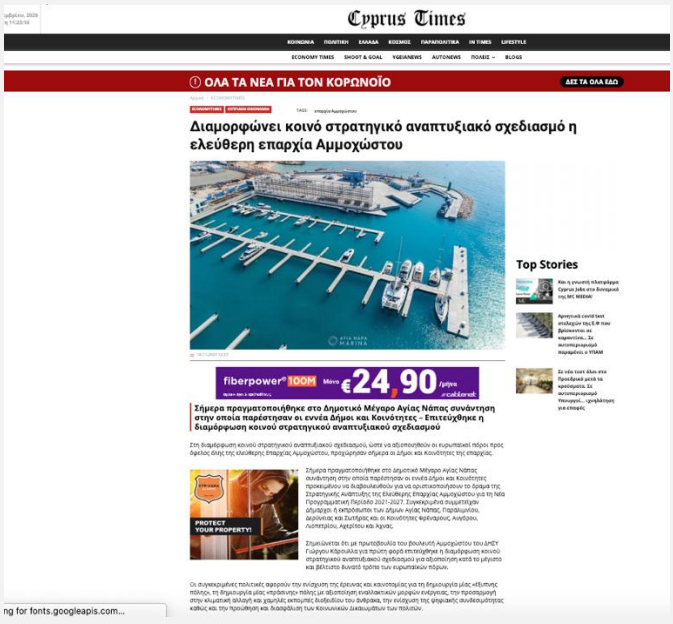
Cyprus Times
ΟΛΑ ΤΑ ΝΕΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ
Διαμορφώνει κοινό στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου
Top Stories
fiberpower 100M Μόνο €24,90
Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες – Επιτεύχθηκε η διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού
PROTECT YOUR PROPERTY!

Famagusta.News posted a video to playlist Ειδήσεις.
14 hrs · Ayia Napa ·
Ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη από τους Δήμους και τις Κοινότητες της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου για ευρωπαϊκά προγράμματα
Στη διαμόρφωση κοινού στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι προς όφελος όλης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προχώρησαν σήμερα οι Δήμοι και Κοινότητες της επαρχίας.
Σήμερα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Μέγαρο Αγίας Νάπας συνάντηση στην οποία παρέστησαν οι εννέα Δήμοι και Κοινότητες προκειμένου να διαβουλευθούν... See More
FAMAGUSTA NEWS
FAMAGUSTA NEWS
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

11 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός που πρόκειται να αναπτυχθεί για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, είναι σημαντικό να προκύψει ως αποτέλεσμα της ρεαλιστικής ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής παρέμβασης. Το δυναμικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο σύγχρονο περιβάλλον, δημιουργεί την ανάγκη για συστηματικό προσδιορισμό των απειλών και των ευκαιριών που περιβάλλουν την επαρχία, αλλά και των δυνατών και αδύνατων σημείων της, αποτέλεσμα που προκύπτει από την ανάλυση SWOT.

Η ανάλυση SWOT αποτελεί κρίσιμο μεθοδολογικό εργαλείο με τη χρήση του οποίου προκύπτουν τα κυριότερα συμπεράσματα για την ταυτότητα της περιοχής παρέμβασης αλλά και για τους εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες που έχουν, ή πιθανόν να έχουν επίδραση σε αυτήν.

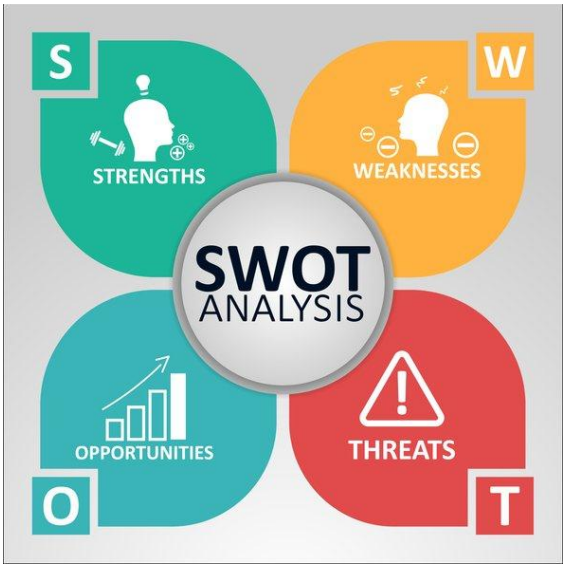

Η ανάλυση SWOT συντίθεται από τις εξής τέσσερις(4) παραμέτρους:

- Ισχυρά σημεία (**S**trengths)
- Αδύνατα σημεία (**W**eaknesses)
- Ευκαιρίες (**O**pportunities)
- Απειλές (**T**hreats)

Πιο συγκεκριμένα, οι δύο πρώτες παράμετροι της SWOT (Ισχυρά και αδύνατα σημεία) προσδιορίζονται από την καταγραφή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης που αφορούν στο εσωτερικό της περιβάλλον (μικρο-περιβάλλον). Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης παίζει καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία, αφού τα σημεία αυτά προκύπτουν από το υφιστάμενο προφίλ, δηλαδή τα οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και λοιπά χαρακτηριστικά της περιοχής αλλά και τις υποδομές αυτών των πεδίων. Η αντικειμενική αυτή αποτίμηση οδηγεί στον εντοπισμό των στρατηγικών πλεονεκτημάτων (Ισχυρά σημεία) για τον καθορισμό των ανάλογων στρατηγικών κατευθύνσεων, αλλά και των σημείων που ενδέχεται να αποτελέσουν ανασταλτικό παράγοντα στην εξέλιξη της περιοχής παρέμβασης (Αδύνατα σημεία), για τα οποία θα

πρέπει να καθοριστούν δράσεις που θα συμβάλλουν στον περιορισμό τους. Με την καταγραφή και αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος (μακρο-περιβάλλον) εντοπίζονται επιπρόσθετα οι ευκαιρίες για ανάπτυξη οι οποίες δύναται τα εκμεταλλευτούν από τον στρατηγικό σχεδιασμό, αλλά και οι κίνδυνοι που ενδέχεται να χρειαστεί να αντιμετωπιστούν μελλοντικά.

Strengths (Ισχυρά σημεία)	
Δημογραφικά & Κοινωνικά Χαρακτηριστικά	• Αύξηση του πληθυσμού σε όλους τους Δήμους και στις περισσότερες Κοινότητες της περιοχής παρέμβασης σε σύγκριση με την αντίστοιχη μεταβολή σε επίπεδο χώρας *(2001-2011 - Κύπρος: 19,46%, Ε.Ε. Αμμοχώστου: 21,52%)* • Υψηλό ποσοστό των παραγωγικών ηλικιών στο σύνολο του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης • Ικανοποιητικοί δημογραφικοί δείκτες με τιμές καλύτερες (εκτός από τον δείκτη εξάρτησης) από αυτές του συνόλου της χώρας *(2011, Ε.Ε. Αμμοχώστου – Δείκτης Γήρανσης: 63,94%, Δείκτης Νεανικότητας: 5,63%, Δείκτης Εξάρτησης: 41,56%, Δείκτης Αντικατάστασης: 128,45%)* • Χαμηλοί δείκτες γήρανσης στις τουριστικές περιοχές και τα αστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης
Οικονομικά Χαρακτηριστικά	• Ικανοποιητικό ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού *(2011 – Κύπρος: 49,64%, Ε.Ε. Αμμοχώστου: 49,02%)* • Ισχυρός τριτογενής τομέας παραγωγής • Ευνοϊκό/ιδανικό κλίμα και φυσικό περιβάλλον για την ενίσχυση της τουριστικής βιομηχανίας • Συγκέντρωση του μεγαλύτερου αριθμού περιηγητών της χώρας στην περιοχή παρέμβασης *(το έτος 2019 το 29,4% των περιηγητών της Κύπρου συγκεντρώθηκε στην Ε.Ε. Αμμοχώστου)* • Ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή της περιοχής παρέμβασης στην προσφορά κλινών στο σύνολο της χώρας *(το έτος 2019 το 35,93% των προσφερόμενων κλινών της χώρας συγκεντρώθηκε στην Ε.Ε. Αμμοχώστου)* • Αυξημένη ημερήσια δαπάνη των περιηγητών στις τουριστικές περιοχές της περιοχής παρέμβασης, σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας όπου έχει μειωθεί • Έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό στον τουριστικό κλάδο • Δημοφιλής τουριστικός προορισμός σε παγκόσμιο επίπεδο

Strengths (Ισχυρά σημεία)	
Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή	• Μοναδικό, ελκυστικό και υψηλής αξίας φυσικό περιβάλλον • Εύφορη γεωργική γη • Σημαντική συμμετοχή στις εκτάσεις της Κύπρου που καλλιεργούν πατάτες, παντζάρια, νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες *(το 2016 στην επαρχία Αμμοχώστου βρισκόταν το 50,31% των εκτάσεων της Κύπρου στο οποίο καλλιεργούνταν πατάτα, το 39,55% των εκτάσεων παντζαριών και το 19,87% των εκτάσεων νωπών λαχανικών, πεπονοειδών και φραουλών)* • Ιδιαίτερα σημαντική/κομβική γεωγραφική θέση για της εμπορευματικές μεταφορές • Ευνοϊκό, ήπιο κλίμα, με μεγάλες περιόδους ηλιοφάνειας • Σημαντικές προστατευόμενες περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000 • Πλήθος όμορφων, καθαρών παραλιών • Μεγάλη ποικιλομορφία σπάνιων ή/και απειλούμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας (κυρίως ορνιθοπανίδας), καθώς και σημαντικά οικοσυστήματα
Δομημένο Περιβάλλον, Υποδομές & Πολιτιστικό Περιβάλλον	• Ικανοποιητικός αριθμός δημόσιων σχολείων (προδημοτικής, δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης) • Ικανοποιητικός αριθμός Κέντρων Ηλικιωμένων • Πληθώρα Πολιτιστικών Υποδομών (όπως πολιτιστικά κέντρα, μουσεία, θέατρα, κλπ.) • Αθλητικές Υποδομές σε όλη την περιοχή παρέμβασης • Ύπαρξη υποστατικών για διαχείριση αποβλήτων στους Δήμους (όπως κάδοι ανακύκλωσης)

Weeknesses (Αδύνατα σημεία)	
Δημογραφικά & Κοινωνικά Χαρακτηριστικά	• Μικρό ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης στον συνολικό πληθυσμό της χώρας *(Ε.Ε. Αμμοχώστου - 2001: 5,45%, 2011: 5,55%)* • Τάση συγκέντρωσης/αστικοποίησης του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού στο μεγαλύτερο αστικό κέντρο (Δήμος Παραλιμνίου) • Υψηλοί δείκτες γήρανσης και εξάρτησης των Κοινοτήτων της ενδοχώρας συγκριτικά με την επικράτεια της επαρχίας • Σχετικά χαμηλό μορφωτικό επίπεδο της περιοχής παρέμβασης συγκριτικά με το σύνολο της χώρας • Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων των περιοχών της ενδοχώρας της περιοχής παρέμβασης
Οικονομικά Χαρακτηριστικά	• Μειωμένο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού στις κοινότητες της ενδοχώρας • Μειωμένο ποσοστό απασχολούμενου πληθυσμού στην περιοχή παρέμβασης *(2011 - Κύπρος: 89,01, Ε.Ε. Αμμοχώστου: 86,18%)* • Υψηλό ποσοστό ανέργων στην περιοχή παρέμβασης *(2011 – Κύπρος: 10,99%, Ε.Ε. Αμμοχώστου: 13,82%)* • Έντονα εποχιακός χαρακτήρας απασχόλησης λόγω της αυξημένης συμμετοχής στον τουριστικό κλάδο • Συγκέντρωση του μεγαλύτερου μέρους των παραγωγικών ηλικιακών ομάδων στον τριτογενή τομέα παραγωγής • Χαμηλά ποσοστά απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και στον δευτερογενή τομέα παραγωγής • Έντονα εποχικός τουριστικός χαρακτήρας της περιοχής παρέμβασης - Συγκέντρωση υψηλών ποσοστών επισκεψιμότητας στη χώρα μόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες

Weeknesses (Αδύνατα σημεία)	
	• Μειωμένη μέση διάρκεια παραμονής των περιηγητών στις τουριστικές περιοχές της περιοχής παρέμβασης • Χαμηλή οικονομική διάχυση της τουριστικής επισκεψιμότητας στο σύνολο της οικονομίας εξαιτίας της εφαρμογής του μοντέλου "all-inclusive" σε πλήθος ξενοδοχειακών μονάδων • Χαμηλό μέσο ετήσιο εισόδημα της περιοχής μελέτης σε σχέση με της χώρας συνολικά *(2015/2016 – Κύπρος: 33.047 €, Ε.Ε. Αμμοχώστου: 28.056 €)* • Έλλειψη συσχέτισης και διασύνδεσης του τριτογενή με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής
Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή	• Περιβαλλοντική επιβάρυνση και πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες • Ανάπτυξη παράνομης παγίδευσης πτηνών και λαθροθηρία • Μειωμένοι Υδάτινοι Πόροι εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής • Χαμηλός βαθμός αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) • Μειωμένη γεωργική παραγωγή
Δομημένο Περιβάλλον, Υποδομές & Πολιτιστικό Περιβάλλον	• Μικρός αριθμός δημόσιων εκπαιδευτηρίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Συγκέντρωση υποδομών δημόσιων χρήσεων, υγείας και διευκολύνσεων στα μεγάλα αστικά κέντρα *(κυρίως στον Δήμο Παραλιμνίου)* • Ανεπαρκές οδικό δίκτυο • Ελλείψεις σε χώρους στάθμευσης • Ανεπαρκές δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων • Ανεπαρκείς διευκολύνσεις για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) • Ανεπαρκής χρήση υποδομών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) • Αδυναμία επαρκούς διαχείρισης των σκυβάλων

Weeknesses (Αδύνατα σημεία)	
	• Ελλιπής πολιτιστικός σχεδιασμός • Μη ύπαρξη σταθμού μεταφόρτωσης σκυβάλων στην περιοχή παρέμβασης

Opportunities (Ευκαιρίες)	
Δημογραφικά & Κοινωνικά Χαρακτηριστικά	• Ενίσχυση της συμμετοχής του πληθυσμού σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης • Αξιοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής ενσωμάτωσης και συνοχής για τους υπηκόους ξένων χωρών *(το έτος 2011 το 18,85% του πληθυσμού της Ε.Ε. Αμμοχώστου αποτελούνταν από υπηκόους ξένων χωρών)*
Οικονομικά Χαρακτηριστικά	• Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 για την ανάπτυξη του πρωτογενή και του δευτερογενή τομέα παραγωγής • Ευνοϊκές εδαφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα παραγωγής • Συσχέτιση του πρωτογενή τομέα παραγωγής με το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν • Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον κλάδο της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας

Opportunities (Ευκαιρίες)	
	• Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον κλάδο του πολιτισμού (δημιουργία κέντρων πολιτισμού, θεάτρων, συναυλιακών χώρων, σύγχρονων βιβλιοθηκών, κινηματογράφων, κα.) • Προώθηση και ανάπτυξη νέων εναλλακτικών και βιώσιμων μορφών τουρισμού (π.χ. πολιτιστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, αγροτουρισμός, γαστρονομία κα.) • Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάδειξης νέων τουριστικών προϊόντων • Ανάδειξη της περιοχής μελέτης ως υγειονομικά ασφαλή τουριστικό προορισμό • Διαμόρφωση ισχυρής ταυτότητας πόλης-επαρχίας (citybranding) και δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος με κατεύθυνση στον πολιτισμό, στο φυσικό περιβάλλον, στα τοπικά προϊόντα, στην πολιτιστική κληρονομιά, κα. • Στοχευμένη κατάρτιση των αγροτών, των κτηνοτρόφων και των αλιέων σε θέματα αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών και χρήσης βιώσιμων μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία • Δημιουργία και εφαρμογή Συμφώνου Ποιότητας σε επιχειρήσεις εστίασης, αναψυχής και καταλυμάτων • Αξιοποίηση νέων τουριστικών αγορών • Τουριστική διασύνδεση του παραλιακού τουριστικού μετώπου με την ενδοχώρα με τη δημιουργία ολοκληρωμένων διαδρομών • Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρηματιών σε διεθνείς εκθέσεις • Προώθηση των μοναδικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση της εξωστρέφειας • Άμβλυνση της γεωγραφικής συγκέντρωσης της τουριστικής προσφοράς • Αξιοποίηση νέων τεχνολογικών καινοτομιών για την αναβάθμιση της τουριστικής εμπειρίας
Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή	• Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, ηλιοθερμικά, αιολικά πάρκα κ.α.) χάρη στις ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες

Opportunities (Ευκαιρίες)	
	• Χρήση νέων τεχνολογιών (όπως smart water meter, smart energy meters) για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων • Εδραίωση νέων συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων, όπως υλοποίηση του δικτύου Πράσινων Σημείων στην περιοχή παρέμβασης • Εφαρμογή κατάλληλων μέτρων προστασίας των υπόγειων υδροφορέων • Υιοθέτηση περιβαλλοντικών πολιτικών για την προστασία των φυσικών πόρων • Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης δράσεων περιβαλλοντικής προστα΄σιας
Δομημένο Περιβάλλον, Υποδομές & Πολιτιστικό Περιβάλλον	• Δημιουργία δημόσιων εκπαιδευτηρίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης • Συμμετοχή σε χρηματοδοτικά προγράμματα για τη συντήρηση των εκπαιδευτικών υποδομών και των υποδομών κοινωνικής μέριμνας • Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) • Συνεχής αύξηση τουριστικών ρευμάτων που θέλουν να γνωρίσουν τον πολιτισμό της χώρας και του τόπου που επισκέπτονται. • Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα διατήρησης – διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς • Θεσμοθέτηση νέων πολιτιστικών εκδηλώσεων • Προώθηση, προβολή και αξιοποίηση της παράδοσης της περιοχής παρέμβασης • Ενσωμάτωση ΤΠΕ στο πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής παρέμβασης

Threats (Απειλές)	
Δημογραφικά & Κοινωνικά Χαρακτηριστικά	• Εγκατάλειψη των μικρών πληθυσμιακά/περιαστικών οικισμών και συγκέντρωση του πληθυσμού στα αστικά κέντρα εξαιτίας της έλλειψης σε ευκαιρίες απασχόλησης, υποδομές και υπηρεσίες • Δυσκολία ανάπτυξης επιστημονικών κλάδων απασχόλησης λόγω του χαμηλού μορφωτικού επιπέδου της περιοχής μελέτης
Οικονομικά Χαρακτηριστικά	• Περαιτέρω συρρίκνωση του αγροτικού κλάδου λόγω του μεγάλου ποσοστού απασχολούμενων και κατόχων εκτάσεων μεγάλων ηλικιακά κατηγοριών *(η ηλικιακή κατηγορία 55+ κατέχει το 79,29% των εκμεταλλεύσεων της Κύπρου και το 75,90% της Ε.Ε. Αμμοχώστου)* • Συρρίκνωση της απασχόλησης στον αγροτικό κλάδο ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης της τουριστικής βιομηχανίας • Μεγάλη εξάρτηση του τουριστικού κλάδου από εξωγενείς παράγοντες (π.χ. πανδημίες, περιβαλλοντικές καταστροφές, κ.α.) • Αύξηση της ανεργίας στις αγροτικές/περιαστικές περιοχές • Υποβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής παρέμβασης λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει επέλθει στις τουριστικές περιοχές τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης που βρίσκεται σε εξέλιξη • Ισχυρός ανταγωνισμός από άλλες τουριστικές περιοχές που προσφέρουν παρόμοιο τουριστικό προϊόν και δυσκολία διατήρησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στον κλάδο • Διατήρηση εποχιακής απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής μελέτης • Μείωση της παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων λόγω της σταδιακής συρρίκνωσης του πρωτογενή τομέα παραγωγής • Ισχυρός ανταγωνισμός εγχώριων και εισαγόμενων αγροτικών προϊόντων

Threats (Απειλές)	
	• Διατήρηση μαζικού τουρισμού και μη διαφοροποιημένου προϊόντος
Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή	• Περαιτέρω μείωση των βροχοπτώσεων και επομένως των υδάτινων πόρων λόγω της κλιματικής αλλαγής • Περαιτέρω επιβάρυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος λόγω της εντατικής ανθρωπογενούς δραστηριότητας • Εξαφάνιση σπάνιων και απειλούμενων ειδών πτηνοπανίδας λόγω της αυξανόμενης παράνομης παγίδευσης πτηνών λαθροθηρίας • Περαιτέρω επιβάρυνση του παραλιακού μετώπου – παράκτιας ζώνης από την έντονη τουριστική δραστηριότητα • Περαιτέρω αύξηση της συχνότητας εμφάνισης ξενικών ειδών του θαλάσσιου οικοσυστήματος και της ορνιθοπανίδας, λόγω του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής
Δομημένο Περιβάλλον, Υποδομές & Πολιτιστικό Περιβάλλον	• Υποβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και οπτική/ατμοσφαιρική ρύπανση εξαιτίας της κακής διαχείρισης αποβλήτων • Υψηλά κόστη κατανάλωσης ενέργειας για τους Δήμους/Κοινότητες λόγω της ανεπαρκούς χρήσης των υποδομών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) • Αύξηση της στάθμης της θάλασσας και απειλή των παραθαλάσσιων υποδομών εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής

12 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

12.1 Το πλαίσιο σχεδιασμού της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της Επαρχίας Αμμοχώστου 2021-2027

Η Στρατηγική ΟΧΑ της Επαρχίας Αμμοχώστου 2021- 2027, αποτελεί ένα μακρόπνοο σχέδιο με μετρήσιμους στόχους και συνεκτικό πλέγμα δράσεων που φιλοδοξεί στην οικοδόμηση ενός νέου, ενισχυμένου και διακριτού ρόλου της εν λόγω περιοχής Επαρχίας στο ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της Κύπρου, με όρους αυτοτέλειας, βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, όπου οι αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της, την ενίσχυση της ελκυστικότητάς της ως ενιαίος τουριστικός προορισμός, καθώς και για τη διατήρηση της χωρικής και κοινωνικής της συνοχής, θα έχουν κυρίαρχη θέση.

Κατά την νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, η χωρική ανάπτυξη μετατρέπεται σε έναν θεμελιώδη Στόχο Πολιτικής για «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες», στηρίζοντας παράλληλα τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο, ενισχύοντας τον ρόλο των τοπικών αρχών. Σε αυτό το πλαίσιο, η εφαρμογή της ΟΧΑ κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για την ολοκληρωμένη βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών με ενιαίο και συνεκτικό χαρακτήρα αλλά και με λειτουργική/χωρική συνέχεια, καθώς μέσω αυτού αναδεικνύονται και συνδυάζονται οι διαφορετικές ανάγκες και προτεραιότητες σε οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό επίπεδο, αλλά και κινητοποιούνται οι δυνατότητες της εν λόγω περιοχής (πλουτοπαραγωγικοί πόροι και συγκριτικά πλεονεκτήματα), σε μια ολοκληρωμένη συμμετοχική προσέγγιση που αξιοποιεί επενδύσεις από διαφορετικές πηγές και επιχειρησιακά προγράμματα για τη βιώσιμη διαχείριση του χώρου και την ολιστική ανάπτυξή του· οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική. Έως σήμερα, η Επαρχία Αμμοχώστου παρουσιάζει έλλειψη ως προς την ύπαρξη ενός τέτοιου ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού.

Η παρούσα Στρατηγική ΟΧΑ έρχεται να καλύψει αυτό το διαχρονικό κενό, αποτελώντας την αφετηρία για ένα καινοτόμο, φιλόδοξο και ποιοτικό άλμα, καθώς για πρώτη φορά όλοι οι Δήμοι και οι Κοινότητες της Επαρχίας Αμμοχώστου (Περιοχή Παρέμβασης της Στρατηγικής) συνεργάζονται και δεσμεύονται σε ένα κοινό αναπτυξιακό όραμα και υιοθετούν μια ενιαία Στρατηγική και ένα κοινό Σχέδιο Δράσης για μια πρότυπη Περιφέρεια του μέλλοντος, εισάγοντας την ολιστική λογική του σχεδιασμού, του προγραμματισμού, του συντονισμού, της διαφάνειας, της δεσμευτικότητας και της λογοδοσίας έναντι της κοινωνίας των πολιτών.

Κοινό στόχο συναποτελούν η διεκδίκηση και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων του νέου ΕΣΠΑ, η κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών πόρων για κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών αλλά και η ισόρροπη ανάπτυξη του συνόλου της έκτασης και του πληθυσμού σε κάθε Δήμο και Κοινότητα της Επαρχίας Αμμοχώστου. Πρόκειται για μια σημαντική ευκαιρία για την ελεύθερη επικράτεια της επαρχίας Αμμοχώστου, καθώς ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της Στρατηγικής με χωρικές και τομεακές συνέργειες που παράγουν πολλαπλασιαστικά οφέλη, δίνει τη δυνατότητα για αποτελεσματική και ενιαία αντιμετώπιση των σύνθετων και των ποικίλων προκλήσεων σε δημογραφικό, κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, και στον τομέα της Κλιματικής Αλλαγής διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι, η ανάπτυξη της επαρχίας θα είναι ισόρροπη και βιώσιμη σύμφωνα με τις παραμέτρους σύγκλισης όπως απορρέουν από την Πολιτική

Συνοχής, και οικοδομώντας ταυτόχρονα την ανθεκτικότητα στις απρόσμενες κρίσεις που την απειλούν ή ενδέχεται να την απειλήσουν στο μέλλον.

Ας μην ξεχνάμε ότι η παρούσα Στρατηγική εκπονείται σε μία δύσκολη περίοδο, όπου η επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας και οι θετικές εκτιμήσεις για περαιτέρω ανάπτυξη και ενδυνάμωση της οικονομίας από την επιτυχή αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, διακόπηκε απρόσμενα από την τρέχουσα πανδημία του κορωνοϊού, με σοβαρές μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, όπως οι απώλειες θέσεων εργασίας, η μείωση των τουριστικών ροών, το κλείσιμο επιχειρήσεων, η όξυνση των φαινομένων φτώχιας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Η Στρατηγική ΟΧΑ ενσωματώνει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το νέο κανονιστικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027, και ευθυγραμμίζεται με τις εθνικές και τοπικές χωρικές και τομεακές προτεραιότητες και τις τρέχουσες πολιτικοοικονομικές εξελίξεις αλλά και συνθήκες που συνδιαμορφώνουν το ευρύτερο περιβάλλον για την βιώσιμη ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Ακολουθεί το περιεχόμενο με τη δομή των πέντε Στόχων Πολιτικής που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2021-2027, οι οποίοι είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με τους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους, όπως περιγράφονται στη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής 2020-2022 στοχεύοντας συνδυαστικά στην επαναδραστηριοποίηση και ανάπτυξη μιας εύρωστης τοπικής οικονομίας, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στη διατήρηση και δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στο μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις εθνικές ιδιαιτερότητες όσο και τις προτεραιότητες και περιορισμούς/πλαίσιο που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι δεδομένο ότι, η διαθεσιμότητα των χρηματοδοτικών πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των αναγκών και την επίλυση όλων των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ελεύθερη Επαρχία. Μια στρατηγική πρέπει να χαρακτηρίζεται από ρεαλισμό και να δίνει έμφαση στο τι είναι εφικτό σε βάθος χρόνου, με βάση βέβαια τις τοπικές ανάγκες, αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα θα πρέπει να τεθούν προτεραιότητες, να γίνει επικέντρωση σε στοχευμένες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και τομείς που η επαρχία διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα και να προωθηθούν επενδύσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να λύνουν συνδυαστικά πολλά προβλήματα και να καλύπτουν κοινές ανάγκες σε υποδομές και υπηρεσίες που θα εξυπηρετούν μεγάλο μέρος αν όχι το σύνολο των περιοχών και του πληθυσμού της επαρχίας, όχι μόνο για το παρόν αλλά και για το μέλλον.

Επιπλέον, η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, για να επιτύχει το στόχο της, οφείλει να κατανοεί και εκφράζει τις ανάγκες της περιοχής, καθώς και τα προβλήματα και τις επιθυμίες των κατοίκων της. Όπως προκύπτει και από την ίδια την πρόσκληση από το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά και από τα συστατικά στοιχεία των Ο.Χ.Α., η διαβούλευση και η συμμετοχή των πολιτών είναι κριτήριο για μια επιτυχημένη στρατηγική. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της εκπόνησης της παρούσας Στρατηγικής έχει συγκροτηθεί ένα συγκεκριμένο και πολυεπίπεδο σχέδιο διαβούλευσης, συμμετοχής και δημοσιότητας. Σε αυτή τη βάση, η παρούσα στρατηγική δεν αποτελεί ένα στατικό κείμενο που συντάχθηκε από κάποιους ειδικούς, αλλά μια δυναμική διαδικασία καθώς προέκυψε κατόπιν ευρείας και ανοιχτής διαβούλευσης και συμμετοχικού σχεδιασμού, αναγνωρίζοντας ότι στο σχεδιασμό και την υλοποίηση επιτυχημένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων που θα οικοδομήσουν την βιωσιμότητα της περιοχής είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση, η

συνδρομή με προτάσεις και ιδέες όλων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των αναπτυξιακών, κοινωνικών και οικονομικών φορέων, των επιχειρήσεων, των πολιτών. Η έννοια της βιωσιμότητας, άλλωστε, δεν περιορίζεται στην ορθολογικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά περιγράφει μια συνολική στρατηγική για μια αρμονική, δίκαιη, δημοκρατική και βιώσιμη περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά περιοχή. Η ψηφιακή πληροφόρηση και δυνατότητα συμμετοχής για το ευρύ κοινό βρίσκεται στον σύνδεσμο https://www.paralimni.org.cy/index.php/el/protaseis-sxedion/oxa-plan της επίσημης ιστοσελίδας του Επικεφαλής Εταίρου, ήτοι του Δήμου Παραλιμνίου, αλλά και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης όλων των συμμετεχόντων του εταιρικού σχήματος.

Η εφαρμογή μιας αναπτυξιακής στρατηγικής, στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης πρέπει να αφορά συγκεκριμένη χωρική ενότητα, η οποία να αποτελεί και την περιοχή παρέμβασης της στρατηγικής. Ως Περιοχή Παρέμβασης για την Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης ορίζεται ολόκληρη η Περιφέρεια της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, ως ένα ενιαίο και συνεκτικό σύνολο, με κοινούς στόχους, προοπτικές και προγραμματισμό της ανάπτυξης εντός της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, αλλά και πέρα από αυτή, με μακροπρόθεσμο πλαίσιο αναφοράς την χρονική περίοδο για τα επόμενα τουλάχιστον 20 έτη.

Σήμερα, η επαρχία περιλαμβάνει διοικητικά ένα σύμπλεγμα τεσσάρων Δήμων: Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Σωτήρας και πέντε Κοινοτήτων: Λιοπετριού, Αυγόρου, Φρενάρου, Άχνας και Αχερίτου. Η συνολική έκταση των ελεύθερων περιοχών της Επαρχίας ανέρχεται σε 1.985,341 τ.χλμ., ενώ ο συνολικός πληθυσμός της, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ανέρχεται σε 46.629 κατοίκους. Τα γεγονότα της τουρκικής εισβολής του 1974 με την κατάληψη του μεγαλύτερου μέρους της επαρχίας Αμμοχώστου, μαζί και του διοικητικού της κέντρου που ήταν η πόλη της Αμμοχώστου, διαμόρφωσαν νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα για το σύνολο των δήμων και κοινοτήτων της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου. Οι Δήμοι Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, λόγω και της γειτνίασης με τη θάλασσα αποτελούν αναπτυγμένα τουριστικά κέντρα. Μάλιστα το Παραλίμνι, μετά και την κατοχή της πόλης της Αμμοχώστου το 1974, διαδραματίζει τον ρόλο του διοικητικού κέντρου της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, καλύπτοντας διάφορους τομείς της διοίκησης, της υγείας, της εκπαίδευσης, κ.ά. Ο Δήμος Σωτήρα, ο οποίος διαθέτει επίσης πρόσβαση στην θάλασσα χαρακτηρίζεται ως αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός. Ο Δήμος Δερύνειας και οι κοινότητες της ενδοχώρας αποτελούν την αγροτική ζώνη της επαρχίας, ενώ αλληλεπιδρούν και εξαρτώνται πολυεπίπεδα τόσο μεταξύ τους, όσο και σε μεγάλο βαθμό από την τουριστική βιομηχανία της παραλιακής ζώνης, όσον αφορά ευκαιρίες απασχόλησης, εμπόριο και παροχή υπηρεσιών αναψυχής/ ψυχαγωγίας.

Η Περιοχή Παρέμβασης, σύμφωνα με τον νέο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό καλύπτεται από τις πρόνοιες δύο Τοπικών Σχεδίων (Τ.Σ.). Συγκεκριμένα, από το υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Δερύνειας (διαθέσιμη η Τεχνική Έκθεση εκπόνησης) και το Τοπικό Σχέδιο Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020 και περιλαμβάνει τον Δήμο Σωτήρας και το σύνολο των κοινοτήτων της Ελεύθερης Επαρχίας. Βασική αναπτυξιακή προτεραιότητα στο πλαίσιο των δύο Τοπικών Σχεδίων, πέρα από την ανάπτυξη ξεχωριστά κάθε περιοχής, αποτελεί η ενίσχυση της αμφίδρομης σχέσης της αγροτικής ενδοχώρας με τα μεγάλα τουριστικά κέντρα, η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και η ανάδειξη του προεξέχοντα ρόλου κάθε τοπικής αρχής ως μέρος ενός ευρύτερου αστικοαγροτικού συμπλέγματος, με κοινό μέλλον, προοπτικές και στόχους, προς όφελος της βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης του συνόλου της Επαρχίας. Επιπλέον, βασικές αναπτυξιακές κατευθύνσεις

και των δύο Τ.Σ. αποτελούν η προστασία, διαφύλαξη και διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και των φυσικών πόρων, με όρους αειφορίας, η βελτίωση της εικόνας και της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος, η αναβάθμιση των ανέσεων, της ποιότητας ζωής και του επιπέδου εξυπηρέτησης του συνόλου του πληθυσμού και των επισκεπτών, η διασφάλιση και ενδυνάμωση της γεωργίας και της μεταποιητικής δραστηριότητας, ο εμπλουτισμός και η εξειδίκευση του τουριστικού προϊόντος με τη προώθηση βιώσιμων εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Η ύπαρξη δύο διακριτών ενοτήτων (παραλιακή αναπτυγμένη τουριστικά ζώνη – αγροτική ενδοχώρα) δεν υποκαθιστά ούτε ανταγωνίζεται την ενιαία οντότητα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, η οποία προσδιορίζεται από γεωγραφική/ χωρική συνέχεια, αλληλοσυμπληρούμενες λειτουργίες, πολιτιστική και ιστορική ενότητα, την κοινή ιστορική και πολιτιστική πορεία και ιδιαίτερη φυσιο-γεωγραφική ταυτότητα, καθώς και κοινές δημογραφικές, κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις. Αντίθετα η ύπαρξη δύο αλληλοσυμπληρούμενων και αλληλεξαρτώμενων ενοτήτων μπορεί να αποδώσει προστιθέμενη αξία στο σύνολο της επαρχίας, μέσω της υλοποίησης στοχευμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων που θα ενισχύσουν την μεταξύ τους λειτουργική και οικονομική διασύνδεση. Η άμβλυνση των ενδοεπαρχιακών ανισοτήτων θα συμβάλλει στη συνοχή του χώρου, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και δράσεων, στη δημιουργία λειτουργικών δικτυώσεων, σε κοινές δράσεις και στη δημιουργία μιας συμπαγούς χωρικής ενότητας, η οποία, εν γένει, θα συντείνει στην εξισορρόπηση των ήδη υπαρχουσών περιφερειακών ανισοτήτων.

Η ανθεκτικότητα και η ολοκληρωμένη ισόρροπη ανάπτυξη της Επαρχίας Αμμοχώστου συνδέεται άρρηκτα με τη ικανότητα της να έχει ευελιξία στον επαναπροσδιορισμό των στόχων της, στους τρόπους προσέγγισης καταστάσεων, και στην ικανότητα ανάπτυξης διαδικασιών, δεξιοτήτων και συνεργασιών που θα την κάνουν πιο δυνατή. Η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου έχει επιβιώσει και εξακολουθεί να προσαρμόζεται σε πολλές αντιξοότητες και αυτό αποδεικνύεται μέσα από τη διαχρονική και πολύτιμη συνεισφορά της στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας. Ωστόσο, πρέπει να μάθει να μεγιστοποιεί τις δυνατότητες της καλύτερα και να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ως ευκαιρίες, να συνεργάζεται και να εκμεταλλεύεται συνδυαστικά τους πόρους της για να πετύχει την δική της κοινωνική και οικονομική συνοχή και αυτάρκεια. Έτσι θα μπορέσει να επιτύχει μια μακροπρόθεσμη αυτοτροφοδοτούμενη βιώσιμη ανάπτυξη και να διεκδικήσει κεντρικό αυτοδύναμο ρόλο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η παραπάνω ανάλυση τεκμηριώνει και την κύρια αναπτυξιακή επιλογή της Στρατηγικής ΟΧΑ, που είναι η προώθηση της Επαρχίας Αμμοχώστου ως ενιαίου και συμπαγούς οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού χώρου. Στο πλαίσιο αυτό θα επιδιωχθεί η συνεργατική αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών -πολιτιστικών, τοπικής παραγωγής, τουριστικής δραστηριότητας για την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων που θα επιφέρουν πολλαπλασιαστικά οφέλη και προστιθέμενη αξία στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, θα συμβάλουν στην ισόρροπη ενδογενή ανάπτυξη και εν γένει θα δημιουργήσουν μια νέα διακριτή (από άποψη αναγνωρισιμότητας και δυναμικής) ταυτότητα της Ελεύθερης Επαρχίας, εστιασμένη στις αξίες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Επιπλέον, κύριες επιλογές του σχεδιασμού της Στρατηγικής ΟΧΑ της Επαρχίας Αμμοχώστου 2021-2027 αποτελούν:

- Η υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την χωρική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης και η διασφάλιση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα της στρατηγικής με την συμπληρωματικότητα, συνεκτικότητα των προτεινόμενων δράσεων, καθώς και με την συγκρότηση «Εταιρικής Σχέσης», η οποία εμβαθύνει τη διαδημοτική/ διακοινοτική συνεργασία και κινητοποιεί το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο εξασφαλίζοντας την αντιπροσωπευτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος διακυβέρνησης.
- Η δημιουργία κινητήρων αξιοποίησης κοινών δυνατοτήτων, η αξιοποίηση τους για τη μέγιστη δυνατή εξασφάλιση χρηματοδοτικών και τεχνικών πόρων από διαφορετικές πηγές και επιχειρησιακά προγράμματα και τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των διαθέσιμων πόρων σε χωρικό επίπεδο, και η σύνδεση σε ενιαίο στρατηγικό ορίζοντα, των παρεμβάσεων που είναι τοπικά αναγκαίες για την ολιστική αντιμετώπιση των παραγόντων που δημιουργούν τις μακροπρόθεσμες στενώσεις.
- Η συνέπεια και η υποστήριξη της εφαρμογής των υπό υλοποίηση θεματικών τοπικών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και σχεδιασμών σε τομείς όπως ο Τουρισμός, το Περιβάλλον και η Κλιματική Αλλαγή, ο Τουρισμός, η Επιχειρηματικότητα, η Φτώχεια και ο Κοινωνικός Αποκλεισμός.
- Η προώθηση της βιώσιμης διατηρήσιμης ανάπτυξης με όρους οικονομικούς που στηρίζεται σε θεματικές προτεραιότητες και σε χαρακτηριστικά σταθερής διαχρονικής αξίας όπου υπάρχει ισχυρό υπόβαθρο, για την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της αυξημένης ανταγωνιστικότητας.
- Η διασφάλιση της προστασίας και η συνδυασμένη ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ως σημαντικών αναπτυξιακών πόρων και συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελεύθερης Επαρχίας, για την επίτευξη μιας βιώσιμης ανάπτυξης με όρους περιβαλλοντικούς, την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής και την προαγωγή της ευημερίας και της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους, αλλά και τους επισκέπτες.
- Η ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων σε όλες τις επί μέρους τομεακές πολιτικές, όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, ο τουρισμός, η υγεία, η εκπαίδευση κλπ.
- Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, των αρχών της ισότητας, της μη διάκρισης και της κοινωνικής δικαιοσύνης, μέσω της ισόρροπης και αλληλοσυμπληρούμενης κατανομής των παραγωγικών δραστηριοτήτων, αλλά και των κοινωνικών εξυπηρετήσεων, αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων, η εξισορρόπηση στην δίκαιη κατανομή των πόρων και τη διάχυση των αναπτυξιακών ωφελειών στον χώρο και στο σύνολο του πληθυσμό.
- Η ανταπόκριση στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής, που είναι προκλήσεις του μέλλοντος, όπως η ανθεκτικότητα σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος και τις επιπτώσεις από την Κλιματική Αλλαγή, προκλήσεις στην υγειονομική περίθαλψη, την αποτελεσματική αντιμετώπιση της παγκόσμιας έξαρσης της ανεργίας, την ίση πρόσβαση και ωφέλιμη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

12.2 Τεκμηρίωση των στρατηγικών επιλογών και ανάπτυξη της Στρατηγικής

Η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, συγκεντρώνει μόλις το 5,55% του πληθυσμού της Κύπρου, ως απόρροια και της

διχοτόμησης της επαρχίας μετά την τούρκικη εισβολή. Παρόλα αυτά, έχει καταφέρει να κατακτήσει μια εξέχουσα θέση στην κυπριακή τουριστική αγορά, ενώ το ειδικό της βάρος, με αιχμή τον τουρισμό, είναι ιδιαίτερα σημαντικό όσον αφορά την συμβολή της στην απασχόληση, στην παραγωγή υπηρεσιών και στο σχηματισμό του συνολικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της χώρας, καθώς δέχεται περίπου το 30% των περιηγητών της Κύπρου και διαθέτει το 41,7% των κλινών της Κύπρου.

Ο τουρισμός σήμερα, αποτελεί τον σημαντικότερο οικονομικό κλάδο και κύριο μοχλό ανάπτυξης στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, με σημαντικές θετικές επιπτώσεις στην οικονομία, στην απασχόληση και στην κοινωνία. Ταυτόχρονα, αποτελεί αναμφισβήτητα το κεντρικό σημείο των αναπτυξιακών επιλογών και εξελίξεων σε αυτή.

Αναπτύχθηκε κατά βάση στο πρότυπο του μαζικού τουρισμού (Sun & Beach), το οποίο αποτέλεσε τη ραχοκοκαλιά της τουριστικής ανάπτυξης του παράκτιου τμήματός της, με επίκεντρο τους Δήμους Παραλιμνίου (Πρωταράς) και Αγίας Νάπας, που αποτελούν από τους πιο επώνυμους και ελκυστικούς μεσογειακούς τουριστικούς προορισμούς, με μακρά παράδοση, επενδύσεις κλίμακας και εδραιωμένη θέση στην παγκόσμια αγορά. Ως εκ τούτου, το τουριστικό προϊόν της περιοχής χαρακτηρίζεται στην τυποποίηση της παραγωγής, στο μη διαφοροποιημένο προϊόν, στην ομοιότητα υποδομών και εμπειριών, στην ελλιπή ανάδειξη και ένταξη στο τουριστικό κύκλωμα της τοπικής πρωτογενούς παραγωγής και των οικοπολιτιστικών πόρων, με κύρια συνέπεια την χωρική/ χρονική ανισοκατανομή του (π.χ. κορεσμός, έλλειψη προσφοράς και άνιση κατανομή των αναπτυξιακών ωφελειών στο σύνολο της ελεύθερης επαρχίας, εποχικότητα και υψηλή ζήτηση στους θερινούς μήνες, χαμηλή μέση διαμονή). Επιπλέον, η μονοθεματικότητα του τουριστικού προϊόντος το καθιστά περισσότερο εκτεθειμένο σε εξωγενείς παράγοντες, με τελευταίο παράδειγμα την πανδημία του κορωνοϊού που έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στην επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου.

Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη αποτελεί πρώτη προτεραιότητα προκειμένου να αποφευχθεί μια ενδεχόμενη παρακμή της τουριστικής ανάπτυξης στις περιοχές αυτές και να προβάλει αντιστάσεις σε ενδεχόμενες αρνητικές εξελίξεις στον παγκόσμιο τουρισμό. Μπορεί να επιτευχθεί με την θέσπιση κανόνων και μέτρων και θα πρέπει να συμβαδίζει με αρχές φέρουσας ικανότητας, άλλα και να υποστηριχθεί από υποδομές, επενδύσεις και υπηρεσίες που θα εξελίξουν την ικανότητα αυτή. Η διαφοροποίηση και ο εμπλουτισμός του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και κατ' επέκταση του προορισμού και η εξατομίκευση της τουριστικής εμπειρίας που θα περιλαμβάνει κυρίως τη δημιουργία εναλλακτικών και ανταγωνιστικών τουριστικών προϊόντων ειδικού ενδιαφέροντος, αποτελεί αδήριτη ανάγκη και ταυτόχρονα εξέχουσα πρόκληση που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές της επαρχίας, ώστε να μπορέσουν να προσαρμόσουν το τουριστικό προϊόν τους στις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών. Ειδικότερα σκόπιμο κρίνεται να επιδιωχθεί η υλοποίηση ειδικών τουριστικών υποδομών και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων στη βάση διαφοροποιημένων, ανταγωνιστικών και καινοτόμων προϊόντων αλλά και υπηρεσιών, που θα ικανοποιούν τις ανάγκες μιας ολοένα και πιο εξελιγμένης και εξειδικευμένης ζήτησης σε νέες μορφές τουρισμού. Συνάμα, οι ποιοτικές - εξατομικευμένες υπηρεσίες που θα αναπτυχθούν, θα στοχεύουν στην άμβλυνση της γεωγραφικής συγκέντρωσης της τουριστικής προσφοράς και της εποχικότητας των αφίξεων και των εισπράξεων και στη διείσδυση σε νέες αγορές τουρισμού, διατηρώντας και ενδυναμώνοντας ταυτόχρονα και τις υφιστάμενες αλλά και τη δυναμική της ενδοχώρας ως τουριστικού προορισμού.

Παράλληλα, η ραγδαία και χωρίς ολοκληρωμένο σχεδιασμό τουριστική ανάπτυξη της παραλιακής ζώνης και οι αυξανόμενες πιέσεις των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο, έχουν συμβάλει καταλυτικά στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας του τοπίου, στην αστικοποίηση της παραλιακής ζώνης και στο μετασχηματισμό του κοινωνικού και παραγωγικού ιστού τους σταδιακά, στην κατανάλωση σημαντικών φυσικών πόρων, στην επιβάρυνση και αισθητική υποβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι τεχνικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές που υλοποιήθηκαν στις περιοχές αυτές δεν ήταν αρκετές για να καλύψουν τις ανάγκες που δημιουργήθηκαν λόγω της τουριστικής ανάπτυξης και της οικιστικής εξάπλωσης, με αποτέλεσμα να λειτουργούν υπερβαίνοντας τη φέρουσα ικανότητα τους, κυρίως κατά τους θερινούς μήνες που υπάρχει η μεγάλη τουριστική ζήτηση. Αυτό είχε ως συνέπεια την υποβάθμιση της εικόνας των ανεπτυγμένων τουριστικά Δήμων της παραλιακής ζώνης που οδηγεί σε σταδιακή απώλεια της ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητάς τους ως προορισμών, αλλά και σε υποβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης και της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους. Προκύπτει λοιπόν η ανάγκη εξειδικευμένου σχεδιασμού και ολοκληρωμένης διαχείρισης και βελτίωσης της ποιότητας του φυσικού και αστικού χώρου και των κοινωνικών συνθηκών, η οποία θα πρέπει να εναρμονίζεται με τις αρχές και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και της προώθησης του βιώσιμου τουρισμού.

Από την άλλη, η ενδοχώρα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου διαθέτει σημαντικούς πολιτιστικούς πόρους, πλούσιο φυσικό τοπίο και σημαντικές εκτάσεις καλής γεωργικής γης, παράδοση και σημαντική εξειδίκευση στην καλλιέργεια και παραγωγή μοναδικών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας που συνδέονται με τη μεσογειακή διατροφή, με ισχυρή θέση στην εγχώρια και διεθνή αγορά (λαχανικά, κολοκάσι, πατάτα, φράουλα, καρπούζι κ.λ.π). Σήμερα ο αγροτικός τομέας στην περιοχή, σε απόλυτα μεγέθη παραμένει στάσιμος με πτωτική τάση, αφού τα πολλαπλά προβλήματα του αγροτικού επαγγέλματος και η αλματώδης αύξηση του τουρισμού στην παραλιακή ζώνη έχουν στρέψει μεγάλο μέρος του ενεργού πληθυσμού σε άλλους τομείς απασχόλησης, όπως του εμπορίου, των ξενοδοχείων και των εστιατορίων, των κατασκευών και των υπηρεσιών. Επιπλέον, παρουσιάζει αδυναμίες που αφορούν κυρίως την ελλιπή κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, την περιορισμένη ενσωμάτωση της τεχνολογίας και της καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία, το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, τον χαμηλό βαθμό σύγχρονης τυποποίησης της παραγωγής, ελλείψεις στην οργάνωση των εμπορικών δικτύων, τον χαμηλό βαθμό διατομεακών και ενδοτομεακών διασυνδέσεων και την έλλειψη ρευστότητας και πίστης. Η ποιότητα των τοπικών προϊόντων είναι υψηλή εντούτοις, απαιτούνται σημαντικά βήματα ως προς την πιστοποίηση, ανάδειξη και προβολή τους. Η βιωσιμότητα του αγροτικού τομέα θα πρέπει να ενταχθεί σε μια συνολική προσπάθεια εκσυγχρονισμού των καλλιεργητικών και μεταποιητικών τεχνικών, οι οποίες να σέβονται την παράδοση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τοπικών προϊόντων, καθώς και αναβάθμισης, σύμπραξης μέσω δικτύων και ενοποίησης δυνάμεων στο πλαίσιο της εδραίωσης της τοπικής διατροφής – γαστρονομίας και της ανάδειξης των τοπικών προϊόντων στις εθνικές και διεθνείς αγορές με μοναδικά χαρακτηριστικά και αντίστοιχη εικόνα. Ειδικότερα απαιτείται η ενίσχυση και διαφοροποίηση της τοπικής παραγωγής και η αξιοποίηση πρωτοβουλιών, με την ενσωμάτωση καινοτομίας και η εστίαση στα τοπικά προϊόντα, η έμφαση στην βελτίωση της τυποποίησης και πιστοποίησης και η ενίσχυση της εξωστρέφειας με την ανάπτυξη των κατάλληλων συνεργατικών σχημάτων. Η βασική όμως πρόκληση για την βιώσιμη ανάπτυξη της ενδοχώρας συνίσταται κυρίως στην

αξιοποίηση – διαχείριση της ποικιλίας των δυναμικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών - συγκριτικών πλεονεκτημάτων της (φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα, ποικιλομορφία και περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, μακρόχρονη αγροτική παράδοση και οικοτεχνική εξειδίκευση, τοπική γαστρονομία κ.ά.) που την καθιστούν ως περιοχή ενδεικνυόμενη για την ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού και την προσέλκυση επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Η αποτελεσματική σύνδεση των αλυσίδων αξίας του τουρισμού και του πρωτογενή τομέα προωθούν την βιωσιμότητα και των δύο τομέων ενώ παράλληλα δημιουργούν νέες αγορές και διεξόδους. Τα τοπικά αγροδιατροφικά προϊόντα ενισχύουν και ενίοτε σηματοδοτούν την ταυτότητα του προορισμού, παραπέμπουν συνειρμικά σε εικόνες και παραστάσεις τόπων και περιοχών και είναι αναπόσπαστα δεμένα με τις διατροφικές συνήθειες, παραδόσεις και την καθημερινή ζωή των κατοίκων. Ταυτόχρονα εμφανίζονται στο επίκεντρο σύγχρονων θεματικών τουριστικών προϊόντων (π.χ. οικο-τουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός) αποτελώντας πόλους έλξης επισκεπτών καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου και συμβάλλοντας ουσιαστικά στην επίτευξη αυθεντικότητας και ποιότητας των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι χωρικά η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου χαρακτηρίζεται από ένα αναπτυξιακό και παραγωγικό δυισμό. Από τη μια διαθέτει την παραλιακή ζώνη που αποτελεί αναπτυγμένη τουριστικά περιοχή και πρωτόγνωρη πύλη εισόδου τουριστικών ροών, η βιωσιμότητα όμως της οποίας επιτάσσει την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανασυγκρότησης, λόγω των προβλημάτων που έχει προκαλέσει ακριβώς αυτή η ραγδαία τουριστική ανάπτυξη, αλλά και των διεθνών τάσεων που καθιστούν το μονοθεματικό τουριστικό προϊόν μη ανταγωνιστικό, και από την άλλη, μία ενδοχώρα με σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό συμπληρωματικό και υποστηρικτικό της παράκτιας ανάπτυξης και ανεκμετάλλευτους τουριστικούς πόρους, με αποτέλεσμα να μην καρπώνεται τις ωφέλειες από τις τουριστικές ροές.

Η υψηλή αναγνωρισιμότητα της παραλιακής ζώνης της Επαρχίας Αμμοχώστου ως τουριστικού προορισμού της Μεσογείου, σε συνδυασμό με τους ποικίλους (φυσικοί, πολιτιστικοί, παραγωγικοί) πόρους όλης της Επαρχίας, παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης της διεθνώς προωθούμενης αειφορίας του τουριστικού μοντέλου και τη μετάβαση στον βιώσιμο τουρισμό. Η συστηματική ανάδειξη και αξιοποίηση των παραγωγικών (τοπικά προϊόντα), πολιτιστικών (άυλων και υλικών: τόποι και μνημεία, εκκλησίες – μοναστήρια, εκδηλώσεις, γαστρονομία, κ.λ.π) και φυσικών πόρων των επιμέρους ζωνών στο πλαίσιο διασυνδέσεων, δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης νέων εναλλακτικών δραστηριοτήτων που ενισχύουν την τουριστική ταυτότητα με δυνατότητες διευρυμένης απασχόλησης, αλλά και διαχέουν τα οφέλη της αυξημένης επισκεψιμότητας της παραλιακής ζώνης στην ευρύτερη ζώνη της ενδοχώρας. Αυτός ο πλούτος της περιοχής διαδραματίζει ήδη σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή της όμως, η περαιτέρω αξιοποίηση του προϋποθέτει την ενσωμάτωση οργανικών και τεχνολογικών (κυρίως ψηφιακών) καινοτομιών για την ενίσχυση των εμπειριών κατά την επίσκεψη, την αναβάθμιση των πολιτικών προώθησης. Επιπλέον προϋποθέτει την οργάνωση θεματικών ή γεωγραφικών δικτύων που θα στηρίζουν και θα διευρύνουν την επιχειρηματικότητα στον τομέα και θα ισχυροποιήσουν τους τουριστικούς προορισμούς σε συνδυασμό με τα τοπικά αγροδιατροφικά προϊόντα και την τοπική γαστρονομία και την αξιοποίηση των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων στο σύνολο της περιοχής.

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα θα είναι η δημιουργία πολλαπλασιαστικού οφέλους και επιδράσεων, τόσο στις επιμέρους ζώνες, όσο και στο σύνολο της επαρχίας συνδέοντας άμεσα τις περιοχές και δρώντας συνεργατικά και αναπτυξιακά.

Στο πλαίσιο αυτό προκύπτει η κεντρική κατεύθυνση της Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη της Επαρχίας Αμμοχώστου που αποτελεί η διαφοροποίηση, η αναβάθμιση και εν γένει η βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού και η ανάδειξη της σε διακριτό, ενιαίο, τουριστικό προορισμό «Επαρχία Αμμοχώστου», βασιζόμενου στην ποιότητα και στην αριστεία.

Ο όρος της τουριστικής ανάπτυξης αναφέρεται στην απαίτηση μιας χωρο – χρονικής διεύρυνσης και ποιοτικής και λειτουργικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, που θα κινήσει και θα διατηρήσει την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου στην αιχμή της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών προορισμών της Μεσογείου, τόσο σε όρους φυσικής ομορφιάς και μοναδικότητας του χώρου, όσο και σε όρους, εμπλουτισμού των υποδομών και υπηρεσιών, ανάδειξης και οργάνωσης των τουριστικών πόρων, δραστηριοτήτων και βιωματικής εμπειρίας.

Από την άλλη πλευρά, ο όρος της βιωσιμότητας εμπεριέχει το στοιχείο της εξισορρόπησης ανάμεσα στην περιβαλλοντική, στην οικονομική και στην κοινωνική / πολιτιστική διάσταση του τόπου και στη διαχείριση του συνόλου των πόρων κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του. Αυτό προϋποθέτει τη βέλτιστη χρήση των περιβαλλοντικών πόρων που αποτελούν το βασικότερο στοιχείο για την αειφόρο ανάπτυξη του τουρισμού, το σεβασμό της αυθεντικότητας των τοπικών κοινωνιών και τη διατήρηση – προώθηση της ακεραιότητας και των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών και αξιών με έμφαση στην απαράμιλλη φιλοξενία. Επιπλέον, προϋποθέτει την εξασφάλιση μιας ανταγωνιστικής και βιώσιμης οικονομίας που θα παρέχει πολλαπλασιαστικά οφέλη, προσελκύοντας επενδύσεις, ενισχύοντας την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, παρέχοντας ευκαιρίες απόκτησης εισοδήματος χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Ταυτόχρονα, ο βιώσιμος χαρακτήρας του τουρισμού σχετίζεται άμεσα με τη δυνατότητα διασφάλισης του υψηλού επιπέδου ικανοποίησης των επισκεπτών, αλλά και της εξάλειψης των παραμέτρων που μπορεί να επιφέρουν την υποβάθμιση της ποιότητας της εμπειρίας του επισκέπτη.

Συνεπώς, βασικές προτεραιότητες, τις οποίες καλείται να υποστηρίξει άμεσα ή έμμεσα η Στρατηγική Ο.Χ.Α. Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, αποτελούν:

- ✧ Η διατήρηση του δίπτυχου «ήλιος και θάλασσα», φροντίζοντας για τον εμπλουτισμό του και την παροχή ποιοτικών και καινοτόμων υπηρεσιών.
- ✧ Η ισχυροποίηση εκείνων των στοιχείων (φυσικών, πολιτιστικών, γαστρονομικών) που θα καταστήσουν την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου έναν τουριστικό προορισμό τεσσάρων εποχών και θα προσδιορίσουν την τουριστική του ταυτότητα δίνοντας έμφαση στην διάρκεια και στην εδαφική διασπορά.
- ✧ Η έμφαση στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικά στις κατηγορίες «Φύση και Δραστηριότητες» και «Τοπικά Προϊόντα και Γαστρονομία», «Πολιτιστικός και Θρησκευτικός τουρισμός» και «Θαλάσσιος ή Ναυτικός Τουρισμός», ώστε ν' αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης του συνόλου της επαρχίας.
- ✧ Η δημιουργία/ ανάδειξη σημείων και πόλων και η διαμόρφωση ενός συμπαγούς πλέγματος τουριστικών προορισμών για τη μεγαλύτερη προσέλκυση επισκεπτών με ποικίλα ενδιαφέροντα και τη διάχυσή τους σε όλη την ελεύθερη επαρχία και ειδικά στην ενδοχώρα.

Παράλληλα, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα (καλλιέργεια/εκτροφή, μεταποίηση/τυποποίηση και διακίνηση/εμπορία των αγροτικών προϊόντων), θα πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα και αδιάρρηκτο συστατικό της Στρατηγικής για την περιοχή, καθώς τα ποιοτικά, υγιεινά και με τοπική ταυτότητα προϊόντα και διατροφή αποτελούν σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τον τουρισμό εμπειρίας, αλλά και προωθούν την ισόρροπη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, την οικονομική ευημερία και την ποιότητα ζωής όλων των πολιτών της Ελεύθερης Επαρχίας. Η ανάπτυξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του πρωτογενή τομέα και της σχετιζόμενης μεταποίησης θα βασιστεί τόσο στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η περιοχή, όπως η φύση, οι πρώτες ύλες και η καλλιεργητική και μεταποιητική παράδοση, όσο και στην αξιοποίηση της γνώσης και της τεχνολογίας.
Η παρούσα Στρατηγική δεν αποτελεί μια «τομεακή» παρέμβαση τουριστικής ή αγροτικής ανάπτυξης, που εξαντλείται μόνο στην οικονομική διάσταση του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιοχής, άλλα ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης που σε συμφωνία με τους κανόνες και τους στόχους της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027, επιδιώκει να αντιμετωπίσει συνολικά τα προβλήματα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, προάγοντας την ισόρροπη και ενιαία κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη και βιωσιμότητα της.

Έτσι, η Στρατηγική στοχεύει πρώτιστα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σύνολο των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και πολιτικών, στην προστασία - ορθολογική χρήση και διαχείριση των φυσικών πόρων, την προστασία και αποκατάσταση ή ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος και την προστασία, αποκατάσταση και αναβάθμιση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος, οχυρώνοντας αποφασιστικά την Ελεύθερη Επαρχία από τις επιπτώσεις τις κλιματικής αλλαγής και κάνοντας σταθερά βήματα στην κατεύθυνση της περιβαλλοντικής προστασίας, της υπεράσπισης του δημόσιου χώρου και της προώθησης της βιώσιμης κινητικότητας.

Επιπλέον, η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης , ως αλληλένδετο κεντρικό άξονα έχει την οικονομική αναζωογόνηση, την ενίσχυση της καινοτομίας και της χρήσης των νέων «έξυπνων» τεχνολογιών, της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, την προστασία και ανάδειξη του πολιτισμού, της δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των δημιουργικών δραστηριοτήτων.

Τέλος, ειδική σημασία για τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, έχει η διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας και συνοχής και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης όλων των πολιτών και ειδικά των ασθενέστερων κοινωνικά στρωμάτων, μέσω της δημιουργίας ενός πλέγματος κοινωνικών προγραμμάτων και δομών της ένταξης και της προστασίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

12.3 Δομή της Στρατηγικής

12.3.1 Μεθοδολογία εκπόνησης της Στρατηγικής

Ο στρατηγικός σχεδιασμός ενθαρρύνει τα στελέχη να λάβουν αποφάσεις σήμερα για θέματα που θα επηρεάσουν τον οργανισμό τους στο μέλλον…
(Bridges & Roquemore, 1998)

Η Στρατηγική ΟΧΑ **αποτελεί έναν ολοκληρωμένο και πλήρη σχεδιασμό για την συνεργασία των Δήμων και Κοινοτήτων της περιοχής στοχεύοντας όχι μόνο στην διεκδίκηση και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων του νέου ΕΣΠΑ αλλά στην χάραξη μιας ολοκληρωμένης κοινής μελλοντικής πορείας της περιοχής παρέμβασης.**

Κύρια επιδίωξη της Στρατηγικής είναι η θέσπιση ενός κοινού οράματος, ο καθορισμός βασικών και συγκεκριμένων στόχων, η υιοθέτηση μιας σειράς αλληλένδετων δράσεων και ο προσδιορισμός των αναγκαίων μέσων και πόρων για την επίτευξη του οράματος, την πραγματοποίηση των στόχων αλλά και την μακροχρόνια βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να καταφέρει να επιτύχει τους στόχους της η Στρατηγική, αποτελεί η βαθιά και ουσιαστική γνώση της περιοχής, ο προσδιορισμός των συγκεκριμένων προβλημάτων και προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει, ο εντοπισμός των ιδιαιτεροτήτων της αλλά και η ανάγνωση διαφορετικών χωρικών πυρήνων εντός της περιοχής, καθώς και η μελέτη της μεταξύ τους σχέσης και αλληλοσύνδεσης, η κατανόηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των υποπεριοχών αλλά και του συνόλου της περιοχής παρέμβασης καθώς και η τελική αξιοποίηση και μεγιστοποίηση αυτών.

Παράλληλα με τα παραπάνω, η Στρατηγική θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες, τις τάσεις και τις προκλήσεις που επικρατούν στο εξωτερικό περιβάλλον της περιοχής ώστε να είναι σε θέση να τις αντιμετωπίσει αλλά και αν τις εκμεταλλευτεί όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν.

Για την εκπόνηση της Στρατηγικής είναι απαραίτητο να διατυπωθούν αλλά και να δοθούν απαντήσεις σε **4 βασικά ερωτήματα**, τα οποία θα θέσουν τις βάσεις ώστε ο στρατηγικός σχεδιασμός της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου να καταφέρει να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η επαρχία και παράλληλα να καλύψει τις ανάγκες της σε όλα τα επίπεδα όπως κοινωνικό, οικονομικό, αναπτυξιακό κλπ.

Γράφημα 59: Βασικά ερωτήματα για την διαμόρφωση της Στρατηγικής ΟΧΑ

Τα ερωτήματα τα οποία τίθενται, απαντώνται μέσα από τις επιμέρους ενότητες της Στρατηγικής. Έτσι. για το ερώτημα **που είμαστε**, η απάντηση δίνεται μέσα από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, την οποία ακολουθεί η ανάλυση swot. Το ερώτημα **που θέλουμε να πάμε** βρίσκει απάντηση μέσα από την διατύπωση του οράματος, των αξόνων προτεραιότητας, των επιμέρους πεδίων της Στρατηγικής, ενώ το **πώς θα πάμε**, δηλαδή το όχημα για την επίτευξη του οράματος έρχεται μέσα από την υλοποίηση των ειδικών στόχων και των προτεινόμενων δράσεων. Τέλος, **τα αποτελέσματα** από την παραπάνω διαδικασία εξετάζονται μέσα από τους δείκτες αξιολόγησης.

Με βάση και τα παραπάνω, η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη συγκροτείται σε πέντε επιμέρους διαδοχικές ενότητες όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα και αναλύεται στην συνέχεια.

Γράφημα 60: Η πορεία της στρατηγικής

Όραμα	Αποτυπώνει την ιδεώδη μελλοντική κατάσταση της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, ενώ συνθέτει με περιεκτικό τρόπο τις βασικές αρχές για την παρέμβαση. Αποτελεί δηλαδή την κεντρική ιδέα γύρω από την οποία οργανώνεται η στρατηγική ανάπτυξης και συνιστά τον τελικό κεντρικό στόχο όλου του σχεδίου (τι πρέπει να έχει επιτευχθεί στο τέλος όλης της παρέμβασης).
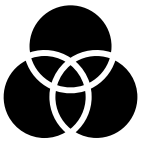 **Άξονες Προτεραιότητας**	Τα βασικά πεδία παρέμβασης στα οποία πρέπει να εστιαστεί η ολοκληρωμένη Στρατηγική. Οι άξονες προτεραιότητες δίνουν τις βασικές κατευθύνσεις πάνω στις οποίες δομείται η Στρατηγική.
Πεδία Στρατηγικής	Εξειδικεύουν το Όραμα και αντιστοιχίζονται με τους άξονες προτεραιότητας προσδιορίζοντας τη συγκεκριμένη κατεύθυνση-πεδίο ανάπτυξης για κάθε ένα από τους προτεινόμενους άξονες προτεραιότητας, ώστε να επιτευχθεί τελικά η αντιμετώπιση των βασικών, καίριων, ζητημάτων ανάπτυξης.
Ειδικοί Στόχοι	Εξειδικεύουν τους στρατηγικούς στόχους και σηματοδοτούν συγκεκριμένα αποτελέσματα, ανά στρατηγικό στόχο.
Δράσεις-Έργα	Εντάσσονται στους επιμέρους στρατηγικούς στόχους και προσδιορίζουν τον τρόπο με τον οποίον θα επιτευχθούν οι στρατηγικοί στόχοι για κάθε άξονα προτεραιότητας. Οι δράσεις-έργα αποτελούν το τελικό στάδιο της πορείας της Στρατηγικής και συνοδεύονται από οικονομικό και χρονικό προγραμματισμό και τη μέθοδο υλοποίησης.

12.4 Το Όραμα της Στρατηγικής

Η διατύπωση του οράματος αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία που προϋποθέτει αρχικά πολύ καλή γνώση της περιοχής, ανάγνωση των μελλοντικών αναγκών και προκλήσεων που θα κληθεί να αντιμετωπίσει καθώς και εντοπισμό των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της. Το όραμα επιδιώκει να αποτυπώσει συνοπτικά την μελλοντική κατάσταση την οποία επιθυμούμε για την Επαρχία Αμμοχώστου.

Η επιλογή του οράματος για την Στρατηγική ΟΧΑ της Επαρχίας Αμμοχώστου, είναι αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια διαμόρφωσης της Στρατηγικής, στις οποίες συμμετείχαν εκπρόσωποι από όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες της Ελεύθερης Επαρχίας, καθώς και πολίτες και επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης. Κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων συζητήθηκε εκτενώς η επιλογή του οράματος και δόθηκαν τα απαραίτητα μέσα, ο χρόνος και η δυνατότητα σε όσους το επιθυμούν, να εκφράσουν την άποψη τους τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς.

Η τελική επιλογή του οράματος, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, διατυπώνει με περιεκτικό τρόπο τις βασικές αρχές για την παρέμβαση, συνθέτει τις απόψεις όλων και ουσιαστικά αποτελεί την κεντρική κατεύθυνση της αναπτυξιακής στρατηγικής που επιλέγει να εφαρμόσει να χαράξει η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου για την επόμενη μεσο-μακροπρόθεσμη περίοδο.

Το κοινό, επομένως, Όραμα της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, το οποίο έχει ως στόχο να επιτύχει την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση, διατυπώνεται ως εξής:

*Η καθιέρωση της Επαρχίας Αμμοχώστου ως **πρότυπης περιφέρειας αειφόρου ανάπτυξης και ίσων ευκαιριών για όλους**, τόσο στις τουριστικές περιοχές όσο και στην ενδοχώρα, προάγοντας τη **βέλτιστη ποιότητα ζωής πλήρως εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο** και συνταυτισμένη με το **βιώσιμο δομημένο περιβάλλον**, τις νέες **ψηφιακές τεχνολογίες, την έρευνα και τεχνολογία**, καθώς και την **επιχειρηματική καινοτομία.***

Κύρια επιδίωξη του οράματος είναι να καταφέρει να εντάξει στο εσωτερικό του με τρόπο περιεκτικό και κατανοητό τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, που έχουν τεθεί για την περιοχή μελέτης και καταλήγουν στους άξονες προτεραιότητας, τα πεδία στρατηγικής και τους ειδικούς στόχους και οι οποίες συνοψίζονται στα παρακάτω.

- ☑ Την **προώθηση της αειφορίας** και την ουσιαστική ένταξη των **αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης** στην αναπτυξιακή πορεία της επαρχίας.
- ☑ Την εξασφάλιση της **κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης**, την ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών καθώς και την **ίση και χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις εξυπηρέτηση όλων,**
- ☑ Τη **βελτίωση του βιοτικού επιπέδου** των πολιτών της περιοχής
- ☑ **Την παρακολούθηση και εναρμόνιση με τις σύγχρονες ευρωπαϊκές στρατηγικές**

- ☑ Την ενίσχυση **της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας** μεταξύ των τοπικών αρχών, των φορέων και των πολιτών, ενισχύοντας της συμμετοχικές διαδικασίες στο εσωτερικό της επαρχίας.
- ☑ Την **αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και τη ρύθμιση της πολεοδομικής και χωροταξικής ανάπτυξης** με την υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στους δημόσιους χώρους και στο κτιριακό απόθεμα, δημόσιο και ιδιωτικό.
- ☑ Τον **επαναπροσδιορισμό της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής** με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διαρκή ενίσχυση και υποστήριξη της τοπικής ανταγωνιστικότητας.
- ☑ Την προώθηση **της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών** σε ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς και τη σύνδεσή τους με τους τομείς προτεραιότητας.
- ☑ Την **προώθηση της τοπικής επιχειρηματικότητας** και την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας μέσα από την παροχή κινήτρων απασχόλησης, ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων και μέτρων στήριξης του εργατικού δυναμικού.

12.5 Άξονες - Πεδία Στρατηγικής - Ειδικοί Στόχοι

ΑΞΟΝΕΣ-ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΧΑ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ									
Α.Σ.1	**Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας**	**Α.Σ.2**	**Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής**	**Α.Σ.3**	**Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης**	**Α.Σ.4**	**Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών**	**Α.Σ.5**	**Έξυπνη Διακυβέρνηση**
Π. Σ.: 1.1	**Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας και του τουρισμού εμπειρίας**	**Π. Σ.: 2.1**	**Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος**	**Π. Σ.: 3.1**	**Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης**	**Π. Σ.: 4.1**	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας	**Π. Σ.: 5.1**	**Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ**
Ε.Σ 1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	Ε.Σ 2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και απλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	Ε.Σ 3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός οδικού δικτύου	Ε.Σ 4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας – Αντιμετώπιση της φτώχειας	Ε.Σ 5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών / ψηφιακών υπηρεσιών
Ε.Σ 1.1.2	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ε.Σ 2.1.2	Ανάπτυξη και επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	Ε.Σ 3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	Ε.Σ 4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	Ε.Σ 5.1.2	Ανάπτυξη και αναβάθμιση τεχνολογικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού δημόσιων και δημοτικών φορέων
Ε.Σ 1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα- Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	**Π. Σ.: 2.2**	**Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία**	Ε.Σ 3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	**Π. Σ.: 4.2**	**Προώθηση της ενεργητικής ένταξης των ανέργων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην απασχόληση**	Ε.Σ 5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών
Ε.Σ 1.1.4	Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα	Ε.Σ 2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	Ε.Σ 3.1.4	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	Ε.Σ 4.2.1	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων	**Π. Σ.: 5.2**	**Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για την δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου** περιβάλλοντος
Π. Σ.: 1.2	**Ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην λειτουργία των επιχειρήσεων**	Ε.Σ 2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	**Π. Σ.: 3.2**	**Ανάπτυξη, προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης καθαρών μεταφορών**	**Π. Σ.: 4.3**	Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού	Ε.Σ 5.2.1	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων των Τοπικών Αρχών και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
Ε.Σ 1.2.1	Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, στην οργάνωση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών	Ε.Σ 2.2.3	Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	**Ε.Σ 3.2.1**	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	Ε.Σ 4.3.1	Πρόληψη και καταπολέμηση διακρίσεων λόγω ανάπηρίας	Ε.Σ 5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας
Π. Σ.: 1.3	**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**	**Π. Σ.: 2.3**	**Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων**	**Π. Σ.: 3.3**	**Εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στις μετακινήσεις και βελτίωση της κυκλοφοριακής συμπεριφοράς των πολιτών**	Ε.Σ 4.3.2	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών		

ΑΞΟΝΕΣ-ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΧΑ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣ*ΤΟΥ*									
Α.Σ.1	**Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας**	**Α.Σ.2**	**Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής**	**Α.Σ.3**	**Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης**	**Α.Σ.4**	**Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών**	**Α.Σ.5**	**Έξυπνη Διακυβέρνηση**
Ε.Σ 1.3.1	Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας - ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	Ε.Σ 2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	Ε.Σ 3.3.1	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας				
		Ε.Σ 2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	Ε.Σ 3.3.2	Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής				
		Π.Σ.: 2.4	**Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών ενεργειακής αναβάθμισης για την μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος**						
		Ε.Σ 2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες						
		Ε.Σ 2.4.2	Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και επιχειρήσεων						
		Π. Σ.: 2.5	**Προστασία και αναβάθμιση παράκτιου και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές**						
		Ε.Σ 2.5.1	Ανάδειξη, αναβάθμιση και προστασία των παράκτιων ζωνών						
		Ε.Σ 2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές						

12.5.1 Α.Σ 1: Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Στο πλαίσιο του 1ου Άξονα Στρατηγικής της ΟΧΑ Επαρχίας Αμμοχώστου επιδιώκεται η προώθηση της ανταγωνιστικότητας, της βιώσιμης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας, με εστίαση στους δύο εδραιωμένους πυλώνες του τοπικού παραγωγικού συστήματος, στους οποίους μπορεί να δομηθούν και να διατηρηθούν σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, με όρους διαφοροποίησης, καινοτομίας, ποιότητας, εξωστρέφειας, αλλά και μεταξύ τους συνεργιών και οι οποίοι είναι ο τουρισμός και η αγροδιατροφή.

Ο στόχος συνίσταται στην υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και στην διαμόρφωση ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω στοχευμένων επιχειρηματικών επενδύσεων που θα φέρουν το νέο ποιοτικό στίγμα της περιοχής της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, επιδιώκοντας να ενσωματώσουν και στοιχεία της υπό διαμόρφωση ταυτότητάς της.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη swot analysis, το παραγωγικό σύστημα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα (μαζικός τουρισμός), την απουσία δια-τομεακών συνεργασιών, την ανεπαρκή υποστήριξη του παραγωγικού δυναμικού σε θέματα καινοτομίας και την αυξανόμενη προσφορά μη εξειδικευμένων θέσεων εργασίας.

Η τόνωση της ανταγωνιστικότητας και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με την ποιοτική αναβάθμιση του υφιστάμενου παραγωγικού προτύπου και παράλληλα τη διαφοροποίησή του μέσω της καινοτομίας των τεχνολογιών και της αξιοποίησης της γνώσης (νέα προϊόντα & υπηρεσίες), καθώς και την ανάπτυξη δια-τομεακών συνεργασιών και επιχειρηματικών υποδομών, σε συνδυασμό με τη δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης και συνετής αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων/πόρων, είναι κύριο ζητούμενο στο πλαίσιο του Άξονα. Αυτό θα οδηγήσει στη διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος, στην αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, στη βελτίωση του εισοδήματος, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της και την αύξηση της απασχόλησης.

Σε ότι αφορά στον τουρισμό, εστιάζοντας στις κατευθύνσεις της Στρατηγικής, επιδιώκεται η μετάβαση από ένα αδιαφοροποίητο και μονοθεματικό τουριστικό μοντέλο, σε έναν ποιοτικό, διαφοροποιημένο και πολυθεματικό βιώσιμο τουρισμό, οικονομικά αποδοτικότερο, που να απευθύνεται σε κοινό με υψηλότερες απαιτήσεις και με βασικούς στόχους την παροχή ποιοτικών υποδομών και υπηρεσιών (προσέλκυση, υποδοχή, φιλοξενία, μετακίνηση, διατροφή, ψυχαγωγία, περιήγηση), την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την διάχυση των ροών επισκεψιμότητας από την παραλιακή ζώνη στην ενδοχώρα.

Ως εκ τούτου, βασική προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρει ο φυσικός, γαστρονομικός και πολιτισμικός πλούτος του συνόλου της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Αυτό θα οδηγήσει στην εμβάθυνση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος προσφέροντας ένα πολύ ανταγωνιστικό και πολυσύνθετο τουριστικό προϊόν που θα περιλαμβάνει εκτός από το «Ήλιο και θάλασσα» και ένα μοναδικό μείγμα νέων τουριστικών προϊόντων εμπειρίας, όπως ο φυσιολατρικός τουρισμός, ο γαστρονομικός, ο αγροτουρισμός, ο πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός, ο θαλάσσιος τουρισμός, κ.λ.π.

Ειδικό βάρος θα δοθεί στην ενίσχυση της ίδρυσης νέων βιώσιμων τουριστικών επιχειρήσεων ή/και του εκσυγχρονισμού υφιστάμενων ΜΜΕ, με έμφαση στη δημιουργία νέων προϊόντων ή/και ποιοτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών ειδικών μορφών τουρισμού και περιεχομένου εμπειρίας. Για την ικανοποίηση περιηγητών με ειδικά ενδιαφέροντα, οι επιχειρηματικές επενδύσεις μπορούν να κατευθυνθούν σε extreme sports, σε περιηγήσεις (πεζοπορία, ποδηλασία), σε εξωστρεφή φιλοξενία (συμμετοχή & εκπαίδευση τουριστών σε συγκομιδή και «πράσινες» δραστηριότητες, πολιτιστικές και θρησκευτικές διαδρομές, καταδυτικά κέντρα, οργανωμένες υποδομές για θαλάσσια αθλήματα). Επενδυτικές επίσης δυνατότητες συνιστούν η αποκατάσταση και επανάχρηση κτιρίων αρχιτεκτονικής, ιστορικής και αγροτοβιοτεχνικής κληρονομιάς (εγκαταλειμμένες μεταποιητικές εγκαταστάσεις, κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής αξίας), όπως επίσης και η δημιουργία θεματικών πάρκων ή/και διαδρομών.

Για την προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας σημαντική είναι η υποστήριξη επενδύσεων ολοκληρωμένης υποστήριξη start up επιχειρήσεων στον τομέα της παροχής καινοτόμων υπηρεσιών φιλοξενίας και ταξιδιωτικών εμπειριών (π.χ. ξεναγήσεις επαυξημένης πραγματικότητας, virtual γαστρονομικές περιηγήσεις, προσωποποιημένες εναλλακτικές ταξιδιωτικές εμπειρίες, κρατήσεις για εναλλακτικού τύπου καταλύματα, στοχευμένες υπηρεσίες φιλοξενίας ευάλωτων ταξιδιωτών).

Για τη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης με σεβασμό στο περιβάλλον, σημαντική είναι η συνεχής βελτίωση των λειτουργικών υποδομών και των επιχειρησιακών διαδικασιών των τουριστικών επιχειρήσεων με οικολογικό προσανατολισμό και έμφαση στα τοπικά χαρακτηριστικά, στην ποιότητα και στην αειφορία. Η χρησιμοποίηση πράσινων τεχνολογιών και τεχνολογιών ενεργειακής εξοικονόμησης προσφέρει τη δυνατότητα στις ξενοδοχειακές μονάδες και επιχειρήσεις του τουρισμού να μειώσουν σημαντικά τα λειτουργικά τους κόστη και ταυτόχρονα να προστατεύσουν το περιβάλλον από το οποίο εξαρτάται η δραστηριότητά τους. Επιπλέον, η σαφώς διαφαινόμενη τάση των τελευταίων ετών, σύμφωνα με την οποία οι τουρίστες αλλά και πολλές τουριστικές επιχειρήσεις παγκοσμίως έχουν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και πιστοποίησης τουριστικών καταλυμάτων (Eco-labelled resorts), αποτελεί κίνητρο για πράσινες επενδύσεις στις τουριστικές επιχειρήσεις. Για τους λόγους αυτούς θα υποστηριχθούν επενδυτικά σχέδια για την εφαρμογή και πιστοποίηση καινοτόμων ολοκληρωμένων μεθόδων ποιοτικής και οικολογικής διαχείρισης στις τουριστικές επιχειρήσεις, στη βάση των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων πιστοποίησης.

Η δημιουργία και η χρήση εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ επιτρέπει τον εμπλουτισμό της εμπειρίας, την αύξηση της παραγωγικότητας, της αυτονομίας, της προβολής και της ποιότητας υπηρεσιών και εν γένει, βελτιώνει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων. Προβλέπεται η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων με την εισαγωγή διεργασιών, οργανωτικών ή προωθητικών καινοτομιών, υποστηριζόμενων από τις Τ.Π.Ε. καθώς και με την εισαγωγή τεχνολογικών εφαρμογών που ενισχύουν την ασφάλεια και την υγιεινή στις παρεχόμενες υπηρεσίες και την εμπιστοσύνη των πελατών (αναγκαίες για την επιβίωση των τουριστικών επιχειρήσεων στην μετά-κορωνοϊό εποχή), όπως η ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης, η αξιοποίηση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εφαρμογών για κινητά, εφαρμογών δημιουργίας τουριστικών πακέτων online check in-check out, smart rooms, dine-around κ.λ.π)

Τέλος, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης των τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και για την ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού σε κύριο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του

τουριστικού τομέα, απαραίτητη κρίνεται η υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων συμβουλευτικής, mentoring και κατάρτισης – πιστοποίησης για την προώθηση της νέας καινοτόμου επιχειρηματικότητας και ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και επιχειρηματιών και την προσαρμογή τους στις αλλαγές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Σε ότι αφορά στον αγροδιατροφικό τομέα της Ελεύθερης Επαρχίας, οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και για την προώθηση της επιχειρηματικότητας στοχεύουν κυρίως στην ανασυγκρότηση του αγροδιατροφικού συμπλέγματος, με άξονες την προσαρμογή στην προστασία του περιβάλλοντος και την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων και της τοπικής διατροφής προς την κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της μεταποίησης και ανάδειξη της ποιότητας, μέσα από τον εμπλουτισμό της τοπικής αλυσίδας αξίας.

Τα διατροφικά προϊόντα αποτελούν σαφώς "δυνατό χαρτί" για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού συστήματος στο σύνολο της Ελεύθερης Επαρχίας. Σήμερα ο δεσμός μεταξύ ενός προϊόντος, ενός τόπου και των κατοίκων, δεν αντιπροσωπεύει απλά μια κληρονομιά που πρέπει να διατηρηθεί, αλλά αποτελεί μια σημαντική αυτοτελή οικονομική αξία, καθώς οι καταναλωτές ενδιαφέρονται όλο και πιο πολύ για τα παραδοσιακά και αυθεντικά προϊόντα που συνδέεται στενά με την γεωγραφική προέλευση, με τον πολιτισμό και την κληρονομιά κάθε τόπου. Ο ολοένα και αυξανόμενος προβληματισμός για το περιβάλλον, την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων, και η πιο συνειδητοποιημένη συμπεριφορά των καταναλωτών σε θέματα υγείας και ευεξίας, έχει ως αποτέλεσμα από τη μια την αύξηση των απαιτήσεων σε ότι αφορά στην ποιότητα και θρεπτική αξία των τροφίμων και από την άλλη στην προτίμηση στα βιολογικά προϊόντα.

Ως εκ τούτου, προωθούνται επενδύσεις που θα συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων, στη βελτίωση των μεθόδων τυποποίησης, αποθήκευσης, συσκευασίας και διανομής των προϊόντων, στην διαφοροποίηση ή και την ανάπτυξη – δημιουργία νέων που θα ικανοποιούν τις ανάγκες του καταναλωτή και της αγοράς, στην δημιουργία ταυτότητας branding τοπικών προϊόντων, στην αξιοποίηση εργαλείων πληροφορικής και αυτοματισμών (ηλεκτρονικό εμπόριο, Logistics (διακίνηση, αποθήκευση, κ.λπ.), E-marketing, E-design, E-learning, λογισμικά εμπορικής και λογιστικής παρακολούθησης). Η εισαγωγή γνώσης και καινοτομίας στα σημεία αυτά αναμένεται να προσδώσει ιδιαίτερη αξία και δυναμική, τόσο σημειακά όσο και στο σύνολο της αλυσίδας. Επιπλέον, μέσω κατάλληλων δράσεων επιδιώκεται η αύξηση της πιστοποίησης και τυποποίησης των τοπικών προϊόντων που θα οδηγήσει σε τόνωση της ανταγωνιστικότητάς τους, θα αναδείξει την τοπική ταυτότητα και θα ενισχύσει τη διεισδυτικότητα τους στις αγορές ακόμα και μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου. Τέλος, επιδιώκεται μέσω κατάλληλων επεμβάσεων η αξιοποίηση των δυνατοτήτων σε ότι αφορά στα προϊόντα ονομασίας προέλευσης και κατ' επέκταση, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των παραδοσιακών μεθόδων παραγωγής.

Πρόσθετα προβλήματα του τομέα αποτελούν η επιφυλακτικότητα των επιχειρήσεων για νέες επενδύσεις και καινοτομικές πρωτοβουλίες, η απουσία συνεργασιών και δικτυώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων, καθώς και η απουσία διασύνδεσης των πανεπιστημίων και των ερευνητικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις. Ακόμη διαπιστώνεται ότι η τοπική κουζίνα και τα τοπικά προϊόντα εμφανίζουν σχετικά μικρό βαθμό διείσδυσης

στην προσφορά υπηρεσιών εστίασης σε ξενοδοχεία και εστιατόρια. Για αυτό το λόγο θα πρέπει να δημιουργηθούν συνέργειες για την από κοινού αξιοποίηση του αγροδιατροφικού συμπλέγματος και του τριτογενή τομέα των υπηρεσιών, ειδικά του τουρισμού, του πολιτισμού και των υπηρεσιών εστίασης. Ειδικότερα, η προώθηση των αγροτικών προϊόντων στην τουριστική αγορά με έμφαση στην αξιοποίηση των γαστρονομικών δυνατοτήτων που πηγάζουν από τα μοναδικά τοπικά προϊόντα. Ως εκ τούτου προκύπτουν ανάγκες όπως η δικτύωση των εμπλεκομένων επιχειρήσεων και η δημιουργία δικτύων συνεργασίας για την προώθηση των μοναδικών τοπικών προϊόντων και τη διερεύνηση – μελέτη νέων στοχευμένων αγορών και δράσεων προβολής, η επαγγελματική υποστήριξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και των καινοτομιών και η διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προς όφελος της παραγωγικότητας και των καταναλωτικών αναγκών.

Τέλος, ο εκσυγχρονισμός των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και της σχετικής μεταποίησης και η ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης, αλλά και η προώθηση της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα απαιτεί την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις βαθμίδες της αλυσίδας παραγωγής. Έμφαση θα δοθεί στην συμβουλευτική και κατάρτιση για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και επιχειρηματιών σε διάφορα θέματα που αφορούν τις γεωργικές πρακτικές, την οργάνωση της παραγωγής και την διαχείριση των φυσικών πόρων, αλλά ακόμα και σε ειδικά θέματα, όπως η εμπορία και προώθηση αγροτικών προϊόντων, η ανάπτυξη μικρών αλυσίδων εφοδιασμού, η ενδυνάμωση ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων, η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών ΗΥ/ ψηφιακών εφαρμογών, η αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας, οι σύγχρονες πρακτικές επιχειρηματικότητας, η δημιουργία ενδοεπαρχιακών συνεργιών για την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, η καθιέρωση τοπικών λαϊκών αγορών σε συνεργασία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλων συγχρηματοδοτούμενων εργαλείων κ.ο.κ.

Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω ανάλυση, ο εν λόγω Στρατηγικός Στόχος αναπτύσσεται σε 3 πεδία Στρατηγικής και σε 7 επιμέρους ειδικούς στόχους.

Ως 1ο Πεδίο Στρατηγικής για αυτό τον άξονα ορίζεται η «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων του», ενώ εξειδικεύεται σε τέσσερεις (4) επιμέρους Ειδικούς Στόχους, ως εξής:

1. Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας.
2. Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα- Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων.
4. Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα.

Το 2ο Πεδίο Στρατηγικής αναφέρεται στην «Ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην λειτουργία των επιχειρήσεων» και έχει ως Ειδικό Στόχο την αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, στην οργάνωση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών.

Το 3ο Πεδίο Στρατηγικής αποτελεί η «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», με ειδικό στόχο την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας - ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.

Εικόνα 53: Γραφική απεικόνιση Άξονα 1

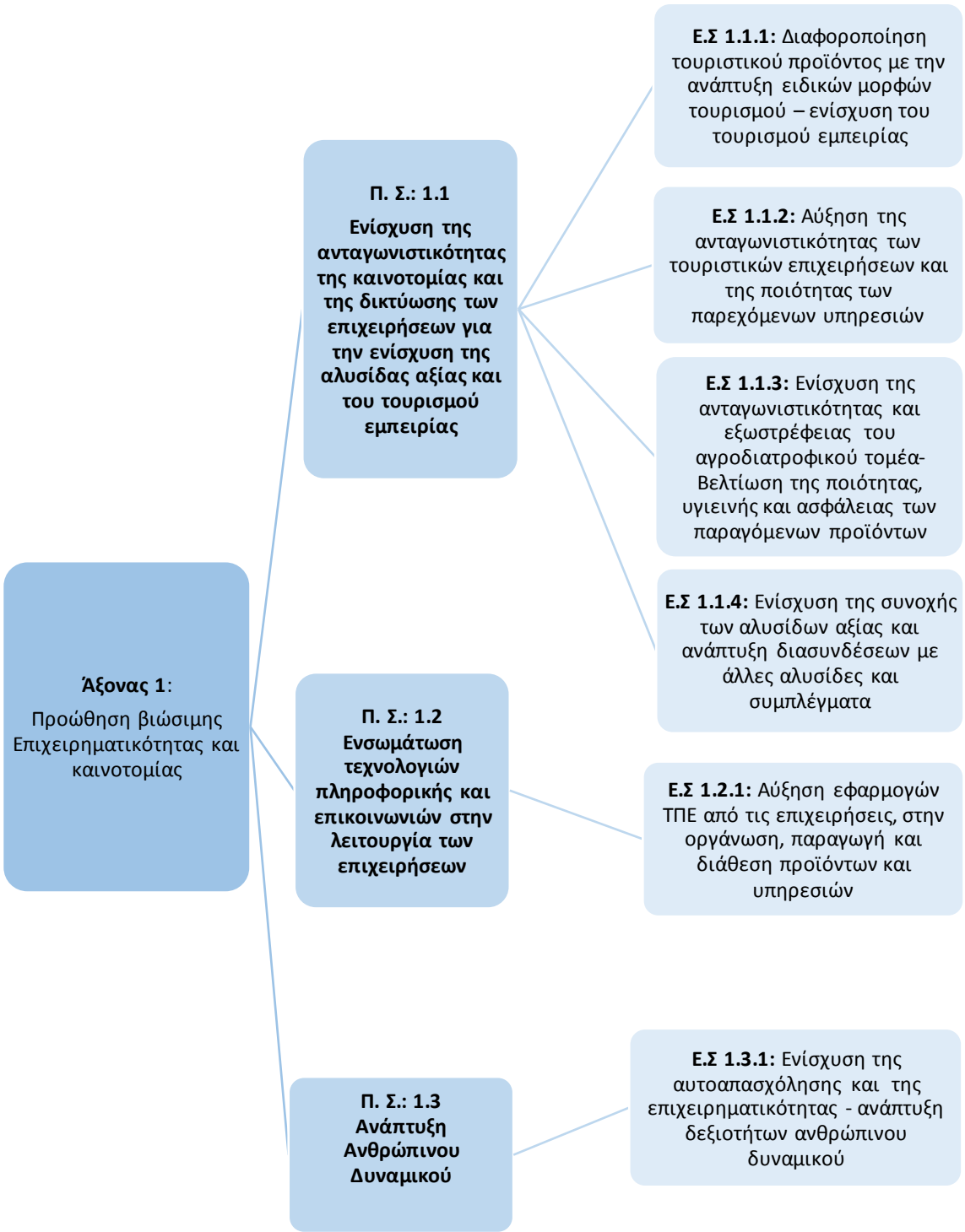

12.5.2 Α.Σ.2 Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Το περιβάλλον αποτελεί ένα πολύπαθή κλάδο που δέχεται διαρκείς και αυξανόμενες πιέσεις ενώ χαρακτηρίζεται από πολλούς ως ο σημαντικότερος τομέας καθώς αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται όλοι οι υπόλοιποι τομείς που αφορούν την ανάπτυξη και τη λειτουργία του αστικού, περαστικού αλλά και αγροτικού χώρου. Η προστασία του περιβάλλοντος και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής βρίσκονται ανάμεσα στις πιο σημαντικές προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι σύγχρονες κοινωνίες. Είτε γίνεται αναφορά σε αστικό επίπεδο είτε σε περιφερειακό ή επίπεδο επαρχίας, το φυσικό περιβάλλον αποτελεί έναν πόρο μη ανανεώσιμο και η προστασία του συχνά αναφέρεται ως μονόδρομος για τις τοπικές αρχές.

Ο όρος του περιβάλλοντος, τη σημερινή πλέον εποχή, περιλαμβάνει τόσο το φυσικό όσο και το δομημένο περιβάλλον ενώ η επέμβαση σε αυτό ξεφεύγει από τη στείρα έννοια της προστασίας περιλαμβάνοντας έννοιες όπως η αναβάθμιση, η ανάδειξη και η διαχείρισή του. Παράλληλα, αναπόφευκτη είναι και η διασύνδεσή του με την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Παρά το γεγονός ότι ο όρος ποιότητα ζωής ενέχει πλήθος προσωπικών παραγόντων π.χ. κοινωνικές σχέσεις, σωματική υγεία κ.τ.λ. εντούτοις στους παράγοντες που προσδίδουν ποιότητα στην ζωή του άτοπου, αδιαμφισβήτητα, προστίθενται όλα τα χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος και των λειτουργιών του[125] τα οποία αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους και με το άτομο και το επηρεάζουν.

Σε ότι αφορά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί ένα θέμα με διττή σημασία. Από τη μια πλευρά πρέπει να εξετάζονται τρόποι και να εφαρμόζονται στρατηγικές για να αντιμετωπίζονται καίρια ζητήματα που συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη αντιμετώπισή της, και από την άλλη θα πρέπει να ληφθούν μέτρα που θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή. Επομένως, θα πρέπει να εξετάζονται τόσο λύσεις για ζητήματα όπως η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η υπερκατανάλωση νερού, η αποψίλωση των δασών κ.α όσο και να επιλύονται προβλήματα όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσάς, οι πλημμύρες, η διάβρωση του εδάφους (κυρίως στις παράκτιες περιοχές) κλπ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα των παραπάνω και παράλληλα, στοχεύοντας στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) η οποία αποτελεί τη νέα αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ που θα μετατρέψει την Ένωση σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, θεσπίζει ως Στόχο 2 της **Νέας Προγραμματικής περιόδου 2021-2027 «Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων».**

Οι οικοσυστημικές υπηρεσίες της Επαρχίας Αμμοχώστου, η αυξημένη ηλιοφάνεια, η γεωγραφική της θέση, τα σημαντικά οικοσυστήματα και ο αξιοσημείωτος αριθμός

[125] Ψαθά Ε.(2014), «Συγκριτική αξιολόγηση της ποιότητας ζωής στις ελληνικές πόλεις μεσαίου μεγέθους» Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΜΧΠΠΑ.

προστατευόμενων περιοχών, την καθιστούν μοναδική και με υψηλής αξίας φυσικό περιβάλλον. Τα παραθαλάσσια αστικά κέντρα των Δήμων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, τα οποία αποτελούν επέκταση του Κόλπου της Αμμοχώστου, λόγω των πολλών φυσικών τους πλεονεκτημάτων επέτρεψαν τη ταχύρυθμη μετάβαση από αγροτικό οικισμό σε περιφερειακό κέντρο και ως σημαντικό τουριστικό προορισμό της Κύπρου. **Οι έντονες αυτές μεταβαλλόμενες οικονομικές δραστηριότητες σε συνδυασμό με την ιδιαιτερότητα της εποχικότητας στον πληθυσμό λόγω των τουριστών, διαταράσσουν τις συνιστώσες του φυσικού, κοινωνικού και οικιστικού ιστού και συνοδεύονται από περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον και βιοποικιλότητα, ενισχύοντας παράλληλα τα ήδη υφιστάμενα προβλήματα σε τομείς όπως τα απόβλητα, το νερό, η ατμόσφαιρα και οι χρήσεις γης.**

Από τα πιο σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα στην περιοχή αποτελεί η μέχρι πρόσφατα **απουσία συστημάτων διαχείρισης των αποβλήτων**, με σημαντικές ελλείψεις σε βασική υποδομή συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων, οι οποίες απαιτούνται για να ανταπεξέλθει ένα σύστημα στην αυξημένη τουριστική δραστηριότητα, και κυρίως να εξασφαλίσει συνθήκες διαβίωσης που επιτρέπουν την εξέλιξη και σε επίπεδο πολιτισμικής διαχείρισης.

Μία από τις **εντονότερες πιέσεις που δέχεται η περιοχή λόγω χαμηλής ποσοτικής και ποιοτικής διάθεσης υδατικών πόρων, η οποία αυξάνεται με τη δυναμικότητα του τουρισμού, είναι η ανταπόκριση στην τεράστια απαίτηση κατανάλωσης νερού**. Στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου υφίσταται μόνο ένα φράγμα στην Άχνα το οποίο εξυπηρετεί για τον εμπλουτισμό του υδροφορέα της περιοχής των Κοκκινοχωρίων και βοηθάει στην άρδευση μέσω των γεωτρήσεων.

Πρόκληση αποτελεί επίσης, **η ισχυρή απαίτηση ενεργειακών πόρων.** Συνολικά, το ηλεκτρικό δίκτυο της Κύπρου δεν έχει ενεργειακές διασυνδέσεις με άλλες χώρες. Η **απομόνωση του δικτύου και η εποχικότητα της ζήτησης που προκαλείται από την τουριστική βιομηχανία, δημιουργεί δυσμενείς συνθήκες για την εξασφάλιση επαρκούς χωρητικότητας εφεδρικής παραγωγής ενέργειας.** Η υψηλή εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα οδηγεί σε υψηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ενώ δεν αξιοποιούνται πλήρως οι δυνατότητες των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Τέλος, αυξημένη υποβάθμιση παρατηρείται στα αστικά κέντρα λόγω της εγκατάλειψης πολυάριθμων κτιρίων, την υποβάθμιση δημόσιων χώρων όπου **σημειώνεται έλλειψη σύνδεσης χώρων πρασίνου (πάρκων) και κοινόχρηστων χώρων, με αποτέλεσμα να μετατρέπονται σε μη ελκυστικούς, τόσο για οικονομική ανάπτυξη και επενδύσεις, όσο και για προτίμηση ως τουριστικοί προορισμοί.** Τα ενεργειακά μικρής κλίμακας οικοσυστήματα μπορούν να παίξουν πρωταγωνιστικό ρόλο αφού ενσωματώνονται στον υπάρχοντα αστικό ιστό, έχοντας ως κύριο στόχο την ανάπτυξη των οικισμών με βιώσιμο τρόπο. **Υφίσταται ανάγκη ενός ενιαίου σχεδιασμού σύνδεσης χώρων πρασίνου, κοινόχρηστων χώρων αστικού ιστού, η ενισχυμένη φύτευση δέντρων κατά μήκος των δρόμων και των στρατηγικών οδικών διαδρόμων που να βελτιώνει την ποιότητα της ατμόσφαιρας και κατά συνέπεια της ζωής**. Τα οφέλη περιλαμβάνουν σκίαση, μείωση της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος, απορρόφηση CO2 και καλύτερες συνθήκες για περπάτημα και ποδηλασία.

Ο τομέας του περιβάλλοντος και των ζητημάτων που συνδέονται με αυτόν, ανέκαθεν αποτελούσε έναν πολυσυζητημένο κλάδο προσελκύοντας το ενδιαφέρον της πλειοψηφίας των πολιτών αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς η επίδραση του

έχει άμεσο αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής, ενώ οι παρεμβάσεις που εντάσσονται στον τομέα αυτό μπορούν άμεσα να διαπιστωθούν και να αξιολογηθούν.

Τα παραπάνω αποτυπώνονται και στα αποτελέσματα της διαβούλευσης. Έτσι φαίνεται ότι το 96,4% των ερωτηθέντων πολιτών που συμμετείχε στην έρευνα χαρακτήρισαν τον συγκεκριμένο άξονα σημαντικό ή ιδιαίτερα σημαντικό, για την ανάπτυξη της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Αντιθέτως, κατά την αξιολόγηση της ποιότητας του δημόσιου αστικού χώρου (αστικό πράσινο, πλατείες κλπ.) οι πολίτες δείχνουν να είναι δυσαρεστημένοι με την συνολική εικόνα. Συγκεκριμένα, μόλις το 18,45% είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι, ενώ σχεδόν οι μισοί ερωτηθέντες (48,8%) τη χαρακτηρίζουν πλήρως ή λίγο ανεπαρκή. Παρόμοια είναι και τα ποσοστά και για τις άλλες σχετιζόμενες με το περιβάλλον ερωτήσεις όπως η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων αναφορικά με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, όπου το 18,45% είναι ικανοποιημένο ή πολύ ικανοποιημένο, με το αντίστοιχο ποσοστό για την κλιματική αλλαγή να είναι μόλις 9,5% και για το παράκτιο και παραθαλάσσιο περιβάλλον 15,5%.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις όσων συμμετείχαν στην έρευνα παρεμβάσεις απαιτούνται σε ζητήματα που αφορούν κυρίως τα παρακάτω θέματα:

- Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος με δημιουργία νέων χώρων πρασίνου, δημιουργία πράσινων διαδρομών, δεντροφυτεύεις κλπ.
- Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Ανάδειξη και προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος
- Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών καθαριότητας και ανακύκλωσης
- Ενίσχυση προωθητικών ενεργειών για την ανακύκλωση, την καθαριότητα και την κυκλική οικονομία και ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των πολιτών
- Βελτίωση της διαχείριση υδάτινων πόρων
- Προστασία παράκτιου και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου ορίζεται ως δεύτερος άξονας ανάπτυξης η **«Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής» ο οποίος** αποσκοπεί στην ενδυνάμωση πεδίων που οδηγούν σε αναβάθμιση του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος με κύριο στόχο τη δημιουργία γόνιμου εδάφους που προωθεί την οικονομική ευημερία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ο τουρισμός και η γεωργία, που αποτελούν θεμελιακούς άξονες στην οικονομία της περιοχής, ενισχύονται μέσα από βελτιωμένα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, διατήρησης και διασφάλισης της ποιότητας των υδάτων, βιώσιμης ενεργειακής διαχείρισης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης. Παράλληλα, στοχεύει στην αναστήλωση και συντήρηση των ιδιαίτερων στοιχείων, που συνθέτουν την ιστορική, πολιτιστική και οικιστική φυσιογνωμία του τόπου.

Ως πρώτο πεδίο στρατηγικής για τον άξονα 2 ορίστηκε η «**Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος»** με τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους:

- Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου
- Ανάπτυξη και επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού

Το επόμενο πεδίο στρατηγικής αναφέρεται στη **«Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία»**

- Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων
- Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας
- Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων

Το δεύτερο πεδίο στρατηγικής αφορά στην **«Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων» ενώ οι ειδικοί στόχοι στην:**

- Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης και την
- Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού

Έπεται η **«Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών ενεργειακής αναβάθμισης για την μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος»** με δύο ειδικούς στόχους:

- Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες
- Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και επιχειρήσεων

Τέλος, ως πέμπτο πεδίο ορίζεται **η Προστασία και αναβάθμιση παράκτιου και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές**

- Ανάδειξη, αναβάθμιση και προστασία των παράκτιων ζωνών
- Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές

Εικόνα 54: Γραφική απεικόνιση Άξονα 2

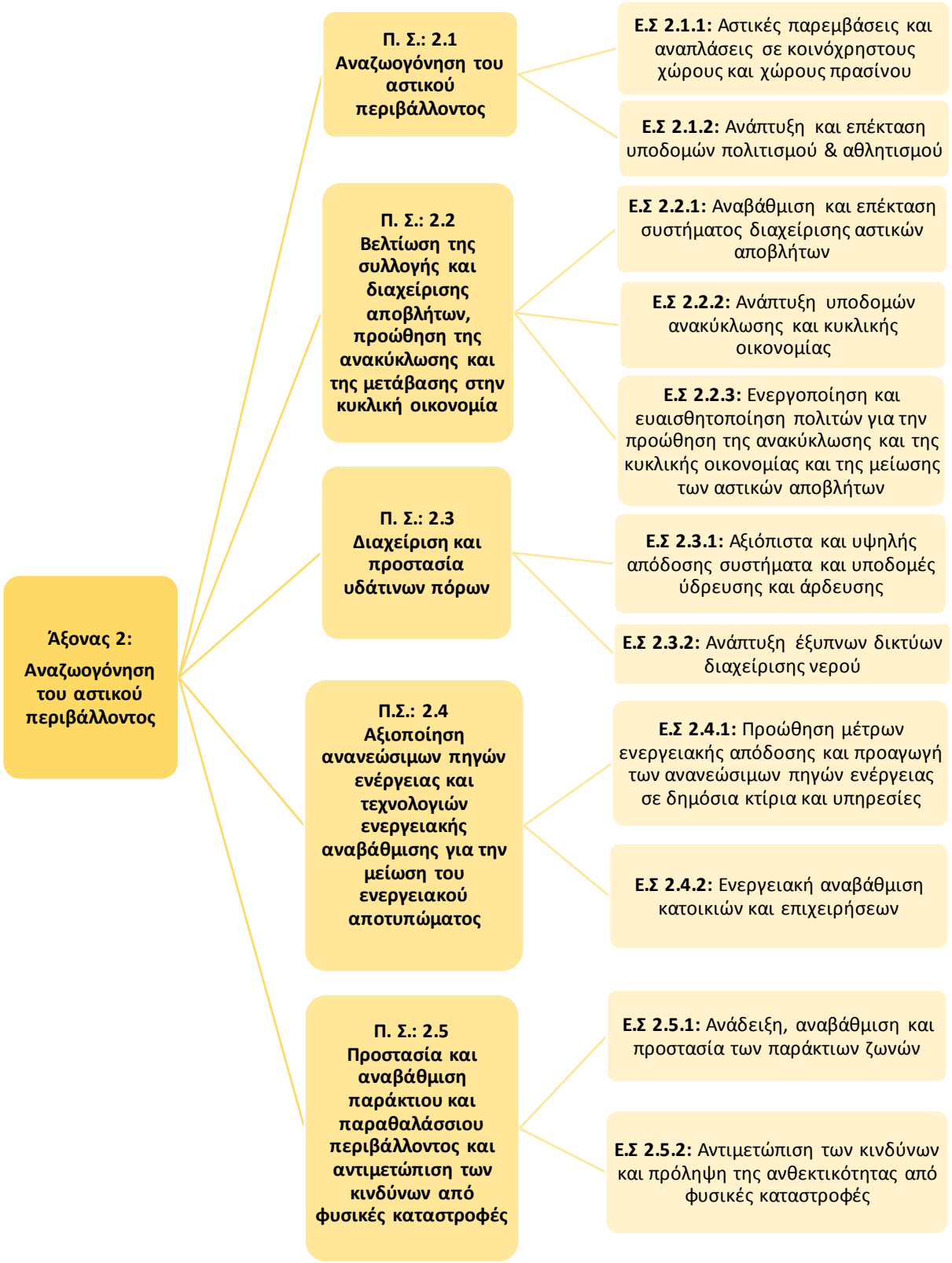

12.5.3 Α.Σ.3 Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης

Η χωρική διάσταση ενός διοικητικού επιπέδου όπως είναι η πόλη, η περιφέρεια ή στην προκειμένη περίπτωση η επαρχία απαιτεί την ανάπτυξη των μεταφορών και την εξασφάλιση της κινητικότητας τόσο εντός του συγκεκριμένου επιπέδου όσο και με άλλα αντίστοιχα επίπεδα. Σε επίπεδο πόλης αναφερόμαστε στην κινητικότητα εντός του αστικού ιστού αλλά και με τα άλλα αστικά και εξωαστικά συστήματα, ενώ αντίστοιχα σε επίπεδο επαρχίας/περιφέρειας αναφερόμαστε επιπλέον στην διασύνδεση μεταξύ των οικισμών-αστικών κόμβων εντός επαρχίας/περιφέρειας αλλά και εκτός με γειτονικούς κόμβους, αντίστοιχα.

Συμβαδίζοντας με τις αρχές της **βιώσιμης ανάπτυξης**, δηλαδή «της ανάπτυξης που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παρόντος χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες»[126], **η βιώσιμη αστική κινητικότητα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση της αειφορίας στα εξεταζόμενα διοικητικά-χωρικά επίπεδα.**

Για την βιώσιμη αστική κινητικότητα, κατά καιρούς έχουν αναπτυχθεί διάφοροι ορισμοί. Η διάσταση στην οποία εστιάζει ο κάθε ορισμός δύναται να επηρεαστεί και να τροποποιηθεί ανάλογα με τις προσλαμβάνουσες και το επιστημονικό πεδίο των μελετητών, τον σκοπό της μελέτης, αλλά και τις ανάγκες τις οποίες καλούνται να ερευνήσουν και να καλύψουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μερικοί ορισμοί να έχουν πιο οικονομικό προσανατολισμό ενώ άλλοι πιο έντονη την περιβαλλοντική διάσταση του θέματος. Εξ ορισμού όμως, η βιώσιμη κινητικότητα ακολουθεί και υιοθετεί τους βασικούς πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: Περιβάλλον, Κοινωνία, Οικονομία, ο κοινός τόπος των οποίων δημιουργεί τη βάση της.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών της Ευρώπης (European Conference of Ministers of Transportation) ένα βιώσιμο σύστημα μεταφορών (ECMT, 2004)[127]:

- Επιτρέπει να καλύπτονται οι **βασικές ανάγκες πρόσβασης και ανάπτυξης των ατόμων, των επιχειρήσεων και των κοινωνιών** κατά τρόπο ασφαλή και συνάδοντα με την υγεία του ανθρώπου και των οικοσυστημάτων και προάγει τη δικαιοσύνη μέσα σε κάθε γενιά και μεταξύ των διαδοχικών γενιών.
- Είναι **οικονομικά προσιτό**, λειτουργεί δίκαια και αποδοτικά, προσφέρει τη δυνατότητα επιλογής τρόπου μεταφοράς και υποστηρίζει μια ανταγωνιστική οικονομία, καθώς και την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.
- **Περιορίζει τις εκπομπές και τα απόβλητα** εντός των ορίων της ικανότητας του πλανήτη να τα απορροφά.

---

[126] » Σύμφωνα με τον ορισμό της επιτροπής Brundtand.» (United Nations (UN) (1987), Report of the World Commission on Environment and Development, United Nations General Assembly.)

[127] ECMT. (2004). *Assessment and Decision Making for Sustainable Transport*. European Conference of Ministers of Transportation, Organization of Economic Coordination and Development.

- Χρησιμοποιεί **ανανεώσιμους πόρους** σε ποσοστό ίσο ή μικρότερο από τον ρυθμό παραγωγής τους και μη ανανεώσιμους σε ποσοστό ίσο ή μικρότερο από τον ρυθμό ανάπτυξης ανανεώσιμων υποκατάστατων, ενώ παράλληλα ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στις χρήσεις γης και την παραγωγή θορύβου.

Ενώ με ένα πιο σύντομο αλλά εξίσου περιεκτικό ορισμό το Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (World Business Council for Sustainable Development) περιγράφει τη βιώσιμη κινητικότητα ως (WBCSD, 2004)[128]:

«Την κινητικότητα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας να κινείται ελεύθερα, να ενισχύει την προσβασιμότητα, να επικοινωνεί, να επιχειρεί και να αναπτύσσει σχέσεις χωρίς να θυσιάζει άλλες βασικές ανθρώπινες και οικολογικές απαιτήσεις σήμερα και στο μέλλον».

Στην στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης **«Ευρώπη 2020» γίνεται μεταξύ άλλων αναφορά στην χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη,** συμπεριλαμβάνοντας όχι μόνο τους κοινωνικούς αποκλεισμούς αλλά και τους χωρικούς. Αντίστοιχα η **Νέα Προγραμματική περίοδος 2021-2027** αναφέρεται ως ένας από τους βασικούς στόχους ανάπτυξης **«Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ»,** περιλαμβάνοντας την προαγωγή τόσο της βιώσιμης αστικής κινητικότητας όσο και της κινητικότητας σε εθνικό περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς επίσης και τη βελτίωση της προσβασιμότητας.

Στα αστικά κέντρα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου καθώς και στο παραλιακό τμήμα της περιοχής, το πρόβλημα της εύρεσης θέσης στάθμευσης αλλά και του κυκλοφοριακού φόρτου είναι ιδιαίτερα έντονο, ενώ εντείνεται ακόμα περισσότερο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το δίκτυο μεταφορών και γενικότερα οι διασυνδέσεις εντός της επαρχίας αλλά και της επαρχίας με τις γύρω περιοχές παρουσιάζει αρκετά προβλήματα. Η επίλυση των παραπάνω ζητημάτων αλλά και η βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας συνδέονται σε μεγάλο βαθμό τόσο με το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων όσο και με την εικόνα της περιοχής, σημαντική παράμετρο για τον τουριστικό χαρακτήρα που διαθέτει η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.

Κατανοώντας την καθοριστική σημασία του ρόλου της κινητικότητας, της διασύνδεσης αλλά και της προσβασιμότητας για την ανάπτυξη μιας περιοχής, **ορίστηκε ως 3ος άξονας της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου η «Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης».** Επομένως, κύρια επιδίωξη του άξονα είναι **η επίλυση καίριων προβλημάτων γύρω από αυτά τα ζητήματα, που ταλαιπωρούν και την περιοχή μελέτης και επηρεάζουν το αναπτυξιακό της προφίλ.** Η σημασία άλλωστε του άξονα αυτού **αναδεικνύεται και μέσα από τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου που πραγματοποιήθηκε για τις ανάγκες κατάρτισης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της επαρχίας.**

Το 94,5% των ερωτηθέντων πολιτών που συμμετείχε στην έρευνα χαρακτήρισαν τον συγκεκριμένο άξονα σημαντικό ή ιδιαίτερα σημαντικό, για την ανάπτυξη της επαρχίας. Αντιθέτως, κατά την αξιολόγηση της ποιότητας του οδικού δικτύου, της προσβασιμότητας και των μεταφορικών διασυνδέσεων οι πολίτες δείχνουν να είναι δυσαρεστημένοι με την συνολική εικόνα. Συγκεκριμένα μόλις το 18,7% είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι, ενώ σχεδόν οι μισοί ερωτηθέντες (48,8%) τη χαρακτηρίζουν

[128] WBCSD. (2004). *Mobility 2030: Meeting the challenges to sustainability*.

πλήρως ή λίγο ανεπαρκή. Την παραπάνω ανεπάρκεια και το εύρος των αναγκών που απαιτείται να καλυφθούν ώστε ο άξονας αυτό να χαρακτηριστεί ως επαρκής, τονίζουν οι κάτοικοι που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα μέσω του πλήθους των σχολίων τους σχετικά με τα ζητήματα βελτίωσης. Μεταξύ άλλων κυριαρχούν η βελτίωση του οδικού δικτύου με την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών και την υλοποίηση έργων οδοποιίας όπως κυκλοφοριακοί κόμβοι, γέφυρες, διαπλατύνεις, νέες χαράξεις κλπ. Επίσης, τονίζεται η ανάγκη για εύρεση λύσεων σε ζητήματα σχετικά με την στάθμευση και την βελτίωση των συνθηκών στάθμευσης με τη δημιουργία νέων χώρων αλλά και την προαγωγή της χρήσης εναλλακτικών μορφών μεταφοράς, όπως είναι η αναβάθμιση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Ιδιαίτερη βαρύτητα, επίσης, δίνεται στην ανάπτυξη δίκτυού ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων και γενικότερα στην εξασφάλιση της κίνησης των πεζών και των ποδηλάτων. Τέλος αρκετοί ερωτηθέντες θίγουν το καίριο ζήτημα της έλλειψης προσβασιμότητάς και την ανάγκη διασφάλισης της κυκλοφορίας και της προσβασιμότητας ατόμων ΑΜΕΑ.

Στηριζόμενος σε όλα τα παραπάνω, ο άξονας 3 αναπτύσσεται σε 3 πεδία στρατηγικής και σε 7 επιμέρους ειδικούς στόχους. Ως πρώτο πεδίο στρατηγικής για αυτό τον άξονα ορίστηκε η **«βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης»** όπου προβλέπεται να ενταχθούν έργα οδοποιίας, πεζοδρομήσεις, δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης και γενικότερα μέσα από τον άξονα αυτό επιδιώκεται, η συνολική αναβάθμιση του οδικού δικτύου καθώς και των κυκλοφοριακών συνθηκών. Έργο σταθμός τόσο για τον άξονα αυτό όσο και για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου αποτελεί η «**Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου», που αφορά στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα και Οδηγίες, το οποίο** θα βασίζεται στις υφιστάμενες πρακτικές σχεδιασμού και λαμβάνει υπόψη του τις αρχές της ενοποίησης, της συμμετοχής και της αξιολόγησης ώστε να καλύψει τις ανάγκες κινητικότητας των ανθρώπων σήμερα και στο μέλλον, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής στις πόλεις και τα περίχωρά τους.[129] Κύρια επιδίωξη του σχεδίου θα αποτελεί η δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος μεταφορών θέτοντας ως βασικούς στόχους την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του παρέχεται από το δίκτυο μεταφορών σε όλους, τη βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας, τη μείωση της ρύπανσης του αέρα και της ηχορύπανσης, των εκπομπών του θερμοκηπίου και της κατανάλωσης ενέργειας καθώς και την αύξηση της αποδοτικότητας και του λόγου κόστους- αποτελεσματικότητας των μεταφορών, ανθρώπων και εμπορευμάτων. Το συγκεκριμένο πεδίο στρατηγικής περιλαμβάνει τέσσερεις επιμέρους ειδικούς στόχους:

- Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου
- Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων
- Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης
- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου

Το δεύτερο πεδίο στρατηγικής αναφέρεται στην **«Ανάπτυξη, προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης καθαρών μεταφορών»** και έχει ως ειδικό στόχο την Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων με στόχο την βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας, αλλά

[129] Intelligent Energy Europe, Sustainable Urban Mobility Plans «Σχεδιάζοντας για τους Ανθρώπους»

κυρίως τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος στην περιοχή με τη μείωση αέριων ρύπων που προέρχονται από την κίνηση των συμβατικών οχημάτων.

Τρίτο και τελευταίο πεδίο ορίστηκε **η «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στις μετακινήσεις και βελτίωση της κυκλοφοριακής συμπεριφοράς των πολιτών» όπου μέσα από την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων επιδιώκονται οι παρακάτω δυο ειδικοί στόχοι:**

- Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής

Εικόνα 55: Γραφική απεικόνιση Άξονα 3

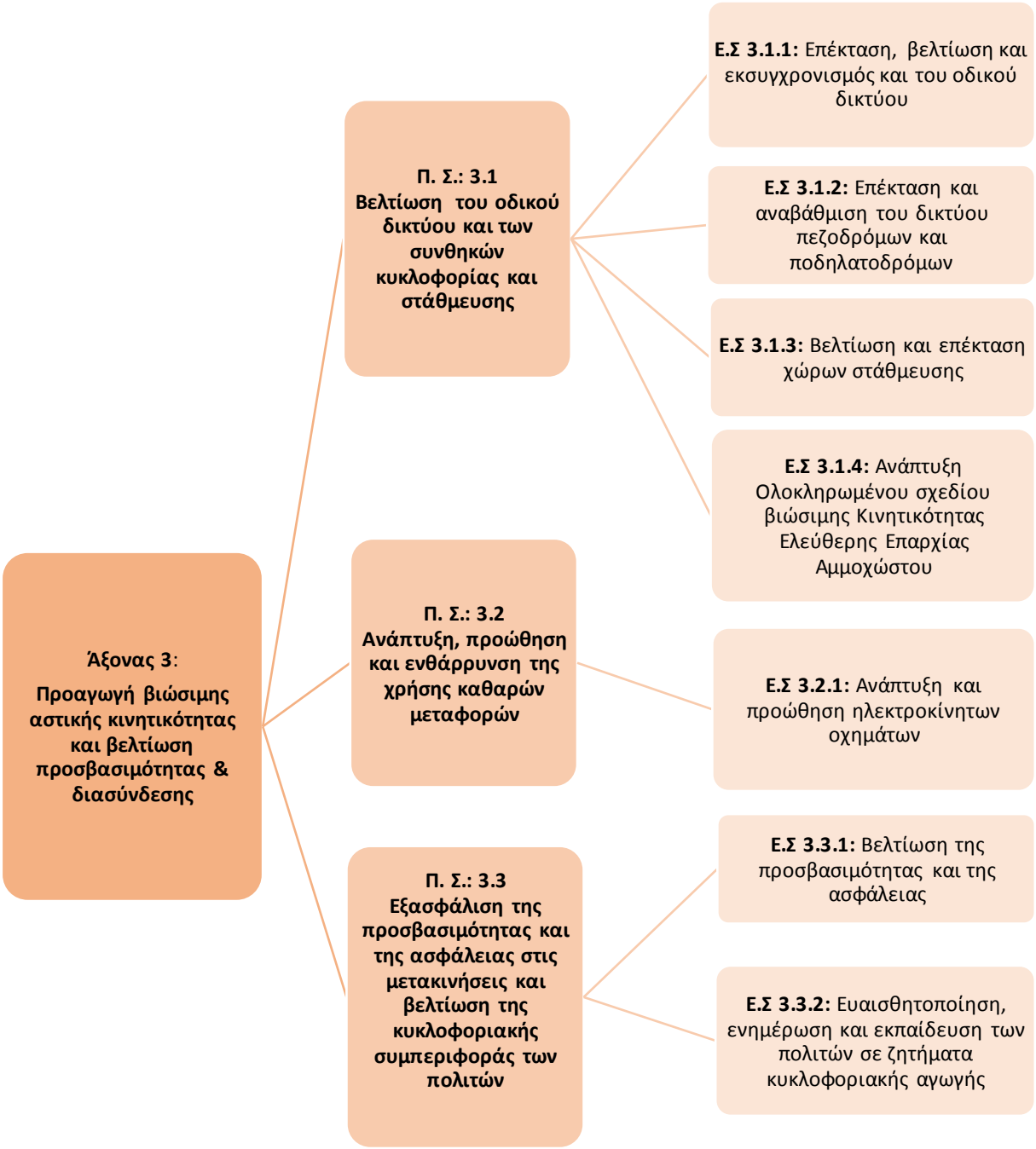

12.5.4 Α.Σ.4 Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Ειδική σημασία για τη Στρατηγική έχει ο **Στρατηγικός Στόχος 4 «Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών»** για τη συστηματική καταπολέμηση της φτώχειας, τη βιώσιμη κοινωνική ενσωμάτωση και την πολύπλευρη ενδυνάμωση και στήριξη της πρόσβασης των ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας και στην επιχειρηματικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση ισότιμων ευκαιριών πρόσβασης των πολιτών σε κοινωνικές και προνοιακές υπηρεσίες και παροχές, σε ένα κατάλληλα δομημένο και ιεραρχημένο δίκτυο Δομών και Υποδομών Υγείας, Κοινωνικής Φροντίδας, Εκπαίδευσης και Δια βίου Μάθησης, το οποίο να καλύπτει ισόρροπα, σε σχέση με τις ανάγκες, στο σύνολο της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου.

Απώτερος σκοπός είναι, η Επαρχία Αμμοχώστου να καταστεί ένας ανθεκτικός τόπος με αποτελεσματικές υποδομές και δομημένη κοινωνική πολιτική, με οργανωμένες δομές πολιτικής προστασίας, συμμετοχικά δίκτυα αλληλεγγύης, προστασία της απασχόλησης και της ασφάλειας των πολιτών και των επισκεπτών. Μια επαρχία προοδευτική, ανοιχτή, φιλόξενη, συμπεριληπτική. Μια επαρχία όπου διαρκώς να μειώνονται οι χωρικές και κοινωνικές ανισότητες και να δίνει στον κάθε ένα και στην κάθε μια, την ισότιμη ευκαιρία σε μια αξιοπρεπή διαβίωση.

Ο εν λόγω Στρατηγικός Στόχος δομείται λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά είναι και σταθερά προσανατολισμένος στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου σε σχέση με την επάρκεια των υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, την ανεργία και την απασχόληση, την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Βασική προτεραιότητα στο πλαίσιο του Άξονα Στρατηγικής αποτελεί η κάλυψη των κενών -όπου αυτά υφίστανται σε Δήμους και Κοινότητες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου- σε δομές και υπηρεσίες στήριξης των ασθενέστερων οικονομικά κοινωνικών ομάδων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες αποτελεί, κρίσιμη προτεραιότητα επιδιώκοντας την πρόληψη, άρση ή άμβλυνση παραγόντων που αποτελούν εστίες υψηλού κινδύνου αποκλεισμού, όπως η αδυναμία κάλυψης των βασικών αναγκών διαβίωσης (π.χ. διατροφή, ρουχισμός κλπ), η έλλειψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και η έλλειψη κατάλληλης στέγασης. Προς τούτο προβλέπονται δράσεις για την ενίσχυση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύων δομών παροχής βασικών αγαθών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας σε άτομα και οικογένειες που πλήπτονται από την φτώχεια και ενδεικτικά:

- **Κοινωνικά Παντοπωλεία** για την παροχή σε άπορους ειδών πρώτης ανάγκης όπως είδη διατροφής, απορρυπαντικά, χαρτικά(μακράς διαρκείας και φρέσκα καθώς και ειδικά τρόφιμα για βρέφη) την κάλυψη βασικών υλικών στερήσεων (ρουχισμός για παιδιά και ενήλικες/κυρίως αστέγους – είδη καθαρισμού και προσωπικής υγιεινής, παιδικά είδη/βιβλία, παιχνίδια, βρεφικός εξοπλισμός κλπ).
- **Κοινωνικά Εστιατόρια** για την παροχή σίτισης σε άπορους και άστεγους, μέσω της ανάπτυξης πολιτικών συλλογής προϊόντων από υπεραγορές, εργαστήρια – βιοτεχνίες παραγωγής τροφίμων (ζαχαροπλαστεία, αρτοποιεία, εστιατόρια κλπ.), καθώς επίσης και από τους πολίτες.

- **Κοινωνικά Φαρμακεία** για την χορήγηση δωρεάν φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων σε ανασφάλιστους ή σε ασφαλισμένους που είναι οικονομικά αδύναμοι.
- **Κοινωνικές Υπηρεσίες** ενισχυτικής διδασκαλίας (κοινωνικά φροντιστήρια και μουσικής και χορού για άπορους/ες και οικονομικά αδύναμους/ες μαθητές/τριες.
- Ενίσχυση της δημιουργίας και λειτουργίας **Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Αστέγων** και ατόμων ευπαθών ομάδων, για την προσωρινή ημερήσια διαμονή τους και την παροχή υπηρεσιών προσωπικής υγιεινής, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και πληροφόρησης σε αστέγους με στόχο την ενδυνάμωση και κοινωνική ένταξή τους.
- **Ενίσχυση δομών προσωρινής φιλοξενίας** αστέγων και ατόμων ευπαθών ομάδων.
- **Δράσεις προώθησης εθελοντισμού**.
- **Κοινωνικά Ιατρεία** πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.
- **Κοινωνικά Κέντρα** (One-stop shop) για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Υλοποίηση Προγράμματος **«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ».**

Επιπλέον, αναγνωρίζοντας ότι οι υποχρεώσεις φροντίδας εξαρτώμενων μελών της οικογένειας μπορούν να αποτελέσουν παράγοντα κοινωνικού αποκλεισμού, η στρατηγική στόχευση δίνει ιδιαίτερο βάρος στην εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, ήτοι τη διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης. Η στόχευση είναι διπλή και αφορά τόσα τα ανήλικα εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών όσο και τους ηλικιωμένους, ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας των γυναικών και να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό προωθούνται επενδύσεις για τη δημιουργία και λειτουργία δομών και υπηρεσιών στήριξης και φροντίδας ηλικιωμένων (Κέντρα Ημερήσιας Περίθαλψης, παροχή φροντίδας στο σπίτι, τηλεφροντίδα, κ.λ.π), καθώς και τη δημιουργία δομών και υπηρεσιών εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (αναβάθμιση υφιστάμενων και ανέγερση νέων νηπιαγωγείων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, κ.λπ).

Μια άλλη βασική προτεραιότητα που τίθεται στο πλαίσιο του Άξονα Στρατηγικής είναι η κάλυψη των κενών που μειώνουν τις δυνατότητες απασχόλησης σε ανέργους, ευάλωτες ομάδες πληθυσμού ή σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται δράσεις βελτίωσης των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων και συγκεκριμένα η υλοποίηση Ολοκληρωμένων Τοπικών Σχεδίων. Μέσα από τα εν λόγω Σχέδια Δράσης επιδιώκεται η συμβουλευτική, η κατάρτιση και η πιστοποίηση των ανέργων, προκειμένου να αποκτήσουν πρόσθετες γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες θα έχουν άμεση και θετική επίπτωση στην ενίσχυση της επαγγελματικής τους ικανότητας, της πρόσβασης των στην αγορά εργασίας, της προοπτικής βελτίωσης των όρων διαβίωσης τους και της προσαρμογής τους στις αλλαγές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, προβλέπεται η προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.

Τέλος, βασική προτεραιότητα στο πλαίσιο του Άξονα Στρατηγικής αποτελεί η κάλυψη των κενών στην λειτουργία τοπικών Δικτύων υπηρεσιών υποστήριξης και κοινωνικής ένταξης ειδικών ομάδων όπως τα ΑμεΑ και οι μετανάστες. Επιδιώκεται η ανάπτυξη δράσεων καταπολέμησης των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων των

ατόμων με αναπηρία, καθώς και η ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής ένταξης μεταναστών. Στο πλαίσιο του Άξονα, για κάθε ομάδα-στόχου εφαρμόζεται ολοκληρωμένη προσέγγιση, καλύπτοντας τις κατά περίπτωση ανάγκες της ομάδας, του νοικοκυριού ή του ατόμου, με βάση τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω ανάλυση, ο εν λόγω Στρατηγικός Στόχος αναπτύσσεται σε 3 πεδία Στρατηγικής και σε 5 επιμέρους ειδικούς στόχους.

Ως 1ο Πεδίο Στρατηγικής για αυτό τον άξονα ορίζεται η «Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας», ενώ εξειδικεύεται σε δύο (2) επιμέρους Ειδικούς Στόχους, τη βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας – Αντιμετώπιση της φτώχειας και τη εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης.

Το 2ο Πεδίο Στρατηγικής αναφέρεται στην «Προώθηση της ενεργητικής ένταξης των ανέργων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην απασχόληση» και έχει ως Ειδικό Στόχο την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων.

Το 3ο Πεδίο Στρατηγικής αποτελεί η «Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού», με ειδικούς στόχους την πρόληψη και καταπολέμηση διακρίσεων λόγω αναπηρίας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

Εικόνα 56: Γραφική απεικόνιση Άξονα 4

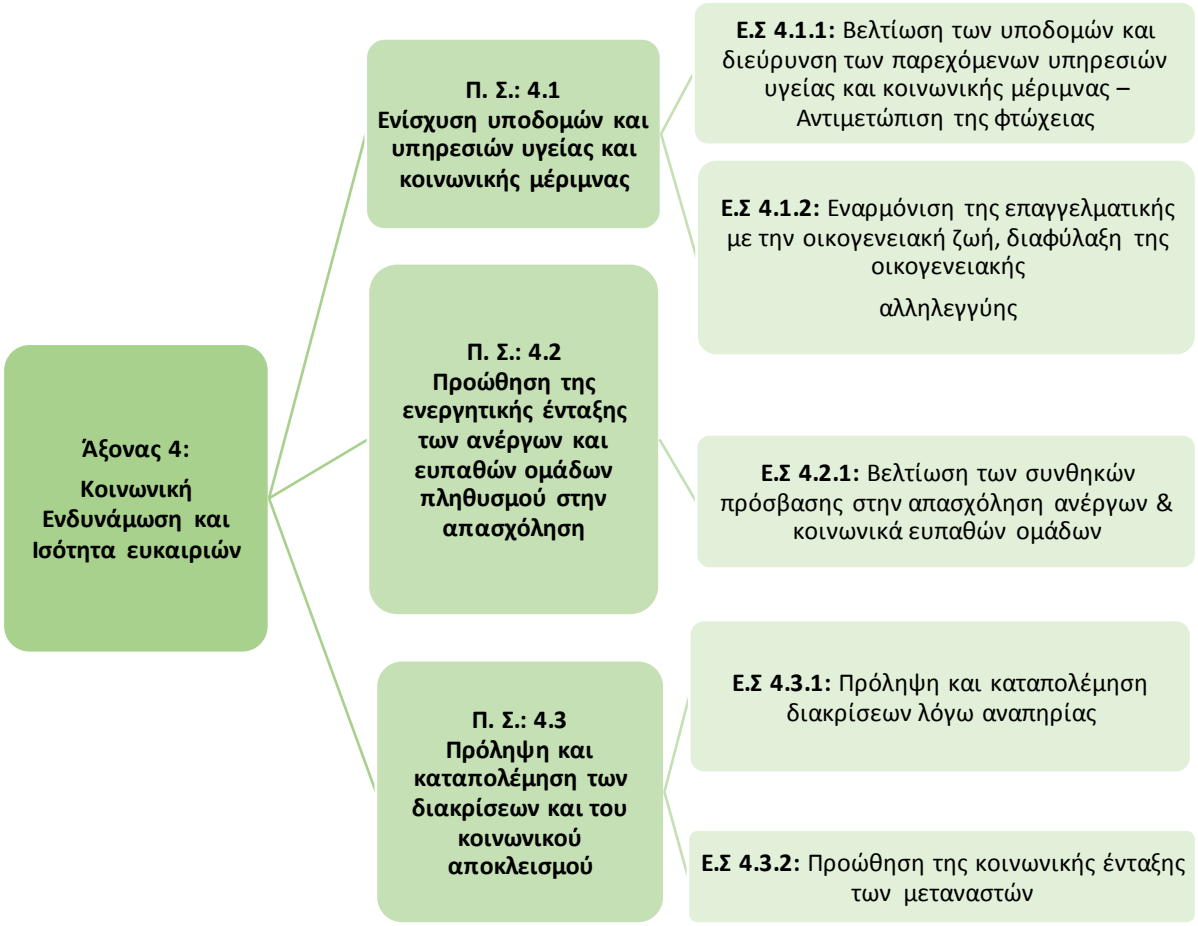

12.5.5 Α.Σ.5 Έξυπνη Διακυβέρνηση

Η ραγδαία εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και της πληροφορίας μετασχηματίζει τις ανθρώπινες δραστηριότητες παρέχοντας διαρκώς εξελισσόμενους, αποδοτικότερους και αποτελεσματικότερους τρόπους επικοινωνίας, εργασίας, διεκπεραίωσής συναλλαγών και γενικότερα οποιαδήποτε διαδικασίας της καθημερινής ζωής. Η εξέλιξη αυτή δεν θα μπορούσε να αφήσει αμετάκλητους τους πολίτες και τη διάδρασή τους με τους δημόσιους φορείς. Οι συνθήκες ζωής έχουν αυξήσει τις απαιτήσεις των πολιτών για ταχύτερες, αποτελεσματικότερες και περισσότερο διαφανείς συναλλαγές με τον δημόσιο τομέα. Επομένως η πολιτεία, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι δημόσιες και δημοτικές υπηρεσίες καλούνται να επαναπροσδιορίσουν τις σχέσεις τους με τους πολίτες και τις τοπικές επιχειρήσεις για να καταφέρουν τελικά να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις που η τεχνολογική ανάπτυξη και τα σύγχρονα δεδομένα έχουν δημιουργήσει.

Η ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών και υπηρεσιών ολοένα και κερδίζει έδαφος έναντι των συμβατικών μεθόδων. Ακολουθώντας λοιπόν τα νέα αυτά δεδομένα και με βασική κατεύθυνσή της στρατηγικής **«Ευρώπη 2020» την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη,** η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει ως προμετωπίδα της, την έξυπνη ανάπτυξης μέσω της προώθησης της γνώσης και της καινοτομίας. Η έννοια της έξυπνης Ευρώπης παράλληλα τέθηκε και ως βασικός άξονα προτεραιότητας για την **Νέα Προγραμματική περίοδο 2021-2027 με τίτλο «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού».** Η έννοια της ευφυίας εξειδικεύεται και μεταξύ άλλων εστιάζει στην ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών αλλά και στην εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις.

Στο παραπάνω πλαίσιο και αντιλαμβανόμενοι την ανάγκη για εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και τα οφέλη προς όλες τις συμβαλλόμενες ομάδες ορίστηκε ως **5ος άξονας της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου η Έξυπνη Διακυβέρνηση**. Ένας από τους πέντε κλάδους της έξυπνης πόλης, **η έξυπνη διακυβέρνηση,** γενικά αναφέρεται στη διακυβέρνηση μιας πόλης ή ενός συγκεκριμένου διοικητικού επιπέδου όπως είναι η περιφέρειά, η επαρχία κλπ συμπεριλαμβανόμενων των υπηρεσιών και των αλληλεπιδράσεων που συνδέουν και κατά περίπτωση, ενσωματώνουν δημόσιους, ιδιωτικούς, αστικούς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς έτσι ώστε το συγκεκριμένο διοικητικό επίπεδο στο οποίο αναφέρεται να μπορεί να λειτουργεί αποδοτικά και αποτελεσματικά ως ένας ενιαίος οργανισμός. Στην διαδικασία αυτή καταλυτικό ρόλο διαδραματίζουν οι ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας) ενεργοποιημένες από έξυπνες διεργασίες, διαλειτουργικότητα και τροφοδοτούμενες από δεδομένα ώστε να αποτελέσουν βασικό εργαλείο για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού (υποδομές, εξοπλισμός και λογισμικό).

Η έξυπνη διακυβέρνηση είναι άμεσα συνδεδεμένη με δύο επιπλέον άξονές της έξυπνης πόλης: τους **έξυπνους πολίτες και την έξυπνη διαβίωση**. Με τον όρο έξυπνοι πολίτες εννοείται η αλληλεπίδραση των πολιτών με την τοπική αυτοδιοίκηση και τις υπηρεσίες της. **Η εμπλοκή (citizen engagement) και η συμμετοχικότητα των πολιτών (citizen participation)** αποτελούν δυο βασικές έννοιες πάνω στις οποίες δομείται ο άξονας των έξυπνων πολιτών. Οι δύο αυτές έννοιές έχουν επί της ουσίας τον ίδιο σκοπό: «τη βελτίωση των προσφερόμενων δημόσιων υπηρεσιών και των προγραμμάτων δημόσιων πολιτικών». Ειδοποιός διαφορά είναι ότι μεν η εμπλοκή των πολιτών αποτελεί

μια από τα πάνω προς τα κάτω πρωτοβουλία και ε ως εκ τούτου, πραγματοποιείται από ένα κυβερνητικό οργανισμό (πόλη/ περιφέρεια/επαρχεία), αντίθετα, η συμμετοχικότητα των πολιτών αποτελεί μια από τα κάτω προς τα πάνω πρωτοβουλία η οποία πραγματοποιείται από τους πολίτες. Σε ότι αφορά την έξυπνη διαβίωση είναι άμεσα συνδεδεμένο με το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων και όπως γίνεται αντιληπτό έρχεται σε άμεση συσχέτισή με κάθε επιμέρους τομέα όπως είναι ο πολιτισμός-αθλητισμός, η εκπαίδευση, ο τουρισμός, η κοινωνική συνοχή. Παράλληλα η έννοια της έξυπνης διαβίωσης περιλαμβάνει τον τρόπο ζωής, συμπεριφοράς και κατανάλωσης με τη χρήση ΤΠΕ εξασφαλίζοντας συνολικά καλύτερο επίπεδο.

Η Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του μέλλοντος βάζοντας γερά θεμέλια για ένα ολοκληρωμένο και συνολικό μετασχηματισμό στον τομέα της διακυβέρνησης. Με αφετηρία την εισαγωγή νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε κάποιους από τους Δήμους της περιοχής μελέτης μέσα από τον άξονά αυτό επιδιώκεται ο συνολικός εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους επιμέρους Δήμους και Κοινότητες.

Η σημασία, άλλωστε, του άξονα της έξυπνης διακυβέρνησης αλλά και η είσοδος νέων καινοτόμων τεχνολογιών στις υπηρεσίες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου τονίστηκε τόσο από τους πολίτες όσο και τις επιχειρήσεις που αναπτύσσονται στην περιοχή, μέσα από την διαδικασία της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων στα πλαίσια της διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε, για τις ανάγκες κατάρτισης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της επαρχίας.

Πιο συγκεκριμένα το 97,6% των πολιτών χαρακτήρισε τον άξονα της Έξυπνης Διακυβέρνησης σημαντικό ή πολύ σημαντικό για την μελλοντική ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Παράλληλα αξιολογώντας την υφιστάμενη παροχή υπηρεσιών των δημόσιων υπηρεσιών το 40% την χαρακτηρίζουν πλήρως ή λίγο ανεπαρκή ενώ μόλις το 14% είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Αναφορικά με τις ανάγκες, τις απόψεις αλλά και τις απαραίτητές ενέργειες σχετικά με την βελτίωση των συνθηκών, οι πολίτες τονίζουν ότι η μείωση της γραφειοκρατίας, η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων αλλά και χρόνου καθώς και το υψηλότερο επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών αποτελούν γι' αυτούς κρίσιμα σημεία. Παράλληλα τονίζεται η ανάγκη για άρση του ψηφιακού χάσματος τόσο για τους πολίτες όσο και για τους υπαλλήλους μέσω σεμιναρίων και η βελτίωση της εξοικείωσης τους με τις νέες τεχνολογίες. Υψηλή βαρύτητά επίσης δίνεται από τους ερωτηθέντες στις εφαρμογές έξυπνης πόλης και γενικότερα στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως είναι η καταγραφή παραπόνων, το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο κλπ καθώς και η παροχή δωρεάν wifi στην ευρύτερη περιοχή.

Ο άξονας έξυπνη Διακυβέρνηση της Στρατηγικής ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου είναι εμπνευσμένος από όλα τα παραπάνω και εστιάζει στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις αλλά και τους επισκέπτες της περιοχής, αλλά και στην ανάπτυξη συστημάτων αλληλεπίδρασης με όλους τους εμπλεκόμενους, με τις υπηρεσίες της περιοχής, τους φορείς. Στο παραπάνω πλαίσιο και αφουγκραζόμενοι τις ειδικές ανάγκες τις περιοχής ορίστηκαν δυο Πεδία Στρατηγικής και 5 επιμέρους Ειδικοί Στόχοι στους οποίους θα ενταχθούν όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις που αφορούν τον εν λόγω άξονα.

Ως πρώτο πεδίο στρατηγικής για τον άξονα 5 ορίστηκε η **«Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων**

συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ», με βασική προτεραιότητα στους φορείς του δημοσίου το πεδίο αυτό αποτυπώνει, μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, την προσπάθεια να αναπτυχθούν τα έξυπνα συστήματα, να ενισχυθεί η χρήση νέων καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών και τελικά να βελτιωθεί το επίπεδο των υπηρεσιών των δημόσιων φορέων τις περιοχής. Τα παραπάνω εξειδικεύονται κατά περίπτωση τους 3 Ειδικούς στόχους του πρώτου πεδίου:

- Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη και αναβάθμιση τεχνολογικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού δημόσιων και δημοτικών φορέων.
- Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών.

Τον άξονα 5 ολοκληρώνει το 2ο πεδίο Στρατηγικής «**Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για τη δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου περιβάλλοντος»,** ο οποίος αφορά επί της ουσίας κυρίως τις υποδομές και τα δίκτυα αλλά και τις επαυξημένες υπηρεσίες στον τουριστικό τομέα. Όπως γίνεται αντιληπτό σε μια επαρχία με αμιγώς τουριστικό χαρακτήρα, όπως της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, η ένταξη έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Επομένως στην βάσει των παραπάνω ορίζονται οι εξής 2 ειδικοί στόχοι:

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων του Δήμου.
- Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουρισμού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας.

Εικόνα 57: Γραφική απεικόνιση Άξονα 5

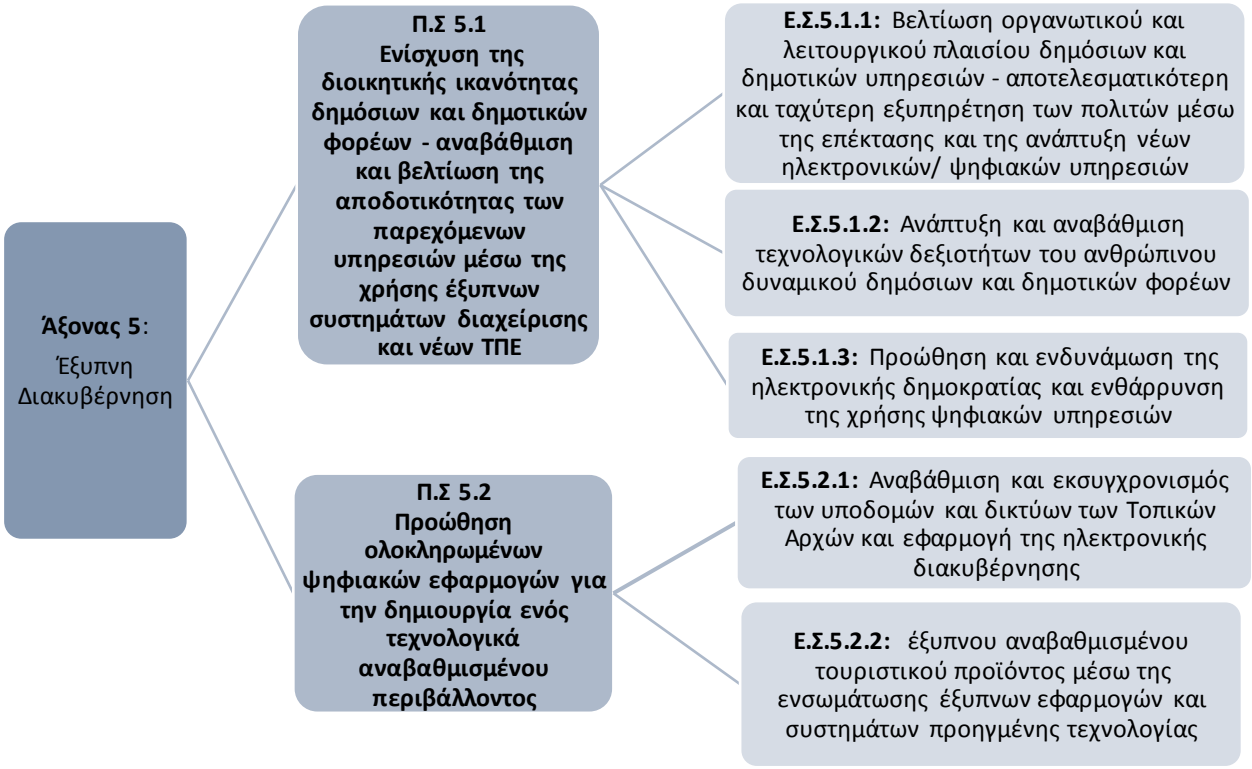

13 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί το στάδιο της τεχνικής εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΑ. Στο στάδιο αυτό προσδιορίζονται όλα τα κατάλληλα έργα, δράσεις, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες που χρειάζεται να υλοποιηθούν προκειμένου να εφαρμοστεί τελικά η Στρατηγική.

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αποτελείται από:

- **5 Άξονες και Τεχνική Βοήθεια,**
- **17 Πεδία Στρατηγικής,**
- **37 Ειδικούς Στόχους,**
- **196 προτεινόμενα έργα/δράσεις,**

ενώ ακόμα έχει συνολικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό **467.561.648,00 €** και διάρκεια υλοποίησης 7 έτη (2021-2027).

Συνολικά, πρόκειται για ένα ώριμο Σχέδιο Δράσης, του οποίου τα έργα/δράσεις χαρακτηρίζονται από συνεκτικότητα. Τα δεδομένα αυτά είναι ικανά να αποτελέσουν ένα *ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο*.

13.1 Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα έργα που επελέγησαν από τους εμπλεκόμενους Δήμους της περιοχής παρέμβασης ως καταλληλότερα για την επίτευξη της Στρατηγικής. Τα έργα παρουσιάζονται τμηματικά ανά άξονες προτεραιότητας, ενώ προσδιορίζονται ακόμα:

- Το πεδίο της Στρατηγικής και ο στόχος στον οποίο συγκαταλέγονται,
- Η ωριμότητά τους,
- Το σύνολο του προϋπολογισμού τους που έχει προκύψει ως άθροισμα των προϋπολογισμών για τα επιμέρους έτη 2021-2027,
- Η χωροθέτησή τους,
- Οι πηγές χρηματοδότησής τους.

Περισσότερα δεδομένα σχετικά με την αποτύπωση της ωριμότητας των έργων, το χρονοδιάγραμμα και την κατανομή του προϋπολογισμού τους στα έτη 2021-2027, παρουσιάζονται σε Παράρτημα.

Το επίπεδο ωριμότητας (Α, Β, Γ, Δ) που χαρακτηρίζει το εκάστοτε έργο προσδιορίζεται ως εξής:

- **Στο Επίπεδο Ωριμότητας «Α» περιλαμβάνονται** έργα για τα οποία:
  - έχει αποκτηθεί ή δεν απαιτείται εξασφαλισμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς,
  - έχουν εκπονηθεί τεχνικές μελέτες και έχει εκτιμηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός,
  - έχουν εξασφαλιστεί ή κατατεθεί για έγκριση όλες οι αδειοδοτήσεις ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι την δημοπράτηση του έργου εκτιμάται να διαρκέσει όχι περισσότερο από 8 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

- **Στο Επίπεδο Ωριμότητας «Β» περιλαμβάνονται** έργα για τα οποία:
  - έχει αποκτηθεί ή δεν απαιτείται εξασφαλισμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς
  - έχει ξεκινήσει η εκπόνηση των τεχνικών μελετών,
  - έχει ξεκινήσει η εξασφάλιση των εγκρίσεων ή αδειοδοτήσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι την δημοπράτηση του έργου εκτιμάται από 8 έως 16 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

- **Στο Επίπεδο Ωριμότητας «Γ» περιλαμβάνονται** έργα για τα οποία:
  - έχει ξεκινήσει η διαδικασία ωρίμανσης με την απόκτηση ιδιοκτησιακού καθεστώτος ή με την εκπόνηση άλλων τεχνικών μελετών και εγκρίσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι την δημοπράτηση του έργου εκτιμάται από 16 έως 24 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

- **Στο Επίπεδο Ωριμότητας «Δ» περιλαμβάνονται** έργα για τα οποία:
  - δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία ωρίμανσης με την απόκτηση ιδιοκτησιακού καθεστώτος ή με την εκπόνηση άλλων τεχνικών μελετών και εγκρίσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι την δημοπράτηση του έργου εκτιμάται σε περισσότερους από 24 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

ΑΞΟΝΑΣ 1
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	1.1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας και του τουρισμού εμπειρίας	1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	1.1.1.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών, ειδικών μορφών τουρισμού και περιεχομένου εμπειρίας	Ενίσχυση της ίδρυσης νέων ή/και του εκσυγχρονισμού υφιστάμενων ΜΜΕ με έμφαση στην καινοτομία και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων ή/και υπηρεσιών σχετικά με την ανάπτυξη μιας ή περισσότερων ειδικών ή/και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	Α	3.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
2			1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	1.1.1.2	Πρόγραμμα ενίσχυσης και επιτάχυνσης νεοφυών επιχειρήσεων (start up) στον κλάδο του τουρισμού	Ολοκληρωμένη υποστήριξη καινοτόμων start up επιχειρήσεων στον τομέα της παροχής καινοτόμων υπηρεσιών φιλοξενίας και ταξιδιωτικών εμπειριών (π.χ. ξεναγήσεις επαυξημένης πραγματικότητας, virtual γαστρονομικές περιηγήσεις, προσωποποιημένες εναλλακτικές ταξιδιωτικές εμπειρίες, κρατήσεις για εναλλακτικού τύπου καταλύματα, στοχευμένες υπηρεσίες φιλοξενίας ευάλωτων ταξιδιωτών)	Α	4.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
3			1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	1.1.1.3	Υλοποίηση δράσεων της Ολοκληρωμένης Στρατηγικής Τουρισμού του Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει μια σειρά από απτές αλλά και άυλες δράσεις για την αναβάθμιση της τουριστικής βιομηχανίας της περιοχής του Δήμου Παραλιμνίου και της ευρύτερης περιοχής όπως η καθιέρωση και υιοθέτηση Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας από όλες τις τοπικές επιχειρήσεις, την διαρκή κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων των Τουριστικού-Εμπορικού και Επισιτιστικού κλάδων, τη δημιουργία διαχρονικής πλατφόρμας συνεργασίας του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και ψηφιακά.	Α	800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
4			1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	1.1.1.4	Δημιουργία Υπερσύγχρονου Συνεδριακού Κέντρου	Το έργο αποσκοπεί στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος μέσα από την εναλλακτική μορφή του Συνεδριακού Τουρισμού, λαμβάνοντας υπόψη την υψίστου σημασίας στρατηγική θέση του Δήμου Παραλιμνίου ως το νοτιοανατολικότερο άκρο της Ευρώπης που συνορεύει με χώρες εύλογων επενδυτικών κεφαλαίων, όπως ο Λίβανος και το Ισραήλ. Επιπλέον, η υπό ανέγερση Marina Παραλιμνίου δημιουργεί πρόσφορο έδαφος και προσδίδει προστιθέμενη αξία στο προτεινόμενο αυτό έργο.	Γ	12.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	PPP (Public Private Partnership)	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΕΣ 2021-2027
5			1.1.2	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.1.2.1	Πρόγραμμα ενίσχυσης τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών τους και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ενίσχυση τουριστικών ΜΜΕ για την υλοποίηση των αναγκαίων επεμβάσεων σε υποδομές και εξοπλισμό και απόκτησης σημάτων ποιότητας για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών (Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος, εξοπλισμός, πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης)	Α	9.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
6			1.1.2	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.1.2.2	Ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των τουριστικών επιχειρήσεων	Ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των τουριστικών επιχειρήσεων, με τη ανάπτυξη στρατηγικών marketing, τη διερεύνηση - μελέτη νέων στοχευμένων αγορών, συμμετοχή σε εκθέσεις σε χώρες του εξωτερικού, την ανάπτυξη μεθόδων	Α	800.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΑΞΟΝΑΣ 1
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							προώθησης και δημιουργίας brand name, σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων προβολής / προώθησης, τη συμμετοχή σε δίκτυα για την υλοποίηση κοινών δράσεων.					
7	1.1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας και του τουρισμού εμπειρίας	1.1.2	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	1.1.2.3	Προώθηση της δημιουργίας «Πράσινων Ξενοδοχείων»	Υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή και πιστοποίηση καινοτόμων ολοκληρωμένων μεθόδων οικολογικής διαχείρισης στις τουριστικές επιχειρήσεις.	Α	5.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
8			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	1.1.3.1	Εισαγωγή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης και βιολογικών μεθόδων καλλιέργειας στη γεωργία	Ενίσχυση αγροτικών εκμεταλλεύσεων για την εισαγωγή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης σύμφωνα με εγκεκριμένα πρότυπα και βιολογικών μεθόδων καλλιέργειας	Α	3.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
9			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	1.1.3.2	Εκσυγχρονισμός και εφαρμογή βιώσιμων μεθόδων εκτροφής στην κτηνοτροφία	Ενίσχυση κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για την εισαγωγή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης & βιολογικής εκτροφής	Α	2.400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
10			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	1.1.3.3	Ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων μάρκετινγκ και ενεργειών προώθησης – προβολής των τοπικών προϊόντων	Ενίσχυση δράσεων σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων προβολής / προώθησης τοπικών προϊόντων	Α	600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΕΣ 2021-2027	
11			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	1.1.3.4	Δημιουργία και Εκσυγχρονισμός Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων	Υλοποίηση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση ή / και εμπορία γεωργικών προϊόντων: Αναβάθμιση ή/και δημιουργία σύγχρονων μονάδων μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων Ανάπτυξη νέων προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία	Α	4.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
12			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας	1.1.3.5	Πολυδύναμο κέντρο στην περιοχή Φρενάρου ως εκθετήριο / κέντρων υποστήριξης βιομήχανιων	Δημιουργία ενός πολυδύναμου κέντρου το οποίο θα αφορά την υποστήριξη των υφιστάμενων βιομηχανιών για αναζήτηση κονδυλίων και διαφήμιση των προϊόντων	Δ	1.000.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	

ΑΞΟΝΑΣ 1
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
				των παραγόμενων προϊόντων									
13			1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα - Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	1.1.3.6	Διεξαγωγή Παγκύπριου Φεστιβάλ Φράουλας	Διεξαγωγή Παγκύπριου Φεστιβάλ Φράουλας στην Δερύνεια	Α	350.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
14			1.1.4	Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας του τουρισμού και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα	1.1.4.1	Προώθηση συνεργασιών με στόχο την ενδυνάμωση των διασυνδέσεων και της συνεργασίας πάνω στην αλυσίδα αξίας .	Ενίσχυση δικτύων ανά μορφή θεματικού τουρισμού (θρησκευτικός, οικοτουρισμός, πολιτιστικός)	Α	1.700.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
15			1.1.4	Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας του τουρισμού και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα	1.1.4.2	Δικτύωση-Συμπράξεις - Cluster επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα	° Δημιουργία Τοπικών συμφώνων ποιότητας ° Ανάπτυξη της συνεργασίας, ανάμεσα σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και επιχειρήσεις εστίασης ° Ανάπτυξη της συνεργασίας, ανάμεσα σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις ° Ενίσχυση των διασυνδέσεων της αλυσίδας, του αγροδιατροφικού συμπλέγματος με τον τουρισμό και τον πολιτισμό	Α	500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
16			1.1.4	Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας του τουρισμού και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα	1.1.4.3	Κέντρο επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας του Δήμου Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία Κέντρου επιχειρηματικότητας και καινοτομίας το οποίο θα ενισχύσει την επιχειρηματικότητα με κατεύθυνση στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη νέων ιδεών και διερευνητικών προοπτικών για τους νέους.	Β	1.980.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
17	1.2	Ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην λειτουργία των επιχειρήσεων.	1.2.1	Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, στην οργάνωση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών	1.2.1.1	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την βελτίωση της παραγωγικότητας και των προωθητικών ενεργειών από επιχειρήσεις.	° Δράσεις σε τοπικές ΜΜΕ για τη λήψη ψηφιακών υπηρεσιών (εφαρμογές μηχανοργάνωσης, ανάπτυξη τμήματος σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών, εγκατάσταση εφαρμογών ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία, εφαρμογές διαχείρισης πρώτων υλών και προϊόντων, ανάπτυξη συστημάτων ελέγχου ποιότητας, πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών, εκπαίδευση προσωπικού) ° Ενίσχυση επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα και του εμπορίου για την εφαρμογή λύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου ή διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας.	Α	600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
18			1.2.1	Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, στην οργάνωση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών	1.2.1.2	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την εισαγωγή καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών	Ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων για την εισαγωγή διεργασιών, οργανωτικών ή προωθητικών καινοτομιών, υποστηριζόμενων από τις Τ.Π.Ε.	Α	525.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	

ΑΞΟΝΑΣ 1
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
19	1.3	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	1.3.1	Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας - ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	1.3.1.1	Δράσεις στήριξης νέων επιχειρηματιών και αυτοαπασχολουμένων ιδίως στους τομείς στρατηγικής στόχευσης της ΟΧΑ	Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης και mentoring για τη δημιουργία νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς στρατηγικής στόχευσης της ΟΧΑ	Α	500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
20			1.3.1	Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας – ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	1.3.1.2	Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων της νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	Σχεδιασμός και υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων συμβουλευτικής, mentoring και κατάρτισης για την αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων και την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και επιχειρηματιών που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στην αλλαγή (μέτρα άμεσης ανταπόκρισης της παρούσες συνθήκες της αγοράς και μέτρα βελτίωσης της αξίας των επιχειρήσεων).	Α	400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΞΟΝΑ 1									**52.155.000,00**				

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.1	Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της κοινότητας Φρενάρου σε Φάση Α'	Λιθόστρωτος δρόμος, κατεδάφιση κτιρίων/ καλοκαιρινή εξέδρα και τουαλέτες/ παγκάκια και παιδότοπος κ.α.	Α	1.000.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
2			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.2	Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της κοινότητας Φρενάρου σε Φάση Β'	Επέκταση Πλακόστρωτου με μονοδρομήσεις για να διαχωριστεί η πλατεία, δηλαδή το κέντρο του χωριού.	Γ	1.500.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
3			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.3	Ανέγερση Δημοτικού Σταδίου (Μέρος του Πολιτιστικού Αθλητικού Κέντρου) στον Δήμο Αγίας Νάπας	Το έργο περιλαμβάνει ένα κεντρικό γήπεδο ποδοσφαίρου από φυσικό χλοοτάπητα (συμβατό με διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα), εξέδρες θεατών, χώρους διευκολύνσεων για αθλητές αλλά και το κοινό, χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας, αίθουσες ΜΜΕ/συνεργείων/ελέγχου/παρατηρητή, σύστημα κλειστού κυκλώματος, χώρους στάθμευσης κτλ.	Α	4.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
4			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.4	Εξωραϊσμός- Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Κεντρικής Περιοχής Αυγόρου	Εξωραϊσμός της Κεντρικής Περιοχής της Κοινότητας ο οποίος θα περιλαμβάνει, πλακόστρωτα, πεζοδρομοποιήσεις, βελτίωση όψεων, υπογειοποίηση υπηρεσιών, κλ.π. Στην ανάπλαση θα περιλαμβάνεται επίσης η διαμόρφωση στάσης σταθμού λεωφορείων, εικονικό (virtual) γραφείο πληροφοριών για	Β	1.500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							εξυπηρέτηση τουριστών, Εκθετήριο παραδοσιακών προϊόντων.						
5			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.5	Εξωραϊσμός Υφιστάμενων Χώρων Πρασίνου Αχερίτου και μετατροπή τους σε διαμορφωμένα πάρκα	Εξωραϊσμός χώρων πρασίνου που σήμερα δεν είναι διαμορφωμένα ως πάρκα. Περιλαμβάνει εγκατάσταση παιχνιδιών για ΑΜΕΑ και έξυπνος σύγχρονος φωτισμό με υποστήριξη από κιόσκια που θα κατασκευαστούν με οροφές από φωτοβολταϊκά πλαίσια	Α	500.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
6			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.6	Δημιουργία Γραμμικού πάρκου Αχερίτου	Δημιουργία Γραμμικού πάρκου Αχερίτου δίπλα από την εκκλησία της Κοινότητας.	Α	230.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
7			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.7	Δημιουργία Λαϊκής Αγοράς Δερύνειας	Εμπορικός πυρήνας για δεκάδες πωλητές και παραγωγούς με κύριο χαρακτηριστικό το οικείο περιβάλλον που το καταβάλλει. Ο χώρος θα περιλαμβάνει καφενείο, χώρους υγιεινής, στεγασμένους χώρους πώλησης προϊόντων, πλατεία, παιδότοπο και χώρους στάθμευσης.	Β	580.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
8			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.8	Δημιουργία Αστικού Πολύ-λειτουργικού Πάρκου Αγίας Νάπας	Το πάρκο χωροθετείται στο κέντρο της πόλης και περιλαμβάνει πολλαπλές χρήσεις όπως κεντρική πλατεία, παιδότοπο, τεχνητή λίμνη, βοτανικό κήπο, πάρκο ψηφιδωτών, παρατηρητήριο στο ψηλότερο σημείο του πάρκου με πανοραμική θέα προς την Αγία Νάπα και την θάλασσα, υπαίθρια αγορά για πώληση τοπικών προϊόντων.	Α	2.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027		
9	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.9	Αναβάθμιση του συμπλέγματος πάρκων «Πάρκου Γλυπτικής», «Πάρκου Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων» και «Σπηλαίου Παλαιοντολογικών Ευρημάτων» στην Αγία Νάπα	Το έργο περιλαμβάνει δημιουργία ασφαλών και προσβάσιμων διαδρομών, χώρων στάθμευσης, χώρων υγιεινής, αναψυκτήριο, πωλητήριο δώρων, υπαίθριο εργαστήρι γλυπτικής, μικρό χώρο εκδηλώσεων, υπαίθρια έκθεση πληροφοριών καθώς επίσης περιλαμβάνει το φωτισμό όλων των χώρων του συμπλέγματος με στόχο την ανάδειξη των εκθεμάτων μέσα από χρήση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και συστημάτων χαμηλής κατανάλωσης.	Β	1.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
10			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.10	Δημιουργία Καθολικά Προσβάσιμου Ελεύθερου Πολύ-Χώρου «ΚΥΚΛΟΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ» στην Λεωφ. Νησί στην Αγία Νάπα	Στο χώρο αυτό ο σχεδιασμός προβλέπει χωροθέτηση χρήσεων πλατείας, αναψυχής, πολιτισμού και παιχνιδιού, ώστε το πάρκο να γίνει ένας ζωντανός, life-size, διαδραστικός και προσβάσιμος πολιτιστικός τουριστικός οδηγός της πόλης, ενώ ταυτόχρονα να είναι ένας υπαίθριος χώρος παιχνιδιού και μάθησης για ανθρώπους όλων των ηλικιών και ικανοτήτων.	Α	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
11			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε	2.1.1.11	Δημιουργία Δικτύου Δημόσιων Διευκολύνσεων σε διάφορα σημεία του Δήμου Αγίας Νάπας	Κάθε ένα από τα σημεία, τα οποία θα χωροθετηθούν σε διάφορα σημεία του Δήμου όπως πλατείες, πεζόδρομους, παραλίες, κατά μήκος κεντρικών δρόμων κλπ θα περιλαμβάνει δημόσιους χώρους	Β	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
				κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου			υγιεινής συμπεριλαμβανομένων χώρων υγιεινής ΑΜΕΑ, σημεία ανακύκλωσης διάφορων ρευμάτων όπως χαρτί, γυαλί, αλουμίνιο, πλαστικό καθώς επίσης και κοινοτικό εξοπλισμό (χώρους καθιστικών, στέγαστρα σκίασης κλπ) που στόχο έχουν την διευκόλυνση δημοτών και επισκεπτών.						
12			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.12	Αναβάθμιση / Ανάπλαση(Δυτικού) Παραλιακού Μετώπου και Δημιουργία Παραλιακού Πεζόδρομου – Φάση Α' – Μέρος 2 (Λιμανάκι-παραλία Περνέρα)	Η Φάση Α-Μέρος 2 προβλέπει διαπλάτυνση και αναβάθμιση του παραλιακού πεζόδρομου, δημιουργία ποδηλατοδρόμου, με αποβάθρες και θαλάσσιες κατασκευές κατά μήκος του. Στην χερσαία του έκταση και στα τεμάχια που γειτνιάζουν προβλέπεται η ανέγερση γηπέδου beach volleyball και beach soccer, πάρκου, υπαίθριου χώρου έκθεσης, σκιασμένων υπαίθριων καθιστικών και παιδότοπων.	Β	2.200.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
13			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.13	Αναβάθμιση / Ανάπλαση(Δυτικού) Παραλιακού Μετώπου και Δημιουργία Παραλιακού Πεζόδρομου – Φάση Β' (παραλία Περνέρα-παραλία Νησί) Φάση Γ' (παραλία Νησί - -«Μαρίνα» Αγίας Νάπας)	Η Β Φάση και Γ' Φάση προβλέπει διαπλάτυνση και αναβάθμιση του παραλιακού πεζόδρομου, δημιουργία ποδηλατοδρόμου, με αποβάθρες και θαλάσσιες κατασκευές κατά μήκος του. Στην χερσαία του έκταση και στα τεμάχια που γειτνιάζουν προβλέπεται η ανέγερση γηπέδου beach volleyball και beach soccer, πάρκου, υπαίθριου χώρου έκθεσης, σκιασμένων υπαίθριων καθιστικών και παιδότοπων.	Γ	6.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
14			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.14	Ανάπλαση του Οδικού Δικτύου και Ανάδειξη του Αστικού Κέντρου της Αγίας Νάπας σε Καθολικά Προσβάσιμο Και Περιβαλλοντικό Κέντρο Προωθώντας Την Ολοκληρωμένη Τουριστική Εμπειρία (Φάση Α', Β', Γ', Δ')	Το Έργο πραγματοποιείται εντός της περιοχής του Αστικού Κέντρου Αγίας Νάπας. Περιλαμβάνει δημόσιο χώρο που αποτελείται από δρόμους, πεζοδρόμια, πεζόδρομους, πλατείες, πλατώματα και πάρκα. Η προτεινόμενη αναβάθμιση του οδικού δικτύου δίνει τη δυνατότητα να ενοποιηθούν όλοι οι ανοικτοί δημόσιοι χώροι της περιοχής και τα αξιόλογα μνημεία μέσα από ένα εσωτερικό δακτύλιο κυκλοφορίας οχημάτων, αλλά και μέσα από ένα προτεινόμενο δίκτυο πεζοδρόμων, που θα ακολουθούν το υφιστάμενο μεσαιωνικό μοτίβο των δρόμων του πυρήνα και το πιο σύγχρονο πολεοδομικό σύστημα των γύρω περιοχών.	Β	14.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
15	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.15	Δίκτυο Χώρων Πρασίνου "Πράσινη Γειτονιά" (Κατασκευή Πάρκων στις οικιστικές περιοχές Κοκκίνων, Κατασπήλων και άλλα τοπικά πάρκα)	Το έργο περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός Δικτύου Χώρων Πρασίνου με τη χαρτογράφηση, οργάνωση και τοποτέχνηση των υφιστάμενων Χώρων Πρασίνου που παραχωρούνται με τις αδειοδοτήσεις των αναπτύξεων, ώστε να έχουν ενιαία αντιμετώπιση και συντήρηση (συμπεριλαμβάνει τις οικιστικές περιοχές Κοκκίνων και Κατασπήλων).	Β	1.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
16			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.16	Αναβάθμιση Οργανωμένων Παραλιών της Αγίας Νάπας (νέοι ναυαγοσωστικοί πύργοι, νέος εξοπλισμός κλπ)	Η δράση περιλαμβάνει ενιαία σήμανση, ηλεκτρονική χαρτογράφηση με smart χαρακτηριστικά για την βέλτιστη διαχείριση των παραλιών, συστηματοποίηση της ανακύκλωσης και βιώσιμων περιβαλλοντικών πρακτικών σε όλες τις παραλίες, ανάπτυξη δράσεων για την καθιέρωση θεματικών παραλιών με την τοποθέτηση υπαίθριων	Α	1.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							βιβλιοθηκών, παιδότοπων, χώρων εκγύμνασης, αναβαθμισμένου εξοπλισμού ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της κάθε παραλίας, Αναβάθμιση της υγείας και ασφάλειας με εκσυγχρονισμό των ναυαγοσωστικών πύργων και εξοπλισμού και συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού παραλιών, Βελτίωση της πρόσβασης ΑμεΑ σε όλες τις παραλίες.					
17			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.17	Κατασκευή πάρκου στην περιοχή Αγίου Νικάνδρου «Μικρή Κύπρος»	Το έργο χωροθετείται στην περιοχή Αγίου Νικάνδρου και περιλαμβάνει τη διαμόρφωση μικρών πλατωμάτων, παιδότοπου, βοτανικού κήπου, τοποθέτηση γλυπτών, ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων και παρατηρητήριο στο ψηλότερο σημείο του πάρκου με πανοραμική θέα προς την θάλασσα.	Γ	2.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
18			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.18	Κατασκευή πάρκου στην περιοχή Αγίου Αντωνίου	Το έργο περιλαμβάνει τη διαμόρφωση μικρών πλατωμάτων, παιδότοπου, βοτανικού κήπου, τοποθέτηση γλυπτών, ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων και παρατηρητήριο στο ψηλότερο σημείο του πάρκου με πανοραμική θέα προς την θαλασσα. Όλες οι χρήσεις θα βρίσκονται κατά μήκος ενός δικτύου πεζόδρομων.	Γ	2.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
19			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.19	Ανάπλαση Πλατείας και Κεντρικού Πυρήνα Δήμου Σωτήρας	Η ανάπλαση της πλατείας και του κεντρικού πυρήνα Δήμου Σωτήρας μεταξύ άλλων περιλαμβάνει κατασκευή πεζοδρομίων, πλακόστρωση/επίστρωση δρόμων, τοπιοτέχνηση και δημιουργία χώρων πρασίνου, υπογειοποίηση οδικού φωτισμού, ενίσχυση και υπογειοποίηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε όλη την υπό μελέτη περιοχή.	Β	3.484.948,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
20			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.20	Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης και Περιπάτου «Δάσος Αγίου Αντωνίου – Αρκάτζι - Αγία Θέκλα – Σωτήρα»	Δημιουργία ενός μονοπατιού μελέτης της φύσης και Περιπάτου με σηματοδότηση, σημάνσεις και ενημερωτικές πινακίδες το οποίο θα διέρχεται από τα σημαντικότερα σημεία ενδιαφέροντος φύσης και πολιτισμού της Σωτήρας, συμπεριλαμβανομένων των σπουδαίων βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων της.	Δ	2.000.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
21	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.21	Ανάπλαση/Διαμόρφωση Παραλιακού Μετώπου Δήμου Σωτήρας	Το έργο τοποθετείται κατά μήκος του παραλιακού μετώπου της Αγίας Θέκλας στον Δήμο Σωτήρας και περιλαμβάνει δημιουργία χώρων αναψυχής, χώρων πρασίνου, υπαίθριο γυμναστήριο, πάρκα, χώροι στάθμευσης, πεζόδρομος και ποδηλατόδρομος από την Αγία Θέκλα μέχρι και τον ποταμό του Λιοπετρίου, δημιουργία μουσείου/χώρου ανάδειξης της χλωρίδας της περιοχής Natura 2000	Β	6.000.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
22			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.22	Διαμόρφωση ολοκληρωμένου Παραθαλάσσιου Περιπάτου Πρωταρά (ΦΑΣΗ Δ1+Δ2+Δ3)	Το έργο περιλαμβάνει την προσθήκη 5,6χλμ στον υπάρχων πεζόδρομο ο οποίος θα επεκταθεί από την Παραλία ΛΟΥΜΑ – Παραλία ΣΚΟΥΤΑΡΟΣΠΗΛΙΟΙ (Δ1), και από την Παραλία ΣΚΟΥΤΑΡΟΣΠΗΛΙΟΙ –	Α	13.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							παραλία ΠΟΤΑΜΙΑ (Δ2) και από την Παραλία ΠΟΤΑΜΙΑ – παραλία FREEDOM -φυλάκιο Ο.Η.Ε (Δ3)						
23			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.23	Διαμόρφωση ολοκληρωμένου Παραθαλάσσιου Περιπάτου Πρωταρά (ΦΑΣΗ Ε1+Ε2+Ε3)	Το έργο περιλαμβάνει την προσθήκη 6,2χλμ στον υπάρχων πεζόδρομο ο οποίος θα επεκταθεί από την παραλία ΒΑΛΗ Χ''ΞΕΝΗ – παραλία ΝΗΣΣΙΑ (Ε1), και από την παραλία ΝΗΣΣΙΑ – παραλία ΚΟΝΝΟΣ (Ε2) και καθέτως στα τμήματα που εφάπτονται των Ε'1 και Ε΄2 σε διάφορα σημεία από την ακτή προς την θάλασσα (Ε3)	Α	13.800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
24			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.24	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο κέντρο της πόλης Παραλιμνίου (ΦΑΣΗ Α + Β)	Η δράση στοχεύει στην αναγέννηση της περιοχής του κέντρου της πόλης Παραλιμνίου μέσα από την ανάπλαση και την αστική αναζωογόνηση, που περιλαμβάνει την μετατόπιση δρόμων/κυκλοφοριακής μεταρρύθμισης, τη δημιουργία λιθόστρωσης και πεζοδρόμων για προαγωγή της βιώσιμης κινητικότητας, καθώς και τον επανασχεδιασμό πράσινων δημόσιων πλατειών, όπως και την αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων εκεί όπου πραγματοποιούνται υπαίθριες πολιτιστικές εκδηλώσεις.	Α	9.800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
25			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.25	Ολοκληρωμένη Ανάπλαση πλατείας ΛΕΥΚΟΛΑ στον Πρωταρά	Διαμόρφωση της κεντρικής τουριστικής πλατείας στον Πρωταρά εκεί όπου γίνονται οι πλείστες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Η Δράση συμβάλει στην αναβάθμιση και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.	Α	1.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
26			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.26	Γραμμικό Πάρκο Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός νέου υπαίθριου οικοτουριστικού προορισμού κατά μήκος του 3χλμ ποταμού «ΒΑΘΥ» στο Παραλίμνι, το οποίο θα περιλαμβάνει αντιπλημμυρικά έργα και τη δημιουργία μονοπατιού ευεξίας. Το γραμμικό πάρκο συνδέεται με την περιοχή NATURA της Λίμνης Παραλιμνίου.	Β	2.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
27	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.27	Πάρκο περιβαλλοντικής έρευνας, και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, ενημέρωσης, & ψυχαγωγίας ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	Η Λίμνη Παραλιμνίου αποτελεί σημαντικό υδροβιότοπο των προστατευόμενων περιοχών του ευρωπαϊκού δικτύου NATURA 2000 (Κωδικός CY3000008). Μεταξύ των προτεινόμενων μέτρων ανάδειξης της περιοχής αλλά και της συμβολής αυτής στην Βιώσιμη Ανάπτυξη, είναι: · Πρωτεύον οδικό δίκτυο: βόρειο τμήμα της λίμνης, που θα συνδέει την οδό 1ης Απριλίου με τον κυκλικό κόμβο Παραλιμνίου-Δερύνειας. · Ποδηλατόδρομος :εκατέρωθεν της λίμνης, πλάτους 3 μέτρων. · Πεζόδρομος :εκατέρωθεν της λίμνης, δίπλα από τον ποδηλατόδρομο, πλάτους 2 μέτρων.	Α	4.300.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΑΞΟΝΑΣ 2 Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							· Αποβάθρα 1: βόρειο τμήμα (εντός της λίμνης), πλάτους 5 μέτρων και μήκους περίπου 500μέτρων, όπου κάθε 20 μέτρα θα υπάρχουν παγκάκια. · Αποβάθρα 2: ανατολικό τμήμα (εντός της λίμνης) και σε συνέχεια της ξύλινης κατασκευής σύνδεσης της οδού 1ης Απριλίου με τη λίμνη, πλάτους 5 μέτρων και μήκους περίπου 200μέτρων, όπου κάθε 20 μέτρα θα υπάρχουν παγκάκια. · Παρατηρητήρια: τερματικά των αποβάθρων, πλάτους 3 μέτρων, μήκους 3 μέτρων και ύψους 5 μέτρων, κατασκευασμένα από ξύλο. · Λιμνία εντός της λίμνης: βόρειο καικεντρικό τμήμα της λίμνης, (επιβάλλεται η διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης). · Κατασκευή σύνδεσης οδού 1ης Απριλίου και της λίμνης: πάνω από το ποταμό, κατασκευασμένη από ξύλο, όπου θα αποτελείται από ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο, έτσι ώστε να συνδέονται ο ποδηλατόδρομος και ο πεζόδρομος της οδού 1ης Απριλίου με τον ποδηλατόδρομο και τον πεζόδρομο της λίμνης. · Πάρκο περιβαλλοντικής έρευνας, ενημέρωσης & ψυχαγωγίας: βόρειο τμήμα της λίμνης, το οποίο θα αποτελείται από μία καφετέρια, ένα κέντρο περιβαλλοντικής έρευνας και εκπαίδευσης, και παιδότοπο. Στόχος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της περιοχής και των επισκεπτών, αλλά και η δημιουργία ενός προστατευόμενου ελεγχόμενου περιβάλλοντος όπου θα ζει με ασφάλεια η επιβίωση του νερόφιδου. · Καφετέρια: εντός του πάρκου περιβαλλοντικής έρευνας, ενημέρωσης & ψυχαγωγίας, κατασκευασμένη από ξύλο. Υπαίθρια θα υπάρχουν τραπεζάκια και καρέκλες κατασκευασμένα από ξύλο. · Κέντρο περιβαλλοντικής έρευνας και εκπαίδευσης: εντός του πάρκου περιβαλλοντικής έρευνας, ενημέρωσης & ψυχαγωγίας, κατασκευασμένο από ξύλο. · Παιδότοπος: εντός του πάρκου περιβαλλοντικής έρευνας, ενημέρωσης & ψυχαγωγίας, που θα αποτελείται από ξύλινα παιχνίδια και παγκάκια. · Πάρκο αναψυχής: δυτικά του καναλιού, θα υπάρχουν μονοπάτια γραμμικά του καναλιού και εκατέρωθεν τεχνητές λίμνες καθώς και ξύλινα παγκάκια. · Πεζόδρομος: περιμετρικά του πάρκου αναψυχής και του μεγάλου χώρου πρασίνου δίπλα από το κανάλι, πλάτους 2 μέτρων. Στο νότιο τμήμα, όπου διαχωρίζονται οι δύο χώροι από το κανάλι θα κατασκευαστεί ξύλινο μονοπάτι πλάτους 2 μέτρων,						

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος					σε συνέχεια του πεζόδρομου. Επίσης ο πεζόδρομος από την πλευρά του πάρκου αναψυχής θα συνδέεται στο βόρειο τμήμα με το πεζόδρομο της 1ης Απριλίου και στο νότιο τμήμα με πεζόδρομο περιμετρικά της λίμνης. · Ζώνη προστασίας της φύσης: εκατέρωθεν του καναλιού και πλάτους 10 μέτρων, όπου θα υπάρχουν ιθαγενή είδη χλωρίδας. Επίσης προτείνεται η δημιουργία μικρών λιμνίων κατά μήκος του καναλιού, πλάτους 3 μέτρων, μήκους 10 μέτρων και βάθους 1,5 μέτρων, σε περιοχές όπου είναι εφικτό. Η δημιουργία των μικρών λιμνίων έχει ως στόχο την παροχή μιας εύκολης, γρήγορης, απλής και πραγματοποιήσιμης λύσης για κατακράτηση περισσότερου νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες στην περιοχή του καναλιού και συνεπώς τη βελτίωση του οικοσυστήματος. · Πινακίδες ενημέρωσης: τοποθέτηση περιμετρικά της λίμνης και της ζώνης προστασίας της φύσης όπου θα προτρέπουν τους περαστικούς να μην πετάνε τα σκουπίδια τους στη λίμνη και στο κανάλι, έτσι ώστε να το διατηρούν καθαρό. Θα πρέπει να τονίζεται πως το κανάλι είναι ιδιαίτερο ενδιαίτημα για την παρουσία του ενδημικού νερόφιδου. · Κάλαθοι αχρήστων: τοποθέτηση περιμετρικά της λίμνης και της ζώνης προστασίας της φύσης καθώς και σε διάφορα σημεία του κέντρου περιβαλλοντικής έρευνας και εκπαίδευσης καθώς και του πάρκου αναψυχής. Η τοποθέτηση διακριτικών κάλαθων αχρήστων είναι αναγκαία, ως μέτρο για τον περιορισμό της ρίψης σκουπιδιών στη λίμνη, στο κανάλι και στους ευρύτερους χώρους. · Δεντροφύτευση: περιμετρικά της λίμνης και τοποιοτέχνηση μικρών χώρων πρασίνου που θα δημιουργηθούν. · Δημόσιοι χώροι πρασίνου και Δημόσιοι χώροι στάθμευσης. · Χώρος στάσης των λεωφορείων						
28			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.28	Ανακαινίσεις Δημόσιων Χώρων Πρασίνου πάρκων στην Κοινότητα Αχερίτου	Ανακαίνιση Δημόσιων Χώρων πρασίνου ώστε να γίνει εγκατάσταση παιχνιδιών για ΑΜΕΑ και έξυπνος σύγχρονος φωτισμός με υποστήριξη από κιόσκια που θα κατασκευαστούν με οροφές από φωτοβολταϊκά πλαίσια.	Β	300.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
29			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.29	Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας Δερύνειας	Με την ανάπλαση της κεντρικής πλατείας θα υπάρξει βελτίωση της εικόνας της περιοχής και του δομημένου περιβάλλοντος, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των περιοίκων και της ελκυστικότητας της περιοχής.	Δ	2.000.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
30	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.30	Λαγούμι Αγίου Κωνσταντίνου Δερύνειας	Το Λαγούμι Αγίου Κωνσταντίνου αποτελεί φυσικό υπόγειο πλούτο για τη Δερύνεια αλλά και τη Μεσαιωνική Κύπρο γενικότερα, το οποίο υδροδοτούσε τόσο τα χωράφια των αγροτών της Δερύνειας όσο και της πόλης της Αμμοχώστου. Έχουν γίνει διαβούλευσεις με το Τμήμα Αρχαιοτήτων.	Γ	100.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
31			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.31	Γραμμικό Πάρκο ειδικού ενδιαφέροντος Δερύνειας	Δημιουργία πάρκου κατά μήκος του πεζόδρομου λίμνης που πρόκειται να δημιουργηθεί.	Δ	500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
32			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.32	Αναβάθμιση Φράγματος Δερύνειας	Αναβάθμιση φράγματος με την ανάδειξη που θα έχει από τη δημιουργία του πεζόδρομου κατά μήκος της πράσινης γραμμής. Στόχος να δημιουργηθεί ως πόλος έλξης της φύσης μέσω του ΤΑΥ.	Δ	500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027		
33			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.33	Ανάπλαση Χώρου Κατηχητικών Συνάξεων Σωτήρας	Το έργο γειτνιάζει του οικήματος των Κατηχητικών Συνάξεων Σωτήρας, του Α' Δημοτικού Σχολείου Σωτήρας και του νεότευκτου Κέντρου Κοινωνικών Παροχών σε χώρο που αποτελεί ιδιοκτησία της Εκκλησίας Σωτήρας και περιλαμβάνει: α) χώρο με παιχνίδια για παιδιά 1-5 ετών β) χώρο με παιχνίδια για παιδιά 6-13 ετών γ) χώρο με υπαίθρια όργανα γυμναστικής για ενήλικες και παιδιά δ) χώρο αναψυχής και ξεκούρασης και πολυχρηστικό γήπεδο 23μ x 10μ ε) γήπεδο futsal εντός της περιμέτρου του Α' Δημοτικού Σχολείου Σωτήρας και στ) δευτερευόντως υπάρχει σκέψη για δημιουργία καφετέριας στο οίκημα των Κατηχητικών Συνάξεων με εσωτερικό και εξωτερικό χώρο ζ) χώρους πρασίνου.	Β	350.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
34			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.34	Αναβάθμιση-Ανάπλαση Φάρου Και Παρακείμενων Κτιρίων Και Επαναχρησιμοποίηση ως Πολιτιστικό Μουσειακό Πάρκο	Το νέο κτήριο θα προσφέρεται για την διοργάνωση περιοδικών εκθέσεων, σεμιναρίων, διαλέξεων, ημερίδων και εργαστηρίων που σχετίζονται, τόσο με την φύση και τον πολιτισμό της Κύπρου όσο και με τον τουρισμό.	Γ	2.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
35			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.35	Δημιουργία Πρότυπου Εκδρομικού Χώρου στο εξωκλήσι της Αγία Ειρήνης	Εκδρομικός χώρος στο εξωκλήσι της Αγίας Ειρήνη (ιδιόκτητη γη), περιλαμβανομένου ασφαλτόστρωσης του δρόμου και κατασκευής ποδηλατοδρόμου. Περιλαμβάνει επίσης εγκατάσταση ΦΒ και σύνδεση με το δίκτυο της ΑΗΚ.	Β	400.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
36			2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	2.1.1.36	Εξωραϊσμός Τουριστικών Πλατειών	Ανάπλαση Πλατείας Μελιζόνας στον Πρωταρά και Πλατείας Περνέρα στην ομώνυμη περιοχή	Α	1.300.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
37	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.1	Αναβάθμιση του κοινοτικού σταδίου Φρενάρου για εξυπηρέτηση αθλητικού τουρισμού.	Αναβάθμιση του κοινοτικού σταδίου Φρενάρου για εξυπηρέτηση αθλητικού τουρισμού.	Α	200.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
38			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.2	Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Μουσείου Αυγόρου	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου εθνογραφικού μουσείου και διαμόρφωση του ως πολυχώρου δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με διαδραστική τεχνολογία (εικονική περιήγηση).	Α	300.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
39			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.3	Ανάδειξη και αξιοποίηση της Ιεράς Μονής Αγίου Κενδέα	Το έργο αφορά την ανάδειξη και αξιοποίηση της μονής για την προσέλκυση θρησκευτικού τουρισμού στην περιοχή.	Β	4.500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
40			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.4	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Αυγόρου	Κατασκευή μουσείου φυσικής ιστορίας και πολυχώρου διοργάνωσης μικρής έκτασης εκδηλώσεων κοντά στο φράγμα Άχνας. Το έργο θα περιλαμβάνει μικρό ξενώνα (μέχρι 30 άτομα) για την ολιγοήμερη φιλοξενία περιηγητών και ομάδων ποδηλατικού τουρισμού, στάση λεωφορείου, ποδηλατοστάσιο, χώρους στάθμευσης οχημάτων και λεωφορείων.	Β	1.200.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
41			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.5	Περιφερειακό Κολυμβητήριο (από κοινού έργο Αυγόρου Άχνας)	Κατασκευή Περιφερειακού Κολυμβητηρίου με συνεργασία των δύο Κοινοτήτων Αυγόρου και Άχνας, τοποθετημένο χωροταξικά στα σύνορα των δύο κοινοτήτων.	Γ	2.500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
42			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.6	Εκσυγχρονισμός και Ανάδειξη Φράγματος Άχνας	Αξιοποίηση φράγματος Άχνας μέσω ανάπτυξης ήπιας μορφής κατασκευών περιμετρικά του χώρου, ώστε να γίνει πιο προσβάσιμος και οργανωμένος ο χώρος, με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών/τουριστών από την μια, ενώ από την άλλη να αρθεί η άτακτη χρήση (π.χ. για ψάρεμα)	Α	2.000.000,00	Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
43			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.7	Βελτίωση προσβασιμότητας υφιστάμενου υπαίθριου αμφιθεάτρου Αχερίτου	Δημιουργία προσβασιμότητας ΑΜΕΑ με την εγκατάσταση ανελκυστήρα πλατφόρμας για τροχοκάθισμα έτσι ώστε να καταστεί το αμφιθέατρο προσβάσιμο σε ΑμεΑ.	Α	200.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
44			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.8	Δημιουργία Αίθουσας Πολιτισμού Δήμου Δερύνειας	Δημιουργία ενός σύγχρονου, ευρωπαϊκών προδιαγραφών χώρου, που να στεγάζει πολιτιστικές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια ολόκληρου του χρόνου και να φιλοξενεί συνέδρια προωθώντας με αυτό τον τρόπο την ενδοχώρα και την επαρχία.	Α	3.200.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
45			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.9	Περιφερειακό Κολυμβητήριο - Δερύνειας	Δημιουργία κολυμβητικής δεξαμενής ολυμπιακών προδιαγραφών μαζί με τις εγκαταστάσεις(αποδυτήρια, αποχωρητήρια, κερκίδες, καντίνα, τοπιοτέχνηση χώρου), μια δεξαμενή προθέρμανσης 20 μέτρων και κέντρο αποκατάστασης υγείας αθλητών(ξενώνες αθλητών, γυμναστήριο, φυσιοθεραπεία, καφεστιατόριο).	Γ	5.000.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
46	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.10	Ανέγερση Υπαίθριου Αμφιθεάτρου – Κέντρου Πολιτισμού στον Δήμο Αγίας Νάπας	. Ο σχεδιασμός προβλέπει χωρητικότητα 2.117 θέσεων και περιλαμβάνει υπαίθρια σκηνή και βοηθητικούς χώρους, όπως καμαρίνια, χώρους υγιεινής, αποθήκες, ταμεία, κυλικείο, κλιμακοστάσια, αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων/ εκθέσεων, αίθουσα συνεδριάσεων.	Α	4.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
47			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.11	Ανέγερση Πολυδύναμου Πνευματικού Κέντρου Σεφέρη & Αναβάθμιση / Επέκταση Δημοτικού Μουσείου «Θάλασσα» στην Αγία Νάπα	Το νέο κτήριο του Πολυδύναμου Πνευματικού Κέντρου Σεφέρη προτείνεται να ανεγερθεί δίπλα ακριβώς από το υφιστάμενο μουσείο "ΘΑΛΑΣΣΑ" το οποίο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει Αίθουσες Διαλέξεων, Δημοτική Πινακοθήκη, Δημοτική Βιβλιοθήκη, αίθουσα για το αρχείο Σεφέρη, χώρους γραφείων και νέους υπόγειους χώρους στάθμευσης. Προβλέπεται επίσης επέκταση των κερκίδων του υφιστάμενου υπαίθριου δημοτικού αμφιθεάτρου που βρίσκεται στην αυλή του Μουσείου καθώς και αναβάθμιση του υφιστάμενου κτηρίου.	Β	4.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
48			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.12	Δημιουργία Μουσείου Οχημάτων στην Αγία Νάπα (Συμπ/νει πολυώροφο δημόσιο χώρο στάθμευσης)	Η πρόταση για δημιουργία μουσείου οχημάτων είναι μία πρωτότυπη ιδέα γιατί πέραν από την αναμενόμενη έκθεση ιστορικών και κλασσικών αυτοκινήτων θα περιλαμβάνει συλλογή παλαιών αρχείων, ιστορικά στοιχεία, σπάνια αλλά και σύγχρονα βιβλία, έκθεση ανταλλακτικών. Επιπλέον στο κτήριο θα λειτουργεί και πολυώροφος δημοτικός χώρος στάθμευσης, ο οποίος θα συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών στάθμευσης τόσο του μουσείου όσο και του αστικού κέντρου της πόλης.	Γ	3.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
49			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.13	Επέκταση Υφιστάμενου Λιμανιού και Δημιουργία Νέου Λιμενοβραχίονα για δέσιμο σκαφών αναψυχής	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή λιμενοβραχίονα στην εξωτερική πλευρά του αλιευτικού καταφυγίου για να εξυπηρετούνται σκάφη αναψυχής.	Γ	5.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
50			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.14	Ανέγερση Κέντρου Παραδοσιακών Τεχνών και Βιοτεχνίας στην Τοποθεσία Μάντρα του Κίτση Της Αγίας Νάπας	Το συγκρότημα χωροθετείται νότια του αυτοκινητόδρομου προς το Κάβο Γκρέκο στις ανατολικές παρυφές του ιστορικού οικισμού της Αγίας Νάπας, όπου υπάρχουν τα κατάλοιπα της "Μάντρας του Κίτση" και αποτελείται από κτήριο καφενείου, μουσείο και εργαστήριο παραδοσιακών επαγγελμάτων καθώς επίσης και από υπαίθριο χώρο.	Γ	1.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
51			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.15	Μετατροπή Μεσαιωνικού Μοναστηριού Αγίας Νάπας σε Μουσειακό Χώρο – Φάση Γ'	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή γέφυρας πάνω από την ανασκαφή, σκέπαστρα, εργασίες στον Ξενώνα - Βοηθητικές Υπηρεσίες και Ανασκαφή Βόρεια της πρόσβασης όπου θα κατασκευασθεί η γέφυρα.	Α	800.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
52	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.16	Ανάπλαση Παραλιακού Αμφιθεάτρου του Δήμου Σωτήρας	Το έργο αναφέρεται στην ανάπλαση του υφιστάμενου Παραλιακού Αμφιθεάτρου του Δήμου Σωτήρας στην παραλιακή περιοχή Αγίας Θέκλας και περιλαμβάνει ανάπλαση του υπαίθριου αμφιθεάτρου, αντικατάσταση στεγάστρου, δημιουργία χώρων αναψυχής, χώρων πρασίνου και χώρων στάθμευσης.	Γ	300.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
53			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.17	Σύμπλεγμα Γηπέδων Futsal Στο Δήμο Σωτήρας	Το έργο περιλαμβάνει δύο γήπεδα ποδοσφαίρου 5Χ5 (futsal) συνθετικού χλοοτάπητα με περιμετρική περίφραξη, ηλεκτροφωτισμό και σύστημα αποστράγγισης όμβριων υδάτων και ραντισμού. Θα δημιουργηθούν χώροι υγιεινής και υπηρεσιών	Β	461.700,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
54			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.18	Ιστορικό Αρχείο και Πολιτιστική Ακαδημία Δήμου Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία σύγχρονης βιβλιοθήκης για τον Δήμο Παραλιμνίου η οποία θα περιλαμβάνει το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου και θα λειτουργεί ως Πολιτιστική Ακαδημία εισάγοντας νέες μεθόδους πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην εργασία με τη χρήση ψηφιακού εξοπλισμού και υπηρεσιών.	Α	2.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
55			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.19	Μουσείο Ιστορίας και Πολιτισμού Δήμου Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει τη μετατροπή του παρόντος δημαρχείου σε ένα πρωτοπόρο πολιτιστικό κέντρο 1500μ² το οποίο θα συνδέεται με τη Βιβλιοθήκη και το Ιστορικό Αρχείο και θα προορίζεται για να προσφέρει στους επισκέπτες την εμπειρία ενός πολιτιστικού τουριστικού θερέτρου.	Α	3.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
56			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.20	Κατασκευή Δημόσιου Χώρου Αθλοπαιδιών	Κατασκευή δημόσιου χώρου αθλοπαιδιών σε τεμάχιο που πρόσφατα έχει εκμισθωθεί από το κράτος. Σε αυτό θα περιλαμβάνονται γήπεδα αθλοπαιδιών, χώροι πρασίνου, χώρος στάθμευσης, παιχνιδότοποι και όργανα γυμναστικής εξωτερικού χώρου ανά ηλικιακή ομάδα γυμναστικής εξωτερικού χώρου ανά ηλικιακή ομάδα, περιλαμβανομένου χώρων και δράσεων για ΑΜΕΑ. Για την εξυπηρέτηση των χρηστών των χώρων θα κατασκευαστεί μικρό κέντρο περιορισμένης εστίασης καθώς και βοηθητικοί χώροι υγιεινής, αποθήκευσης αθλητικού εξοπλισμού.	Β	1.200.000,00	Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
57			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.21	Αναβάθμιση-Βελτίωση-Επέκταση Εγκαταστάσεων Υφιστάμενου Αθλητικού Κέντρου	Το έργο περιλαμβάνει: • δημιουργία γηπέδου φούτσαλ • ανακατασκευή βοηθητικών γηπέδων με σωστές προδιαγραφές (διαστάσεις, κατασκευαστικά υλικά, περιφράξεις, υπέδαφος κτλ) • ρύθμιση εσωτερικής κυκλοφορίας αθλητικού κέντρου • ανέγερση νέων χώρων αποδυτηρίων/αναβάθμιση υφιστάμενων • ανέγερση χώρων αναψυκτηρίων • κατασκευή κερκίδων για θεατές • ηλεκτροφωτισμός γηπέδων	Γ	2.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
58	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.22	Υπαίθριο Αμφιθέατρο	Κατασκευή υπαίθριου αμφιθεάτρου 750 θέσεων, περιλαμβανομένου βοηθητικών χώρων, χώρου στάθμευσης και κυλικείου. Μέσω της κατασκευής του αμφιθεάτρου επιδιώκεται η δημιουργία σημείου προώθησης πολιτισμού και προσέλκυσης θεαματικού τουρισμού (συναυλίες, φεστιβάλ μουσικής, κ.λπ.). Μέσω των συστημάτων ΑΠΕ που θα εγκατασταθούν στα σκίαστρα των χώρων στάθμευσης το κτίριο και οι γύρω χώροι θα έχουν μηδενική ενεργειακή κατανάλωση.	Α	1.500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
59			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.23	Ανακατασκευή του Δημοτικού Αμφιθεάτρου Παραλιμνίου	Το παλαιότερο υπαίθριο Αμφιθέατρο της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, χρίζει ανακαίνισης και ενεργειακής αναβάθμισης για να συνεχίσει να φιλοξενεί πολιτιστικά δρώμενα με σκοπό το ευ ζην των πολιτών και των επισκεπτών. Νέοι χώροι υγιεινής, προσβάσεις ΑμεΑ, ενεργειακή αναβάθμιση, ψηφιακός, και νέος τεχνολογικός εξοπλισμός, δημιουργία infokiosk, αναβαθμισμένα καθίσματα, όπως και μετακινούμενο στέγαστρο για να μπορεί να λειτουργεί και ως κλειστό θέατρο κατά τους χειμερινού μήνες, είναι μερικά από τα προτεινόμενα βελτιωτικά έργα που προωθεί ο Δήμος.	Α	3.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
60			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.24	Αναβάθμιση Κοινοτικού Γηπέδου	Ενσωμάτωση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας συστήματος ΑΠΕ, αντικατάσταση υφιστάμενων με νέους προβολείς LED, επανασπορά-του αγωνιστικού χώρου με φυτόχωμα που να εξοικονομεί το νερό άρδευσης (χρήση ζεόλιθου) & δεντροφύτευση ανατολικής και δυτικής πλευράς για εξοικονόμηση άρδευσης κατά τους θερινούς μήνες.	Β	350.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
61			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.25	Δημιουργία Θεματικού Πάρκου Ανεμόμυλων Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει την τοποθέτηση 70 ανεμόμυλων, infokiosks και κέντρου περιβαλλοντικής ενημέρωσης με οπτικοακουστικές ΤΠΕ με σκοπό τη δημιουργία θεματικού περιβαλλοντικού πάρκου προσέλκυσης ντόπιων και ξένων επισκεπτών, μέσα από το οποίο θα ενημερώνονται για την πολιτιστική παράδοση και τη γεωργική απασχόληση της ευρύτερης περιοχής.	Β	4.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 'Η ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027
62			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.26	Υποδομές Κοινωνικού Αθλητισμού Δερύνειας	Ανάγκη για άθληση και εκγύμναση τόσο από ντόπιους όσο και από ξένους επισκέπτες.	Δ	500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
63	2.1	Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος	2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.27	Δημοτικό Κολυμβητήριο Διεθνών Προδιαγραφών	Αναβάθμιση του υφιστάμενου Δημοτικού Κολυμβητηρίου	Β	850.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
64			2.1.2	Ανάπτυξη, Αναβάθμιση, Επέκταση υποδομών πολιτισμού & αθλητισμού	2.1.2.28	Ανακατασκευή Αθλητικού Κέντρου Τάσου Μάρκου και Δημιουργία Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	Κατασκευή υπερσύγχρονου Palais de Sport Διεθνών Προδιαγραφών για το οποίο έχουν ήδη εξασφαλιστεί όλες οι άδειες και το έργο είναι έτοιμο για προκήρυξη Διαγωνισμού	Α	6.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
65	2.2	Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία	2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	2.2.1.1	Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων Δήμου Αγίας Νάπας	Η δράση περιλαμβάνει την αγορά τριών (3) σύγχρονων, χαμηλών ρύπων σκυβαλοφόρων οχημάτων καθώς επίσης την προμήθεια και εφαρμογή ενός λογισμικού συστήματος που θα στηρίζει την ολοκληρωτική εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω όσο Πετώ».	Β	1.300.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
66			2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	2.2.1.2	Αναβάθμιση υφιστάμενου τμήματος κεντρικού αποχετευτικού συστήματος (περιλαμβάνει δίκτυο και αντλιοστάσια)	Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση αγωγού πίεσης των λυμάτων (forcemain) στις λεωφόρους Νήσσι και Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ στην περιοχή Αγίας Νάπας και την αναβάθμιση τεσσάρων (4) υφιστάμενων αντλιοστασίων με αντικατάσταση υφιστάμενων αντλιών με πιο σύγχρονες και αποδοτικές αντλίες.	Α	1.200.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
67			2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	2.2.1.3	Κατασκευή Κεντρικού Αποχετευτικού Συστήματος και Συστήματος Άρδευσης σε νέες περιοχές στην Αγία Νάπα	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή Κεντρικού Αποχετευτικού Συστήματος και Συστήματος Άρδευσης σε Νέες Περιοχές στην Αγία Νάπα.	Α	1.800.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
68			2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	2.2.1.4	Κατασκευή Σταθμού/ων Μεταφόρτωσης για την εξυπηρέτηση στο σύνολο της περιοχής	Κατασκευή σταθμών μεταφόρτωσης προκειμένου η μεταφορά των αποβλήτων να λειτουργεί ομαλότερα και με χαμηλότερο κόστος	Α	300.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
69			2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	2.2.1.5	Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων (Pay as you throw)	Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων (Pay as you throw)	Α	500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
70			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.1	Πράσινο Σημείο Κλαδεμάτων Αυγόρου	Κατασκευή πράσινου σημείου κλαδεμάτων για την παραλαβή των κλαδεμάτων της κοινότητας και της περιοχής, καθώς και άλλων κατάλληλων οργανικών (π.χ. γρασίδι), τεμαχισμός και ανάμιξη με στερεά κτηνοτροφικά απόβλητα για την δημιουργία άριστου εδαφοβελτιωτικού φυτοχώματος	Β	700.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
71			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.2	Μονάδα Κυκλικής Οικονομίας Αυγόρου	Κατασκευή Μονάδας Κυκλικής Οικονομίας για διαχείριση των αξιοποιήσιμων εισροών (έπιπλα, συσκευές, οικοδομικά στοιχεία, από ανακαινίσεις) από το πράσινο σημείο που θα κατασκευαστεί στην Κοινότητα Αυγόρου από το ΤΑΥ εντός του 2021 (υπάρχει χώρος, σχέδια, απόφαση από Υπ. Γεωργ.)	Β	500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
72			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.3	Δημιουργία Πράσινων Σημείων στην Περιοχή Παρέμβασης	Η δράση περιλαμβάνει την δημιουργία Πράσινων Σημείων στην Περιοχή Παρέμβασης με βάση τον σχεδιασμό που θα εκπονηθεί	Γ	7.500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
73	2.2	Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία	2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.4	Δημιουργία "Πράσινου Σημείου" στον Δήμο Αγίας Νάπας	Το "Πράσινο Σημείο" θα βρίσκεται σε έναν οριοθετημένο και διαμορφωμένο χώρο με κατάλληλη κτιριακή υποδομή και εξοπλισμό, στον οποίο το κοινό θα μπορεί να εναποθέτει δωρεάν διάφορες κατηγορίες δημοτικών αποβλήτων όπως: βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων (κλαδέματα), ανακυκλώσιμα υλικά (γυαλιά, πλαστικά, μέταλλα, χαρτί και χαρτόνια), ξύλινες συσκευασίες, ξύλο, ογκώδη απόβλητα κ.α. προκειμένου να προωθηθούν στη συνέχεια για ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση.	Α	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
74			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.5	Δημιουργία "Πράσινου Σημείου" και Μονάδας Διαχείρισης και Αξιοποίησης Γυαλιού στον Δήμο Παραλιμνίου	Με βάση τον υπάρχων σχεδιασμό του Δήμου και εξειδικευμένες μελέτες, όπως προκύπτουν από τη συμμετοχή του σε ευρωπαϊκά προγράμματα, η λειτουργία Πράσινου Σημείου για ανακύκλωση υλικά και κλαδέματα, καθώς και η αξιοποίησή των με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση, αποτελεί εκ των ουκ άνευ προτεραιότητα της Περιβαλλοντικής Ατζέντας του Δήμου.	Α	850.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
75			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.6	Βιολογικός Σταθμός Επεξεργασίας Κτηνοτροφικών Αποβλήτων στην Κοινότητα Άχνας	Μέσω της κατασκευής του συγκεκριμένου έργου σκοπεύετε η αλλαγή στην διαχείριση των κτηνοτροφικών αποβλήτων (βοοειδών) τα οποία προκύπτουν από την λειτουργία δεκαέξι (16) μέτριων και μεγάλων κυρίως κτηνοτροφικών μονάδων στην Άχνα και άλλων τόσων στην γύρω περιοχή. Η υφιστάμενη διαχείριση πραγματοποιείται από τους ιδιοκτήτες των Κ.Μ. με τρόπο που δεν συνάδει με τις σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης αποβλήτων αλλά και που επιβαρύνει το περιβάλλον (ατμόσφαιρα και υπέδαφος).	Β	5.000.000,00	Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
76			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.7	Προμήθεια σκυβαλοφόρων	Προμήθεια νέων σύγχρονων ηλεκτρικών σκυβαλοφόρων	Α	1.500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		
77			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.8	Σύστημα Ανακύκλωσης Δερύνειας	Ανακύκλωση μέσω επεξεργασίας αγροκτηνοτροφικών αποβλήτων.	Β	200.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
78			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.9	Πράσινο Σημείο Δήμου Σωτήρας	Δημιουργία Πράσινου Σημείου για εναπόθεση πράσινων αποβλήτων/κλαδεμάτων, ανακυκλώσιμων υλικών, οικιακών υλικών και αντικειμένων όπως ηλεκτρικές συσκευές, έπιπλα, παιχνίδια κ.α. και άλλων αποβλήτων. Το έργο αποτελεί πάγιο αίτημα των δημοτών μας καθώς δεν υπάρχει κάποιο πράσινο σημείο που να λειτουργεί στον Δήμο μας, με αποτέλεσμα να το θέμα της εναπόθεσης των εν λόγω υλικών να παραμένει άλυτο. Η δημιουργία του Πράσινου σημείου αναμένεται να βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα οχληρίας από υλικά που αυθαίρετα απορρίπτονται εντός των ορίων του Δήμου και ως εκ τούτου να συμβάλλει στον καλλωπισμό της	Γ	400.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2 Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	2.2	Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία					περιοχής και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.						
79			2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	2.2.2.10	Πράσινο Σημείο Δήμου Δερύνειας	Αναβάθμιση του περιβαλλοντικού χαρακτήρα της περιοχής λόγο της ιδιαιτερότητας που αποκτά η περιοχή από τη Νεκρά Ζώνη. Ανάγκη καθορισμού πράσινου σημείου λόγω της έλλειψης από την ευρύτερη περιοχή.	Β	1.000.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
80			2.2.3	Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	2.2.3.1	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	Γνώση: Φιλοξενία οργανωμένων και στοχευόμενων διοργανώσεων με θεματικές ενότητες που στοχεύουν να καλύψουν τις αδυναμίες και να ενισχύσουν τις ανάγκες του τόπου όπως, «Ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση του νερού με χρήση νέας τεχνολογίας - καθαρισμού νερού με απώτερο σκοπό την περαιτέρω αξιοποίησή του στην άρδευση». Με στόχο την εφαρμογή μίας αειφόρου στρατηγικής, η επιστημονική γνώση είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί αποτυπώνει τη συνεχή προσπάθεια σε θέματα διαχείρισης υδατικών πόρων και ενεργειακής εξοικονόμησης με ζωτικής σημασίας περιβαλλοντικά και κοινωνικό-οικονομικά οφέλη στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.	Α	450.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
81			2.2.3	Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	2.2.3.2	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	Ενημέρωση: Η συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού με στοχευμένα μηνύματα προώθησης της κυκλικής οικονομίας μέσα από εκθεσιακά περίπτερα, διαδραστικές εκδηλώσεις και άλλες ενέργειες, έχουν ως αποτέλεσμα την ταχύτερη και αποδοτικότερη μετάβαση της κοινωνίας, στο σύνολο της, σε «πράσινα» μοντέλα αστικής ανάπτυξης	Α	80.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
82			2.2.3	Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	2.2.3.3	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	Εργαλεία: Για τη θετική υλοποίηση πρακτικών κυκλικής οικονομίας απαιτούνται εργαλεία όπως ένας «Καλός Οδηγός Λειτουργίας και Προδιαγραφών Πράσινων Σημείων», που υποστηρίζουν και καθοδηγούν τόσο τον πολίτη όσο και τις τοπικές αρχές για τις βέλτιστες λειτουργικές διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων για αειφορία σε οικονομικό και βιοτικό επίπεδο.	Α	150.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
83	2.3	Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων	2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	2.3.1.1	Αναβάθμιση και επέκταση Δημόσιου Συστήματος Ύδρευσης του Δήμου Αγίας Νάπας	Το έργο περιλαμβάνει Μελέτη-Επιδιόρθωση και επέκταση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης, ειδικότερα στο κέντρο που σε μεγάλο βαθμό χρησιμοποιεί ακόμα αμιαντοσωλήνες μεταφοράς νερού αλλά και σε προαστιακές περιοχές όπου το νερό μεταφέρεται με λάστιχα με αποτέλεσμα τις συχνές βλάβες και σημαντικές απώλειες.	Γ	2.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
84			2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	2.3.1.2	Διαμόρφωση δικτύου ύδρευσης για την παροχή νερού από τα φράγματα (Άχνας κ.α.)	Η υδροδότηση της περιοχής στηρίζεται στο αφαλατωμένο νερό και με βάση το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων το δίκτυο ύδρευσης, ως είναι διαμορφωμένο στις ελεύθερες περιοχές	Γ	600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							Αμμοχώστου, δεν παρέχει την δυνατότητα ύδρευσης από τους υδατοφράκτες.						
85			2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	2.3.1.3	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει την αντικατάσταση παλαιών σωλήνων νερού αμιάντου με νέους μη πλαστικοποιημένους πολυβινυλοχλωριδίου (PVC).	Α	5.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
86			2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	2.3.1.4	Μονάδες Αφαλάτωσης	Η συμβολή των Μονάδων Αφαλάτωσης στην επίλυση του υδατικού προβλήματος που μαστίζει τον τόπο μας είναι τεράστια. δημιουργία Μονάδων Αφαλάτωσης Θαλασσινού Νερού, με σκοπό την απεξάρτηση της παροχής πόσιμου νερού στα μεγάλα αστικά και τουριστικά κέντρα, από τη βροχόπτωση.	Γ	3.600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
87			2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	2.3.1.5	Υδατοδεξαμενές μικρού όγκου	Η εγκατάσταση υδατοδεξαμενών μικρού όγκου σε πάρκα της περιοχής για την εξυπηρέτηση ποτίσματος του πρασίνου μπορεί να συμβάλει στην μείωση κατανάλωσης του νερού από το κεντρικό δίκτυο ύδρευσης όπως επίσης να ενισχύσει τους διαθέσιμους πόρους νερού για πότισμα.	Γ	2.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
88	2.3	Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων	2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	2.3.2.1	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου ύδρευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου	Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση του κατάλληλου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και λογισμικού συστήματος, διαχείρισης ύδρευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου.	Γ	4.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
89			2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	2.3.2.2	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου Άρδευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου	Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση του κατάλληλου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και λογισμικού συστήματος, διαχείρισης άρδευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου.	Γ	2.400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
90			2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	2.3.2.3	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου ύδρευσης του Δήμου Αγίας Νάπας	Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση του κατάλληλου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και λογισμικού συστήματος, μέσω του οποίου θα συλλέγονται και θα επεξεργάζονται πληροφορίες από όλες τις εγκαταστάσεις ύδρευσης οι οποίες θα ενημερώνουν το σύστημα.	Γ	1.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
91			2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	2.3.2.4	Εγκατάσταση "Έξυπνων υδρομετρητών" στο Δήμο Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει την αντικατάσταση περίπου 23000 παλαιών υδρομετρητών συμβατικού τύπου με υδρομετρητές νέας τεχνολογίας.	Α	3.500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
92			2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	2.3.2.5	Έξυπνη Διαχείριση νερού στο Δήμο Δερύνειας	Αντικατάσταση υφιστάμενων μετρητών με έξυπνους μετρητές με στόχο τη συνεχή παρακολούθηση του δικτύου ύδρευσης.	Γ	1.500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
93	2.4	Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών ενεργειακής αναβάθμισης για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος	2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	2.4.1.1	Εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	Το έργο περιλαμβάνει εγκατάσταση ΑΠΕ με τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων στον χώρου του Εργοστασίου Επεξεργασίας Λυμάτων και των 11 Αντλιοστασίων 1MW.	Α	1.200.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
94			2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	2.4.1.2	Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού με έξυπνους λαμπτήρες νέας Τεχνολογίας led στον Δήμο Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει την αντικατάσταση 7500 παλαιών φωτιστικών με λαμπτήρες νέας τεχνολογίας led.	Α	1.800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
95			2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	2.4.1.3	Δράσεις μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης Δημοσίων Κτηρίων Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει τη χρήση ΑΕΠ στα υπάρχοντα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις και τον σχεδιασμό νέων εγκαταστάσεων σύμφωνα με την βιοκλιματική αρχιτεκτονική.	Α	500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
96			2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	2.4.1.4	Δράσεις μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης Δημοσίων Κτηρίων της Περιοχής Παρέμβασης	Το έργο περιλαμβάνει τη χρήση ΑΠΕ στα υπάρχοντα δημοτικά κτίρια και εγκαταστάσεις .	Α	1.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
97			2.4.2	Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και επιχειρήσεων	2.4.2.1	Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κατοικίες και επιχειρήσεις της Περιοχής	Η δράση περιλαμβάνει την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών και των επιχειρήσεων για την ενεργειακή τους αναβάθμιση με αντικατάσταση κουφωμάτων, λεβήτων, λοιπού εξοπλισμού, την εγκατάσταση μονώσεων, Φ/Β.	Β	8.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
98		Προστασία και αναβάθμιση παράκτιου	2.5.1	Ανάδειξη, Αναβάθμιση και Προστασία των παράκτιων ζωνών	2.5.1.1	Προστασία και Βελτίωση Παραλιακής Περιοχής «Πανταχού – Γλυκύ Νερό» στην Αγία Νάπα	Η παραλία «Πανταχού-Γλυκύ Νερό» είναι μία από τις ομορφότερες παραλίες της Κύπρου. Εκτείνεται από το λιμανάκι της Αγίας Νάπας σε απόσταση 1,6 χιλιόμετρα και είναι η μεγαλύτερη σε ακτογραμμή στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.	Β	2.900.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
99			2.5.1	Ανάδειξη, Αναβάθμιση και Προστασία των παράκτιων ζωνών	2.5.1.2	Ανάπλαση του Ανατολικού Τμήματος του Παραλιακού	Η Περιοχή Παρέμβασης περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του παραλιακού μετώπου του Δήμου, από το Λιμανάκι στα δυτικά μέχρι και την παραλία του Κόννου στα Ανατολικά όπου βρίσκεται το διοικητικό	Γ	8.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	2.5	και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές				Μετώπου Αγίας Νάπας (Περιοχή Λιμανάκι-Καβο Γκρέκο)	όριο με το Δήμο Παραλιμνίου. Καλύπτει έκταση 3.8 περίπου τετραγωνικών χιλιομέτρων. Περιλαμβάνει αμμώδεις παραλίες, ενδιαφέροντες γεωλογικούς σχηματισμούς, εντυπωσιακά σημεία θέασης και δασικές εκτάσεις με ποικιλομορφία χλωρίδας και πανίδας.						
100			2.5.1	Ανάδειξη, αναβάθμιση και προστασία των παράκτιων ζωνών	2.5.1.3	Αναβάθμιση Τεχνητού Υφάλου και Δημιουργία Καταδυτικού Πάρκου στο Δήμο Παραλιμνίου	Αναβάθμιση και εμπλουτισμός τεχνητού υφάλου στον Πρωταρά με απώτερο στόχο την προσέλκυση του καταδυτικού τουρισμού και την αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος.	Β	500.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΕΣ 2021-2027	
101			2.5.1	Ανάδειξη, αναβάθμιση και προστασία των παράκτιων ζωνών	2.5.1.4	Χώροι Υγιεινής στις Παραλίες και Άλλες Διευκολύνσεις	Αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος	Α	800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
102			2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.1	Μέτρα πρόληψης και Αντιμετώπισης που επιφέρει η Κλιματική Αλλαγή στο Παράκτιο Οικοσύστημα του Δήμου Παραλιμνίου	Οι δυσμενείς επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, προϋποθέτουν την άμεση σύσταση μέτρων **Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης του Δήμου Παραλιμνίου** με σκοπό την προστασία τόσο του Θαλάσσιου οικοσυστήματος, όσο και της παράκτιας βιοποικιλότητας που απειλούνται -μεταξύ άλλων- από την παράκτια διάβρωση και παράκτιες πλημμύρες.	Α	2.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
103	2.5	Προστασία και αναβάθμιση παράκτιου και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.2	Κατασκευή Αγωγών Όμβριων Υδάτων (αντιπλημμυρικά έργα) σε διάφορα σημεία στην Αγία Νάπα	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή Αγωγών Όμβριων Υδάτων στις ακόλουθες περιοχές: 1. οδ. Σπύρου Κυπριανού 2. οδ. Ασπρόβουνου 3. περιοχή Δημοτικού Σταδίου 4. Λεωφ. Κρύου Νερού 5. οδ. Κασσανδρούς 6. Ευαγόρα Παλλικαρίδη 7. Τεύκρου Ανθία 8. Γιάννου Κρανιδιώτη 9. Κυκλικός Κόμβος Βόρειας εισόδου Αγίας Νάπας	Β	800.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
104			2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.3	Κατασκευή Αγωγών Όμβριων Υδάτων (αντιπλημμυρικά έργα) στην Περιοχή	κλιματική αλλαγή που παρατηρείται με εναλλαγές ξηρασίας και έντονων βροχοπτώσεων αλλά και η ραγδαία ανάπτυξη του Δήμου δημιουργεί σε αρκετά σημεία κίνδυνο για πλημμύρες. Κύριος σκοπός είναι η ασφάλεια και υγεία του κοινού.	Α	6.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
105			2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.4	Εκπαιδευτικές δράσεις ετοιμότητας φυσικών καταστροφών σε δημόσιες υπηρεσίες και σχολεία της περιοχής	Εκπαιδευτικές δράσεις ετοιμότητας φυσικών καταστροφών σε δημόσιες υπηρεσίες και σχολεία.	Α	700.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΥΠΠΑΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ	
106			2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.5	Κατασκευαστικά Έργα για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	Αντιπλημμυρικά έργα και κατασκευή οχετών όμβριων υδάτων	Α	1.550.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΑΞΟΝΑΣ 2
Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
107			2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	2.5.2.6	Κατασκευαστικά Έργα για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	Αντιπλημμυρικά έργα και κατασκευή /συντήρηση πρασίνου - πάρκων	Α	6.800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΞΟΝΑ 2									**264.486.648,00**				

ΑΞΟΝΑΣ 3
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	3.1	Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης	3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.1	Ανακατασκευή του υφιστάμενου οδικού δικτύου και πεζοδρομίων στην Κοινότητα Φρενάρου	Ανακατασκευή του υφιστάμενου οδικού δικτύου και πεζοδρομίων στην Κοινότητα Φρενάρου.	Α	1.050.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
2			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.2	Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου της Αγίας Νάπας σε διάφορες περιοχές του Δήμου	Το έργο περιλαμβάνει την αναβάθμιση σε ασφαλή, προσβάσιμα και περιβαλλοντικά φιλικά πολλαπλών τμημάτων του οδικού δικτύου της Αγίας Νάπας. Τα οδικά δίκτυα είναι τα παρακάτω:Α. Λεωφ.Κοκκίνων, Λεωφ.Κάβο Γκρέκο,Α. Λεωφ.Κοκκίνων, Λεωφ.Κάβο Γκρέκο,Β. Τεύκρου Ανθία, Κρυού Νερού,Γ. Λεωφ.Νησί,Δ. Περιοχή Λάντα, Αγία Βαρβάρα, Άγιος Επιφάνειος,Ε. Περιοχή Ασπρόβουνου, Φανού, Θαλασσινές Σπηλιές, Σκλάβου-Μελίσσι, Διάφορα άλλα.	Β	25.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
3			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.3	Ανακατασκευή οδικού δικτύου Γρηγόρη Αυξεντίου – Κυριάκου Μάτση – 25ης Μαρτίου - Μεσαορίας Στο Δήμο Σωτήρος	Το έργο αφορά ένα δίκτυο συνδεόμενων οδών του Δήμου Σωτήρας και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ανακατασκευή πεζοδρομίων, ανακατασκευή ασφαλτικού σκυροδέματος, κατασκευή ποδηλατοδρόμων και υπηρεσίες/διευκολύνσεις για ΑμεΑ, ενίσχυση και υπογειοποίηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (οδικού φωτισμού και τηλεπικοινωνιών), εγκατάσταση λαμπτήρων LED και «έξυπνων» στάσεων λεωφορείων και αντικατάσταση υδρευτικού δικτύου και δικτύου όμβριων υδάτων με εγκατάσταση συστήματος τηλεμετρίας.	Α	1.900.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
4			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.4	Ανακατασκευή Οδού Ελευθερίου Βενιζέλου Στο Δήμο Σωτήρος	Πεζοδρομιοποίηση, ασφαλτόστρωση, σηματοδότηση και αντικατάσταση υδρευτικού δικτύου οδού Ελευθερίου Βενιζέλου.	Β	1.560.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 3
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
5			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.5	Ανακατασκευή Οδού Καραϊσκάκη Στο Δήμο Σωτήρος	Πεζοδρομιοποίηση, ασφαλτόστρωση, σηματοδότηση και αντικατάσταση υδρευτικού δικτύου οδού Καραϊσκάκη.	Α	750.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
6			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.6	Κατασκευή Οδού Κατέργου Στο Δήμο Σωτήρας	Πεζοδρομιοποίηση, ασφαλτόστρωση, σηματοδότηση και αντικατάσταση υδρευτικού δικτύου οδού Κατέργου.	Β	450.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
7			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.7	Κατασκευή οδικού δικτύου στη Βιομηχανική Ζώνη Σωτήρας	Πεζοδρομιοποίηση, ασφαλτόστρωση, σηματοδότηση και εγκατάσταση υδρευτικού δικτύου στη Βιομηχανική Ζώνη Σωτήρας.	Γ	1.000.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
8			3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.8	Κατασκευή Πεζόδρομου – Ποδηλατόδρομου στην Οδό Παραλιμνίου	Πεζοδρομιοποίηση, σηματοδότηση και κατασκευή ποδηλατόδρομου στην οδό Παραλιμνίου. Το έργο έχει ως στόχο να συνδέσει τον υφιστάμενο ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο που διατρέχει τη Σωτήρα και την παραλιακή περιοχή Αγίας Θέκλας με την κύρια οδό που οδηγεί στον γειτονικό δήμο Παραλιμνίου (Οδό Παραλιμνίου). Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα ενιαίο δίκτυο πεζόδρομου – ποδηλατόδρομου που θα συνδέει το Παραλίμνι με τη Σωτήρα και το παραλιακό μέτωπο της Αγίας Θέκλας.	Δ	3.500.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
9	3.1	Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης	3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου	3.1.1.9	Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου σε διάφορες περιοχές του Δήμου Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει την αναβάθμιση σε ασφαλή, προσβάσιμα και περιβαλλοντικά φιλικά πολλαπλών τμημάτων του οδικού δικτύου, συμπεριλαμβανομένου των ασφαλτοστρώσεων επαλείψεων, διορθώσεων, πεζοδρομιοποιήσεων, τοποθέτηση έξυπνων σηματοδοτών/σημάνσεων και διαβάσεων, καθώς και την κατασκευή ποδηλατοδρόμων. Το εν λόγω οδικό δίκτυο περιλαμβάνει: • Οδό Αγίου Θωμά • Οδό Γρηγόρη Αυξεντίου • Λεωφόρο Πρωταρά • Οδό Ακροπόλεως • Λεωφόρο Γρίβα Διγενή • Οδό Αγίου Δημητρίου • Κυκλικό Κόμβο ς Αγίου Παντελεήμωνα - Οδός Πρωταρά (υπο δημιουργία κυκλικού κόμβου Αγ. Βαρβάρας (LINK 5) • Κυκλικό Κόμβο ΣΥΤΑ – κυκλικό κόμβο Ανεμομύλου • Οδός Γιωρκή Παπαδοπούλου • Οδός Κοραή • Οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου • Οδός Βρυσουδιών • Οδικό Δίκτυο «ΧΑΣΙΕΣ» • Περιφερειακό Οδικό Δίκτυο	Α	41.200.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΑΞΟΝΑΣ 3
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
10			3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	3.1.2.1	Πεζόδρομος Λίμνης Δερύνεια	Δημιουργία πεζόδρομου κατά μήκος της Λίμνης, έκτασης 2,5 χιλ. Σύνδεση Δερύνειας- Σωτήρας – Παραλίμνι.	Β	1.500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
11			3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	3.1.2.2	Ποδηλατόδρομος από Λιοπέτρι μέχρι τον ποταμό Λιοπετρίου	Δημιουργία Ποδηλατόδρομου από Λιοπέτρι μέχρι τον ποταμό Λιοπετρίου.	Γ	11.000.000,00	Κοινότητα Λιοπετριού	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
12			3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	3.1.2.3	Πεζόδρομος Πράσινης Γραμμής Δερύνειας	Δημιουργία πεζόδρομου κατά μήκος της πράσινης γραμμής έκτασης 3,6 χιλ.	Β	350.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
13			3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	3.1.2.4	Πεζόδρομους σε συλλεκτήριους δρόμους Δερύνειας	Δημιουργία πεζόδρομων σε δρόμους που κατηγοριοποιούνται ως συλλεκτίριοι εντός οικιστικής και βιομηχανικής ζώνης σε συνεννόηση με αρμόδια υπουργεία.	Δ	1.500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
14			3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	3.1.2.5	Δημιουργία Δικτύου Ποδηλατοδρόμων σε ολόκληρη την ελεύθερη επαρχία	Δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων σε ολόκληρη την ελεύθερη επαρχία, η οποία να περιλαμβάνει οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση, στάσεις ξεκούρασης ποδηλατιστών και σκίαστρα με ΦΒ πλαίσια για φόρτιση των υβριδικών ποδηλάτων	Γ	1.500.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
15			3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.1	Αναβάθμιση Δημόσιων Χώρων Στάθμευσης	Αναβάθμιση των Δημόσιων Χώρων Στάθμευσης της Κοινότητας με την εισαγωγή πλατφόρμας ηλεκτρονικής πληρωμής, σκιάστρων εφοδιασμένων με ΦΒ πλαίσια, δημιουργία σταθμών γρήγορης φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων καθώς και κατασκευή ποδηλατοστασίων .	Α	400.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
16			3.1.3.	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.2	Κατασκευή δημόσιων χώρων στάθμευσης (περιοχή Κόννος, Κρυού Νερού, Λάντα, Μακρόνησσος κλπ)	Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή χώρων στάθμευσης σε αρκετές από τις βραβευμένες με γαλάζια σημαία, παραλίες του Δήμου Αγία Νάπας.	Β	1.000.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
17			3.1.3.	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.3	Δημιουργία έξυπνων θέσεων στάθμευσης	Δημιουργία έξυπνων θέσεων στάθμευσης: τοποθέτηση αισθητήρων παράνομης στάθμευσης σε συγκεκριμένες θέσεις όπως ράμπες αναπήρων, πεζοδρόμια, θέσεις στάθμευσης για ΑΜΕΑ, διαγραμμισμένες διαβάσεις πεζών και θα ενημερώνουν αυτόματα τους αρμόδιους φορείς. τοποθέτηση αισθητήρων ελεγχόμενης στάθμευσης σε θέσεις όπου επιτρέπεται και σύνδεση με κατάλληλη εφαρμογή (web kai mobile και με πρόσβαση μέσα από την πλατφόρμας έξυπνης πόλης) μέσω της οποίας θα ενημερώνονται οι οδηγοί για τις κενές θέσεις στάθμευσης και παράλληλα θα	Α	200.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	

ΑΞΟΝΑΣ 3
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	3.1	Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης					μπορούν να πληρώσουν το αντίστοιχο αντίτιμο όπου απαιτείται.						
18			3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.4	Εγκατάσταση Ολοκληρωμένου συστήματος Έξυπνης στάθμευσης Δήμο Παραλιμνίου	Η δράση αφορά στην έξυπνη διαχείριση θέσεων στάθμευσης στην πόλη του Παραλιμνίου, με τη χρήση αισθητήρων για 2500 θέσεις στάθμευσης και επιπλέον 350 θέσεις για ΑΜΕΑ και 100 θέσεις για ηλεκτρικά αυτοκίνητα.	Α	1.100.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
19			3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.5	Δημόσιος Χώρος Στάθμευσης δίπλα από εκκλησία με δημιουργία σημείου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων	Διαμόρφωση υφιστάμενου χώρου στάθμευσης οχημάτων σε χώρο στάθμευσης τροχοφόρων (τετράτροχα και δίτροχα), περιλαμβανομένου σταθμού φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.	Α	150.000,00	Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
20			3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	3.1.3.6	Χώροι Στάθμευσης Τουριστικής Περιοχής Παραλιμνίου	Δημιουργία Χώρων Στάθμευσης στην Τουριστική περιοχή του Δήμου Παραλιμνίου	Α	5.000.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
21			3.1.4	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	3.1.4.1	Ολοκληρωμένο σχέδιο βιώσιμης Κινητικότητας Επαρχίας Αμμοχώστου	Υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας για την Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.	Α	400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
22	3.2	Ανάπτυξη, προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης καθαρών μεταφορών	3.2.1	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	3.2.1.1	Ανάπτυξη σημείων φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων και παροχή περιορισμένου αριθμού ηλεκτροκίνητων οχημάτων	Ανάπτυξη σημείων φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων και παροχή περιορισμένου αριθμού ηλεκτροκίνητων οχημάτων για τους επισκέπτες και τους δημότες, οι οποίοι θα μπορούν να και να δεσμεύσουν μέσω της πλατφόρμας της έξυπνης πόλης για συγκεκριμένες μέρες και ώρες.	Α	300.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
23			3.2.1	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	3.2.1.2	Δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	Δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων και σταθμών στάθμευσης τους για χρήση από τους πολίτες και επισκέπτες της περιοχής.	Β	250.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
24			3.2.1	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	3.2.1.3	Ενίσχυση του στόλου των αστικών λεωφορείων με νέα ηλεκτροκίνητα	Ενίσχυση του στόλου των αστικών λεωφορείων με νέα ηλεκτροκίνητα.	Α	1.200.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
25	3.2	Ανάπτυξη, προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης καθαρών μεταφορών	3.2.1	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	3.2.1.4	Ηλεκτρικό Λεωφορείο για μεταφορά ηλικιωμένων στη Στέγη Ηλικιωμένων του Κέντρου Κοινωνικών Παροχών	Το έργο περιλαμβάνει αγορά ενός λεωφορείου το οποίο θα εκτελεί διαδρομές για την μεταφορά των ηλικιωμένων στη Σωτήρας στη Στέγη Ηλικιωμένων που θα λειτουργεί στο νεόκτιστο Κέντρο Κοινωνικών Παροχών του Δήμου Σωτήρας. Η αγορά του λεωφορείου προσφέρει τη δυνατότητα σε άτομα τρίτης ηλικίας που δεν έχουν κάποιο μεταφορικό μέσο να έχουν δωρεάν καθημερινή μετακίνηση από και προς τη Στέγη Ηλικιωμένων.	Α	30.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 3 Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης												
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
26	3.3	Εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στις μετακινήσεις και βελτίωση της κυκλοφοριακής συμπεριφοράς των πολιτών	3.3.1	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας	3.3.1.1	Δημιουργία Έξυπνων διαβάσεων στην Αγία Νάπα	Δημιουργία έξυπνων διαβάσεων σε σημεία με έντονη κυκλοφορία πεζών και οχημάτων, στις οποίες θα υπάρχει ανιχνευτής κίνησης έτσι ώστε όταν ο πεζός πλησιάζει τη διάβαση το βράδυ, το σύστημα θα αυξάνει την ένταση των φωτισμού για να είναι περισσότερο ευδιάκριτος ο από διερχόμενους οδηγούς, ενώ παράλληλα θα λειτουργεί φωτεινός σηματοδότης που θα προθυμοποιεί τους οδηγούς για την ύπαρξη της διάβασης.	Β	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
27			3.3.1	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας	3.3.1.2	Δημιουργία Έξυπνων διαβάσεων στο Παραλίμνι	Δημιουργία έξυπνων διαβάσεων σε σημεία με έντονη κυκλοφορία πεζών και οχημάτων, στις οποίες θα υπάρχει ανιχνευτής κίνησης έτσι ώστε όταν ο πεζός πλησιάζει τη διάβαση το βράδυ, το σύστημα θα αυξάνει την ένταση των φωτισμού για να είναι περισσότερο ευδιάκριτος ο από διερχόμενους οδηγούς, ενώ παράλληλα θα λειτουργεί φωτεινός σηματοδότης που θα προθυμοποιεί τους οδηγούς για την ύπαρξη της διάβασης.	Α	400.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
28			3.3.2	Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής	3.3.2.1	Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής Δήμου Σωτήρας	Δημιουργία ενός πολυεπίπεδου πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής στην περιοχή «Χορτάκια». Πιο συγκεκριμένα, το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, θα είναι προσομοίωση αστικού οδικού δικτύου με δρόμους, φώτα τροχαίας, πεζοδρόμια, ποδηλατοδρόμια και διαβάσεις πεζών.	Β	100.000,00	Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
29			3.3.2	Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής	3.3.2.2	Δράσεις ενημέρωσης για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.	Δράσεις ενημέρωσης προς τους πολίτες για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, της ενθάρρυνσης των ηλεκτροκίνητων οχημάτων και των αστικών μεταφορών και της βελτίωσης της κυκλοφοριακής τους συμπεριφοράς.	Α	60.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΞΟΝΑ 3									**103.350.000,00**				

ΑΞΟΝΑΣ 4
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	4.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας	4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.1	Τοπικά Δίκτυα Δομών Αντιμετώπισης της Φτώχειας	Ενίσχυση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύων δομών παροχής βασικών αγαθών σε άτομα και οικογένειες που πλήττονται από την φτώχεια ενδεικτικά: ο Κοινωνικά Παντοπωλεία για την παροχή σε άπορους ειδών πρώτης ανάγκης όπως είδη διατροφής, απορρυπαντικά, χαρτικά(μακράς διαρκείας και φρέσκα καθώς και ειδικά τρόφιμα για βρέφη) την κάλυψη βασικών υλικών στερήσεων (ρουχισμός για παιδιά και ενήλικες/κυρίως αστέγους – είδη καθαρισμού και προσωπικής υγιεινής, παιδικά είδη/βιβλία, παιχνίδια, βρεφικός εξοπλισμός κλπ) ο Κοινωνικά Εστιατόρια για την παροχή σίτισης σε άπορους και άστεγους, μέσω της ανάπτυξης πολιτικών συλλογής προϊόντων από σούπερ μάρκετ, εργαστήρια – βιοτεχνίες παραγωγής τροφίμων (ζαχαροπλαστεία, αρτοποιεία, εστιατόρια κλπ.), καθώς επίσης και από τους πολίτες. ο Κοινωνικά Φαρμακεία για την χορήγηση δωρεάν φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων σε ανασφάλιστους ή σε ασφαλισμένους που είναι οικονομικά αδύναμοι. ο Κοινωνικές υπηρεσίες ενισχυτικής διδασκαλίας (κοινωνικά φροντιστήρια και μουσικής και χορού για άπορους/ες και οικονομικά αδύναμους/ες μαθητές/τριες ο Ενίσχυση της δημιουργίας και λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Αστέγων για την προσωρινή ημερήσια διαμονή αστέγων και την παροχή υπηρεσιών προσωπικής υγιεινής, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και πληροφόρησης σε αστέγους με στόχο την ενδυνάμωση και κοινωνική ένταξή τους ο Ενίσχυση δομών προσωρινής φιλοξενίας αστέγων και ατόμων ευπαθών ομάδων ο Δράσεις προώθησης εθελοντισμού	Α	7.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
2			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.2	Προγράμματα προσιτής κατοικίας και κοινωνικής στέγης	Υλοποίηση Προγράμματος «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ», για την αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας και την δημιουργία στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, μικρών σύγχρονων οικιστικών κοινοτήτων, με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και του περιβαλλοντικού σχεδιασμού , για την αντιμετώπιση σειράς προβλημάτων όπως η έλλειψη κτηριακού αποθέματος για ενοικίαση σε προσιτές τιμές, η αδυναμία λήψης δανεισμού από χαμηλά και μέτρια αμειβόμενα νοικοκυριά, η αύξηση των ενοικίων, η αύξηση του αριθμού των χαμηλά και μέτρια αμειβομένων νοικοκυριών (ΣΧΕΔΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ ΠΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΙΔΙΚΩΝ	Α	5.600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 4
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	4.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας					ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ - ΠΡΟΣΙΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Το Σχέδιο αφορά την προσφορά μονάδων προσιτής στέγης που αναμένεται να δημιουργηθούν από επενδυτές/παροχείς που θα χρησιμοποιήσουν τα πολεοδομικά κίνητρα σε περιοχές που καλύπτονται από τις πρόνοιες των Τοπικών Σχεδίων ή των Σχεδίων Περιοχής. όπως τη διατήρηση πληθυσμού στην ύπαιθρο και την αναζωογόνηση περιοχών που γειτνιάζουν με την γραμμή αντιπαράταξης.						
3			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.3	Κοινωνικά Κέντρα (One-stop shop) για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	Λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών υποστήριξης σε θέματα όπως η προσέγγιση της τοπικής αγοράς για εύρεση εργασίας, η δημιουργία ευκαιριών για νέους ώστε να ξεκινήσουν την επαγγελματική τους ζωή, προβλήματα ενδοοικογενειακής βίας ή οικογενειακών δυσαρμονιών, μαθησιακή στήριξη παιδιών και εφήβων, διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, ενημερωτικό και κοινωνικό περιεχόμενο. Σε αυτά μπορούν να απευθύνονται όλοι οι πολίτες της περιοχής, οι οποίοι αντιμετωπίζουν κάποιο κοινωνικό πρόβλημα οι ίδιοι ή μέλη της οικογένειάς τους (ανεργία, οικονομική αδυναμία, έλλειψη στέγης, προβλήματα διαβίωσης λόγω απηρίας ή γήρατος.	Α	1.750.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
4			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.4	Κοινωνικά Ιατρεία πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	Σύσταση και λειτουργία κοινωνικών ιατρείων για ανασφάλιστους και ευπαθείς ομάδες.	Α	900.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
5			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.5	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	Παρακολούθηση ηλικιωμένων η άτομα με προβλήματα υγείας (Αλτσχαιμερ , καρδιολογικά , πνευμολογικα κ.α) χρησιμοποιώντας συσκευές που φοριούνται στο χέρι (w earables) καθώς και πλατφόρμα για άμεση ανταπόκριση όταν υπάρχει περιστατικό (panic button) υγείας.	Α	400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
6			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.6	Δομές και υπηρεσίες στήριξης και φροντίδας ηλικιωμένων	ο Λειτουργία Κέντρων Ημερήσιας Περίθαλψης ηλικιωμένων για την παροχή υπηρεσιών ειδικής φροντίδας ηλικιωμένων και μοναχικών πολιτών ο Λειτουργία Υπηρεσίας για την παροχή βοήθειας στο σπίτι σε ηλικιωμένους και άτομα ευπαθών ομάδων με αδυναμία μετακίνησης (αγορά και παράδοση φαρμάκων, τροφίμων, επείγουσες συνδιαλλαγές με το δημόσιο, πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα κ.α)	Α	2.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΑΞΟΝΑΣ 4
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	4.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας					ο Υλοποίηση προγράμματος «ΤΗΛΕΦΡΟΝΤΙΔΑΣ» διάθεση τηλεσαχαρόμετρου με διεπαφή bluetooth και διασύνδεση μέσω διαδικτύου(internet) για τηλεπαρακολούθηση των τιμών σακχάρου, χωρίς επίσκεψη στον θεράποντα ιατρό και σετ αισθητήρων «έξυπνης οικίας» σε μοναχικούς ηλικιωμένους (πχ κίνησης, άνοιγμα εξώπορτας, θερμοκρασίας, κουμπί έκτακτης κλήσης σε βοήθεια) για τηλεπαρακολούθηση μέσω διαδικτύου. ο Υλοποίηση δράσεων προώθησης υγιούς γήρανσης: Εκτίμηση θρέψης, Διατροφική Συμβουλευτική και Ψυχολογική Υποστήριξη σε ηλικιωμένους					
7			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.7	Ανέγερση Στέγης Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας)	Η Στέγη Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας) προτείνεται να ανεγερθεί σε εκμισθωμένη κρατική γη στις βόρειες παρυφές του Δήμου Αγίας Νάπας. Θα περιλαμβάνει την Στέγη Φροντίδας Ηλικιωμένων και το Πρότυπο Κέντρο Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου.	Β	1.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
8			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.8	Κέντρο Απασχόλησης Ηλικιωμένων στον Δήμο Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει τον σχεδιασμό ενός τριώροφου έξυπνου κτιρίου σε μία έκταση 400μ² στο κέντρο του Παραλιμνίου το οποίο θα είναι φιλικό προς τα άτομα τρίτης ηλικίας, με δωμάτια πολλαπλών λειτουργιών, φιλικές προς το περιβάλλον εγκαταστάσεις υγιεινής, κ.α.	Β	1.100.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
9			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.9	Ανέγερση Πρότυπου Κέντρου Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας)	Το Πρότυπο Κέντρο Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας) προτείνεται να ανεγερθεί σε εκμισθωμένη κρατική γη στις βόρειες παρυφές του Δήμου Αγίας Νάπας	Β	1.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
10			4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας - Αντιμετώπιση της φτώχειας	4.1.1.10	Ανέγερση Κέντρου Στήριξης και Φιλοξενίας Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων και Θυμάτων Βίας	Η νέα δομή που προτείνεται έχει ως στόχο την στήριξη και την υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων που δυστυχώς με τα αυξανόμενα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα παρουσιάζονται ως καθημερινό φαινόμενο και μάστιγα της κοινωνίας. Το προτεινόμενο έργο έχει σχεδιαστεί από τον Δήμο και είναι έτοιμο για προσφοροδότηση.	Α	1.300.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
11			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της	4.1.2.1	Υπηρεσίες εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής, φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών	ο Αναβάθμιση υφιστάμενων και ανέγερση νέων νηπιαγωγείων ο Βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών Ολοκληρωμένης Φροντίδας	Γ	2.800.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 4
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	4.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας		οικογενειακής αλληλεγγύης			ο Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών						
12			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	4.1.2.2	Εμπλουτισμός/Βελτίωση/Αναβάθμιση Εκπαιδευτικού Συστήματος	Η δράση περιλαμβάνει την αγορά αριθμού υπολογιστών (για όλες τις τάξεις και όλους τους μαθητές), αγορά προηγμένων εποπτικών μέσων, δημιουργία ειδικής υβριδικής αίθουσας διδασκαλίας, αγορά απαραίτητου λογισμικού προγράμματος για υποστήριξη του έργου της υβριδικής διδασκαλίας κ.α.	Β	800.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
13			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	4.1.2.3	Ανέγερση Νέου Δημόσιου και Κοινοτικού Νηπιαγωγείου και Βρεφονηπιακού Σταθμού Αγίας Νάπας	Το νέο νηπιαγωγείο Αγίας Νάπας θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο νηπιαγωγείο, το οποίο έχει διάφορα ανεπίλυτα προβλήματα (έλλειψη χώρου, μη δυνατότητα επέκτασης, μη-προσβάσιμο, παλιό κτίριο ενεργειακά ασύμφορο με μεγάλα έξοδα συντήρησης, κατ' επέκταση προβλήματα ασφάλειας και υγείας). Προτείνεται να ανεγερθεί ένα σύγχρονο σχολικό κτήριο το οποίο απευθύνεται σε νήπια και βρέφη από 6 μηνών μέχρι την προσχολική ηλικία.	Α	3.500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
14			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	4.1.2.4	Ανακαίνιση/Αναβάθμιση/Αλλαγή Χρήσης υφιστάμενου κτηρίου νηπιαγωγείου	Το έργο περιλαμβάνει την επαναχρησιμοποίηση του υφιστάμενου κτιρίου του Νηπιαγωγείου από το Ανοιχτό σχολείο του Δήμου με εγκαταστάσεις για τη διενέργεια των διαφόρων μαθημάτων που προσφέρει και να λειτουργήσει μια σύγχρονη Βιβλιοθήκη και τη δημιουργία υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων.	Β	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
15			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	4.1.2.5	Κέντρο Φροντίδας Παιδιών στον Δήμο Παραλιμνίου	Το έργο περιλαμβάνει την ανέγερση κτιρίου 600μ² που θα στεγάζει το κέντρο φροντίδας παιδιών στον Δήμο Παραλιμνίου, με πρόσβαση σε ψηφιακές εγκαταστάσεις, τεχνολογίες πληροφορικής	Α	1.800.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
16			4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης	4.1.2.6	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Νέων	Παροχή ευκαιριών δημιουργικής απασχόλησης, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας στους νέους με στόχο να αναπτύξουν την ωριμότητα τους, την υπευθυνότητα, να αναλαμβάνουν διοικητικές ευθύνες, να συντονίζουν δραστηριότητες και να διαχειρίζονται ανθρώπινες σχέσεις. Η ενδυνάμωση της προσωπικότητας των νέων και το γεγονός να εργάζονται οργανωμένα για την υλοποίηση στόχων, αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματά του Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης των Νέων.	Δ	200.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027		
17			4.2.1	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων	4.2.1.1	Ολοκληρωμένα Τοπικά Σχέδια για την προώθηση και ενεργό ένταξη ανέργων και κοινωνικά ευπαθών ομάδων στην απασχόληση	Υλοποίηση ολοκληρωμένης δέσμης δράσεων συμβουλευτικής, κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση για ανέργους και κοινωνικά ευπαθείς ομάδες. Η δέσμη δράσεων θα περιλαμβάνει κάποιες ή όλες τις παρακάτω δράσεις ανάλογα με τις ανάγκες των ομάδων	Α	2.400.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 4
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	4.2	Προώθηση της ενεργητικής ένταξης των ανέργων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην απασχόληση					στόχων: ο Παροχή εξειδικευμένης Συμβουλευτικής – Ψυχοκοινωνικής υποστήριξης ο Παροχή εξειδικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης για την προώθηση στην αγορά εργασίας ο Επαγγελματικό προσανατολισμό ατομικού ή και ομαδικού χαρακτήρα ο Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την άμβλυνση των προβλημάτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην υποστήριξη της ανάπτυξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ο Παροχή νομικής υποστήριξης / συμβουλών ο Δράσεις ενθάρρυνσης – ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε ατομικό ή συνεταιριστικό επίπεδο ο Θεματικά Εργαστήρια (workshop) με αντικείμενο την καταπολέμηση των διακρίσεων, στην απασχόληση ευάλωτων κοινωνικά ομάδων – ευκαιρίες και κίνητρα απασχόλησης ο Κατάρτιση – Επιμόρφωση των ωφελουμένων και πιστοποίηση αποκτηθεισών γνώσεων/δεξιοτήτων. ο Επιχορήγηση επιχειρήσεων για την πρόσληψη ωφελουμένων της Δράσης. ο Συμβουλευτική υποστήριξη για αποφυγή διακρίσεων, διαδικασίες επιλογής και προαγωγής προσωπικού για την αποδοτικότερη ενσωμάτωση νεοπροσληφθέντων (για επιχειρήσεις) ο Συνεργασία και δικτύωση μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης επιχειρήσεων και κοινωνικών φορέων της περιοχής ο Ενημέρωση – πληροφόρηση των ενδυνάμει ωφελουμένων ο Ευαισθητοποίηση τοπικών φορέων (επαγγελματιών, εργοδοτικών, άλλων)					
18			4.2.1	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων	4.2.1.2	«ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ»: δημιουργία νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας	Οι δράσεις αφορούν την κινητοποίηση, ενδυνάμωση και εν τέλει ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών κοινωνικής οικονομίας στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής ΟΧΑ της Επαρχίας Αμμοχώστου, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις λόγω τρόπου λειτουργίας, αλλά και σύνθεσης εταίρων αντιμετωπίζουν μεγάλη δυσκολία στο στάδιο της εκκόλαψης. ο Δράσεις κοινωνικής – επιχειρηματικής ανακάλυψης ο Καθοδήγηση, εμψύχωση και οργάνωση ομάδων ο Εξατομικευμένη προσέγγιση ανέργων ο Διερεύνηση δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων ο Παραγωγή ιδεών κοινωνικής επιχειρηματικότητας ο Υποστήριξη για την ίδρυση/ σύσταση κοινωνικών επιχειρήσεων	Α	1.200.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 4 Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
	4.2	Προώθηση της ενεργητικής ένταξης των ανέργων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην απασχόληση					ο Συμβουλευτική υποστήριξη νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων ο Υποστήριξη για την δημιουργία επιχειρησιακού σχεδίου, προβλέψεις πωλήσεων, σχεδίων προώθησης ο Ομαδικά εργαστήρια βασικών γνώσεων για την επιχειρηματικότητα και το marketing ο Mentoring, προσωπικές συναντήσεις, κατά περίπτωση πρόσβαση σε ειδικούς επιχειρηματίες, ειδικούς σε πωλήσεις, λογιστές, δικηγόρους, κ.λ.π ο Δράσεις για την προώθηση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων σε Κοινωνικές Επιχειρήσεις						
19	4.3	Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού	4.3.1	Πρόληψη και καταπολέμηση διακρίσεων λόγω αναπηρίας	4.3.1.1	Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας	Στήριξη της λειτουργίας τοπικών Δικτύων υπηρεσιών υποστήριξης ΑμεΑ και οικογενειών που φροντίζουν ΑμεΑ ο Αναβάθμιση των υποδομών των αύλειων και κοινόχρηστων χώρων των σχολείων ώστε παράλληλα να είναι προσβάσιμα και από ΑμΕΑ, όπως πχ αναβατόρια και ράμπες για άτομα μειωμένης κινητικότητας, αμαξίδια, σήμανση Braille, ειδική σήμανση δαπέδου, διαδρομή αφής, κλπ ο Ανέγερση Πρότυπου Κέντρο Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου(Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας) ο Ενίσχυση προσωπικού σε παιδικούς σταθμούς (απασχόληση ψυχολόγων, λογοθεραπευτών, κοινωνιολόγων, εργοθεραπευτών, κ.λ.π, σε παιδικούς σταθμούς) ο Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης ΑμεΑ ο Δημιουργία κέντρων διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας ΑμεΑ ο Απόκτηση Δεξιοτήτων αυτόνομης διαβίωσης παιδιών σχολικής ηλικίας με αναπηρίες ή ειδικές ανάγκες ο Δημιουργία χώρων άθλησης και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες (νέες δομές, διαμόρφωση χώρων σε υφιστάμενες αθλητικές δομές) ο Παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης στήριξης σε ψυχολογικά, συναισθηματικά αλλά και πρακτικά ζητήματα κατά κύριο λόγο σε μητέρες/ πατέρες παιδιών/ατόμων με αναπηρία και γυναίκες με αναπηρία	Α	600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
20			4.3.2	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών	4.3.2.1	Κοινωνικό Κέντρο (One-stop shop) με ειδική πρόνοια για μετανάστες	Οργάνωση και υποστήριξη λειτουργίας One-stop shop με ειδική πρόνοια για μετανάστες (νομική συμβουλευτική και υποστήριξη για διαδικασίες νόμιμης παραμονής και εργασίας/ Εργασιακή συμβουλευτική / Υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης / Συμβουλευτική	Α	1.050.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΑΞΟΝΑΣ 4 Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
							υποστήριξη γυναικών και παραπομπή σε ειδικούς/ Υποστήριξη οικογενειών για την προστασία και την ένταξη παιδιών στο κοινωνικό σύνολο (σχολεία, κατασκηνώσεις, κοινωνικές δομές]/ Υποστήριξη προστασίας ασυνόδευτων παιδιών ή παιδιών που ζουν μόνο με την μητέρα/ Προστασία ανθρώπινων δικαιωμάτων από ρατσιστικές ενέργειες /Διαπολιτισμικές εκδηλώσεις/ Διαπολιτισμικά εργαστήρια και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες και πρόσφυγες.					
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΞΟΝΑ 4								**37.900.000,00**					

ΑΞΟΝΑΣ 5 Έξυπνη διακυβέρνηση													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	5.1	Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ	5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξης νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.1.1	Προτάσεις και Ενέργειες προς μία «Έξυπνη Πόλη» (Smart City Αγία Νάπα)	1. Ηλεκτρονική Πληροφόρηση 2. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 3. Ηλεκτρονικές Δημοτικές Υπηρεσίες 4. Ηλεκτρονική Επικοινωνία 5. Ηλεκτρονική Γεωχωρική Πληροφόρηση 6.Ηλεκτρονική Καινοτομία 7. Πλατφόρμα Οδηγού Πόλης	Α	700.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
2			5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξης νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.1.2	Ολοκληρωμένη Δράση Έξυπνης Πόλης Δήμου Παραλιμνίου	Η δράση περιλαμβάνει εφαρμογές, υποδομές , δίκτυα και εξοπλισμούς για την μετατροπή του Δήμου Παραλιμνίου σε έξυπνο Δήμο	Α	1.600.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 5
Έξυπνη διακυβέρνηση

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
3	5.1	Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ	5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξης νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.1.3	Αυτοματοποιημένο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολίτη (e-ΚΕΠ)	Εγκατάσταση μηχανήματος τύπου ΑΤΜ σε κεντρικό σημείο το οποίο θα παρέχει όλο το εικοσιτετράωρο τη δυνατότητα στους πολίτες να ζητούν και να εκτυπώνουν άμεσα και εύκολα δημοτικά έγραφα όπως δημοτική ενημερότητα, πιστοποιητικά δημοτολογίου και άλλα σχετικά έγγραφα. Παράλληλα θα παρέχεται η δυνατότητα και για κατάθεση δικαιολογητικών που χρειάζεται να γνωστοποιηθούν στους Δήμους/Κοινότητες. Οι αιτήσεις και τα σχετικά δικαιολογητικά θα κοινοποιούνται απευθείας μέσω του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου στην κατάλληλη Διεύθυνση των Δήμων/Κοινοτήτων. Ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί να εκτυπώσει μέσω του e-ΚΕΠ την απάντηση της αντίστοιχης Υπηρεσίας στο αίτημά του.	Α	500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
4			5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξης νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.1.4	Πλατφόρμα διαχείρισης κρίσεων Διοίκησης και Ελέγχου	Το έργο στοχεύει να προσφέρει μια καινοτόμο πλατφόρμα διαχείρισης κρίσεων Διοίκησης και Ελέγχου, για παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο των επίγειων ομάδων πρώτων αποκριτών (αστυνομία , πυροσβεστική, ασθενοφόρα), οχημάτων, μη επανδρωμένων (drones) βελτιωμένων με λειτουργικές και τεχνολογικές δυνατότητες.	Α	300.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
5			5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξης νέων ηλεκτρονικών/ ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.1.5	Αξιοποίηση Τεχνολογίας Διασυνδεδεμένων Συστημάτων Παρακολούθησης, Ελέγχου και Αναφορών (IoT) σε δίκτυο υδατοπρομήθειας, περισυλλογή σκυβάλων και άλλα, Παρακολούθηση στόλου Δημοτικών οχημάτων, συστήματα τηλεκπαίδευσης και τηλεφροντίδας	Εισαγωγή συστημάτων έξυπνης διαχείρισης και διακυβέρνησης μέσω τεχνολογίας IoT, σε δίκτυο υδατοπρομήθειας, περισυλλογή σκυβάλων και άλλα, συστήματα πρόγνωσης φυσικών καταστροφών , πολιτικής προστασίας.	Α	500.000,00	Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
6			5.1.2	Ανάπτυξη και αναβάθμιση τεχνολογικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού δημόσιων και δημοτικών φορέων	5.1.2.1	Δράσεις κατάρτισης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος και την ενίσχυση των τεχνολογικών δεξιοτήτων τους.	Οι δράσεις πέρα από την ενημέρωση και την επίδειξη των εφαρμογών και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, θα περιλαμβάνουν διοργάνωση σεμιναρίων (workshops), πρακτικές εφαρμογές και υλοποίηση σεναρίων εξυπηρέτησης από το ανθρώπινο δυναμικό των φορέων, σε πραγματικές συνθήκες.	Α	60.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
7			5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της	5.1.3.1	Δημιουργία πλατφόρμας διαβουλεύσεων των πολιτών	Δημιουργία πλατφόρμας διαβουλεύσεων των πολιτών με πρόσβαση μέσα από τις	Α	80.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 5
Έξυπνη διακυβέρνηση

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
				ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών			ηλεκτρονικές σελίδες των Δήμων/ Κοινοτήτων. Μέσα από την πλατφόρμα οι πολίτες θα μπορούν να λαμβάνουν μέρος σε δημοσκοπήσεις σε θέματα που αφορούν την περιοχή, να θέτουν τους προβληματισμούς σχετικά με ζητήματα της καθημερινότητας τους και να συμμετέχουν σε δημόσιο διάλογο. Στόχος την πλατφόρμας διαβούλευσης είναι η ενθάρρυνση των πολιτών να εξετάσουν προσεκτικά, να ζητήσουν, να αξιολογήσουν εναλλακτικές πολιτικές, να προτείνουν πιο πρόσφορες λύσεις και να αντιπαρατίθενται με τεκμηριωμένα επιχειρήματα κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, κατά τον σχεδιασμό, και την εφαρμογή έργων και πολιτικών.					
8	5.1	Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ	5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.3.2	Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνίας για την ενίσχυσης της συμμετοχικότητας των πολιτών.	Η Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνίας ενίσχυσης της συμμετοχικότητας η οποία περιλαμβάνει την επικοινωνία με τους πολίτες σε συνήθη βάση, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, SMS, κοινωνικών εφαρμογών, διαφημίσεων καθώς και με τη διοργάνωση ενημερωτικών συνεδριών	Α	190.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
9			5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.3.3	Δράσεις κατάρτισης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος των πολιτών και την ενίσχυση των τεχνολογικών δεξιοτήτων των πολιτών.	Οι δράσεις πέρα από την ενημέρωση και την επίδειξη των εφαρμογών και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, θα περιλαμβάνουν και βιωματικά εργαστήρια με τους συμμετέχοντες να πραγματοποιούν, σε πραγματικές συνθήκες, χρήση των παραπάνω ηλεκτρονικών εφαρμογών.	Α	290.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
10			5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών	5.1.3.4	Σύστημα Έξυπνης Διακυβέρνηση ς Δερύνειας	• Δημιουργία αυτοματοποιημένου κέντρου εξυπηρέτησης του πολίτη. • Δημιουργία πλατφόρμας διαβουλεύσεων των πολιτών. • Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνίας για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας των πολιτών.	Α	100.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
11	5.2	Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για την δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου περιβάλλοντος	5.2.1	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων των Τοπικών Αρχών και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	5.2.1.1	Τοποθέτηση Συστήματος Παρακολούθησης με κάμερες ασφαλείας σε διάφορους δημόσιους χώρους του Δήμου Αγίας Νάπας	Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος βίντεο παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) στους δημόσιους χώρους του Δήμου για την προστασία της δημόσιας περιουσίας.	Α	500.000,00	Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
12			5.2.1	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων των Τοπικών Αρχών και εφαρμογή της	5.2.1.2	Τοποθέτηση Συστήματος Παρακολούθησης με κάμερες ασφαλείας σε διάφορους δημόσιους χώρους του Δήμου Παραλιμνίου	Οι βανδαλισμοί στη δημόσια περιουσία είναι ένα άλυτο και πολυδάπανο πρόβλημα, το οποίο αντιμετωπίζουν σχεδόν όλες οι Δημοτικές Αρχές, πόσο μάλλον οι τουριστικές περιοχές. Το κλειστό Σύστημα Παρακολούθησης είναι αναγκαία προϋπόθεση με τις ασφαλιστικές δικλείδες που	Α	1.600.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΑΞΟΝΑΣ 5 Έξυπνη διακυβέρνηση												
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
				ηλεκτρονικής διακυβέρνησης			προνοεί ο Νόμος Περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζει το δικαίωμα στην τοπική αρχή να διαφυλάττει την ασφάλεια των πολιτών και των επισκεπτών της όπως και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που τις ανήκουν.						
13			5.2.1	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων των Τοπικών Αρχών και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	5.2.1.3	Ενίσχυση και επέκταση ελεύθερης πρόσβασης wifi	Δημιουργία διευρυμένου δικτύου ελεύθερης πρόσβασης, στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, σε ολόκληρη την Ελεύθερη Επαρχεία Αμμοχώστου	Α	500.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
14	5.2	Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για την δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου περιβάλλοντος	5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας	5.2.2.1	Πινακίδες ενημέρωσης, σήμανση μνημείων και σημείων ενδιαφέροντος	Οι Πινακίδες ενημέρωσης, σήμανση μνημείων και σημείων ενδιαφέροντος θα πραγματοποιείται με δυο τρόπους: Χρήση συστήματος ψηφιακής σήμανσης (digital signage) το οποίο θα αποτελείται από έγχρωμες ηλεκτρονικές πινακίδες τεχνολογίας LED και λογισμικό απομακρυσμένης διαχείρισης περιεχομένου. Οι πινακίδες θα διαθέτουν και λογισμικό διαχείρισης μηνυμάτων και γραφικών, το οποίο δίνει στον χρήστη τη δυνατότητα εύκολης δημιουργίας και προβολής επιλεγμένων μηνυμάτων. Οι οθόνες θα είναι κατάλληλα σχεδιασμένες και θα διαθέτουν υψηλή φωτεινότητα ώστε τα μηνύματα να είναι ευανάγνωστα σε συνθήκες έντονης ηλιοφάνειας. Τοποθέτηση πινακίδων QRcode σε επιλεγμένα σημεία όπου ο επισκέπτης θα έχει θα έχει τη δυνατότητα, σαρώνοντας τον κωδικό στο κινητό του τηλέφωνο να λαμβάνει τις πληροφορίες για το σημείο που επισκέφθηκε.	Α	800.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
15			5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας	5.2.2.2	Καινοτόμα εφαρμογή τουριστικής προβολής (Tourism Mobile App) με τη χρήση έξυπνων αισθητήρων τύπου «beacon».	Η εφαρμογή τουριστικής προβολής με χρήση beacons θα επιτρέψει την υλοποίηση θεματικών τουριστικών πακέτων που περιλαμβάνουν διαδρομές, για τη γνωριμία με την περιοχή της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Η λειτουργία της εφαρμογής στηρίζεται στην χρήση αισθητήρων τοποθεσίας με βάση το Bluetooth, που συμβάλουν στην «χάραξη» των διαδρομών και παράλληλα παρέχουν πληροφορίες στους χρήστες για τα αξιοθέατα, την τοπική αγορά κτλπ αναβαθμίζοντας έτσι την συνολική εμπειρία της επίσκεψής τους στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.	Α	600.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΑΞΟΝΑΣ 5 Έξυπνη διακυβέρνηση													
Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΠΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
16	5.2	Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για την δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου περιβάλλοντος	5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας	5.2.2.3	Τουριστική κάρτα και σύνδεση της με τις ηλεκτρονικές σελίδες των επιμέρους Δήμων -Κοινοτήτων της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	Η κάρτα θα είναι επαναφορτιζόμενη πλαστική κάρτα στο μέγεθος πιστωτικής, η οποία θα μπορεί να φορτίζεται με διαφορετικά προϊόντα κομίστρου, ανάλογα με τις ανάγκες κα τα χρήματα και θα δίνει την δυνατότητα στον επισκέπτη για μια είσοδο στα αξιοθέατα της περιοχής. Επιπρόσθετα θα μπορεί να λειτουργήσει και ως εισιτήριο για τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή ως εκπτωτική κάρτα σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις (εστίασης, αναψυχής, υπηρεσιών, εμπορίου κ.α.). Την κάρτα θα μπορούν αν προμηθευτούν οι ενδιαφερόμενοι από επιλεγμένα σημεία.	Α	650.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
17			5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας	5.2.2.4	Ψηφιακή Πλατφόρμα άμεσης επικοινωνίας και συνεργασίας δημόσιου - ιδιωτικού τομέα και φορέων του τουρισμού (network cluster),	Η ψηφιακή πλατφόρμα θα δίνει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας και συνεργασίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και όλων των εμπλεκόμενων φορέων του τουρισμού σε ζητήματα που αφορούν στον Τουρισμό	Α	300.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΞΟΝΑ 5									**9.270.000,00**				

Τεχνική Βοήθεια

Α/Α	ΠΕΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ		ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ		ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή	Κωδ.	Περιγραφή					1η	2η	3η
1	ΤΒ.1	Εκπόνηση Στρατηγικών Ανάπτυξης και συμμετοχή σε Αναπτυξιακά Προγράμματα	ΤΒ.1.1	Προετοιμασία και εκπόνηση Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ)	ΤΒ.1.1.1	Συγγραφή και Προετοιμασία της Στρατηγικής	Η υπηρεσία περιλαμβάνει την προετοιμασία και τη Συγγραφή της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ)	Α	60.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		
2			ΤΒ.2.1	Τεχνική βοήθεια για την Εφαρμογή, Παρακολούθηση και Υλοποίηση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης	ΤΒ.2.1.1	Υπηρεσία παροχής εξωτερικής βοήθειας για την τεχνική υποστήριξη , παρακολούθηση και εφαρμογή της Στρατηγικής	Η υπηρεσία περιλαμβάνει την παροχή εξειδικευμένης τεχνικής υποστήριξης για την για την τεχνική υποστήριξη, παρακολούθηση και εφαρμογή της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ)	Α	250.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		
3			ΤΒ.3.1	Κατάρτιση για την Εκπόνηση, Εφαρμογή, Παρακολούθηση και Υλοποίηση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης	ΤΒ.3.1.1	Κατάρτιση των δημοτικών υπαλλήλων σε θέματα εκπόνησης και υλοποίησης στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης (ΟΧΑ) και αναπτυξιακών προγραμμάτων	Μέσα από δράσεις κατάρτισης και συμβουλευτικής, οι δημοτικοί υπάλληλοι και εργάτες θα καταρτιστούν στην εκπόνηση στρατηγικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και στην κατανόηση των στόχων και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και θα προετοιμαστούν για την βέλτιστη υλοποίησή τους	Α	90.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΣΕΣ 2021-2027	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ									**400.000,00**				

13.2 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης

Με στόχο την συνολική κατανόηση την διάρθρωσης του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης, στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα κυριότερα σημεία του, μέσω γραφημάτων και στατιστικών δεδομένων.

13.2.1 Κατανομή των έργων/δράσεων στους Άξονες

Σύμφωνα με την παρακάτω γραφιστική απεικόνιση, τα περισσότερα, με μεγάλη διαφορά προτεινόμενα έργα/δράσεις του Σχεδίου Δράσης και ποσοστό συμμετοχής 54,6%, αφορούν στον Άξονα 2 *«Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής»*. Με μικρότερη συμμετοχή στο Σχέδιο Δράσης, της τάξης του 14,8%, εμφανίζεται ο Άξονας 3 *«Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης»*, ενώ ο Άξονας 1 *«Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας»* συμμετέχει στο 10,2% του συνόλου των έργων/δράσεων, ο Άξονας 4 *«Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών»* επίσης στο 10,2%, ο Άξονας 5 *«Έξυπνη διακυβέρνηση»* στο 8,7% και η *Τεχνική Βοήθεια* στο 1,5%.

Γράφημα 61: Πλήθος Έργων / Δράσεων ανά Άξονα

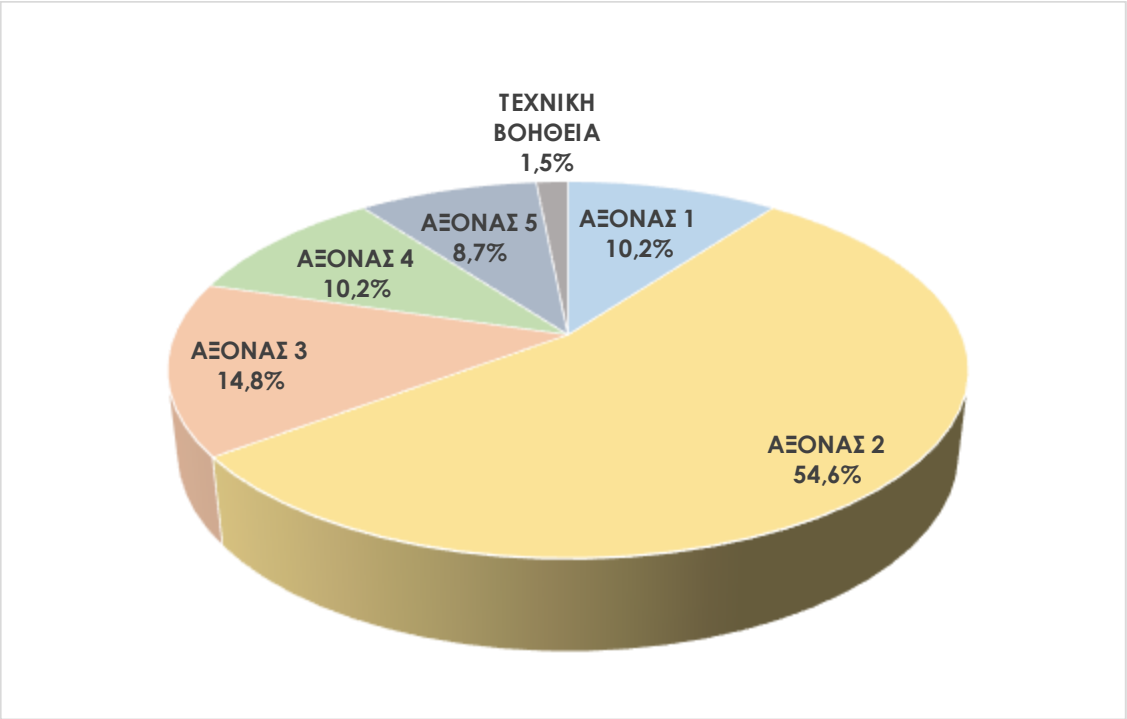

13.2.2 Βαθμός Ωριμότητας των έργων/δράσεων

Σχετικά με τα επίπεδα ωριμότητας των έργων του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης, το 57,1% των έργων χαρακτηρίζονται από βαθμό ωριμότητας «Α», δεδομένο το οποίο δηλώνει πως για την πλειοψηφία των έργων έχει αποκτηθεί ή δεν απαιτείται εξασφαλισμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς, έχουν εκπονηθεί τεχνικές μελέτες και έχει εκτιμηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός, έχουν εξασφαλιστεί ή κατατεθεί για έγκριση όλες οι αδειοδοτήσεις ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι τη

δημοπράτηση του έργου εκτιμάται να διαρκέσει όχι περισσότερο από 8 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

Επίσης, από το σύνολο των έργων, το 23,5% χαρακτηρίζεται από βαθμό ωριμότητας «Β», δεδομένο το οποίο δηλώνει πως για το ποσοστό αυτό των έργων έχει αποκτηθεί ή δεν απαιτείται εξασφαλισμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς, έχει ξεκινήσει η εκπόνηση των τεχνικών μελετών, έχει ξεκινήσει η εξασφάλιση των εγκρίσεων ή αδειοδοτήσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι τη δημοπράτηση του έργου εκτιμάται από 8 έως 16 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

Με μικρότερη συμμετοχή εμφανίζονται στο προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης έργα με βαθμό ωριμότητας «Γ» και «Δ» και ποσοστά συμμετοχής 14,8% και 4,6% αντίστοιχα. Έργα βαθμού ωριμότητας «Γ» συνιστούν τα έργα εκείνα για τα οποία έχει ξεκινήσει η διαδικασία ωρίμανσης με την απόκτηση ιδιοκτησιακού καθεστώτος ή με την εκπόνηση άλλων τεχνικών μελετών και εγκρίσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι τη δημοπράτηση του έργου εκτιμάται από 16 έως 24 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής. Αντίστοιχα, έργα βαθμού ωριμότητας «Δ» συνιστούν τα έργα εκείνα για τα οποία δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία ωρίμανσης με την απόκτηση ιδιοκτησιακού καθεστώτος ή με την εκπόνηση άλλων τεχνικών μελετών και εγκρίσεων ή/και ο απαιτούμενος συνολικός χρόνος ωρίμανσης μέχρι τη δημοπράτηση του έργου εκτιμάται σε περισσότερους από 24 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της Στρατηγικής.

Γράφημα 62: Πλήθος Έργων/Δράσεων ανά Επίπεδο Ωριμότητας

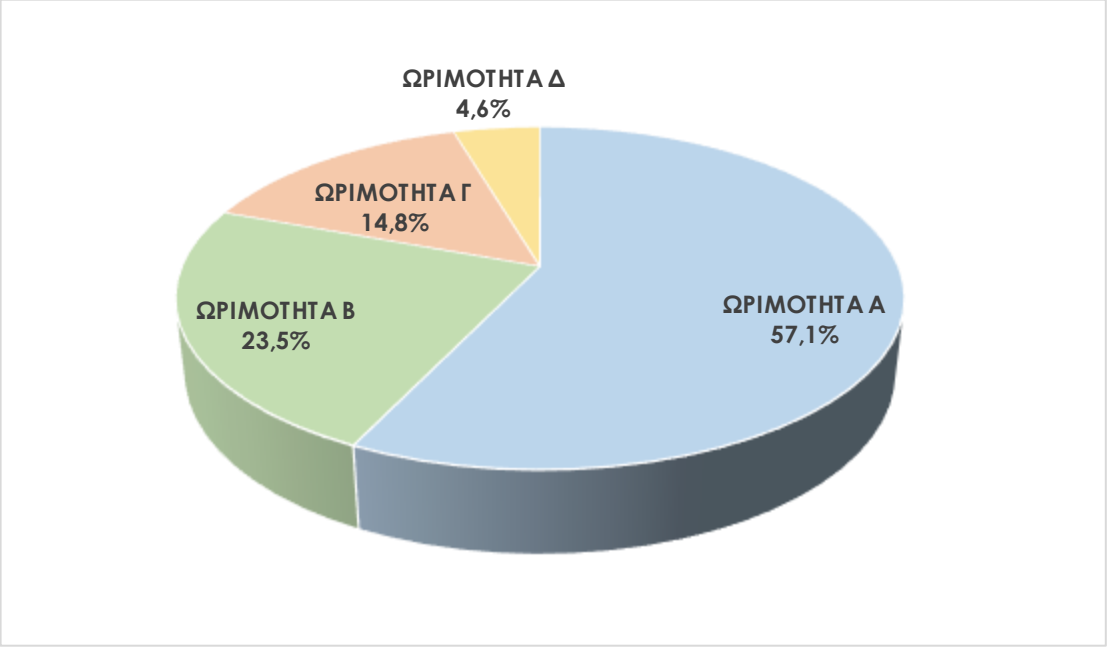

Όσον αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων και την ωριμότητα που τους διέπει, αναφέρεται πως το 53,6% του προϋπολογισμού, ήτοι 250.795.000,00 € αφορά σε έργα βαθμού ωριμότητας «Α», το 23,5% του προϋπολογισμού, ήτοι 109.866.648,00 € αφορά σε έργα βαθμού ωριμότητας «Β», το 20,4% του προϋπολογισμού, ήτοι 95.200.000,00 € αφορά σε έργα με βαθμό ωριμότητας «Γ», και μόλις το 2,5% του προϋπολογισμού, ήτοι 11.700.000,00 € αφορά σε έργα βαθμού ωριμότητας «Δ».

Τα παραπάνω δεδομένα παρουσιάζονται αναλυτικά στα γραφήματα που ακολουθούν.

Γράφημα 63: Προϋπολογισμοί ανά επίπεδο ωριμότητας Έργων/Δράσεων

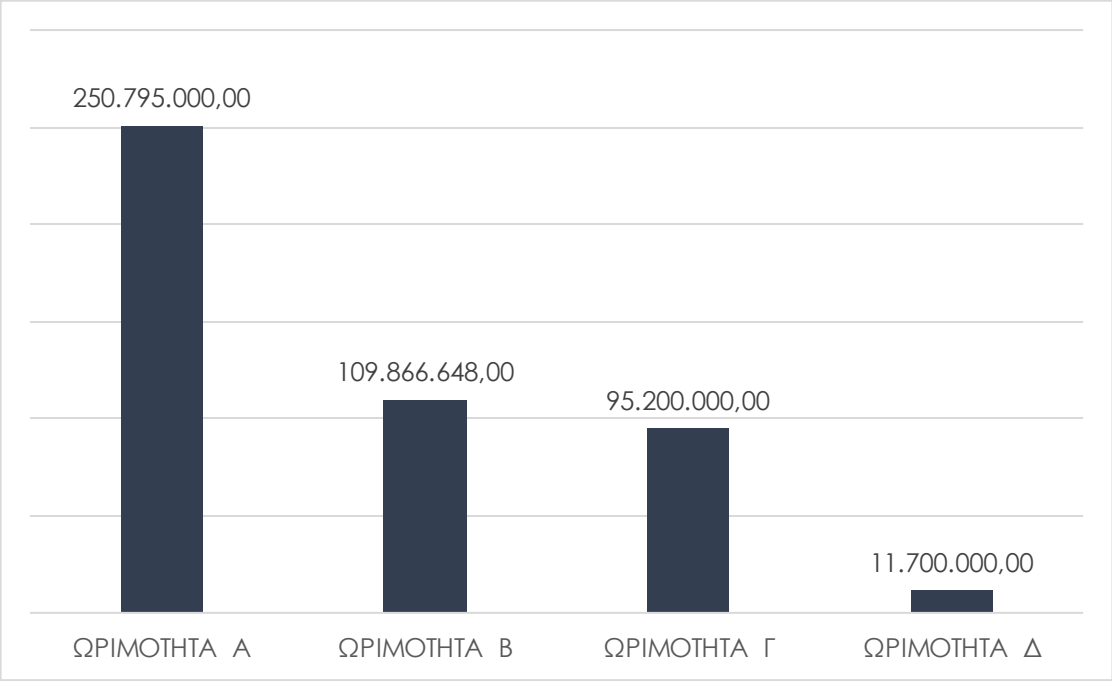

Γράφημα 64: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού ανά επίπεδο ωριμότητας

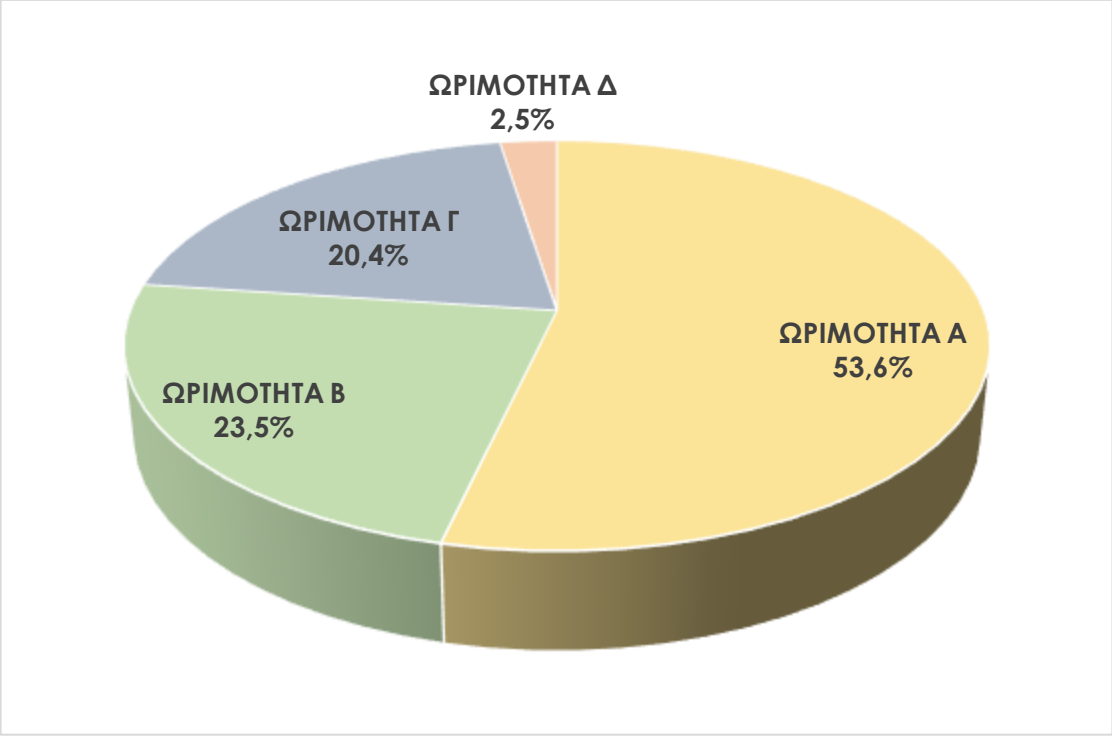

13.2.3 Κατανομή του Προϋπολογισμού των έργων/δράσεων

Σύμφωνα με τα παρακάτω γραφήματα, τα μεγαλύτερα κόστη του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης αφορούν στον Άξονα 2, του οποίου τα έργα για να υλοποιηθούν απαιτούν ποσό της τάξης των 264.486.648,00 €. Το ποσό αυτό του Άξονα 2 αποτελεί το 56,6% του συνολικού εκτιμώμενου προϋπολογισμού. Οι υπόλοιποι πέντε άξονες συμμετέχουν με

αρκετά μικρότερα ποσοστά στον συνολικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό. Πιο αναλυτικά, ο Άξονας 1 συμμετέχει στον συνολικό προϋπολογισμό με ποσοστό 11,1%, ο Άξονας 3 με ποσοστό 22,1%, ο Άξονας 4 με ποσοστό 8,1%, ο Άξονας 5 με ποσοστό 2,0% και η Τεχνική Βοήθεια με ποσοστό 0,1%.

Η μεγάλη αυτή συμμετοχή του εκτιμώμενου προϋπολογισμού του Άξονα 2 στον συνολικό προϋπολογισμό, προκύπτει σε σημαντικό βαθμό από το γεγονός πως στον άξονα αυτό έχουν τοποθετηθεί τα περισσότερα προτεινόμενα έργα του Σχεδίου Δράσης, όπως παρουσιάστηκε και σε προηγούμενη ενότητα.

Γράφημα 65: Κατανομή Προϋπολογισμού στους Άξονες, σε €

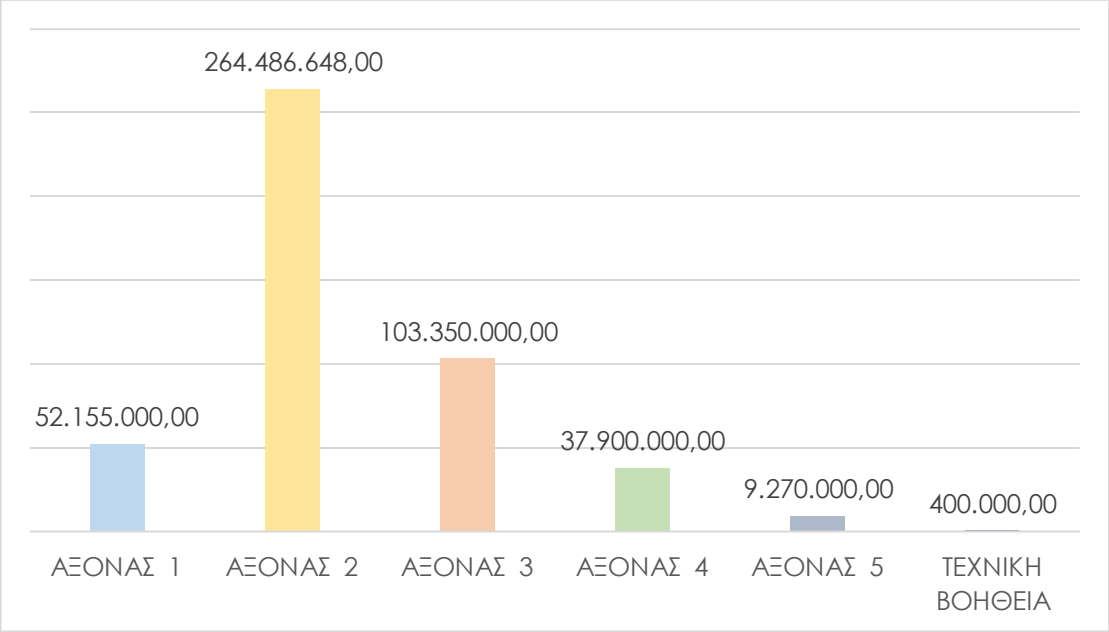

Γράφημα 66: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού στους Άξονες

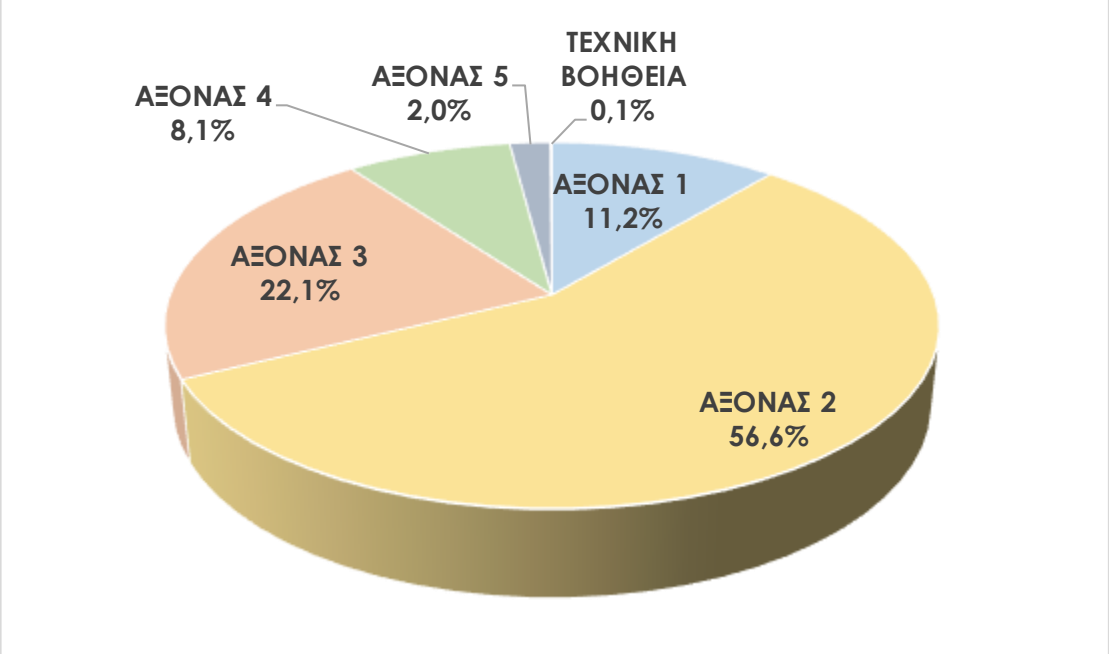

Η κατανομή του προϋπολογισμού στα έτη υλοποίησης 2021 – 2027 των προτεινόμενων έργων του Σχεδίου Δράσης, ακολουθεί αυξητική πορεία έως και το έτος 2022, στο οποίο

επιμερίζεται το 31,2% του συνολικού προϋπολογισμού και ποσό 146.070.000,00 €. Για τα επόμενα πέντε έτη τα συνολικά ποσά υλοποίησης των προτεινόμενων έργων ακολουθούν πτωτική πορεία, με τον μικρότερο προϋπολογισμό να εμφανίζεται στο έτος 2027 με ποσό 8.350.000,00 € και ποσοστό συμμετοχής στον συνολικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό 1,8%.

Γράφημα 67: Κατανομή Προϋπολογισμού στα έτη 2021-2027, σε €

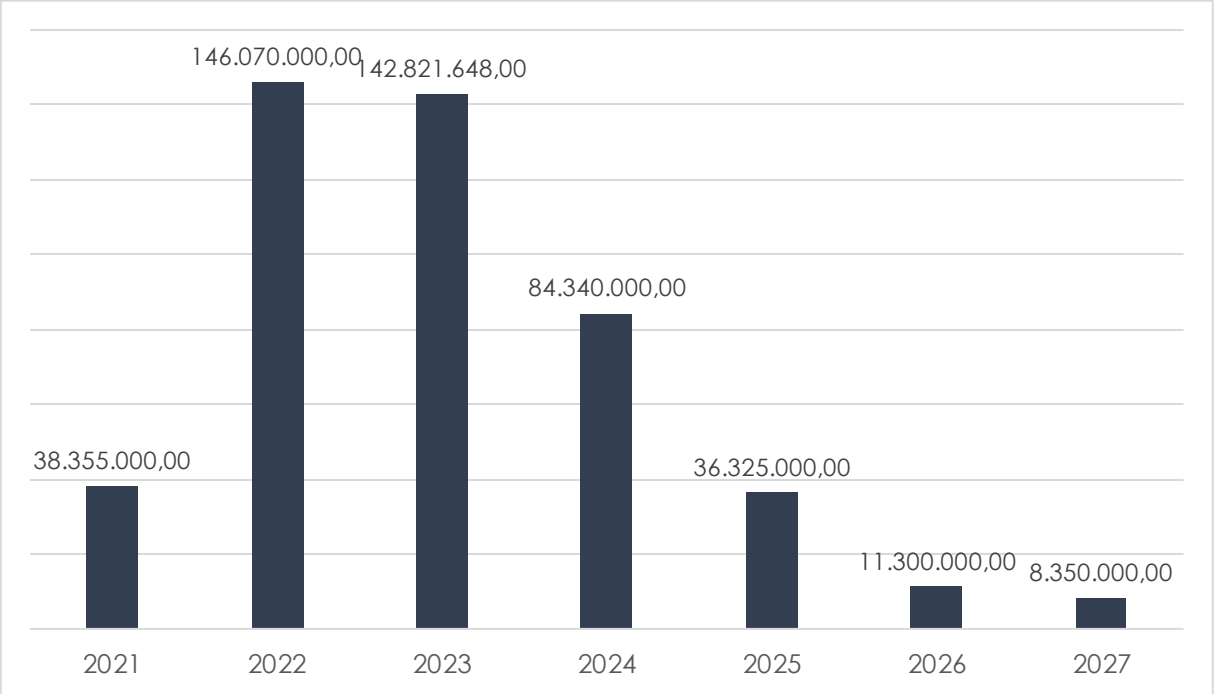

Γράφημα 68: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού στα έτη 2021-2027, σε €

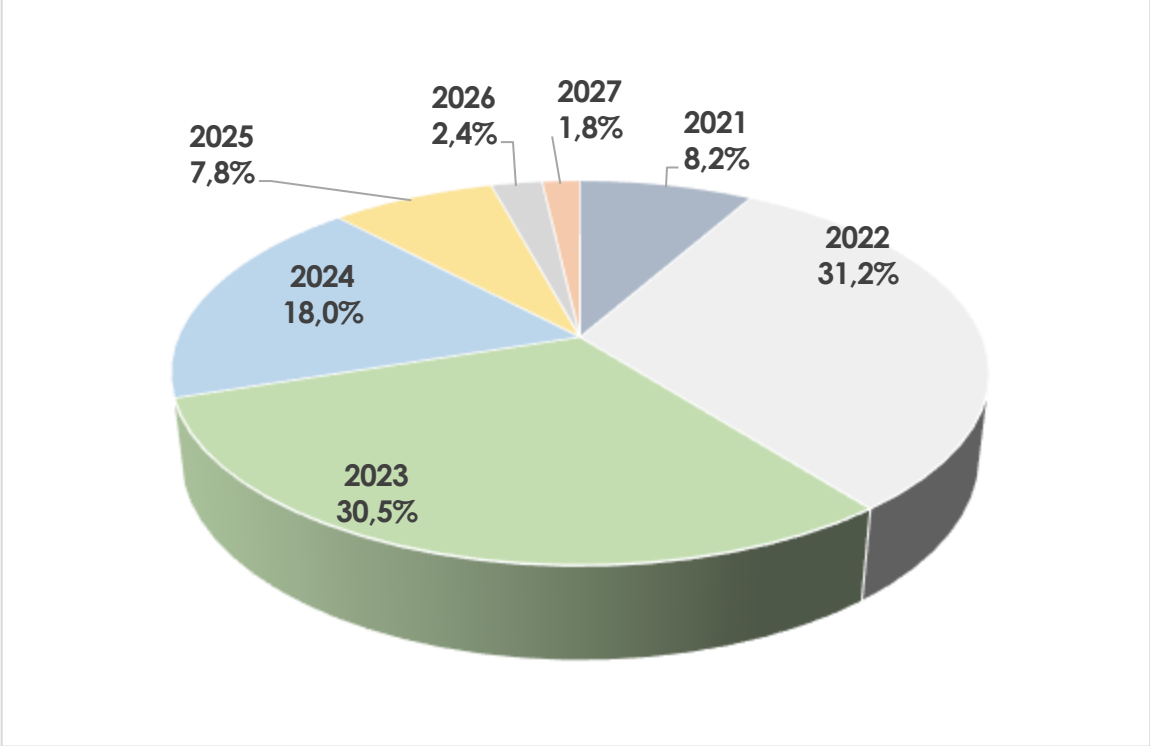

13.2.4 Κατανομή των έργων/δράσεων στις Δυνητικές Πηγές Χρηματοδότησης

Παρόλο που δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί οι τελικοί κανόνες επιλεξιμότητας του ΣΕΣ 2021-2027 βάσει των μέχρι τώρα γενικών κατευθύνσεων, μεγάλο μέρος των έργων/δράσεων, ήτοι το 95,4% του συνολικού αριθμού των έργων/δράσεων, δύναται να είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση από το ΣΕΣ 2021 – 2027. Ωστόσο το τελικό συνολικό πόσο που αναμένεται να αντληθεί για χρηματοδότηση των έργων της στρατηγικής αναμένεται να είναι αναλογικό με βάση τους συνολικούς πόρους που θα διατεθούν τελικά και σε άλλες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας τόσο ως προς το σύνολο του ΣΕΣ όσο και ως προς τον Άξονα 5 του ΣΕΣ 2021-2027 . Στη χρηματοδότηση του 35,7% του συνολικού αριθμού των έργων/δράσεων δύναται να συμμετέχει ο Κρατικός Προϋπολογισμός, στο 30,1% του αριθμού των έργων/δράσεων το Ταμείο Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και στο 29,6% οι Ίδιοι Πόροι των Δήμων και Κοινοτήτων της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα και διαμορφώνουν την περιοχή παρέμβασης. Τέλος, στη χρηματοδότηση μικρότερου αριθμού έργων της τάξης του 7,7%, 3,6% και 3,1% δύναται να συμμετέχουν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης ή Αλιείας 2021- 2027, Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Συγχρηματοδοτήσεις με Ιδιωτικούς Πόρους αντίστοιχα.

Γράφημα 69: Δυνητικές Πηγές Χρηματοδότησης έργων/δράσεων Στρατηγικής

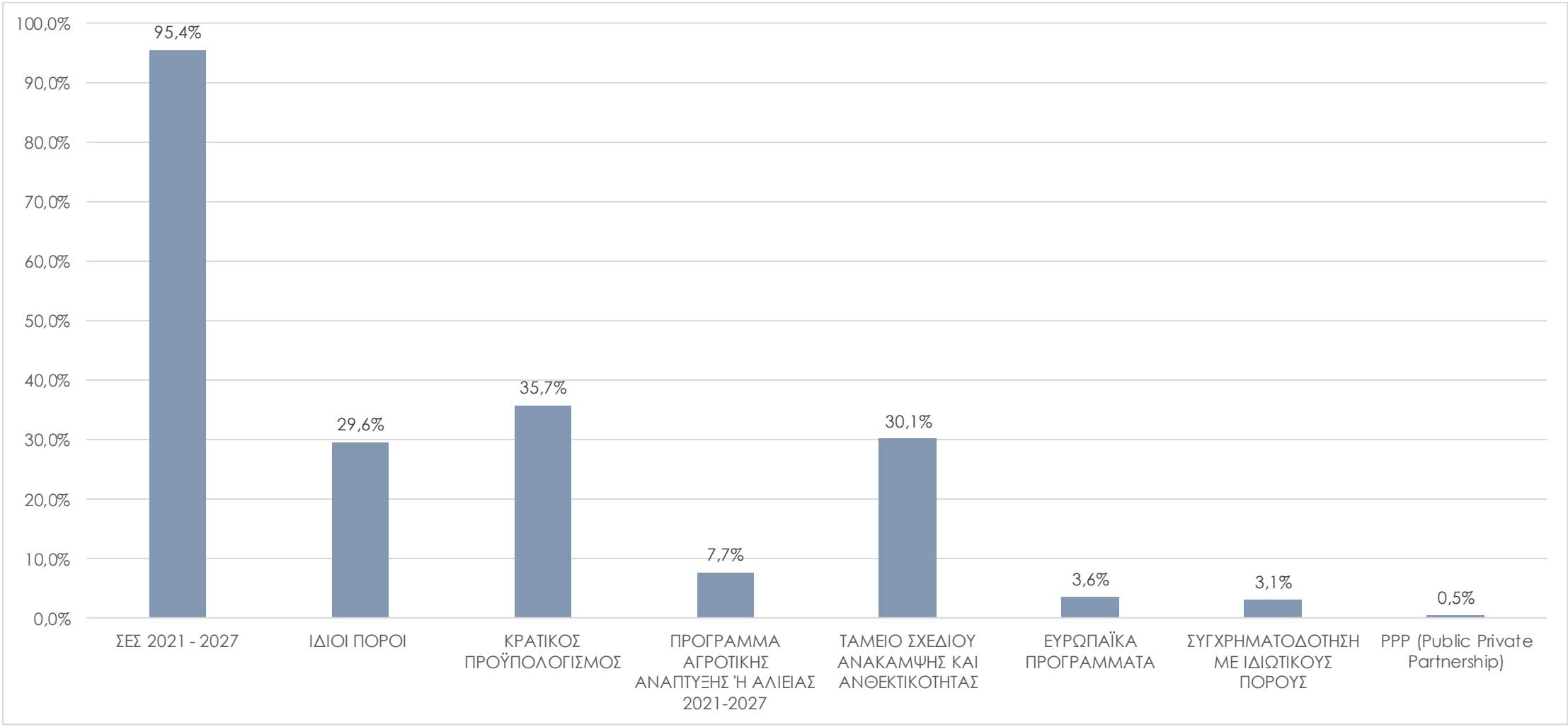

14 ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σημαντικό στοιχείο για την ολοκλήρωση της Στρατηγικής ΟΧΑ για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, αποτελεί ο καθορισμός του χρηματοδοτικού πλαισίου, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις πιθανές πηγές από τις οποίες δύναται να αντληθούν οι απαραίτητοι πόροι για την υλοποίηση της στρατηγικής. Γίνεται επομένως αναφορά τόσο σε ευρωπαϊκούς όσο και σε κρατικούς πόρους, καθώς επίσης και σε ιδίους πόρους των Δήμων και των κοινοτήτων που σχηματίζουν την περιοχή παρέμβασης, αλλά και σε άλλους πόρους όπως ιδιωτικοί που θα παρουσιαστούν στην συνέχεια.

Στο Σχέδιο Δράσης μεταξύ άλλων γίνεται αναφορά στις πηγές χρηματοδότησης καθώς και στο συνολικό κόστος για κάθε μια από τις δράσεις που προτείνονται λαμβάνοντας φυσικά υπόψιν όλες εκείνες τις παραμέτρους που μπορούν να επηρεάσουν το χρηματοδοτικό πλαίσιο και αφορούν το επίπεδο ωριμότητας των δράσεων, τις απαραίτητες εγκρίσεις/ μελέτες κλπ. τον απαιτούμενο χρόνο υλοποίησης καθώς και το είδος της δράσης. Παράλληλα λαμβάνονται υπόψη οι τιμές της αγοράς καθώς και η κοστολόγηση άλλων παρομοίων δράσεων στην ευρύτερη περιοχή της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου αλλά και της Κύπρου, σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για έργα εντός επαρχίας.

Σε ότι αφορά τις επιλεγμένες πηγές χρηματοδότησης στο Σχέδιο Δράσης επιλέχθηκε να παρουσιαστούν μέχρι και 3 πιθανές πηγές, σε μια προσπάθεια να παρουσιαστούν όλες οι δυνητικά πηγές των χρηματοδοτικών εργαλείων, των οποίων μπορεί η στρατηγική να κάνει χρήση.

Συνοπτικά οι πηγές Χρηματοδότησης της στρατηγικής είναι οι εξής :

- **Το ΣΕΣ 2021-2027 της Κύπρου τόσο ως προς το σκέλος του ΕΤΠΑ όσο και ως προς το ΕΚΤ**
- **Το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2021-2027 καθώς και το Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσάς της Περιόδου 2021-2027**
- **Ο χρηματοδοτικός Μηχανισμός του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**
- **Ο κρατικός Προϋπολογισμός**
- **Ίδιοι πόροι των ΑΤΑ της Επαρχίας Αμμοχώστου**
- **Ιδιωτικοί Πόροι και Δάνεια**

ΣΕΣ 2021-2227

Η Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) αποτελεί το στρατηγικό προγραμματικό έγγραφο στο οποίο περιλαμβάνονται οι γενικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας και οι επιδιωκόμενοι στρατηγικοί στόχοι για την αξιοποίηση των Ταμείων.

Το 1ο σχέδιο της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριου το 2020 ενώ παράλληλα, με την έκδοση της 2ης Εγκυκλίου, έχει ξεκινήσει ο σχεδιασμός των Προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027. Στόχος είναι ο σχεδιασμός ολοκληρωμένων προγραμμάτων που απαντούν στις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας καθώς και η έγκρισή τους στο ταχύτερο δυνατό χρόνο εντός του 2021 προκειμένου να ξεκινήσει η υλοποίηση των πρώτων εμπροσθοβαρών δράσεων της νέας περιόδου.

Παρ' ότι στο προηγούμενο ΕΣΠΑ 2014-2020 υπήρχαν 11 θεματικοί στόχοι, πλέον έχουν οριστεί 5 Στόχοι Πολιτικής ενώ αντίστοιχα οι 60 επενδυτικές προτεραιότητες ενσωματώνονται σε 35 ειδικούς

στόχους [32 ειδικούς στόχους κατανεμημένους στους ΣΠ 1-5, 1 ειδικό στόχο για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και 2 ειδικούς στόχους για τα Προγράμματα Interreg].

Οι 5 Επιλεγμένοι στόχοι της πολιτικής είναι οι ακόλουθοι:

I. Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού.
II. Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων
III. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων»
IV. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
V. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

Οι πλειοψηφία των έργων του Σχεδίου Δράσης της ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου μπορεί να ενταχθεί σε έναν από τους παραπάνω 5 Στόχους του ΣΕΣ 2021-2027 και επομένως δύναται να χρηματοδοτηθεί από τους αντίστοιχους πόρους.

Τα ταμεία από τα οποία μπορεί να γίνει η άντληση των πόρων είναι :

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)
- Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ),
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

Και για πρώτη φορά:

- Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ),
- Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)
- Μέσο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RFF) δέχεται την μεγαλύτερη επενδυτική βαρύτητα καταλαμβάνοντας, με 100% χρηματοδότηση από το NGEU, το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού κονδυλίου. Ο RFF είναι το βασικό μέσο που βρίσκεται στο επίκεντρο της NextGenerationEU για να βοηθήσει την ΕΕ να βγει ισχυρότερη και πιο ανθεκτική από την τρέχουσα κρίση. Τα υπόλοιπα προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης (εκτός του React-EU ,100%) έρχονται να συμπληρώσουν ενισχύσεις του ΠΔΠ.
Τα κριτήρια που βασίζεται η κατανομή του επενδυτικού κεφαλαίου του RFF για τα 2 πρώτα χρόνια και το 70% του συνολικού κονδυλίου αντιστοιχούν στο βιοτικό επιπέδου και την ανεργία (αναφορά στην περίοδο 2015-2019).
Ο πυρήνας του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας εστιάζει σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλλουν στην ταχύτερη ανάκαμψη της οικονομίας από το πλαίσιο COVID-19,

ώστε να ικανοποιηθούν οι στόχοι της Πράσινης Συμφωνίας για ψηφιακή μετάβαση και ανθεκτικότητα.
Τον Δεκέμβριο του 2019 παρουσιάστηκε η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία στις Βρυξέλλες, η οποία προέβλεπε στον σχεδιασμό της, την ενίσχυση έργων με οικονομική βιωσιμότητα για ομαλότερη μετάβαση στην πράσινη οικονομία μέσα από έναν Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης, δίνοντας προτεραιότητα σε περιοχές που πλήττονται περισσότερο.

Η Κύπρος θα λάβει σε επιχορηγήσεις το 70% (764 εκατ. €) με δέσμευση για τα έτη 2021 και 2022 και το υπόλοιπο 30% (204 εκατ. €) πλήρως έως τα τέλη του 2023.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε συνδυασμό με την πολιτική συνοχής και τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης θα παίξουν καίριο ρόλο για την επίτευξη των σημαντικών αυτών στόχων. Η υλοποίησή τους θα ενσωματωθεί στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Επιπλέον, το ενισχυμένο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης θα στηρίξει τις αγροτικές περιοχές ώστε να γίνουν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. [130]

Πίνακας 34: Συνολική Κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ για την Κύπρο το 2021-2027

Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027	**Ταμείο Ανάκαμψης** (NextGenerationEU) 2021-2023			**Συνολικά**
	Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Επιχορηγήσεις)	**Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης**	**Υπόλοιπα προγράμματα**	
	968 εκατ. €	210 εκατ. €	122 εκατ. €	
€1,45 δισ	**1,3 δισ. €**			**2,75 δισ. €**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2021-2027

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2021-2027 σε συνέργεια με το αντίστοιχό πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας της ίδιας περιόδου αναμένεται να αποτελέσει το κύριο εργαλείο άσκησης αγροτικής , θαλάσσιας και Αλιευτικής πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής , της κυπριακής υπαίθρου, της αλιείας και των παράκτιων περιοχών , και θα αποτελείται από μια σειρά μέτρα τα οποία θα έχουν ως στόχο ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Αγροτικού , Θαλάσσιου και Αλιευτικού τομέα.

[130] *Ανακοίνωση ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ «Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ, Μάιος 2020» [online] [Τελευταία πρόσβαση 12/11/2020] Διαθέσιμο στο:* https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020.2136_el_02.pdf

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο κρατικός προϋπολογισμός αφορά στην χρηματοδότηση δράσεων/έργων με εθνικούς πόρους, είτε ολόκληρου τους προϋπολογισμού τους είτε τμήματος αυτού.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι ιδιωτικοί πόροι αφορούν την χρηματοδότηση σε έργα της Στρατηγικής είτε με την μορφή της κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής όπου απαιτείται, όπως για παράδειγμα Σχέδια Χορηγιών για την ίδρυση ή εκσυγχρονισμών επιχειρήσεων είτε σε έργα που δύναται να υλοποιηθούν με την μορφή των ΣΔΙΤ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα ευρωπαϊκά προγράμματα ανέκαθεν αποτελούσαν πηγή χρηματοδότησης για πλήθος δράσεων και έργων στις ολοκληρωμένες στρατηγικές. Οι πόροι που μοχλεύονται από τα ευρωπαϊκά προγράμματα αφορούν είτε δεσμευμένους πόρους είτε και υπό διεκδίκηση πόρους, απόρροια συνεργασιών και προτάσεων τόσο μεταξύ φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και λοιπόν φορέων όπως συλλόγων, επιμελητήριων, επιστημονικών φορέων κλπ. Το εύρος των προγραμμάτων μέσω των οποίων μπορούν να χρηματοδοτηθούν και τελικά να υλοποιηθούν δράσεις της στρατηγικής είναι μεγάλο και αγορά μεταξύ άλλων Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Interreg, Interreg MED, LIFE), προγράμματα για έρευνα και καινοτομία όπως το Horizon 2020 κλπ.

ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι ίδιοι πόροι αφορούν την χρηματοδότηση δράσεων που προέρχεται από τους Δήμους και τις Κοινότητες που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα και διαμορφώνουν την περιοχή παρέμβασης. Η χρηματοδότηση με ιδίους πόρους μπορεί είτε να αφορά την εξολοκλήρου χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων/έργων είτε να αναφέρεται σε κάποιο ποσοστό της συνολικής χρηματοδότησης που απαιτείται για την υλοποίηση ενός έργου ως ίδια συμμετοχή. **Αξίζει να σημειωθεί ότι οι 4 Δήμοι και οι 5 Κοινότητες που συμμετέχουν στην στρατηγική διαθέτουν την οικονομική ευρωστία ώστε να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες υλοποίησης της στρατηγικής, χρηματοδοτώντας συγκεκριμένο αριθμό δράσεων ή τμήμα του συνολικού τους προϋπολογισμού, σύμφωνα και με τους τελευταίους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς που επισυνάπτονται.**

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δυνητικές πηγές χρηματοδότησης των προτεινόμενων έργων/δράσεων της Στρατηγικής.

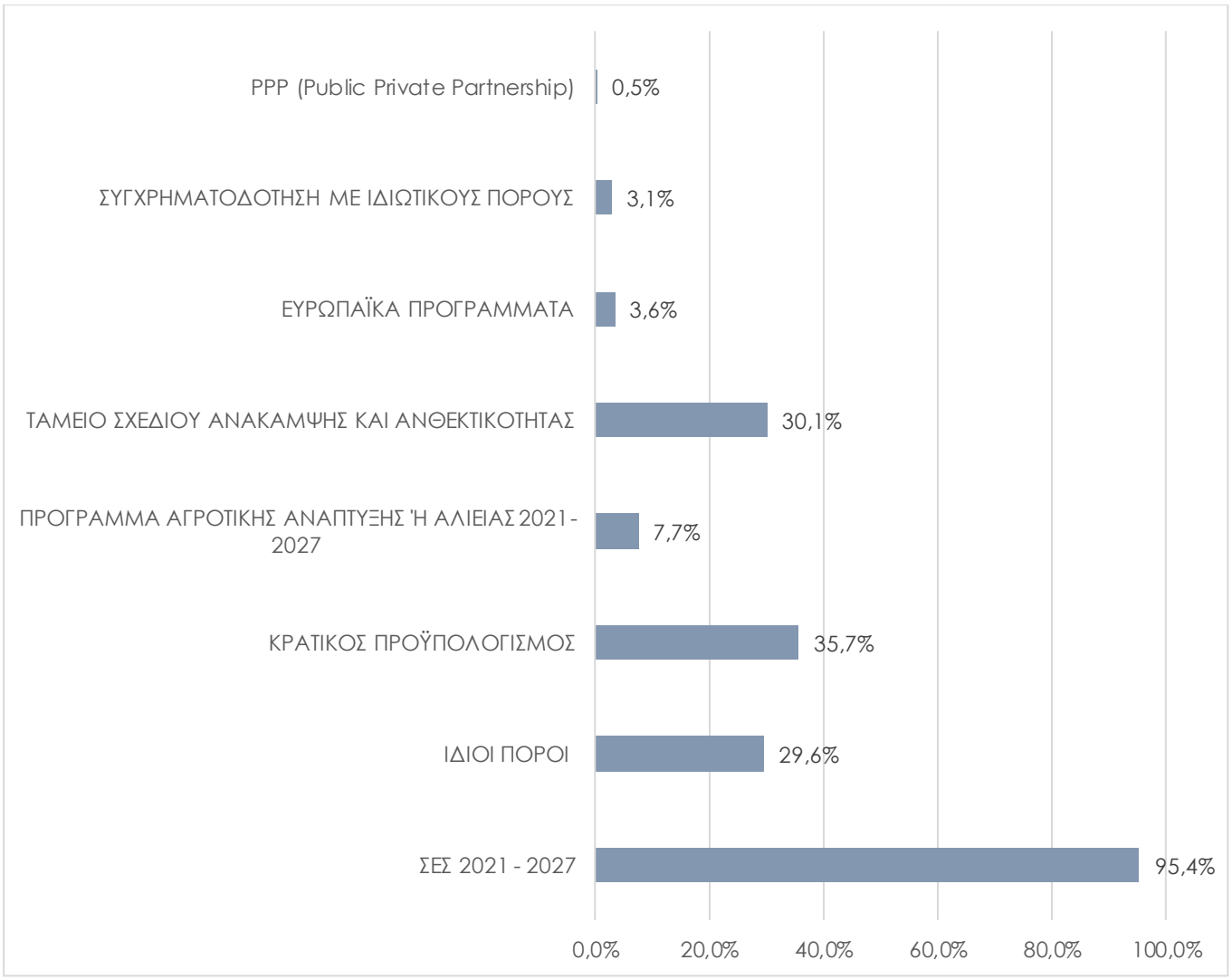
PPP (Public Private Partnership)
0,5%
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ
3,1%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
3,6%
ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
30,1%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021 - 2027
7,7%
ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
35,7%
ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
29,6%
ΣΕΣ 2021 - 2027
95,4%
0,0%
20,0%
40,0%
60,0%
80,0%
100,0%

15 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

15.1 Εταίροι της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης.

Το Εταιρικό Σχήμα – Δικαιούχοι της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, αποτελείται από το σύνολο των Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Ελεύθερης Επαρχίας και συγκεκριμένα από τέσσερις (4) Δήμους και πέντε (5) Κοινοτικά Συμβούλια. Το Εταιρικό Σχήμα επικυρώνεται με το Σύμφωνο Συνεργασίας που υπέγραψαν όλοι οι Δήμαρχοι και Πρόεδροι των Κοινοτικών Συμβουλίων.

Συγκεκριμένα, το Εταιρικό Σχήμα της Στρατηγικής ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου αποτελούν οι παρακάτω Δήμοι και Κοινοτικά Συμβούλια:

- Δήμος Παραλιμνίου
- Δήμος Αγίας Νάπας
- Δήμος Δερύνειας
- Δήμος Σωτήρας
- Κοινότητα Λιοπετρίου
- Κοινότητα Φρενάρου
- Κοινότητα Αυγόρου
- Κοινότητα Άχνας
- Κοινότητα Αχερίτου

Το εταιρικό σχήμα διαθέτει σημαντική εμπειρία τόσο σε επίπεδο δικτύωσης και συνεργειών, όσο και σε επίπεδο υλοποίησης και παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Ο Δήμος Παραλιμνίου διατελεί το ρόλο του Επικεφαλή της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, ο οποίος είναι αρμόδιος για την κατάρτιση και την υποβολή της Στρατηγικής και έχει ευθύνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής της, τη διαχείρισης κινδύνων και την αξιολόγηση της Στρατηγικής στο σύνολό της.

Κάθε Εταίρος είναι αρμόδιος για την υλοποίηση και διαχείριση των έργων/ δράσεων στις οποίες αποτελεί Δικαιούχο.

Στο πλαίσιο της εταιρικότητας, ο Δήμος Παραλιμνίου δύναται να υποστηρίξει τα Κοινοτικά Συμβούλια, σε τεχνικά και διαχειριστικά θέματα, εφόσον απαιτηθεί.

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Στρατηγικής Ο.Χ.Α. Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, επιπλέον των Δήμων και Κοινοτήτων του Εταιρικού Σχήματος, είναι οι εξής:

- ΤΕΒΕΑ - Τουριστική Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία Αμμοχώστου
- Συμβούλια Υδρεύσεων και Αποχετεύσεων της Επαρχίας Αμμοχώστου
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας & Αμμοχώστου ΛΤΔ
- Λοιποί επιχειρηματικοί και Κοινωνικοί φορείς

15.2 Οργανωτική Δομή – Διαχειριστική Επάρκεια των Εταίρων της Στρατηγικής

Ο νόμιμος εκπρόσωπος κάθε Δήμου είναι ο Δήμαρχος, ο οποίος εκλέγεται με δημοκρατικές διαδικασίες απευθείας από τους πολίτες διανύοντας θητεία πέντε ετών και εκπροσωπεί τον Δήμο ενώπιον οποιασδήποτε αρχής της Δημοκρατίας, εκτελεί αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και προΐσταται όλων των υπηρεσιών του συγκεκριμένου Δήμου, τις οποίες κατευθύνει, καθοδηγεί και ελέγχει. Ανάλογα, νόμιμος εκπρόσωπος κάθε Κοινότητας είναι ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο οποίος εκλέγεται απευθείας από τους κατοίκους της Κοινότητας διανύοντας θητεία πέντε ετών.

1. Δήμος Παραλιμνίου

Ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο μεγαλύτερος τόσο πληθυσμιακά όσο και σε έκταση Δήμος του ελεύθερου τμήματος της επαρχίας Αμμοχώστου. Το 1986 ύστερα από δημοψήφισμα, το Παραλίμνι ανακηρύχθηκε σε Δήμο (σημειώνεται ότι η περιοχή ήταν ανακηρυγμένη από το 1963 ως περιοχή Συμβουλίου Βελτιώσεως Παραλιμνίου). Μετά το 1974 και την κατάληψη της Αμμοχώστου το Παραλίμνι επιτελεί ουσιαστικό ρόλο συγκέντρωσης διοικητικών λειτουργιών και κέντρο της κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ζωής της.[131]

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Παραλιμνίου
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Επικεφαλής
Έτος Σύστασης:	1986
Ταχ. Διεύθυνση	Αντώνη Παπαδοπούλου 6, Παραλίμνι 5282
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23819300
Αριθμός FAX:	+357 23825023
E- mail:	info@paralimni.org.cy
Ιστοσελίδα/Website:	www.paralimni.org.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Θεόδωρος Πυρίλλης (Δήμαρχος)

Για την περιοχή του Δήμου Παραλιμνίου ισχύουν σήμερα οι πρόνοιες της εγκεκριμένης Δήλωσης Πολιτικής Παραλιμνίου 2013, ενώ σε διαδικασία εκπόνησης βρίσκεται κοινό Τοπικό Σχέδιο με συμμετέχοντες τους Δήμους Αγίας Νάπας και Δερύνειας, το οποίο θα καθορίζει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη των περιαστικών περιοχών Αγίας Νάπας και Δερύνειας και της αστικής περιοχής του Παραλιμνίου ως ενιαίο σύνολο, με κοινούς στόχους, προοπτικές και προγραμματισμό.

Το οργανόγραμμα του Δήμου Παραλιμνίου εμφανίζεται ως εξής:

[131] Paralimni.org.cy. n.d. *Εισαγωγή*. [online] *[Τελευταία πρόσβαση 07/12/2020] Διαθέσιμο στο:* https://paralimni.org.cy/index.php/el/municipality-2/municipality-introduction

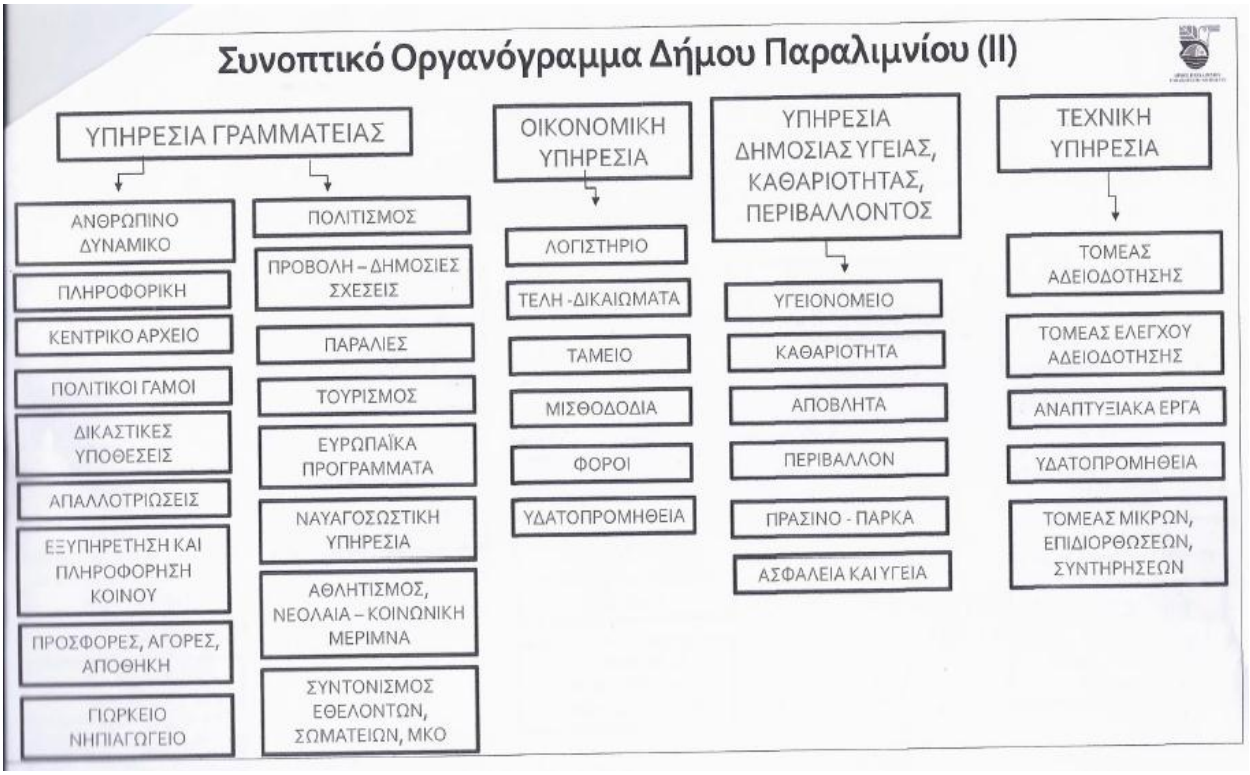

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Παραλιμνίου αποτελείται από 13 μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Δημάρχου. Σύμφωνα με το Οργανόγραμμα, ο Δήμος Παραλιμνίου διαρθρώνεται στα παρακάτω Τμήματα/Υπηρεσίες:

- *Γραμματεία (19 άτομα)*
    - Ανθρώπινο Δυναμικό
    - Πληροφορική
    - Κεντρικό Αρχείο (7 άτομα)
    - Πολιτικοί Γάμοι
    - Δικαστικές Υποθέσεις
    - Απαλλοτριώσεις
    - Εξυπηρέτηση και Πληροφόρηση Κοινού
    - Προσφορές, Αγορές, Αποθήκη (1 άτομο)
    - Γιώρκειο Νηπιαγωγείο (1 άτομο)
    - Πολιτισμός
    - Προβολή Δημόσιες Σχέσεις (1 άτομο)
    - Παραλίες (2 άτομα)
    - Τουρισμός
    - Ευρωπαϊκά Προγράμματα (1 άτομο)
    - Ναυαγοσωστική Υπηρεσία
    - Αθλητισμός Νεολαία-Κοινωνική Μέριμνα
    - Συντονισμός Εθελοντών, Σωματείων, ΜΚΟ
- *Οικονομική Υπηρεσία (8 άτομα)*
    - Λογιστήριο (3 άτομα)
    - Τέλη-Δικαιώματα (2 άτομα)
    - Ταμείο (1 άτομο)
    - Μισθοδοσία (1 άτομο, δημοτική ταμίας)

  - Φόροι
  - Υδατοπρομήθεια (2 άτομα)
- *Τεχνική Υπηρεσία*
  - Τομέας Αδειοδότησης
  - Τομέας Ελέγχου Αδειοδότησης
  - Αναπτυξιακά Έργα
  - Υδατροπρομήθεια
  - Τομέας Μικρών Επιδιορθώσεων, Συντηρήσεων
- *Υπηρεσία Δημόσιας Υγείας, Καθαριότητας και Περιβάλλοντος*.
  - Υγειονομικό
  - Καθαριότητα (2 άτομα)
  - Απόβλητα
  - Περιβάλλον
  - Πράσινο-Πάρκα
  - Ασφάλεια και Υγεία (4 άτομα)

Ο Δήμος Παραλιμνίου διαθέτει διαθέτει πλήρη διοικητική, διαχειριστική και τεχνική ικανότητα, καθώς και σημαντική εμπειρία στην υλοποίηση, παρακολούθηση και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013, διοργάνωση φεστιβάλ ψαριού, βελτιωτικά έργα στο αλιευτικό καταφύγιο Αγίας Τριάδας και δημιουργία Τεχνητού Ύφαλου,
- Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- «Προγράμματα Ένταξης από τις Τοπικές Αρχές – Μωσαϊκό Πολιτισμών» 2016-2018,
- INTERREGIVC 2007-2013, "DigitalCities",
- LIFE10 ENV/GR/000622, "WASP Tool - Development and demonstration of a waste prevention support tool for local authorities",
- ICOSTASY - LIFE09 NAT/CY/000247, "Improving the conservation status of fauna species in Cyprus: from microhabitat restoration to landscape connectivity",
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα-Κύπρος 2007-2013, "ΕΡΜΗΣ: Βελτίωση Προσβασιμότητας Ατόμων με Προβλήματα Κινητικότητας"
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013, διοργάνωση φεστιβάλ ψαριού, βελτιωτικά έργα στο αλιευτικό καταφύγιο Αγίας Τριάδας και δημιουργία Τεχνητού Ύφαλου,
- Interreg Balkan - Med 2014-2020, "INVALOR 101",
- Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020, "ΕΡΜΗΣ ΙΙ",
- "Ευρώπη για τους Πολίτες 2007-2013: Συναντήσεις Πολιτών και Θεματική Δικτύωση Αδελφοποιημένων Πόλεων"(Δράση 1, 2008),
- Ευρωπαϊκή Δράση για τα Ναρκωτικά,
- Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας,
- Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Βιώσιμης Ενέργειας,
- Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Δήμου Παραλιμνίου του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €5.882.142, αφού τα έσοδά του αναμένεται να φτάσουν τις €27.122.465 και οι δαπάνες τις €21.240.323. Επιπρόσθετα, με βάση τον προϋπολογισμό του, ο Δήμος Παραλιμνίου διαθέτει €36.800.000 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

2. Δήμος Αγίας Νάπας

Ο Δήμος Αγίας Νάπας έχει χαρακτηριστεί ως προσωρινό αστικό κέντρο της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου μαζί με το Παραλίμνι από το 1974, ενώ ακόμα το 1991 μετεξελίχθηκε από Κοινότητα σε Δήμο. Ο Δήμος Αγίας Νάπας βρίσκεται στο νοτιοανατολικότερο μέρος του ελεύθερου τμήματος της Επαρχίας Αμμοχώστου και χάρη στο παραλιακό του μέτωπο με τις αμμώδης παραλίες γνώρισε μεγάλη οικονομική και τουριστική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Αγίας Νάπας
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1991
Ταχ. Διεύθυνση	Οδός Αγίας Μαύρης 25 Τ.Θ. 30026, 5340 Αγία Νάπα, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23 816300
Αριθμός FAX:	+357 23 722607
E- mail:	grammatia@agianapa.org.cy
Ιστοσελίδα/Website:	www.agianapa.org.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Χρίστος (Πιερή) Ζαννέττου (Δήμαρχος)

Για την περιοχή του Δήμου Αγίας Νάπας και έως την έγκριση του Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας - Δερύνειας ισχύουν οι πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής Αγίας Νάπας 2015.

Το Οργανόγραμμα του Δήμου Αγίας Νάπας εμφανίζεται ως εξής:

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

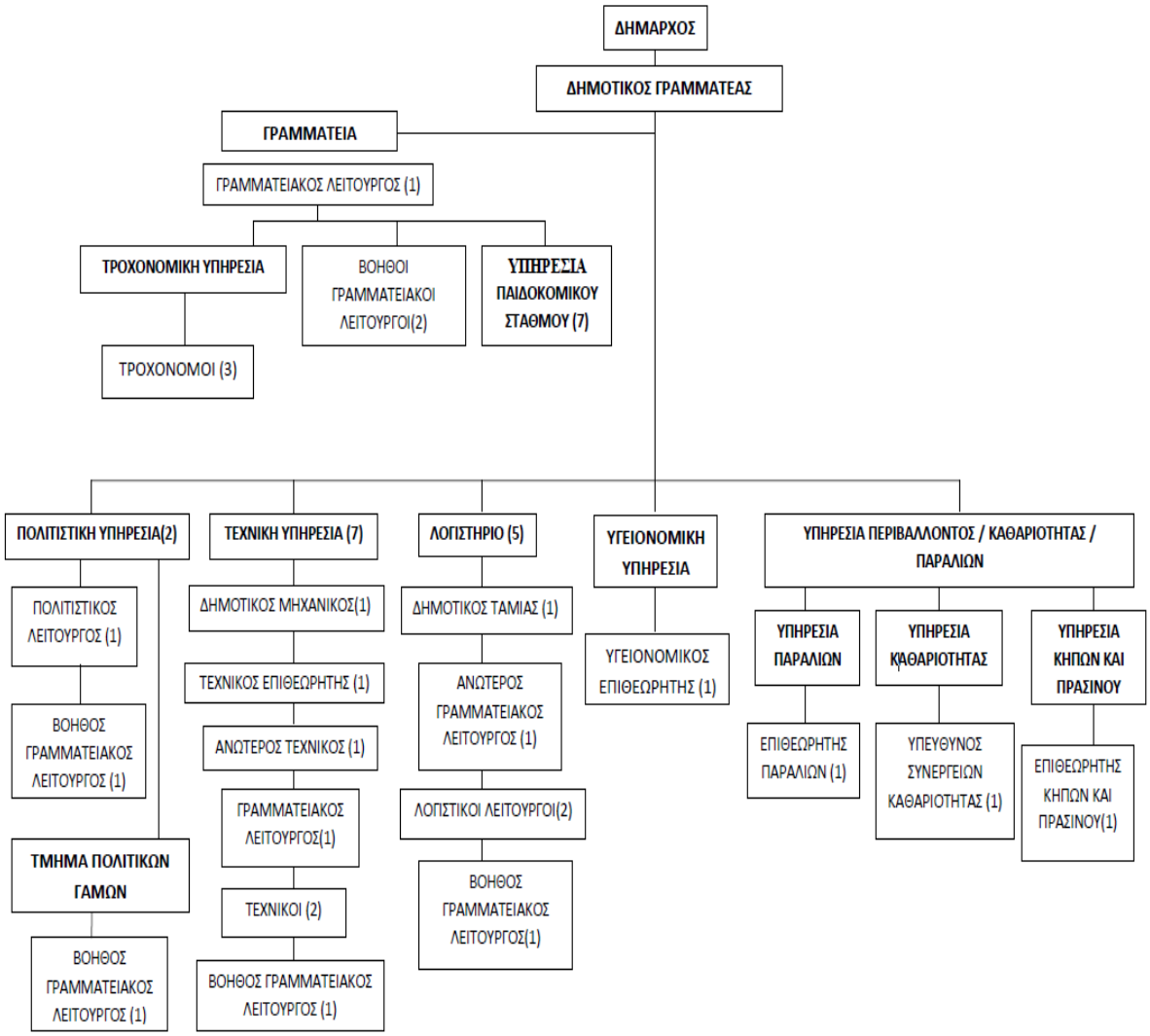

Οι εργοδοτούμενοι του Δήμου Αγίας Νάπας διαχωρίζονται ως εξής:

- Υπαλληλικό Προσωπικό (28 άτομα)
  - Γραφείο Δημάρχου (3 άτομα)
  - Τεχνική Υπηρεσία (7 άτομα)
  - Λογιστήριο (5 άτομα)
  - Τμήμα Γάμων (2 άτομα)
  - Πολιτιστική Υπηρεσία (2 άτομα)
  - Υγειονομική Υπηρεσία (1 άτομο)
  - Τροχονομική Υπηρεσία (3 άτομα)
  - Τμήμα Παραλιών (1 άτομο)
  - Κοινοτικό Νηπιαγωγείο (4 άτομα)
- Μόνιμοι Εργάτες (49 άτομα)
  - Υπηρεσία Καθαριότητας (20 άτομα)
  - Τμήμα Παραλιών (13 άτομα)
  - Τμήμα Οικοδομών (7 άτομα)

  - Υπηρεσία Ύδρευσης (5 άτομα)
  - Πολιτιστική Υπηρεσία (2 άτομα)
  - Αθλητικό Κέντρο (1 άτομο)
  - Ηλεκτρολόγος (1 άτομο)
- Έκτακτοι Εργάτες (150 άτομα)
  - Τμήμα Παραλιών (65 άτομα)
  - Τμήμα Καθαριότητας (60 άτομα)
  - Κοινοτικό Νηπιαγωγείο (15 άτομα)
  - Τμήμα Οικοδομών (10 άτομα)

Για την πλήρη επάρκεια κάλυψης αναγκών του Δήμου Αγίας Νάπας, ο Δήμος χρησιμοποιεί επιπλέον τις πιο κάτω εξωτερικές υπηρεσίες:

- Υπηρεσίες από την Εταιρεία Technomart Engineering & Project Consultants Ltd για την αγορά και την συντήρηση προγραμμάτων μηχανογράφησης;
- Αγορά υπηρεσιών Αρχιτεκτόνων, Γεωπόνου, Επιμετρητή Ποσοτήτων και Ηλεκτρομηχανολόγων για διάφορα μεγάλα αναπτυξιακά έργα του Δήμου,
- Παροχή Υπηρεσιών από ANETEL σχετικά με διαγωνισμούς του Δήμου (δηλαδή προσφορές).

Ο Δήμος Αγίας Νάπας διαθέτει σημαντική εμπειρία στην υλοποίηση, παρακολούθηση και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων. Ενδεικτικά, συμμετείχε στα εξής Προγράμματα:

- «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013», αναβάθμιση/ανάπλαση δημόσιου χώρου αλιευτικού καταφυγίου Αγίας Νάπας,
- «Προγράμματα Ένταξης από τις Τοπικές Αρχές – Μωσαϊκό Πολιτισμών» 2016-2018,
- Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- INTERREG IV Ελλάδα-Κύπρος 2007-2013, «Αγία Νάπα – Ρέθυμνο Καθολικά Προσβάσιμες Πόλεις 2013-2014»,
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και πλησίον συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων, με το Τμήμα Περιβάλλοντος Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Ταμείο Συνοχής).

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων συμμετείχε σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση διοικητικής ικανότητας, όπως αναγράφονται παρακάτω:

- Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδα-Κύπρος Βιώσιμη Ενεργειακή Ανάπτυξη σε Περιφερειακό Διαπεριφερειακό και Διασυνοριακό Επίπεδο «Ενεργείν»,
- Διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων και Ευρωπαϊκών έργων,
- Ημερίδα Πληροφόρησης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας,
- Εκπαιδευτική Ημερίδα «Νέα Νομοθεσία Περί Δημόσιων Συμβάσεων και Κανονισμοί Αλλαγών και Απαιτήσεων»,
- Ενημερωτική εκδήλωση για το ανταγωνιστικό πρόγραμμα της Ε.Ε. LIFE,
- Εκπαιδευτικό σεμινάριο Ημιβυθιζόμενοι Κάδοι BAGIO,
- Εργαστήριο ενημέρωσης 2η πρόσκληση υποβολής προτάσεων INTEREGG Ελλάδα-Κύπρος,
- Εκπαιδευτικό σεμινάριο Pay-as-you-throw «Πληρώνω Όσο Πετώ»,

- Εκπαιδευτικό σεμινάριο E-Procurement,
- Εκπαιδευτικό σεμινάριο Δημόσιες Συμβάσεις,
- Μετασεισμικός έλεγχος κτηρίων,
- Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας για διαχείριση αποβλήτων,
- Social Media Seminar,
- Σταδιακή εφαρμογή σχημάτων Πληρώνω-Όσο-Πετώ,
- Συλλογή και μεταφορά αποβλήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο Δήμος Αγίας Νάπας διαθέτει τα εξής πιστοποιητικά διαχειριστικής επάρκειας:

- **Πιστοποιητικό GREEN OFFICE** για περιβαλλοντική ποιότητα για Κτήρια και Γραφεία,
- **Πιστοποιητικό TUV ENISO14001:2015** για Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τη Λειτουργία των Κεντρικών Γραφείων,
- **Πιστοποιητικό EMAS** για εφαρμογή συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Δήμου Αγίας Νάπας του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €2.152.809, αφού τα έσοδα του αναμένεται να φτάσουν τις €18.736.198 και οι δαπάνες του τις €16.583.390. Επιπρόσθετα, με βάση τον προϋπολογισμό του, ο Δήμος Αγίας Νάπας διαθέτει €11.427.000 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

3. Δήμος Δερύνειας

Ο Δήμος Δερύνειας συστήθηκε το 1994, αφού η πρώτη εγκαθίδρυση του Δημοτικού Συμβουλίου έγινε στην 1η Μαΐου 1994 με έξι μέλη. Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Δερύνειας αναβαθμίστηκε από Συμβούλιο Βελτιώσεως σε Δήμο μετά από δημοψήφισμα, στο οποίο το 74,70% των κατοίκων ψήφισε υπέρ της αναβάθμισης της Κοινότητας αυτής σε Δήμο.[132] Ο Δήμος Δερύνειας βρίσκεται στα νότια της κατεχόμενης πόλης της Αμμοχώστου, με ποσοστό 66% της συνολικής έκτασης του Δήμου, συμπεριλαμβανομένης και της παραλιακής του περιοχής, να βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή και εντός της νεκρής ζώνης. Επιπλέον ποσοστό 12% της συνολικής του έκτασης βρίσκεται εντός της Βρετανικής Βάσης Δεκέλειας. Η κατοχή μεγάλων τμημάτων της έκτασης του Δήμου Δερύνειας δημιούργησε προβλήματα τόσο για την τουριστική όσο και για τη γεωργική ανάπτυξη της περιοχής. Παρόλες τις πιο πάνω επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής η Δερύνεια κατάφερε να συνεχίσει την ανάπτυξή της στον πρωτογενή τομέα οικονομικής δραστηριότητας, με παράδοση στην καλλιέργεια της φράουλας, στον δευτερογενή τομέα οικονομικής δραστηριότητας και στον τριτογενή τομέα οικονομικής δραστηριότητας, υποστηριζόμενη από την τουριστική βιομηχανία των Δήμων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Δερύνειας
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1994

[132] Deryneia.org.cy. n.d. *Ιστορική Αναδρομή - Deryneia.Org.Cy*. [online] *[Τελευταία πρόσβαση 07/12/2020] Διαθέσιμο στο:* https://deryneia.org.cy/o-dimos/istoriki-anadromi

Ταχ. Διεύθυνση	Λεωφόρος Αμμοχώστου 26, 5380 Δερύνεια Τ.Θ.: 36001, 5385 Δερύνεια, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23811000
Αριθμός FAX:	+357 23825550
E- mail:	deryneia.municipality@cytanet.com.cy
Ιστοσελίδα/Website:	www.deryneia.org.cy
Νόμιμος Εκπροσώπος:	Άντρος Καραγιάννης (Δήμαρχος)

Για την περιοχή του Δήμου Αγίας Νάπας και έως την έγκριση του Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας - Δερύνειας ισχύουν οι πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Δερύνειας 2003.

Το οργανόγραμμα του Δήμου Δερύνειας εμφανίζεται ως εξής:

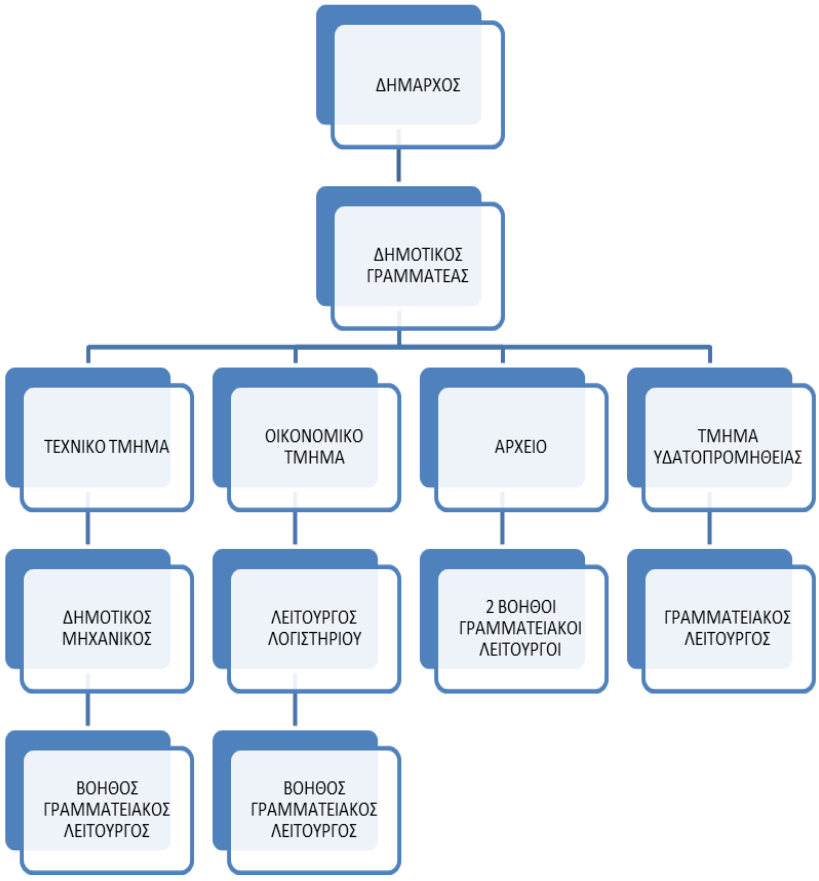

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δερύνειας αποτελείται από 9 μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Δημάρχου και εργοδοτεί περίπου 17 άτομα στο σύνολο, 8 άτομα Υπαλληλικό Προσωπικό και 9 άτομα Μόνιμους και Έκτακτους Εργάτες.

Ο Δήμος Δερύνειας αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα:

- Γραμματεία (3 άτομα)
- Τεχνικό Τμήμα (2 άτομα)
- Οικονομικό Τμήμα (2 άτομα)
- Τμήμα Υδατοπρομήθειας (1 άτομο).

Για την πλήρη επάρκεια κάλυψης αναγκών του Δήμου Δερύνειας, ο Δήμος χρησιμοποιεί εξωτερικές υπηρεσίες «Αγορά Υπηρεσίας για Διαχείρισης Ιστοσελίδας και Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης».

Ο Δήμος Δερύνειας συμμετείχε / συμμετέχει στα παρακάτω Ευρωπαϊκά Προγράμματα:

- «Ευρώπη για τους Πολίτες» που οργανώνει ο «Εκπαιδευτικός Οργανισμός Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού» (EACEA)
- Πρόγραμμα Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας για Υπηκόους Τρίτων Χωρών (συγχρηματοδότηση από Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και την Κυπριακή Δημοκρατία),
- EUROPE FOR CITIZENS under the EACEA (Education AudioVisual and Culture Executive Agency),
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΘΑΛΑΣΣΑ» 2014-2020: -Αποκατάσταση & Επανάχρηση Διατηρητέας Οικοδομής ως Πολιτιστικό Κέντρο,
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης: -Υπαίθριο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Κέντρο Ενηλίκων,
- «Προγράμματα Ένταξης από τις Τοπικές Αρχές – Μωσαϊκό Πολιτισμών» 2016-2018.

Επιπλέον, κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων ο Δήμος Δερύνειας συμμετέχει σε διάφορα σεμινάρια που αφορούν στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των εργαζομένων του.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Δήμου Δερύνειας του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €119.039 αφού τα έσοδα του αναμένεται να φτάσουν τις €2.718.598 και οι δαπάνες του τις €2.599.559. Επιπρόσθετα, βάσει του προϋπολογισμού του, ο Δήμος Δερύνειας διαθέτει €3.620.000 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

4. Δήμος Σωτήρας Αμμοχώστου

Ο Δήμος Σωτήρας μετεξελίχθηκε από Κοινότητα σε Δήμο το 2012, μετά από δημοψήφισμα, στο οποίο το 90,35% των κατοίκων ψήφισε υπέρ της αναβάθμισής του.[133]

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Σωτήρας
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	2012
Ταχ. Διεύθυνση	Μακαρίου ΙΙΙ 22, 5390 Σωτήρα-Αμμοχώστου, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23821568

[133] Sotira.org.cy. n.d. *Ιστορική Αναδρομή - Σωτήρα, Κύπρος*. [online] *[Τελευταία πρόσβαση 07/12/2020] Διαθέσιμο στο:* https://www.sotira.org.cy/el/o-dimos-mas/istoriki-anadromi

Αριθμός FAX:	+357 23825450
E- mail:	municipality@sotira.org.cy
Ιστοσελίδα/Website:	www.sotira.org.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Γεώργιος Τάκκας (Δήμαρχος)

Ο Δήμος Σωτήρας καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Δήμου Σωτήρας Αμμοχώστου είναι όπως ακολούθως:

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΣΩΤΗΡΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΜΗΜΑ
ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
ΜΟΝΙΜΟ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ/ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΜΟΝΙΜΕΣ ΑΦΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟ 2019
ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΘΕΣΗ
ΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

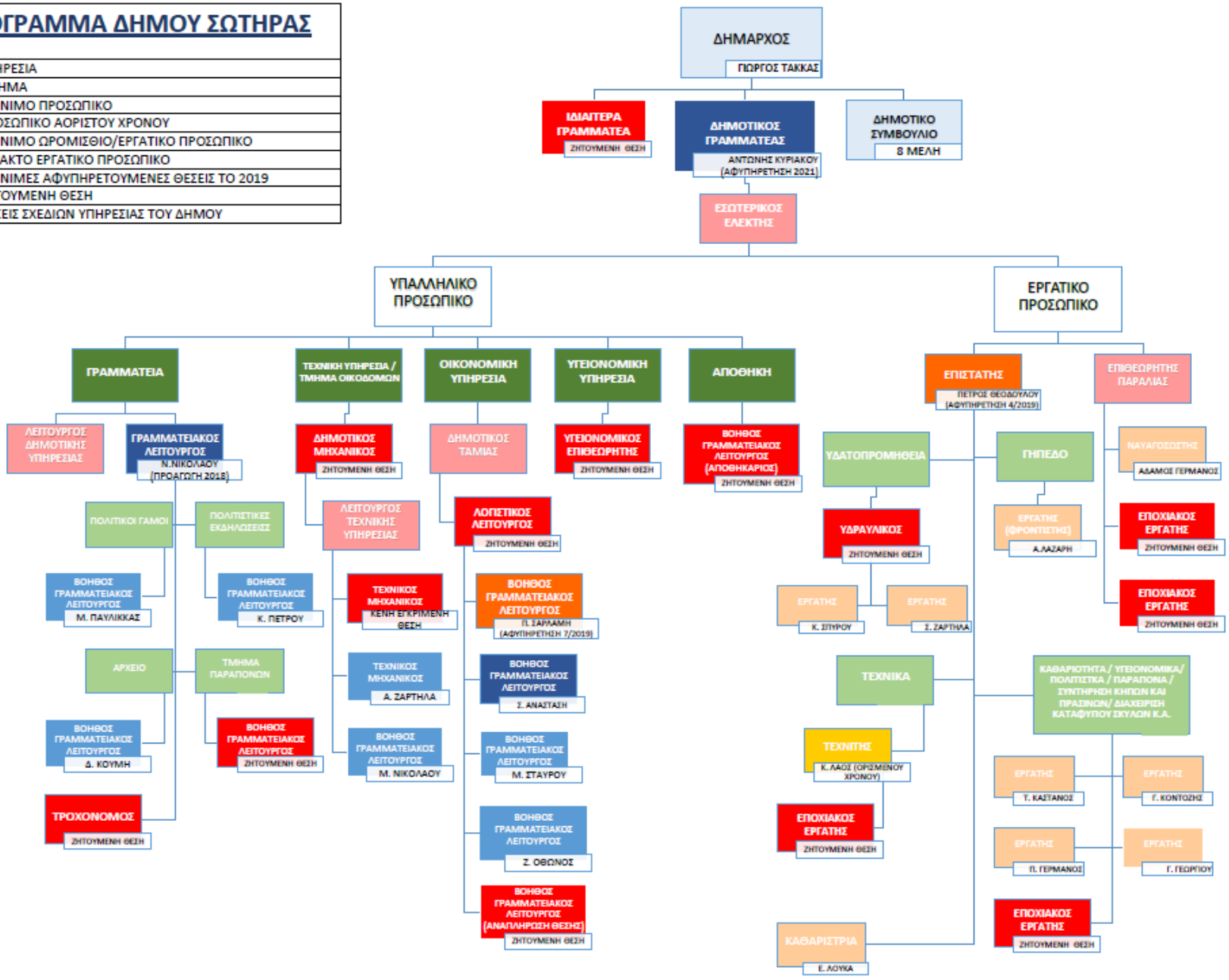

Ο Δήμος Σωτήρας αποτελείται από 9 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Δημάρχου, και εργοδοτεί 23 άτομα (10 άτομα υπαλληλικό προσωπικό, 13 άτομα εργατικό προσωπικό) στο σύνολο. Οι εργοδοτούμενοι του Δήμου Σωτήρας διαχωρίζονται ως εξής:

- Υπαλληλικό Προσωπικό (10 άτομα):
  - Γραμματέας (1 άτομο)
  - Γραμματειακός λειτουργός (1 άτομο)
  - Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί (8 άτομα)
- Εργατικό Προσωπικό (13 άτομα):
  - Επιστάτης (1 άτομο)
  - Μόνιμοι εργάτες (5 άτομα)
  - Έκτακτοι εργάτες (5 άτομα)
  - Ναυαγοσώστης (1 άτομο)
  - Καθαρίστρια(1 άτομο)

Σημειώνεται ότι ο γραμματειακός λειτουργός εκτελεί χρέη δημοτικού γραμματέα, δύο από τους βοηθούς γραμματειακούς λειτουργούς εργάζονται στο λογιστήριο, ενώ δύο ακόμα βοηθοί γραμματειακοί λειτουργοί εργάζονται στο πολιτιστικό τμήμα, το οποίο ασχολείται επιπλέον με επικοινωνιακά θέματα και γάμους.

Για την πλήρη επάρκεια κάλυψης αναγκών του Δήμου Σωτήρας, ο Δήμος χρησιμοποιεί τις πιο κάτω εξωτερικές υπηρεσίες:

- Υπηρεσίες IT από την εταιρεία DEPI Spectrum LTD; και,
- Προγράμματα λογισμικού από την εταιρεία TECHNOMART Engineering & Project Consultants LTD.

Ο Δήμος Σωτήρας συμμετείχε στα εξής Ευρωπαϊκά Προγράμματα:

- «Προγράμματα Ένταξης από τις Τοπικές Αρχές – Μωσαϊκό Πολιτισμών» 2016-2018,
- Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- Κέντρο Κοινωνικών Παροχών έγινε με χρηματοδότηση της ΕΕ .

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων οι υπάλληλοι του Δήμου συμμετείχαν σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση διοικητικής ικανότητας, όπως:

- «Βιώσιμος και έξυπνος τουρισμός στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης»,
- «Ψηφιακή σύγκλιση στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης»,
- «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων».

Ο Δήμος Σωτήρας διαθέτει το παρακάτω πιστοποιητικό διαχειριστικής επάρκειας:

- **ISO 9001:2015 Quality Management Systems.**

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Δήμου Σωτήρας του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €199.506 αφού τα έσοδα του αναμένεται να φτάσουν τις €3.133.671 και οι δαπάνες του τις €2.934.165. Επιπρόσθετα, βάσει του προϋπολογισμού του, ο Δήμος Σωτήρας διαθέτει €2.386.719 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

5. Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου

Το Λιοπέτρι αποτελεί Κοινότητα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου με τα εξής γενικά στοιχεία:

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1969
Ταχ. Διεύθυνση	Γρίβα Διγενή 2, 5320 Λιοπέτρι, Κύπρος.
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23942180
Αριθμός FAX:	+357 23942600
E- mail:	liopetri@cytanet.com.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	…….. (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου)

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Κοινοτικού Συμβουλίου Λιοπετρίου εμφανίζεται ως εξής:

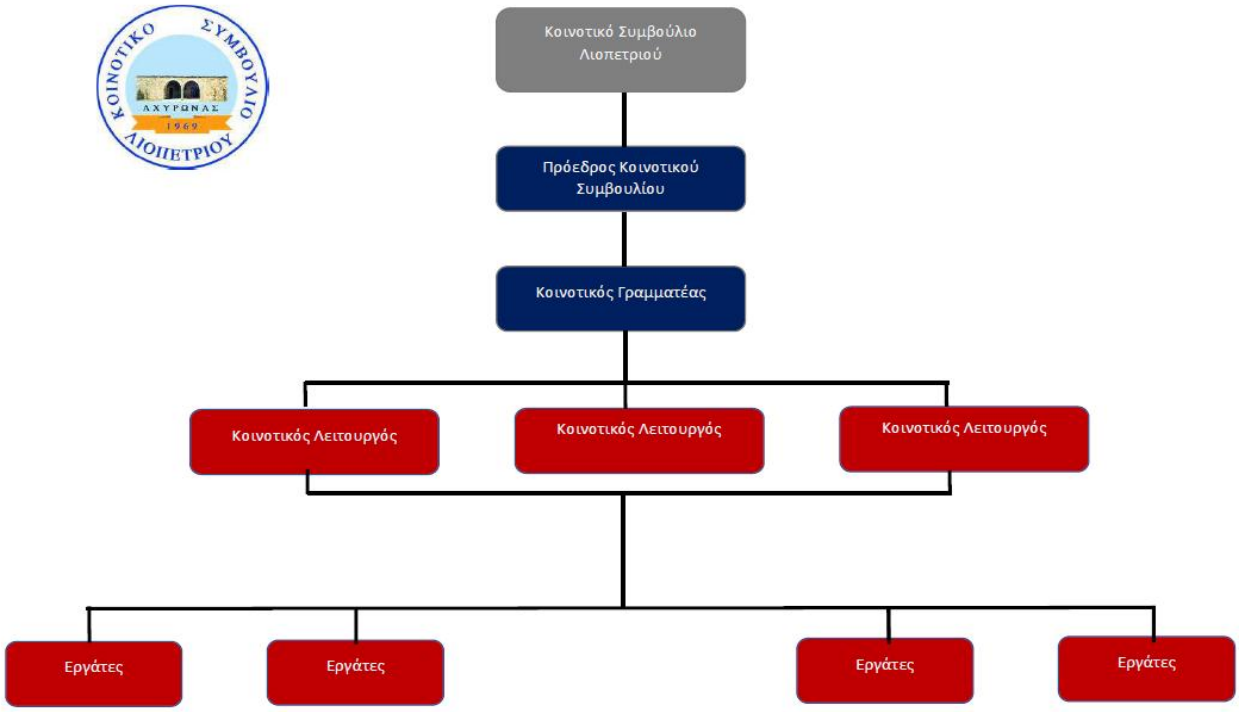

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπτερίου αποτελείται από 9 εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου.

Όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου εξυπηρετούνται από μία κοινή υπηρεσία «Συμπλεγματοποίηση Τεχνικής Υπηρεσίας» με έδρα το Παραλίμνι, η οποία αποτελείται από ένα (1) μηχανικό και δύο (2) τεχνικούς.

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου Λιοπετρίου, χρησιμοποιούνται εξωτερικές υπηρεσίες όπως:

- Υπεύθυνος για πάρκα,
- Υπεύθυνος καθαριότητας,
- Διαχείριση Υδατοπρομήθειας,
- Πράσινο Σημείο,
- Διαχείριση γηπέδου).

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Λιοπετρίου του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €96.900 αφού τα έσοδά του αναμένεται να φτάσουν τις €1.640.500 και οι δαπάνες του τις €1.543.600.

6. Κοινοτικό Συμβούλιο Φρέναρος

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Φρέναρος μετεξελίχθηκε από Συμβούλιο Βελτιώσεως σε Κοινοτικό Συμβούλιο το 1985.

Σήμερα το Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους περιγράφεται ως ακολούθως:

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1985
Ταχ. Διεύθυνση	Λεωφόρος Φώτη Πίττα 61, Τ.Κ. 5350, Φρέναρος, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23821389
Αριθμός FAX:	+357 23828389
E- mail:	info@phrenaros.org.cy
Ιστοσελίδα/Website:	https://phrenaros.org.cy/
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Μιχάλης Χατζηγιώρκας (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου)

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Φρέναρος καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Κοινοτικού Συμβουλίου Φρενάρους εμφανίζεται ως εξής:

Οργανόγραμμα Κοινοτικού Συμβουλίου Φρενάρους

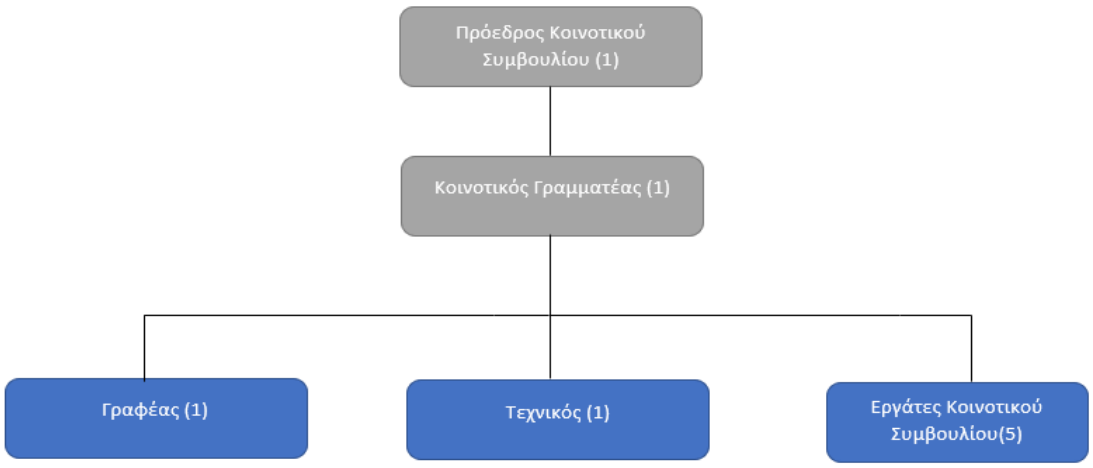

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους αποτελείται από τον Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου, 8 μέλη, και 8 εργαζομένους.

Όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου εξυπηρετούνται από μία κοινή υπηρεσία «Συμπλεγματοποίηση Τεχνικής Υπηρεσίας» με έδρα το Παραλίμνι, η οποία αποτελείται από ένα (1) μηχανικό και δύο (2) τεχνικούς.

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου Φρενάρους, χρησιμοποιούνται εξωτερικές υπηρεσίες όπως:

- ηλεκτροκολλήσεις,
- εκσκαφές,
- βελτίωση του δικτύου υδατοπρομήθειας,
- θέματα καθαριότητας,
- λογιστικές υπηρεσίες,
- νομικές συμβουλές,
- σύμβουλοι.

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων οι υπάλληλοι της Κοινότητας συμμετείχαν σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση διοικητικής ικανότητας, όπως invoicing (ηλεκτρονική τιμολόγηση), θέματα διαχείρισης νερού και θέματα προσωπικού μέσω της ΑΝΑΔ.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Φρενάρους του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι ισοσκελισμένος, αφού τα έσοδα και οι δαπάνες του αναμένεται να φτάσουν τις €1,328,080. Επιπρόσθετα, βάσει του προϋπολογισμού του, το Κοινοτικό Συμβούλιο Φρέναρος διαθέτει €933,589 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

7. Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1988
Ταχ. Διεύθυνση	Λεωφ. Καρύων 77, 5510, Αυγόρου, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23922680
Αριθμός FAX:	+357 23922580
E- mail:	ksavgorou@cytanet.com.cy
Ιστοσελίδα/Website:	https://www.avgorou.org.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Παναγής Μιχαηλάς (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου)

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αυγόρου εμφανίζεται ως εξής:

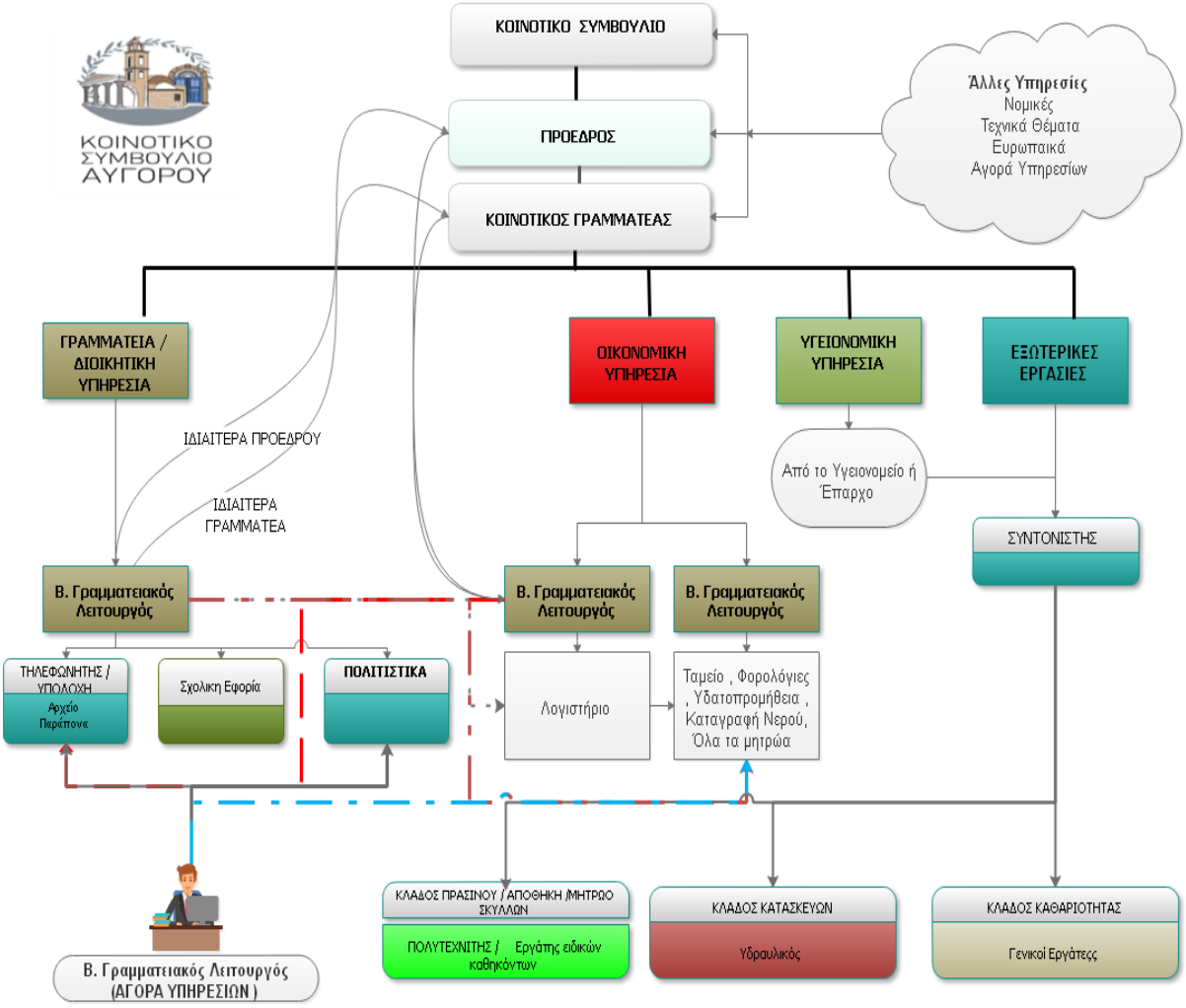

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου αποτελείται από τον Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου, 8 μέλη, και 11 εργαζομένους (4 υπάλληλοι και 7 εργάτες).

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου διαρθρώνεται στα παρακάτω τμήματα:

- Γραμματεία (1 άτομο)
- Τεχνικές Υπηρεσίες (3 άτομα και 7 εργάτες)
- Οικονομικές Υπηρεσίες (1 άτομα, 1 αρχείο, 1 ταμείο).

Όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου εξυπηρετούνται από μία κοινή υπηρεσία «Συμπλεγματοποίηση Τεχνικής Υπηρεσίας» με έδρα το Παραλίμνι, η οποία αποτελείται από ένα (1) μηχανικό και δύο (2) τεχνικούς.

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου Αυγόρου, χρησιμοποιούνται εξωτερικές υπηρεσίες όπως:

- Αγορά Υπηρεσιών Μηχανικού, ανά επταετία.
- Αγορά Υπηρεσιών Γεωπόνου, Αρχιτέκτονα, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων οι υπάλληλοι της Κοινότητας συμμετείχαν σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση διοικητικής ικανότητας όπως σεμινάρια με θέματα περιβάλλοντος, τουρισμού, οργάνωσης και διοίκησης, τοπικής αυτοδιοίκησης, ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Επίσης, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου έχει αίθουσα

διαπιστευμένη/εγκεκριμένη από την ΑΝΑΔ μέσα στο Κοινοτικό Μέγαρο για πραγματοποίηση διαφόρων σεμιναρίων.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Αυγόρου του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι ισοσκελισμένος, αφού τα έσοδα και οι δαπάνες του αναμένεται να είναι €1.645.603. Επιπρόσθετα, με βάση τον προϋπολογισμό του, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου διαθέτει €6,651,866 για τα αναπτυξιακά έργα του έτους.

8. Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1963
Ταχ. Διεύθυνση	Λεωφ. Γρίβα Διγενή, Εμπ. Κέντρο Φάση Δ' Κατ.1, 5523 Δασάκι Άχνας, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 24721666
Αριθμός FAX:	+357 24722478
E- mail:	info@achna.com.cy
Ιστοσελίδα/Website:	http://achna.com.cy
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Νίκος Βάσιλας (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου)

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Κοινοτικού Συμβουλίου Άχνας εμφανίζεται ως εξής:

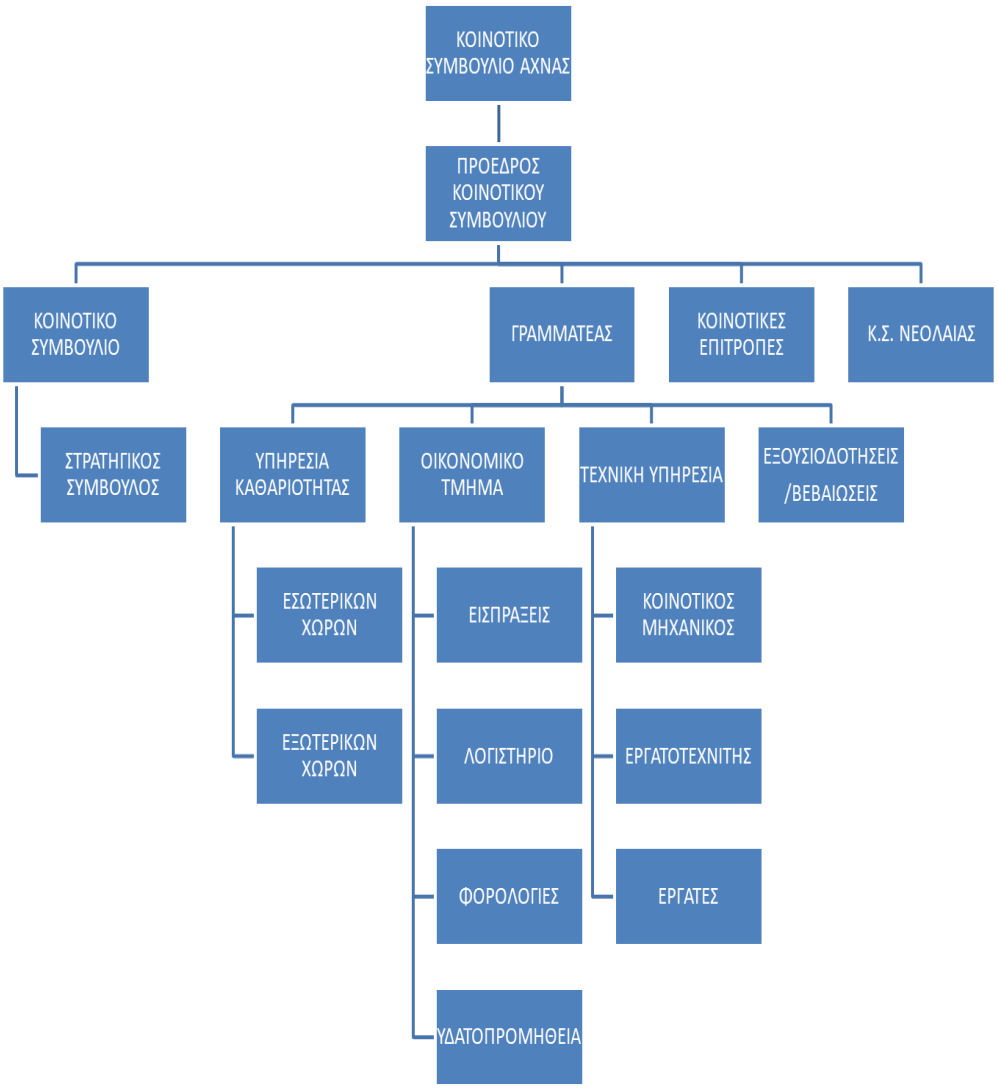

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας αποτελείται από τον Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου, 8 μέλη και 8 εργαζομένους.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας διαρθρώνεται στα παρακάτω τμήματα:

- Γραμματεία (2 άτομα)
- Τεχνική Υπηρεσία (3 άτομα)
- Οικονομικό Τμήμα (1 άτομο)
- Υπηρεσία Καθαριότητας (2 άτομα).

Όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου εξυπηρετούνται από μία κοινή υπηρεσία «Συμπλεγματοποίηση Τεχνικής Υπηρεσίας» με έδρα το Παραλίμνι, η οποία αποτελείται από ένα (1) μηχανικό και δύο (2) τεχνικούς.

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου Άχνας, χρησιμοποιούνται εξωτερικές υπηρεσίες όπως:

- Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
- Μηχανολόγος Μηχανικός
- Αρχιτέκτονας
- Περιβαλλοντολόγος
- Περισυλλογή σκυβάλων
- Αγορά υπηρεσιών για εργολάβο (καθαριότητα πάρκων, καθαριότητα χωριού)

- Λογιστής
- Μηχανογράφηση

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων οι υπάλληλοι της Κοινότητας συμμετείχαν σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, με την εξής θεματολογία:

- «Εξοικονόμηση νερού, μείωση αφανών απωλειών και έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης στην τοπική αυτοδιοίκηση της Κύπρου»,
- «Οργάνωση προγραμμάτων χωριστής συλλογής πλαστικών φιαλών»,
- «Εφαρμογή μέτρων σύμφωνα με τη ζήτηση του νερού».

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Άχνας του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι πλεονασματικός, με πλεόνασμα €2.423 αφού τα έσοδα του αναμένεται να φτάσουν τις €991.446 και οι δαπάνες του τις €989.023.

9. Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Πλήρης Επωνυμία Φορέα:	Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου
Ρόλος στην Στρατηγική ΟΧΑ:	Εταίρος (Δικαιούχος)
Έτος Σύστασης:	1999
Ταχ. Διεύθυνση	Εμπορικό Κέντρο Β, Κατάστημα Β1, 5522 Άγιος Γεώργιος Αχερίτου, Κύπρος
Αριθμός τηλεφώνου:	+357 23962346
Αριθμός FAX:	+357 23962840
E- mail:	com.sy.ach@cytanet.com.cy
Ιστοσελίδα/Website:	https://acheritou.com/
Νόμιμος Εκπρόσωπος:	Μιχάλης Καούνας (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου)

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου καλύπτεται από τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου το οποίο εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2020.

Το οργανόγραμμα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αχερίτου εμφανίζεται ως εξής:

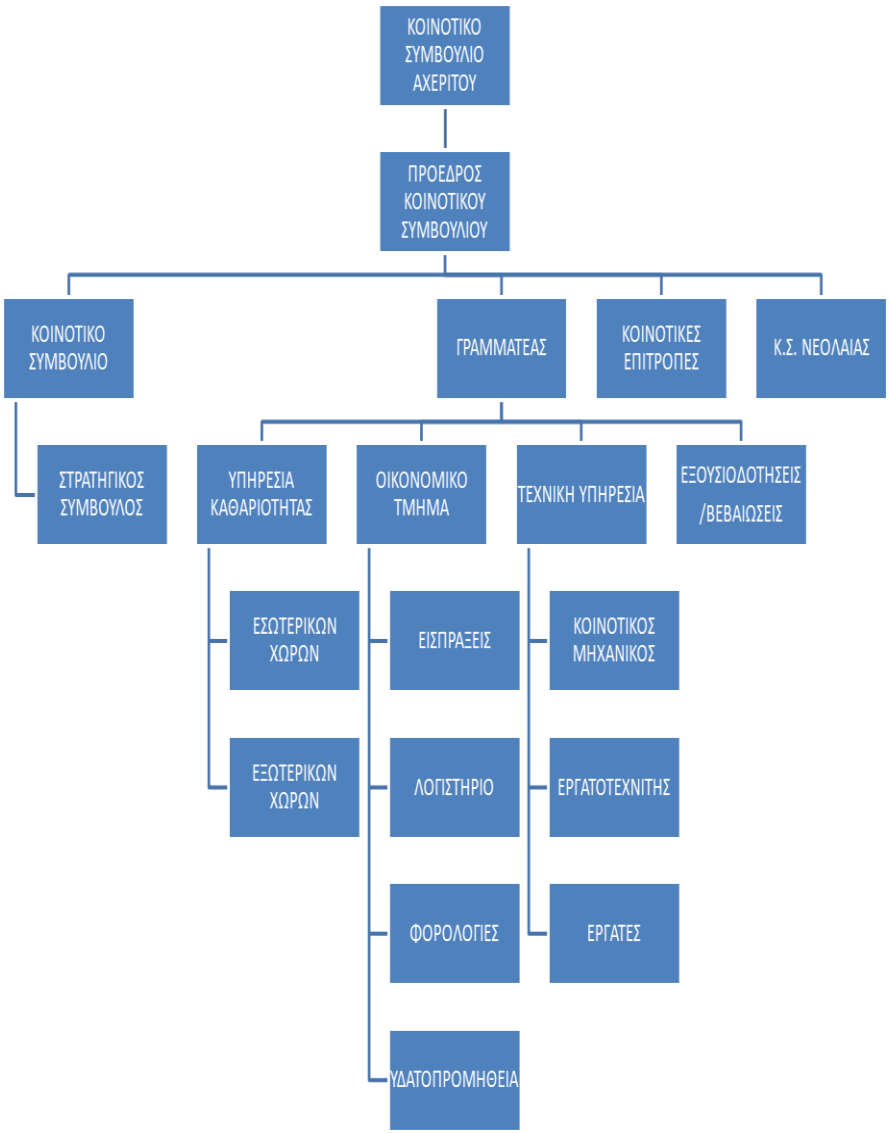

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου αποτελείται από τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου και 8 μέλη. Στο Κοινοτικό Συμβούλιο εργάζονται 3 υπάλληλοι και 2 εργάτες.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχερίτου διαρθρώνεται στα παρακάτω τμήματα:

- Γραμματεία (1 άτομο, ο Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου, ο οποίος εκτελεί και χρέη γραμματέα)
- Τεχνική Υπηρεσία (2 εργάτες)
- Οικονομικό Τμήμα (1 άτομο, υπεύθυνο για φορολογίες, αρχείο κλπ.)
- Υπηρεσία Καθαριότητας (αγορά υπηρεσιών για κήπους).

Όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου εξυπηρετούνται από μία κοινή υπηρεσία «Συμπλεγματοποίηση Τεχνικής Υπηρεσίας» με έδρα το Παραλίμνι, η οποία αποτελείται από ένα (1) μηχανικό και δύο (2) τεχνικούς.

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου Αχερίτου, χρησιμοποιούνται εξωτερικές υπηρεσίες όπως:

- Μηχανολόγο Μηχανικό,
- Ηλεκτρολόγο Μηχανικό

Κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων, οι υπάλληλοι της Κοινότητας συμμετείχαν σε διάφορα σεμινάρια σχετικά με την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας με θεματολογία που αφορούσε στο περιβάλλον, στην οργάνωση και διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Όπως διαφαίνεται από τον Εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Αχερίτου του έτους 2020, το 2021 ο προϋπολογισμός αναμένεται να είναι ισοσκελισμένος, αφού τα έσοδα και οι δαπάνες του αναμένεται να είναι €702,160.

15.3 Σύστημα Διοίκησης και Εταιρικής Διακυβέρνησης

15.3.1 Αρχές του Συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης της Στρατηγικής

Η Εταιρική Διακυβέρνηση της Στρατηγικής ΟΧΑ Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, τόσο κατά την διάρκεια του σχεδιασμού της, όσο και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής μετά την έγκρισή της, διέπεται από τις αρχές της συμμετοχικότητας, της καθολικότητας, της διαφάνειας, της δέσμευσης και της αξιολόγησης των τοπικών αναπτυξιακών και κοινωνικών αναγκών και προτεραιοτήτων. Άλλωστε, το εργαλείο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης ενσωματώνει από τη φύση του την έννοια της Εταιρικής Σχέσης και της λογοδοσίας.

Ειδικότερα, η Εταιρική Διακυβέρνηση της Στρατηγικής, αναλαμβάνει την συστηματική διεπαφή με την τοπική κοινωνία, για τη συναινετική διαμόρφωση απόψεων επί των σημαντικών αλλαγών που θα προέλθουν στην περιοχή παρέμβασης της Στρατηγικής ΟΧΑ, αλλά και ως προς τη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων αυτών των παρεμβάσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

Στο πλαίσιο αυτό, μέσω της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Στρατηγικής προωθείται η συμμετοχικότητα (και όχι απλά η συμμετοχή) των ενδιαφερομένων εταίρων (stakeholders) διαφορετικών τύπων και επιπέδων, όπως κοινωνικοί εταίροι, επιχειρηματικοί/ επαγγελματικοί εταίροι, αναπτυξιακοί εταίροι, με στόχο τη διαφάνεια και την εξωστρέφεια του συστήματος διακυβέρνησης (ανοικτή διακυβέρνηση). Στο επίπεδο των πολιτών προωθείται η "ανοικτή συμμετοχή" με την αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και με συγκεκριμένο μηχανισμό αξιολόγησης των θέσεων και προτάσεων, καθώς και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων, στο πλαίσιο του συστήματος διακυβέρνησης.

Κατά την διάρκεια του σχεδιασμού της Στρατηγικής ΟΧΑ Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου διενεργήθηκε εκτενής Διαβούλευση, όπως περιγράφεται στο σχετικό κεφάλαιο της παρούσας Στρατηγικής.

Ως συνέχεια της διαβούλευσης αυτής και με στόχο τη βελτίωση, τη διεύρυνση, την εμβάθυνση και τη διασφάλιση της αμοιβαίας συνεργασίας και ανταλλαγής ιδεών και τεχνογνωσίας μεταξύ των εταίρων και της τοπικής κοινωνίας, η Διακυβέρνηση της ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, θα διέπεται από τις παρακάτω Αρχές:

- ✓ Διαφάνεια και λογοδοσία, ενεργό συμμετοχή – ισότιμη αντιπροσωπευτικότητα όλων των Εταίρων
- ✓ Κινητοποίηση των πολιτών, των αναπτυξιακών, επιχειρηματικών, πολιτιστικών, κοινωνικών φορέων και συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση, τα Υπουργεία που εμπλέκονται στην αδειοδότηση, στην υλοποίηση και στη διαχείριση έργων της περιοχής.
- ✓ Χρηστικότητα και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων

- ✓ Συντονισμός, παρακολούθηση, συνεχή αξιολόγηση της Στρατηγικής και των αποτελεσμάτων της στην περιοχή παρέμβασης.

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται τα επίπεδα και τα εργαλεία που παρουσιάζονται παρακάτω, το «μίγμα» των οποίων σε συνδυασμό με τις αρχές που διέπουν τη Στρατηγική, διαμορφώνουν το Σύστημα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου.

15.3.2 Δημιουργία Ηλεκτρονικής Πύλης Διαβούλευσης

Για την υποστήριξη της λειτουργίας της Εταιρικής Σχέσης στο πλαίσιο της ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, θα δημιουργηθεί Ηλεκτρονική Πύλη διαρκούς διαβούλευσης των τοπικών αναπτυξιακών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και λοιπών πολιτικών, σχεδίων, επιλογών κ.λπ. , αλλά και των ευρύτερων / κρίσιμων ζητημάτων της ανάπτυξης και λειτουργίας της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Πύλης, τίθενται σε διαβούλευση και αξιολογούνται προτάσεις πολιτών, κοινωνικών δικτύων και κοινωνικών εταίρων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Κρίσιμο σημείο της επιτυχίας της Πύλης θα αποτελέσει η πρακτική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων. Η εκάστοτε διαβούλευση (θέματα προς συζήτηση), προανακοινώνεται τόσο μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης (social media, blogs), όσο και μέσω των τοπικών ΜΜΕ.

15.3.3 Συγκρότηση Επιτροπής Διοίκησης και Παρακολούθησης της Στρατηγικής

Το Εταιρικό Σχήμα της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου θα διοικείται από την Επιτροπή Διοίκησης και Παρακολούθησης, στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι νόμιμοι εκπρόσωποι των εταίρων, διαμορφώνοντας ένα ολιγομελές και ευέλικτο σχήμα για την διασφάλιση της διαφάνειας και της εξωστρέφειας του συστήματος διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, η Επιτροπή θα αποτελεί το κύριο Όργανο διοίκησης και παρακολούθησης της εφαρμογής της Στρατηγικής και λήψης αποφάσεων σχετικά με αυτή.

Πρόεδρος της Επιτροπής Διοίκησης θα είναι ο Δήμαρχος Παραλιμνίου, ενώ μέλη του θα είναι οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι των Κοινοτικών Συμβουλίων των Δήμων και Κοινοτήτων αντίστοιχα της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής όταν απαιτείται και ανάλογα με την θεματολογία και το πλαίσιο της εξειδίκευσης συγκεκριμένων έργων/δράσεων της Στρατηγικής, δύναται να συμμετέχουν ακόμα υποστηρικτικά εκπρόσωποι τοπικών φορέων της περιοχής, κοινωνικών εταίρων, του επιχειρηματικού κόσμου και της κοινωνίας των πολιτών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιοποιεί και θα λαμβάνει υπόψη της τις απόψεις, τις θέσεις και τις προτάσεις που ανταλλάσσονται σε αυτό.

Η Επιτροπή Διοίκησης και Παρακολούθησης, θα συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο, μετά από πρόσκληση του Δημάρχου Παραλιμνίου. Η θεματολογία των συνεδριάσεων γνωστοποιείται στα μέλη του, προ της συνεδρίασης, με πρόσκληση, με την προτεινόμενη ημερομηνία και ώρα της συνεδρίασης.

Οι βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι οι εξής:

- ✧ Έχει τη γενική ευθύνη εφαρμογής και παρακολούθησης των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, εποπτεύει την τήρηση

του χρονοδιαγράμματος και των όρων του προγράμματος και επιλύει κάθε διαφωνία σχετική με την ερμηνεία ή τον τρόπο εφαρμογής της εταιρικής σχέσης που τυχόν θα προκύψει μεταξύ των συμβαλλομένων.

- ✧ Αποφασίζει για κάθε τι που κρίνει σκόπιμο με στόχο την καλύτερη δυνατή εκπλήρωση του σκοπού της Στρατηγικής.
- ✧ Ενημερώνεται και παρακολουθεί τις εξελίξεις των έργων/δράσεων της Στρατηγικής ΟΧΑ που υλοποιεί κάθε εταίρος-δικαιούχος και εξετάζει την πορεία επίτευξης συγκεκριμένων στόχων/οροσήμων που έχουν προγραμματικά τεθεί, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα/στοιχείο σχετικό με την εφαρμογή του και την πρόοδο ως προς την επίτευξη ποσοτικών και κυρίως ποιοτικών προσδιορισμένων στόχων που έχουν εξαρχής οριστεί.
- ✧ Εντοπίζει και επισημαίνει τα προβλήματα κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής, προτείνει και υποστηρίζει την επιλογή των καταλληλότερων λύσεων από τους δικαιούχους των έργων/δράσεων.
- ✧ Εισηγείται προτάσεις ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και προτάσεων που αφορούν σε νέα αλλά συμβατά με τη Στρατηγική έργα/ δράσεις.
- ✧ Μεριμνά για την ορθή υλοποίηση και διαχείριση της στρατηγικής και παρακολουθεί την πρόοδο στην εφαρμογή του πλαισίου αξιολόγησης, όπως αυτό ορίζεται από τις αρμόδιες αρχές.
- ✧ Υποστηρίζει τις δράσεις δημοσιότητας του προγράμματος και της διάχυσης της πληροφόρησης σχετικά με την πορεία εξέλιξης και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

15.3.4 Ομάδα Τεχνικής Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Στρατηγικής του Επικεφαλής Εταίρου (Δήμου Παραλιμνίου)

Όπως προαναφέρθηκε, ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο Επικεφαλής (Συντονιστής) του Εταιρικού Σχήματος της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Ως εκ τούτου, σε συνεργασία με την Επιτροπή Διοίκησης και Παρακολούθησης της Στρατηγικής, είναι αρμόδιος για την κατάρτιση και υποβολή της Στρατηγικής, την παρακολούθηση συνολικά της πορείας της στρατηγικής, την αξιολόγηση της εφαρμογής της και την διαχείριση κινδύνων.

Για το λόγο αυτό, θα συσταθεί από το Δήμο Παραλιμνίου Ομάδα τεχνικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της Στρατηγικής με τις εξής αρμοδιότητες:

- Να συνεπικουρεί το έργο, να ενημερώνει την Επιτροπή Διοίκησης και Παρακολούθησης του Εταιρικού Σχήματος
- Να συγκεντρώνει στοιχεία που αφορούν στην πορεία υλοποίησης των έργων/ δράσεων της Στρατηγικής από τους Δικαιούχους, να παρακολουθεί την πρόοδο της Στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων της και να ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης της Στρατηγικής.
- Να αξιολογεί την πορεία και την υλοποίηση της Στρατηγικής ως προς την αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειάς της, την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της εφαρμογής της.
- Να εισηγείται στη Επιτροπή Διοίκησης και Παρακολούθησης προτάσεις αναθεώρησης της Στρατηγικής

- Να καταγράφει και να διαχειρίζεται τους κινδύνους υλοποίησης της Στρατηγικής και να συντάσσει προτάσεις για την αντιμετώπιση αποκλίσεων από τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης

15.3.5 Ομάδες Έργου δικαιούχων των δράσεων/έργων

Για τις ανάγκες υλοποίησης και διαχείρισης κάθε δράσης/έργου ή ομάδας ομοειδών δράσεων/έργων, συστήνεται από τον Δικαιούχο – Εταίρο της Στρατηγικής, διακριτή Ομάδα Έργου η οποία θα αποτελείται από στελέχη του δικαιούχου και εξωτερικούς συνεργάτες (όταν απαιτείται) με ειδικότητες σχετικές με την φύση και το αντικείμενο του έργου/ δράσης.

15.3.6 Παροχή εξωτερικών συμβουλευτικών και τεχνικών υπηρεσιών

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των εταίρων της Στρατηγικής αλλά και για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων που απαιτούν εξειδικευμένη τεχνογνωσία και δεν μπορούν να καλυφθούν από το υφιστάμενο προσωπικό, εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί η υποστήριξη από εξωτερικούς εξειδικευμένους συνεργάτες.

Στόχος είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της εγκυρότητας της εφαρμογής της Στρατηγικής, η ενίσχυση της ποιότητας της διαχείρισης και παρακολούθησης της υλοποίησης των επιμέρους δράσεων που αυτή περιλαμβάνει, η άμεση απορρόφηση των πόρων, καθώς και η κάλυψη των υποχρεώσεων των δικαιούχων – εταίρων που θα απορρέουν από το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων έργων 2021-2027 και το εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, ως ανάγκες για τεχνική βοήθεια στο πλαίσιο της Στρατηγικής ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου προσδιορίζονται οι εξής:

- Τεχνική υποστήριξη όλων των εταίρων της Στρατηγικής στην υλοποίηση των δράσεων/έργων στις οποίες είναι δικαιούχοι και συγκεκριμένα παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών, εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσύνες προετοιμασίας / ωρίμανσης / εξειδίκευσης / βελτιστοποίησης της εφαρμογής / αποτίμησης των παρεμβάσεων.
- Τεχνική υποστήριξη του Επικεφαλής της Στρατηγικής σε ειδικά θέματα που αφορούν:
  - στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των δράσεων και γενικότερα της εφαρμογής της Στρατηγικής,
  - στην καταγραφή και διαχείριση κινδύνων υλοποίησης της Στρατηγικής και στη σύνταξη προτάσεων για την αντιμετώπιση αποκλίσεων από τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης,
  - στην εκπόνηση ερευνών πεδίου-εμπειρογνωμοσύνων-μελετών που απορρέουν από την εφαρμογή της, με σκοπό τη μέτρηση και την παρακολούθηση των δεικτών εκροών και αποτελέσματος.
- Υποστήριξη στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση ενεργειών πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας της Στρατηγικής και των επιμέρους δράσεων, όπως:
  - εκπόνηση επικοινωνιακού σχεδίου δράσης,
  - εκπόνηση ερευνών,
  - οργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων και άλλων ενημερωτικών εκδηλώσεων,

- παραγωγή και αναπαραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού,
- παραγωγή διαφημιστικού υλικού (τηλεοπτικά - ραδιοφωνικά μηνύματα, διαφημιστικά αντικείμενα),
- προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το Διαδίκτυο, ανάπτυξη – συντήρηση δικτυακών τόπων, δημιουργία – λειτουργία δομών πληροφόρησης (call center, γραφείο πληροφόρησης, κλπ.).

Εικόνα 58: Σύστημα Διοίκησης και Εταιρικής Διακυβέρνησης του Εταιρικού Σχήματος

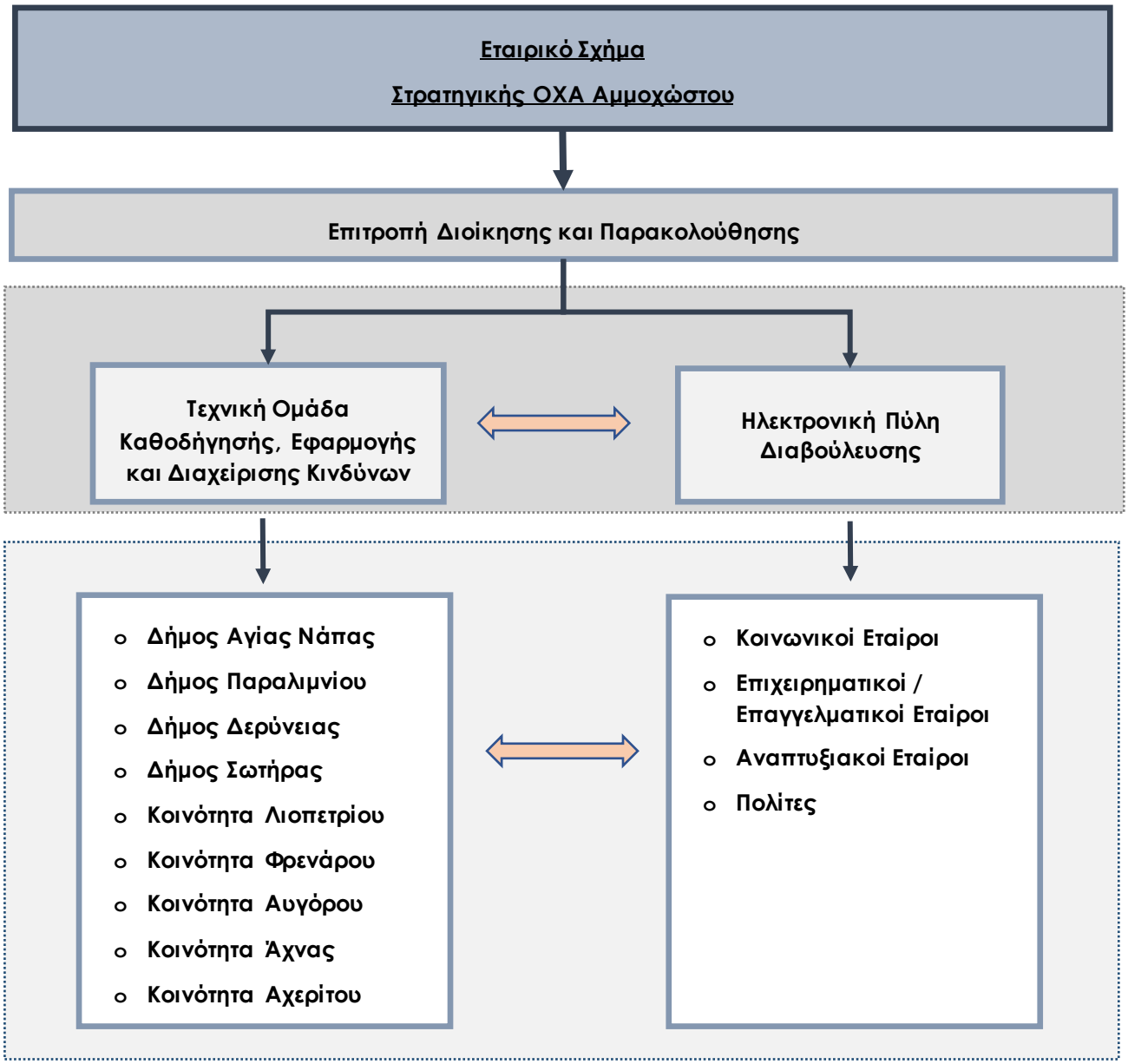

15.4 Δείκτες Αξιολόγησης και Παρακολούθησης

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στην παρουσίαση των δεικτών παρακολούθησης, απαραίτητο εργαλείο για την ολοκλήρωση, την επιτυχημένη υλοποίηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής. Ο προσδιορισμός των κύριων δεικτών αποτελεί σημαντικό βήμα στην κατάρτιση των στρατηγικών καθώς μέσω αυτών παρακολουθείται η επίτευξη και η πρόοδος υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί. Πιο συγκεκριμένα, εντοπίζονται οι τυχόν καθυστερήσεις ή οι αστοχίες κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των δράσεων οι οποίες είναι ικανές να αποτελέσουν και αιτίες για ανατροφοδότηση αλλά και για την λήψη περαιτέρω αποφάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση της στρατηγικής.

Για την επιλογή των δεικτών παρακολούθησης ελήφθησαν υπόψιν τα κριτήρια SMART τα οποία προτάθηκαν αρχικά για τη σύνταξη στόχων από τον Doran (1981)[134]. Πιο αναλυτικά οι δείκτες επιλέχθηκαν με κριτήρια το κατά πόσο είναι:

- Συγκεκριμένοι (Specific)
- Μετρήσιμοι (Measurable)
- Επιτεύξιμοι (Achievable)
- Αποτελεσματικοί (Result-oriented)
- Χρονοθετημένοι- χρονικά δεσμευτικοί (Time-limited)

Με στόχο την πιο ολοκληρωμένη παρακολούθηση της στρατηγικής επιλέχθηκε η χρήση δεικτών ανά ειδικό στόχο ώστε να εξασφαλιστεί η όσο το δυνατόν καλύτερη και πιο ολοκληρωμένη κάλυψη των επιμέρους δράσεων τις οποίες περιλαμβάνουν και οι οποίες και ελήφθησαν υπόψιν κατά τον σχεδιασμό των δεικτών. Για τον ίδιο λόγο, σε αρκετές περιπτώσεις επιλέχθηκαν να παρουσιαστούν περισσότεροι από ένας δείκτες για κάθε ειδικό στόχο. Επιπλέον των παραπάνω κρίθηκε σκόπιμο να γίνει ξεκάθαρη αναφορά στις μονάδες μέτρησης ώστε να αποφευχθούν πιθανές παρερμηνείες και παρανοήσεις.

[134] *Doran, G. T. (1981). "There's a S.M.A.R.T. way to write management's goals and objectives". Management Review, 70, 35–36.*

Πίνακας 35: Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Στρατηγικής

Άξονας	**Πεδίο Στρατηγικής**		**Ειδικός Στόχος**		**Δείκτες Παρακολούθησης**	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
Α.Σ.1 **Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας**	**Π. Σ.: 1.1**	**Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της καινοτομίας και της δικτύωσης των επιχειρήσεων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας και του τουρισμού εμπειρίας**	Ε.Σ 1.1.1	Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού – ενίσχυση του τουρισμού εμπειρίας	Αριθμός επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Σύνολο επισκεπτών / έτος
					Νέες ΜΜΕ ή εκσυγχρονιζόμενες ΜΜΕ με έμφαση στην καινοτομία και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων ή/και υπηρεσιών σχετικά με την ανάπτυξη μιας ή περισσότερων ειδικών ή/και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	Αριθμός Νέων ΜΜΕ ή/και εκσυγχρονισμένες ΜΜΕ/ έτος
			Ε.Σ 1.1.2	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων και της ποιότητας των	ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων, διαδικασιών, μάρκετινγκ ή οργάνωσης.	Αριθμός ΜΜΕ που εισήγαγαν καινοτομίες / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
				παρεχόμενων υπηρεσιών		
			Ε.Σ 1.1.3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού τομέα- Βελτίωση της ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας των παραγόμενων προϊόντων	Νέες ή εκσυγχρονιζόμενες Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων	Αριθμός Νέων ή/και εκσυγχρονισμένων Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων / έτος
			Ε.Σ 1.1.4	Ενίσχυση της συνοχής των αλυσίδων αξίας και ανάπτυξη διασυνδέσεων με άλλες αλυσίδες και συμπλέγματα	Αριθμός ΜΜΕ που συμμετέχουν σε τοπικά σύμφωνα ποιότητας και άλλα συνεργατικά σύμφωνα	ΜΜΕ που συμμετείχαν / έτος
	Π. Σ.: 1.2	**Ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην**	Ε.Σ 1.2.1	Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, στην	Ψηφιακές υπηρεσίες και προϊόντα που αναπτύσσονται για επιχειρήσεις	Πλήθος υπηρεσιών / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
		λειτουργία των επιχειρήσεων		οργάνωση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών	Χρήστες νέων ψηφιακών προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών που αναπτύσσονται από επιχειρήσεις	Αριθμός χρηστών / έτος
	Π. Σ.: 1.3	**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**	Ε.Σ 1.3.1	Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας - ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	ΜΜΕ που επενδύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων	ΜΜΕ που επενδύουν / έτος
					Συμμετέχοντες σε προγράμματα κατάρτισης	Αριθμός συμμετεχόντων /έτος
Α.Σ.2 **Αναβάθμιση δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, ποιότητα ζωής και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής**	**Π. Σ.: 2.1**	**Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος**	Ε.Σ 2.1.1	Αστικές παρεμβάσεις και απλάσεις σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου	Συνολική έκταση παρεμβάσεων και απλάσεων σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνο	τ.μ. (m^2)/ έτος
					Πληθυσμός που ωφελείται από τις αστικές απλάσεις και παρεμβάσεις	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 2.1.2	Ανάπτυξη και επέκταση υποδομών	Πληθυσμός που ωφελείται από την αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	Συνολικός Πληθυσμός

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
				πολιτισμού & αθλητισμού	Νέες/αναβαθμισμένων υποδομών πολιτισμού -αθλητισμού	Αριθμός υποδομών / έτος
	Π. Σ.: 2.2	**Βελτίωση της συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης και της μετάβασης στην κυκλική οικονομία**	Ε.Σ 2.2.1	Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	Πληθυσμός που ωφελείται από την αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 2.2.2	Ανάπτυξη υποδομών ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	Συνολική ποσότητα ανακυκλωμένων υλικών	Τόνοι (Τ) /έτος
					Πληθυσμός που εξυπηρετείται/επισκέπτεται τα πράσινα σημεία	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 2.2.3	Ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση πολιτών για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	Πληθυσμός που ενημερώθηκε για την προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας και της μείωσης των αστικών αποβλήτων	Αριθμός ατόμων / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
	Π. Σ.: 2.3	**Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων**	Ε.Σ 2.3.1	Αξιόπιστα και υψηλής απόδοσης συστήματα και υποδομές ύδρευσης και άρδευσης	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένη παροχή νερού ύδρευσης	Συνολικός Πληθυσμός
					Μήκος δικτύου συνδεδεμένο με υψηλής απόδοσης σύστημα ύδρευσης	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
					Συνολική έκταση καλλιεργούμενων εκτάσεων συνδεδεμένος σε βελτιωμένη παροχή νερού άρδευσής	Συνολικά Τετραγωνικά Χιλιόμετρα (km^2)
					Μήκος δικτύου συνδεδεμένο με υψηλής απόδοσης σύστημα άρδευσής	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
			Ε.Σ 2.3.2	Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	Συνολική ποσότητα νερού που εξοικονομείται από ανάπτυξη έξυπνων δικτύων διαχείρισης νερού	Τετραγωνικά μέτρα (m^2)/ έτος
					Μήκος δικτύου συνδεδεμένο με έξυπνα συστήματα	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
	Π.Σ.: 2.4	Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών ενεργειακής αναβάθμισης για την μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος	Ε.Σ 2.4.1	Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	Συνολική παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες	Κιλοβατώρες (kWh) / έτος
					Πλήθος κτιρίων που εφαρμόζουν μέτρα ενεργειακής απόδοσης	Συνολικός αριθμός κτιρίων
			Ε.Σ 2.4.2	Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και επιχειρήσεων	Συνολική ενέργεια που εξοικονομείται από την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών - επιχειρήσεων	Κιλοβατώρες (kWh) / έτος
					Νοικοκυριά που υποστηρίζονται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της κατοικίας τους	Συνολικός αριθμός νοικοκυριών
					ΜΜΕ που εφαρμόζουν δράσεις για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης τους	Αριθμός ΜΜΕ / έτος
	Π. Σ.: 2.5	Προστασία και αναβάθμιση παράκτιου	Ε.Σ 2.5.1	Ανάδειξη, αναβάθμιση και	Συνολικό μήκος παράκτιας ζώνης που	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
		και παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές		προστασία των παράκτιων ζωνών	Υφίστανται παρεμβάσεις ανάδειξης, αναβάθμισης και προστασίας	
					Πληθυσμός που ωφελείται από τις παρεμβάσεις προστασίας των παράκτιων ζωνών	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 2.5.2	Αντιμετώπιση των κινδύνων και πρόληψη της ανθεκτικότητας από φυσικές καταστροφές	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας κατά των φυσικών καταστροφών που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή	Συνολικός Πληθυσμός
Α.Σ.3 Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης	**Π. Σ.: 3.1**	**Βελτίωση του οδικού δικτύου και των συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης**	Ε.Σ 3.1.1	Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός οδικού δικτύου	Μήκος νέου οδικού δικτύου που κατασκευάζεται	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
					Μήκος οδικού δικτύου που βελτιώνεται και εκσυγχρονίζεται.	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
					Πληθυσμός που εξυπηρετείται από τα νέα/αναβαθμισμένα οδικά δίκτυα	Συνολικός Πληθυσμός

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
			Ε.Σ 3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων	Μήκος νέων πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων που κατασκευάζονται	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
					Μήκος πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων που αναβαθμίζονται.	Συνολικά Χιλιόμετρα (km)
					Πληθυσμός που εξυπηρετείται από τα νέα/αναβαθμισμένα δίκτυα πεζοδρόμων-ποδηλατοδρόμων	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 3.1.3	Βελτίωση και επέκταση χώρων στάθμευσης	Νέες θέσεις στάθμευσης	Συνολικός αριθμός θέσεων
					Θέσεις στάθμευσης που βελτιώθηκαν	Συνολικός αριθμός θέσεων
			Ε.Σ 3.1.4	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	Πληθυσμός που ωφελείται από την ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης Κινητικότητας Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	Συνολικός Πληθυσμός

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
	Π. Σ.: 3.2	**Ανάπτυξη, προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης καθαρών μεταφορών**	Ε.Σ 3.2.1	Ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων	Σταθμοί φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων	Συνολικός αριθμός σταθμών
					Χρήστες σταθμών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων	Αριθμός χρηστών / έτος
					Αριθμός κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	Συνολικός αριθμός ποδηλάτων
					Χρήστες ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	Αριθμός χρηστών / έτος
	Π. Σ.: 3.3	**Εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στις μετακινήσεις και βελτίωση της κυκλοφοριακής συμπεριφοράς των πολιτών**	Ε.Σ 3.3.1	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας	Σύνολο σημείων - επεμβάσεων που βελτίωσαν την προσβασιμότητα και την ασφάλεια	Συνολικός αριθμός σημείων
					Πληθυσμός που ωφελείται από τις δράσεις για την βελτίωση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας	Συνολικός Πληθυσμός
			Ε.Σ 3.3.2	Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών σε ζητήματα	Πληθυσμός που ενημερώθηκε σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής	Αριθμός ατόμων / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
				κυκλοφοριακής αγωγής		
Α.Σ.4 Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών	**Π. Σ.: 4.1**	**Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας**	Ε.Σ 4.1.1	Βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας – Αντιμετώπιση της φτώχειας	Πληθυσμός που ωφελούνται από τα Τοπικά Δίκτυα Δομών Αντιμετώπισης της Φτώχειας	Συνολικός Πληθυσμός
					Αριθμός κατοικιών που κατασκευάζονται με το πρόγραμμα « ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ»	Συνολικός αριθμός κατοικιών
					Χωρητικότητα των κατοικιών που κατασκευάζονται με το πρόγραμμα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ»	Συνολικός αριθμός ατόμων
					Νέες δομές υγείας	Συνολικός αριθμός δομών υγείας

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
					Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από την βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας	Αριθμός ατόμων / έτος
					Νέες δομές κοινωνικής μέριμνας ηλικιωμένων	Συνολικός αριθμός δομών κοινωνικής μέριμνας ηλικιωμένων
					Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από την βελτίωση των υποδομών και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς ηλικιωμένους	Αριθμός ατόμων / έτος
			Ε.Σ 4.1.2	Εναρμόνιση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, διαφύλαξη της	Νέες δομές εκπαίδευσης, φροντίδας και φύλαξης παιδιών	Συνολικός αριθμός δομών εκπαίδευσης, φροντίδας και φύλαξης παιδιών

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
				οικογενειακής αλληλεγγύης	Χωρητικότητα των δομών δομές εκπαίδευσης, φροντίδας και φύλαξης παιδιών	Αριθμός ατόμων / έτος
	Π. Σ.: 4.2	**Προώθηση της ενεργητικής ένταξης των ανέργων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην απασχόληση**	Ε.Σ 4.2.1	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων & κοινωνικά ευπαθών ομάδων	Αριθμός ατόμων που αναζητούν εργασία και χρησιμοποιούν ετησίως τις υποστηριζόμενες υπηρεσίες απασχόλησης	Αριθμός ατόμων / έτος
					Αριθμός νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν λόγω της βελτίωσης των συνθηκών	Αριθμός θέσεων / έτος
	Π. Σ.: 4.3	**Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού**	Ε.Σ 4.3.1	Πρόληψη και καταπολέμηση διακρίσεων λόγω αναπηρίας	Πληθυσμός που ενημερώθηκε για την καταπολέμηση διακρίσεων λόγω αναπηρίας	Αριθμός ατόμων / έτος
			Ε.Σ 4.3.2	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών	Αριθμός μεταναστών που εντάχθηκαν σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης	Αριθμός ατόμων / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
Α.Σ.5 Έξυπνη Διακυβέρνηση	**Π. Σ.: 5.1**	**Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δημόσιων και δημοτικών φορέων - αναβάθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της χρήσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και νέων ΤΠΕ**	Ε.Σ 5.1.1	Βελτίωση οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών - αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της επέκτασης και της ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών / ψηφιακών υπηρεσιών	Χρήστες νέων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών	Αριθμός ατόμων / έτος
					Πλήθος νέων ηλεκτρονικών / ψηφιακών υπηρεσιών	Συνολικός αριθμός ηλεκτρονικών / ψηφιακών υπηρεσιών
					Υπηρεσίες που αναπτύσσουν ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογών	Συνολικός αριθμός υπηρεσιών
			Ε.Σ 5.1.2	Ανάπτυξη και αναβάθμιση τεχνολογικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού δημόσιων και δημοτικών φορέων	Αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιούνται	Συνολικός αριθμός προγραμμάτων
					Εργαζόμενοι που συμμετείχαν σε προγράμματα κατάρτισης για την αναβάθμιση των τεχνολογικών τους δεξιοτήτων	Αριθμός ατόμων / έτος

Άξονας	Πεδίο Στρατηγικής		Ειδικός Στόχος		Δείκτες Παρακολούθησης	
					Περιγραφή Δείκτη	**Μονάδα Μέτρησης**
			Ε.Σ 5.1.3	Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών	Πληθυσμός που ενημερώθηκε για την ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών	Αριθμός ατόμων / έτος
					Χρήστες νέων εφαρμογών ηλεκτρονικής δημοκρατίας	Αριθμός ατόμων / έτος
	Π. Σ.: 5.2	**Προώθηση ολοκληρωμένων ψηφιακών εφαρμογών για την δημιουργία ενός τεχνολογικά αναβαθμισμένου περιβάλλοντος**	Ε.Σ 5.2.1	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών και δικτύων των Τοπικών Αρχών και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμός των δικτύων	Συνολικός Πληθυσμός
					Συνολική επιφάνεια με δωρεάν πρόσβασης σε ευρυζωνικό δίκτυο.	Τετραγωνικά μέτρα (m^2)
			Ε.Σ 5.2.2	Ανάπτυξη έξυπνου αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων εφαρμογών και συστημάτων προηγμένης τεχνολογίας	Χρήστες νέων έξυπνων εφαρμογών και προηγμένης τεχνολογίας που σχετίζονται με τον τουρισμό	Αριθμός ατόμων / έτος

16 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Ανάλυση Κινδύνων αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο για την ανάπτυξη μίας Στρατηγικής, ιδιαίτερα όταν περιλαμβάνει ανομοιογενείς δράσεις με διαφορετικό αντικείμενο και πλήθος έργων μίας ευρύτερης κλίμακας με ποικίλα χαρακτηριστικά, που στοχεύουν όχι μόνο στην στείρα οικονομική ανάπτυξη, αλλά παράλληλα και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην προστασία του περιβάλλοντος, αγγίζοντας όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης δραστηριότητας, από τη μείωση της ανεργίας, την στήριξη οικονομικών και κοινωνικών δομών, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας έως τη δημιουργία έργων υποδομής και ανάπτυξης.

Η ανάγκη για διαχείριση κινδύνου γίνεται ακόμα μεγαλύτερη όταν οι φορείς ανάπτυξης καλούνται να παρέμβουν με έργα και δράσεις διαφορετικού βαθμού πολυπλοκότητας, ωριμότητας, απαιτούμενων τεχνολογικών υποδομών και αναγκών.

16.1 Μεθοδολογία

Η διαδικασία εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων αποτελεί στρατηγικό ζήτημα που πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τους στόχους και τους κανόνες διακυβέρνησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου και να ενσωματωθεί στις διαδικασίες εφαρμογής της για να επιτευχθούν οι στόχοι της, να βελτιστοποιηθεί η απόδοση και να ευθυγραμμιστεί η χρήση των πόρων σύμφωνα με τις προτεραιότητες. Είναι μια συνεχής διαδικασία που εστιάζει στον πρώιμο εντοπισμό των κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής, στην ανάλυση των επιπτώσεων που αυτοί έχουν και στον καθορισμό συγκεκριμένων ενεργειών για την αντιμετώπισή τους. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εμφάνισης σοβαρών προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής.

Η παρακολούθηση και ο συντονισμός των ενεργειών διαχείρισης κινδύνων καθ' όλη την διάρκεια της υλοποίησης της Στρατηγικής, θα γίνεται από την Ομάδα Τεχνικής Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Στρατηγικής του Επικεφαλής Εταίρου (Δήμου Παραλιμνίου), έργο της οποίας είναι η εφαρμογή των ενεργειών εντοπισμού, αξιολόγησης και αντιμετώπισης κινδύνων στο πλαίσιο της Στρατηγικής.

Δεδομένου ότι σημαντική διεργασία της διαχείρισης κινδύνων αποτελεί η εκτίμηση των κινδύνων (Risk assessment), η οποία στοχεύει στον προσδιορισμό των κινδύνων για τους οποίους κρίνεται ότι δεν έχουν γίνει ακόμη αρκετές ενέργειες για να περιοριστεί η πιθανότητα εκδήλωσης ή και η επίπτωσή τους σε ένα αποδεκτό/ανεκτό επίπεδο, αρχικά πραγματοποιείται **Ανάλυση Κινδύνων** της Στρατηγικής, διαδικασία η οποία περιλαμβάνει τα εξής μεθοδολογικά βήματα:

- Την Αναγνώριση Κινδύνου, όπου ετοιμάζεται μια λίστα όλων των πιθανών παραγόντων κινδύνου που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει ένα πρόγραμμα,
- την Εκτίμηση Κινδύνου, όπου προσδιορίζεται η έκθεση σε κάθε παράγοντα κινδύνου αξιολογώντας την πιθανότητα εμφάνισής του και του πιθανού αντίκτυπού του ή του βάρους του σε σχέση με τους υπολοίπους και της σοβαρότητάς του και
- την Αποτίμηση Κινδύνου, όπου αξιολογείται η αποδοχή κάθε παράγοντα κινδύνου, προκειμένου να αποφασιστεί ποιες ενέργειες θα ληφθούν για την αντιμετώπισή του.

Εικόνα 59: Στάδια Ανάλυσης Κινδύνου

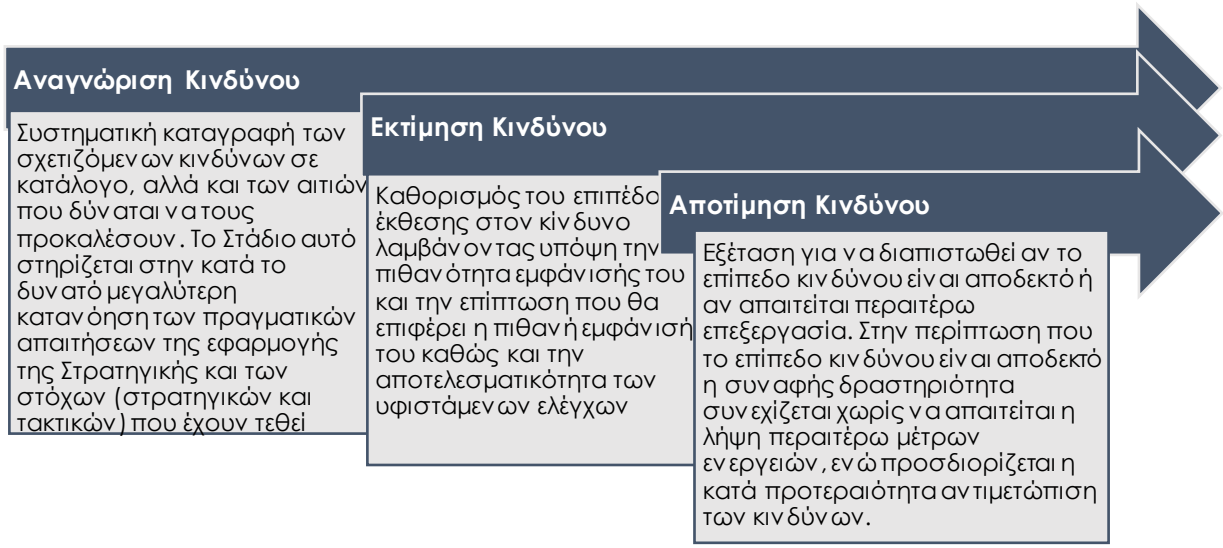

Με την ολοκλήρωση του σταδίου της εκτίμησης των κινδύνων και την προτεραιότητα αντιμετώπισης των κινδύνων εκείνων για τους οποίους εκτιμάται ότι η πιθανότητα εκδήλωσης ή και η επίπτωσή τους δεν ανταποκρίνονται σε ένα αποδεκτό/ανεκτό επίπεδο, η διεργασία της ανάλυσης κινδύνων μεταπίπτει στη φάση της **Διαχείρισης Κινδύνων** της Στρατηγικής (Risk treatment). Η φάση αυτή περιλαμβάνει την εφαρμογή των απαραίτητων ενεργειών για την αντιμετώπιση – θεραπεία των κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί κατά την διάρκεια της ανάλυσης κινδύνων και που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση της Στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων της.

Ειδικότερα κατά την ευρύτερη διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων, θα εφαρμοστούν οι κατάλληλες ενέργειες για την αντιμετώπιση κάθε παράγοντα κινδύνου, ενώ ακόμα θα προετοιμαστεί ένα πλάνο διαχείρισής του, όπου θα γίνεται ανάθεση των πόρων και των ευθυνών με παράλληλο έλεγχο της συμβατότητας του πλάνου Διαχείρισης Κινδύνου σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους και τις ισχύουσες διαδικασίες διαχείρισης της Στρατηγικής. Η επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του σχεδίου διαχείρισης κινδύνου συνολικά, αλλά και κάθε επί μέρους δράσης για την αντιμετώπιση των κινδύνων, ενδέχεται να οδηγήσει στον εμπλουτισμό του καταλόγου των αναγνωρισμένων

κινδύνων ή/και σε προτάσεις αναθεώρησης (προσθήκης, τροποποίησης ή απάλειψης) των προκαθορισμένων μέτρων ελέγχου που προτείνονται για κάθε κίνδυνο.

Η Διαχείριση Κινδύνου και οι κύριες δραστηριότητες από τις οποίες αποτελείται, αποτυπώνονται στο παρακάτω σχήμα:

Εικόνα 60: Στάδια Διαχείρισης Κινδύνου

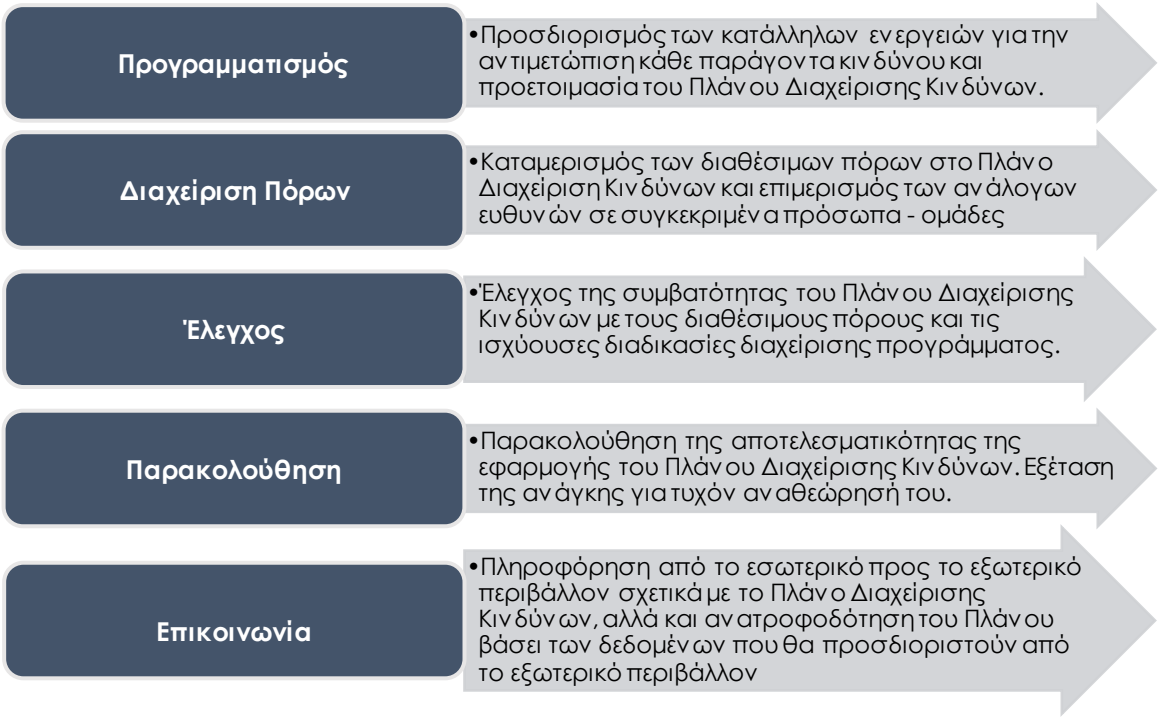

16.2 Κίνδυνοι της Στρατηγικής και μέτρα ελέγχου

Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνονται και περιγράφονται οι κίνδυνοι που είναι πιθανό να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια διακυβέρνησης και υλοποίησης της Στρατηγικής ΟΧΑ της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Επιπλέον πραγματοποιείται μια αρχική εκτίμηση των επιπτώσεων, του επιπέδου και του τρόπου αντιμετώπισης κάθε επιμέρους κινδύνου, καθώς και των τρόπων αντιμετώπισής τους.

Πίνακας 36: Κίνδυνοι της Στρατηγικής και Μέτρα Ελέγχου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
-Α- **Έναρξη υλοποίησης της Στρατηγικής**	Α1	Καθυστέρηση στο σχεδιασμό του εθνικού ΕΣΠΑ, των Τομεακών πολιτικών και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027	Εξωτερικός	Η Μη έγκαιρη ή/και μερική εξειδίκευση τομέων πολιτικής, έχει ως αποτέλεσμα την καθυστερημένη έναρξη της εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΑ .	**Χ**	Παρακολούθηση της πορείας σχεδιασμού και εξειδίκευσης των εθνικών τομεακών πολιτικών και προγραμμάτων στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ.
	Α2	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης της Στρατηγικής ΟΧΑ	Εξωτερικός	Μεταβολή των προβλημάτων, αλλαγή των πραγματικών αναγκών και απαξίωση των ειδικών στόχων με αποτέλεσμα την υλοποίηση δράσεων χωρίς πρακτικά αποτελέσματα.	**Μ**	Συνεχής αξιολόγηση και επικαιροποίηση της swot analysis της περιοχής παρέμβασης, της Λογικής της Παρέμβασης της Στρατηγικής και διατύπωση προτάσεων τροποποίησης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης σε περίπτωση που απαιτηθεί.
	Α3	Δυσκολίες στην ωρίμανση των μεγάλων παρεμβάσεων	Εσωτερικός	Χαμηλή απορρόφηση προϋπολογισμού Στρατηγικής ΟΧΑ.	**Υ**	Προτεραιότητα - Επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης των έργων της Στρατηγικής ΟΧΑ με μεγάλες απαιτήσεις εκπόνησης μελετών και λήψης αδειών και εγκρίσεων (κυρίως τεχνικά έργα)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Α4	Καθυστέρηση στην περαιτέρω εξειδίκευση της Στρατηγικής ΟΧΑ στην διαμόρφωση του περιεχομένου και στην έκδοση προσκλήσεων	Εξωτερικός	Η καθυστέρηση στην περαιτέρω εξειδίκευση της Στρατηγικής ΟΧΑ, στη διαμόρφωση του περιεχομένου και στην έκδοση των προσκλήσεων, ενέχει κινδύνους στην ένταξη πράξεων και στην απορρόφηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της Στρατηγικής ΟΧΑ.	**Μ**	Συνεχής συνεργασία και αλληλογραφία με τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης των προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 και παρακολούθηση - ενημέρωση για την πρόοδο των ενεργειών που απαιτούνται.
-Β- Παρακολούθησης της Στρατηγικής	Β1	Ελλιπής επικοινωνία – συντονισμός του Εταιρικού Σχήματος	Εσωτερικός	Καθυστερήσεις στην συλλογή στοιχείων για τα υλοποιούμενα έργα και δυσκολίες στην παρακολούθηση των έργων, πιθανές καθυστερήσεις στην υλοποίηση πράξεων, πιθανή αστοχία στην επίτευξη των στόχων και των δεικτών.	**Μ**	Συνεχής επικοινωνία – συντονισμός του Εταιρικού Σχήματος, μέσω της Επιτροπής Διοίκησης και Παρακολούθησης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	B2	Αδυναμία παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής ΟΧΑ καθώς επίσης και της επίτευξης των στόχων της	Εσωτερικός	Η αδυναμία παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής ΟΧΑ καθώς επίσης και της επίτευξης των στόχων της, η οποία μπορεί να οφείλεται στην έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών στην αξιολόγηση Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων και Στρατηγικών, στην έλλειψη συστημάτων και στοιχείων δεικτών εκροών και αποτελέσματος, δύναται να οδηγήσει στην αστοχία - αδυναμία υλοποίησης επιμέρους πράξεων της Στρατηγικής ΟΧΑ.	**Μ**	Επιλογή στελεχών με εμπειρία στην παρακολούθηση και αξιολόγηση συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ). Συνεργασία - τακτική ενημέρωση της Επιτροπής Διοίκησης και Παρακολούθησης της Στρατηγικής. Συνεχής επικοινωνία, υποστήριξη και παρακολούθηση των δικαιούχων έργων. Χρήση των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας για την εκπόνηση μελετών - εμπειρογνωσυνών - ερευνών πεδίου με σκοπό τη μέτρηση των δεικτών.
	B3	Μη συστηματική εκτίμηση και αντιμετώπιση των κινδύνων	Εσωτερικός	Η μη συστηματική εκτίμηση και αντιμετώπιση των κινδύνων της Στρατηγικής ενδέχεται να επηρεάσει την ομαλή υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων της.	**Υ**	Ορισμός Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, με στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των κινδύνων. Τεχνική υποστήριξη από εξωτερικό ανάδοχο στα πλαίσια της Τεχνικής Βοήθειας.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Β4	Μη συστηματική αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν σε απάτη	Εσωτερικός	Η αντιμετώπιση της Απάτης στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων και δράσεων είναι ένα ζήτημα με κρίσιμη σημασία για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.	Υ	Ορισμός υπευθύνων για θέματα που αφορούν σε απάτη.
	Β5	Μη τήρηση των κανόνων πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας της Στρατηγικής	Εσωτερικός	Η μη τήρηση των κανόνων πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας της Στρατηγικής μπορεί να οδηγήσει στην ελλιπή πληροφόρηση του κοινού για την Στρατηγική ΟΧΑ και τους στόχους της, στην μη έγκαιρη και άμεση ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και εν γένει στην αδυναμία εφαρμογής της Στρατηγικής όπως σχεδιάστηκε.	Μ	Εκπόνηση Επικοινωνιακού Σχεδίου - συνεχή υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας – ενημέρωσης όλων των πολιτών, ειδικών ομάδων στόχου και επιχειρηματιών, σχετικά με τους στόχους και τα αποτελέσματα της Στρατηγικής, τα έργα που υλοποιούνται ή πρόκειται να υλοποιηθούν, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, κ.λπ.
-Γ- **Υλοποίηση της Στρατηγικής**	Γ1	Καθυστέρηση στη χρηματοδότηση – διάθεση των πόρων	Εξωτερικός	Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση των πράξεων θα οδηγήσουν σε αδυναμία εκτέλεσής τους, ειδικά σε ότι αφορά στους επαγγελματικούς και κοινωνικούς φορείς.	Χ	Επικοινωνία, συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης και τα εμπλεκόμενα άτομα ή/και φορείς ώστε σε περίπτωση καθυστέρησης να υπάρξει συντονισμός των υπευθύνων και επίσπευση της διαδικασίας και σε περίπτωση προβλήματος, να γίνει άμεση προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Γ2	Καθυστέρηση στην ωρίμανση των μελετών και της έκδοσης των σχετικών εγκρίσεων κυρίως στα Τεχνικά Έργα	Εσωτερικός	Η καθυστέρηση στην ωρίμανση και η εξασφάλιση της απαιτούμενης ωριμότητας των έργων σε μελέτες και εγκρίσεις ενέχει κινδύνους καθυστέρησης της έναρξης υλοποίησης των έργων και μη τήρησης των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων.	**Μ**	Λήψη πρωτοβουλιών από τον Επικεφαλής και τους Εταίρους της Στρατηγικής για επίσπευση των διαδικασιών εγκρίσεων / αδειοδοτήσεων. Οι διαδικασίες αδειοδότησης και όλες οι επιμέρους απαιτήσεις για την έκδοση των εξειδικευμένων αδειών είναι γνωστές στους αρμόδιους φορείς υλοποίησης και ήδη έχει ξεκινήσει η προετοιμασία αυτών.
	Γ3	Μη επάρκεια προσωπικού δικαιούχων για την παρακολούθηση – διαχείριση των έργων	Εσωτερικός	Ο υπερβολικός φόρτος αντικειμένων σε μικρό αριθμό προσωπικού, καθώς και η ελλιπής εκπαίδευση/κατάρτιση των στελεχών των δικαιούχων, δημιουργεί κινδύνους για την αποτελεσματική και ορθή υλοποίηση και συνεχή παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής.	**Μ**	Υποστήριξη από εξωτερικούς συνεργάτες απαιτούμενων ειδικοτήτων και συγκεκριμένης στόχευσης, στα πλαίσια της χρήσης της Τεχνικής Βοήθειας. Εκπαίδευση του προσωπικού και συνεργασία - υποστήριξη των στελεχών από τον Επικεφαλής της Στρατηγικής και τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης του Υπουργείου.
	Γ4	Μη ορθή εφαρμογή και τήρηση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων	Εσωτερικός	Η μη ορθή εφαρμογή και τήρηση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων ενέχει τον κίνδυνο καθυστέρησης στην έναρξη των επιμέρους πράξεων ή και απένταξη πράξεων και απώλεια εγκεκριμένων πόρων.	**Χ**	Παρακολούθηση της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών από τους δικαιούχους. Επιπλέον, η έγκαιρη εκπαίδευση του εμπλεκόμενου προσωπικού των δικαιούχων στις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών μειώνει σημαντικά τον κίνδυνο αστοχιών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Γ5	Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο	Εσωτερικός	Η υλοποίηση του έργου από τον Δικαιούχο με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που έχει εγκριθεί από την απόφαση ένταξης, ανάληψης νομικής δέσμευσης, κλπ., καθώς και από το νομοθετικό πλαίσιο, ενδέχεται να δημιουργήσουν μη επιλέξιμες δαπάνες και συνεπώς απώλεια πόρων.	**Μ**	Οι Δικαιούχοι διαθέτουν διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα για την εκτέλεση των πράξεων και μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Στα πλαίσια της παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής, η Επιτροπή Παρακολούθησης επιδιώκει να αποκτήσει γνώση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίησή των πράξεων, προκειμένου έγκαιρα να αναληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα που θα επιτρέψουν την ορθή διαχείρισή της . Συνεχής συνεργασία στελεχών δικαιούχων με τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης και τον επικεφαλής της Στρατηγικής (τεχνικές συναντήσεις, αλληλογραφία).
	Γ6	Μειωμένη συμμετοχή δικαιούχων (π.χ. επιχειρήσεων, ανέργων, κ.λπ.) δράσεων της στρατηγικής	Εξωτερικός	Η μειωμένη συμμετοχή δικαιούχων της χρηματοδότησης δράσεων της Στρατηγικής μπορεί να οδηγήσει σε αδυναμία ή καθυστέρηση της υλοποίησης των δράσεων αυτών.	**Μ**	Για την αντιμετώπιση της μειωμένης συμμετοχής δικαιούχων, θα πραγματοποιηθεί εκτεταμένη και στοχευμένη ενημέρωση & ευαισθητοποίηση για τα αναμενόμενα οφέλη από την συμμετοχή τους σε δράσεις στο πλαίσιο της Στρατηγικής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Γ7	Μη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά την υλοποίηση των έργων.	Εσωτερικός	Η μη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των κατάλληλων μέτρων κατά τη φάση λειτουργίας και κατασκευής έργων, δύναται να προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις για τα οικοσυστήματα και το περιβάλλον.	Χ	Παρακολούθηση – τήρηση από τους δικαιούχους της ορθής εφαρμογής των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, βάσει του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ και των κανονισμών περιβαλλοντικής πρόληψης που πλαισιώνουν τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας έργων.
-Δ- **Νομικοί – θεσμικοί**	Δ1	Αλλαγές νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου.	Εξωτερικός	Οι αλλαγές των νομικών και θεσμικών πλαισίων αυξάνει την πολυπλοκότητα των διαδικασιών υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Η υλοποίηση έργου χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, δημιουργεί μη νόμιμες ενέργειες.	Μ	Έγκαιρη και έγκυρη υποδοχή και διάχυση της πληροφορίας για τις νέες ρυθμίσεις (θεσμικές και κανονιστικές), εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών δικαιούχων για την ορθή εφαρμογή των νέων διατάξεων. Στελέχωση με προσωπικό που διαθέτει εμπειρία και εκπαίδευση/ενημέρωση των στελεχών του Επικεφαλής Εταίρου και των λοιπών εταίρων (δικαιούχων) της Στρατηγικής.
-Ε- **Κοινωνικοί**	Ε1	Αντιδράσεις από την τοπική κοινωνία.	Εξωτερικός	Οι παραδόσεις και προκαταλήψεις των κοινωνιών ενδέχεται να οδηγήσουν σε έλλειψη συμμετοχής, με αποτέλεσμα την μειωμένη αποδοχή της Στρατηγικής στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης και άρα αδυναμία στην υλοποίησή της.	Χ	Η συνεχής εμπλοκή των πολιτών σε διαδικασίες που τους αφορούν άμεσα με ταυτόχρονη ενημέρωσή τους για το σύνολο των παρεμβάσεων και των πλεονεκτημάτων τους, υποστηρίζει ένα φιλικότερο κοινωνικό πλαίσιο απέναντι στην Στρατηγική.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Ε2	Αλλαγή κοινωνικών συνθηκών.	Εξωτερικός	Οι κοινωνικές αλλαγές αποτελούν διαφοροποιήσεις από τους αποδεκτούς τρόπους ζωής. Τροποποιήσεις σε κοινωνικές διαδικασίες με αντικατάσταση του «παλιού» τρόπου ζωής και εισαγωγή καινοτόμων λειτουργιών προκαλεί αποστασιοποίηση των πολιτών με αποτέλεσμα τη μη συμμετοχικότητα σε δράσεις όπως η «Προώθηση και ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας και ενθάρρυνση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών» του Άξονα Στρατηγικής 5 - Έξυπνη Διακυβέρνηση	Χ	Οι στόχοι και οι δράσεις που παρατίθενται μέσα από την Στρατηγική ΟΧΑ της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου αποτελούν εργαλεία που βοηθούν την κοινωνία να ανταπεξέλθει σε μία μεταβαλλόμενη κατάσταση. Η επικοινωνιακή πολιτική των αρμόδιων αρχών δικαιούχων θα βοηθήσει στην κατανόηση και αποδοχή των αλλαγών υποστηρίζοντας την υλοποίηση των δράσεων της ΟΧΑ.
-Ζ- Απρόβλεπτοι	Ζ1	Δημόσια Υγεία.	Εξωτερικός	Οι απρόβλεπτοι παράγοντες που επηρεάζουν άμεσα την δημόσια υγεία, όπως η πανδημία του Covid – 19, αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για τη φυσική λειτουργία όλων των διαδικασιών και δράσεων από το επίπεδο του πολίτη έως το επίπεδο των κυβερνήσεων.	Υ	Ενίσχυση σε υποδομές και εξοπλισμό που δύναται να στηρίξει την εύρυθμη λειτουργία των κοινωνιών ακόμα και μέσα σε ακραία πλαίσια και σε περιόδους κρίσεων. Η ανάπτυξη συνεργατικών σχέσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και των φορέων υλοποίησης αποτελεί προϋπόθεση ενός λειτουργικού και αποδοτικού πλαισίου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
	Z2	Φυσικές καταστροφές	Εξωτερικός	Οι Φυσικές καταστροφές αποτελούν παγκόσμια συνθήκη και κίνδυνο που επηρεάζει άμεσα όλες τις κοινωνίες και μπορεί να έχει αρνητική επίδραση σε κοινωνικές, πολιτικές διαδικασίες και κατ' επέκταση σε προγραμματισμένες διαδικασίες έργων/ προγραμμάτων κλπ.	**Μ**	Η Προετοιμασία, η Ενημέρωση και ο Προγραμματισμός από όλα τα επίπεδα ευθυνών, ελαχιστοποιεί τις δυσμενείς πιθανές επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών. Με προτεραιότητα σε έργα της ΟΧΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, όπως τα αντιπλημμυρικά έργα, δίνεται η δυνατότητα μείωσης των αρνητικών γεγονότων και καταστάσεων και υποστηρίζεται η αναγκαιότητα της Στρατηγικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΛΙΤΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Εικόνα 61: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 1-3)

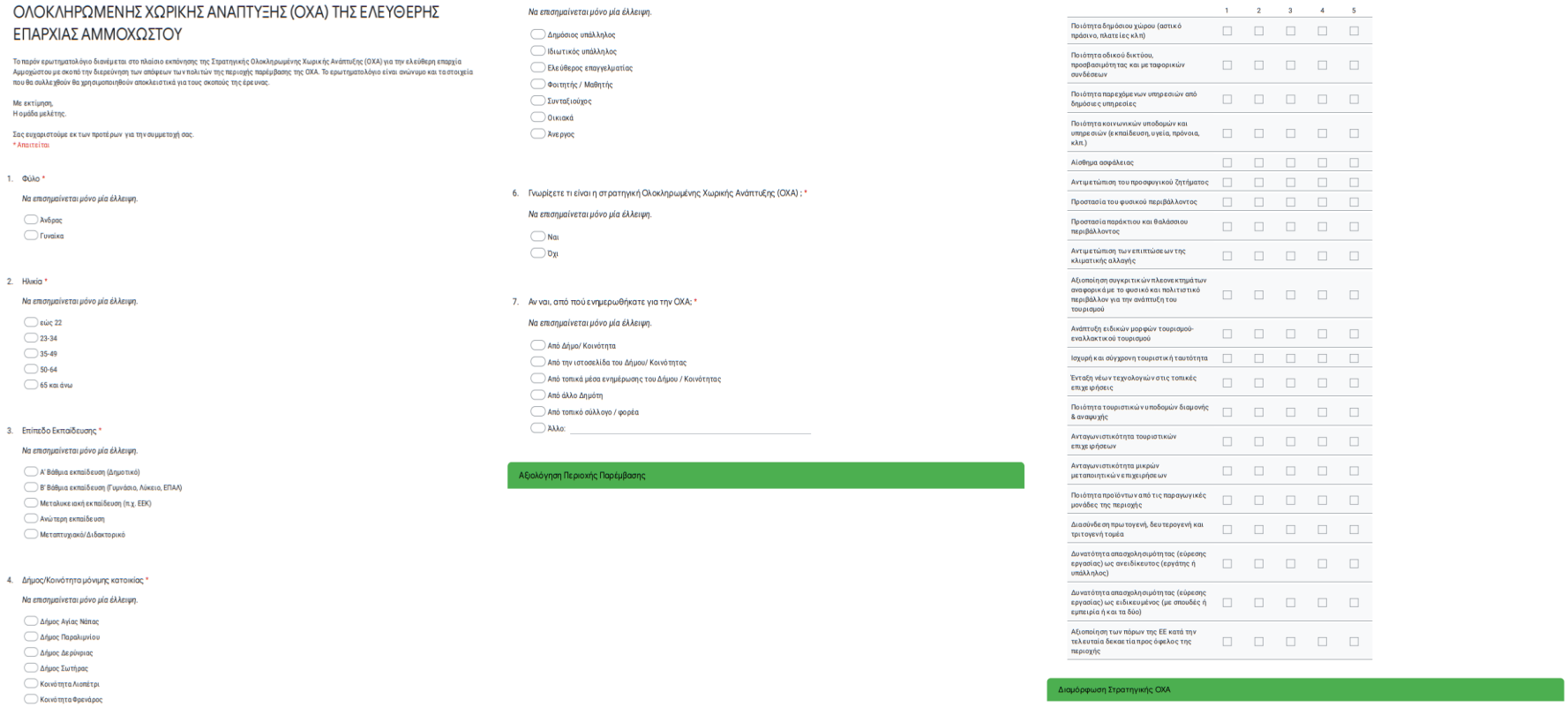

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΧΑ) ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Το παρόν ερωτηματολόγιο διανέμεται στο πλαίσιο εκπόνησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου με σκοπό την διερεύνηση των απόψεων των πολιτών της περιοχής παρέμβασης της ΟΧΑ. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και τα στοιχεία που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας.

Με εκτίμηση,
Η ομάδα μελέτης.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συμμετοχή σας.
* Απαιτείται

1. Φύλο *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Ηλικία *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- εώς 22
- 23-34
- 35-49
- 50-64
- 65 και άνω

3. Επίπεδο Εκπαίδευσης *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Α' Βάθμια εκπαίδευση (Δημοτικό)
- Β' Βάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο, Λύκειο, ΕΠΑΛ)
- Μεταλυκειακή εκπαίδευση (π.χ. ΕΕΚ)
- Ανώτερη εκπαίδευση
- Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό

4. Δήμος/Κοινότητα μόνιμης κατοικίας *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Δήμος Αγίας Νάπας
- Δήμος Παραλιμνίου
- Δήμος Δερύνειας
- Δήμος Σωτήρας
- Κοινότητα Λιοπέτρι
- Κοινότητα Φρενάρος
- Κοινότητα Αυγόρου
- Κοινότητα Αχνα
- Κοινότητα Αγερίτου

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Δημόσιος υπάλληλος
- Ιδιωτικός υπάλληλος
- Ελεύθερος επαγγελματίας
- Φοιτητής / Μαθητής
- Συνταξιούχος
- Οικιακά
- Άνεργος

6. Γνωρίζετε τι είναι η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) ; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι

7. Αν ναι, από πού ενημερωθήκατε για την ΟΧΑ; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Από Δήμο/ Κοινότητα
- Από την ιστοσελίδα του Δήμου/ Κοινότητας
- Από τοπικά μέσα ενημέρωσης του Δήμου / Κοινότητας
- Από άλλο Δημότη
- Από τοπικό σύλλογο / φορέα
- Άλλο: _____

Αξιολόγηση Περιοχής Παρέμβασης

	1	2	3	4	5
Ποιότητα δημόσιου χώρου (αστικό πράσινο, πλατείες κλπ)	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα οδικού δικτύου, προσβασιμότητας και μεταφορικών συνδέσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών από δημόσιες υπηρεσίες	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών (εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια, κλπ.)	☐	☐	☐	☐	☐
Αίσθημα ασφάλειας	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος	☐	☐	☐	☐	☐
Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐	☐	☐	☐
Προστασία παράκτιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων αναφορικά με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον για την ανάπτυξη του τουρισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού- εναλλακτικού τουρισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Ισχυρή και σύγχρονη τουριστική ταυτότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Ένταξη νέων τεχνολογιών στις τοπικές επιχειρήσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα τουριστικών υποδομών διαμονής & αναψυχής	☐	☐	☐	☐	☐
Ανταγωνιστικότητα τουριστικών επιχειρήσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Ανταγωνιστικότητα μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα προϊόντων από τις παραγωγικές μονάδες της περιοχής	☐	☐	☐	☐	☐
Διασύνδεση πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα	☐	☐	☐	☐	☐
Δυνατότητα απασχολησιμότητας (εύρεσης εργασίας) ως ανειδίκευτος (εργάτης ή υπάλληλος)	☐	☐	☐	☐	☐
Δυνατότητα απασχολησιμότητας (εύρεσης εργασίας) ως ειδικευμένος (με σπουδές ή εμπειρία ή και τα δύο)	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιοποίηση των πόρων της ΕΕ κατά την τελευταία δεκαετία προς όφελος της περιοχής	☐	☐	☐	☐	☐

Διαμόρφωση Στρατηγικής ΟΧΑ

Εικόνα 62: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 4-5)

9. Στο πλαίσιο της εκπόνησης της στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, αξιολογήστε ποιους από τους παρακάτω άξονες θεωρείτε πιο κρίσιμους: *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	☐	☐	☐
Αναβάθμιση περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	☐	☐	☐
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης	☐	☐	☐
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών	☐	☐	☐
Έξυπνη διακυβέρνηση	☐	☐	☐

10. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής του άξονα «Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας»; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό
Ανάπτυξη της Ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	☐	☐	☐
Έξυπνη επιχειρηματικότητα και δικτύωση	☐	☐	☐
Ενδυνάμωση και διασύνδεση των τομέων/ κλάδων αιχμής (αγροδιατροφή – τουρισμός – πολιτισμός)	☐	☐	☐
Ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού	☐	☐	☐

11. Άλλο (συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση) και αναγράψτε την βαρύτητα του πεδίου με βάση την κλίμακα "Λίγο Σημαντικό", "Σημαντικό" και "Ιδιαίτερα Σημαντικό":

12. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα «Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας»; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

13. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής του άξονα «Αναβάθμιση περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής»; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος	☐	☐	☐
Διαχείριση αποβλήτων	☐	☐	☐
Προώθηση ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	☐	☐	☐
Διαχείριση υδάτινων πόρων	☐	☐	☐
Μείωση ενεργειακού αποτυπώματος	☐	☐	☐
Προστασία παράκτιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος	☐	☐	☐
Πρόληψη κινδύνων από φυσικές καταστροφές	☐	☐	☐

14. Άλλο (συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση) και αναγράψτε την βαρύτητα του πεδίου με βάση την κλίμακα "Λίγο Σημαντικό", "Σημαντικό" και "Ιδιαίτερα Σημαντικό":

15. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα «Αναβάθμιση περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής»; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

16. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής του άξονα «Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης»; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Ενθάρρυνση και ανάπτυξη καθαρών μεταφορών	☐	☐	☐
Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας, στάθμευσης και οδικής ασφάλειας	☐	☐	☐
Βελτίωση διασυνδέσεων	☐	☐	☐

17. Άλλο (συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση) και αναγράψτε την βαρύτητα του πεδίου με βάση την κλίμακα "Λίγο Σημαντικό", "Σημαντικό" και "Ιδιαίτερα Σημαντικό":

Εικόνα 63: Ερωτηματολόγια Πολιτών για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 6-7)

18. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα "Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης"; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

19. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής του άξονα «Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών»; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας	☐	☐	☐
Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την προώθηση στην απασχόληση	☐	☐	☐
Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού	☐	☐	☐
Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας	☐	☐	☐

20. Άλλο (συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση) και αναγράψτε την βαρύτητα του πεδίου με βάση την κλίμακα "Λίγο Σημαντικό", "Σημαντικό" και "Ιδιαίτερα Σημαντικό":

21. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα «Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών»; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

22. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής του άξονα «Έξυπνη διακυβέρνηση»; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	☐	☐	☐
Προώθηση συμμετοχικότητας των πολιτών	☐	☐	☐
Ενίσχυση ψηφιακών διασυνδέσεων	☐	☐	☐

23. Άλλο (συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση) και αναγράψτε την βαρύτητα του πεδίου με βάση την κλίμακα "Λίγο Σημαντικό", "Σημαντικό" και "Ιδιαίτερα Σημαντικό":

24. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα «Έξυπνη διακυβέρνηση»; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google.

Google

Εικόνα 64: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 1-3)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΧΑ) ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Το παρόν ερωτηματολόγιο διανέμεται στο πλαίσιο εκπόνησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) για την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου με σκοπό την διερεύνηση των απόψεων των πολιτών της περιοχής παρέμβασης της ΟΧΑ. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και τα στοιχεία που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας.

Με εκτίμηση,
Η ομάδα μελέτης.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συμμετοχή σας.
* Απαιτείται

1. Νομική μορφή της επιχείρησης: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Ατομική Επιχείρηση
- ◯ Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
- ◯ Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
- ◯ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
- ◯ Άλλο: _____

2. Έτη δραστηριότητας της επιχείρησης: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ λιγότερο από 1 έτος
- ◯ 1-4 έτη
- ◯ 5-9 έτη
- ◯ περισσότερα από 10 έτη

3. Τομέας δραστηριοποίησης της επιχείρησης: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Παραγωγή αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων
- ◯ Μεταποίηση και τυποποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων
- ◯ Βιοτεχνία
- ◯ Εμπόριο
- ◯ Υπηρεσίες εστίασης, αναψυχής και ξενοδοχειακών καταλυμάτων
- ◯ Λοιπές υπηρεσίες
- ◯ Άλλο: _____

4. Σε ποιο Δήμος/Κοινότητα δραστηριοποιείται η επιχείρηση σας ; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Δήμος Αγίας Νάπας
- ◯ Δήμος Παραλιμνίου
- ◯ Δήμος Δερύνειας
- ◯ Δήμος Σωτήρας
- ◯ Κοινότητα Λιοπέτρι
- ◯ Κοινότητα Φρέναρος
- ◯ Κοινότητα Αυγόρου
- ◯ Κοινότητα Αχνα
- ◯ Κοινότητα Αχερίτου

Ανθρώπινο Δυναμικό / Κατάρτιση - Εκπαίδευση

5. Πόσους μόνιμους εργαζόμενους απασχολεί η επιχείρηση σας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ 1
- ◯ 2-5
- ◯ 6-9
- ◯ 10-49
- ◯ 50+

6. Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο των στελεχών της επιχείρησης σας; Παρακαλώ συμπληρώστε τον αριθμό των αποφοίτων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Δημοτικό) *

7. Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο των στελεχών της επιχείρησης σας; Παρακαλώ συμπληρώστε τον αριθμό των αποφοίτων Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσιο, Λύκειο) *

8. Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο των στελεχών της επιχείρησης σας; Παρακαλώ συμπληρώστε τον αριθμό των αποφοίτων Μεταλυκειακής εκπαίδευσης (ΙΕΚ κλπ) *

9. Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο των στελεχών της επιχείρησης σας; Παρακαλώ συμπληρώστε τον αριθμό των αποφοίτων Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό Τίτλο) *

10. Κατά την τελευταία διετία το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης έχει: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Αυξηθεί
- ◯ Παραμένει το ίδιο
- ◯ Μειωθεί
- ◯ Δεν Γνωρίζω / Δεν Εφαρμόζεται

11. Σε ποια από τα παρακάτω αντικείμενα θεωρείται ότι υπάρχει ανάγκη κατάρτισης των απασχολουμένων στην επιχείρηση (1: καθόλου χρήσιμο, 3: πολύ χρήσιμο) *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	1	2	3
Έννοια και τρόποι ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας	☐	☐	☐
Εντοπισμός επιχειρηματικών ευκαιριών	☐	☐	☐
Τεχνικές ανάπτυξης δημιουργικότητας και καινοτομίας	☐	☐	☐
Δημιουργία Επιχειρηματικού Σχεδίου (Business plan)	☐	☐	☐
Ανάλυση αγοράς	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση ανταγωνισμού	☐	☐	☐
Τρόποι χρηματοδότησης	☐	☐	☐
Κοστολόγηση – τιμολόγηση	☐	☐	☐
Διαχείριση ποιότητας	☐	☐	☐
Ηγεσία και διοίκηση προσωπικού	☐	☐	☐
Προβολή της επιχείρησης - διαφήμιση	☐	☐	☐
Μάρκετινγκ Διαδικτύου & Ηλεκτρονικό εμπόριο	☐	☐	☐
Τεχνικές Εξυπηρέτησης Πελατών	☐	☐	☐

12. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε και αναγράψτε την αναγκαιότητα κατάρτισης των απασχολούμενων στην επιχείρηση με βάση την κλίμακα 1: καθόλου χρήσιμο, 2: χρήσιμο, 3: πολύ χρήσιμο)

Στοιχεία Υποδομής - Εξοπλισμού

13. Προσδιορίστε την κατάσταση των υποδομών και του εξοπλισμού της επιχείρησης σας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Χρήζουν άμεσων παρεμβάσεων
- ◯ Μέτρια
- ◯ Καλή
- ◯ Πολύ Καλή

14. Οι υποδομές της επιχείρησης σας είναι κατάλληλες για ΑΜΕΑ (π.χ. προσβασιμότητα, τουαλέτες ΑΜΕΑ): *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

15. Εφαρμόζετε σύστημα ανακύκλωσης στην επιχείρηση σας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

Εικόνα 65: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 4-6)

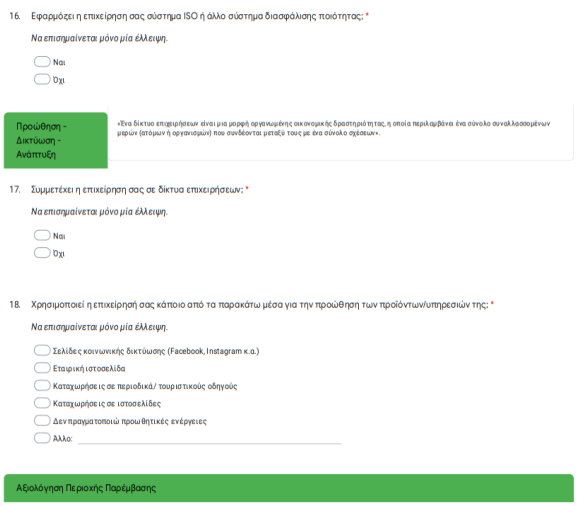

16. Εφαρμόζει η επιχείρηση σας σύστημα ISO ή άλλο σύστημα διασφάλισης ποιότητας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι

Προώθηση - Δικτύωση - Ανάπτυξη

«Ένα δίκτυο επιχειρήσεων είναι μια μορφή οργανωμένης οικονομικής δραστηριότητας, η οποία περιλαμβάνει ένα σύνολο συναλλασσομένων μερών (ατόμων ή οργανισμών) που συνδέονται μεταξύ τους με ένα σύνολο σχέσεων».

17. Συμμετέχει η επιχείρηση σας σε δίκτυα επιχειρήσεων: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι

18. Χρησιμοποιεί η επιχείρησή σας κάποιο από τα παρακάτω μέσα για την προώθηση των προϊόντων/υπηρεσιών της: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Instagram κ.α.)
- Εταιρική ιστοσελίδα
- Καταχωρήσεις σε περιοδικά/ τουριστικούς οδηγούς
- Καταχωρήσεις σε ιστοσελίδες
- Δεν πραγματοποιώ προωθητικές ενέργειες
- Άλλο: _____

Αξιολόγηση Περιοχής Παρέμβασης

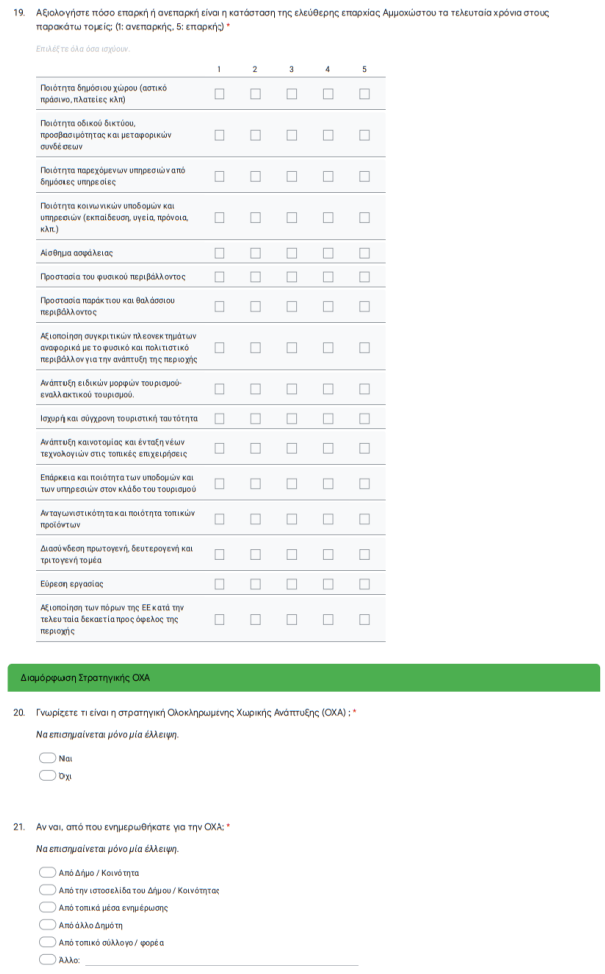

19. Αξιολογήστε πόσο επαρκή ή ανεπαρκή είναι η κατάσταση της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου τα τελευταία χρόνια στους παρακάτω τομείς (1: ανεπαρκής, 5: επαρκής) *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	1	2	3	4	5
Ποιότητα δημόσιου χώρου (αστικό πράσινο, πλατείες κλπ)	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα οδικού δικτύου, προσβασιμότητας και μεταφορικών συνδέσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών από δημόσιες υπηρεσίες	☐	☐	☐	☐	☐
Ποιότητα κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών (εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια, κλπ.)	☐	☐	☐	☐	☐
Αίσθημα ασφάλειας	☐	☐	☐	☐	☐
Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐	☐	☐	☐
Προστασία παράκτιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων αναφορικά με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον για την ανάπτυξη της περιοχής	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού- εναλλακτικού τουρισμού.	☐	☐	☐	☐	☐
Ισχυρή και σύγχρονη τουριστική ταυτότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη καινοτομίας και ένταξη νέων τεχνολογιών στις τοπικές επιχειρήσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Επάρκεια και ποιότητα των υποδομών και των υπηρεσιών στον κλάδο του τουρισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Ανταγωνιστικότητα και ποιότητα τοπικών προϊόντων	☐	☐	☐	☐	☐
Διασύνδεση πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα	☐	☐	☐	☐	☐
Εύρεση εργασίας	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιοποίηση των πόρων της ΕΕ κατά την τελευταία δεκαετία προς όφελος της περιοχής	☐	☐	☐	☐	☐

Διαμόρφωση Στρατηγικής ΟΧΑ

20. Γνωρίζετε τι είναι η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) ; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι

21. Αν ναι, από που ενημερωθήκατε για την ΟΧΑ; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Από Δήμο / Κοινότητα
- Από την ιστοσελίδα του Δήμου / Κοινότητας
- Από τοπικά μέσα ενημέρωσης
- Από άλλο Δημότη
- Από τοπικό σύλλογο / φορέα
- Άλλο: _____

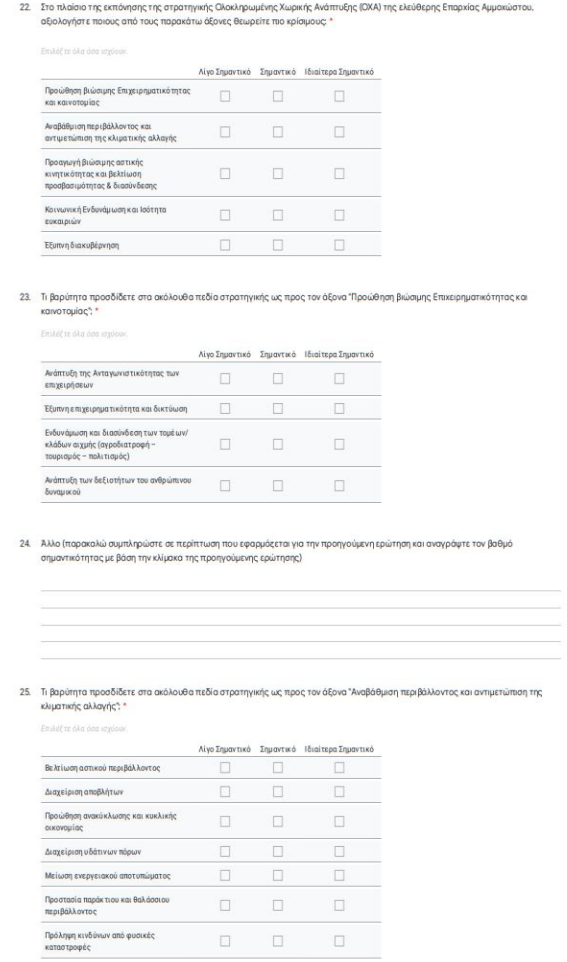

22. Στο πλαίσιο της εκπόνησης της στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, αξιολογήστε ποιους από τους παρακάτω άξονες θεωρείτε πιο κρίσιμους *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	☐	☐	☐
Αναβάθμιση περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	☐	☐	☐
Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας & διασύνδεσης	☐	☐	☐
Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών	☐	☐	☐
Έξυπνη διακυβέρνηση	☐	☐	☐

23. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής ως προς τον άξονα "Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας"; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Ανάπτυξη της Ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	☐	☐	☐
Έξυπνη επιχειρηματικότητα και δικτύωση	☐	☐	☐
Ενδυνάμωση και διασύνδεση των τομέων/ κλάδων αιχμής (αγροδιατροφή – τουρισμός – πολιτισμός)	☐	☐	☐
Ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού	☐	☐	☐

24. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση και αναγράψτε τον βαθμό σημαντικότητας με βάση την κλίμακα της προηγούμενης ερώτησης)

_____

25. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής ως προς τον άξονα "Αναβάθμιση περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής"; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος	☐	☐	☐
Διαχείριση απορριμμάτων	☐	☐	☐
Προώθηση ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας	☐	☐	☐
Διαχείριση υδάτινων πόρων	☐	☐	☐
Μείωση ενεργειακού αποτυπώματος	☐	☐	☐
Προστασία παράκτιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος	☐	☐	☐
Πρόληψη κινδύνων από φυσικές καταστροφές	☐	☐	☐

Εικόνα 66: Ερωτηματολόγια Επιχειρήσεων για την κατάρτιση στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (ΟΧΑ) της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (σελ. 7-8)

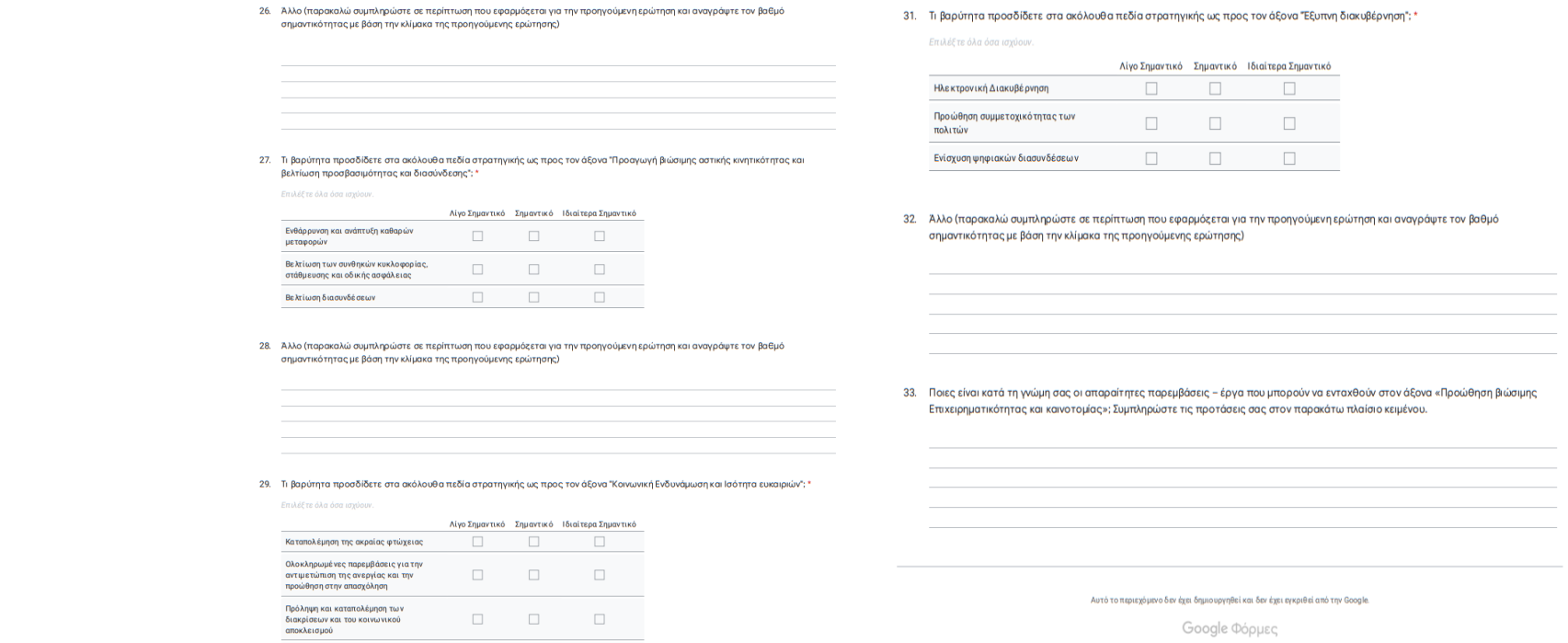

26. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση και αναγράψτε τον βαθμό σημαντικότητας με βάση την κλίμακα της προηγούμενης ερώτησης)

27. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής ως προς τον άξονα "Προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας και βελτίωση προσβασιμότητας και διασύνδεσης"; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Ενθάρρυνση και ανάπτυξη καθαρών μεταφορών	☐	☐	☐
Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας, στάθμευσης και οδικής ασφάλειας	☐	☐	☐
Βελτίωση διασυνδέσεων	☐	☐	☐

28. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση και αναγράψτε τον βαθμό σημαντικότητας με βάση την κλίμακα της προηγούμενης ερώτησης)

29. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής ως προς τον άξονα "Κοινωνική Ενδυνάμωση και Ισότητα ευκαιριών"; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας	☐	☐	☐
Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την προώθηση στην απασχόληση	☐	☐	☐
Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού	☐	☐	☐
Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας	☐	☐	☐

30. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση και αναγράψτε τον βαθμό σημαντικότητας με βάση την κλίμακα της προηγούμενης ερώτησης)

31. Τι βαρύτητα προσδίδετε στα ακόλουθα πεδία στρατηγικής ως προς τον άξονα "Έξυπνη διακυβέρνηση"; *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Λίγο Σημαντικό	Σημαντικό	Ιδιαίτερα Σημαντικό
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	☐	☐	☐
Προώθηση συμμετοχικότητας των πολιτών	☐	☐	☐
Ενίσχυση ψηφιακών διασυνδέσεων	☐	☐	☐

32. Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε περίπτωση που εφαρμόζεται για την προηγούμενη ερώτηση και αναγράψτε τον βαθμό σημαντικότητας με βάση την κλίμακα της προηγούμενης ερώτησης)

33. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι απαραίτητες παρεμβάσεις – έργα που μπορούν να ενταχθούν στον άξονα «Προώθηση βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας»; Συμπληρώστε τις προτάσεις σας στον παρακάτω πλαίσιο κειμένου.

Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google.

Google Φόρμες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 : ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
1	1.1.1.1	Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών ειδικών μορφών τουρισμού και περιεχομένου εμπειρίας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	3.000.000,00		1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
2	1.1.1.2	Πρόγραμμα ενίσχυσης και επιτάχυνσης νεοφυών επιχειρήσεων (start up) στον κλάδο του τουρισμού	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	4.000.000,00		2.000.000,00	2.000.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
3	1.1.1.3	Υλοποιηση δράσεων της Ολοκληρωμένης Στρατηγικής Τουρισμού του Δήμου Παραλιμνίου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	800.000,00	200.000,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00		Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
4	1.1.1.4	Δημιουργία Υπερσύγχρονου Συνεδριακού Κέντρου	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	24	12.000.000,00		4.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	PPP (Public Private Partnership)	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΕΣ 2021-2027
5	1.1.2.1	Πρόγραμμα ενίσχυσης τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών τους και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	9.000.000,00		3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
6	1.1.2.2	Ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των τουριστικών επιχειρήσεων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	800.000,00		400.000,00	400.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
7	1.1.2.3	Προώθηση της δημιουργίας «Πράσινων Ξενοδοχείων»	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	5.000.000,00		2.500.000,00	2.500.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
8	1.1.3.1	Εισαγωγή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης και βιολογικών μεθόδων καλλιέργειας στη γεωργία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	3.000.000,00		1.500.000,00	1.500.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
9	1.1.3.2	Εκσυγχρονισμός και εφαρμογή βιώσιμων μεθόδων εκτροφής στην κτηνοτροφία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	2.400.000,00			800.000,00	800.000,00	800.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	
10	1.1.3.3	Ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων μάρκετινγκ και ενεργειών προώθησης – προβολής των τοπικών προϊόντων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	600.000,00			200.000,00	200.000,00	200.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΕΣ 2021-2027	
11	1.1.3.4	Δημιουργία και Εκσυγχρονισμός Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	48	4.000.000,00		1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
12	1.1.3.5	Πολυδύναμο κέντρο στην περιοχή Φρενάρου ως εκθετήριο / κέντρων υποστήριξης βιομηχανιών	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Δ	24	1.000.000,00			500.000,00	500.000,00				Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
13	1.1.3.6	Διεξαγωγή Παγκύπριου Φεστιβάλ Φράουλας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	Διεξάγεται μια φορά τον χρόνο	350.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
14	1.1.4.1	Προώθηση συνεργασιών με στόχο την ενδυνάμωση των διασυνδέσεων και της συνεργασίας πάνω στην αλυσίδα αξίας .	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	1.700.000,00		850.000,00	850.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
15	1.1.4.2	Δικτύωση-Συμπράξεις - Cluster επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	500.000,00		250.000,00	250.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
16	1.1.4.3	Κέντρο επιχειρηματικότητας και Κοινοτομίας του Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	48	1.980.000,00	300.000,00	1.200.000,00	240.000,00	240.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
17	1.2.1.1	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ για την βελτίωση της παραγωγικότητας και των προωθητικών ενεργειών από επιχειρήσεις.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	600.000,00			300.000,00	300.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
18	1.2.1.2	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την εισαγωγή καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	525.000,00			250.000,00	250.000,00	25.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
19	1.3.1.1	Δράσεις στήριξης νέων επιχειρηματιών και αυτοαπασχολουμένων ιδίως στους τομείς στρατηγικής στόχευσης της ΟΧΑ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	60	500.000,00		100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00		ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
20	1.3.1.2	Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης για την ανάπτυξη νέας επιχειρηματικότητας και την προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	400.000,00		200.000,00	200.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
21	2.1.1.1	Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της κοινότητας Φρενάρου σε Φάση Α'	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	24	1.000.000,00	500.000,00	500.000,00						Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
22	2.1.1.2	Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της κοινότητας Φρενάρου σε Φάση Β'	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Γ	36	1.500.000,00			500.000,00	500.000,00	500.000,00			Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
23	2.1.1.3	Ανέγερση Δημοτικού Σταδίου (Μέρος του Πολιτιστικού Αθλητικού Κέντρου) στον Δήμο Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	12	4.500.000,00	500.000,00	4.000.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
24	2.1.1.4	Εξωραϊσμός-Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Κεντρικής Περιοχής Αυγόρου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΟΧΙ	Β	36	1.500.000,00	300.000,00	600.000,00	600.000,00					Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
25	2.1.1.5	Εξωραϊσμός Υφιστάμενων Χώρων Πρασίνου Αχερίτου και μετατροπή τους σε διαμορφωμένα πάρκα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	500.000,00		50.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00			Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
26	2.1.1.6	Δημιουργία Γραμμικού πάρκου Αχερίτου	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	30	230.000,00	30.000,00	100.000,00	100.000,00					Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
27	2.1.1.7	Δημιουργία Λαϊκής Αγοράς Δερύνειας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	12	580.000,00	580.000,00							Δήμος Δερύνειας	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
28	2.1.1.8	Δημιουργία Αστικού Πολύ-λειτουργικού Πάρκου Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	16	2.500.000,00		2.000.000,00	500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027		
29	2.1.1.9	Αναβάθμιση του συμπλέγματος πάρκων «Πάρκου Γλυπτικής», «Πάρκου Μεσογειακών Φυτών, Κάκτων και Παχύφυτων» και «Σπηλαίου Παλαιοντολογικών Ευρημάτων» στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	16	1.000.000,00			700.000,00	300.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
30	2.1.1.10	Δημιουργία Καθολικά Προσβάσιμου Ελεύθερου Πολύ-Χώρου «ΚΥΚΛΟΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ» στην Λεωφ. Νησί στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	9	500.000,00			500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
31	2.1.1.11	Δημιουργία Δικτύου Δημόσιων Διευκολύνσεων σε διάφορα σημεία του Δήμου Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	9	500.000,00			500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
32	2.1.1.12	Αναβάθμιση / Ανάπλαση (Δυτικού) Παραλιακού Μετώπου και Δημιουργία Παραλιακού Πεζόδρομου – Φάση Α' – Μέρος 2 (Λιμανάκι-παραλία Περνέρα)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	18	2.200.000,00	500.000,00	1.700.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
33	2.1.1.13	Αναβάθμιση / Ανάπλαση(Δυτικού) Παραλιακού Μετώπου και Δημιουργία Παραλιακού Πεζόδρομου – Φάση Β' (παραλία Περνέρα-παραλία Νησί) Φάση Γ' (παραλία Νησί - -«Μαρίνα» Αγίας Νάπας)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	36	6.000.000,00		1.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	1.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
34	2.1.1.14	Ανάπλαση του Οδικού Δικτύου και Ανάδειξη του Αστικού Κέντρου της Αγίας Νάπας σε Καθολικά Προσβάσιμο Και Περιβαλλοντικό Κέντρο Προωθώντας Την Ολοκληρωμένη Τουριστική Εμπειρία (Φάση Α', Β', Γ', Δ')	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	54	14.500.000,00	2.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	1.500.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
35	2.1.1.15	Δίκτυο Χώρων Πρασίνου "Πράσινη Γειτονιά" (Κατασκευή Πάρκων στις οικιστικές περιοχές Κοκκίνων, Καταστημάτων και άλλα τοπικά πάρκα)	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	18	1.000.000,00		500.000,00	500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
36	2.1.1.16	Αναβάθμιση Οργανωμένων Παραλιών της Αγίας Νάπας (νέοι ναυαγοσωστικοί πύργοι, νέος εξοπλισμός κλπ)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	12	1.500.000,00		1.000.000,00	500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
37	2.1.1.17	Κατασκευή πάρκου στην περιοχή Αγίου Νικάνδρου «Μικρή Κύπρος»	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	18	2.000.000,00			500.000,00	1.500.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
38	2.1.1.18	Κατασκευή πάρκου στην περιοχή Αγίου Αντωνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	18	2.000.000,00				500.000,00	1.500.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
39	2.1.1.19	Ανάπλαση Πλατείας και Κεντρικού Πυρήνα Δήμου Σωτήρας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	20	3.484.948,00		1.000.000,00	2.484.948,00					Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
40	2.1.1.20	Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης και Περιπάτου «Δάσος Αγίου Αντωνίου – Αρκάτζι - Αγία Θέκλα – Σωτήρα»	ΝΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Δ	24	2.000.000,00				1.000.000,00	1.000.000,00			Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 'Η ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	
41	2.1.1.21	Ανάπλαση/Διαμόρφωση Παραλιακού Μετώπου Δήμου Σωτήρας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	24	6.000.000,00		2.000.000,00	4.000.000,00					Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
42	2.1.1.22	Διαμόρφωση ολοκληρωμένου Παραθαλάσσιου Περιπάτου Πρωταρά (ΦΑΣΗ Δ1+Δ2+Δ3)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	13.500.000,00	2.000.000,00	5.000.000,00	5.500.000,00	1.000.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
43	2.1.1.23	Διαμόρφωση ολοκληρωμένου Παραθαλάσσιου Περιπάτου Πρωταρά (ΦΑΣΗ Ε1+Ε2+Ε3)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	13.800.000,00		3.800.000,00	4.000.000,00	6.000.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
44	2.1.1.24	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο κέντρο της πόλης Παραλιμνίου (ΦΑΣΗ Α+Β)	ΝΑΙ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	Α	48	9.800.000,00		4.800.000,00	5.000.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
45	2.1.1.25	Ολοκληρωμένη Ανάπλαση πλατείας ΛΕΥΚΟΛΑ στον Πρωταρά	ΝΑΙ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	1.500.000,00	500.000,00	1.000.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
46	2.1.1.26	Γραμμικό Πάρκο Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	24	2.000.000,00		1.000.000,00	1.000.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
47	2.1.1.27	Πάρκο περιβαλλοντικής έρευνας, και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, ενημέρωσης, & ψυχαγωγίας ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	4.300.000,00	2.000.000,00	2.300.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
48	2.1.1.28	Ανακαινίσεις Δημόσιων Χώρων Πρασίνου πάρκων στην Κοινότητα Αχερίτου	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	18	300.000,00	100.000,00	200.000,00						Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
49	2.1.1.29	Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας Δερύνειας	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Δ	24	2.000.000,00						1.000.000,00	1.000.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
50	2.1.1.30	Λαγούμι Αγίου Κωνσταντίνου Δερύνειας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	12	100.000,00						100.000,00		Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
51	2.1.1.31	Γραμμικό Πάρκο ειδικού ενδιαφέροντος Δερύνειας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Δ	12	500.000,00						500.000,00		Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
52	2.1.1.32	Αναβάθμιση Φράγματος Δερύνειας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Δ	12	500.000,00							500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
53	2.1.1.33	Ανάπλαση Χώρου Κατηχητικών Συνάξεων Σωτήρας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	10	350.000,00	70.000,00	280.000,00						Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
54	2.1.1.34	Αναβάθμιση-Ανάπλαση Φάρου Και Παρακείμενων Κτιρίων Και Επαναχρησιμοποίηση ως Πολιτιστικό Μουσειακό Πάρκο	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	18	2.000.000,00				1.000.000,00	1.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
55	2.1.1.35	Δημιουργία Πρότυπου Εκδρομικού Χώρου στο εξωκλήσι της Αγία Ειρήνης	Ναι	Όχι	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	24	400.000,00		100.000,00	300.000,00					Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
56	2.1.1.36	Εξωραϊσμός Τουριστικών Πλατειών	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	1.300.000,00	650.000,00	650.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
57	2.1.2.1	Αναβάθμιση του κοινοτικού σταδίου Φρενάρου για εξυπηρέτηση αθλητικού τουρισμού.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	12	200.000,00	100.000,00	100.000,00						Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
58	2.1.2.2	Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Μουσείου Αυγόρου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Όχι	Α	30	300.000,00	50.000,00	200.000,00	50.000,00					Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
59	2.1.2.3	Ανάδειξη και αξιοποίηση της Ιεράς Μονής Αγίου Κενδέα	ΝΑΙ	Όχι	Όχι	Β	36	4.500.000,00		300.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00			Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
60	2.1.2.4	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Αυγόρου	Όχι	Όχι	Όχι	Β	30	1.200.000,00		200.000,00	500.000,00	500.000,00				Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
61	2.1.2.5	Περιφερειακό Κολυμβητήριο (από κοινού έργο Αυγόρου Άχνας)	Όχι	Όχι	Όχι	Γ	36	2.500.000,00		500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00				Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
62	2.1.2.6	Εκσυγχρονισμός και Ανάδειξη Φράγματος Άχνας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	2.000.000,00			2.000.000,00					Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
63	2.1.2.7	Βελτίωση προσβασιμότητας υφιστάμενου υπαίθριου αμφιθεάτρου Αχερίτου	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	14	200.000,00	15.000,00	185.000,00						Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
64	2.1.2.8	Δημιουργία Αίθουσας Πολιτισμού Δήμου Δερύνειας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	22	3.200.000,00			1.000.000,00	1.200.000,00	1.000.000,00			Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
65	2.1.2.9	Περιφερειακό Κολυμβητήριο - Δερύνειας	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΟΧΙ	Γ	20	5.000.000,00				2.000.000,00	3.000.000,00			Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
66	2.1.2.10	Ανέγερση Υπαίθριου Αμφιθεάτρου – Κέντρου Πολιτισμού στον Δήμο Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	18	4.500.000,00			3.000.000,00	1.500.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
67	2.1.2.11	Ανέγερση Πολυδύναμου Πνευματικού Κέντρου Σεφέρη & Αναβάθμιση / Επέκταση Δημοτικού Μουσείου «Θάλασσα» στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Β	16	4.000.000,00			2.000.000,00	2.000.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
68	2.1.2.12	Δημιουργία Μουσείου Οχημάτων στην Αγία Νάπα (Συμπ/νει πολυώροφο δημόσιο χώρο στάθμευσης)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	18	3.000.000,00				1.000.000,00	2.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
69	2.1.2.13	Επέκταση Υφιστάμενου Λιμανιού και Δημιουργία Νέου Λιμενοβραχίονα για δέσιμο σκαφών αναψυχής	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	12	5.500.000,00			1.000.000,00	2.500.000,00	2.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
70	2.1.2.14	Ανέγερση Κέντρου Παραδοσιακών Τεχνών και Βιοτεχνίας στην Τοποθεσία Μάντρα του Κίτση Της Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Γ	18	1.500.000,00				500.000,00	1.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
71	2.1.2.15	Μετατροπή Μεσαιωνικού Μοναστηριού Αγίας Νάπας σε Μουσειακό Χώρο – Φάση Γ'	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	9	800.000,00	800.000,00							Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
72	2.1.2.16	Ανάπλαση Παραλιακού Αμφιθεάτρου του Δήμου Σωτήρας	ΝΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Γ	8	300.000,00			300.000,00					Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
73	2.1.2.17	Σύμπλεγμα Γηπέδων Futsal Στο Δήμο Σωτήρας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	10	461.700,00		200.000,00	261.700,00					Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
74	2.1.2.18	Ιστορικό Αρχείο και Πολιτιστική Ακαδημία Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	2.500.000,00		1.500.000,00	1.000.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ																		
	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
75	2.1.2.19	Μουσείο Ιστορίας και Πολιτισμού Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	3.500.000,00		1.000.000,00	2.000.000,00	500.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
76	2.1.2.20	Κατασκευή Δημόσιου Χώρου Αθλοπαιδιών	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	6 - 8 μήνες	1.200.000,00	450.000,00	750.000,00						Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
77	2.1.2.21	Αναβάθμιση-Βελτίωση-Επέκταση Εγκαταστάσεων Υφιστάμενου Αθλητικού Κέντρου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	8	2.000.000,00			1.000.000,00	1.000.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
78	2.1.2.22	Υπαίθριο Αμφιθέατρο	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	30	1.500.000,00	300.000,00	600.000,00	600.000,00					Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
79	2.1.2.23	Ανακατασκευή του Δημοτικού Αμφιθεάτρου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	3.000.000,00		3.000.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
80	2.1.2.24	Αναβάθμιση Κοινοτικού Γηπέδου	Ναι	Όχι	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	32	350.000,00	50.000,00	150.000,00	150.000,00					Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
81	2.1.2.25	Δημιουργία Πάρκων Ανεμόμυλων Δήμου Παραλιμνίου	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	36	4.500.000,00	2.000.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027
82	2.1.2.26	Υποδομές Κοινωνικού Αθλητισμού Δερύνειας	ΟΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Δ	20	500.000,00			200.000,00	300.000,00				Δήμος Δερύνειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
83	2.1.2.27	Δημοτικό Κολυμβητήριο Διεθνών Προδιαγραφών	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	8	850.000,00			850.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
84	2.1.2.28	Ανακατασκευή Αθλητικού Κέντρου Τάσου Μάρκου και Δημιουργία Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	48	6.500.000,00	2.500.000,00	4.000.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
85	2.2.1.1	Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων Δήμου Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	12	1.300.000,00			600.000,00	700.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
86	2.2.1.2	Αναβάθμιση υφιστάμενου τμήματος κεντρικού αποχετευτικού συστήματος (περιλαμβάνει δίκτυο και αντλιοστάσια)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	9	1.200.000,00		1.200.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
87	2.2.1.3	Κατασκευή Κεντρικού Αποχετευτικού Συστήματος και Συστήματος Άρδευσης σε νέες περιοχές στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	12	1.800.000,00			900.000,00	900.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
88	2.2.1.4	Κατασκευή Σταθμού/ων Μεταφόρτωσης για την εξυπηρέτηση στο σύνολο της περιοχής	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	300.000,00		300.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
89	2.2.1.5	Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων (Pay as you throw)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	500.000,00		250.000,00	250.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
90	2.2.2.1	Πράσινο Σημείο Κλαδεμάτων Αυγόρου	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Β	18	700.000,00	200.000,00	500.000,00						Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
91	2.2.2.2	Μονάδα Κυκλικής Οικονομίας Αυγόρου	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Β	24	500.000,00	200.000,00	300.000,00						Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
92	2.2.2.3	Δημιουργία Πράσινων Σημείων στην Περιοχή Παρέμβασης	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	36	7.500.000,00		2.500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
93	2.2.2.4	Δημιουργία 'Πράσινου Σημείου" στον Δήμο Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	6	500.000,00			500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
94	2.2.2.5	Δημιουργία 'Πράσινου Σημείου" και Μονάδας Διαχείρισης και Αξιοποίησης Γυαλιού στον Δήμο Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	12	850.000,00		850.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
95	2.2.2.6	Βιολογικός Σταθμός Επεξεργασίας Κτηνοτροφικών Αποβλήτων στην Κοινοτητα Αχνας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	48	5.000.000,00		1.500.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00			Κοινότητα Άχνας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
96	2.2.2.7	Προμήθεια σκυβαλοφόρων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	500.000,00		250.000,00	250.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		
97	2.2.2.8	Σύστημα Ανακύκλωσης Δερύνειας	ΟΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	15	200.000,00					100.000,00	100.000,00		Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
98	2.2.2.9	Πράσινο Σημείο Δήμου Σωτήρας	ΝΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Γ	10	400.000,00			200.000,00	200.000,00				Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
99	2.2.2.10	Πράσινο Σημείο Δήμου Δερύνειας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΝΑΙ	Β	15	1.000.000,00			500.000,00	500.000,00				Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
100	2.2.3.1	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	450.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
101	2.2.3.2	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	48	80.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
102	2.2.3.3	Τρίπτυχο: Γνώση – Ενημέρωση – Εργαλεία για την Κυκλική Οικονομία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	150.000,00		50.000,00	50.000,00	50.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
103	2.3.1.1	Αναβάθμιση και επέκταση Δημόσιου Συστήματος Ύδρευσης του Δήμου Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	18	2.000.000,00			1.000.000,00	1.000.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
104	2.3.1.2	Διαμόρφωση δικτύου ύδρευσης για την παροχή νερού από τα φράγματα (Άχνας κ.α.)	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	24	600.000,00		600.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
105	2.3.1.3	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	5.000.000,00	2.000.000,00	3.000.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
106	2.3.1.4	Μονάδες Αφαλάτωσης	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	24	3.600.000,00		1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
107	2.3.1.5	Υδατοδεξαμενές μικρού όγκου	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	24	2.000.000,00			1.000.000,00	1.000.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
108	2.3.2.1	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου ύδρευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	24	4.000.000,00			2.000.000,00	2.000.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
109	2.3.2.2	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου Άδρευσης στις Κοινότητες Της Αμμοχώστου	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	36	2.400.000,00		800.000,00	800.000,00	800.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
110	2.3.2.3	Προμήθεια και Εγκατάσταση Υπερσύγχρονου Συστήματος Τηλε-ελέγχου/Τηλε-χειρισμού για την διαχείριση του δημόσιου δικτύου ύδρευσης του Δήμου Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	30	1.500.000,00			600.000,00	600.000,00	300.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
111	2.3.2.4	Εγκατάσταση Έξυπνων υδρομετρητών" στο Δήμο Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	16	3.500.000,00	3.000.000,00	500.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
112	2.3.2.5	Έξυπνη Διαχείριση νερού στο Δήμο Δερύνειας	ΟΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	24	1.500.000,00					500.000,00	500.000,00	500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
113	2.4.1.1	Εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	6	1.200.000,00		1.200.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
114	2.4.1.2	Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού με έξυπνους λαμπτήρες νέας Τεχνολογίας led Δήμο Παραλιμνίου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	1.800.000,00	1.500.000,00	300.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
115	2.4.1.3	Δράσεις μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης Δημοσίων Κτηρίων στον Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	500.000,00	400.000,00	100.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
116	2.4.1.4	Δράσεις μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης Δημοσίων Κτηρίων της Περιοχής Παρέμβασης	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	1.000.000,00			500.000,00	500.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
117	2.4.2.1	Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κατοικίες και επιχειρήσεις της Περιοχής	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	72	8.000.000,00		3.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
118	2.5.1.1	Προστασία και Βελτίωση Παραλιακής Περιοχής «Πανταχού – Γλυκύ Νερό» στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	12	2.900.000,00		2.900.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
119	2.5.1.2	Ανάπλαση του Ανατολικού Τμήματος του Παραλιακού Μετώπου Αγίας Νάπας (Περιοχή Λιμανάκι-Κάβο Γκρέκο)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	24	8.000.000,00				4.000.000,00	4.000.000,00			Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
120	2.5.1.3	Αναβάθμιση Τεχνητού Υφάλου και Δημιουργία Καταδυτικού Πάρκου στο Δήμο Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	12	500.000,00	500.000,00							Δήμος Παραλιμνίου	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ή ΑΛΙΕΙΑΣ 2021-2027	ΣΕΣ 2021-2027	
121	2.5.1.4	Χώροι Υγιεινής στις Παραλίες και Άλλες Διευκολύνσεις	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	800.000,00	400.000,00	400.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
122	2.5.2.1	Μέτρα πρόληψης και Αντιμετώπισης που επιφέρει η Κλιματική Αλλαγή στο Παράκτιο Οικοσύστημα του Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	2.000.000,00		2.000.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
123	2.5.2.2	Κατασκευή Αγωγών Όμβριων Υδάτων (αντιπλημμυρικά έργα) σε διάφορα σημεία στην Αγία Νάπα	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Β	12	800.000,00				800.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
124	2.5.2.3	Κατασκευή Αγωγών Όμβριων Υδάτων (αντιπλημμυρικά έργα) στην Περιοχή	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	6.000.000,00		3.000.000,00	3.000.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
125	2.5.2.4	Εκπαιδευτικές δράσεις ετοιμότητας φυσικών καταστροφών σε δημόσιες υπηρεσίες και σχολεία της περιοχής	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	700.000,00		350.000,00	350.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		
126	2.5.2.5	Κατασκευαστικά Έργα για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	84	1.550.000,00	150.000,00	150.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
127	2.5.2.6	Κατασκευαστικά Έργα για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	48	6.800.000,00	1.400.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	1.400.000,00				Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
128	3.1.1.1	Ανακατασκευή του υφιστάμενου οδικού δικτύου και πεζοδρομίων στην Κοινότητα Φρενάρου	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	ΣΥΝΕΧΕΣ ΕΡΓΟ	1.050.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	Κοινότητα Φρενάρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
129	3.1.1.2	Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου της Αγίας Νάπας σε διάφορες περιοχές του Δήμου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	48	25.000.000,00		2.500.000,00	8.500.000,00	7.500.000,00	4.500.000,00	2.000.000,00		Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
130	3.1.1.3	Ανακατασκευή οδικού δικτύου Γρηγόρη Αυξεντίου – Κυριάκου Μάτση – 25ης Μαρτίου - Μεσαορίας Στο Δήμο Σωτήρος	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	1.900.000,00	500.000,00	700.000,00	700.000,00					Δήμος Σωτήρας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
131	3.1.1.4	Ανακατασκευή Οδού Ελευθερίου Βενιζέλου Στο Δήμο Σωτήρος	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	16	1.560.000,00			780.000,00	780.000,00				Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
132	3.1.1.5	Ανακατασκευή Οδού Καραϊσκάκη Στο Δήμο Σωτήρος	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	18	750.000,00	250.000,00	500.000,00						Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
133	3.1.1.6	Κατασκευή Οδού Καπέργου Στο Δήμο Σωτήρας	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	8	450.000,00		200.000,00	250.000,00					Δήμος Σωτήρας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
134	3.1.1.7	Κατασκευή οδικού δικτύου στη Βιομηχανική Ζώνη Σωτήρας	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Γ	18	1.000.000,00				400.000,00	600.000,00			Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
135	3.1.1.8	Κατασκευή Πεζόδρομου – Ποδηλατόδρομου στην Οδό Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Δ	12	3.500.000,00					1.500.000,00	2.000.000,00		Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
136	3.1.1.9	Ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου σε διάφορες περιοχές του Δήμου Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	36	41.200.000,00		20.000.000,00	21.200.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
137	3.1.2.1	Πεζόδρομος Λίμνης Δερύνειας	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	10	1.500.000,00			1.500.000,00					Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
138	3.1.2.2	Ποδηλατόδρομος από Λιοπέτρι μέχρι τον ποταμό Λιοπετρίου	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Γ	36	11.000.000,00			6.000.000,00	5.000.000,00				Κοινότητα Λιοπετρίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
139	3.1.2.3	Πεζόδρομος Πράσινης Γραμμής Δερύνειας	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	10	350.000,00		350.000,00						Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
140	3.1.2.4	Πεζόδρομους σε συλλεκτήριους δρόμους Δερύνειας	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Δ	10	1.500.000,00							1.500.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
141	3.1.2.5	Δημιουργία Δικτύου Ποδηλατοδρόμων σε ολόκληρη την ελεύθερη επαρχία	Ναι	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	44	1.500.000,00		100.000,00	500.000,00	500.000,00	400.000,00			Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
142	3.1.3.1	Αναβάθμιση Δημόσιων Χώρων Στάθμευσης	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Α	18	400.000,00		150.000,00	250.000,00					Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
143	3.1.3.2	Κατασκευή δημόσιων χώρων στάθμευσης (περιοχή Κόννος, Κρυού Νερού, Λάντα, Μακρόνησσος κλπ)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	9	1.000.000,00		1.000.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
144	3.1.3.3	Δημιουργία έξυπνων θέσεων στάθμευσης	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	200.000,00		200.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΣ 2021-2027	
145	3.1.3.4	Εγκατάσταση Ολοκληρωμένου συστήματος Έξυπνης στάθμευσης Δήμο Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	1.100.000,00	800.000,00	300.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
146	3.1.3.5	Δημόσιος Χώρος Στάθμευσης δίπλα από εκκλησία με δημιουργία σημείου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΟΧΙ	Α	24	150.000,00	20.000,00	65.000,00	65.000,00					Κοινότητα Αχερίτου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
147	3.1.3.6	Χώροι Στάθμευσης Τουριστικής Περιοχής Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	5.000.000,00	5.000.000,00							Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
148	3.1.4.1	Ολοκληρωμένο σχέδιο βιώσιμης Κινητικότητας Επαρχίας Αμμοχώστου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	400.000,00		400.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
149	3.2.1.1	Ανάπτυξη σημείων φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων και παροχή περιορισμένου αριθμού ηλεκτροκίνητων οχημάτων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	300.000,00		150.000,00	150.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
150	3.2.1.2	Δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	9	250.000,00		250.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη								Χωροθέτηση Δράσης	Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		1η	2η	3η
151	3.2.1.3	Ενίσχυση του στόλου των αστικών λεωφορείων με νέα ηλεκτροκίνητα	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	1.200.000,00		400.000,00	400.000,00	400.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
152	3.2.1.4	Ηλεκτρικό Λεωφορείο για μεταφορά ηλικιωμένων στη Στέγη Ηλικιωμένων του Κέντρου Κοινωνικών Παροχών	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	Αγορά	30.000,00	30.000,00							Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
153	3.3.1.1	Δημιουργία Έξυπνων διαβάσεων στην Αγία Νάπα	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	6	500.000,00		500.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
154	3.3.1.2	Δημιουργία Έξυπνων διαβάσεων στο Παραλίμνι	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	8	400.000,00		400.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
155	3.3.2.1	Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής Δήμου Σωτήρας	ΝΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Β	6	100.000,00			100.000,00					Δήμος Σωτήρας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
156	3.3.2.2	Δράσεις ενημέρωσης για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	60.000,00		30.000,00	30.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
157	4.1.1.1	Τοπικά Δίκτυα Δομών Αντιμετώπισης της Φτώχειας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	84	7.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
158	4.1.1.2	Προγράμματα προσιτής κατοικίας και κοινωνικής στέγης	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	84	5.600.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
159	4.1.1.3	Κοινωνικά Κέντρα (One-stop shop) για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	1.750.000,00		500.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
160	4.1.1.4	Κοινωνικά Ιατρεία πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	900.000,00		400.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
161	4.1.1.5	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	400.000,00		400.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
162	4.1.1.6	Δομές και υπηρεσίες στήριξης και φροντίδας ηλικιωμένων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	2.000.000,00		1.000.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
163	4.1.1.7	Ανέγερση Στέγης Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	18	1.500.000,00			1.000.000,00	500.000,00				Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
164	4.1.1.8	Κέντρο Απασχόλησης Ηλικιωμένων στον Δήμο Παραλιμνίου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	16	1.100.000,00	300.000,00	700.000,00	100.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
165	4.1.1.9	Ανέγερση Πρότυπου Κέντρου Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου (Μέρος του Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας)	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	18	1.500.000,00			1.500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
166	4.1.1.10	Ανέγερση Κέντρου Στήριξης και Φιλοξενίας Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων και Θυμάτων Βίας	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	24	1.300.000,00		1.300.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
167	4.1.2.1	Υπηρεσίες εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής, φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Γ	48	2.800.000,00		700.000,00		700.000,00		700.000,00	700.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
168	4.1.2.2	Εμπλουτισμός/Βελτίωση/ Αναβάθμιση Εκπαιδευτικού Συστήματος	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Β	12	800.000,00	400.000,00	400.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
169	4.1.2.3	Ανέγερση Νέου Δημόσιου και Κοινοτικού Νηπιαγωγείου και Βρεφονηπιακού Σταθμού Αγίας Νάπας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Α	16	3.500.000,00		2.500.000,00	1.000.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
170	4.1.2.4	Ανακαίνιση/Αναβάθμιση/ Αλλαγή Χρήσης υφιστάμενου κτηρίου νηπιαγωγείου	ΝΑΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Β	12	500.000,00			500.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
171	4.1.2.5	Κέντρο Φροντίδας Παιδιών Στο Δήμο Παραλιμνίου	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	36	1.800.000,00	500.000,00	1.000.000,00	300.000,00					Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
172	4.1.2.6	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Νέων	ΌΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΌΧΙ	Δ	12	200.000,00						100.000,00	100.000,00	Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027		
173	4.2.1.1	Ολοκληρωμένα Τοπικά Σχέδια για την προώθηση και ενεργό ένταξη ανέργων και κοινωνικά ευπαθών ομάδων στην απασχόληση	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	2.400.000,00		800.000,00	800.000,00	800.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
174	4.2.1.2	«ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ»: δημιουργία νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	24	1.200.000,00		600000	600000					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
175	4.3.1.1	Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	600.000,00		100000	100000	100000	100000	100.000,00	100.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
176	4.3.2.1	Κοινωνικό Κέντρο (One-stop shop) με ειδική πρόνοια για μετανάστες	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	72	1.050.000,00		300.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
177	5.1.1.1	Προτάσεις και Ενέργειες προς μία «Έξυπνη Πόλη» (Smart City Αγία Νάπα)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	700.000,00			700.000,00					Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
178	5.1.1.2	Ολοκληρωμένη Δράση Έξυπνης Πόλης Δήμου Παραλιμνίου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	18	1.600.000,00	1.400.000,00	200.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΤΑΜΕΙΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
179	5.1.1.3	Αυτοματοποιημένο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολίτη (e-ΚΕΠ)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	500.000,00		500.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
180	5.1.1.4	Πλατφόρμα διαχείρισης κρίσεων Διοίκησης και Ελέγχου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Α	12	300.000,00			300.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	
181	5.1.1.5	Αξιοποίηση Τεχνολογίας Διασυνδεδεμένων Συστημάτων Παρακολούθησης, Ελέγχου και Αναφορών (IoT) σε δίκτυο υδατοπρομήθειας, περισυλλογή σκυβάλων και άλλα, Παρακολούθηση στόλου Δημοτικών οχημάτων, συστήματα τηλεκπαίδευσης και τηλεφροντίδας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	Α	18	500.000,00	150.000,00	350.000,00						Κοινότητα Αυγόρου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
182	5.1.2.1	Δράσεις κατάρτισης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος και την ενίσχυση των τεχνολογικών δεξιοτήτων τους.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	48	60.000,00		30.000,00	30.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
183	5.1.3.1	Δημιουργία πλατφόρμας διαβουλεύσεων των πολιτών	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	80.000,00		80.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
184	5.1.3.2	Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνίας για την ενίσχυσης της συμμετοχικότητας των πολιτών.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	48	190.000,00		100.000,00	50.000,00	20.000,00	20.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
185	5.1.3.3	Δράσεις κατάρτισης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος των πολιτών και την ενίσχυση των τεχνολογικών δεξιοτήτων των πολιτών.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	48	290.000,00		200.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00			ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
186	5.1.3.4	Σύστημα Έξυπνης Διακυβέρνησης Δερύνειας	ΟΧΙ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	Α	15	100.000,00		50.000,00	50.000,00					Δήμος Δερύνειας	ΣΕΣ 2021-2027	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ /ΕΡΓΟΥ		ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ					Χρονοδιάγραμμα - Ενδεικτικός Προϋπολογισμός - Κατανομή στα έτη									Δυνητική Πηγή Χρηματοδότησης		
α/α	Κωδ.	Περιγραφή	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	Συν.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Χωροθέτηση Δράσης	1η	2η	3η
187	5.2.1.1	Τοποθέτηση Συστήματος Παρακολούθησης με κάμερες ασφαλείας σε διάφορους δημόσιους χώρους του Δήμου Αγίας Νάπας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	6	500.000,00		500.000,00						Δήμος Αγίας Νάπας	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
188	5.2.1.2	Τοποθέτηση Συστήματος Παρακολούθησης με κάμερες ασφαλείας σε διάφορους δημόσιους χώρους του Δήμου Παραλιμνίου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	9	1.600.000,00		1.600.000,00						Δήμος Παραλιμνίου	ΣΕΣ 2021-2027	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
189	5.2.1.3	Ενίσχυση και επέκταση ελεύθερης πρόσβασης wifi	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	500.000,00		300.000,00	100.000,00	100.000,00				ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
190	5.2.2.1	Πινακίδες ενημέρωσης, σήμανση μνημείων και σημείων ενδιαφέροντος	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	800.000,00		800.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
191	5.2.2.2	Καινοτόμα εφαρμογή τουριστικής προβολής (Tourism Mobile App) με τη χρήση έξυπνων αισθητήρων τύπου «beacon».	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	600.000,00		600.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
192	5.2.2.3	Τουριστική κάρτα και σύνδεση της με τις ηλεκτρονικές σελίδες των επιμέρους Δήμων - Κοινοτήτων της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	650.000,00		650.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027		
193	5.2.2.4	Ψηφιακή Πλατφόρμα άμεσης επικοινωνίας και συνεργασίας δημόσιου - ιδιωτικού τομέα και φορέων του τουρισμού (network cluster),	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	12	300.000,00		300.000,00						ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΣΕΣ 2021-2027	ΣΕΣ 2021-2027	
194	ΤΒ.1.1.1	Συγγραφή και Προετοιμασία της Στρατηγικής				Α	2	60.000,00	60.000,00							ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΣΕΣ 2021-2027	
195	ΤΒ.1.2.1	Υπηρεσία παροχής εξωτερικής βοήθειας για την τεχνική υποστήριξη, παρακολούθηση και εφαρμογή της Στρατηγικής				Α	60	250.000,00		50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00		ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΣΕΣ 2021-2028	
196	ΤΒ.1.3.1	Κατάρτιση των δημοτικών υπαλλήλων σε θέματα εκπόνησης και υλοποίησης στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης (ΟΧΑ) και αναπτυξιακών προγραμμάτων	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Α	36	90.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00					ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΣΕΣ 2021-2027	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ								467.561.648,00	38.355.000,00	146.070.000,00	142.821.648,00	84.340.000,00	36.325.000,00	11.300.000,00	8.350.000,00				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 : ΧΑΡΤΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 : ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ